Makamwa nyonso 2.790 ya Profeta Muhammad ﷺ

Fisye oyo ezali na makomi nyonso 2.790 ya bibliotɛki, na molongo ya bomoi ya Profeta Muhammad ﷺ. Likomi moko na moko epesi liziba mpe litomba ya bosolo na yango. Masolo ya daif (elɛmbi) mpe ya mawdu (ya lokuta) etyami mpe elembami polele, mpo ekesenisama na oyo ya solo.

Makamwa ya Mosakoli · miraclesoftheprophet.com/ln/

Sahih (ya solo): 893 · Hasan (malamu): 219 · Daif (elɛmbi): 1.608 · Ya lokuta (Mawdu): 70

01 · Liboso ya mbotama na ye: bozalisi na ye mpe koyebisama na basakoli ya liboso

1. Kozala mosakoli ya liboso na bozalisi mpe ya nsuka na kotindama

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Alobaki: “Nazali moto ya liboso kati na basakoli na bozalisi, mpe ya nsuka na kotindama”; na vɛrsɛ ya boyokani (Sura al-Ahzab, vɛrsɛ 7) atangami liboso ya basakoli mosusu.

Liboso ya bozalisi (azali)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 7 (yaratılışta ilk nebi olma bâbı)

---

2. Ekelamu ya liboso oyo alobaki “Bala” na likita ya Alast

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na likita ya Alast, ye nde azalaki moto ya liboso koloba “Bala” na maloba “Alastu bi-rabbikum”; yango wana, atako atindamaki na nsuka, aleki basakoli mosusu liboso (ndimbola ya Muhammad al-Baqir).

Liboso ya bozalisi (boyokani ya Alast)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 7 (yaratılışta ilk nebi olma bâbı)

---

3. Bosakoli na ye ntango Adam azalaki kati na molimo mpe nzoto

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango Maysara al-Fajr atunaki ye: “Ntango nini okomaki mosakoli?”, azongisaki: “Ntango Adam azalaki naino kati na molimo mpe nzoto”; na hadith ya Irbad alobaki: “Ntango Adam azalaki naino kolala na kati ya potopoto na ye, nakomamaki epai ya Allah lokola Nsuka ya basakoli”.

Liboso ya bozalisi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 7 (yaratılışta ilk nebi olma bâbı)

---

4. Bozalisi ya pole na ye liboso ya Adam mpe koleka na yango

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Pole ya Quraysh ezalaki pole moko oyo ezalaki kokumisa Allah liboso na Ye mibu nkoto mibale liboso Adam azalisama, mpe baanzelu bazalaki kokumisa Allah elongo na yango; pole yango etiamaki na loketo ya Adam, mpe elekaki na loketo ya Nuh mpe ya Ibrahim kino ekomaki epai na ye.

Liboso ya bozalisi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 66 (nesebinin temizliği bâbı)

---

5. Kombo na ye kokomama na Kiti ya bokonzi mpe na bikuke ya Paladiso

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Nzela molai ya lisolo ya Maysara al-Fajr: ntango Allah azalisaki mabele mpe abongisaki likolo, kombo “Muhammad Mosakoli ya Allah” ekomamaki na Kiti ya bokonzi, kombo na ye ekomamaki mpe na bikuke ya Paladiso, mpe Adam ayebisamaki ete ye azali mokonzi ya bana na ye.

Liboso ya bozalisi / eleko ya profeta Adam

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 26 (Ebvâbü bidâyeti nebiyyinâ, 1. bâb)

6. Lisolo ya Kaab al-Ahbar mpo na pole ya Muhammad

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Lisolo ya Kaab al-Ahbar: ntango Allah alingaki kozalisa ye, atindaki anzelu Jibrili amema lobɔkɔ moko ya mabele ya pɛmbɛ, euti na esika oyo kunda na ye ezali; mabele yango esangisamaki na mai ya Tasnim, ezindisamaki na bibale ya Paladiso, mpe etambwisamaki na likolo mpe na mabele, mpo baanzelu bayeba ye mpe lokumu na ye liboso bayeba Adam; pole na ye emonanaki na mbunzu ya Adam, ekendaki epai ya Shith ntango Hawa azwaki zemi na ye, mpe Hawa, oyo azalaki kobota mapasa na zemi nyonso, abotaki Shith ye moko mpo na lokumu ya pole yango; pole yango elekaki na loketo ya peto kino na mabumu ya peto kino mbotama na ye.

Liboso ya bozalisi — eleko ya profeta Adam

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 27 (2. bâb: Yaratıldığı toprak)

7. Profeta Adam asɛngi bolimbisi mpo na lokumu ya Muhammad

Ya lokuta (Mawdu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango profeta Adam asalaki libunga, alobaki ete amonaki na makonzi ya Kiti ya bokonzi maloba “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah”, mpe asɛngaki bolimbisi “mpo na lokumu ya Muhammad”; azwaki eyano: “Soki Muhammad azalaki te, mbele nazalisaki yo te”.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 12 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

8. Profeta Adam ayebisi Shith makomi oyo amonaki na mokili

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na mitindo na ye ya nsuka epai ya mwana na ye Shith, profeta Adam ayebisaki ete amonaki kombo Muhammad ekomami na lokolo ya Kiti ya bokonzi, na bisika nyonso ya likolo, na ndako nyonso ya lokumu ya Paladiso, na kingo ya bahuri, na makasa ya nzete Tuba mpe Sidra, mpe kati na miso mibale ya baanzelu.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 12 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

9. Makomi kati na mapeka mibale ya profeta Adam

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Kati na mapeka mibale ya profeta Adam ekomamaki: “Muhammadun Rasulullah khatam an-nabiyyin”.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 14 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

10. Adhana oyo anzelu Jibrili abelelaki ntango profeta Adam azalaki ye moko

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango profeta Adam akitisamaki na Inde mpe ayokaki mawa ya kozala ye moko, anzelu Jibrili abelelaki adhana mpe alobaki mbala mibale: “Ashhadu anna Muhammadan Rasulullah”; ntango Adam atunaki: “Muhammad azali nani?”, azongisaki: “Mwana na yo ya nsuka kati na basakoli”.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 15 (ezanda anılması bâbı)

---

11. Profeta Adam amoni pole ya Ahmad kati na bakitani na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango bakitani ya profeta Adam bamonisamaki na ye, amonaki pole moko ya kongɛnga na nse mpenza mpe atunaki; azwaki eyano: “Oyo azali mwana na yo Ahmad; ye nde ya liboso, ye nde ya nsuka, ye nde akozala moto ya liboso ya kosɛngela bato”.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 67 (nesebinin temizliği bâbı)

---

12. Profeta Adam ayebisi bana na ye ekelamu oyo eleki lokumu

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Lisolo ya Said bin Jubayr: ntango bana ya Adam bazalaki kowelana ete “Ekelamu nini eleki motuya epai ya Allah?”, profeta Adam alobaki ete ye nde aleki lokumu kati na bikelamu nyonso, na kotalisaka lokola elembeteli kombo Muhammad oyo amonaki ekomami na Kiti ya bokonzi.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 26 (Ebvâbü bidâyeti nebiyyinâ, 1. bâb)

---

13. Emoniseli epai ya profeta Adam mpo na Maka mpe mosakoli ya nsuka

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisolo ya Wahb bin Munabbih: Allah amoniselaki profeta Adam ete: “Ngai nazali Allah, Nkolo ya Bakka; bato na yango bazali baponami na ngai, bayei kotala yango bazali bapaya na ngai; nakotonga ndako oyo na lobɔkɔ ya mosakoli moko ya libota na yo, kombo na ye Ibrahim; bikolo bikoya kotala yango na bikeke mingi, kino na nsuka mosakoli na ngai ya nsuka, kombo na ye Muhammad, akouta na libota na yo”.

Eleko ya profeta Adam

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 27 (Ebvâbü bidâyeti nebiyyinâ, 1. bâb)

---

14. Boyokani oyo basakoli bazwaki mpo na Profeta Muhammad ﷺ

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Na kolanda ndimbola ya Ali mpe Qatada (Sura Al Imran, vɛrsɛ 81), banda Adam, mosakoli nyonso azwaki boyokani ete, ntango Muhammad ﷺ akotindama, akondima ye mpe akosalisa ye, mpe akozwa elaka yango mpe epai ya bato na ye.

Banda profeta Adam (basakoli ya liboso)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 30 (4. bâb: Tevrat ve İncil'de zikri)

15. Basakoli ya liboso bapesaki nsango malamu ya koya na ye

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Basakoli ya liboso (libondeli ya profeta Ibrahim, nsango malamu ya profeta Isa) bayebisaki liboso koya na ye.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.105; 1000 Mucize giriş no.3 (s.7); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 16; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 29; Hûî, The Prolegomena to the Qur'an (çev. Sachedina); Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 56; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Daha Önceki Peygamberlerden Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkında Ahd ve Mîsak Alınışı" (kitabın dipnotu: Saf:6 / İbn İshak, İbn Hişam, Sîre, c:1, s:248 / Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:67 / Yuhanna İncili, bab:14, fıkra:16; bab: 15, fıkra:26; bab: 16, fıkra:7 / Rahmetullah, İzhâru'l-hak, Türkçe terceme, c:2, s:262-263); "İsrail Oğullarının Gelmesini Bekledikleri Üç Peygamber + İbrahim ve İsmâil aleyhisselâmların Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkındaki Dilekleri ve Dileklerinin Kabul Olunuşu" (kitabın dipnotu: Bakara: 127-129 / Bakara: 151 / Nisa: 113 / Rığıb el-Isfahânî, Müfredât, s:402)

16. Profeta Ibrahim atiki Hajar na Maka mpe nsango malamu

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango profeta Ibrahim azalaki komema Hajar likolo ya Buraq, alingaki kokita na esika nyonso ya mabele malamu, kasi anzelu Jibrili akitisaki ye kaka na Maka mpe alobaki: “Mosakoli oyo ayebi kotanga te akobima awa, uta na libota ya mwana na yo”.

Eleko ya profeta Ibrahim

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 17 (Allah'ın onu İbrâhim'e bildirmesi bâbı)

17. Nsango malamu ya mosakoli oyo ayebi kotanga te epai ya Hajar

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Hajar abimaki elongo na mwana na ye Ismail, moto moko oyo akutanaki na ye alobaki: “Mwana na yo azali tata ya bikolo mingi; mosakoli oyo ayebi kotanga te, mofandi ya esika mosantu, akouta na libota na ye”.

Eleko ya profeta Ibrahim

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 17 (Allah'ın onu İbrâhim'e bildirmesi bâbı)

18. Makomi na etanda ya libanga oyo profeta Ibrahim azwaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Profeta Ibrahim amonaki libanga moko oyo milɔngɔ minei ekomamaki likolo na yango; na molɔngɔ ya mibale ekomamaki: “Ngai nazali Allah, nzambe mosusu azali te longola ngai; Muhammad azali ntoma na ngai; esengo na moto oyo andimi ye mpe alandi ye”.

Eleko ya profeta Ibrahim

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 62 (eski taşlarda adının bulunması bâbı)

19. Etanda na bomengo ya bana bitike mibale ya Sura al-Kahf

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Bomengo ya bana mibale ya bitike, oyo elobelami na Sura al-Kahf, ezalaki etanda ya wolo ya solo, oyo ekomamaki likolo na yango Bismillah, toli mpe “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah”.

Eleko ya profeta Musa mpe Khidr

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 14 (bâb (Kehf hazinesi, Süleyman'ın yüzüğü))

---

20. Kaa ya profeta Musa mpe emoniseli mpo na bana ya Maadd

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango bana ya Maadd bin Adnan, bato ntuku minei, babotolaki biloko ya kaa ya profeta Musa, Musa alingaki kolakela bango mabe; Allah amoniselaki ye: “Kolakela bango mabe te, mosakoli oyo ayebi kotanga te mpe umma oyo eyokelami mawa bakouta kati na bango”.

Eleko ya profeta Musa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 18 (Allah'ın onu Mûsâ'ya bildirmesi bâbı)

---

21. Emoniseli epai ya profeta Musa mpo na Ahmad

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Allah amoniselaki profeta Musa: “Moto nyonso oyo akokutana na ngai wana aboyi Ahmad, nakokotisa ye na mɔtɔ; nakomaki kombo na ye na Kiti ya bokonzi elongo na kombo na ngai; Paladiso epekisami na bato nyonso kino ye mpe umma na ye bakota”.

Eleko ya profeta Musa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 23 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

22. Bolimbisi ya mobali oyo azalaki kopwepwa kombo Muhammad na Tora

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Moto moko ya Bana ya Israel, oyo atombokaki mibu nkama mibale mpe abwakamaki na esika ya bosoto, alimbisamaki mpo ete mbala nyonso oyo azalaki kofungola Tora, azalaki kopwepwa kombo Muhammad, kotia yango na miso na ye mpe kotinda salawat; Musa amonisamaki ete asambela losambo ya kunda mpo na ye.

Eleko ya profeta Musa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 29 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

23. Makomi na libanga ya mpete ya profeta Sulayman

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na libanga ya mpete ya profeta Sulayman, oyo ekitaki uta na likolo, ekomamaki: “Ngai nazali Allah, nzambe mosusu azali te longola ngai; Muhammad azali mosali mpe ntoma na ngai”.

Eleko ya profeta Sulayman

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 14 (bâb (Kehf hazinesi, Süleyman'ın yüzüğü))

---

24. Emoniseli epai ya profeta Isa mpe Kiti ya bokonzi kokoma kimya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Allah amoniselaki profeta Isa: “Ndima Muhammad, mpe tinda umma na yo bandima ye”; Kiti ya bokonzi, oyo ezalaki koningana likolo ya mai, etelemaki kimya ntango bakomaki likolo na yango “La ilaha illallah

Muhammadun Rasulullah”.

Eleko ya profeta Isa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 14 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

---

25. Mitindo epai ya profeta Isa ya kondima mosakoli Moarabu oyo ayebi kotanga te

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Allah amoniselaki profeta Isa: “Zala makasi na mitindo na ngai, kolɛmba te; ndima mosakoli Moarabu oyo ayebi kotanga te, nkolo ya kamela (sahib al-jamal)”.

Eleko ya profeta Isa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 129 (Yaratılışının vasfına dair toplu bâb)

02 · Nsango malamu na mikanda mosantu (Tora, Zabur, Injili, mikanda ya basakoli)

26. Bizaleli ya Mosakoli ﷺ mpe ya umma na ye na Tora

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bizaleli na ye mpe bizaleli ya umma na ye ekomamaki na Tora.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.309; Beyhakî, Delâil c.5 s.597; İbn Kesîr s.113; web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, bâbü sıfati'n-nebî fi'l-kütüb, no. 5-8; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 18; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 30-33; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz aleyhisselâmın İsim ve Sıfatlarının Ehl-i Kitab Nezdinde Belli Oluşu" (kitabın dipnotu: A'râf:157 / Bakara:146); "Daha Önceki Peygamberlerden Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkında Ahd ve Mîsak Alınışı" (kitabın dipnotu: Ahzab:35 / Dârimî, Sünen, c:1, s:14-15; Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:38-39; Zehebî, Târihu'l-İslâm, s:94); Kütüb-i Sitte: Buharî, Büyû 50, Tefsir, Feth 3; Tirmizî, Menakıb 3, (3621) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5558, c./s. 15/376; no. 5559, c./s. 15/377]

27. Nsango malamu ya Ahmad / Faraqlit na Injili

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu ya koya na ye na Injili (Ahmad / Faraqlit).

Pene na bikeke 6 liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.119; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 227, 232; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 62-63; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 76-77; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz aleyhisselâmın İsim ve Sıfatlarının Ehl-i Kitab Nezdinde Belli Oluşu" (kitabın dipnotu: A'râf:157 / Bakara:146); "Daha Önceki Peygamberlerden Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkında Ahd ve Mîsak Alınışı" (kitabın dipnotu: Saf:6 / İbn İshak, İbn Hişam, Sîre, c:1, s:248 / Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:67 / Yuhanna İncili, bab:14, fıkra:16; bab: 15, fıkra:26; bab: 16, fıkra:7 / Rahmetullah, İzhâru'l-hak, Türkçe terceme, c:2, s:262-263)

28. Nsango malamu na mokanda ya Yisaya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu na mokanda ya Yisaya (Shaya).

Pene na bikeke 13 liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.118; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 32; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 23; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 231-232; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 56, 63-67; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 75

29. Nsango malamu na mokanda ya Yilimia

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu na mokanda ya Yilimia (Irmiya).

Pene na bikeke 12 liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.119; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 232

30. Nsango malamu na mokanda ya Ezekiele

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu na mikanda ya Ezekiele mpe maloba ya Ezekiele.

Pene na bikeke 12 liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.117, 118; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 232; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 74-75

---

31. Nsango malamu na mokanda ya profeta Ilyas

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu na mokanda ya profeta Ilyas.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.116

---

32. Nsango malamu na Buku ya Bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsango malamu na “Buku ya Bosakoli”.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA İbn Kesîr s.117

---

33. Nsango malamu epai ya profeta Ibrahim mpe Yaqub

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na mokanda ya profeta Ibrahim ekomamaki: “Bikolo bikouta na libota na yo, mpe na nsuka mosakoli oyo ayebi kotanga te, Nsuka ya basakoli, akoya”; profeta Yaqub mpe amonisamaki ete: “Nakotinda bakonzi mpe basakoli uta na libota na yo; na nsuka, nakotinda mosakoli oyo azali na esika mosantu, kombo na ye Ahmad, oyo umma na ye ekotonga lisusu Bayt al-Maqdis”.

Eleko ya profeta Ibrahim mpe Yaqub

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 17 (Allah'ın onu İbrâhim'e bildirmesi bâbı)

---

34. Profeta Musa alingi kozala na umma ya Ahmad

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Profeta Musa atangaki na bitanda likambo ya umma moko “ya nsuka kasi oyo ekoleka liboso, oyo libondeli na yango endimamaka, oyo mikanda na yango ezali na mitema na bango”, mpe mbala na mbala alobaki: “Komisa yango umma na ngai”; azwaki eyano: “Ezali umma ya Ahmad”, mpe abondelaki: “Tia ngai kati na umma ya Ahmad”.

Eleko ya profeta Musa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 21 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

35. Nsango malamu na Tora mpo na kunda ya profeta Isa

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora ekomamaki, elongo na bizaleli na ye: “Isa mwana ya Maryam akokundama pembeni na ye”.

Tora; kokokisama: ntango ya nsuka

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 31 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

36. Nsango malamu epai ya profeta Dawud na Zabur

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Allah amoniselaki profeta Dawud na Zabur: “Nsima na yo mosakoli moko ya sembo akoya, kombo na ye Ahmad mpe Muhammad; umma na ye ezali umma oyo eyokelami mawa; napesi bango bizaleli motoba oyo napesaki bikolo mosusu te”.

Eleko ya profeta Dawud

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 26 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

37. Profeta Danyal alimboli ndɔtɔ ya Bukhtunassar

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Profeta Danyal ayebisaki Bukhtunassar ndɔtɔ oyo abosanaki (ekeko moko oyo moto na yango ezalaki ya wolo, katikati ya palata, na nse ya mitako, makolo ya ebende, mpe matambe ya mabele ya kotumba, mpe libanga moko oyo eutaki na likolo ebukaki yango mike mike, ekolaki mpe etondisaki mabele mobimba), mpe alimbolaki yango boye: “Libanga yango ezali lingomba ya mosakoli oyo ayebi kotanga te, oyo akotindama kati na Baarabu na ntango ya nsuka”.

Pene na bikeke 12 liboso ya mbotama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 41 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

38. Nsango malamu ete umma ya Muhammad ekozwa mabele lokola libula

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora mpe na Zabur eyebisamaki ete umma ya Muhammad ﷺ ekozwa mabele lokola libula (Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 105); na sura ya 4 ya Zabur oyo as-Suyuti amonaki ekomamaki: “Mabele ezali ya ngai; nakopesa yango na Muhammad mpe na umma na ye lokola libula”.

Eleko ya profeta Dawud; kokokisama: bilonga (nsima ya 13 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 51 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

39. Nsango malamu na Tora mpo na libota ya Ismail

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora, profeta Ibrahim mpe Hajar bapesamaki nsango malamu ete umma monene mpe bakambi zomi na mibale minene bakobima na libota ya Ismail, mpe ete bakitani na ye bakokoma ebele lokola minzoto ya likolo; Ibn Kathir alimbolaki yango ete etaleli ye mpe umma na ye.

Eleko ya profeta Ibrahim (nsango ya Tora)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 229 (Tebşîrü'l-kütübi's-sâbika bih)

40. Nsango malamu ya mosakoli na nsuka ya bomoi ya profeta Musa

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na nsuka ya bomoi na ye (na mobu ya ntuku misato na libwa ya koyengayenga na esobe, Tih), profeta Musa apesaki Bana ya Israel nsango malamu ete mosakoli moko akotindama, oyo akotinda bato basala malamu mpe akopekisa mabe, akopesa nzela na biloko ya peto mpe akopekisa biloko ya bosoto.

Eleko ya profeta Musa (nsango ya Tora)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 230 (Tebşîrü'l-kütübi's-sâbika bih)

---

41. Nsango malamu ya Sinai, Seir mpe Paran na Tora

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Maloba oyo ezali na nsuka ya Tora, “Allah ayaki uta na ngomba Sinai, abimaki na Seir, amonanaki na bangomba ya Paran”, etalelami lokola elembo ya Musa, ya Isa mpe (Paran = Hijaz) ya bosakoli na ye moko; mpe eyokani na mavɛrsɛ misato ya liboso ya Sura at-Tin (Yerusaleme, ngomba Sinai, Engumba ya kimya).

Nsango ya Tora (bikeke mingi liboso ya mbotama)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 230 (Tebşîrü'l-kütübi's-sâbika bih)

---

42. Bizaleli ya Mosakoli ﷺ na Zabur

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bizaleli na ye ezali na Zabur (na nzembo ya Dawud): bokonzi na ye ekokoma uta na mbu kino na mbu, bakonzi bakomemela ye makabo, akobikisa moto ya bolɛmbu, mpe kombo na ye ekotangama libela.

Eleko ya profeta Dawud (nsango ya Zabur)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 230-231 (Tebşîrü'l-kütübi's-sâbika bih)

---

43. Mosakoli moko kati na bandeko ya Bana ya Israel na Tora

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora eyebisamaki na Bana ya Israel ete mosakoli moko “kati na bandeko na bango” akotindama (Ibn Qutayba azwaki yango na Tora; etangami elongo na elaka ya bakambi zomi na mibale epai ya Ismail mpe maloba “amonanaki na bangomba ya Paran”).

Tora; bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 57-61 (4. bâb: Tevrat ve İncil'de zikri)

---

44. Kombo Ahmad na buku ya Habakuku

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Maloba ya Habakuku (Habquq) oyo Ibn Qutayba azwaki: na mokanda na ye kombo Ahmad etangami, mpe eyebisami ete mabele ekotonda na masanzoli na ye.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 57-61 (4. bâb: Tevrat ve İncil'de zikri)

---

45. Nsango malamu ya anzelu epai ya Hajar mpo na Ismail mpe libota na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora, anzelu alobaki na Hajar: “Okobota mwana mobali, kombo na ye Ismail; akozala monene kati na bikolo, lobɔkɔ na ye ekozala likolo ya mabɔkɔ nyonso”, mpe ntango mai esilaki bango: “Kotyola mwana te, nazali kobongisa ye mpo na likambo monene”; likambo yango ekokisamaki kati na libota ya Ismail kaka na ye.

Eleko ya profeta Ibrahim (nsango ya Tora)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 73 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

46. Mosakoli lokola Musa na buku ya mitano ya Tora

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na buku ya mitano ya Tora elobami: “Nakobimisela Bana ya Israel mosakoli lokola yo uta na bandeko na bango, nakotia maloba na ngai na monoko na ye”; kati na Bana ya Ismail, bandeko ya Bana ya Israel, ye kaka nde mosakoli oyo ayaki na buku lokola Musa.

Nsango ya Tora (bikeke mingi liboso ya kotindama)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 75 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

47. Bizaleli ya Zabur elimbolami na Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Maloba ya profeta Dawud na Zabur elimbolami na ye: “Kumisa Nkolo na losanzoli ya sika… Allah aponelaki ye umma na ye, apesaki ye elonga; bakumisaka Ye na mbeto na bango, mipanga ya minoko mibale ezali na mabɔkɔ na bango”; “E moponami, kanga mopanga na yo; mibeko na yo etaleli nguya ya lobɔkɔ na yo ya mobali, bikolo bikokwea na nse na yo”; “Allah abimisaki motole moko oyo ekumisami (mahmud) uta na Siona”; “Akoyangela uta na mbu kino na mbu, bakonzi ya Persia bakofukamela ye” mpe “E Allah, tinda moto oyo akotia sunna mpo bato bayeba ete ye (Masiya) azali moto”.

Bikeke mingi liboso ya kotindama (nsango ya Bato ya Buku)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 76 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

48. Bato mibale likolo ya mpunda mpe kamela na Yisaya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na buku ya Yisaya, mokɛngɛli alobaki: “Nazali komona bato mibale bayei, moko na mpunda, mosusu na kamela; moko alobi na mosusu: Babilone mpe bikeko na yango ekwei” (moto ya mpunda azali profeta Isa, moto ya kamela azali ye).

Bikeke mingi liboso ya kotindama (nsango ya Bato ya Buku)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 76 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

49. Lisolo ya mosakoli oyo bazalaki kozela na Injili

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Elobami na masolo ete na Injili, eyano ya profeta Isa na motuna oyo profeta Yahya atunaki uta na boloko, “Ozali ye oyo akoya, to tozela mosusu?”, oyo ezali “Bazali kozela koya ya Ilyas”, na ebandeli ezalaki “Bazali kozela Ahmad”, mpe kombo yango ebongolamaki.

Pene na bikeke 6 liboso ya kotindama (nsango ya Injili)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 77 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

50. Kombo Mushaffah na Siriaki epai ya Bato ya Buku

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Epai ya Bato ya Buku, kombo na ye na monoko ya Siriaki ezali “Mushaffah” (shafh = masanzoli; Mushaffah = Muhammad).

Liboso ya kotindama (nsango ya Bato ya Buku)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 78 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

51. Ndenge Hajj elimbolami mpe libanga ya moboko na buku ya Yisaya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na buku ya Yisaya, Hajj elimbolami boye: “Esobe ekotonda; bakobenga bango uta na nsuka ya mabele, bakoya mbangu mbangu, bakopalanganisa masanzoli na Ye na mabele mpe na mbu” mpe “Na Siona, nazali kotia libanga moko ya motuya lokola moboko na ndako ya Allah”.

Bikeke mingi liboso ya kotindama (nsango ya Bato ya Buku)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 78 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

52. Bizaleli ya Mosakoli ﷺ mpe ya umma na ye na Tora

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Tora alimbolami boye: “Ahmad azali mosali na ngai oyo naponi; azali na makambo makasi te mpe na motema mabe te, agangaka na zando te, azongisaka mabe na mabe te, alimbisaka; mbotama na ye ezali na Maka, Hijra na ye na Tayba, bokonzi na ye na Sham; umma na ye ezali bato oyo bakumisaka Allah na ngomba nyonso; batalaka moi, bamuadhin na bango bazali na likolo, milɔngɔ na bango na losambo mpe na etumba ezali ndenge moko, na butu bazali lokola banaki, na moi lokola bankɔsi, bakosambelaka esika nyonso oyo ntango ya losambo ekokuta bango”.

Nsango ya Tora (bikeke mingi liboso ya kotindama)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 79-80 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

---

53. Bizaleli ya basahaba na Tora na kolanda Korani

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Ndenge Korani eyebisi, na Tora basahaba na ye balimbolami lokola bato makasi liboso ya bapagano, bato ya mawa kati na bango moko, bato oyo bafukamaka mpe balalaka elongi na nse mpo na koluka ngolu mpe bosepeli ya Allah, mpe bazali na pole na bilongi na bango mpo na elembo ya kofukama (Sura al-Fath, vɛrsɛ 29).

Nsango ya Tora (bikeke mingi liboso ya kotindama)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Daha Önceki Peygamberlerden Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkında Ahd ve Mîsak Alınışı" (kitabın dipnotu: Feth:29); "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hayber Yahudîlerini Hakkı İtirafa, Allah'a ve Allah'ın Resûlüne İmana Davet Edişi" (kitabın dipnotu: Bakara:256 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:193, Beyhakî, Sünen, c:10, s:180)

54. Lisese ya basahaba na Injili na kolanda Korani

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Ndenge Korani eyebisi, na Injili basahaba na ye bakokanisami na bilanga oyo ebimisi mbuma na yango ya liboso, ekomi makasi, ekomi monene mpe etelemi likolo ya nzete na yango, mpe esepelisi balimi (Sura al-Fath, vɛrsɛ 29); buku ekamati lokola elembeteli lisese ya mbuma oyo ekolaka yango moko na Injili ya Marko.

Nsango ya Injili (pene na bikeke 6 liboso ya kotindama)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Daha Önceki Peygamberlerden Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkında Ahd ve Mîsak Alınışı" (kitabın dipnotu: Feth:29 / Markos İncili, bab: 4, fıkra:26-29)

55. “Mosakoli yango” oyo bazalaki kozela na Injili ya Yoane

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na kolanda Injili ya Yoane, Bayuda bazalaki kozela mosakoli ya misato oyo babengaki kaka “Mosakoli yango”, oyo azali Ilyas te mpe Masiya te, mpe batunaki profeta Yahya: “Ozali Mosakoli yango?”, mpe azongisaki: “Te”; na kolanda buku, mosakoli oyo ya nsuka azalaki kozelama ata nsima ya profeta Isa.

Pene na bikeke 6 liboso ya kotindama (nsango ya Injili)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "İsrail Oğullarının Gelmesini Bekledikleri Üç Peygamber" (kitabın dipnotu: Markos İncili, bab: 4, fıkra: 26-29 / Matta İncili, bab: 11, fıkra: 14-15 / Matta İncili, bab: 2, fıkra: 1-5-6 / Yuhanna İncili, bâb: 1, fıkra: 21-25)

03 · Liboso ya mbotama na ye: nsango ya bankɔkɔ na ye, ya Bato ya Buku mpe ya banganga-nkisi

56. Tubba atiki mokano ya kobebisa Madina

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Tubba atikaki mokano ya kobebisa Madina, ntango barabi balobaki: “Awa ezali esika ya Hijra ya mosakoli ya ntango ya nsuka”.

Pene na bikeke 2–3 liboso ya mbotama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.85; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 47; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings about the Prophet's Coming Before His Birth"; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 42; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 81; c. 3, s. 1073-1074

57. Libulu ya Zamzam emonisami na Abd al-Muttalib

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Esika ya libulu ya Zamzam emonisamaki na Abd al-Muttalib na ndɔtɔ, mpe atimolaki yango.

Pene na 540–550

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.65; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 75-76; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 82

58. Mosakoli ﷺ na loyembo ya Aws bin Haritha

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na loyembo (mitindo ya nsuka) ya Aws bin Haritha, koya na ye eyebisamaki liboso.

Liboso ya mbotama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

59. Nsango malamu na khutba mpe loyembo ya Kaab bin Luayy

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Koko na ye Kaab bin Luayy ayebisaki liboso koya na ye na loyembo mpe na lisakoli (khutba) na ye.

Bikeke mingi liboso ya mbotama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

60. Bayuda ya libota ya Harun bafandi na Yathrib

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsima ya Bukhtunassar, ntango Bana ya Israel bapalanganaki, etuluku moko ya libota ya Harun ezwaki na mikanda na bango bizaleli na ye mpe esika ya Hijra na ye, mpe efandaki na Yathrib na elikya ya kokutana na ye; kasi bankɔkɔ na bango baboyaki ye atako bayebaki ye.

Bikeke mingi liboso ya mbotama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 44 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

61. Nganga-nkisi Satih ayebisi makambo ebombami mpe bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Satih, oyo bamemaki na Maka, ayebaki nani bazalaki bato minei ya Quraysh (Abd Shams, Abd Manaf bin Qusayy, al-Ahwas bin Fihr, Aqil bin Abi Waqqas) oyo bayaki na kobombama, mpe likabo oyo babombaki; alobaki: “Mosakoli moko oyo azali na nzela ya bosembo akobima na engumba oyo”, mpe ayebisaki liboso, na maloba ya ndɛmbɔ (saj), bakalifa oyo bakoya nsima na ye mpe mobulu oyo ekoya.

Pene na mibu 150 liboso ya mbotama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 57 (kâhinlerin haber vermesi bâbı)

62. Satih mpe Shiqq balimboli ndɔtɔ ya mokonzi Rabia

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Banganga-nkisi Satih mpe Shiqq, moko moko, bayebaki ndɔtɔ ya nsɔmɔ ya mokonzi ya Yemen Rabia bin Nasr al-Lakhmi mpe balimbolaki yango: Baabisini bakobotola Yemen, Sayf bin Dhi Yazan akobengana bango, mpe bokonzi na ye ekosila na “mosakoli moko ya peto ya libota ya Ghalib bin Fihr, oyo emoniseli ekoya epai na ye”.

Pene na bikeke 1–2 liboso ya mbotama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 60 (kâhinlerin haber vermesi bâbı)

63. Molɔngɔ ya libota na ye ebatelami na ekobo

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Molɔngɔ mobimba ya libota na ye, uta na profeta Adam kino na tata mpe mama na ye, eutaki na libala, mosika na ekobo; alobaki: “Ekobo ya ntango ya bozoba (Jahiliyya) ebebisaki ngai ata moke te; Allah alekisaki ngai uta na loketo ya peto kino na mabumu ya peto; ntango nyonso oyo mabota mibale ekabwanaki, nazalaki na oyo eleki malamu”; al-Kalbi akomaki bamama na ye nkama mitano mpe amonaki ekobo epai ya ata moko te.

Banda profeta Adam kino mbotama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 63 (nesebinin temizliği bâbı)

64. Ndɔtɔ ya nzete ya Abd al-Muttalib mpe ndimbola na yango

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Abd al-Muttalib azalaki kolala na Hijr, amonaki na ndɔtɔ nzete moko ekoli na mokongo na ye, nsɔngɛ na yango ekomaki na likolo mpe bitape na yango na ɛsti mpe na wɛsti, ezalaki kongɛnga mbala ntuku sambo koleka moi, Baarabu mpe bato ya bikolo mosusu bafukamelaki yango, mpe elenge mobali moko ya elongi kitoko apekisaki bato ya Quraysh oyo balingaki kokata yango; nganga-nkisi mwasi ya Quraysh alimbolaki yango boye: “Moto moko akobima na loketo na yo, oyo akoyangela ɛsti mpe wɛsti”.

Liboso ya mbotama (pene na 560–570)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 67 (Abdülmuttalib'in rüyası bâbı)

65. Nsango malamu ya bosakoli mpe bokonzi ya rabi ya Yemen

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Abd al-Muttalib azalaki na mobembo ya eleko ya malili na Yemen, rabi moko ya Moyuda oyo ayambaki ye atalaki mabulu ya zolo na ye mpe alobaki: “Nazali komona na lobɔkɔ moko bokonzi, na mososu bosakoli; tozali komona yango kati na Bana ya Zuhra; ntango okozonga, bala mwasi kati na bango”; yango wana abalaki Hala bint Wuhayb, mpe abalisaki mwana na ye Abdullah na Amina bint Wahb.

Liboso ya mbotama (pene na 568–570)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 68 (hamlinde görülen âyetler bâbı)

---

66. Moyuda ya Tayma ayebi elembo na Abd al-Muttalib

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ndenge Kaab bin Malik ayokaki epai ya mikolo ya libota na ye, Moyuda moko ya Tayma, oyo ayaki na Maka mpo na Umra, atalaki Abd al-Muttalib mpe alobaki: “Na buku na biso oyo ebongolami te ekomami ete mosakoli moko akobima na libota ya moto oyo, mpe akoboma biso lokola bato ya Ad”.

Liboso ya mbotama / bomwana (pene na 570–578)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl (yetişmesi), no. 101

---

67. Likamwa ya mai oyo ebimaki na mobembo ya Zamzam

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Ntango bazalaki kokende epai ya nganga-nkisi mwasi ya Bani Saad (Hudhaym) na mikili ya Sham mpo na kosilisa ntembe ya Zamzam, mai esilaki etuluku na bango na esobe kino batimolaki ata malita na bango; ntango Abd al-Muttalib amataki likolo ya nyama na ye, mai ya sukali ebimaki na nse ya lokolo ya kamela na ye; bato ya Quraysh bamonaki yango mpe batikelaki ye Zamzam.

Pene na 540–550

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 75 (Abdülmuttalib'in Zemzem'i kazması sırasında görülen alâmetler)

---

68. Bato oyo babebisaki libeke ya Zamzam babeli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mpo na bato ya Quraysh ya zuwa oyo bazalaki kobebisa na butu libeke oyo Abd al-Muttalib atongaki pembeni ya Zamzam, ayebisaki maloba oyo bateyaki ye na ndɔtɔ: “E Allah, napesi nzela te na moto oyo akomisukola na yango; ezali ya kopesama mpe ya ndingisa mpo na moto oyo akomela”; nsima na yango, moto nyonso oyo abebisaki libeke yango azwaki bokɔnɔ na nzoto, mpe batikaki.

Pene na 540–550

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 76 (Abdülmuttalib'in Zemzem'i kazması sırasında görülen alâmetler)

---

69. Pole na mbotama ya Abdullah mpe ndɔtɔ ya ndɛkɛ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ndenge Abbas alobaki, ntango (tata na ye) Abdullah abotamaki, pole moko lokola pole ya moi emonanaki na elongi na ye, mpe Abd al-Muttalib alobaki: “Mwana oyo akozala na lokumu monene”; na ndɔtɔ, ndɛkɛ moko ya pɛmbɛ ebimaki na zolo na ye, ekomaki na ɛsti mpe na wɛsti mpe efandaki likolo ya Kaaba, Quraysh bafukamelaki yango, mpe nsima ndɛkɛ yango ekomaki pole oyo esembolami kati na likolo mpe mabele uta na

ɛsti kino na wɛsti; nganga-nkisi mwasi ya Bani Makhzum alobaki: “Mwana moko akobima na loketo na ye, oyo bato ya ɛsti mpe ya wɛsti bakolanda”.

Liboso ya mbotama, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1067-1068 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

---

70. Banzembo ya kondima ya Tubba mpo na Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Banzembo oyo eyembamaki liboso ya kotindama na ye, oyo ndimbola na yango ezali: “Natatoli ete Ahmad azali ntoma ya Allah oyo azalisaki bikelamu ya bomoi; soki bomoi na ngai ekokaki kino na bomoi na ye, mbele nakomaki mosalisi na ye mpe ndeko na ye, mpe nazalaki etumbu mpo na basambeli bikeko” (na mikanda banzembo yango epesami na Tubba; na lokasa ya at-Tabarsi kombo ya moto oyo ayembaki yango etangamaki te).

Liboso ya mbotama (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 60-61 (er-Rüknü'l-evvel, 2. bâb: âyetleri ve mucizeleri – bi'setten önceki alâmetler)

---

71. Mokanda ya Tubba ya liboso mpe bato ya mayele ya Yathrib

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Tubba ya liboso ayaki na Yathrib, alobaki na Aws mpe Khazraj: “Bofanda awa kino mosakoli oyo akobima; soki nakokaki kokutana na ye, mbele nasalelaki ye mpe nabimaki elongo na ye”, atikaki kuna bato ya mayele nkama minei, mpe akomaki mokanda oyo ezalaki koyebisa ete andimi ye; mokanda yango ekomaki epai na ye na mokolo ya Hijra na lobɔkɔ ya Abu Layla.

Bikeke mingi liboso ya mbotama; kokoma ya mokanda: Hijra, 622

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 17-18 (fasl fi'l-beşâir bi-nübüvvetihî)

---

72. Libondeli ya Abd al-Muttalib mpe Mahmud na likambo ya nzoko

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango Abraha atambolaki mpo na kobundisa Kaaba, Abd al-Muttalib asimbaki lingɔnzɔ ya ekuke ya Kaaba mpe abondelaki; pole oyo ezalaki na mbunzu na ye engɛngaki likolo ya Kaaba, mpe atalaki yango lokola elembo ya elonga; abengaki nzoko oyo kombo na yango ezalaki “Mahmud”: “Oyebi mpo na nini bamemi yo?”, mpe nzoko yango eboyaki kopusana mpo na kobuka Kaaba.

570–571 (mobu ya nzoko)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 26 (fasl fi'l-beşâir bi-nübüvvetihî)

---

73. Nsango malamu ya bosakoli ya Khalid bin Sinan

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Khalid bin Sinan ya libota ya Abs apesaki nsango malamu ya koya na ye, lokola profeta Isa.

Liboso ya mbotama na ye (eleko ya fatra; buku epesi mokolo ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Abs Oğullarına Hâlid b. Sinan'ı Soruşu ve Onlara Onun Başına Gelenleri Haber Verişi" (kitabın dipnotu: Diyarbekrî, Târîh, c:1, s:200)

04 · Baboti na ye mpe zemi ya mama na ye (~569–571)

74. Abdullah abiki na kobonzama na nzela ya kamela 100

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Elaka ya Abd al-Muttalib: tata na ye Abdullah abikaki na kokufa lokola mbeka na nzela ya kamela 100 oyo epesamaki lokola lisiko.

Pene na 565–569

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.69; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 77; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 82

75. Pole ya bosakoli ekei epai ya Amina

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Pole oyo ezalaki na mbunzu ya tata na ye Abdullah ekendaki epai ya Amina ntango abalaki ye.

Pene na 570

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.72; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 8. fasıl, no. 72-75; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 69-71

76. Mampinga ya nzoko ebebisami na bandɛkɛ ya ababil

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Mampinga ya nzoko ebebisamaki na bandɛkɛ ya ababil liboso ekoma na Kaaba.

570–571 (pene na mikolo 50 liboso ya mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.85; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 10. fasıl, no. 84-88; Questions on Islam, "Events that Took Place…"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 73-74; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 89-90; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 226, 236; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 114; Kütüb-i Sitte: Buhârî, İlim 39, Lukata 7, Diyât 8; Müslim, Hacc 447, (1355); Buharî, Şurût 15 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4285, c./s. 12/233; no. 4266, c./s. 12/172-181]

77. Ndɔtɔ ya Amina mpe lokasa ya wolo pembeni ya moto na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ndɔtɔ, balobaki na mama na ye Amina: “Ozali na zemi ya moto oyo aleki malamu kati na bikelamu nyonso; ntango akobotama, pesa ye kombo Ahmad mpe Muhammad, mpe kanga mokanda oyo na nzoto na ye”; ntango alamukaki, amonaki pembeni ya moto na ye lokasa moko ekomami na wolo (libondeli ya kobatelama na Allah, Ye Moko).

570–571

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 9. fasıl (hamilelik ve doğum alâmetleri), no. 78

78. Layla al-Adawiyya amoni pole oyo ezalaki na Abdullah

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango tata na ye Abdullah, elamba na ye etondi na putulu mpe mabele, azalaki koleka pembeni ya Layla al-Adawiyya, mwasi yango amonaki pole na elongi na ye mpe alingaki kopesa ye nzoto na ye mpo na kamela nkama

moko; Abdullah aboyaki mpe abalaki Amina, mpe nsima mwasi yango alobaki ete pole yango ekendaki epai ya Amina.

Pene na 570 (liboso ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 69 (Abdullah'ın alnındaki nur ve Âmine ile evlenmesi rivayetleri)

---

79. Qutayla amoni pole na elongi ya Abdullah

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Qutayla bint Nawfal, ndeko mwasi ya Waraqa bin Nawfal, amonaki na elongi ya Abdullah pole oyo ezalaki kongɛnga lokola langi ya pɛmbɛ na mbunzu ya farasi, mpe alingaki kobalana na ye; ntango Abdullah azongaki uta epai ya Amina, mwasi yango atikaki mokano na ye na koloba: “Pole oyo ezalaki na elongi na yo ezali lisusu te”.

Pene na 570 (liboso ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 71 (Abdullah'ın alnındaki nur ve Âmine ile evlenmesi rivayetleri)

---

80. Amina ayokaki mpasi mpe bozito te na zemi na ye

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango mama na ye Amina azalaki na zemi na ye, ayokaki ata moke te bozito mpe pasi oyo basi mosusu bayokaka, mpe amonaki mpasi te na eleko mobimba ya zemi.

570–571 (zemi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 71, 79 (Hamilelik ve doğum alâmetleri)

---

81. Banyama ya Quraysh bapesi nsango malamu ya zemi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Na butu oyo mama na ye azwaki zemi na ye, banyama nyonso ya Quraysh babandaki koloba mpe balobaki: “Bazwi zemi ya Mosakoli ya Allah”.

570 (ebandeli ya zemi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

82. Bakiti ya bakonzi kokwea mpe banganga-nkisi kozanga koloba

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na ntongo ya butu oyo mama na ye azwaki zemi na ye, bakiti ya bokonzi ya bakonzi nyonso ya mokili bazwamaki bakwei, bakonzi bakokaki koloba te na mokolo yango, mpe boyebi ya banganga-nkisi esilaki.

570 (ebandeli ya zemi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

83. Nsango malamu ya bikelamu mpe mongongo ya likolo na eleko ya zemi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango mama na ye azwaki zemi na ye, banyama ya zamba ya ɛsti mpe ya wɛsti mpe bikelamu ya mbu bapesanaki nsango malamu; na sanza nyonso ya zemi, babelelaki na mabele mpe na likolo: “Ntango ya kobima

ya Abu al-Qasim ekoki, nsango malamu!”.

570–571 (zemi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

84. Libondeli ya baanzelu mpo na mwana etike mpe eyano ya Allah

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango tata na ye Abdullah akufaki, baanzelu balobaki: “Mosakoli na Yo atikali mwana etike”, mpe Allah alobaki: “Ngai nazali mokɛngɛli na ye, mobateli na ye mpe mosalisi na ye”.

570–571 (liboso ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

85. Fatima bint Murr mpe pole ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Masolo ya Ibn Abbas mpe ya Abu al-Fayyad al-Khathami: Fatima bint Murr al-Khathamiyya, nganga-nkisi mwasi ya Tabala oyo atangaki mikanda, amonaki pole ya bosakoli na elongi ya Abdullah mpe alingaki kopesa ye nzoto na ye mpo na kamela nkama moko; Abdullah aboyaki na loyembo “Liwa eleki pene koleka likambo ya mabe”, mpe akendaki epai ya Amina; ntango azongaki, mwasi yango alobaki: “Ezalaki mbala moko kaka, lelo ezali lisusu te; Allah atii pole yango esika mosusu”.

Pene na 570 (liboso ya mbotama)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 84 (Abdullah'ın Âmine ile evlenmesi bâbı)

---

86. Bibende ya libateli ya Amina kokatana na likamwa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ebende oyo mama na ye Amina akangaki na lobɔkɔ mpe na kingo na ye lokola libateli, na toli ya basi, na eleko ya zemi, ezwamaki mbala nyonso ekatani.

570–571 (zemi to mbotama)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 85 (17. bâb: Âmine'nin hamileliğinde olanlar)

---

87. Baanzelu oyo babatelaki Abdullah na Bayuda

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango tata na ye Abdullah, naino elenge, abimaki na bokila, Bayuda ntuku mwambe na mipanga mpe na mbeli, oyo bayaki mpo na kozimisa pole ya Allah, bazingaki ye; Wahb bin Abd Manaf, oyo azalaki kobɛta bokila pene wana, amonaki baanzelu ebele na bibundeli bazali kobengana Bayuda, mpe yango wana abalisaki mwana na ye mwasi Amina na Abdullah.

Liboso ya mbotama (pene na 569–570)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 129 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

88. Fatima bint Murra azali koluka pole ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Fatima bint Murra, mwasi oyo atangaki mikanda, amonaki pole ya bosakoli na elongi ya Abdullah mpe alingaki kopesa ye nzoto na ye mpo na kamela nkama moko, kasi Abdullah aboyaki; nsima ya libala na ye na Amina, mwasi yango alobaki: “Namonaki pole ya bosakoli na elongi na yo, nalingaki ete ezala epai na ngai; lelo ezali lisusu te”.

Pene na 570

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 26 (fasl fi'l-beşâir bi-nübüvvetihî)

89. Kazaka ya makila ya profeta Yahya mpe barabi

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kazaka ya pɛmbɛ ya nsuki ya mpate, oyo ezalaki na mabɔkɔ ya barabi ya Bayuda mpe etondaki na makila ya Yahya bin Zakariya, ebandaki kotangisa makila, ndenge elembo ezalaki na mikanda na bango; na yango bayebaki ete tata na ye (Abdullah) abimi, basanganaki mpo na koboma Abdullah, kasi bakokaki te.

Pene na 570 (liboso ya mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 27 (fasl fî mevlidihî)

90. Pole na mbunzu ya Abdullah mpe oyo elandaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Pole ezalaki na mbunzu ya Abdullah; na butu oyo abalaki Amina, basi nkama mibale bakufaki na zuwa to na mawa; nsima ete Amina azwaki zemi na ye, moto moko te alingaki lisusu Abdullah.

Pene na 570

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 27 (fasl fî mevlidihî)

05 · Makambo oyo esalemaki na mbotama na ye (571)

91. Pole oyo engɛngisaki bandako ya bokonzi ya Busra oyo Amina amonaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mama na ye Amina, na eleko ya zemi to na ntango ya kobota, amonaki bandako ya bakonzi ya Sham (Busra) na pole oyo ebimaki na nzoto na ye.

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.51; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 569; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place Before the Assignment of Prophethood"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 78-79; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 91-92, 29; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 293; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 1066; 1068; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 55; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 31; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 331-332; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (3. madde) + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Annesine Teslim Edilişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:102; Zehebî, Târihiu'l-İslâm, s:47. / İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:102 / İbn Sa'd, Tabakât, c: 2, s:137; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:32; Buhârî, Sahih, c:5, s:98; Nesâi, Sünen, c:5, s.203)

92. Makamwa ya butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Makamwa ya butu ya mbotama na ye: minzoto mipusanaki pene, ndako etondaki na pole, abotamaki asili kokatama ngenga mpe mokulu na ye esili kokatama.

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.51; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb mevlidihî, no 13839; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 9. fasıl, no. 76; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 78; c. 1, s. 90; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 92, 93-94; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 299; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 507; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 31

93. Ndako ya bokonzi ya Kisra koningana mpe baminara kokwea

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo abotamaki, ndako ya bokonzi ya Kisra eninganaki mpe minara 14 na yango ekweaki.

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.97; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 9. fasıl, no. 82; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 87-88; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 30; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 414; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 94-97; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c. 1, s. 126-129; Ebû Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, s. 138-141, no 82; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 56; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 510; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (10. madde)"

94. Mɔtɔ ya mibu nkoto moko ya Bamajusi kozima

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo abotamaki, mɔtɔ ya Bamajusi oyo ezalaki kopela mibu nkoto moko ezimaki.

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.97; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 87; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 403, 414; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 94-97; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c. 1, s. 126-129; Ebû Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, s. 138-141, no 82; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 56; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 510; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (11. madde)"

---

95. Laki ya Sawa kokauka mpe ndɔtɔ ya Mubadhan

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo abotamaki, laki ya Sawa ekaukaki, mpe Mubadhan alotaki ndɔtɔ (ndimbola ya Satih).

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.97; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 87-88; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 94-97; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c. 1, s. 126-129; Ebû Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, s. 138-141, no 82; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 56-58; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 510-513; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 25; c. 1, s. 29; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (7. madde)"; "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (8. madde)"

---

96. Elembo ya bosakoli kati na mapeka na ye mibale

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Elembo ya bosakoli ezalaki kati na mapeka na ye mibale.

Banda mbotama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.204; web: Wikipedia, "Miracles of Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 101-103; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 32; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 108; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezail 112, (2346); Tirmizî, 42, (3647); Tirmizî, Menakıb 19, (3642); Buhârî 190, 5670 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5542, c./s. 15/363-364; no. 5543, c./s. 15/364; no. 5537, c./s. 15/358]

---

97. Kofukama na ntango ya mbotama mpe nzungu kopasuka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango abotamaki, akitaki na mabele na kotiaka mabɔkɔ na ye na nse mpe atombolaki moto na ye na likolo; nzungu monene oyo bazipaki ye na yango epasukaki na biteni mibale.

571 (mbotama)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 9. fasıl (hamilelik ve doğum alâmetleri), no. 80

---

98. Oyo mobotisi Shifa ayokaki mpe amonaki na mbotama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mama ya Abd al-Rahman bin Awf, Shifa (mwasi oyo abotisaki ye), alobaki: “Ntango akweaki na mabɔkɔ na ngai mpe abimisaki mongongo, nayokaki mongongo moko koloba: ‘Allah ayokela yo mawa’; esika nyonso kati na ɛsti mpe wɛsti engɛngaki mpo na ngai, mpe namonaki bandako ya bakonzi ya Baroma”.

Mbotama, 571 (mobu ya nzoko)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

99. Nsango malamu ya monzoto ya Ahmad oyo Hassan bin Thabit ayokaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Hassan bin Thabit, na mbula sambo, ayokaki na ntongo makasi Moyuda moko oyo, likolo ya monara moko ya Madina, na mwinda na lobɔkɔ, azalaki kobelela: “Na butu oyo monzoto ya Ahmad ebimi; monzoto oyo ebimaka kaka mpo na bosakoli”.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 45 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

100. Barabi ya Bayuda bandimi mbotama mpe kotindama

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Barabi ya Bayuda ya Qurayza, Nadir, Fadak mpe Khaybar, na butu oyo abotamaki, balobaki: “Ahmad abotami na butu oyo, monzoto oyo (ya motane) ebimi”, mpe ntango akomaki mosakoli: “Ahmad akomi mosakoli”; Qurayza bazalaki koteya bana na bango kombo mpe bizaleli na ye, kasi ntango abimaki, bayokelaki ye zuwa mpe baboyaki ye.

571 (mbotama) mpe 610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 46 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

101. Mongongo ya bosakoli oyo Ziyad bin Labid ayokaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ziyad bin Labid, ntango azalaki likolo ya monara moko ya Madina, ayokaki mongongo moko: “E bato ya Yathrib, bosakoli ya Bana ya Israel esili; na mbotama ya Ahmad monzoto oyo ebimi, ye azali mosakoli ya nsuka, mpe esika ya Hijra na ye ezali Yathrib”.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 48 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

102. Bikeko ya Kaaba kokwea na butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo abotamaki, bikeko mingi ya Kaaba ekweaki elongi na nse.

571 (mobu ya nzoko, mbotama)

LIZIBA Questions on Islam, "Events that Took Place Before the Assignment of Prophethood"

103. Lobwaku ya Samawa kotonda na mai

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Na butu oyo abotamaki, lobwaku (ebale) ya Samawa, oyo ekaukaki mibu nkoto moko, etondaki na mai kino etondaki koleka.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

104. Kobotama peto mpe kozanga mbeba

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Abotamaki peto mpenza, kozanga bosoto to mbindo ata moke na nzoto na ye.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 79 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

105. Kosimba lobɔkɔ moko ya mabele ntango abotamaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango abotamaki, asimbaki lobɔkɔ moko ya mabele; moto moko ya Bani Lihb, oyo ayokaki yango, alobaki: “Soki elembo oyo ezali ya solo, mwana oyo akolonga bato ya mabele”.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 80 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

106. Makambo ya mokili mpe ya likolo na butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu ya mbotama na ye, bikuke ya likolo mpe ya Paladiso efungwamaki, baanzelu bazalaki wana, bangomba ya mokili etombwamaki mpe mbu etondaki, moi elatisamaki pole monene, mpe bahuri nkoto ntuku sambo bazalaki kozela mbotama na ye na mopepe.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 80 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

107. Satana kokangama na minyɔlɔlɔ na butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu ya mbotama na ye, Satana akangamaki na minyɔlɔlɔ ntuku sambo.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 80 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

108. Banzete na libongo ya ebale Kawthar mpe mabondeli ya likolo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mpo na lokumu ya mbotama na ye, banzete nkoto ntuku sambo ya misk ekolisamaki na libongo ya ebale Kawthar, mbuma na yango ekomaki mpaka ya malasi mpo na bato ya Paladiso, mpe bato ya likolo babondelaki kimya mpo na ye.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

109. Mongongo oyo eutaki na Kaaba mpe koningana na yango mikolo misato

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Nsima ya mbotama na ye, mikolo mingi mongongo moko eyokanaki uta na kati ya Kaaba, oyo ndimbola na yango ezalaki: “Pole na ngai ezongeli ngai, bayei kotala ngai bazali koya, nazali kopetolama na bosoto ya ntango ya bozoba”, mpe Kaaba eninganaki mikolo misato mpe butu misato.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 81 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

110. Makambo oyo Amina amonaki na ntango ya kobota

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Mama na ye Amina, na ntango ya kobota, amonaki lipapu ya ndɛkɛ moko ya pɛmbɛ kopapola motema na ye mpe kolongola bobangi na ye, bapesaki ye masanga moko ya pɛmbɛ, mpe basi ya molai bazingaki ye.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 82 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

111. Baanzelu mpe bendele misato oyo Amina amonaki

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Mama na ye Amina, na ntango ya kobota, amonaki na mopepe bato oyo basimbi mbeki ya palata, bandɛkɛ oyo minoko na yango ezalaki ya emerodi mpe mapapu ya yakuti, mpe bendele misato etelemisami: moko na ɛsti, moko na wɛsti, moko likolo ya Kaaba.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 82 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

112. Kofukama kaka ntango abotamaki

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Kaka ntango abotamaki, bamonaki ye alali elongi na nse lokola na kofukama.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 82 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

113. Kozipama na lipata na mbotama mpe mongongo ya mobeleli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango abotamaki, lipata moko ezipaki ye mpe ebombaki ye na miso, mpe mobeleli moko abelelaki: “Botambwisa ye na ɛsti mpe na wɛsti ya mabele, mpo bayeba ye”; nsima bayokaki ete balobi: “Muhammad azwi nsapi ya elonga, ya mopepe mpe ya bosakoli”.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 82 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

114. Baanzelu basukoli ye mpe elembo ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na mbotama na ye, bato misato (baanzelu) bayaki na mbeki ya palata, sani ya emerodi ya langi ya mai ya pondu mpe elembo ya kokanga oyo ezingami na elamba ya swa ya pɛmbɛ; basukolaki ye mpe batiaki elembo ya bosakoli kati na mapeka na ye mibale.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 82-84 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

115. Mosombi Moyuda ayebisi bilembo ya bosakoli na butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na butu ya mbotama na ye, mosombi moko ya Moyuda oyo azalaki kofanda na Maka ayaki na likita ya Quraysh mpe alobaki: “Na butu oyo mosakoli ya umma oyo abotami; kati na mapeka na ye mibale ezali na elembo ya nsuki lokola nsuki ya kingo ya farasi; akomɛla mabɛlɛ te butu mibale”; ntango amonaki mwana mpe azwaki elembo yango, akufaki makanisi mpe alobaki: “Bosakoli ebimi na Bana ya Israel”.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 84 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

116. Monaki Is ayebisi liboso mbotama mpe bilembo na yango

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Monaki moko ya Sham, kombo na ye Is, oyo azalaki kofanda ye moko na Marr al-Zahran, ayebisaki liboso ete mosakoli moko akobotama na Maka, mpe na butu ya mbotama na ye ayebisaki Abd al-Muttalib, oyo ayaki epai na ye, mbotama ya mwana ya mwana na ye mpe bilembo na yango.

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 85 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

117. Iblis akoki kopusana te mpe anzelu Jibrili abwaki ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango abotamaki mpe mabele engɛngaki na pole, Iblis alobaki: “Na butu oyo mwana moko abotami oyo akobebisa mosala na biso”; ntango alingaki kopusana pene na ye, anzelu Jibrili abetaki ye na lokolo mpe abwakaki ye kino na Aden.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 86 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

---

118. Iblis apekisami na makolo sambo nyonso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Iblis, oyo azalaki na makoki ya komata kino na makolo sambo, apekisamaki na makolo misato ntango profeta Isa abotamaki, mpe na makolo sambo nyonso ntango ye abotamaki (abotamaki na mokolo ya yambo na ntongo makasi).

571 (mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 87 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

119. Ekeko ya Quraysh kokwea mpe loyembo ya mongongo oyo amonani te

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na butu oyo abotamaki, Waraqa bin Nawfal, Zayd bin Amr bin Nufayl, Ubaydullah bin Jahsh mpe Uthman bin al-Huwayrith bakendaki epai ya ekeko moko ya Quraysh mpe bazwaki yango ekwei elongi na nse; batelemisaki yango mbala misato, kasi mbala nyonso ekweaki na makasi; Uthman bin al-Huwayrith ayembaki loyembo mpo na yango, mpe mongongo moko oyo amonani te ayebisaki mbotama na ye na loyembo uta na kati ya ekeko.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 88-89 (Doğum gecesi görülen mucize ve hususiyetler)

120. Abd al-Muttalib apesi ye kombo “Muhammad”

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango abotamaki, nkɔkɔ na ye Abd al-Muttalib abomaki mpate moko ya mobali mpo na ye lokola aqiqa, atikaki kombo ya bankɔkɔ na ye mpe apesaki ye kombo “Muhammad”, mpe alimbolaki ntina na yango boye: “Nalingaki ete Allah akumisa ye na likolo mpe bato bakumisa ye na mabele”.

571 (mbala moko nsima ya mbotama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 134 (Allah'ın isimlerinden isim verilmesi hususiyeti)

121. Bajini bapesi nsango malamu ya mbotama na banzembo

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango abotamaki, bajini babelelaki na Abu Qubays mpe na Hajun (esika oyo Quraysh bazalaki kosukola bilamba na bango, mpe na nse na yango ezali malita) na banzembo oyo ezalaki kokumisa mbotama na ye mpe kosanzola libota na ye (lisolo ya Abd al-Rahman bin Awf).

571 (mbotama)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. Mustafa Abdülkādir Atâ, Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1408/1988; tek cilt), s. 93 (Ebvâbü bidâyeti nebiyyinâ, 21. bâb: Âmine onu doğururken olanlar)

122. Pole oyo engɛngaki kati na miso na ye mibale

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Noko na ye Abbas, ntango akotaki epai na ye na mbotama na ye, amonaki pole moko ezali kongɛnga kati na miso na ye mibale.

571 (mbotama)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1068 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

123. Kaaba kofukama mpe bikeko kokwea

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu ya mbotama na ye, na katikati ya butu, ntango Abd al-Muttalib azalaki pembeni ya Kaaba, amonaki Kaaba efukami na ngambo na yango minei epai ya Maqam Ibrahim, nsima etelemi mpe ebeleli: “Allahu Akbar,

Nkolo ya Muhammad al-Mustafa! Sikoyo Nkolo na ngai apetoli ngai na bosoto ya basambeli bikeko", mpe bikeko ekweaki na mabele.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 28 (fasl fî mevlidihî)

---

124. Baanzelu kotala ye nsima ya mbotama

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Nsima ya mbotama, Abd al-Muttalib akendaki epai ya Amina mpe atunaki likambo ya pole oyo ezalaki na mbunzu na ye; Amina alobaki: "Nabotaki ye; bandɛkɛ balingi komema ye na bandako na bango, mapata balingi kozwa ye epai na bango"; ntango alingaki komona mwana, balobaki na ye: "Moto moko te akoki komona ye mikolo misato"; ntango abimisaki mopanga mpo na kokɔta na makasi, mobali moko abimaki uta na kati mpe alobaki: "Zonga; moto moko te kati na bana ya Adam akoki komona ye kino baanzelu basilisa kotala ye", mpe Abd al-Muttalib abimaki na kolɛnga.

571 (mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 29 (fasl fî mevlidihî)

---

125. Bikeko kokwea mpe mongongo euti na likolo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango abotamaki, bikeko ya Kaaba ekweaki elongi na nse, mpe mongongo moko eyokanaki uta na likolo: "E Quraysh! Mokebisi (nadhir) ayei epai na bino; elongo na ye ezali lokumu ya libela mpe litomba monene; ye azali ya nsuka ya basakoli".

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 31 (fasl fî mevlidihî)

---

126. Mokili kongɛnga mpe bikelamu kokumisa Allah

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ndenge Ali alobaki, ntango abotamaki, bikeko nyonso ya Kaaba ekweaki, mongongo eyokanaki: "Solo eyei, lokuta esili", na butu yango mokili mobimba engɛngaki, libanga nyonso, brike nyonso mpe nzete nyonso esekaki, mpe biloko nyonso na likolo mpe na mabele ekumisaki Allah.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 31 (fasl fî mevlidihî)

---

127. Kolela ya Satana na butu ya mbotama

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na butu ya mbotama na ye, Satana agangaki moko ya kolela minei minene oyo agangaki na bomoi na ye mobimba.

571 (butu ya mbotama)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "3- HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN DOĞUMU GECESİNDE MEYDANA GELEN HÂRİKULÂDE HÂDİSELER, MU'CİZELER (6. madde)" (kitabın dipnotu: Süheyli, Ravdu'l-ünüf, c:2, s:149)

06 · Bomwana na ye ya liboso mpe epai ya mama na ye ya mabɛlɛ Halima (571–575)

128. Kosolola na sanza na ekumbu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango azalaki na ekumbu ya bana, azalaki kosolola na sanza, mpe sanza ezalaki kogumbama epai oyo azalaki kolakisa na mosapi; ntango Abbas akundolaki ye yango, alobaki: “Nazalaki kosolola na yango, mpe yango ezalaki kosolola na ngai mpe kobɔndisa ngai mpo nalela te; nazalaki koyoka makɛlɛlɛ na yango ntango ezalaki kofukama na nse ya Kiti ya bokonzi”.

571–572 (bomwana ya liboso); nsango: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 91 (Beşikteyken ay ile söyleşmesi)

---

129. Koloba na ekumbu mpe baanzelu koningisa ekumbu na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Alobaki kaka ntango abotamaki to ntango azalaki na ekumbu, baanzelu bazalaki koningisa ekumbu na ye, mpe liloba na ye ya liboso ezalaki: “Allahu akbar kabira, wa-l-hamdu lillahi kathira, wa subhanallahi bukratan wa asila” (alobaki maloba wana lisusu ntango Halima akatisaki ye mabɛlɛ).

571–573 (bomwana ya liboso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 91, 93 (Beşikte konuşması)

---

130. Kobatela lotomo ya ndeko na ye ya mabɛlɛ

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Amɛlaki libɛlɛ ya mobali ya Halima kaka, mpe aboyaki komɛla libɛlɛ ya mwasi (mpo ezalaki likabo ya ndeko na ye ya mabɛlɛ).

571–573

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 100 (Süt emme döneminde görülen alâmetler) — Halime Hatun'un ailesinin Peygamberimiz Aleyhisselâm yüzünden hayra ve geçim bolluğuna kavuşması hadisesi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:172-173; Taberî, Târih, c:2, s:127; Beyhakî, Delâil, c:1, s:134;İbn Seyyid, Uyünu'l eser, c:1, s:33)

---

131. Mabɛlɛ ya Halima kotonda na miliki

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mabɛlɛ ya Halima oyo ekaukaki etondaki na miliki ntango azwaki ye.

571–575 (epai ya mama ya mabɛlɛ Halima)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.102; İbn Kesîr s.73; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl, no. 94; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 92, 97-98; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 105-107; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 81-82; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "4-PEYGAMBERLİĞİNDEN ÖNCE, ONUN NURÂNÎ ŞAHSİYETİYLE ALÂKALI İRHÂSÂT MU'CİZELERİ — Halime Hatun'un ailesinin Peygamberimiz Aleyhisselâm yüzünden hayra ve geçim bolluğuna kavuşması hadisesi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:172-173; Taberî, Târih, c:2, s:127; Beyhakî, Delâil, c:1, s:134;İbn Seyyid, Uyünu'l eser, c:1, s:33)

132. Lipamboli ya kamela mpe ya mpunda ya Halima

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Kamela ya mobange ya Halima ebandaki kobimisa miliki, mpe mpunda na ye ya bolɛmbu eleki etuluku mobimba liboso.

571–575 (epai ya mama ya mabɛlɛ Halima)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.102; İbn Kesîr s.73; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 92; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 105-107; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 82; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 32; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "4-PEYGAMBERLİĞİNDEN ÖNCE, ONUN NURÂNÎ ŞAHSİYETİYLE ALÂKALI İRHÂSÂT MU'CİZELERİ — Halime Hatun'un ailesinin Peygamberimiz Aleyhisselâm yüzünden hayra ve geçim bolluğuna kavuşması hadisesi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:172-173; Taberî, Târih, c:2, s:127; Beyhakî, Delâil, c:1, s:134;İbn Seyyid, Uyünu'l eser, c:1, s:33)

133. Lipamboli ya bampate ya Halima na mobu ya nzala

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Na mobu ya nzala, bampate ya Halima bazalaki kozonga na mabumu etondi mpe mabɛlɛ etondi na miliki.

571–575 (epai ya mama ya mabɛlɛ Halima)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.102; İbn Kesîr s.73; web: Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 92, 98; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 105-107; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 82; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 32; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "4-PEYGAMBERLİĞİNDEN ÖNCE, ONUN NURÂNÎ ŞAHSİYETİYLE ALÂKALI İRHÂSÂT MU'CİZELERİ — Halime Hatun'un ailesinin Peygamberimiz Aleyhisselâm yüzünden hayra ve geçim bolluğuna kavuşması hadisesi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:172-173; Taberî, Târih, c:2, s:127; Beyhakî, Delâil, c:1, s:134;İbn Seyyid, Uyünu'l eser, c:1, s:33)

134. Likambo ya kopasolama ya tolo ya liboso

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Tolo na ye epasolamaki mpe eteni ya Satana elongolamaki na motema na ye (kopasola tolo ya liboso).

Pene na 575 (na mbula 4–5)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.331; web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, 1. fasıl, no. 5852; Dârimî, Sünen, Mukaddime, bâbü keyfe kâne evvelü şe'ni'n-nebî, no. 13; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 569; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb fî evveli emrihî ve şerhi sadrihî, no 13841; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 93-96; c. 1, s. 109-110); ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 107-111; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 32; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Göğsünün Melekler Tarafından Yarılışı ve Tartılışı" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:175-176; Taberî, Târih, c:2, s:130; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:135,145-146); Kütüb-i Sitte: Müslim 162

135. Lipata kopesa ye elili

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Mama na ye ya mabɛlɛ Halima, ntango azalaki na ye, amonaki lipata moko ezali kopesa ye elili; likambo oyo esolamaki mpe na ndeko na ye ya mabɛlɛ.

571–575 (mboka ya Bani Saad)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

136. Likebisi ya nganga-nkisi na zando ya Dhul-Majaz

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mama na ye ya mabɛlɛ amonisaki ye na nganga-nkisi moko na zando ya Dhul-Majaz; ntango nganga-nkisi amonaki mwana, agangaki: “E Baarabu, boboma mwana oyo; soki awumeli na bomoi, akobuka lingomba na bino”, mpe mama na ye ya mabɛlɛ akimisaki ye mpe abikisaki ye.

Pene na 572–575

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 9. fasıl (hamilelik ve doğum alâmetleri), no. 79

137. Baabisini bamoni bilembo ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki epai ya Halima, na mbula mibale akolaki lokola mwana ya mbula minei; etuluku moko ya Baabisini (Baklisto) oyo bamonaki ye batalaki kati na mapeka na ye mpe langi ya motane na miso na ye, mpe balobaki: “Oyo azali mosakoli; tomema ye na mokili na biso”, mpe Halima akimisaki ye.

Pene na 573–575

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl (yetişmesi), no. 97

138. Anzelu Jibrili akati ye ngenga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Anzelu Jibrili akataki ye ngenga ntango azalaki kopetola motema na ye (lisolo ya Abu Bakra).

Bomwana, pene na 575

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü hitânihî, no 13853 (8/224)

139. Komekama bozito na bato zomi ya umma na ye

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Nsima ya kopasolama ya tolo na ye, baanzelu bamekaki bozito na ye na bato zomi ya umma na ye mpe bamonaki ete ye aleki bozito.

Pene na 575 (na mbula 4–5)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 94, 96 (Süt emme döneminde görülen alâmetler)

140. Arraf ya Hudhayl abungisi makanisi

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mobange moko ya Hudhayl, mosakoli ya makambo ekobima (arraf), epai oyo Halima amemaki ye, agangaki: “E Hudhayl, banzambe na bino!”, mpe alobaki maloba mabe mpo na ye; nsima abungisaki makanisi mpe akufaki mopagano.

Pene na 572–575

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 99 (Süt emme döneminde görülen alâmetler)

141. Mokano ya Bayuda ya koboma ye mpo na makambo ya bomwana na ye

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Etuluku moko ya Bayuda oyo elekaki pembeni ya Halima, ntango Halima ayebisaki makambo oyo mama na ye amonaki na kobota, bayokaki makambo ya mwana, bayebaki ye mpe basololaki mpo na koboma ye.

Pene na 571–575

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 99 (Süt emme döneminde görülen alâmetler)

142. Kobunga na Maka mpe kozwama pembeni ya nzete

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Lisolo ya Kaab: ntango Halima azalaki komema ye na Maka, atiaki ye na mabele pembeni ya ekuke monene, ayokaki makɛlɛlɛ makasi mpe abungisaki ye; Abd al-Muttalib abelelaki “E bana ya Ghalib” mpe aluki bisika nyonso elongo na Quraysh, asalaki tawaf zingazinga ya Kaaba mpe abondelaki: “Nkolo na ngai, zongisela ngai motambwisi na ngai Muhammad”; mobeleli moko uta na likolo alobaki: “Bolela te; Muhammad azali na Nkolo oyo akotika ye ye moko te mpe akobungisa ye te; azali na lobwaku ya Tihama pembeni ya nzete ya Yemen”, mpe bazwaki ye kuna, azali kobenda bitape ya nzete mpe kosakana.

Pene na 575 (Halima azongisi ye)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 112-113 (30. bâb: Halîme'nin onu Mekke'ye getirişi)

143. Anzelu kozala moninga na ye banda akatamaki mabɛlɛ

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Banda ntango akatamaki mabɛlɛ, Allah apesaki ye moninga moko kati na baanzelu na Ye baleki minene; anzelu yango azalaki koteya ye butu na moi nzela ya bizaleli ya lokumu mpe bizaleli malamu ya mokili (Ali alobaki: “Ngai mpe nazalaki kolanda ye lokola mwana ya kamela alandaka mama na ye; mobu nyonso azalaki kokende kofanda ye moko na Hira, mpe moto mosusu te amonaki ye longola ngai”).

Pene na 573 – 610 (uta na bomwana kino kotindama)

LIZIBA Nehcü'l-Belâğa, hutbe 192 (el-Kâsıa) — usul.ai neşrinde s. 474-475 (Subhî Sâlih neşrinde s. 300-302)

144. Miliki kobima na tolo ya Abu Talib

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Nsima ya mbotama na ye, ntango awumelaki mikolo mingi kozanga mabɛlɛ, Abu Talib atiaki ye na tolo na ye moko, Allah abimisaki miliki kuna, mpe amɛlaki wana mikolo mingi kino bapesaki ye na Halima (na al-Kafi, uta na Jafar as-Sadiq).

571 (mikolo ya liboso ya mbotama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 31 (fasl fî menşeihî)

145. Mbote ya mobali ya pole mpe ya bamboloko na nzela

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango Halima azalaki komema ye, na nzela mobali moko, oyo pole na ye ezalaki komata kino na likolo, abimaki, apesaki ye mbote mpe alobaki: “Allah apesi ngai mokumba ya kobatela ye”; etonga ya mboloko oyo bakutanaki na yango ebelelaki: “E Halima, oyebi te nani ozali kobokola; ye azali peto koleka bato nyonso ya peto”; mpe lobwaku nyonso oyo bakitaki mpe ngomba nyonso oyo bamataki epesaki ye mbote.

571

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 32 (fasl fî menşeihî)

---

146. Bopeto na ye monene epai ya Halima mpe libateli ya anzelu

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki epai ya Halima, elamba na ye ekomaki bosoto te ata mokolo moko, nzoto na ye ya kobombama emonanaki te, mpe azalaki kokende na esika ya bopɛmi kaka mbala moko na mokolo (na ntango eyebani); Halima amonaki na mbeto na ye elenge mobali moko (anzelu) pembeni na ye kobongisa elamba na ye.

571–575

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 32 (fasl fî menşeihî)

07 · Na bomwana na ye (575–583)

147. Sayf bin Dhi Yazan apesi nsango malamu ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mokonzi ya Yemen Sayf bin Dhi Yazan ayebisaki Abd al-Muttalib ete mwana ya mwana na ye akokoma mosakoli.

Pene na 573–575

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.335; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 50; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 139; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 119-125; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 226, 236; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 114-115; c. 1, s. 129-130; c. 3, s. 1071-1073; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 62-65; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 20; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yemen Hükümdarı Seyf b. Zî Yezen'in Yanında Sakladığı Bir Kitapta Peygamberimiz Aleyhisselâm Hakkında Yazılı Haberleri Abdulmuttalib'e Açıklayışı" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:95; Beyhakî, Delâil'ü Nübüvve c:2; s:9 / Ebu'l-Ferec, İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:12 / Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:2, s:88 / Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:123 / Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s.95-97; Beyhakî, Delâil'ü- Nübüvve, c:2; s:10-12 / İbn Abdi Rabbih, Ikdu'l-Ferîd, c:2, s:27; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:98 / Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:98-99; Beyhakî, Delâil'ü Nübüvve c:2, s:10-13 / İbn Abdi Rabbih, Ikdu'l-Ferîd, c:2, s:27, Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:98, Beyhakî, Delâil, c:2, s:14; Ebu'l-Ferec, el-Vefâ, c: 1, s: 128 / İbn Abdi Rabbih, Ikdu'l-Ferîd, c:2, s:27; Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:98; Beyhakî, Delâil, c:2, s:14; İbn Kuteybe, Kitâbu'l-maârif, s:278)

---

148. Libondeli ya mbula ya Abd al-Muttalib na nzela na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na eleko ya kokauka, nkɔkɔ na ye Abd al-Muttalib atiaki ye na lipeka na ye mpe abondelaki Allah, mpe mbula enokaki.

Pene na 577–578

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.341; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb fî kerâmeti aslihî, no 13837; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 136; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 118; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Abdulmuttalib Dedenin Yağmur Duası İçin Peygamberimiz Aleyhisselâmı Ebu Kubeys Dağına Omuzunda Çıkarışı" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:89-90,102;Beyhakî, Delâil, c:2, s:15-17;Suyûtî, Hasâis, c:1, s:198; İbn Cevzî, el-Vefâ, c:1, s:120-121; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:83)

---

149. Abd al-Muttalib apesi Abu Talib mokumba ya kobatela ye

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Abd al-Muttalib, mpo na bilembo oyo ayokaki epai ya bato ya lingomba, ntango azalaki kokufa, apesaki Abu Talib mokumba ya kobatela ye.

Pene na 578–579

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.346; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 138; ayrıca: Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 61-62

---

150. Kobimisa mai na mabele mpo na Abu Talib

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Mpo na noko na ye Abu Talib oyo mposa ya mai ezalaki kosala, abetaki mabele (pene na Dhul-Majaz to Arafat) mpe mai ebimaki.

Pene na 580–590

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.35; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 9. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl; Questions on Islam, "Miracles Concerning Water"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 207; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 128; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 45-46, no. 10/10

151. Lipata kopesa elili mpe litatoli ya Bahira

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na mobembo ya Sham, oyo asalaki elongo na Abu Talib mpe bakonzi ya Quraysh, lipata moko ezalaki kopesa ye elili ntango azalaki koya epai ya monaki; monaki ayebisaki bosakoli na ye na koloba ete, ntango bazalaki kopusana na Aqaba, amonaki banzete nyonso mpe mabanga nyonso kofukamela ye, mpe amonaki elembo ya bosakoli na lipeka na ye.

Liboso ya bosakoli, mobembo ya Sham elongo na Abu Talib (pene na 582)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.350; 19. Mektup listesi (183.txt) no.159; 1000 Mucize no.208 (s.189); web: Tirmizî, Menâkıb, bâbü mâ câe fî bed'i nübüvveti'n-nebî, no. 3620; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl, no. 109; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 141-145; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 428; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 130-131 ve 137; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c. 2, s. 24-25; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 231; c. 17, s. 354-355; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 30; c. 1, s. 71-72; c. 1, s. 138; c. 3, s. 1084-1085; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 65-67; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 36-37; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Rahip Bahîra'nın Kervan Halkına Ziyâfet Çekişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:153; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:168; Beyhakî, Delail'ü Nübüvve c:2, s:24-25; İbn Hacer,İsabe, c:1, s:176 / Beyhakî, Delâil'ü Nübüvve, c:2; s:24-25; İbn Hacer, İsâbe, c:1, s:176; Süheyî, Ravdu'l-ünüf, c:2, s:220; Mes'ûdî, Murûcu'z-zeheb, c:1. S:75); "Rahip Bahîra'nın Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkındaki Teşhisi ve Ebu Tâlib'i Uyarışı" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:11, s:155; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:170; Beyhakî, Delail'ü Nübüvve, c:2; s:27; Abdurrezzak, Musannef, c:5, s:318); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb 5 (3624) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5557, c./s. 15/373-374]

152. Elili ya nzete kogumbama mpe likebisi ya monaki

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na mobembo ya Sham, ntango etuluku esilaki kozwa elili ya nzete, akomaki epai na bango mpe elili ya nzete egumbamaki epai na ye, mpe monaki alobaki: “Botala, nzete egumbami epai na ye”; mpo na likebisi ya monaki ete Baroma bakoboma ye, Abu Talib azongisaki ye.

Liboso ya bosakoli, mobembo ya Sham elongo na Abu Talib (pene na 582)

LIZIBA 1000 Mucize no.209 (s.189); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl, no. 108; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 142-143; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 131; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c. 2, s. 25; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Rahip Bahîra'nın Kervan Halkına Ziyâfet Çekişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:153; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:168; Beyhakî, Delail'ü Nübüvve c:2, s:24-25; İbn Hacer,İsabe, c:1, s:176 / Beyhakî, Delâil'ü Nübüvve, c:2; s:24-25; İbn Hacer, İsâbe, c:1, s:176; Süheyî, Ravdu'l-ünüf, c:2, s:220; Mes'ûdî, Murûcu'z-zeheb, c:1. S:75); "Rahip Bahîra'nın Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkındaki Teşhisi ve Ebu Tâlib'i Uyarışı" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:11, s:155; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:170; Beyhakî, Delail'ü Nübüvve, c:2; s:27; Abdurrezzak, Musannef, c:5, s:318); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb 5 (3624) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5557, c./s. 15/373-374]

153. Libota ya Abu Talib kotonda ntango balyaka elongo na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Ntango azalaki mwana, soki alei elongo na noko na ye Abu Talib mpe libota na ye, bango nyonso bazalaki kotonda; soki alei te, bazalaki kotonda te.

Pene na 578–590 (na bobateli ya Abu Talib)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

---

154. Kolamuka na ntongo na nsuki ya mafuta mpe miso ya kohl

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango bana mosusu ya Abu Talib bazalaki kolamuka na ntongo na nsuki ya mobulu mpe na bosoto na miso, ye azalaki kolamuka na nsuki esili kopakolama mafuta mpe miso esili kotiama langi (kohl).

Pene na 578–590 (na bobateli ya Abu Talib)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

---

155. Umm Ayman amonaki ye ata mokolo moko te koyima mpo na nzala to mposa ya mai

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Mobateli na ye Umm Ayman alobaki: “Namonaki ye ata mokolo moko te koyimayima mpo na nzala to mposa ya mai, ezala ntango azalaki moke to ntango akomaki monene”.

Bomwana mpe nsima

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

---

156. Bayuda ya Madina bayebi elembo na mokongo na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na mbula motoba, ntango akendaki elongo na mama na ye mpe Umm Ayman na Madina kotala bandeko ya mama na ye (Bani Adi bin an-Najjar), Bayuda batalaki ye, bamonaki elembo na mokongo na ye mpe balobaki: “Oyo azali mosakoli ya umma oyo; awa ezali esika ya Hijra na ye”; Amina abangaki mpe azongaki.

Pene na 577

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl (yetişmesi), no. 99

---

157. Kobatelama mpo apusana te na ekeko Buwana

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango akendaki, na kosɛngama makasi na banoko mpe bandeko basi ya tata na ye, na feti ya ekeko Buwana oyo Quraysh bazalaki kotala mobu nyonso, azongaki na bobangi; alobaki: “Mbala nyonso oyo nazalaki kopusana pene ya ekeko, mobali moko ya pɛmbɛ, ya molai, azalaki kobelela: ‘Telema mosika, e Muhammad, kosimba yango te’”, mpe akendaki lisusu te na feti na bango moko.

Liboso ya kotindama (bomwana to bolenge)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 129

---

158. Kopekisama kotelema pembeni ya ekeko Isaf

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki mwana, atelemaki elongo na bana ya banoko na ye pembeni ya ekeko Isaf pene na Zamzam, atombolaki moto na ye na likolo mpe azongaki, alobaki: “Bapekisi ngai kotelema pembeni ya ekeko oyo”.

Liboso ya kotindama (bomwana)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 130

---

159. Kobatelama mpo nzoto na ye emonana te na kobongisama ya Kaaba

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki mwana, wana Abu Talib azalaki kobongisa Zamzam, azalaki komema mabanga; ntango atombolaki elamba na ye ya loketo (izar), akweaki na kolɛmba; ntango alamukaki, alobaki: “Moto moko ya bilamba ya pɛmbɛ ayaki mpe alobaki: ‘Zipa nzoto na yo’”; Ibn Abbas atalaki yango lokola elembo ya liboso ya bosakoli.

Liboso ya kotindama (bomwana)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 135

---

160. Tolo na ye kopasolama mbala ya mibale na mbula zomi

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki na mbula zomi na sanza mingi, na esobe bato mibale (Jibrili mpe Mikail) bamonanaki likolo ya moto na ye, balalisaki ye na mabele, bapasolaki tolo na ye kozanga koyokisa ye mpasi mpe kozanga kotangisa makila, balongolaki nkanda mpe zuwa mpe batiaki na esika na yango boboto mpe mawa (lisolo ya Ubayy bin Kaab uta na Abu Hurayra).

Zingazinga ya Maka, pene na 581 (na mbula 10)

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13843-13844 (8/222-223)

---

161. Libondeli ya Abd al-Muttalib mpo na bakamela oyo babungaki

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango nkɔkɔ na ye Abd al-Muttalib atindaki mwana ya mwana na ye, naino mwana, koluka bakamela na ye oyo babungaki mpe ye azongaki noki te, Abd al-Muttalib asalaki tawaf zingazinga ya Kaaba mpe abondelaki: “Nkolo na ngai, zongisela ngai motambwisi na ngai Muhammad”; ntango azongaki elongo na bakamela, alobaki: “Mosala nyonso oyo natindaki ye, azongaki ntango nyonso na elonga” (Kindir bin Said uta na tata na ye).

Maka, pene na 577–578

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13854 (8/224)

---

162. Loyembo ya Amina na mbeto ya liwa mpe kolela ya bajini

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mama na ye Amina, na mbeto ya liwa, atalaki ye mpe ayembaki loyembo oyo ndimbola na yango ezali: “Soki oyo namonaki na ndɔtɔ ezali solo, okotindama na bato na Allah, Nkolo ya nkembo; okotindama na lingomba ya Ibrahim mpe okozala mosika na bikeko”; ntango akufaki, bayokaki bajini kolela mpo na ye.

Pene na 577 (Abwa, na mbula 6)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 135 (Annesinin vefatında görülen âyetler)

163. Kofanda na kiti ya Abd al-Muttalib ntango azalaki mwana

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki mwana, afandaki likolo ya kiti ya kolala oyo batandelaki Abd al-Muttalib na elili ya Kaaba, oyo ata bana na ye mibali bazalaki kofanda te; ntango banoko na ye balingaki kobenda ye, Abd al-Muttalib alobaki: “Botika mwana na ngai, akozala na lokumu monene; nazali koyoka ete akozala na bokonzi”.

Pene na 577–579

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 138 (Abdülmuttalib'in onun şanını bilmesi)

164. Bani Mudlij bakokanisi ye na elembo ya lokolo ya Ibrahim

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Etuluku moko ya Bani Mudlij, bato ya mayele mpenza na kolanda bilembo ya makolo, balobaki na Abd al-Muttalib: “Batela mwana oyo malamu; tomoni naino lokolo moko te oyo ekokani na elembo ya lokolo ya Ibrahim na Maqam koleka lokolo na ye”.

Pene na 577–579

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 138 (Abdülmuttalib'in onun şanını bilmesi)

165. Episkopo ya Najran ayebi ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Episkopo ya Najran oyo azalaki kosolola na Abd al-Muttalib alobaki: “Tozali kozwa na buku na biso bizaleli ya mosakoli oyo atikali na Bana ya Ismail”; na ntango yango mwana ayaki, atalaki miso na ye, mokongo na ye mpe makolo na ye, alobaki: “Ye nde oyo”, mpe atunaki libota na ye.

Pene na 577–579

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 138-139 (Abdülmuttalib'in onun şanını bilmesi)

166. Bahira apekisi mokano ya bato misato ya Bato ya Buku ya koboma ye

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bato misato ya Bato ya Buku (Zarir, Tammam, Daris) bayaki epai ya Bahira na mokano ya koboma ye; Bahira alobaki: “Moto moko te akoki kopekisa likambo oyo Allah alingi”, akundolaki bango bizaleli na ye oyo ezali na mikanda, mpe bango batikaki mokano na bango.

Pene na 582–583 (na mbula 12)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 144 (Ebû Tâlib'le Şam yolculuğu ve Bahîrâ haberi)

167. Libondeli ya mbula ya Abu Talib mpo na lokumu ya elongi na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na eleko ya kokauka makasi na Maka, na kosɛngama na Quraysh, Abu Talib azwaki mwana ya ndeko na ye, oyo elongi na ye ezalaki kongɛnga lokola moi, atiaki mokongo na ye na Kaaba; ntango mwana alakisaki na mosapi na ye, mapata esanganaki na likolo oyo ezalaki na lipata ata moko te, mpe mbula enokaki kino etondisaki

milobwaku; Abu Talib ayembaki loyembo: “Moto ya elongi ya pɛmbɛ, oyo mpo na lokumu ya elongi na ye basɛngaka mbula na mapata”.

Pene na 580–590

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 146, 208 (Ebû Tâlib'in onunla yağmur duasına çıkması)

---

168. Bayuda babangi ntango bamoni Ahmad naino mwana

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bayuda oyo bayaki kozwa biloko epai ya Abu Talib, ntango bamonaki mwana ya ndeko na ye naino mwana moke, babangaki mpe bazongaki, mpe balobaki na bato oyo batunaki bango: “Tomoni likambo monene: Ahmad azali kotambola na mabele”.

Pene na 580–590

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 146 (Ebû Tâlib'in onunla yağmur duasına çıkması)

---

169. Monaki ya Ukaz ayebi mwana oyo azalaki kobela miso

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki na mbula sambo, abelaki bokɔnɔ makasi ya miso oyo ekokaki kobikisama te na Maka; monaki ya mikili ya Ukaz, epai oyo Abd al-Muttalib amemaki ye, alobaki: “Mwana oyo azali mosakoli ya umma oyo”, mpe apesaki toli ya kobatela ye mosika na Bato ya Buku.

Pene na 578 (na mbula 7)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 98 (doğumundan vefatına olayların özeti bâbı)

---

170. Nganga-nkisi oyo ayaki na Maka akebisi Quraysh

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisolo ya Abu Hazim: ntango azalaki na mbula mitano, nganga-nkisi moko oyo ayaki na Maka amonaki ye mpe alobaki: “E Quraysh, boboma mwana oyo; akokabola bino mpe akoboma bino”; Abd al-Muttalib akimisaki ye, mpe Quraysh bazalaki kobanga ntango nyonso maloba ya nganga-nkisi yango.

Pene na 576 (na mbula 5)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 113 (30. bâb: Halîme'nin onu Mekke'ye getirişi)

---

171. Mitindo ya Abd al-Muttalib epai ya Umm Ayman

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisolo ya Umm Ayman: Abd al-Muttalib apesaki mobateli Baraka (Umm Ayman) mitindo: “Kobosana mwana na ngai te; Bato ya Buku balobi ete mwana na ngai azali mosakoli ya umma oyo”.

Pene na 577–579

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 117 (32. bâb: Abdülmuttalib'in kefâleti)

172. Lipata konokisa mbuma na nzela ya Sham

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na mobembo ya Sham, oyo asalaki elongo na Abu Talib, lipata oyo ezalaki kopesa ye elili ezalaki konokisa likolo ya etuluku, ntango na ntango, mbuma ya ndenge na ndenge.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1085 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

173. Mabeke kotonda mpe bomengo na nzela ya Sham

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Na nzela oyo mbeki moko ya mai ezalaki kotɛkama dinari mibale, na mobembo yango, esika nyonso oyo bakitaki, mabeke etondaki, mai ekomaki ebele mpe mabele ekomaki mobesu; etuluku ezalaki na bomengo mingi na mobu yango.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1085 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

174. Kozongisa bomoi na bakamela oyo bazalaki kotambola te na kosimba bango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Na mobembo ya Sham, oyo asalaki elongo na Abu Talib, akendaki epai ya bakamela ya baninga na ye ya mobembo oyo batikaki kotambola, asimbaki bango na lobɔkɔ na ye, mpe bakamela babandaki kotambola.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1085 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

175. Baanzelu mpe bilembo oyo Bahira amonaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Bahira alobaki na bato ya etuluku: “Bino bozali komona te, ngai nazali komona”, mpe ayebisaki ete, ntango azalaki koya, amonaki liboso na ye pole moko kati na likolo mpe mabele, baanzelu oyo basimbi na mabɔkɔ bipupoli ya yakuti mpe ya zabarjad, bazali kopesa ye mopepe ya malili mpe kosopela ye mbuma, lipata oyo ezalaki kotika ye te, mpe mabeke oyo ekaukaki banda ntango ya bayekoli ya Isa (bahawari) etondaki.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1087 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

176. Bandako ya bokonzi ya Sham koningana mpe pole kotombwama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango bapusanaki na Sham elongo na Abu Talib, bandako nyonso ya bakonzi ya Sham eninganaki, mpe pole moko eleki pole ya moi emataki uta na yango; nsango epalanganaki mpe bato nyonso ya mayele ya lingomba mpe banaki basanganaki zingazinga na ye.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1090 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

177. Moto ya mayele Nastura apwepwi elembo ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Sham, moto monene ya mayele ya lingomba, kombo na ye Nastura, afandaki liboso na ye mikolo misato mpe atalaki ye; na butu ya misato, ntango ayebaki kombo na ye, langi na ye ebongwanaki; atindaki bafungola mokongo na ye, mpe ntango amonaki elembo ya bosakoli, amibwakaki likolo na ye, apwepwaki ye mpe alelaki, mpe alobaki na Abu Talib: “Zongisa ye noki na esika abotamaki; soki oyebaki ndenge azali na banguna mingi na mikili oyo, mbele omemaki ye te”; mpe ye aboyaki simisi oyo Nastura apesaki ye.

Pene na 579 (na mbula 8)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1090-1091 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

178. Bulangiti ya solo ya misk oyo Abu Talib ayokaki na butu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Abu Talib alalisaki ye pembeni na ye, azwaki kati na bango bulangiti moko oyo ye moko atiaki te, ya pɛtɛ koleka elamba nyonso mpe ya solo ya misk; ntango na butu aluki ye na mbeto mpe azwaki ye te, ye abelelaki: “Nazali awa, noko”.

Pene na 579–585 (na bobateli ya Abu Talib)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 35 (fasl fî menşeihî)

179. Lokumu ya bomwana na ye mpe pole na monoko ya Abu Talib

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ndenge Abu Talib ayebisaki, ntango azalaki mwana, azalaki kobanda kolya na koloba “Bismillahi al-Ahad” mpe kosilisa na koloba “Alhamdulillahi kathira”, pole moko oyo ezalaki kouta na moto na ye kino na likolo ezalaki komonana; bamonaki epai na ye ata mokolo moko te lokuta, misala ya ntango ya bozoba to koseka oyo ebongi te.

Pene na 579–585

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 35 (fasl fî menşeihî)

180. Bayuda bamekaki ye na eloko epekisami mpe ya ntembe

Ya lokuta (Mawdu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na mbula sambo, Bayuda bamekaki ye na koloba: “Na mikanda na biso ekomami ete Nkolo na ye abatelaka ye na biloko oyo epekisami mpe oyo ezali na ntembe”: asimbaki te nsoso oyo eyibamaki (epekisami) oyo bamemaki na mesa ya Abu Talib, mpe ntango balingaki kotia yango na monoko na ye, mabɔkɔ na bango ebalukaki na ngambo mosusu; eteni oyo azwaki na nsoso ya mibale, oyo ntalo na yango efutamaki te (ezali na ntembe), ekweaki na lobɔkɔ na ye; Bayuda balobaki: “Oyo ezali elembo monene”.

Pene na 578 (na mbula sambo)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 35 (fasl fî menşeihî)

181. Nzete ya tamari ekauki ya Fatima bint Asad kokoma mobesu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Nzete ya tamari oyo ekaukaki na lopango ya Fatima bint Asad ekomaki mobesu mpe ebotaki tamari ya sika ntango, naino mwana, asimbaki yango na lobɔkɔ na ye; mokolo moko oyo tamari ezalaki lisusu te, abalukaki epai ya nzete mpe alobaki maloba mosusu, nzete egumbamaki mpe epesaki ye nsɔngɛ na yango, mpe nsima ya kobuka oyo alingaki, ezongaki na esika na yango.

Pene na 579–590 (na ndako ya Abu Talib)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 36 (fasl fî menşeihî)

182. Ndako ya losambo ya Bahira kotambola epai ya etuluku

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango bapusanaki na Busra, ndako ya losambo ya Bahira (savmaa) etambolaki lokola nyama ya komata, epusanaki pene ya etuluku mpe etelemaki; ntango monaki amonaki ye, alobaki: “Soki moto moko azali, ye nde yo”.

Pene na 579–583

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 36-37 (fasl fî menşeihî)

183. Nzete ekauki pembeni ya Bahira kobota mbuma

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Nzete ekauki, ya bitape moke mpe ezangi mbuma, oyo na nse na yango akitaki pene na Bahira, eninganaki mpe egumbisaki bitape na yango likolo na ye; bitape na yango ekomaki ebele mpe ebotaki mbuma ya ndenge misato, ya eleko ya moi mpe ya malili; mabeke oyo ekaukaki banda ntango ya bahawari etondaki.

Pene na 579–583

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 36-37 (fasl fî menşeihî)

184. Lipamboli ya bilei oyo Bahira amemaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Na bilei moke oyo Bahira amemaki kaka mpo na ye, ntango alobaki “Bismillah, bolya”, bato nkama moko na ntuku sambo ya etuluku baliaki kino batondaki.

Pene na 579–583

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 37 (fasl fî menşeihî)

185. Kopamela bato ya mombongo Baklisto na mbula sambo

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na mbula sambo, bato ya mombongo Baklisto oyo bayaki na Maka bayebaki ye kati na Safa mpe Marwa na bizaleli na ye, batunaki kombo na ye mpe kombo ya tata na ye, nsima balakisaki mabele mpe likolo mpo na komeka ye: “Nkolo ya biloko oyo azali nani?”; alobaki: “Allah”, mpe apamelaki bango: “Bolingi kotia ngai ntembe na likambo ya Allah?” (lokola kondima ya solo ya profeta Ibrahim).

Pene na 578 (na mbula sambo), Maka

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 317 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim… fî mu'cizâti'n-Nebî)

---

186. Ndenge aif ya Azd Shanua ayebaki Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Moto moko ya libota ya Azd Shanua oyo ayaki na Maka, moto oyo ayebi kotanga bilembo ya nzoto (aif), ntango atalaki Mosakoli ﷺ, naino mwana, oyo Abu Talib amemaki elongo na bana mosusu, asɛngaki makasi: “Bomemela ngai mwana wana; na kombo ya Allah, mikolo ekoya akozala na lokumu monene”; Abu Talib amonisaki ye te mpe azongisaki ye na ndako na nkuku.

Pene na 579–583 (na bobateli ya Abu Talib, bomwana)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ezd-i Şenue'li Âif'in Peygamberimiz Aleyhisselâm Hakkındaki Teşhisi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.1, s:190; Firuzâbâdî, Kâmusu'l-muhit, c:3, s:185)

---

187. Kobatelama ya nzoto na ye ntango azalaki komema mabanga na bomwana

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki mwana, wana azalaki komema mabanga elongo na bana ya Quraysh, oyo bakangaki bilamba na bango ya loketo na kingo mpo na lisano, moto moko oyo amonaki te abetaki ye ngumi oyo eyokisaki ye mpasi mpe alobaki: “Kanga elamba na yo na loketo!”, mpe kati na baninga na ye, ye kaka azalaki komema mabanga na nzoto ezipami.

Liboso ya kotindama (bomwana, pene na 575–583)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Her Türlü Kötülüklerden Korunarak Büyütülüşü (1. madde devamı)" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:194-195, Beyhakî, Delâil, c:2, s:30, 31)

---

188. Koboya motuna ya Bahira na kombo ya Lat mpe Uzza

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na mbula zomi na mibale, monaki Bahira alobaki na ye mpo na komeka ye: “Na kombo ya Lat mpe Uzza, zongisela ngai mituna na ngai”, mpe ye azongisaki: “Kotuna ngai eloko te na kombo ya Lat mpe Uzza; na kombo ya Allah, nayinaka eloko moko te ndenge nayinaka yango”.

Pene na 582–583 (na mbula 12, kokutana na Bahira)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Her Türlü Kötülüklerden Korunarak Büyütülüşü (3. madde)" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:154, Beyhakî, Delâil, c:2, s:35)

08 · Na bolenge na ye (583–609)

189. Kobatelama na kosangisa Allah mpe na masumu liboso ya kotindama

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Liboso ya kotindama na ye, alyaki ata mokolo moko te mosuni ya banyama oyo babomaki mpo na bikeko, asambelaki ekeko ata moko te, mpe amɛlaki masanga ya vino ata mokolo moko te; alobaki: “Nayebaki ntango nyonso ete makambo oyo bazalaki kosala ezali bopagano”.

Liboso ya kotindama (571–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 150, 152 (Gençliğinde câhiliye işlerinden korunması)

190. Kobatelama na bisengo ya ntango ya bozoba na kolalisama mpɔngi

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na bolenge na ye, ntango alingaki kokende na bisengo ya ntango ya bozoba, abatelamaki mbala mibale na kolalisama mpɔngi.

Pene na 585–595

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.357; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ismetihî mine'l-bâtıl, no 13864-13865; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 128; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 149-150; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Her Türlü Kötülüklerden Korunarak Büyütülüşü (5. madde)" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:153; İbn Kuteybe, Kitâbu'l-maârif, s:65)

191. Baanzelu kopesa elili mpe litatoli ya Nastura

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na etuluku ya mombongo ya Khadija, baanzelu mibale to mapata mibale bazalaki kopesa ye elili, mpe monaki Nastura atatolaki yango (ndenge Maysara ayebisaki).

Pene na 595 (na mbula 25)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.389; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl, no. 110; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "Events that Took Place..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 154-155; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 141-143; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 308; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 139-141; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 38-39; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Rahip Nastura'nın Peygamberimiz aleyhisselâm Hakkındaki Teşhisi" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Ferec, el-Vefa, c:1, s:143; Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:173; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:1, s:218); "Busra'dan Mekke'ye Dönüş" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:130,156,157;İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:200)

192. Kobatelama ya nzoto na ye na kotonga Kaaba

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na ntango ya kotonga Kaaba, ntango atiaki elamba na ye ya loketo na lipeka, akweaki na mabele mpe abatelamaki mpo nzoto na ye emonana te.

Pene na 605 (na mbula 35)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.367; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 132-134; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 148-149; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Her Türlü Kötülüklerden Korunarak Büyütülüşü (2. madde)" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahih, c:1, s:96, Müslim, Sahih, c:1,

s:268); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Hacc 42, Salât 8, Menâkıbu'l-Ensâr 25; Müslim, Hayz 76 (340) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4591, c./s. 13/172]

---

193. Nsango malamu ya Bahira na nse ya nzete ya sidr

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki na mbula ntuku mibale, na mobembo ya mombongo na Sham elongo na Abu Bakr, oyo azalaki na mbula zomi na mwambe, afandaki na elili ya nzete moko ya sidr; monaki (Bahira), epai oyo Abu Bakr akendaki kotuna mituna, ayebisaki ete ye azali mosakoli, mpe kondima efandaki na motema ya Abu Bakr.

Pene na 591 (na mbula 20)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 145 (Ebû Tâlib'le Şam yolculuğu ve Bahîrâ haberi)

---

194. Koboya kolapa ndai na kombo ya bikeko na Sham

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na Sham, mobali moko oyo bawelanaki na ye na mombongo alobaki na ye: “Lapa ndai na kombo ya Lat mpe Uzza”, mpe ye azongisaki: “Nalapaki ndai na kombo na bango ata mokolo moko te”; mobali yango alobaki na Maysara: “Oyo azali mosakoli oyo tozwaka bizaleli na ye na mikanda na biso”.

Pene na 595 (na mbula 25)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 154 (Hatice'nin malıyla Meysere ile yolculuğunda görülen âyetler)

---

195. Nsango malamu ya mosakoli kombo na ye Ahmad na feti ya Maka

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na feti oyo basi ya Maka bazalaki kosangana pembeni ya ekeko moko na sanza ya Rajab, moto moko to mongongo moko abelelaki: “Mosakoli moko, kombo na ye Ahmad, akobima na mboka na bino; oyo kati na bino akoki kokoma mwasi na ye, akoma”; ntango basi bazalaki kobwakela ye mabanga mpe kobengana ye, Khadija afandaki kimya mpe abombaki liloba yango na makanisi na ye.

Liboso ya pene na 595

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 155 (Hatice'nin malıyla Meysere ile yolculuğunda görülen âyetler)

---

196. Kobatelama na bikeko mpe na ntango ya bozoba banda bomwana

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Banda bomwana na ye, Allah ayinisaki ye bikeko, mpe abatelamaki mosika na misala ya ntango ya bozoba.

Liboso ya kotindama (571–610)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

---

197. Nzete ekauki kokoma mobesu mpe kopesa elili na mobembo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na mobembo moko liboso ya kotindama na ye, akitaki na nse ya nzete moko ekauki; zingazinga na yango ekomaki mobesu mpe ebotaki bafololo, nzete ebimisaki makasa mpe egumbisaki bitape na yango likolo na ye; bato oyo bazalaki wana bamonaki yango.

Liboso ya kotindama, na mobembo moko

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

---

198. Bosambisi na ye na kotia Libanga Moindo

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na ntango ya kotonga lisusu Kaaba, ntango mabota bakomaki pene ya etumba mpo na koyeba nani akotia Libanga Moindo na esika na yango, bandimaki ete moto ya liboso oyo akokɔta na ekuke akata likambo; moto oyo akɔtaki azalaki ye, mpe balobaki: “al-Amin (Moto ya sembo) ayei”; atiaki libanga na elamba moko, atindaki moto moko ya libota nyonso asimba yango, mpe ye moko atiaki yango na esika na yango na lobɔkɔ na ye.

Pene na 605 (na mbula 35)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl (yetişmesi), no. 113-115

---

199. Koyoka baanzelu kosolola mpe kotika milulu ya kosangisa Allah

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Liboso ya bosakoli, na molulu moko oyo azalaki elongo na basambeli bikeko, ayokaki baanzelu mibale kosolola na nsima na ye; moko alobaki: “Yaka totelema na nsima na ye”, mpe mosusu azongisaki: “Ndenge nini tokotelema, wana amoni sika oyo bato kosimba bikeko?”; nsima na yango akendaki lisusu te na milulu wana (lisolo ya Jabir).

Maka, liboso ya kotindama

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13866 (8/226)

---

200. Kopekisa Zayd bin Haritha kosimba bikeko

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na tawaf, apekisaki Zayd bin Haritha, oyo azalaki kosimba bikeko Isaf mpe Naila, na koloba: “Kosimba yango te”; ye moko asimbaki ekeko ata moko te kino emoniseli eyaki.

Maka, liboso ya kotindama

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13867 (8/226)

---

201. Kotelema na Arafat na ntango ya bozoba

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na ntango ya bozoba, wana Quraysh (Hums) bazalaki kotelema na Muzdalifa, bamonaki ye, na lisalisi ya Allah, kotelema na Arafat elongo na bato mosusu.

Liboso ya kotindama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 152 (Gençliğinde câhiliye işlerinden korunması)

---

202. Kotia Libanga Moindo mpe mobange ya Najd

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki kotia Libanga Moindo na esika na yango, mobange moko ya Najd oyo alingaki kopesa ye libanga, ntango Abbas nde apesaki yango, asilikaki mpe agangaki: “Batiki bato ya lokumu, bato ya mayele mpe mikolo, mpe batii elenge koleka nyonso na liboso”; balobaki ete moto yango azalaki Iblis.

Pene na 605 (na mbula 35)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 153 (Gençliğinde kavminin onu yüceltmesi, hakem kılması ve "el-Emîn" demesi)

---

203. Kamela ya nkanda kofukama mpe mai kokauka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango azalaki na mbula zomi na eleko, na mobembo oyo asalaki elongo na noko na ye Zubayr bin Abd al-Muttalib, kamela moko ya nkanda oyo ekangaki nzela, ntango ye atambolaki epai na yango, efukamaki mpe elalaki na mabele; Allah akaukisaki mai oyo ezalaki liboso na bango mpe balekaki, mpe Quraysh balobaki: “Mwana oyo azali na lokumu”.

Pene na 585 (na mbula zomi na eleko)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 98 (doğumundan vefatına olayların özeti bâbı)

---

204. Bandɔtɔ ya bolenge na ye mpe kopasolama ya motema na ye

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Lisolo ya Ubayd bin Umayr (na motuna ya Abdullah bin Zubayr): ntango azalaki na mbula ntuku mibale, ayimaki epai ya Abu Talib: “Moto moko azali koya epai na ngai, elongo na baninga mibale”; Abu Talib alobaki: “Ezali ndɔtɔ”, mpe nsima amemaki ye na Maka epai ya moto moko ya Bato ya Buku oyo ayebaki monganga; moto yango atalaki ye mpe alobaki: “Mwana oyo azali peto mpenza, azali na bolamu; soki Bayuda bayebi, bakoboma ye”; nsima na ndɔtɔ na ye bato mibale (oyo bakitaki na ekuke ya palata, ntango plafo ya ndako na ye efungwamaki) babimisaki motema na ye mpe balobaki: “Motema ya peto boni; motema ya moto ya bosembo, ya mosakoli”; Khadija alobaki: “Allah akosalela yo kaka bolamu”.

Pene na 591 (na mbula 20) mpe nsima

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 138-139 (41. bâb: Yirmi yaşında meleklerle olan hâli ve Ebû Tâlib'e anlatması)

---

205. Nsango malamu na ndɔtɔ mpe ndenge moto ya mayele ya Maka ayebaki yango

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki kopusana na mbula ntuku mibale, ayebisaki noko na ye ete na ndɔtɔ moto moko ayaki elongo na mosusu mpe balobaki: “Ye oyo? – Ye nde; ntango akokola, sala na ye na kolanda yango”, mpe nsima moto yango amonanaki na ye ata ntango alamukaki; monganga mpe moto ya mayele ya lobwaku ya Maka, epai oyo Abu Talib amemaki ye, atalaki ye mpe alobaki: “Mwana ya ndeko na yo azali na lokumu monene; oyo azwi ezali Namus al-Akbar oyo basakoli bazwaka” (uta na Imam Jafar as-Sadiq).

Liboso ya kotindama (pene na 590)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 83 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

206. Nzela kokoma mokuse mpe lipamboli na etuluku ya mombongo ya Sham

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na etuluku ya mombongo ya Khadija na Sham, nzela ekomaki mokuse (mosika ya mikolo mingi elekamaki na butu moko), mpe na mobembo yango bazwaki litomba koleka mombongo ya mibu ntuku minei; Maysara alobaki: “Ntango tozalaki kolya elongo na ye, totondaki, kasi bilei etikalaki ndenge ezalaki”.

Pene na 595

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 39 (fasl fî menşeihî)

207. Libanga oyo babwakaki uta na likolo ya ndako mpe bolimbisi ya Moyuda

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

(Na bolenge na ye) ntango akɔtaki elongo na Maysara na quartier (engumba makasi) ya Bayuda mpo na kosomba bilei, Moyuda moko abengaki ye na ndako na ye mpe atindaki mwasi na ye abwakela ye libanga uta na likolo ya ndako; anzelu Jibrili akitaki mpe abetaki libanga na lipapu na ye, libanga etobolaki efelo mpe ezingaki kingo ya Moyuda lokola libanga ya konika; ntango moto yango alamukaki mpe alobaki: “Nalingaki koboma yo; limbisa ngai”, ayokelaki ye mawa mpe alimbisaki ye, mpe libanga elongwaki na kingo na ye.

Mokolo eyebani malamu te (liboso ya kotindama, elongo na Maysara)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 67 (fasl fî hıfzillâhi lehû mine'l-müşrikîn ve keydi'ş-şeyâtîn)

208. Mbula konoka kozanga lipata mpe mabele kokoma mobesu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango azalaki kobatela bampate, likolo enokisaki mbula kozanga lipata, mabele ebimisaki matiti mbala moko, mpe aleisaki bampate na ye na matiti yango (lisolo ya Ismail, mwana ya Jafar as-Sadiq).

Liboso ya kotindama (mibu ya kobatela bibwele), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 88, hadis no. 70/1 (bâb 1, fasıl 10: istiskâ ve bulutun gölgelemesi)

209. Litatoli ya Maysara mpe tamari kokita te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Maysara, ntango azongaki uta na mobembo ya Sham, ayebisaki Khadija ete monaki alobaki: “Na nse ya nzete oyo, nsima ya Isa, kaka mosakoli moko nde afandaka”, mpe ete bilei oyo bazalaki kolya elongo na ye ezalaki kobakisama; Khadija, mpo na komeka yango, amemisaki sani moko ya tamari mpe abengaki ndeko na ye mwasi Hala mpe ye moko; bango nyonso batondaki, kasi tamari ekitaki ata moke te.

Pene na 595 (na mbula 25), Maka

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 47, no. 12/1 (fasl: âyâtühû fi'l-et'ime ve'l-eşribe)

210. Moyembi Zuhayr akoki lisusu koyemba te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atalaki moyembi ya banzembo Zuhayr bin Abi Sulma, oyo azalaki na mbula nkama moko, mpe alobaki: “E Allah, batela ngai na satana na ye”; Zuhayr akokaki lisusu koyemba ata molɔngɔ moko te kino akufaki (uta na al-Aghani).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 68 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

---

211. Mayoyo kobebisa bato oyo babundisaki ye

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Na mobembo moko na Sham, Bayuda nkama mibale bazalaki kolanda ye mpo na koboma ye; ntango bazwaki ye ye moko mpe babimisaki mipanga mpo na kobundisa ye, Allah abimisaki mayoyo na zelo oyo ezalaki na nse ya makolo na ye; mayoyo eliaki bango mpe ebomaki bango nyonso, kozanga kotika ata moto moko.

Mobembo ya Sham, liboso ya bosakoli (lisolo epesi mokolo te)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 268 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

---

212. Elembo ya lokolo na ye kokokana na oyo ya profeta Ibrahim

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na mbula soki ntuku mibale, Quraysh batunaki nganga-nkisi mwasi moko oyo ayebaki kotanga bilembo ya makolo mpe ya nzoto: “Nani kati na biso akokani mingi na nkolo ya Maqam (profeta Ibrahim) na bilembo ya makolo?”; ntango batambolaki likolo ya elamba oyo batandaki likolo ya zelo ya pɛtɛ, mwasi yango amonaki elembo ya lokolo na ye mpe alobaki: “Oyo nde akokani na ye koleka bino nyonso”; soki mibu ntuku mibale nsima na yango, atindamaki lokola mosakoli.

Pene na 591 (na mbula 20)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın İzinin Makam'dakine En Çok Benzediği" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:332; İbn Mâce, Sünen, c:2, s:787 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:332); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 2350 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6717, c./s. 17/274-275]

---

213. Baanzelu mibale kopesa ye elili

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Mosakoli ﷺ azongaki uta na Busra mpe akɔtaki na Maka na moi makasi ya midi, Khadija, oyo afandaki na etaje ya likolo ya ndako na ye elongo na Nafisa bint Munya mpe baninga na ye basi mosusu, amonaki ye ntango baanzelu mibale bazalaki kopesa ye elili na moi; alakisaki yango na baninga na ye, mpe bango nyonso bakamwaki.

Pene na 595 (na mbula 25)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Busra'dan Mekke'ye Dönüş" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:130,156,157;İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:200)

09 · Liboso ya bosakoli na ye: nsango malamu ya bato ya mayele ya Bato ya Buku, ya banaki mpe ya banganga-nkisi

214. Nsango malamu oyo Salman azwaki na mobɛngɛ ya Ramhurmuz

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Salman azalaki mwana na Ramhurmuz, mobali moko ya molai, alati bilamba ya nsuki, oyo amonaki na mobɛngɛ moko ya ngomba, ayebisaki ye likambo ya Ahmad oyo akoya nsima ya Isa mpe bizaleli na ye (akobima na bangomba ya Tihama; kati na mapeka na ye ezali na elembo lokola liki ya libenga, na kati ekomami “Allah azali moko, Muhammad Mosakoli ya Allah”, mpe na libanda “Kende epai olingi, okolonga”).

Liboso ya kotindama (pene na 580–600)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 37 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

215. Barabi mpe banaki bapesi nsango malamu ya koya na ye

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Barabi ya Bayuda mpe banaki ya Baklisto bayebisaki liboso koya na ye, na kotalela bizaleli oyo ezalaki na mikanda na bango.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.398; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 39; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz aleyhisselâmın İsim ve Sıfatlarının Ehl-i Kitab Nezdinde Belli Oluşu" (kitabın dipnotu: A'râf:157 / Bakara:146)

---

216. Moyuda Yusha apesi nsango malamu ya mosakoli oyo akoya

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Moyuda moko (Yusha), mozalani ya Bana ya Abd al-Ashhal, alobaki: “Soki mwana oyo akoli, akomona mosakoli yango”.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.403; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 34; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 40; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 40-41; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yahudilerin, Gelmesini Bekleyip Durdukları Peygamberi, Gelince İnkâr Etmeleri" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:417)

---

217. Nsango malamu ya Ibn al-Hayyaban mpe kondima ya Bana ya Saya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ibn al-Hayyaban ya Sham ayebisaki Qurayza ete mosakoli akobima; mpo na yango Bana ya Saya bakomaki Baislam.

Esakweli: pene na mibu 2 liboso ya kotindama; kokokisama: 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.404; Beyhakî, Delâil c.3 s.136; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 42; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 386; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 49; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 1082-1083; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâma Vahiy ve Peygamberlik Gelmeden Birkaç Yıl Önce Cereyan Eden Hâdiselerden Bazıları (1) + Şam'dan Medine'ye Gelen İbn Heyyeban'ın Yahudîlere Peygamberimiz aleyhisselâmın Geleceğini Haber Verişi ve Ona Uymayı Vasiyet Edişi + Üç Gencin Benî Kurayza Yahudîlerini Uyarmaları ve Müslüman Olmaları" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Sünenü'l-Kübrâ, c:9, s:114 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:227-228; C:2, s:165 / İbn İshak- İbn Hişam, Sîre, c:1, s:226-228); "Benî Kurayza

Lideri Ka'b b. Esed'in İtirafları ve Benî Kurayza Yahudîlerine Teklifleri" (kitabın dipnotu: İbn İshak- İbn Hişam, Sîre, c:3, s:246-247; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:502); "Sa'ye Oğullarının Benî Kurayza Yahudîlerini Öğütlemeleri + Sa'lebe ve Esid'in Müslüman Olmaları" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:503; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:228; İbn Hacer, el-İsâbe, c:1, s:33 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s. 227-228; İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1, s:160-161)

---

218. Bilembo misato oyo monaki ya Ammuriya apesaki Salman

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Monaki ya Ammuriya ayebisaki Salman al-Farisi bilembo misato (alyaka likabo, alyaka sadaka te, azali na elembo na lipeka), mpe Salman amonaki yango.

Esakweli: liboso ya kotindama; kokokisama: 1 H (622)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.406; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13899-13900; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 32; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 49; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 150; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 60; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 18-19; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Selman-ı Fârisî'nin Kendi Dilinden Dînî Hayatı ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:228-234; İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:4, s:75-79; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:S, s:441-443)

---

219. Bilili ya basakoli na bomengo ya Herakliyus

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bamonisaki etuluku ya basahaba ete na bomengo ya Herakliyus ezalaki na bilili ya basakoli ya liboso, mpe elongo na yango elili na ye mpe.

Komona: pene na 13 H (634)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.321; 1000 Mucize no.829 (s.683); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 10, Kayser'e mektup bâbı; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kayser Herakliyus'un Çekmecesinde Sakladığı Peygamber Resimlerini İslâm Elçilerine Gösterişi" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:50-53; Zehebî, Târîh, s:529,532-535; Beyhakî, Delâil, c:1, s:386-387388; Dineverî, Kitâbu'l-ahbâr, s:18; Muhyiddin b. Arabî, Muhâdarâtu'l-ebrâr, c:1, s:100; Alâüddin Ali, Kenz, c:12, s:466-467-469; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:2, s:252 / A'râf: 157 / Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:50-53,54-55; Beyhakî, Delâil, c:1, s:386-387-388-389-390; Dineverî, Kitâbu'l-ahbâr, s:19; Alâüddin Ali, Kenz, c:12, s:471; Zehebî, Târîh, s:531)

---

220. Khutba ya Quss bin Saida na Ukaz

Ya lokuta (Mawdu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisakoli (khutba) ya Quss bin Saida na Ukaz oyo ezalaki kopesa nsango malamu ya mosakoli oyo akoya.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.411; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 55; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 49; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 21, 23; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "İrhâsât Mu'cizeleri" (kitabın dipnotu: Aliyyü'l-Kari, Şerhu'ş-Şifa, c:1; s:740); "Kuss b. Sâide'nin Müjdeleri" (kitabın dipnotu: Kurtubî, el-Câmi'li ahkâmi'l-Kur'ân, c:16, s:145 / İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:315; Câhiz, el-Beyân ve't-tebyîn, c:I, s:52 / Mahmûd Şükrî el-Âlûsî, Bulûğu'l-ereb, c:2, s:245-246)

---

221. Nkolo ya ndako ya banaki ayebisi mosakoli oyo akoya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nkolo moko ya ndako ya banaki ayebisaki ete mosakoli akobima na etuka moko pene ya Baarabu, mpe ayebisaki kombo na ye.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.411; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 40

---

222. Moklisto moko ayebisi Umayya likambo ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Moklisto moko ayebisaki Umayya bin Abi as-Salt ete mosakoli akotindama.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.411; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13886-13887; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 41; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 45-48

---

223. al-Juhani andimi mosakoli oyo akoya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

al-Juhani, oyo moto moko ayaki epai na ye ntango alɛmbaki, andimaki mosakoli oyo akoya.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.451

---

224. Zayd bin Amr azali kozela mosakoli moko ya Bana ya Ismail

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Zayd bin Amr bin Nufayl alobaki: “Nazali kozela mosakoli moko ya Bana ya Ismail”, mpe Waraqa andimaki yango.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.455; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 52; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 43; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy, Enbiya 21, Tefsir, Alak Tabir 1; Müslim, İman 252, (160); Tirmizî, Menakıb 13, (3636) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5563, c./s. 15/389-390]

---

225. Esakweli ya nganga-nkisi Shafi bin Kulayb

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Shafi bin Kulayb ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

226. Nganga-nkisi Shiqq apesi nsango malamu ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Shiqq ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

227. Nganga-nkisi Khunafir apesi nsango malamu ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Khunafir ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

228. Afa Najran apesi nsango malamu ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi ya Najran, Afa Najran, ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

229. Esakweli ya nganga-nkisi Jizl al-Kindi

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Jizl bin Jizl al-Kindi ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

230. Esakweli ya Ibn Khalasa ad-Dawsi

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Ibn Khalasa ad-Dawsi ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

231. Esakweli ya Saad bin bint Kurayz

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi Saad bin bint Kurayz ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

232. Esakweli ya nganga-nkisi mwasi Fatima bint an-Numan

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nganga-nkisi mwasi Fatima bint an-Numan ayebisaki liboso koya na ye.

Liboso ya kotindama (ntango ya bozoba)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

233. Kaab al-Ahbar azwi bizaleli ya Mosakoli ﷺ na Tora

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Kaab al-Ahbar afungolaki nkasa ya Tora oyo tata na ye, liboso ya kokufa, akangaki na elembo mpe abombaki na efelo, azwaki bizaleli “Muhammad Mosakoli ya Allah, Nsuka ya basakoli, mbotama na ye na Maka, Hijra na ye na Tayba” mpe bizaleli ya umma na ye; akomaki Moislam na ntango ya Umar.

Kozwa: liboso ya kotindama; kokɔta na Islam: pene na 17 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 25 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

234. Nsango malamu ya Abdullah bin Salam na mikanda ya kala

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Abdullah bin Salam ayebisaki ete na mikanda oyo atangaki ekomamaki: “Na Maka bendele moko ekotombolama; Allah azali elongo na yango mpe elongo na nkolo na yango, akotombola yango likolo ya mikili nyonso”.

Mikanda ya liboso ya kotindama; nsango: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 27 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

235. Mwana etike Sahl atangi bizaleli ya Mosakoli ﷺ na Injili

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Sahl, mwana etike Moklisto ya bato ya Maris (moombo oyo asikolamaki na Ghusayma), afungolaki lokasa oyo bakangaki na gomi na Injili ya noko na ye mpe atangaki bizaleli na ye (molai ya katikati, ya pɛmbɛ, na nsuki ya kotongama mibale, elembo kati na mapeka na ye, andimaka sadaka te, amataka mpunda mpe kamela, kombo na ye Ahmad); noko na ye abetaki ye mpe alobaki: “Ayei naino te”.

Liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 28 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

236. Libondeli ya elonga ya Bayuda ya Khaybar mpo na lokumu ya mosakoli

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bayuda ya Khaybar, ntango balongamaki na bitumba na bango na Ghatafan, babondelaki: “E Allah, salisa biso mpo na lokumu ya mosakoli oyo ayebi kotanga te, Muhammad, oyo olakaki kotinda na ntango ya nsuka”, mpe balongaki; kasi ntango atindamaki, baboyaki ye.

Liboso ya kotindama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 39 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

237. Abu Bakr ayoki bizaleli ya mosakoli epai ya Umayya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Abu Bakr afandaki na lopango ya Kaaba elongo na Zayd bin Amr bin Nufayl, ayokaki epai ya Umayya bin Abi as-Salt ete mosakoli oyo bazali kozela akozala na katikati mpenza ya mabota ya Baarabu mpe akonyokola bato te; mpe na kotindama na ye andimaki noki.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 42 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

238. Nsango malamu ya monaki ya Mosul epai ya Zayd bin Amr

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Zayd bin Amr bin Nufayl mpe Waraqa bin Nawfal bazalaki koluka lingomba, monaki ya Mosul epai oyo bakomaki alobaki na Zayd: “Zonga, eloko oyo ozali koluka ekomi pene ya kobima na mokili na yo”.

Liboso ya kotindama (pene na 595–605)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 42 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

239. Nsango malamu ya mobange ya al-Jazira epai ya Zayd

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Zayd bin Amr bin Nufayl ayebisaki ye (liboso ya kotindama na ye) ete mobange moko na al-Jazira alobaki na ye: “Mosakoli moko abimi to akomi pene ya kobima na mboka na yo; monzoto na ye ebimi, zonga mpe ndima ye”.

Liboso ya kotindama (pene na 600–605)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 42 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

240. Monaki ya Sham apesi Zayd bin Amr nsango malamu ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Sham, monaki moko alobaki na Zayd bin Amr: “Ozali koluka lingomba ya Ibrahim; zonga na mboka na yo, mosakoli moko ya bato na yo akotindama na lingomba ya hanif”.

Liboso ya kotindama (pene na 595–605)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 43 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

241. Nsango malamu ya bosakoli oyo epesamaki na Amr bin Abasa

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ntango ya bozoba, Amr bin Abasa as-Sulami, oyo atikaki bikeko, ayokaki epai ya moto moko ya Bato ya Buku: “Moto moko akobima na Maka, akotika bikeko ya bato na ye, mpe akoya na lingomba oyo eleki malamu”; Amr azalaki kotuna bato oyo bautaki na Maka kino azwaki ye mpe andimaki ye.

Esakweli: liboso ya kotindama; kokokisama: pene na 611–613

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 44 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

242. Bilembo ya bosakoli oyo Malik bin Sinan ayokaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Malik bin Sinan (tata ya Abu Said al-Khudri) ayokaki na Abd al-Ashhal epai ya Moyuda Yusha: “Ntango ya kobima ya mosakoli moko, kombo na ye Ahmad, uta na esika mosantu ekomi pene; azali na molai ya katikati, langi ya motane na miso na ye, mopanga na ye na lipeka, mpe awa ezali esika ya Hijra na ye”, mpe na Qurayza epai ya Zubayr bin Bata: “Monzoto ya motane oyo ebimaka kaka na kobima ya mosakoli ebimi”.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 46 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

243. Mongongo oyo Abu Bakr ayokaki uta na nzete

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ntango ya bozoba, ntango Abu Bakr afandaki na nse ya nzete moko, etape moko egumbamaki kino na moto na ye, mpe ayokaki mongongo moko uta na nzete: “Mosakoli oyo akobima na ntango oyo; zala yo nde moto oyo akozala na esengo koleka na ye”.

Liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 51 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

244. Moto ya mayele ya Yemen ayebi Abu Bakr

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Liboso ya kotindama na ye, Abu Bakr ayambamaki na Yemen epai ya moto moko ya mayele ya Azd, ya mbula 390, oyo atangaki mikanda; moto yango alobaki: “Mosakoli moko akotindama na esika mosantu, elenge moko mpe mobali moko ya mokolo bakosalisa ye; oyo ya mokolo azali ya pɛmbɛ, ya kokonda, mpe azali na elembo na libumu na ye”; ntango amonaki elembo ya moindo na libumu na ye, alobaki: “Na kombo ya Nkolo ya Kaaba, ozali yo nde”.

Liboso ya kotindama (pene na 605–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 52 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

---

245. Monaki ya Sham azwi mokanda ya kimya epai ya Umar

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ntango ya bozoba, monaki ya ndako ya banaki epai oyo Umar amibombaki na Sham ayebaki ye na bizaleli na ye na mikanda mpe alobaki: “Ozali moto oyo akobimisa biso na ndako oyo ya banaki mpe akoyangela mboka oyo”, mpe azwaki epai na ye mokanda ya kimya mpo na ndako na ye ya banaki; ntango Umar ayaki na Sham na ntango ya bokalifa na ye, monaki amemaki mokanda yango.

Makomi: liboso ya kotindama; komonisama: 16–17 H (637–638)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 52 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

---

246. Nganga-nkisi Mamun ayebisi likambo ya Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Tufayl bin Zayd al-Harithi, ya mbula 160, ayebisaki Umar ete nganga-nkisi Mamun bin Muawiya, na ntango ya bozoba, ayebisaki likambo ya mosakoli mpe alobaki: “Soki ekoki nakutana na ye”; ntango ayokaki nsango na Tihama, alobaki: “Oyo nde Mamun ayebisaki”, mpe akomaki Moislam.

Esakweli: liboso ya kotindama; nsango: bokalifa ya Umar

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 61 (kâhinlerin haber vermesi bâbı)

---

247. Makomi oyo ezwamaki na nse ya Maqam Ibrahim

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Quraysh bazwaki makomi moko na nse ya Maqam Ibrahim; moto ya Himyar oyo batindaki atanga yango alobaki: “Ezali na liloba moko na kati, soki nalobi yango bokoboma ngai”, mpe bango bayebaki ete ezali kolobela Muhammad, mpe babombaki yango.

Liboso ya kotindama (kobongisa Kaaba, pene na 605)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 62 (eski taşlarda adının bulunması bâbı)

---

248. Makomi na libanga oyo bakataki bilembo na Kaaba

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na libanga oyo bakataki bilembo, oyo ezwamaki na ntango Kaaba ebukamaki mbala ya liboso, batangaki makomi oyo: “Mosali na ngai oyo naponi, oyo amitikaka na maboko na ngai; mbotama na ye na Maka, Hijra na ye na Tayba; akokende te liboso ya kosembola bato oyo babungi nzela; umma na ye ezali bato oyo bakumisaka Allah”.

Liboso ya kotindama

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 62 (eski taşlarda adının bulunması bâbı)

---

249. Bayuda basɛngi elonga mpe Sura al-Baqara, vɛrsɛ 89

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Liboso ya kotindama na ye, Bayuda bazalaki kosɛnga elonga likolo ya Aws mpe Khazraj na nzela ya “mosakoli oyo akobima”; ntango atindamaki kati na Baarabu, baboyaki ye; Muadh bin Jabal mpe Bishr bin al-Bara bakundolaki bango yango na miso na bango, mpe Sura al-Baqara, vɛrsɛ 89 ekitaki.

Liboso ya kotindama; vɛrsɛ: eleko ya Madina

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl (önceki kitaplar, kâhinler ve meliklerin beklentisi), no. 43

---

250. Bato minei bapesi bana na bango kombo Muhammad

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Adi bin Rabia, Sufyan bin Mujashi, Yazid bin Amr bin Rabia mpe Usama bin Malik bazalaki kokende epai ya Ibn Jafna na Sham, monaki moko ya ndako ya banaki alobaki: “Mosakoli moko, kombo na ye Muhammad, akotindama kati na bino noki”; bango minei nyonso bapesaki bana na bango ya mibali oyo babotamaki kombo Muhammad.

Liboso ya kotindama (pene na 570–600)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl (önceki kitaplar, kâhinler ve meliklerin beklentisi), no. 49

---

251. Makomi “Muhammad muslihun amin” na mabanga ya kala

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na mabanga oyo ekomamaki na makomi ya kala mpe na mabanga ya malita, maloba “Muhammad muslihun amin” ezwamaki, mpe bamosusu kati na bato oyo bamonaki yango bandimaki.

Liboso ya kotindama (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..." — Bazı Mezar Taşlarında “Muhammedün Muslihun Emîn'e Selâm Olsun” Yazılı Olması" (kitabın dipnotu: Kadı Iyâz, eş-Şifâ, c:1, s:467)

---

252. Mongongo oyo amonani te ayei epai ya Junda bin Sumayl

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mongongo moko oyo amonani te (hatif) ayaki epai ya Junda bin Sumayl mpe alobaki na ye atika bikeko mpe alanda mosakoli oyo akobima noki na esika mosantu mpe akoyangela Baarabu mpe bato ya bikolo mosusu; mwana ya noko na ye Rafi bin Khidash, oyo ayebisaki ye likambo oyo, ayaki nsima ya Hijra mpe akomaki Moislam.

Liboso ya kotindama; Islam na ye: nsima ya Hijra

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 182 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

---

253. Ndɔtɔ ya pole ya Khalid bin Said

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Liboso ya kotindama na ye, Khalid bin Said amonaki na ndɔtɔ ete molili moko ezipaki Maka, ndenge ekokaki lisusu kokabola ngomba mpe patatalu te; pole moko lokola pole ya mwinda ebimaki na Zamzam, emataki mpe engɛngisaki liboso Kaaba, nsima Maka mobimba, mpe nsima bilanga ya tamari ya Yathrib; mpe ayokaki uta na kati ya pole mingongo: “Subhanahu, subhanahu… mosakoli ya bato oyo bayebi kotanga te ayei, buku ekoki na ntango na yango”.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 609–610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 204 (Hâlid b. Saîd b. Âs'ın rüyası)

---

254. Mobembi amoni elembo ya bosakoli na Batha

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Liboso ya bosakoli, moko ya babembi mibale oyo akutanaki na bango na Batha atunaki: “Na mboka oyo ezali na moto moko, kombo na ye Ahmad?”; ntango azwaki eyano: “Longola ngai, Ahmad azali te mpe Muhammad azali te”, akitaki na kamela na ye, afungolaki lipeka na ye mpe amonaki elembo kati na mapeka na ye mibale; alobaki: “Natatoli ete ozali Mosakoli ya Allah; okotindama mpo na kobeta bingo ya bato na yo”, mpe asɛngaki ye bilei ya nzela mpe libondeli mpo bayebana na Mokolo ya Lisekwa (uta na Abu Sallam, nkɔkɔ ya Zayd bin Sallam).

Liboso ya kotindama

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 126 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

255. Mongongo mpe makomi oyo Salman ayokaki na Shiraz

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ndenge Salman (Ruzbih) ayebisaki, na Shiraz, na mokolo moko ya feti, ayokaki uta na ndako moko ya banaki mongongo: “Nzambe mosusu azali te longola Allah, Isa azali molimo ya Allah, Muhammad azali molingami ya Allah”, mpe bolingo ya Muhammad ekotaki na motema na ye; na makomi oyo ezwamaki ekangami na plafo ya ndako na bango ntango bazongaki uta na feti, atangaki: “Oyo ezali boyokani ya Allah na Adam: akozalisa uta na loketo na ye mosakoli moko, kombo na ye Muhammad, oyo akotinda bizaleli malamu mpe akopekisa kosambela bikeko; e Ruzbih, kende epai ya mokitani ya mokitani ya Isa”.

Liboso ya kotindama (pene na 580–600)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1078-1079 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

256. Salman abimisami na libulu mpe ayekoli Liarabu

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Salman, oyo baboti na ye babwakaki na libulu mpo atikaki bolingo ya Muhammad te, bateyaki ye monoko ya Liarabu na mokolo yango; nsima ya libondeli na ye: “Olingisaki ngai Muhammad mpe mokitani na ye; mpo na lokumu na ye, sala noki mpo nabima”, moto moko ya bilamba ya pɛmbɛ ayaki, asimbaki ye na lobɔkɔ, abimisaki ye na libulu mpe amemaki ye na ndako ya banaki.

Liboso ya kotindama (pene na 580–600)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1080 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

257. Banaki bayebisi Salman bizaleli ya Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Monaki ya ndako ya banaki, oyo ayambaki Salman na kobenga ye na kombo na ye, ntango azalaki kokufa, atindaki ye epai ya monaki ya Antiokia mpe apesaki ye etanda moko oyo bizaleli ya Muhammad ekomamaki; monaki ya Antiokia mpe ateyaki ye bizaleli ya Muhammad mpe ya mokitani na ye, mpe ntango azalaki kokufa alobaki: “Ntango ya kobima ya Muhammad bin Abdullah ekoki”.

Liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1080 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

258. Kolela ya Bahira mpe nsango na ye mpo na mikolo ekoya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bahira, ntango bazalaki kokabwana, alelaki mpe alobaki: “E mwana ya Amina, ezali lokola nazali komona Baarabu kobwakela yo makonga uta na likonga moko, mpe bandeko na yo kotika yo”; ayebisaki Abu Talib ete ye akokoka kondima ye na polele te, kasi ete mwana mobali moko akobotamela ye, oyo akondima na polele, akosalisa ye mpe akozala tata ya bashahidi mibale; ayebisaki ete akobuka Lat mpe Uzza, akotia nsapi ya Kaaba epai alingi, mpe Baarabu mpe bato ya bikolo mosusu bakolanda ye, mpe alobaki: “Batela ye na Bayuda, zongisa ye na mboka na ye”.

Esakweli: pene na 579; kokokisama: 610–630

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1088-1090 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

259. Litatoli ya mokonzi ya banaki na mobembo ya Sham

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Khalid bin Asid bin Abi al-Is mpe Taliq bin Abi Sufyan bin Umayya, oyo bazalaki na etuluku na mobembo ya Sham, bayebisaki ete na nzela nyonso bamonaki makambo oyo banyama ya zamba mpe bandɛkɛ bazalaki kosala liboso na ye; na zando ya Busra, banaki oyo bilongi na bango ekomaki mpɛmbɛ mpe bazalaki kolɛnga bamemaki bango epai ya mokonzi na bango na ndako monene ya losambo; mokonzi yango, oyo asimbi buku na lobɔkɔ, alobaki: “Bomemeli ngai te oyo nazalaki koluka”, mpe ntango ayokaki ete “mwana etike ya Abu Talib” ya Bana ya Hashim mpe ayei, mwa moke akufa makanisi; ntango amonaki ye na zando, ayebaki ye, alobaki: “Ozali na lipamboli”, atunaki bilembo na ye, mpe alobaki: “Soki nakokaki kokoma na ntango na ye, mbele napesaki

mopanga lotomo na yango; bomoi mpe liwa ezali elongo na ye: moto oyo akangami na ye akozala na bomoi, oyo akotika ye akokufa", mpe apwepwaki ye na elongi.

Pene na 579–595 (mobembo ya Sham)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1091-1093 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

---

260. Litatoli ya monaki Abu al-Muwayhib na Busra

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na mobu oyo akendaki na Sham mpo na Khadija, na Busra, monaki moko, kombo na ye Abu al-Muwayhib, atunaki bato ya mombongo ya Quraysh Abd Manat bin Kinana mpe Nawfal bin Muawiya: "Moto mosusu ayei elongo na bino oyo azali ya Quraysh te?"; ntango azwaki eyano: "Elenge moko ya Bana ya Hashim, kombo na ye Muhammad, mosali ya lifuta ya Khadija", alobaki: "Ye nde nazalaki koluka"; ntango amonaki ye azali koya uta na zando, alobaki: "Ye, ye!", asololaki na ye bango mibale kaka mwa ntango, apwepwaki ye kati na miso, mpe ayebisaki: "Na kombo ya Allah, oyo azali mosakoli ya ntango oyo".

Pene na 595 (na mbula 25)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1093-1095 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

---

261. Bani Nadir bayebisi Muhammad bin Maslama mosakoli oyo akoya

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Liboso ya kotindama na ye, Bayuda ya Bani Nadir, oyo babengaki Muhammad bin Maslama akoma Moyuda, bayebisaki ye bizaleli ya mosakoli oyo akoya (nkolo ya mibeko mpe mobundi, langi ya motane na miso na ye, akouta na ngambo ya Yemen, amataka kamela, mopanga na ye ekangami na kingo, alobaka na bwanya) mpe ete bitumba ekozala na mboka na bango; na mobu 4 H, ntango Muhammad bin Maslama ayaki lokola ntoma mpe akundolaki bango yango, bandimaki ete balobaki yango.

Esakweli: liboso ya kotindama (pene na 600–610); kondima: Bani Nadir, 4 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kinâne b. Suriya'nın Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı ve Öğütleyişi" (kitabın dipnotu: Taberî, Târîh, c:3, s:37; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:492-493)

10 · Emoniseli ya liboso mpe ebandeli ya bosakoli (610)

262. Basatana bapekisami koyiba nsango na likolo mpe bonganga-nkisi esili

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Elongo na kotindama na ye, bajini mpe basatana bapekisamaki na minzoto koyiba nsango na likolo; bonganga-nkisi esilaki.

Pene na 610

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.582; 19. Mektup listesi (183.txt) no.80; 1000 Mucize no.175 (s.152); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 184-186; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 226; c. 17, s. 356-357; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 508-509; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 92-93; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kehânet ve Çeşitleri" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Nihâye, c:4, s:214; Taberî, Tefsîr, c:1, s:444. / Cin: 8-9); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Tefsir, Cin (3321); Buhârî 773; Müslim 449 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5562]

---

263. Libanga moko na Maka epesi Mosakoli ﷺ mbote

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Liboso akoma mosakoli, libanga moko na Maka epesaki ye mbote.

Mwa ntango liboso ya kotindama (pene na 600–610)

LIZIBA İbn Kesîr s.60; 19. Mektup listesi (183.txt) no.42; 1000 Mucize no.96 (s.72); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, no. 5853; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 571; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü teslîmi'l-haceri ve'ş-şeceri aleyhi, no 13955-13956; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6482; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 165; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 137, 419, 454, 456; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 156; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 368, 372, 380; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 46; c. 2, s. 494; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 80; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâma Vahiy ve Peygamberlik Gelmeden Birkaç Yıl Önce Cereyan Eden Hâdiselerden Bazıları (3)" (kitabın dipnotu: Zehebî, Târıh, s:125,129-130; Zürkânî, Mevâhibu'l-ledünniye Şerhi, c:1, s:219; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:1, s:361; Diyarbekrî, Hamis, c:1, s:221) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "AĞAÇLARIN, TAŞLARIN HZ, MUHAMMED ALEYHİSSELÂMA SELÂM VERMELERİ İLE ALÂKALI MU'CİZELER" (kitabın dipnotu: Zehebî, Târıh, s:125,129-130;); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezail 2, (2277); Tirmizî, Menakıb 7, (3628) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5587, c./s. 15/440]

---

264. Bandɔtɔ ya solo sanza motoba liboso ya emoniseli

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Banda sanza motoba liboso ya emoniseli, bandɔtɔ nyonso oyo azalaki kolota ezalaki kokokisama ndenge moko lokola pole ya ntongo.

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.468; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 156-157; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 155 ve 159; Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy, Enbiya 21, Tefsir, Alak Tabir 1; Müslim, İman 252, (160); Tirmizî, Menakıb 13, (3636) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5563, c./s. 15/389-390]

---

265. Anzelu Jibrili amemi emoniseli ya liboso na Hira

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Na Hira, anzelu Jibrili ayaki mpe amemaki emoniseli ya liboso.

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.468, 491; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 156-164; c. 1, s. 164; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 159; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "PEYGAMBERLERİN MU'CİZEYE İHTİYACI" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:194-195); Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy, Enbiya 21, Tefsir, Alak Tabir 1; Müslim, İman 252, (160); Tirmizî, Menakıb 13, (3636) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5563, c./s. 15/389-390]

---

266. Banzete mpe mabanga koloba "Assalamu alayka ya Rasulallah"

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na mikolo ya kotindama na ye, libanga nyonso mpe nzete nyonso oyo azalaki koleka pembeni na yango ezalaki koloba: "Assalamu alayka ya Rasulallah".

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.468; İbn Kesîr s.59, 61; 19. Mektup listesi (183.txt) no.43, 155; 1000 Mucize no.96 (s.72), no.901 (s.748); web: Tirmizî, Menâkıb, no. 3626; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 158-159, 165-166; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 141; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 68, no. 49/4; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 157; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 137; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 214; c. 17, s. 309-310; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 43; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâma Vahiy ve Peygamberlik Gelmeden Birkaç Yıl Önce Cereyan Eden Hâdiselerden Bazıları (3)" (kitabın dipnotu: Zehebî, Târıh, s:125,129-130; Zürkânî, Mevâhibu'l-ledünniye Şerhi, c:1, s:219; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:1, s:361; Diyarbekrî, Hamis, c:1, s:221) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "AĞAÇLARIN, TAŞLARIN HZ, MUHAMMED ALEYHİSSELÂMA SELÂM VERMELERİ İLE ALÂKALI MU'CİZELER" (kitabın dipnotu: Zehebî, Târıh, s:125,129-130;); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb 8, (3630); Müslim, Fezail 2, (2277); Tirmizî, Menakıb 7, (3628) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5586, c./s. 15/440; no. 5587, c./s. 15/440]

---

267. Waraqa bin Nawfal andimi ete anzelu oyo ayei azali Namus

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Waraqa bin Nawfal andimaki ete anzelu oyo ayaki azali Namus oyo ayaki epai ya profeta Musa.

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.468; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb fî ba'sihî, no 13930; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 156, 161-165; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 159-160; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 42; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Varaka b. Nevfel'in Peygamberimiz aleyhisselâmın Başına Neler Geleceğini Haber Verişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak- İbn Hişam, c:1, s:254; Taberî, Tarih, c:2, s:207-208); Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy, Enbiya 21, Tefsir, Alak Tabir 1; Müslim, İman 252, (160); Tirmizî, Menakıb 13, (3636) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5563, c./s. 15/389-390]

---

268. Komona anzelu Jibrili na lolenge na ye ya solo na likolo

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Amonaki anzelu Jibrili mbala ya liboso na lolenge na ye ya solo, azipi likolo mobimba (al-Ufuq al-Ala).

Pene na 610–613 (mibu ya liboso ya kotindama)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.28; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13942; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 157, 164; c. 1, s. 160; c. 1, s. 200-201; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Kur'ân-ı Kerîm'in Mirac Hakkındaki Açıklaması + Cennetü'l-Me'vâ, Kürsî ve Arş" (kitabın dipnotu: Necm: 1-18 / Taberî, Tefsir, c:27, s:55; c:3, s:10; Nesefî, Medârik, c:1, s:128); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Tefsir, Maide 7, Bed'ül-Halk 6, Tefsir, Necm 1, Tevhid 4; Müslim İman, 287, (177); Buharî, Bed'ü'l-Vahy, Tefsir, Müddessir; Müslim, İman 257, (161) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5160; no. 5564, c./s. 15/391]

269. Bikeko kokwea elongi na nse ntango atindamaki lokola mosakoli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango atindamaki lokola mosakoli, bikeko ekweaki elongi na nse.

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA 1000 Mucize no.174 (s.151); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 183

270. “Ngai na Ngonga totindamaki lokola misapi oyo mibale”

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

“Ngai na Ngonga totindamaki lokola misapi oyo mibale”: kotindama na ye ezali elembo ya liboso kati na bilembo ya Ngonga ya nsuka.

610 (kotindama, na mbula 40)

LIZIBA 1000 Mucize no.541 (s.561); Kütüb-i Sitte: Buharî, Rikak 39, Tefsir, Nâziat 1, Talak 25; Müslim, Fiten 132, (2950); Tirmizî, Fiten 39, (2214) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5025, c./s. 14/315; no. 5026, c./s. 14/315]

271. Baanzelu bamekisi Mosakoli ﷺ bozito na umma na ye

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na motuna ya Abu Dharr: “Ndenge nini oyebaki ete ozali mosakoli?”, ayebisaki ete ntango azalaki na Batha ya Maka, baanzelu mibale bayaki; moko alobaki: “Mekisa ye bozito na moto moko, na bato zomi, nkama moko, nkoto moko”, mpe ntango aleki bango nyonso bozito, balobaki: “Ata soki omekisi ye na umma na ye mobimba, akoleka lisusu bozito”.

Maka, eleko ya kotindama (pene na 610), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 14

272. Khadija amekaki koyeba soki ezali anzelu to satana

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Khadija amekaki soki ekelamu oyo ezalaki koya ezalaki anzelu to satana: ntango anzelu Jibrili amonanaki, afandisaki ye na libolongo na ye ya mwasi, na libolongo ya mobali, nsima na mabolongo na ye, mpe mbala nyonso atunaki: “Ozali komona ye?”; ntango alongolaki elamba na ye ya moto, azwaki eyano: “Nazali komona ye lisusu te”, mpe alobaki: “Tikala ngwi, nsango malamu; oyo azali satana te, azali anzelu”.

Maka, 610

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13935 (8/256)

273. Anzelu Jibrili abɔndisi Mosakoli ﷺ na eleko ya fatra

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na mikolo oyo emoniseli etelemaki (fatra), ntango azalaki komata na nsɔngɛ ya bangomba na mawa na ye, mbala nyonso anzelu Jibrili amonanaki mpe abɔndisaki ye na koloba: “E Muhammad, ozali solo Mosakoli ya Allah”.

Pene na 610–613 (fatra ya emoniseli)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 156, 164 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

274. Israfil mibu misato ya liboso, nsima anzelu Jibrili

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango akomaki mosakoli na mbula ntuku minei, na mibu misato ya liboso Israfil apesamaki mokumba elongo na ye mpe ateyaki ye maloba mpe makambo, kasi Korani ekitaki te; nsima ya mibu misato, anzelu Jibrili apesamaki mokumba yango, mpe Korani ekitaki na mibu ntuku mibale na monoko na ye.

610–613

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 157 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

275. Kopasolama ya tolo na butu ya kotindama mpe nsango malamu ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na ntango ya kotindama na ye (na ndɔtɔ, to likolo ya ndako na ye na Maka), baanzelu mibale bayaki, bapasolaki libumu na ye, babimisaki motema na ye, basukolaki yango mpe bazongisaki yango na esika na yango na koloba: “Motema ya moto ya bosembo boni!”; nsima anzelu Jibrili amonanaki na likolo ya Maka, afandisaki ye likolo ya etoko moko oyo ebongisami na yakuti mpe na mayaka ya mbu (durnuk), mpe apesaki ye nsango malamu ya bosakoli.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 157-159, 162-163 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

276. Moombo Addas akamwi mpe andimi ntango ayoki kombo Jibrili

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Addas, moombo Moklisto ya Utba bin Rabia, epai oyo Khadija akendaki kotuna, ntango ayokaki kombo Jibrili, alobaki: “Mosantu, mosantu! Ye azali moto ya sembo kati na Allah mpe basakoli na Ye; azali moninga ya Musa mpe ya Isa”.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 158 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

277. Anzelu Jibrili ateyi Mosakoli ﷺ kosukola nzoto

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na ebandeli ya kotindama na ye, anzelu Jibrili asukolaki nzoto (wudu) liboso na miso na ye mpe ateyaki ye ndenge ya kosukola; mpe ye asukolaki ndenge moko.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 159 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

278. Koyoka libiangi ya liboso mpe koyoka basura na toli ya Waraqa

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki ye moko, ayokaki mongongo “E Muhammad” mpe akimaki; ntango, na toli ya Waraqa: “Tikala ngwi, yoka”, atikalaki, mongongo yango etangisaki ye liloba ya litatoli (shahada) mpe Sura al-Fatiha.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 161 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

---

279. Waraqa bin Nawfal amonani na Paladiso alati swa

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsima ya liwa ya Waraqa bin Nawfal, ayebisaki ete amonaki ye na Paladiso alati bilamba ya swa, mpo ete Waraqa andimaki ye mpe ayambaki maloba na ye.

Pene na 610–611 (nsima ya liwa ya Waraqa)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 161 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

---

280. Mosakoli ﷺ alimboli Waraqa ndenge anzelu Jibrili ayaka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na motuna ya Waraqa: “Ndenge nini Jibrili ayaka epai na yo?”, azongisaki: “Ayaka uta na likolo; mapapu na ye ezali ya mayaka ya mbu, mpe na nse ya makolo na ye ezali langi ya mai ya pondu”.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 164 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

---

281. Ndako monene ya Kisra mpe likolo kokangama na butu ya kotindama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na butu oyo atindamaki lokola mosakoli, kɔnzi ya ndako monene ya Kisra epasukaki mpe lopango ya mai ya Dijla epasukaki; banganga-nkisi, batangi minzoto mpe bandoki oyo Kisra asangisaki bamonaki ete likolo ekangami mpo na bango mpe boyebi na bango esalaki lisusu te; pole moko oyo ebimaki na ngambo ya Hijaz elimbolamaki lokola elembo ya kobima ya mosakoli.

610 (kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 183 (Bi'setinde putların yıkılması ve Kisrâ'nın başına gelenler)

---

282. Iblis kolela mbala minei

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Iblis agangaki mbala minei: ntango alakelamaki mabe, ntango akitisamaki uta na Paladiso, ntango Profeta Muhammad ﷺ atindamaki lokola mosakoli, mpe ntango Sura al-Fatiha ekitaki.

610 (kotindama) mpe kokita ya al-Fatiha

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 183 (Bi'setinde putların yıkılması ve Kisrâ'nın başına gelenler)

---

283. Iblis ayebi mabele ya Tihama ntango likolo ebatelami

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango likolo ebatelamaki, Iblis alobaki: “Likambo moko esalemi na mabele”, mpe atindaki basoda na ye bamemela ye mabele uta na bisika nyonso; ntango ayokaki solo ya mabele ya Tihama (Maka), alobaki: “Likambo ezali awa”, mpe bazwaki ye azali kotanga Korani to kosambela.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 184 (Bi'setiyle göğün kulak hırsızlığından korunması)

---

284. Minzoto kobwakama mpe mobulu ya Thaqif mpe Quraysh

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango, na kotindama na ye, minzoto ebandaki kobwakama, Quraysh mpe Thaqif bakanisaki ete Ngonga ya nsuka ekoki, mpe babandaki kotika banyama na bango mpe kosikola baombo na bango; (Abd Yalil to Amr bin Umayya) alobaki: “Soki minzoto oyo eyebani ezali na esika na yango, oyo ezali mpo na likambo moko ya sika”, mpe Abu Sufyan ayaki na Taif mpe ayebisaki ete ye amilobi mosakoli.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 185 (Bi'setiyle göğün kulak hırsızlığından korunması)

---

285. Iblis abwakami uta na Abu Qubays mpe anzelu Jibrili akɔti na likambo

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Mpo na komilela ya basatana oyo bakokaki lisusu kozwa nsango na likolo te, Iblis amataki na Abu Qubays, amonaki ye azali kosambela na Moskeyi Mosantu mpe atambolaki epai na ye (mpo na kokosa ye); anzelu Jibrili atindikaki ye na lipeka na ye mpe abwakaki ye kino na lobwaku ya Yordani.

Pene na 610 (ebandeli ya kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 187 (Bi'setiyle göğün kulak hırsızlığından korunması)

---

286. Fatra ya emoniseli mpe kokita ya Sura al-Muddaththir

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Lisolo ya Jabir bin Abdullah: na eleko oyo emoniseli etelemaki, ayokaki mongongo uta na likolo mpe amonaki anzelu Jibrili afandi likolo ya kiti moko; abangaki, azongaki na koloba: “Bozipa ngai”, mpe Sura al-Muddaththir ekitaki.

Pene na 610–613 (fatra ya emoniseli)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 159 (Ebvâbü nübüvvetih, 5. bâb: Vahyin başlangıcı)

---

287. Nsango malamu ya bosakoli na mbula ntuku minei mpe mbote ya banzete

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango akokisaki mbula ntuku minei, ayokaki uta na likolo mongongo: “E Muhammad, ozali Mosakoli ya Allah, ngai nazali Jibrili”; anzelu Jibrili amonanaki na likolo ya lobwaku alati kazaka ya swa (sundus), afandisaki ye likolo ya moko ya bitoko ya Paladiso mpe ayebisaki ye bosakoli na ye; ntango azalaki kozonga epai ya bampate ya noko na ye, nzete nyonso mpe eteni nyonso ya mabele epesaki ye mbote mpe ekumisaki ye (uta na Imam Jafar as-Sadiq).

Kotindama, 610

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 83 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

288. Maloba ya anzelu Jibrili na mbula ntuku misato na sambo mpe elikya ya Khadija

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na mbula ntuku misato na sambo, amonaki na ndɔtɔ moto moko ayei mpe abengi ye: “E Mosakoli ya Allah”; nsima ya mwa ntango, kati na bangomba esika azalaki kobatela bampate ya Abu Talib, moto moko alobaki: “E Mosakoli ya Allah”, mpe: “Ngai nazali Jibrili; Allah atindi ngai mpo na kokomisa yo ntoma na Ye”; Khadija, oyo ayebaki nsango ya Moyuda, ya Bahira mpe ya Amina, alobaki: “Nazali na elikya ete ezala bongo”.

Pene na 607–610 (liboso ya kotindama, na mbula 37)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 102 (3. bâb: bi'setin başlangıcı)

---

289. Kolela ya satana na emoniseli ya liboso mpe litatoli ya Ali

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango emoniseli ezalaki kokitela ye, bayokaki kolela ya Satana (rannat ash-shaytan); na motuna ya Ali: “Mongongo oyo ezali nini?”, alobaki: “Oyo azali Satana; asili elikya ete bakosambela ye. Ozali koyoka oyo ngai nazali koyoka, mpe ozali komona oyo ngai nazali komona; kasi yo ozali mosakoli te, ozali mosalisi mpe ozali na nzela ya bolamu”; Ali alobaki ete na Hira amonaki pole ya emoniseli mpe ya bosakoli mpe ayokaki solo ya bosakoli.

610 (kotindama, emoniseli ya liboso)

LIZIBA Nehcü'l-Belâğa, hutbe 192 (el-Kâsıa) — usul.ai neşrinde s. 474-476 (Subhî Sâlih neşrinde s. 300-302)

---

290. Ndɔtɔ oyo Waraqa bin Nawfal amonaki butu misato

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Waraqa bin Nawfal alobaki: “Butu misato kolandana, namonaki na ndɔtɔ ete Allah atindi na Maka mosakoli moko, kombo na ye Muhammad; ntango na ye ekoki”.

610 (kotindama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 42 (fasl fî mab'asihî)

---

291. Jibrili mpe Mikail bayebisi kopona ya bosakoli

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki kolala kati na Ali mpe Jafar, anzelu Jibrili afandaki na ngambo ya moto na ye mpe Mikail na ngambo ya makolo na ye; na motuna ya Mikail: “Otindami epai ya nani kati na bango?”, Jibrili alobaki: “Epai ya oyo azali na katikati”; ntango alamukaki, anzelu Jibrili ayebisaki ye bosakoli.

610 (kotindama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 43 (fasl fî mab'asihî)

---

292. Ebandeli ya emoniseli, lokumu ya baanzelu mpe kondima ya Khadija

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Anzelu Jibrili abimisaki makomi kati na eteni ya swa mpe alobaki: “Tanga”; nsima Jibrili mpe Mikail bayaki, moko na moko elongo na baanzelu nkoto ntuku sambo, batelemiselaki ye kiti, batiaki motole na moto na ye mpe bapesaki ye bendele ya masanzoli na lobɔkɔ; ntango azalaki kozonga na ndako, biloko nyonso efukamelaki ye mpe elobaki na monoko polele: “Assalamu alayka ya nabiyyallah”; ndako oyo akɔtaki engɛngaki na pole, Khadija atunaki: “Pole oyo ezali nini?”, mpe andimaki; ntango alobaki “Allahu Akbar”, biloko nyonso oyo eyokaki elobaki “Allahu Akbar” elongo na ye.

610 (kotindama)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 43 (fasl fî mab'asihî)

11 · Ntango bosakoli na ye ezalaki koyebana: mingongo ya bato oyo bamonanaka te, ya bajini mpe euti na bikeko (~610)

293. Kondima ya Mazin at-Tai na mongongo euti na ekeko na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mazin at-Tai ayebaki likambo ya mosakoli na nzela ya mongongo oyo eutaki na kati ya ekeko na ye, mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Maka

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.607; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13911; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl, no. 63; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 172 işitilenler); ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 151; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 91; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 76; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Bazı Putların Efendimiz'den Bahsedip Müjdelemesi" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâilü'n-Nübüvve, c:2, s:255)

294. Kondima ya Khufaf bin Nudba na mongongo euti na jini

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Khufaf bin Nudba as-Sulami akomaki Moislam na nsango oyo azwaki epai ya jini to ya mongongo moko.

Eleko ya Maka

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.613; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 58

295. Jini ayebisi nganga-nkisi moninga na ye likambo ya bosakoli

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Jini moko ayebisaki nganga-nkisi oyo azalaki moninga na ye ete mosakoli atindami (eteni ya al-Bayhaqi: “jini ayebisi moninga na ye”).

Pene na 610

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.593; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıbu'l-Ensâr 35 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4391, c./s. 12/450-451]

296. Jini ya Sawad bin Qarib ayebisi ye bosakoli

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Jini ya nganga-nkisi Sawad bin Qarib ayaki epai na ye butu misato kolandana mpe ayebisaki ye kobima ya mosakoli; Sawad ayaki mpe akomaki Moislam.

Pene na 610–622

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.599; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13912-13913; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl, no. 62; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; Questions on Islam, "Glad Tidings..."; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 170-172 işitilenler); ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 148-149; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 92-93, 98-101; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 76-77; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıbu'l-Ensâr 35 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4391, c./s. 12/450-451]

297. Askalan al-Himyari ayebisi bosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Askalan al-Himyari ayebisaki bosakoli na ye.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl (ehl-i kitab, kâhinler, putlar)

---

298. Mingongo mibale oyo Huwayyisa bin Masud ayokaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Huwayyisa bin Masud, ntango azalaki mwana, ayokaki uta na ngambo ya Abd al-Ashhal mongongo moko ya kobelela: “E bato ya Yathrib, oyo ezali monzoto oyo Ahmad abotami na yango”, mpe mibu mingi nsima, na mongongo yango moko: “Muhammad abimi, akomi mosakoli, Namus al-Akbar oyo ayaki epai ya Musa ayei epai na ye”.

Mobeleli ya liboso: 571; ya mibale: pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 45 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

299. Zubayr bin Bata abombi bizaleli ya Ahmad

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Zubayr bin Bata, moto ya mayele koleka kati na Bayuda, azwaki buku oyo tata na ye abombaki, oyo bizaleli ya Ahmad ekomamaki na kati, mpe ayebisaki yango liboso ya kotindama na ye; kasi ntango ayokaki ete abimi na Maka, alongolaki makomi na buku mpe abombaki yango na koloba: “Ezali ye te”.

Liboso ya kotindama mpe pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 47 (hahamların ve rahiplerin haber vermesi bâbı)

---

300. Jini oyo amemaki nsango ya liboso ya bosakoli na Madina

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ndenge Jabir bin Abdullah alobaki, moto ya liboso oyo amemaki nsango na ye na Madina azalaki jini oyo azalaki kolanda mwasi moko: na lolenge ya ndɛkɛ ya pɛmbɛ, afandaki likolo ya efelo mpe alobaki: “Mosakoli moko atindami na Maka, apekisi ekobo, mpe apekisi biso (koyiba nsango na likolo)”.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 56

---

301. Liboso ya kotindama na ye, ntango Uthman azalaki kokende na Sham elongo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya kotindama na ye, ntango Uthman azalaki kokende na Sham elongo na etuluku ya mombongo, nganga-nkisi mwasi oyo bakutanaki na ye alobaki: “Moninga na ngai (jini na ngai) atelemi na ekuke na ngai mpe alobi: ‘Nakoki kokɔta te; Ahmad abimi, likambo moko oyo moto akoki kotɛmɛla te eyei’”; ntango Uthman azongaki na Maka, azwaki ye asili kobanda kobenga bato.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 58

302. Ndenge Sufyan al-Hudhali ayebisaki, ntango etuluku oyo ezalaki kokende na Sham...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Sufyan al-Hudhali ayebisaki, ntango etuluku oyo ezalaki kokende na Sham ekitaki na butu kati na Zarqa mpe Maan, motambwisi moko ya farasi kati na likolo mpe mabele abelelaki: “E bato bazali kolala, botelema! Ahmad abimi, bajini babenganami”; ntango bazongaki, bayebaki ete na Maka mosakoli moko, kombo na ye Ahmad, abimi.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 59

303. Ndenge mobali moko ya libota ya Khatham ayebisaki, ntango basanganaki na butu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge mobali moko ya libota ya Khatham ayebisaki, ntango basanganaki na butu pembeni ya ekeko moko mpo na kosamba, mongongo moko oyo amonani te alobaki na loyembo: “Mosakoli ya mboka mosantu abimi, ayei na pole mpe na Islam”; bapalanganaki na bobangi, mpe nsima ya mwa ntango, ntango bayebaki ete abimi na Maka, bakomaki Baislam.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 64

304. Ndenge Huwaylid ad-Damri ayebisaki, ntango bafandaki pembeni ya ekeko moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Huwaylid ad-Damri ayebisaki, ntango bafandaki pembeni ya ekeko moko, bayokaki uta na kati na yango mongongo: “Koyiba nsango esili, tobwakelami mabanga ya mɔtɔ; mpo na mosakoli moko na Maka, kombo na ye Ahmad, oyo esika ya Hijra na ye ezali Yathrib”; ntango batunaki, bayebaki ete Ahmad abimi na Maka.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 65

305. Na ntango ya midi, moto moko alati bilamba ya pɛmbɛ, likolo ya nyama moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya midi, moto moko alati bilamba ya pɛmbɛ, likolo ya nyama moko ya pɛmbɛ, amonanaki na Abbas bin Mirdas mpe alobaki: “Omoni te ete likolo ebatelami na bakɛngɛli, mpe etumba ezali kopema? Moto oyo ayei na bolamu mpe kobanga Allah akitaki na mokolo ya yambo”; mwana ya noko na ye ayebisaki ete abandi kobenga bato na nkuku.

Pene na 610

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 67

306. Moto ya mayele ya Baklisto, Ibn al-Ala, liboso amona ye, alobaki: “Namonaki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele ya Baklisto, Ibn al-Ala, liboso amona ye, alobaki: “Namonaki bizaleli na yo na Injili, nandimi; Isa apesaki nsango malamu ya koya na yo”.

Eleko ya kotindama (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..."

---

307. Na ntango ya bozoba, na mbeka moko oyo Umar mpe azalaki, mongongo moko euti na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya bozoba, na mbeka moko oyo Umar mpe azalaki, mongongo moko euti na kati ya nyama oyo babomaki: “Mobali moko ya maloba polele azali koloba La ilaha illallah”.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..."

---

308. Sanza moko liboso ya kotindama na ye, Jubayr bin Mutim mpe baninga na ye, oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Sanza moko liboso ya kotindama na ye, Jubayr bin Mutim mpe baninga na ye, oyo bazalaki kobonza mbeka pembeni ya ekeko na Buwana, bayokaki uta na kati ya ekeko mongongo moko: “Emoniseli ebimi, koyiba nsango ya likolo esili; mabanga ya mɔtɔ ezali kobwakama mpo na mosakoli moko na Maka, kombo na ye Ahmad, oyo esika ya Hijra na ye ezali Yathrib”.

Buwana, pene na 610

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13908 (8/244)

---

309. Na ntango ya bozoba, Amr bin Murra al-Juhani, ntango azalaki kokende na Hajj...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya bozoba, Amr bin Murra al-Juhani, ntango azalaki kokende na Hajj, amonaki na ndɔtɔ pole moko oyo ebimaki na Kaaba mpe ekomaki kino na bangomba ya Yathrib, mpe ayokaki uta na kati ya pole mongongo: “Molili esili, mosakoli ya nsuka atindami”; ntango azwaki nsango ya kotindama na ye, ayaki mpe akomaki Moislam, atindamaki lokola ntoma epai ya bato na ye ya Juhayna, mpe babukaki bikeko na bango.

Pene na 610–622

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13909 (8/244-245)

---

310. Na eleko ya kotindama na ye, bato ya mombongo ya Quraysh oyo mopepe makasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na eleko ya kotindama na ye, bato ya mombongo ya Quraysh oyo mopepe makasi ekangaki na mbu mpe ebwakaki na esanga moko, mobange moko ya Jurhum oyo azalaki kofanda kuna atunaki bango likambo ya Maka, ayebisaki bango ete mosakoli moko abimi kati na bango mpe apesaki bango toli ya kolanda ye.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 168 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

311. Etuluku moko ya Bani Ghifar, ntango bazalaki kobonza mbeka mpo na ekeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Etuluku moko ya Bani Ghifar, ntango bazalaki kobonza mbeka mpo na ekeko, bayokaki uta na kati ya nyama to pembeni ya ekeko mongongo ya polele ezali kobenga “La ilaha illallah”, mpe ntango bakendaki na Maka bamonaki ete ye abimi lokola mosakoli.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 170 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

312. Mopesi nsango (rai) ya Ibn Waqsha, oyo azalaki jini, ayebisaki ye: “Na Maka...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mopesi nsango (rai) ya Ibn Waqsha, oyo azalaki jini, ayebisaki ye: “Na Maka mosakoli moko azali kobenga bato, kasi bayanoli ye te”; mwa ntango nsima, bayokaki nsango ya kobima na ye, mpe mosahaba oyo ayebisaki likambo oyo akomaki Moislam.

Pene na 610–613

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 174 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

313. Na ntango ya bozoba (na mokili ya Ghifar), bayokaki mongongo ya moto oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya bozoba (na mokili ya Ghifar), bayokaki mongongo ya moto oyo amonani te azali koyemba banzembo butu misato kolandana, mpe nsima nsango eyaki ete abimi lokola mosakoli.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 174 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

314. Ntango Uthman mpe Talha bin Ubaydullah bazalaki kozonga uta na Sham mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Uthman mpe Talha bin Ubaydullah bazalaki kozonga uta na Sham mpe balalaki kati na Maan mpe Zarqa, bayokaki mongongo moko: “E bato bazali kolala, bolamuka! Ahmad abimi na Maka”, mpe ntango bakomaki na Maka bazwaki ye asili kokoma mosakoli.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 174 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

315. Etuluku moko ya Ansar oyo bazalaki kokende na Sham bayokaki na nzela mongongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Etuluku moko ya Ansar oyo bazalaki kokende na Sham bayokaki na nzela mongongo moko ya mokili oyo emonanaka te koyebisa kobima na ye na loyembo: “Monzoto ebimi, engɛngisi ɛsti; moto oyo akobimisa bato na molili ayei”.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 175 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

316. Moninga ya Jandal bin Nadla, oyo azalaki jini, ayaki mpe ayebisaki ye kobima ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moninga ya Jandal bin Nadla, oyo azalaki jini, ayaki mpe ayebisaki ye kobima ya mosakoli.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 176 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

317. Na eleko ya kotindama na ye, Tamim ad-Dari, oyo azalaki na Sham, ntango alalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na eleko ya kotindama na ye, Tamim ad-Dari, oyo azalaki na Sham, ntango alalaki na butu na lobwaku moko, ayokaki mobeleli moko koloba: “Mosakoli ya sembo atindami; tosambeli na nsima na ye na Hajun, tokomi Baislam; mayele mabe ya bajini esili, babwakelami mabanga ya mɔtɔ; kende epai ya Muhammad”; na ntongo, monaki oyo ayebisaki ye likambo yango alobaki: “Balobi solo; akobima na esika mosantu, esika ya Hijra na ye ezali esika mosantu, azali malamu koleka basakoli nyonso”.

Pene na 610–613

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 179 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

318. Said bin Amr (tata na ye) ya Hudhayl, ntango abonzaki mbeka na ekeko, ayokaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Said bin Amr (tata na ye) ya Hudhayl, ntango abonzaki mbeka na ekeko, ayokaki uta na kati ya ekeko mongongo: “Likambo ya kokamwa! Mosakoli moko abimi kati na bana ya Abd al-Muttalib; apekisi ekobo mpe kobonza mbeka na bikeko; likolo ebatelami, tobwakelami mabanga ya mɔtɔ”.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 181 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

319. Abdullah bin Saida al-Hudhali mpe baninga na ye bayokaki uta na kati ya ekeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Saida al-Hudhali mpe baninga na ye bayokaki uta na kati ya ekeko na bango mongongo: “Mayele mabe ya bajini esili, tobwakelami mabanga ya mɔtɔ mpo na mosakoli Ahmad”; bayebaki kobima na ye epai ya mobali moko oyo bakutanaki na ye na nzela.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 181 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

320. Na ntango ya bozoba, mobali moko oyo azalaki koluka kamela na ye oyo ebungaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya bozoba, mobali moko oyo azalaki koluka kamela na ye oyo ebungaki ayokaki na butu mongongo ya moto oyo amonani te azali koyemba: “E moto ozali kolala na butu! Allah atindi na esika mosantu mosakoli moko

ya Bana ya Hashim”, mpe ye azongisaki na loyembo.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 181 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

---

321. Mongongo oyo amonani te ayebisi mbote na lobwaku ya Yemen

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ntango ya bozoba, bato minei oyo bazalaki kokende na Hajj, ntango balalaki na lobwaku moko na Yemen, bayokaki uta na kati ya lobwaku mongongo moko oyo amonani te: “Ntango bokokoma na Hatim mpe na Zamzam, bopesa Muhammad mbote; biso tozali bato oyo balandaka lingomba na ye; Masiya mwana ya Maryam nde apesaki biso mitindo oyo”.

Pene na 610–622

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 182 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

---

322. Nganga-nkisi ya Daws ayebisi ebandeli ya emoniseli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na libota ya Daws, elenge moko nganga-nkisi, oyo abotamaki na jini, na matoi lokola ya mbwa, mpe azalaki koyebisa liboso bitumba ya mbalakaka, mokolo moko abandaki koyebisa nsango ya lokuta; nsima ya komikanga mikolo misato, abimaki lokola makala ya mɔtɔ mpe alobaki: “Nsango ya likolo ekatani; mosakoli moko atindami na Maka” (Mirdas bin Qays ad-Dawsi ayebisaki liboso ya Mosakoli ﷺ ndenge bonganga-nkisi ebongwanaki na kobima na ye).

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 185-186 (Bi'setiyle göğün kulak hırsızlığından korunması)

---

323. Jini ya nganga-nkisi mwasi ya Bani Asad akabwani na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Jini oyo azalaki kolanda nganga-nkisi mwasi moko ya Bani Asad, ntango emoniseli ebandaki, ayaki epai na ye mpe alobaki: “Bolingo mpe boyokani esili; Ahmad ayei, apekisi ekobo”, mpe akabwanaki na ye.

Pene na 610

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 186 (Bi'setiyle göğün kulak hırsızlığından korunması)

---

324. Mongongo ya bomoko ya Allah euti na kati ya ngɔmbɛ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisolo ya Mujahid uta na mobange moko, kombo na ye Ibn Anbas, oyo akokaki na ntango ya bozoba, na etumba ya Rodos: ntango azalaki kokumba ngɔmbɛ moko ya mwasi, ayokaki uta na kati na yango mongongo: “E bana ya Dharih! Liloba ya polele: mobali moko azali kobelela ‘La ilaha illallah’”; ntango bakomaki na Maka, bamonaki ete Mosakoli ﷺ asili kobima.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 154 (Ebvâbü nübüvvetih, 2. bâb: Putların içinden işitilen sesler)

---

325. Mongongo euti na kati ya ekeko oyo eyebisi solo

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango etuluku moko ya basambeli bikeko ya Baarabu basanganaki zingazinga ya ekeko na bango, mongongo moko ya polele ebelelaki uta na kati ya ekeko: “Muhammad ayei epai na bino, azali kobenga bino na solo”; babangaki mpe bapalanganaki, mpe mingi kati na bato oyo bazalaki wana bakomaki Baislam.

Eleko ya kotindama (pene na 610)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 30 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

326. Libiangi ya bomoko ya Allah ya mwana ngɔmbɛ na ngomba moke

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na likita ya masanga mpe ya bisengo ya libota ya Dharih, mwana ya ngɔmbɛ moko amataki na ngomba moke mpe abelelaki na monoko polele: “E libota ya Dharih! Na Maka mobengi moko azali kobenga bato na La ilaha illallah”; etuluku etikaki bisengo, eyaki mpe ekomaki Baislam.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 522 (el-Bâbü'r-râbi' aşer fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme; Câbir b. Abdullah'tan Velîd b. Ubâde b. es-Sâmit rivayeti)

---

327. Nganga-nkisi Khatar ayebisi mosakoli oyo akouta na Bana ya Hashim

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango batunaki nganga-nkisi Khatar bin Malik (mpo na kobwakama ya minzoto), ayebisaki ete moto moko ya Bana ya Hashim akoya, oyo akosamba na bosembo mpe akobebisa banyokoli.

571 (mbotama) / eleko ya kotindama

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 30 (fasl fî mevlidihî)

---

328. Mongongo oyo amonani te atikisi mboloko mpe apesi nsango malamu ya mosakoli

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Likambo oyo eyebisamaki liboso ya Umar: mpo na mboloko (oyo liseke na yango ebukani) oyo babembi oyo nzala ezalaki koboma bakangaki na nzela ya Sham, na butu mongongo moko oyo amonani te ebelelaki: “E bato minei ya mbangu na banyama, botika mboloko oyo ebangi, ezali na bana ya bitike”; ntango bazongaki, na esika yango moko, mongongo yango epesaki nsango malamu ya pole ya sika oyo engɛngi mpe ya mosakoli oyo atindami.

Liboso to na eleko ya kotindama

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 94, 97-98 (Bâb 10: cinlerden ve başkalarından gelen hâtifler)

---

329. Motambwisi oyo amonanaki mbala moko na esobe mpe abungaki

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Likambo oyo eyebisamaki na likita ya Umar na Madina: na esobe, motambwisi moko oyo azalaki kokende mbangu koleka bafarasi amonanaki mbala moko, abelelaki: “E Ahmad… Allah azali Oyo aleki likolo mpe Oyo aleki lokumu”, mpe abungaki (lisolo ya Yaqub bin Zayd bin Talha).

Liboso to na eleko ya kotindama

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 97 (Bâb 10: cinlerden ve başkalarından gelen hâtifler)

12 · Eleko ya Maka (610–622): kobatelama na ye na basambeli bikeko mpe nsuka ya banguna na ye

330. Eyebisami ete Abu Lahab mpe mwasi na ye bakokufa kozanga kondima

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Eyebisamaki ete Abu Lahab mpe mwasi na ye bakokufa kozanga kondima, mpe esalemaki bongo.

Esakweli: pene na 613; kokokisama: 2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.518; web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 206; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 235; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 165, 203

331. Umm Jamil akoki komona Mosakoli ﷺ te

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Sura al-Masad ekitaki, Umm Jamil ayaki koluka ye, kasi akokaki komona ye te atako azalaki pembeni na ye.

Pene na 613

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.535; 1000 Mucize no.18 (s.29); web: İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6511; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 140-141; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 213; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 411; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 330; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 235; c. 18, s. 50, 59, 72-73; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 775-776; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 87

332. Abu Jahl amoni libulu ya mɔtɔ mpe mapapu

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Abu Jahl alingaki konyata kingo na ye wana azalaki kofukama, amonaki libulu ya mɔtɔ mpe mapapu, mpe akimaki na nsima.

Pene na 614–616

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.522; 1000 Mucize no.17 (s.27); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, no. 5856; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13871; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 158; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 211; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 411; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 332-333; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 60; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 63; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Cehil'in Peygamberimiz Aleyhisselâmın Secdede Boynunu Çiğnemeye Yemin Edişi, Allah'ın O'nu Koruması" (kitabın dipnotu: Ebussuud, Tefsir, c:9, s:179; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:125-126; Beyhakî, Delâil, c:2, s:189-192; Tirmizî, Sünen, c:5, s: 444; Hâzin, Tefsir, c:4, s:394.); Kütüb-i Sitte: Müslim 2797 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5603, c./s. 15/458-459]

333. Mabeleli ya bangomba Thabir mpe Hira

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango basambeli bikeko bazalaki koluka ye, ngomba Thabir alobaki: “Kita likolo na ngai; nazali kobanga ete bakanga yo likolo na ngai”, mpe Hira alobaki: “Yaka epai na ngai, e Mosakoli ya Allah”.

Pene na 614–622

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.166; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 5. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"

334. Bolakeli mabe ya nzala ya mibu sambo mpo na Quraysh

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Nsima ya libondeli na ye ya kolakela Quraysh mabe: “Mibu sambo lokola mibu ya Yusuf”, nzala makasi eyaki mpe bamonaki milinga.

Pene na 616–619

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.682; 1000 Mucize no.965 (s.782); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 93 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 246; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 426-427; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 164, 200-201, 254; c. 17, s. 271; c. 18, s. 14, 49; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 912; 926; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 72; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Tefsîr 30; Daavât 58; İstiskā 13; Müslim

335. Bolakeli mabe mpo na bato ya Quraysh oyo batiaki misopo na mokongo na ye

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Alakelaki mabe, na kotanga bankombo na bango, bato sambo ya Quraysh oyo batiaki misopo ya nyama na mokongo na ye wana azalaki kofukama, mpe bango nyonso babomamaki na Badr.

Bolakeli mabe: pene na 615–619; kokokisama: 2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.695; Beyhakî, Delâil c.2 s.365; İbn Kesîr s.91; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 200; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 339; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 393; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 57; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 51; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 54-55; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kureyş Müşriklerinden Yedi Kişi Aleyhinde Dua Edişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:393-397-41;Buhârî, Sahîh, c:1, s:65-131-132; Ebu Nuaym , Delâilü'n-nübüvve, c:1, s:209, 267,279; Beyhakî, Delâil, c:2 , s:274, 280; Nesai, c:1, s:162; Heysemî, c:6, s:17-18; Diyarbekrî, Hamis, c:1, s: 286; Zehebî, Târıhu'l-İslâm, s:217); Kütüb-i Sitte: Buharî, Vudu 69, Salat 109, Cihad 98, Cizye 21, Menakıbu'l-Ensar 29, Megazî 7; Müslim, Cihad 107, (1794); Nesâî, Taharet 192 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5598, c./s. 15/451]

336. Bolakeli mabe mpo na Utayba bin Abi Lahab mpe nkɔsi epasoli ye

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Alakelaki Utayba, mwana ya Abu Lahab, mabe: “E Allah, tindela ye moko ya bambwa na Yo”, mpe na nzela ya Sham nkɔsi epasolaki ye.

Pene na 615–619

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.695; 19. Mektup listesi (183.txt) no.26, 101; 1000 Mucize no.343 (s.329); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 244-245; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 354; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 412; c. 18, s. 57-58; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 56-57; c. 1, s. 117; c. 2, s. 521-522; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 71; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Leheb ile Karısının, Oğullarını Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kızlarından Ayırmaları" (kitabın dipnotu: Beyhaki, Delâil, c.2, s:338-339; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:7, s:384; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:18 / Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:19;Beyhakî, Delâil, c:2, s:338-339; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, c:1, s:131-147)

337. Bato mitano ya kosɛkɛ basambeli bikeko babebi

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Allah akokaki mpo na ye liboso ya bakonzi mitano ya Quraysh oyo bazalaki kosɛkɛ ye; na elembo ya anzelu Jibrili, moko na moko akufaki na bokɔnɔ ekeseni.

Pene na 615–620

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.680; 1000 Mucize no.518 (s.532); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 201-202; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 243-244; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 334-335; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 48-49, 54-56, 62-63; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 914; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 65-66; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâm ile Alay Eden Müşrikler ve Âkibetleri" (kitabın dipnotu: Hicr: 95-97 / İbn İshak-İbn Hişam, Sire, c:2, s:36,50-52; Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:4, s:108; Taberi, Tefsir, c:14,72; c:30, s:254)

---

338. Kamela monene ya mobali oyo ebimaki liboso ya Abu Jahl

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Abu Jahl, oyo alapaki ndai ya konyata moto na ye na libanga wana azalaki kofukama, apusanaki, kamela moko monene ya mobali na mino minene abimaki liboso na ye mpe alingaki kobundisa ye; alobaki: “Ezalaki Jibrili; soki apusanaki, mbele akangaki ye”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.522; 1000 Mucize no.908 (s.751); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 156; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 211; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 285; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 93-94; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 86; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 67; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 110-111, hadis no. 104/7

---

339. Bolakeli mabe mpo na basambeli bikeko oyo babenganaki ye na zando ya Ukaz

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na zando ya Ukaz, ntango azalaki kosɛnga libateli epai ya Bani Amir bin Sasaa, alakelaki mabe Bajara bin Qays (Firas) al-Qushayri, oyo abenganaki ye na kotɛmɛla ye, elongo na baninga na ye mibale (Hazn bin Abdullah, Muawiya bin Ubada), mpe bango misato bakufaki lokola bato balakelami mabe.

Eleko ya Maka, mibu ya kobenga mabota (pene na 620–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.162 (s.140); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 215

---

340. Lokito ya bangomba ya Tihama kobukana na bobateli na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Hakam mpe baninga na ye, oyo bayaki konyokola ye, bayokaki makɛlɛlɛ lokola bangomba ya Tihama ezali kobukana.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.905 (s.750); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 160; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 334

---

341. Libondeli mpo na bato misato oyo babatelaki ye na libiangi ya Dubaa

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Ukaz, abondelaki lipamboli mpo na bato misato (Ghitrif, Ghatafan bin Sahl, Urwa bin Abdullah) oyo, na libiangi ya Dubaa bint Amir, babatelaki ye liboso ya Bajara mpe baninga na ye mibale; bango misato bakomaki Baislam mpe bakufaki bashahidi.

Eleko ya Maka, mibu ya kobenga mabota (pene na 620–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.163 (s.140)

---

342. Bolakeli mabe mpo na mobateli Abu Sarwan

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango mobateli ya bibwele Abu Sarwan, oyo afandaki kati na bakamela na ye mpo na komibatela na Quraysh, aboyaki libiangi ya Islam mpe abenganaki ye, alakelaki ye mabe: “E Allah, bakisa bomoi na ye mpe mpasi na ye”; Abu Sarwan akomaki mobange mpenza kino azalaki kolinga liwa (nsima akomaki Moislam).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.165 (s.143); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 16, 57; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 56; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 72

---

343. Eyebisami ete Uqba bin Abi Muayt akobomama

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Alobaki na Uqba bin Abi Muayt, oyo, na kotindama na Ubayy bin Khalaf, abwakaki bosoto ya kamela na lipeka na ye: “Ntango okobima na Maka, nakobeta yo kingo solo”; Uqba akangamaki mokangami na Badr mpe Asim bin Thabit abomaki ye (kati na bakangami, kaka ye nde abomamaki).

Esakweli: eleko ya Maka (610–622); kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.176 (s.153); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 341; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 69; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 118

---

344. Lobɔkɔ ya Baghid, mokomi ya mokanda ya boycott, kokauka

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango alakelaki mabe Baghid bin Amir, oyo akomaki mokanda ya koboya kosala makambo na bango (boycott), lobɔkɔ na ye ekufaki.

Eleko ya Maka, mibu ya boycott (pene na 616–619)

LIZIBA 1000 Mucize no.234 (s.205); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 251-252; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 60; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Müşriklerin Hâşim ve Muttalib Oğullarına İçtimâî ve İktisâdî Ambargo Uygulamaları" (kitabın dipnotu: Halebî, İnsânu'l-Uyûn, c:2, s:25,26; Beyhakî, Delâil, c:2, s. 312; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:188, 209; Buhârî, c:2, s:158; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:375-376; Suyûtî, Hasâis, c:1, s:375-377)

---

345. Nkɔsi oyo Nadr bin al-Harith amonaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki ye moko na nse ya ngomba ya Hajun mpo na bamposa ya nzoto, Nadr bin al-Harith apusanaki mpo na koboma ye, kasi amonaki nkɔsi moko efungoli monoko mpe ezali komibwaka likolo na ye, azongaki na bobangi mpe ayebisaki yango na Abu Jahl.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.366 (s.352); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 155; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 215; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 66; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 68

346. Bato ya Quraysh bakoki kotombola mito te mpe mabele ebwakami likolo na bango

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bato ya Quraysh oyo basanganaki na Hijr mpe balapaki ndai ya koboma ye, ntango abimaki epai na bango, bakitisaki miso, mbɛku na bango ekweaki na tolo mpe bakokaki kotombola mito te; abwakaki likolo na bango lobɔkɔ moko ya mabele na koloba: “Bilongi ebeba”, mpe moto nyonso oyo mabele yango ekweaki likolo na ye akufaki mopagano na Badr.

Eleko ya Maka (Khadija naino na bomoi, liboso ya 619); kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.373 (s.362); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü te'yîdihî alâ a'dâihî, no 13872; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 139; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 241; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 60; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 63-64; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "IX-] KÂFİRLERİN ŞERRİNDEN KORUNMASI MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf)" (kitabın dipnotu: Hâkim, Müstedrek, c:1, s:163)

347. Mabɔkɔ ya bato oyo babundisaki ye kokangama na Moskeyi Mosantu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki kotanga Korani na mongongo makasi na Moskeyi Mosantu, mabɔkɔ ya bato ya Quraysh oyo balingaki konyokola ye ekangamaki na kingo na bango mpe miso na bango ekufaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.903 (s.749); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 153; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 214

348. Bato ya Quraysh oyo bakufaki miso babiki na libondeli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Ntango bato ya Quraysh, oyo mabɔkɔ na bango ekangamaki mpe miso na bango ekufaki, bayaki kobondela ye, abondelaki Allah mpe bazongaki ndenge bazalaki; nsima mavɛrsɛ ya liboso ya Sura Yasin ekitaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.904 (s.749); ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 66; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 68

349. Hakam mpe baninga na ye kolɛmba na mongongo ya nsɔmɔ

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Hakam mpe baninga na ye, oyo bakweaki na kolɛmba mpo na mongongo ya nsɔmɔ oyo bayokaki, balamukaki te kino ye asilisaki losambo na ye mpe azongaki na ndako na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.906 (s.750); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 215

350. Safa mpe Marwa kosangana mpe kokoma mopanzi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo elandaki, ntango Hakam mpe baninga na ye batambolaki lisusu epai na ye mpo na konyokola ye, bangomba Safa mpe Marwa esanganaki liboso na bango mpe ekomaki mopanzi kati na bango.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.907 (s.750); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13870; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 215; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 334

---

351. Mabɔkɔ ya Abu Jahl kokauka ntango ayaki kobwaka libanga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Abu Jahl apusanaki mpo na kobwakela ye libanga wana azalaki kofukama, elongi na ye ekomaki mpɛmbɛ na bobangi, mabɔkɔ na ye ekaukaki likolo ya libanga, mpe libanga ekweaki na lobɔkɔ na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.292 (s.271), no.909 (s.751); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 152; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 214-215; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 334; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 227; c. 18, s. 52-53, 56, 58-59, 64; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 24; c. 2, s. 509

---

352. Likambo ya mbwa ya zamba koloba na Abu Jahl

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Esolami ete likambo lokola oyo ya mbwa ya zamba (nkoko) oyo alobaki mpe ayebisaki bosakoli na ye ekweelaki mpe Abu Jahl mpe baninga na ye.

Eleko ya Maka to nsima ya Hijra (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

---

353. Elongi ya Hakam bin Abi al-As koningana

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Hakam bin Abi al-As azalaki koningisa elongi na ye mpe kobeta liso mpo na kosɛkɛ ye; amonaki ye mpe alobaki: “Zala bongo”; kino akufaki, elongi na ye ezalaki koningana mpe kolɛnga.

Eleko ya Maka to ya Madina (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

---

354. Konyata nkoni ya nzube ya mwasi ya Abu Lahab

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

“Momemi ya nkoni” (mwasi ya Abu Lahab) azalaki kotia na nzela na ye nkoni ya nzube lokola makala ya mɔtɔ; kasi ye azalaki konyata yango mpe koleka lokola azali konyata zelo ya pɛtɛ.

Eleko ya Maka (pene na 613–619)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl (ismet / korunması)

---

355. Umar aningisami na Sura al-Haqqa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Umar alobaki: “Ngai na Abu Jahm bin Hudhayfa tolapaki ndai butu moko ya koboma ye; tokomaki na ndako na ye; azalaki kotanga Sura al-Haqqa; ntango akomaki na vɛrsɛ ‘Fa-hal tara lahum min baqiya’, Abu Jahm abetaki ngai na lobɔkɔ mpe alobaki: ‘Kima’; tokimaki”. Likambo oyo ezalaki moko ya makambo oyo ebongisaki Umar mpo na kokoma Moislam.

Eleko ya Maka, pene na 615–616

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl (ismet / korunması)

---

356. Mobali moko ya Bana ya Makhzum akoki komona ye te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mobali moko ya Bani Mughira (Bana ya Makhzum) ayaki mpo na koboma ye; Allah akufisaki miso na ye, akokaki komona ye te, ayokaki kaka mongongo na ye; azongaki epai ya baninga na ye, mpe akokaki komona bango te kino babengaki ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl (ismet / korunması)

---

357. Satana Misar abomami na ifrit Samhaj

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ngomba Abu Qubays, jini moko atangaki loyembo oyo ezalaki kotyola ye mpe lingomba na ye, mpe basambeli bikeko bapalanganisaki yango; alobaki: “Oyo azali satana moko, kombo na ye Misar; Allah akoyokisa ye nsɔni”; nsima ya mikolo misato, mongongo mosusu euti na ngomba elobaki: “Toboma Misar”, mpe eyebisaki ete ezali ifrit Samhaj oyo akomaki Moislam mpe ye apesaki kombo Abdullah.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 60

---

358. Iblis abwakami na anzelu Jibrili wana azalaki kofukama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na Maka, ntango azalaki kofukama, Iblis ayaki mpe alingaki konyata kingo na ye; anzelu Jibrili afulaki (abetaki) ye na lipapu na ye mbala moko, mpe Iblis abwakamaki kino na Yordani.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 136

---

359. Eyebisami na bakonzi ya Quraysh ete bakobomama

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Kaaba, nsima ete Uqba bin Abi Muayt azingaki elamba na ye na kingo na ye mpe akamolaki, mpe Abu Bakr abikisaki ye, alobaki na bakonzi ya Quraysh: “Na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na lobɔkɔ na Ye, nayeli bino koboma”, mpe alobaki na Abu Jahl: “Yo mpe ozali moko kati na bango”; bango nyonso babangaki makasi, mpe babomamaki na Badr.

Eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 159

---

360. Lotomo ya mobali ya Irash kozongisama mpe kamela komonana

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Atako Quraysh batindaki ye mpo na kosɛkɛ ye, akendaki epai ya Abu Jahl, oyo afutaki te ntalo ya bakamela ya mobali moko ya Irash, abetaki ekuke na ye mpe alobaki: “Pesa moto oyo eloko na ye”; Abu Jahl abimaki, elongi na ye ekomi mpɛmbɛ, afutaki mbala moko mpe alobaki: “Namonaki likolo ya moto na ye kamela moko ya mobali oyo emonana naino te (bato na makonga ya kongɛnga); soki napesaki te, mbele aliaki ngai”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 161

---

361. Bolakeli mabe na ye mpo na Uqba bin Abi Muayt

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Alakelaki mabe Uqba bin Abi Muayt, oyo akebisaki ye na loyembo: “E Allah, kweisa ye na zolo na ye”; na Badr, farasi ya Uqba eteleki, akweaki mpe akangamaki mokangami.

Bolakeli mabe: eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

362. Bofingi ya Quraysh kolongolama na ye

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Alobaki: “Bokamwaka te ndenge Allah alongoli na ngai bofingi mpe bolakeli mabe ya Quraysh? Bazali kofinga Mudhammam, bazali kolakela Mudhammam mabe; kasi ngai nazali Muhammad” (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA İbn Hibbân, Sahîh (el-İhsân), K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6503 (14/431)

---

363. Abu Jahl andimi epai ya Mughira

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na Maka, ntango azalaki kotambola elongo na Mughira bin Shuba, abengaki Abu Jahl, oyo akutanaki na ye, epai ya Allah; nsima ya kokabwana na ye, Abu Jahl andimaki epai ya Mughira: “Na kombo ya Allah, nayebi ete oyo azali koloba ezali solo; kasi Bana ya Qusayy bazwaki bokɛngɛli ya Kaaba (hijaba), komelisa bato mai (siqaya), ndako ya likita (nadwa) mpe bendele (liwa); sikoyo bazali koloba ‘tozali na mosakoli kati na biso’; na kombo ya Allah, nakondima te”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 192-193 (Kur'an'ın i'câzı)

---

364. Abu Jahl akoki kopusana te na Moskeyi Mosantu

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango ayokaki epai ya Abbas ndai ya Abu Jahl: “Soki namoni ye azali kofukama, nakonyata kingo na ye”, akɔtaki na nkanda na Moskeyi Mosantu mpe atangaki Sura al-Alaq; atako balobaki na Abu Jahl: “Muhammad oyo”, akokaki kopusana pene na ye te mpo na nsɔmɔ na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 211-212 (Ebû Cehil'den korunması bâbı)

365. Abu Jahl akoki komona ye te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Abu Jahl, oyo alobaki: “Soki namoni Muhammad, nakosala ye boye na boye”, atako balobaki na ye: “Muhammad oyo”, alobaki: “Wapi, wapi?”, mpe akokaki komona ye te.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 214 (Mahzûmoğullarından korunması bâbı)

366. Kobundisa ya basatana kozongisama na libondeli

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na butu oyo basatana babundisaki ye uta na bangomba mpe na milobwaku, mpe moko kati na bango ayaki na mɔtɔ ya kopela mpo na kotumba elongi na ye, atangaki libondeli oyo anzelu Jibrili ateyaki ye: “Audhu bi-kalimatillahi at-tammat…”, mɔtɔ ezimaki mpe basatana balongamaki.

Mokolo eyebani malamu te (kati na masolo ya butu ya bajini)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 229-230 (Cinlerin İslâm'ı ve ondaki âyetler bâbı)

367. Etumbu ya basambeli bikeko eyebisami na tawaf

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki kosala tawaf, Uqba bin Abi Muayt, Abu Jahl mpe Umayya bin Khalaf, oyo bafandaki na Hijr, batyolaki ye mbala misato; alobaki: “Na kombo ya Allah, soki botiki te, etumbu ya Allah ekokwela bino noki”, mpe bango nyonso bakangamaki na kolɛnga; alobaki na basahaba na ye: “Nsango malamu, Allah akotombola lingomba na Ye”, mpe Uthman amonaki ndenge babomamaki na mabɔkɔ ya Baislam.

Eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 240-241 (Müşriklerin eziyeti sırasında görülen âyetler bâbı)

368. Liwa na ye eyebisami na Abu Jahl pembeni ya Kaaba

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Pembeni ya Kaaba, alobaki na basambeli bikeko, kati na bango Abu Jahl: “Bilongi na bino ebeba”, mpe bango nyonso bakangamaki minoko; ayebisaki Abu Jahl: “Allah akoboma bino”.

Eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 242 (Müşriklerin eziyeti sırasında görülen âyetler bâbı (fasıl))

369. Kobeba ya al-Walid bin al-Mughira

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kati na bato ya kosɛkɛ oyo vɛrsɛ “Tokoki mpo na yo liboso ya bato ya kosɛkɛ” elobelaki, al-Walid bin al-Mughira akufaki boye: nsima ete anzelu Jibrili alakisaki mosisa ya lobɔkɔ na ye (akhal), ntango azalaki koleka pembeni ya mobali moko ya Khuzaa oyo azalaki kosembola makonga, likonga moko ekataki mosisa yango.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 243 (Müşriklerin sövgüsünün ondan çevrilmesi ve müstehzilere karşı korunması bâbı)

---

370. al-Aswad bin al-Muttalib kokufa miso

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kati na bato ya kosɛkɛ, al-Aswad bin al-Muttalib, nsima ete anzelu Jibrili alakisaki miso na ye, agangaki na nse ya nzete moko ya samura: “Bazali kotobola liso na ngai na nzube”, atako bana na ye bamonaki moto moko te, mpe akufaki miso.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 243 (Müşriklerin sövgüsünün ondan çevrilmesi ve müstehzilere karşı korunması bâbı)

---

371. Kobeba ya al-Aswad bin Abd Yaghuth

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kati na bato ya kosɛkɛ, al-Aswad bin Abd Yaghuth, nsima ete anzelu Jibrili alakisaki moto na ye, akufaki na bapota oyo ebimaki na moto na ye.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 243 (Müşriklerin sövgüsünün ondan çevrilmesi ve müstehzilere karşı korunması bâbı)

---

372. Sura al-Muzzammil, vɛrsɛ 11 ekokisami na Badr

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Mwa moke nsima ya kokita ya vɛrsɛ “Tika ngai na bato wana ya bomengo oyo bazali koboya, pesa bango mwa ntango” (Sura al-Muzzammil, vɛrsɛ 11), etumba ya Badr esalemaki.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 339 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

373. Kobeba ya moto ya kosɛkɛ al-Harith

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kati na bato ya kosɛkɛ, al-Harith akufaki na kotangisa mafinya, nsima ete balakisaki ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 63 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

374. Kobombama na miso ya basambeli bikeko wana azali kosambela

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki kosambela liboso ya Libanga Moindo, na kotalaka Kaaba mpe Bayt al-Maqdis, mavɛrsɛ oyo azalaki kotanga (Sura al-Isra, vɛrsɛ 45; Sura an-Nahl, vɛrsɛ 108; Sura al-Anam, vɛrsɛ 25; Sura al-Jathiya, vɛrsɛ 23) ezipaki ye, mpe basambeli bikeko bamonaki ye te kino asilisaki losambo na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 87 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

375. Libanga oyo babwakaki etikali ekangami na mopepe

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki koleka na lobwaku moko na Maka, libanga oyo Abu Jahl abwakelaki ye etikalaki ekangami na mopepe mikolo sambo mpe butu sambo; na bato oyo batunaki: “Nani azali kosimba yango?”, alobaki: “Ye oyo atombolaki likolo kozanga makonzi”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 64 (fasl fî hıfzillâhi lehû mine'l-müşrikîn ve keydi'ş-şeyâtîn)

376. Mopanzi kotiama liboso mpe nsima ya bato ya Quraysh

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Bato ya Quraysh oyo balapaki ndai na Moskeyi Mosantu: “Soki Muhammad akɔti, totelema likolo na ye lokola moto moko”, Allah atiaki mopanzi liboso na bango mpe nsima na bango; asambelaki pembeni na bango kozanga ete bamona ye, nsima asopaki mabele likolo ya mito na bango, mpe kaka ntango elamba ya kozipa elongolamaki, bamonaki mabele mpe balobaki: “Oyo ezali kindoki ya Ibn Abi Kabsha” (Sura Yasin, vɛrsɛ 9).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 67 (fasl fî hıfzillâhi lehû mine'l-müşrikîn ve keydi'ş-şeyâtîn)

377. Mbote ya mabanga mpe kobuka basambeli bikeko

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mabanga nyonso oyo Quraysh babwakelaki ye mpe Ali, moko na moko, epesaki bango mbote; basambeli bikeko zomi oyo balobaki: “Mabanga elobaka te, Muhammad abombi bato na nse na yango”, mabanga zomi epumbwaki mpe ebukaki mito na bango; ntango bandeko na bango balobaki: “Muhammad aboma bango na kindoki na ye”, bibembe ebandaki koloba: “Muhammad alobaki solo, bino bolobaki lokuta”, mpe bitumba ya kunda elobaki: “Tokomema banguna ya Allah te”, mpe ekweisaki bato oyo bazalaki komema yango.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 82 (fasl fî nutki'l-cemâdât)

378. al-Harith bin Abi at-Tulatila kokoma moindo mpe kobomama

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kati na bato ya kosɛkɛ, al-Harith bin Abi at-Tulatila abimaki na mopepe ya molunge (samum), akomaki moindo lokola Moabisini, mpe ntango azongaki na ndako, libota na ye eyebaki ye te mpe ebomaki ye.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 322 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim… fî mu'cizâti'n-Nebî)

379. Kobeba ya etuluku ya al-Muqtasimun

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bato zomi na motoba (al-Muqtasimun), oyo al-Walid bin al-Mughira akabolelaki banzela ya Maka mpo na kopekisa bato oyo bazalaki koya na eleko ya Hajj kopusana na ye, bakufaki na liwa mabe koleka na etumbu oyo Allah akitisaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 47 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

---

380. Nsango ete Abu Lahab akokoka kosala ye mabe te

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Alobaki na Abu Lahab, oyo azalaki kokebisa ye: “Soki ata mwa elembo ya mpota euti epai na yo ekomi na ngai, nazali mokosi”, mpe ndenge alobaki, Abu Lahab akokaki kosala ye mabe te (likambo oyo etalelami lokola moko ya nsango ya liboso ya ndenge oyo).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 52 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

---

381. Mokano ya Mamar bin Yazid ya koboma ye epekisami

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mamar bin Yazid, oyo atalelamaki lokola moto ya mpiko koleka na Bana ya Kinana mpe azalaki kokebisa na babundi nkoto ntuku mibale, ntango alingaki kobundisa ye na mopanga na ye ya molai ya mbeka zomi wana azalaki kofukama na Hijr, akangamaki na elamba na ye ya ebende mpe akweaki, akimaki na Batha elongi etondi makila, mpe alobaki: “Namonaki pembeni ya moto na ye banyoka mibale ya mito ezangi nsuki (shuja) bazali kobimisa mɔtɔ” (lisolo ya Jabir mpe Ibn Abbas).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 65 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

---

382. Likonga ya Kalada bin Asad kozongela ye moko

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Kati na ndako ya Aqil mpe Iqal, likonga mokuse oyo Kalada bin Asad abwakelaki ye ezongaki mpe etobolaki tolo na ye moko, mpe Kalada akimaki na bobangi.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 65 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

---

383. Lobɔkɔ ya Abu Lahab kokauka ntango azalaki kobwaka libanga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Abu Lahab atombolaki lobɔkɔ na ye mpo na kobwakela ye libanga wana azalaki kofukama, lobɔkɔ na ye ekaukaki na mopepe; ntango abondelaki mpe alapaki ndai ete akosala lisusu bongo te, abikaki; nsima ntango aboyaki elaka na ye, Sura al-Masad ekitaki (lisolo ya Abu Dharr).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 66 (Bâb 8: düşmanlarının şerrinden korunması)

384. Kobatelama na bipeka mitano liboso ya babomi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Abatelamaki na bato oyo balingaki koboma ye na nzela ya bipeka mitano (mopanzi liboso na bango, mopanzi nsima na bango, kozipama ya miso na bango, elamba ya kobombama ntango azalaki kotanga Korani, minyɔlɔlɔ na bingo na bango; Sura Yasin, vɛrsɛ 8–9; Sura al-Isra, vɛrsɛ 45), mpe bakokaki komona ye te.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 278 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

385. Kobeba ya al-As bin Wail, moko ya bato ya kosɛkɛ

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Kobeba ya al-As bin Wail as-Sahmi, moko ya bato ya kosɛkɛ: ntango abimaki mpo na mosala moko, libanga oyo ezalaki na nse ya lokolo na ye eteleki, akweaki, abukanaki mpe akufaki na koloba: “Nkolo ya Muhammad aboma ngai” (lisolo ya al-Ihtijaj); na lisolo ya al-Kharaij, nsima ete balakisaki nse ya lokolo na ye, akufaki na nzube oyo etobolaki lokolo na ye ntango azalaki kokende na Taif likolo ya mpunda na ye.

Eleko ya Maka (libiangi polele, pene na 613–615)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 282 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

386. Kobeba ya al-Aswad bin al-Harith, moko ya bato ya kosɛkɛ

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Kati na bato ya kosɛkɛ, al-Aswad bin al-Harith alyaki mbisi ya mungwa, mposa ya mai oyo esilaka te ekangaki ye, amɛlaki mai kino libumu na ye epasukaki, mpe akufaki na koloba: “Nkolo ya Muhammad aboma ngai”; nsima na yango vɛrsɛ “Yebisa polele oyo otindami… tokoki mpo na yo liboso ya bato ya kosɛkɛ” (Sura al-Hijr, vɛrsɛ 94–95) ekitaki.

Eleko ya Maka (libiangi polele, pene na 613–615)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 283 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

387. Mabanga minene kopesa mbote mpe kobuka basambeli bikeko

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Maka, ntango azalaki kotambola elongo na Ali, bilenge ya Quraysh, oyo Abu Lahab apelisaki na koloba: “Oyo azali ndoki mpe mokosi”, babwakelaki bango mabanga mpe bazokisaki bango; ntango babimaki na engumba, mabanga minene ebalukaki yango moko, eyaki mpe epesaki mbote: “Assalamu alayka, e Muhammad bin Abdullah… assalamu alayka, e Ali bin Abi Talib”; basambeli bikeko zomi oyo balobaki: “Muhammad abombi bato na nse ya mabele mpe azali koloba na nzela na bango”, mabanga zomi etombwamaki mpe ekweaki likolo ya mito na bango, ebomaki bango nyonso.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 259-260 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

388. Ngomba kosangana na nzela ya Hira esika babombamaki

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Bayuda ntuku sambo, na mipanga oyo batiaki ngɛngɛ, babombamaki na nzela ya ngomba Hira mpe batambolaki epai na ye; mbala nyonso oyo babundisaki ye, ngambo mibale ya ngomba esanganaki mpe ekɔtaki kati na bango; likambo yango esalemaki mbala ntuku minei na sambo, mpe ye abikaki malamu.

Eleko ya Maka (liboso to ebandeli ya kotindama), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 313-314 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

389. Mabɔkɔ mpe makolo ya Quraysh kokangama

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Quraysh balukaki koboma ye, Allah akaukisaki mabɔkɔ na bango, akangaki makolo na bango, mpe basɛngelamaki kozonga (moko ya makamwa oyo bato ya bilongi mibale batangelaki Salman, Miqdad, Abu Dharr mpe Ammar).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 341 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

390. Nsɔmɔ ya kamela oyo emonanaki na mobomi ya Bana ya Makhzum

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na mokano ya Bana ya Makhzum ya koboma ye na nkuku, ntango Abu Jahl akokaki komona ye te mpe al-Walid bin al-Mughira ayokaki kaka botangi na ye, moto ya misato, oyo azwaki libanga na lobɔkɔ na koloba: “Ngai nde nakobuka moto na ye”, amonaki kati na bango kamela moko ya mobali, monene oyo emonana naino te, ezali koningisa matoi na yango, mpe akweaki na nsima na kolɛmba.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "IX-] KÂFİRLERİN ŞERRİNDEN KORUNMASI MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf)" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâil, c:2, s:154; Kurtubî, Tefsîr, c:15, s:7: Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:5, s:258)

391. Bana ya Makhzum kobungisama na Kaaba mpe Sura Yasin, vɛrsɛ 9

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Ntango Bana ya Makhzum, bango nyonso, batambolaki epai oyo bayokaki botangi na ye wana azalaki kosambela na Kaaba, mbala nyonso oyo bazalaki kopusana pene ya mongongo, mongongo ebandaki kouta na nsima na bango, mpe bazongaki kozanga kokoma epai na ye; esolami ete vɛrsɛ “Totiaki mopanzi liboso na bango mpe mopanzi nsima na bango” (Sura Yasin, vɛrsɛ 9) ekitaki mpo na likambo oyo ya koboma na nkuku.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "IX-] KÂFİRLERİN ŞERRİNDEN KORUNMASI MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf)" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâil, c:2, s:154; Kurtubî, Tefsîr, c:15, s:7: Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:5, s:258)

13 · Eleko ya Maka (610–622): makamwa oyo amonisaki, mabondeli na ye mpe nsango na ye ya makambo ebombami

392. Kopasuka ya sanza

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Korani ebandi Sura al-Qamar na koloba ete Ngonga ebɛlɛmi mpe sanza epasuki. Mabuku ya hadith eyebisi, na nzela ya basahaba mingi, ete bato ya Maka basɛngaki Mosakoli ﷺ alakisa bango elembo, mpe alakisaki bango sanza epasuki na biteni mibale.

Eleko ya Maka, liboso ya Hijra, ntango Quraysh bazalaki kosɛnga bilembo.

LIZIBA Vɛrsɛ 54:1-2 (Surat al-Qamar); Sahih al-Bukhari 3637

393. Esakweli ya bolongi ya Baroma

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Sura ar-Rum ebandi na koloba ete Baroma balongamaki na mokili oyo ezali pene mpenza, mpe ete nsima ya kolongama na bango bakolonga na boumeli ya mwa mibu.

Eleko ya Maka, na ntango ya bitumba kati na Baroma mpe Baperse.

LIZIBA Vɛrsɛ 30:2-4 (Surat ar-Rum)

394. Kokama miliki na libɛlɛ ya mwana ntaba oyo ezangi miliki

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Apapolaki libɛlɛ ya mwana ntaba oyo naino bakamaki te mpe ezangaki miliki, na etonga oyo Ibn Masud azalaki kobatela, mpe akamaki miliki.

Pene na 610–613

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.496; 1000 Mucize no.86 (s.59); web: İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6504; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 102 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 233; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 203; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 74; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 41; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 84, no. 67/1; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "MU'CİZELERİNDEN BİRİSİ DE BEREKETE DÂİRDİR" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:151; İbn Esir, Usdu'l-gabe, c:3, s:385)

395. Mokolo moko ya nyama mpe kopo moko ya miliki etondisi bato ntuku minei

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Na bilei oyo abengisaki bandeko na ye ya pene, mokolo moko ya nyama mpe kopo moko ya miliki etondisaki bato 40.

Pene na 613

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.511; 1000 Mucize no.252 (s.225); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü mu'cizetihî fi't-taâm, no 14109-14111; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 112 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 10. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 205-206; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 281; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 231; c. 18, s. 44; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 92-93; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 47-48, no. 13/2

396. Libondeli mpo Umar akoma Moislam endimami

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Libondeli na ye: “E Allah, pesa Islam lokumu na nzela ya Umar”, endimamaki na mokolo oyo elandaki.

Pene na 616 (mobu ya 6 ya bosakoli)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.560; 1000 Mucize no.371 (s.357); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 219-223; ayrıca: Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3682); İbn Mâce 105 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4389, c./s. 12/449; no. 6013, c./s. 16/505]

397. Eyebisami ete Baroma bakolonga Baperse

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Eyebisamaki ete Baroma bakolonga Baperse na mibu mwa moke.

Esakweli: pene na 615–616; kokokisama: pene na 624–627

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.689; İbn Kesîr s.124; 1000 Mucize no.517 (s.530); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 242-243; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 237; c. 1, s. 340; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 240; Hoyî, el-Beyân, «i'câzü'l-Kur'ân» bölümü (ikincil aktarımdan); Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 163, 186, 197-199, 206-209; c. 18, s. 129, 139; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 93; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Haberî Mû'cizeler" (kitabın dipnotu: Rûm:1-4); "Acem-Rum Savaşı Hakkında Müşriklerle Bahse Girişilmesi" (kitabın dipnotu: Rûm: 1-6 / Taberi, Tefsir, c:21, s:16-21; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:3, s:422-425; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:276; Kurtubî, Tefsîr, c:14, s:3; Zemahşerî, Keşşaf, c:3, s:214.); Kütüb-i Sitte: Tirmizî 3193-3194

398. Sanza kopasuka na biteni mibale

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Sanza epasukaki na biteni mibale na elembo ya lobɔkɔ na ye (kopasuka ya sanza).

Pene na 617–618 (pene na mibu 5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.616; İbn Kesîr s.19; 19. Mektup listesi (183.txt) no.7; 1000 Mucize no.13 (s.21); web: Buhârî, Menâkıb, bâbü süâli'l-müşrikîn, no. 3636-3638; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 572; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6495-6497; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 74 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – inşikāk-ı kamer; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 209-210; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 30, 25-29, 425, 428, 436, 25-30; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 274-275, 273; Râzî, et-Tefsîrü'l-kebîr, c. 29, s. 288 vd. ve s. 337; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Buhârî, Menâkıb, no 3636-3638; Tefsîr, no 4864-4868; Müslim, Sıfatü'l-kıyâme, no 2800-2803; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 280-281; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Tabersî, Mecmau'l-beyân, c. 9, s. 281-282; c. 9, s. 309-310 (ikincil aktarımdan); Şeyh Tûsî, et-Tibyân, c. 9, s. 430-431; c. 9, s. 442-443; Tabâtabâî, el-Mîzân, c. 19, s. 33-35; c. 19, s. 64 (ikincil aktarımdan) (+12 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hadîslerde Geçen Kelimeler + MU'CİZE TARİFİNDEKİ İHTİLÂFLAR" (kitabın dipnotu: Buhari, Menakıb, 28; Menakıbu'l-ensar, 36; Müslim, el-Münafikin,46: Tefsiru's-sure (Kamer)) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "AYIN İKİYE AYRILMASI MU'CİZESİ" (kitabın dipnotu: Buhârî, c:4, s:186; c:6.s:52; Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:234-235; Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:6, s:133; Kurtubî, Tefsîr, c:17, s:127; Beyhakî, Delâil, c:2, s:267; Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:281; Kastalâni, Mevahib, c:1, s: 466-467 / Kamer:1-8); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3636-3638, 4864; Müslim 2800-2802 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5606, c./s. 15/467; no. 5607, c./s. 15/467-468]

399. Eyebisami ete mabeke eliaki makomi ya mokanda ya boycott

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ayebisaki ete mabeke (bankoso) eliaki makomi ya mokanda ya koboya kosala makambo na bango, mpe etikalaki kaka liloba “Bismika Allahumma”.

Pene na 619 (mobu ya 10 ya bosakoli)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.673; İbn Kesîr s.134; 19. Mektup listesi (183.txt) no.108; 1000 Mucize no.234 (s.205); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 205; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 249-251; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 241-242, 469; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 308; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 120; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 85-86; c. 1, s. 142-143; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 59; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 320; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Müşriklerin Kâ'be'ye Astığı Anlaşma Sahifesinin Güve Tarafından Yenilişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:188-189, 209; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:234; Halebî, İnsân, c:2, s:35; İbn İshak-İbn Hişam, Sire, c:2, s-16-17; Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:274)

---

400. Nsango malamu ya ndako ya mayaka ya mbu na Paladiso epai ya Khadija

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ayebisaki ete anzelu Jibrili amemelaki Khadija mbote uta na Nkolo na ye mpe nsango malamu ya ndako ya lokumu ya mayaka ya mbu na Paladiso.

Pene na 619

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.710; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıbu'l-Ensâr 20, Tevhîd 35; Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 71, (2432) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4481, c./s. 13/34]

---

401. Elilingi ya Aisha emonisami na elamba ya swa

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Elilingi ya Aisha emonisamaki na ye na ndɔtɔ, kati na elamba ya swa, liboso ya libala na bango.

Pene na 620

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.85; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 299; Kütüb-i Sitte: Buharî, Nikah 9, 35, Tabir 20, 21; Müslim, Fezailu's-Sahabe 79; Tirmizî, Menakıb (3875) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5610, c./s. 15/484]

---

402. Nzete ya sidr kopasuka na biteni mibale ntango azongaki uta na Taif

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango azalaki kozonga uta na Taif mpe mpɔngi ezalaki kokanga ye, nzete moko ya sidr oyo ebimaki liboso ya nyama na ye epasukaki na biteni mibale mpe epesaki ye nzela.

Pene na 620

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.158; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 5. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; Questions on Islam, "Miracles Concerning Trees"; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 375; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 26; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 88; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 117; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 92, hadis no. 79/5

---

403. Pole kongɛnga na fimbo ya Tufayl bin Amr

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Pole engɛngaki na nsuka ya fimbo ya Tufayl bin Amr ad-Dawsi lokola elembo mpo na bato na ye.

Pene na 617–620

LIZIBA İbn Kesîr s.69; Beyhakî, Delâil c.4 s.295; 1000 Mucize no.351 (s.338); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 225-226; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 425; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 380-381; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 103; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 97, hadis no. 87/2; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tufeyl b. Amr'ın Müslüman Oluşu ve Efendimiz Aleyhisselâmın dua mucizesi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:4, c:237-239; İbn İshak- İbn Hişam, Sire, c:2, s:22; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:3, s:98; Zehebî, Siyer, c:1, s:248-249.)

---

404. Nzete kotambola mpe koya liboso ya Mosakoli ﷺ

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango afandaki na mawa mpo bato ya Quraysh babetaki ye mpe batangisaki ye makila, anzelu Jibrili alobaki: “Olingi namonisa yo elembo moko?”; abengaki nzete moko oyo ezalaki na ngambo mosusu ya lobwaku, nzete etambolaki mpe etelemaki liboso na ye, mpe na mitindo na ye ezongaki na esika na yango; alobaki: “Oyo ekoki mpo na ngai”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.21 (s.32), no.882 (s.737); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 23; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 573; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 202; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 115-116; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 376; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "PEYGAMBERLERİN MU'CİZEYE İHTİYACI" (kitabın dipnotu: İbn Mâce, Fiten, 23; Beyhâkî, Delâil'ü-Nübüvve c:6; s:13) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "IX-] KÂFİRLERİN ŞERRİNDEN KORUNMASI MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf)" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:154); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4028 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7213]

---

405. Nzete to etape koya ntango ebengami

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Maka, ntango azalaki na mawa mpo bato na ye baboyaki ye (na lisolo mosusu, na Hajun), asɛngaki Nkolo na ye elembo oyo ekobɔndisa motema na ye; etape ya nzete oyo abengaki (na lisolo mosusu, nzete ya ngambo ya Aqaba) ekatanaki na esika na yango, etambolaki mpe eyaki, mpe na mitindo na ye ezongaki na esika na yango.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.24 (s.36); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14172; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.13; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 202; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 116; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 43; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "PEYGAMBERLERİN MU'CİZEYE İHTİYACI" (kitabın dipnotu: İbn Mâce, Fiten, 23; Beyhâkî, Delâil'ü-Nübüvve c:6; s:13)

---

406. Libondeli mpo na Khabbab mpe moto ya Umm Anmar

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Abondelaki Allah: “E Allah, salisa Khabbab”, mpo na Khabbab, moombo mobeti-bibende, oyo nkolo na ye mwasi Umm Anmar azalaki konyokola na kotumba moto na ye na mɔtɔ mpo akomaki Moislam; mwasi yango akangamaki na pasi ya moto mpe asɛngelamaki kotinda Khabbab atumba moto na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.951 (s.776); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "III-] HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂMIN GAYBDAN HABER VERME MU'CİZELERİ — Habbab b. Eret'e Yapılan İşkence" (kitabın dipnotu: Belâzurî, Ensâb, c:1, s:175,178-179;İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:165, 233;Ebu Nuaym, Hilye, c:1, s:144; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:2, s:114-115; Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:4, s:132;Ahmed b. Hanbel, c:5, s:11,56,109-111; Buhârî, c:3, s:56; c:4, s:238-239; Hâkim, Müstedrek, c:3, s:383)

407. Nzete koya ntango bajini basɛngi elembeteli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango bajini basɛngaki elembeteli, apesaki nzete moko mitindo; nzete ebimaki na esika na yango, eyaki mpe ezongaki lisusu na esika na yango (lisolo ya Mujahid uta na Ibn Masud).

Pene na 620

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 7. misal (s. 188)

408. Banzete mpe bangomba kopesa Mosakoli ﷺ mbote

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ali, oyo abimaki elongo na ye na ngambo moko ya engumba ya Maka, alobaki: “Nzete nyonso mpe ngomba nyonso oyo ezalaki kokutana na ye ezalaki koloba: ‘Assalamu alayka ya Rasulallah’”.

Eleko ya Maka, mibu ya liboso ya kotindama (pene na 610–613)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl (cemâdât)

409. Anzelu Jibrili amonisami na Hamza

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Amonisaki Hamza anzelu Jibrili na Kaaba; ntango Hamza amonaki ye, akweaki na kolɛmba.

Eleko ya Maka (pene na 616–622)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl (melekler ve cinler)

410. Komona bato oyo bakosalisa ye mpe Kinda

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Amonaki na ndɔtɔ ete bato moko oyo bazali na bandako ya brike mpe bilanga ya tamari bakosalisa ye; nsima akendaki epai ya libota ya Kinda mpe apesaki bango Islam, kasi ntango basɛngaki bokonzi nsima na ye, aboyaki.

Pene na 620

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 216

411. Libondeli mpo na Quraysh mpe nzala kolongwa

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango Abu Sufyan ayaki kobondela ye mpo na Quraysh oyo nzala ekangaki, abondelaki Allah, mpe nzala elongwaki.

Eleko ya Maka (pene na 616–619; na masolo mosusu nsima ya Hijra)

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 93 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā

412. Likambo ya anzelu ya bangomba na Qarn ath-Thaalib

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Taif, nsima ya koboyama na Ibn Abd Yalil, ntango atombolaki moto na Qarn ath-Thaalib, lipata moko epesaki ye elili; na kati na yango anzelu Jibrili abelelaki ye mpe atindaki anzelu ya bangomba; ntango anzelu yango alobaki: “Soki olingi, nakokweisa bangomba mibale ya Akhshab likolo na bango”, alobaki: “Te, nazali na elikya ete Allah akobimisa na loketo na bango bato oyo bakosambela Ye”.

Pene na 619–620 (kozonga uta na Taif)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 213

---

413. Botangi pembeni ya Kaaba koyokana na ndako moke ya likolo

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango azalaki kotanga Korani na butu pembeni ya Kaaba, Umm Hani ayokaki botangi na ye uta na ndako moke ya likolo ya ndako na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 113 (Sesinin başkasının sesinin ulaşmadığı yere ulaşması)

---

414. Nsango malamu: “Allah akobatela tata na yo”

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Nsima ya liwa ya Abu Talib, ntango moto moko ya Quraysh ya liboma asopaki mabele na moto na ye mpe mwana na ye mwasi alelaki, alobaki: “Kolela te, mwana na ngai, Allah akobatela tata na yo”.

Pene na 619–620

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 148 (Ebû Tâlib'le ilgili rivayetler)

---

415. Mai ya Zamzam koleisa Abu Dharr

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Ntango Abu Dharr azalaki kozela ye na Maka, alyaki eloko mosusu te longola mai ya Zamzam mikolo ntuku misato mpe butu ntuku misato; ayokaki nzala ata moke te mpe akomaki mafuta kino bipapu ya libumu na ye esilaki; alobaki: “Ezali na lipamboli, ezali bilei oyo etondisaka”.

Eleko ya Maka (pene na 612–615)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 193 (Kur'an'ın i'câzı)

---

416. Libondeli ya lobiko mpo na Abu Talib

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Ntango noko na ye Abu Talib, oyo azalaki kobela, alobaki: “Mwana ya ndeko na ngai, bondela Nkolo na yo mpo abikisa ngai”, abondelaki: “E Allah, bikisa noko na ngai”, mpe Abu Talib atelemaki mbala moko lokola moto oyo bafungoli ye na nsinga.

Eleko ya Maka (pene na 610–619)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 207 (Ebû Tâlib'in onun duasıyla şifa bulması)

417. Bato ya likolo basepeli na Islam ya Umar

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango Umar akomaki Moislam, anzelu Jibrili akitaki mpe ayebisaki: “Bato ya likolo basepeli mpo na Islam ya Umar”.

Eleko ya Maka (pene na 616)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 223 (Ömer b. Hattâb'ın İslâm'ındaki âyetler bâbı)

418. Emoniseli kokita pembeni ya Uthman bin Mazun

Hasan (malamu) MAKAMWA YA KORANI

Ntango afandaki na lopango ya ndako na ye elongo na Uthman bin Mazun, atalaki likolo na miso, abalukaki epai moko mpe azalaki koningisa moto lokola moto oyo azali koyoka; ntango Uthman atunaki, ayebisaki ete anzelu Jibrili ayaki mpe amemaki Sura an-Nahl, vɛrsɛ 90, mpe na ntango yango kondima efandaki na motema ya Uthman.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 227 (Osman b. Maz'ûn'un İslâm'ı bâbı)

419. Nzete oyo etombwamaki na likolo mpe pole oyo eleki monene

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Anzelu Jibrili asimbaki ye na mokongo mpe amemaki ye na nzete moko oyo ezalaki na bisika mibale lokola zala ya ndɛkɛ; ntango ye afandaki na moko mpe Jibrili na mosusu, nzete etombwamaki kino ezipaki likolo mobimba, ekuke moko ya likolo efungwamaki, amonaki pole oyo eleki monene, mpe Jibrili akweaki lokola etoko (Ibn Kathir: oyo ezali likambo mosusu, ekeseni na Isra).

Eleko ya Maka, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 260 (İsrâ bâbı (Enes hadisi))

420. Esika ya Hijra emonisami kati na mikili misato

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Amonisamaki ete: “Engumba nyonso kati na mikili oyo misato oyo okokita, yango nde ekozala esika ya Hijra na yo: Madina, Bahrayn to Qinnasrin”.

Liboso ya Hijra (pene na 621–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 304 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

421. Komona pole mpe koyoka mongongo liboso ya kotindama

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na mibu zomi na mitano oyo alekisaki na Maka, na mibu sambo (liboso emoniseli ekita) azalaki komona pole mpe koyoka mongongo, mpe na mibu mwambe azalaki kozwa emoniseli.

Eleko ya Maka (pene na 610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 304 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

422. Nsapi ya Kaaba mpe Uthman bin Talha

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Liboso ya Hijra, alobaki na Uthman bin Talha, oyo aboyaki kofungolela ye Kaaba mpe asalelaki ye na makambo makasi: “Mbala mosusu mokolo moko okomona nsapi oyo na lobɔkɔ na ngai, nakotia yango epai nalingi”; na mokolo ya kozwa Maka, azwaki nsapi mpe, ntango azalaki kozongisela ye yango, akundolaki ye liloba yango.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 442 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

423. Nsango malamu ya komɛlisama na Paladiso epai ya Khadija

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango mwana na ye Qasim akufaki, alobaki na Khadija, oyo miliki ezalaki kotonda na mabɛlɛ mpe azalaki na mawa: “Komɛlisa ye ekosila na Paladiso”; alobaki: “Soki olingi, nabondela Allah mpo ayokisa yo mongongo na ye”, mpe Khadija alobaki: “Nandimi Allah mpe Mosakoli na Ye”, mpe asepelaki na yango.

Eleko ya Maka (nsima ya kotindama)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 148 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

424. Nkanda kolongolama na motema ya Umar

Hasan (malamu) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Ntango Umar akomaki Moislam, abetaki ye na tolo na lobɔkɔ mbala misato mpe abondelaki: “E Allah, longola nkanda oyo ezali na tolo ya Umar, mpe tia kondima na esika na yango” (lisolo ya Ibn Umar).

Eleko ya Maka, mobu ya 6 ya kotindama (pene na 616)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 279 (duaların kabulündeki mucizeler: ailesi, misafir, Ömer ve Ali için duaları)

425. Kopona kati na bosakoli ya mokonzi to ya mosali

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki na Safa elongo na anzelu Jibrili mpe alobelaki bobola ya libota ya Muhammad, Israfil, oyo naino akitaki te epai ya mosakoli ata moko, akitaki na nsapi ya bomengo ya mabele mpe alobaki ete akoki kobongola bangomba ya Tihama wolo mpe palata, mpe atikelaki ye kopona kati na kozala “mosakoli mokonzi” mpe “mosakoli mosali”; na elembo ya komikitisa oyo anzelu Jibrili apesaki, aponaki kozala mosakoli mosali (masolo ya Ibn Abbas mpe Ibn Umar).

Maka, Safa; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 333 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

426. Ridwan amemi nsapi ya bomengo ya mokili

Ya lokuta (Mawdu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango basambeli bikeko bafingaki ye mpo na bobola, anzelu Jibrili ayaki na Sura al-Furqan, vɛrsɛ 20, mpe nsima Ridwan, mokɛngɛli ya Paladiso, amemaki nsapi ya bomengo ya mokili; na elembo ya komikitisa ya Jibrili, andimaki yango te; makolo efungwamaki mpe amonisamaki bisika ya basakoli mpe esika na ye moko oyo eleki likolo na bango.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 334 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

---

427. Mitindo ya kolya te na komikundisa

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki kolya na likolo ya Maka na komikundisa, anzelu Jibrili ayaki mpe akebisaki ye: “Komikundisa ezali momeseno ya bato ya bomengo”; atelemaki mbala moko mpe alobaki: “Nazali mosali; nakolya lokola mosali, nakomela lokola mosali”, mpe alyaki lisusu te na komikundisa (masolo ya Ata bin Yasar mpe ya Anas; “Ngai nalyaka te na komikundisa”: Abu Juhayfa).

Eleko ya Maka (610–622), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 408 (ona özgü yasaklar (muharremât) kısmı)

---

428. Libanga kokoma pɛtɛ mpe mabɔkɔ na ye kozinda na kati

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na moko ya milobwaku ya Maka, ntango amikundisaki (na losambo na ye) na libanga moko ya ngomba, libanga ekomaki pɛtɛ mpe mabɔkɔ na ye mpe mabolongo ya mabɔkɔ na ye ezindaki na kati na yango; esika elembo na yango etikalaki ekomaki esika eyebani oyo bato ya Hajj bakendaka kotala.

Eleko ya Maka, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 448 (Dâvûd'a verilenler)

---

429. Mokolo ya kopasuka ya sanza na Inde

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Nsango oyo elobi ete butu oyo sanza epasukaki emonanaki mpe na mikili mosusu: elobami ete na Inde, likolo ya ndako moko, ezwamaki makomi oyo ezalaki na mokolo: “etongamaki na butu oyo sanza epasukaki”.

Likambo: eleko ya Maka (pene na 617–618); komonana ya makomi: mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhim, el-Mektebetü't-Tevfîkıyye), s. 30 (inşikāku'l-kamer bahsinin sonu)

---

430. Mokonzi ya Inde amoni kopasuka ya sanza

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Lisolo oyo elobi ete mokonzi Chakrawati Farmas, ya libongo ya Malabar na Inde, amonaki kopasuka ya sanza uta na mokili na ye, mpe ntango ayebaki likambo yango epai ya bato ya mombongo ya Baislam, akendaki na Arabia mpe akutanaki na Mosakoli ﷺ; Abu Said al-Khudri alobaki: “Mokonzi ya Inde apesaki Mosakoli ya Allah likabo ya nzungu moko ya tangawisi, mpe ye aleisaki basahaba na ye eteni na eteni”.

Eleko ya Maka (kopasuka ya sanza); mpo na koya ya mokonzi mokolo eyebani malamu te

LIZIBA The Miracles of Muhammad (IslamHouse; kaynak: islamreligion.com, 2013), PDF s. 5-8

431. Mbwa ya zamba koloba na mobateli mpe koyebisa nsango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango mobateli moko ya bampate azalaki koleisa bampate na ye mpe mbwa ya zamba ekangaki moko, mbwa ya zamba etikaki mpate mpe elobaki na monoko polele: “Bino nde bozali likambo ya kokamwa: Muhammad azali kobenga bato na solo na lobwaku ya Maka, kasi bino bozali kokebela ye te”; mobateli ayaki mpe akomaki Moislam, mpe bana na ye bazalaki komikumisa: “Nazali mwana ya moto oyo asololaki na mbwa ya zamba (mukallim adh-dhib)”.

Eleko ya Maka (na kolanda makomi)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 27 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

432. Mai ya Zamzam kobakisama na mokolo ya Baislam

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Na ebandeli ya Islam na Maka, ntango mai ya Zamzam ekabolamaki mokolo moko mpo na Baislam mpe mokolo mosusu mpo na basambeli bikeko, libulu ezalaki kopesa mai ya mikolo mibale na mokolo ya Baislam, kasi na mokolo ya basambeli bikeko etikalaki ndenge ezalaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 908 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

433. Mbumba ya zelo komemama na libondeli ya Salman

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Liboso ya mbumba monene ya zelo oyo Moyuda oyo asombaki ye alingaki ete amema na butu moko, Salman abondelaki: “Bikisa ngai mpo na lokumu ya Muhammad mpe ya mokitani na ye”; mopepe oyo Allah atindaki ememaki zelo nyonso kino na esika oyo Moyuda alobaki, mpe Moyuda alobaki: “Ozali ndoki”, mpe atɛkaki ye.

Kati na kotindama mpe Hijra (pene na 610–622)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1081 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

434. Nzete koya elongo na misisa na yango mpe kogumbama likolo ya moto na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango bakonzi ya Quraysh balobaki: “Benga nzete oyo; elongwa na misisa na yango mpe etelema liboso na yo”, alobaki: “Nayebi ete bokozonga na bolamu te, mpe kati na bino ezali bato oyo bakobwakama na libulu (libulu ya Badr) mpe bato oyo bakosangisa mampinga (Ahzab)”, mpe nsima alobaki na nzete: “Soki ondimi Allah mpe mokolo ya nsuka, mpe oyebi ete ngai nazali ntoma ya Allah, longwa na misisa na yo na ndingisa ya Allah mpe telema liboso na ngai”; nzete eyaki na makɛlɛlɛ makasi lokola lokito ya mapapu ya bandɛkɛ mpe etelemaki liboso na ye, etiaki etape na yango ya likolo mpenza likolo ya moto na ye, mpe bitape mosusu likolo ya lipeka ya Ali oyo atelemaki na lobɔkɔ na ye ya mobali; na kolanda bamposa na bango, ndambo na yango eyaki mpe ndambo etikalaki na esika na yango, mpe nsima ndambo oyo eyaki ezongaki; Ali alobaki: “Ngai nde moto ya liboso oyo andimi”, kasi bato ya Quraysh balobaki: “Ndoki, mokosi; nani mosusu akondima yo longola oyo?”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 74-75 (2. bâb, fasl: bazı mucizelerinin beyanı)

---

435. Bakufi kosekwisama na bosɛngi ya Quraysh

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango Quraysh basɛngaki ye asekwisa bakufi, abengaki Ali mpe atindaki ye elongo na bango na malita; ntango Ali abondelaki, bakufi babimaki na malita na bango na kopupolaka mabele na mito na bango (eyano ya Ali epai ya Moyuda moko oyo alobaki: “Bopesaki mosakoli na bino lokumu ya mosakoli nyonso”, na kotalela kosekwisa bakufi ya Isa).

Eleko ya Maka (610–622) (buku epesi mokolo te)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 505 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

---

436. Kopona ete Safa ebongolama wolo te

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango Quraysh balobaki: “Bongola Safa wolo mpo na biso”, abandaki kobondela; anzelu Jibrili ayaki mpe alobaki: “Soki olingi, Safa ekokoma wolo; kasi soki baboyi kondima, tokopesa bango etumbu; soki olingi, tokotika bango mpo na kobongola motema ya moto oyo akobongola motema”, mpe ye aponaki oyo ya mibale.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 50 (fasl fîmâ lâkāhü min kavmihî)

---

437. Miso ya Zinnira kobika

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Mpo na Zinnira, oyo miso na ye ekufaki ntango akomaki Moislam, Quraysh balobaki: “Lat mpe Uzza babeti ye”; miso na ye ezongaki (na libondeli na ye); ntango Quraysh balobaki: “Soki oyo Muhammad amemi ezalaki bolamu, Zinnira alingaki koleka biso te”, Sura al-Ahqaf, vɛrsɛ 11 ekitaki.

Eleko ya Maka (pene na 613–616)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 102 (fasl fî mu'cizât ef'âlihî)

---

438. Nzete kofukama na bosɛngi ya Abu Talib

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango Abu Talib alobaki: “Soki Allah atindi yo, monisa ngai elembo moko; benga nzete oyo”, nzete oyo abengaki eyaki, efukamaki liboso na ye mpe ezongaki na esika na yango.

Eleko ya Maka (610–619)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 112 (fasl fî i'câzihî (çeşitli mucizeler))

---

439. Kiti ya bokonzi ya Utba mpe Shayba kobukana na Taif

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango akɔtaki na Taif, Utba mpe Shayba, oyo bafandaki likolo ya kiti ya bokonzi, balobaki: “Ntango akoya, tokotelema te”; ntango apusanaki, kiti ebukanaki mpe bango mibale babalukaki na mabele, mpe balobaki: “Kindoki na yo esalaki na Maka te, boye oyei na Taif?”.

Mobembo ya Taif, pene na 620

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 113 (fasl fî i'câzihî (çeşitli mucizeler))

---

440. Bakamela batatoli mpo na Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Atunaki mobali moko oyo ayaki na Maka na mikumba ya kamela zomi na sambo ya makabo: “Bakamela zomi na sambo oyo bamemi wolo, palata, mayaka ya mbu mpe yakuti bazali wapi?”, mpe atangaki moko moko mikumba ya bakamela mpe bankombo ya baombo baindo oyo bazalaki likolo na yango (Muhriz, Munim, Badr…); ntango Abu Jahl aboyaki likambo ya bomengo yango mpe atombokisaki bato nkoto ntuku sambo, na bosambisi ya Abu Talib balobaki: “Bakamela bakoyanola na nani, bomengo ekozala ya ye”; atako Abu Jahl afukamelaki Hubal mpe alapaki ndai, bakamela bayanolaki ye te, kasi bayanolaki Mosakoli ya Allah ﷺ, oyo abengaki bango mbala sambo, mpe batatolaki bosakoli na ye.

Eleko ya Maka (610–619)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 116 (fasl fîmâ zahara mine'l-hayevânât ve'l-cemâdât)

---

441. Mingongo ya kokumisa ya nzete na Batha

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Batha, ntango abengaki nzete moko, nzete eyanolaki ye; mingongo ya kokumisa, ya koloba La ilaha illallah mpe ya kopɛtola kombo ya Allah eyokanaki uta na etape na yango nyonso (lisolo ya Ali).

Eleko ya Maka (610–622), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 91, hadis no. 77/3 (bâb 1, fasıl 11: ağaç ve taşın itaati)

---

442. Bangomba Hira mpe Thabir kopusana

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango ye azalaki na ngomba Hira mpe Ali na ngomba Thabir, alobaki na Ali, oyo azalaki kobanga ete basambeli bikeko basala ye mabe: “Pesa ngai lobɔkɔ na yo, e Ali”; ngomba etelemaki mpe epusanaki, mpe Ali aleki na lokolo moko kino na ngomba mosusu (lisolo ya Abu al-Jarud uta na Muhammad al-Baqir).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 93, hadis no. 81/7 (bâb 1, fasıl 11: ağaç ve taşın itaati)

---

443. Koyebisa basekele ya Abu Jahl mpe nsuka ya Quraysh

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Abu Jahl, oyo alobaki: “Soki ozali mosakoli, yebisa ngai likambo moko na ngai oyo moto moko te ayebi”, ayebisaki wolo oyo akundaki na ndako na ye mpe likambo moko oyo abombaki (libala na ye); ntango Abu Jahl aboyaki mpe alobaki: “Ozali na jini”, ayebisaki ete Shayba, Utba, al-Walid bin Utba mpe bakonzi ya Quraysh

bakobomama, bato na ye ya bafarasi bakokɔta na mboka na bango, akozwa Maka na makasi, mpe lingomba na ye ekoyangela ɛsti mpe wɛsti (lisolo ya Ali).

Esakweli: eleko ya Maka (610–622); kokokisama: Badr, 2 H (624) mpe kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 104, hadis no. 96/5 (bâb 1, fasıl 14: gaybdan haber vermesi)

---

444. Miso ya mwasi moko ya miso ekufa kofungwama

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Alobaki na mwasi moko ya miso ekufa oyo azalaki epai ya Khadija: “Miso na yo ekobika solo”, mpe miso ya mwasi yango efungwamaki; ntango Khadija alobaki: “Libondeli ya lipamboli boni!”, atangaki vɛrsɛ: “Totindi yo kaka lokola ngolu mpo na mikili nyonso”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 17 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

---

445. Kokita ya Sura al-Kawthar mpe nsuka ya monguna

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Ntango mwana na ye akufaki, al-As bin Wail (na kolanda al-Qummi, Amr bin al-As) abengaki ye “abtar” (moto oyo libota na ye ekatani), mpe Sura al-Kawthar ekitaki; nsango ete akozwa bolamu mingi mpe libota oyo ekowumela, mpe ete moto oyo akoyina ye nde akozala moto oyo libota na ye ekatani, ekokisamaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 165, 203, 209-210 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

---

446. Likamwa lokola mpela ya Nuh na Abu Qubays

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Ntango basambeli bikeko basɛngaki bilembo lokola oyo ya Nuh, Ibrahim, Musa mpe Isa, na nsango oyo anzelu Jibrili apesaki, atindaki bato oyo basɛngaki elembo ya Nuh na nse ya ngomba Abu Qubays; mbula enokaki uta na likolo ezangi lipata, mai ebimaki na mabele mpe emataki kino na nsɔngɛ ya ngomba; ntango bakomaki pene ya kozinda, basimbaki mabɔkɔ ya Ali, oyo amonanaki likolo ya mai, mpe ya bana mibale oyo bazalaki na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe ya mwasi (Hasan mpe Husayn, oyo naino babotamaki te), mpe babikaki; mai ekitaki mpe bandimaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 239-242 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

---

447. Bato oyo basɛngaki elembo ya profeta Ibrahim bamekami na mɔtɔ

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango basambeli bikeko basɛngaki bilembo ya basakoli ya liboso, etuluku oyo esɛngaki elembo ya profeta Ibrahim ezingamaki na esobe libanda ya Maka na mɔtɔ oyo eutaki na likolo mpe na mabele; basimbaki nsuka ya elamba ya moto ya mwasi moko (Fatima) oyo amonanaki na mopepe, mpe babikaki na mɔtɔ.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 241-243 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

448. Koyebisa Abu Jahl oyo alyaki mpe oyo abombaki

Ya lokuta (Mawdu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Abu Jahl, oyo asɛngaki elembo ya Isa, ayebisaki moko moko nsoso oyo alyaki na mokolo yango mpe ete abombaki oyo etikalaki ntango mopaya na ye Abu al-Bakhtari ayaki, dinari nkama misato ya mbongo na ye oyo akundaki na ndako na ye, mpe dinari nkoto zomi oyo ezalaki biloko ya bato oyo bamitikaki na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 245-246 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

449. Litatoli ya nsoso oyo eliamaki mpe kozonga na bomoi

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango Abu Jahl aboyaki, nsoso oyo eliamaki, oyo anzelu Jibrili amemaki, ebandaki koloba, etatolaki bosakoli na ye mpe ekoselaki Abu Jahl; ntango alekisaki lobɔkɔ na ye likolo na yango, mosuni ya nsoso ezongaki na esika na yango, etondi koleka ndenge ezalaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 247 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

450. Mbongo oyo ekundamaki komemama mpe etumbu ya Abu Jahl

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Mbongo oyo Abu Jahl akundaki ememamaki liboso na ye na lobɔkɔ ya anzelu Jibrili, mpe ye azongisaki moko moko dinari nkoto zomi na bankolo na yango; Abu Jahl, oyo alingaki kozwa dinari nkama misato oyo etikalaki kozanga kondima, na mitindo na ye nsoso ekangaki ye na manzaka na yango, etombolaki ye na mopepe mpe etiaki ye likolo ya ndako na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 248 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

451. Biloko oyo etikalaki na bilei mpe na nkisi koloba

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na bato oyo basɛngaki elembo ya Isa mpe bandimaki ntango babeli na bango babikaki, alobaki: “Bolingi namonisa bino lisusu?”, mpe ayebisaki moko moko oyo moto nyonso alyaki na mokolo yango mpe nkisi oyo amelaki; baanzelu bakitisaki uta na likolo oyo etikalaki na bilei mpe nkisi na bango elongo na bambeki na yango; biloko oyo etikalaki elobaki: “Nkolo na ngai alyaki ndambo boye, mosali na ye alyaki ndambo boye”, mpe etatolaki bosakoli na ye mpe ete Ali azali ndeko na ye mpe mokitani na ye.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 264 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

452. Likamwa ya Kaaba kotombwama na mopepe

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Ntango etuluku ya misato, oyo esɛngaki elembo ya Musa, efandaki na elili ya Kaaba, Kaaba etombwamaki na esika na yango mpe etelemaki likolo ya mito na bango; noko na ye Hamza ayaki, atiaki ebende ya likonga na ye na nse na yango mpe asimbaki yango, alobaki: “Bobima, bokende mosika”; ntango babimaki, Kaaba efandaki na esika na yango, mpe etuluku ekomaki Baislam; kasi Abu Jahl alobaki lisusu: “Nayebi te soki bazali koloba solo”.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 241, 243-245 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

---

453. Bato zomi oyo mabanga ebukaki kosekwisama

Ya lokuta (Mawdu) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Bibembe ya basambeli bikeko zomi oyo mabanga ebomaki ebandaki koloba: “Muhammad alobaki solo, bino bolobaki lokuta”; na kosɛngama na bandeko na bango, asekwisaki na libondeli bato motoba, lokola motango ya bapota motoba oyo ye moko azwaki, mpe Ali asekwisaki minei, lokola motango ya bapota minei oyo azwaki; bato oyo basekwaki bayebisaki ete bamonaki esika ya likolo ya Muhammad mpe ya Ali na Bayt al-Mamur mpe epai ya Kiti ya bokonzi, mpe sambo kati na zomi bandimaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 261-262 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

---

454. Basambeli bikeko ntuku misato kobela mpe kondima ya Hubal

Ya lokuta (Mawdu) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Ntango basambeli bikeko balobaki: “Likambo moko ekokwela yo mpo otyoli Hubal”, na nsango oyo anzelu Jibrili apesaki, ye alakelaki mabe bato ntuku mibale, mpe Ali bato zomi; bato ntuku misato bakangamaki na bokɔnɔ ya kokufa nzoto, ya kokufa miso, ya maba mpe ya kolɛmba makolo, kaka minoko mpe matoi na bango nde etikalaki malamu; Hubal, oyo babondelaki, abandaki koloba: “Liboso ya libondeli ya Muhammad nazali eloko te; soki abondeli, nakobukana biteni biteni mpe mopepe ekopalanganisa ngai”; nsima ye abondelaki mpo na ntuku mibale mpe Ali mpo na zomi, mpe bango nyonso babikaki, malamu koleka ndenge bazalaki liboso, mpe bato ntuku misato bandimaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 262-264 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

---

455. Ekeko Hubal kofukama mpe kotatola

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Quraysh bamemaki ye liboso ya Hubal mpo ezala mosambisi kati na bango; ekeko Hubal ekweaki elongi na nse mpe etatolaki bosakoli na ye mpe bokambi (imama) ya Ali.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 341 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

456. Lokumu ya Allah na kozinga ya Shib

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Na mibu oyo Quraysh bazingaki ye na Shib mpe bapekisaki bilei kokɔta, bilei ya kitoko koleka manna mpe salwa ezalaki koyela ye mpe bato oyo bazalaki elongo na ye; moto nyonso azalaki kozwa bilei oyo azalaki na mposa na yango, mpe balatisaki bango bilamba ya kitoko koleka.

Kozinga ya Shib Abi Talib (pene na 616–619)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 341 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

457. Bangomba kokabwana mpe banzete kobima na Shib

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Mpo na bandimi oyo bazalaki konyokwama na bokeseni ya esika na Shib, alakisaki na lobɔkɔ na ye bangomba oyo ezalaki na ngambo na ye ya mobali mpe ya mwasi mpe alobaki: “Bokende mosika”, mpe bangomba ekendaki mosika mpe lobwaku ekomaki monene; na mitindo na ye, matiti, banzete mpe mbuma ebimaki na mabele.

Kozinga ya Shib Abi Talib (pene na 616–619)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 341-342 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

458. Mɔtɔ oyo ekitelaki Abu Jahl kozonga

Ya lokuta (Mawdu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Likolo ya Abu Jahl mpe bato na ye, oyo basɛngaki ete etumbu ekita mbala moko, mɔtɔ ekitaki uta na likolo mpe epusanaki kino bayokaki yango kati na mapeka na bango; nsima pole oyo ebimaki na mikongo ya etuluku (bakitani bandimi oyo bakouta na loketo na bango; mpo na Abu Jahl, mwana na ye Ikrima) ezongisaki mɔtɔ mpe ebalusaki yango na likolo; mpe ayebisaki ete yango wana Abu Jahl apesamaki ntango.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 352-353 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 3: semâvî mucizeler (şakku'l-kamer, reddü'ş-şems, bulut, gökten sofra))

---

459. Bikeko ya Kaaba kofukama ntango vɛrsɛ ekitaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Ntango na Kaaba bikeko 360 ezalaki, moko to mibale mpo na libota nyonso ya Baarabu, vɛrsɛ “Shahida Allahu annahu la ilaha illa huwa…” (Sura Al Imran, vɛrsɛ 18) ekitaki, mpe bikeko nyonso efukamaki.

Eleko ya Maka (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 366 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

---

460. Koyebisa nsuka ya Utba, Abu Jahl mpe Quraysh

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Moskeyi Mosantu, ntango Abu Jahl asɛkɛlaki Bana ya Abd Manaf: “Tala mosakoli na bino”, mpe Utba bin Rabia asilikaki, ye akendaki epai na bango mpe alobaki na Utba ete nkanda na ye ezali mpo na Allah mpe Mosakoli na Ye te, kasi mpo na lolendo; ayebisaki Abu Jahl ete noki likama moko ekokwela ye, akoseka moke mpe akolela mingi, mpe ayebisaki bakonzi ya Quraysh ete noki bakokɔta, atako balingi te, na likambo oyo balingi te (Islam).

Esakweli: eleko ya Maka (610–622); kokokisama: Badr, 2 H (Abu Jahl) mpe kozwama ya Maka, 8 H (Islam ya bakonzi ya Quraysh)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Müşriklerin Peygamberimiz Aleyhisselâm Yüzünden Birbirleriyle Tartışmaları ve Efendimizin Onların Âkibetlerini Haber Verişi" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâil, c:2, s:284)

461. Maloba na ye epai ya Abu Sufyan mpe Abu Jahl

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mokolo mosusu, ntango Abu Jahl asɛkɛlaki Abu Sufyan: “E Bana ya Abd Shams, tala mosakoli na bino”, akendaki epai na bango, alobaki ete Abu Sufyan asilikaki mpo na Allah mpe Mosakoli na Ye te, kasi mpo na zuwa ya libota, mpe alobaki na Abu Jahl: “E tata ya Hakam, yo mpe okoseka moke mpenza mpe okolela mingi mpenza”.

Esakweli: eleko ya Maka (610–622); kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Müşriklerin Peygamberimiz Aleyhisselâm Yüzünden Birbirleriyle Tartışmaları ve Efendimizin Onların Âkibetlerini Haber Verişi" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâil, c:2, s:284)

462. Libondeli mpe nsango malamu ya boyebi mpo na Ibn Masud

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Apapolaki moto ya elenge Abdullah bin Masud, oyo asɛngaki ye ateya ye Korani, mpe alobaki: “Allah ayokela yo mawa, apambola oyo olingi koyekola; okozala elenge oyo ateyami, ya boyebi mingi”; Ibn Masud azwaki sura ntuku sambo uta na monoko na ye moko mpe ayekolaki yango na motema.

Eleko ya Maka (pene na 610–613)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "MU'CİZELERİNDEN BİRİSİ DE BEREKETE DÂİRDİR" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:151; İbn Esir, Usdu'l-gabe, c:3, s:385); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezâilü'l-Kur'ân 8; Müslim, Fezâilü's-sahâbe 114 (2462) (yalnız 'yetmiş küsur sûreyi Resûlullah'ın ağzından aldım' kısmı; bu lafız Canan'da bulunamadı, aynı bâbın İbn Mes'ûd rivayeti: İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4442, c./s. 12/514)

14 · Eleko ya Maka (610–622): nguya ya Korani; litatoli ya Bato ya Buku, ya bajini mpe ya mingongo oyo emonanaka te

463. Ndɔtɔɔtɔɔtɔ

468. Etuluku ya bajini bayoki Korani mpe bandimi

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Etuluku moko ya bajini bayokaki Korani mpe bandimaki.

Pene na 620 (kozonga uta na Taif, Nakhla)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.572; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 259; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 228; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 918; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 257-258; c. 18, s. 77-80, 90; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 44-45; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 330; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Cin:1-2); "Peygamberimiz aleyhisselâmdan Kur'an Dinleyen Cinlerin İman Etmeleri" (kitabın dipnotu: İbn İshak, İbn Hişam, Sîre, c:2 , s:63 / Ahkâf: 29-32); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıbu'l-Ensar 32; Müslim, Salat 153, (450) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5589, c./s. 15/441]

469. Nzete eyebisi ete bajini bayoki Korani

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Nakhla, nzete moko eyebisaki ye ete bajini bayaki koyoka Korani.

Pene na 620

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.572; 19. Mektup listesi (183.txt) no.157; 1000 Mucize no.156 (s.136); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 254; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 7. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; Questions on Islam, "Miracles Concerning Trees"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 228; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 301; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıbu'l-Ensar 32; Müslim, Salat 153, (450) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5589, c./s. 15/441]

470. Butu ya bajini mpe kotanga Korani na Hajun

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Butu ya bajini: akendaki epai ya etuluku ya bajini na Hajun mpe atangelaki bango Korani; Ibn Masud azalaki kozela na kati ya zingazinga oyo ye abendaki.

Pene na 620–621

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.572; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü kudûmi vefdi'l-cin, no 14143-14145; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 260-261; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 228; c. 1, s. 229-231; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 78, 82, 90; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Emsâl 1, (2865) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4355, c./s. 12/397-398]

471. Allahu Akbar mpe La ilaha illallah ya Iyas bin Muadh na liwa na ye

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Bato ya libota ya Iyas bin Muadh balobaki: “Tozalaki koyoka ye koloba Allahu Akbar mpe La ilaha illallah ntango azalaki kokufa”.

Pene na 620

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.97

472. Mongongo ya mokili ebombami eyokani uta na ngomba Abu Qubays

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na mikolo oyo azalaki komipesa na mabota, mongongo moko eyokanaki uta na ngomba Abu Qubays, oyo ezalaki koyebisa lisalisi ya Saad bin Muadh mpe ya Saad bin Ubada.

Pene na 620–622

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.107; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 308; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 91-92; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 76

---

473. Tariq bin Abdullah mpe elongi ya lipamboli oyo epesaka kondima

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Tariq bin Abdullah, oyo amonaki na zando ya Dhul-Majaz noko na ye Abd al-Uzza kobwakela ye mabanga, nsima ya Hijra ayaki na Madina elongo na etuluku na ye uta na Rabadha; ye azwaki kamela na elaka ya kofuta ntalo na yango nsima mpe akendaki; mwasi moko ya etuluku andimaki kozala ndingisa na koloba: “Elongi na ye ezalaki lokola sanza ya mobimba, akoki kokosa te”, mpe tamari etindamaki mobimba (buku etalaka lokola likamwa ndenge mitema ezalaki kolinga ye).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (kokutana ya liboso: eleko ya Maka na zando ya Dhul-Majaz)

LIZIBA 1000 Mucize no.275 (s.252)

---

474. Addas apwepwi mabɔkɔ mpe makolo ya Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ntango azalaki kozonga uta na Taif, na elanga ya vinyo ya Utba mpe Shayba bin Rabia, alobaki na Addas, moombo Moklisto ya Ninawa oyo amemelaki ye mbuma ya vinyo, ete mboka na ye ezali “mboka ya moto ya bosembo Yunus bin Matta”, mpe ete Yunus azalaki mosakoli lokola ye; Addas apwepwaki moto na ye, mabɔkɔ na ye mpe makolo na ye.

Mobembo ya Taif, pene na mobu ya 10 ya kotindama (619–620)

LIZIBA 1000 Mucize no.372 (s.361); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl, no. 221; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 300-301; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 76-77; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 61-62

---

475. Bato eyebani oyo bakomaki Baislam mpo Korani elongaki mitema na bango

Hasan (malamu) MAKAMWA YA KORANI

Nguya ya Korani oyo ekɔtaka na mitema: Umar akomaki Moislam ntango ayokaki Sura Taha, Najashi ntango ayokaki ebandeli ya Sura Maryam; Tufayl bin Amr ad-Dawsi ayokaki mavɛrsɛ epai ya Mosakoli ﷺ, andimaki mpe abengaki bato na ye na Islam.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.498 (s.493); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tufeyl b. Amr'ın Müslüman Oluşu ve Efendimiz Aleyhisselâmın dua mucizesi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:4, c:237-239; İbn İshak- İbn Hişam, Sire, c:2, s:22; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:3, s:98; Zehebî, Siyer, c:1, s:248-249.)

---

476. Bakonzi ya Quraysh bayoki Korani na nkuku

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Abu Sufyan bin Harb, Abu Jahl mpe al-Akhnas bin Shariq, butu misato kolandana, moto na moto kozanga ete mosusu ayeba, babombamaki zingazinga ya ndako na ye mpe bayokaki Korani oyo azalaki kotanga na losambo ya butu kino na ntongo; ntango bakutanaki na nzela, bapamelanaki, mpe na nsuka balapaki ndai ya koya lisusu te.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.500 (s.496); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 192; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Üç Müşrikin Üç Gece Peygamberimiz aleyhisselâmın Evinde Okuduğu Kur'ân-ı Kerîm'i Dışarıdan Dinlemeleri" (kitabın dipnotu: İbn İshak, İbn Hişam, Sîre, c:1, s:337-338; Taberî, Târih, c:2, s:218-219; Zehebî, Târîhu'l-İslâm, s:160-161)

---

477. Utba bin Rabia aningisami liboso ya Sura Fussilat

Hasan (malamu) MAKAMWA YA KORANI

Atangelaki Utba bin Rabia, oyo ayaki mpo na Quraysh kopesa ye bomengo, bokambi mpe bokonzi, ebandeli ya Sura Fussilat na Moskeyi Mosantu; Utba aningisamaki mpe azongaki elongi ebongwani, alobaki: “Oyo ezali loyembo te, kindoki te, bonganga-nkisi te; botika ye”.

Eleko ya Maka, nsima ya Islam ya Hamza (pene na 615–616)

LIZIBA 1000 Mucize no.501 (s.498); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 190-192; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 268

---

478. Dimad al-Azdi akomi Moislam na khutba ya mposa

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Atangelaki Dimad, monganga ya maloba (ruqya) ya libota ya Azd oyo ayaki kobikisa ye mpo akanisaki ete azali liboma, khutba ya mposa (maloba ya masanzoli mpe ya litatoli); Dimad asɛngaki ete azongela yango mpe alobaki: “Nayokaki maloba ya banganga-nkisi, ya bandoki mpe ya bayembi, kasi nayokaki naino maloba lokola oyo te”, apesaki ye boyokani mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA 1000 Mucize no.914 (s.754); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, no. 5860; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 224; Kütüb-i Sitte: Müslim 868

---

479. Ndɔtɔ ya Sawda bint Zama mpe libala na ye

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Sawda bint Zama, ntango azalaki mwasi ya Sakran bin Amr, amonaki na ndɔtɔ ete Mosakoli ﷺ ayei mpe anyati kingo na ye, mpe na butu oyo elandaki ete sanza ekwei likolo na ye uta na likolo; mobali na ye alimbolaki yango ete ye akokufa mpe Sawda akobala Mosakoli; na mokolo yango moko abelaki mpe akufaki, mpe Mosakoli abalaki Sawda.

Eleko ya Maka, pene na 620

LIZIBA 1000 Mucize no.996 (s.812); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 299

---

480. Litatoli ya Unays ete Korani ezali loyembo te

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Unays, ndeko ya Abu Dharr, moyembi ya banzembo, akendaki na Maka, ayokaki ye mpe atatolaki ete Korani ezali loyembo te na koloba: “Namekaki maloba na ye na mitindo nyonso ya banzembo, eyokani na moko te; ye azali koloba solo, bango bazali bakosi”.

Eleko ya Maka (pene na 612–615)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

---

481. Motuna ya Ibn Salam mpe Sura al-Ikhlas

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Ntango Abdullah bin Salam ayaki na Maka mpe, mpo na komeka ye, alobaki: “Yebisa ngai libota ya Nkolo na yo”, anzelu Jibrili amemaki Sura al-Ikhlas; Ibn Salam alobaki: “Nazali kozwa bizaleli na yo na buku ya Allah”, mpe atatolaki shahada.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 19 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

482. Rabi ya Yathrib andimi bizaleli ya Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Quraysh batindaki Nadr bin al-Harith mpe Uqba bin Abi Muayt kotuna Bayuda ya Yathrib; rabi moko, ntango ayokaki bizaleli na ye mpe ete bato ya bolɛmbu bazali kolanda ye, asekaki mpe alobaki: “Oyo azali mosakoli oyo tozwaka bizaleli na ye; bato na ye nde bakozala banguna na ye koleka”.

Eleko ya Maka (pene na 615–620)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 30 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

483. Baanzelu balimboli Mosakoli ﷺ pembeni ya Ibn Masud

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Atikaki Ibn Masud azela na kati ya molɔngɔ oyo ye abendaki; nsima, ntango alalaki, baanzelu oyo bayaki epai na ye balimbolaki ye na lisese ya nkolo moko oyo atongi ndako ya lokumu mpe abengi bato na feti, mpe balobaki: “Miso na ye elalaka, kasi motema na ye ezali ntango nyonso ya kolamuka” (lisolo ya Abu Uthman an-Nahdi).

Eleko ya Maka, butu ya bajini (pene na 620–621)

LIZIBA Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 12

---

484. Islam ya Maysara bin Masruq mpe litatoli ya Bayuda

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango abengaki Bana ya Abs na Mina, Maysara bin Masruq alobaki: “Likambo ya moto oyo ekolonga solo”; Bayuda ya Fadak batangelaki bango bizaleli ya mosakoli oyo ayebi kotanga te uta na mikanda na bango mpe balobaki na bango ete balanda ye; Maysara ayaki na Hajj ya bolaeli mpe akomaki Moislam.

Libiangi: pene na 620; Islam na ye: 10 H

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 220

485. Libota ya Kinda na Ukaz mpe kondima ya Moyuda moko

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Ukaz, ntango libota ya Kinda eboyaki libiangi na ye, elenge moko kati na bango alobaki: “Bato ya Buku bazali koloba ete mosakoli moko akobima na esika mosantu”; Moyuda moko mpe alobaki: “Bosali libunga; ye azali mosakoli oyo ekomami na buku na biso ete akobima na Maka mpe akosala Hijra na Yathrib”, mpe akufaki na kondima ye.

Pene na 620

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 222

486. Kondima ya bato motoba ya Khazraj na Aqaba

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Bato motoba ya Khazraj oyo akutanaki na bango na Aqaba (Asad bin Zurara, Awf bin al-Harith, Rafi bin Malik, Qutba bin Amir, Uqba bin Amir, Jabir bin Abdullah) bakundolaki ndenge Bayuda bazalaki kokebisa bango: “Na mosakoli oyo akobima, tokoboma bino lokola Ad mpe Iram”, mpe balobaki: “Oyo nde mosakoli oyo Bayuda bazalaki kobangisa bino na ye, botika te ete bakende liboso na bino”, mpe bandimaki.

620 (mobu ya 11 ya bosakoli)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 223

487. Mposa ya Najashi mpo na Mosakoli ﷺ

Hasan (malamu) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Najashi ya Abisini alobaki: “Soki ekoki, na esika ya bokonzi oyo, nalingaki kozala mosali ya Muhammad”.

Pene na 615–616

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..."

488. Mongongo oyo amonani te abeleli Dhiyab bin al-Harith

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mongongo moko oyo amonani te abelelaki Dhiyab bin al-Harith: “Muhammad atindami na buku, azali kobenga bato na Maka kasi bayanoli ye te”, mpe Dhiyab akomaki Moislam.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..."

489. Mongongo oyo amonani te abeleli Samia bin Qurra

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mongongo moko oyo amonani te abelelaki Samia bin Qurra al-Ghatafani: “Solo eyei, engɛngi; lokuta ekwei”, mpe bamosusu bandimaki.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Questions on Islam, "Glad Tidings..."

490. Elilingi ya Mosakoli ﷺ mpe ya Abu Bakr na ndako ya banaki ya Busra

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na ebandeli ya kotindama na ye, Jubayr bin Mutim akendaki na Busra mpo na mombongo; Baklisto bamemaki ye na ndako moko ya banaki, kati na bilili bamonisaki ye elili ya Mosakoli ﷺ mpe elili ya Abu Bakr oyo asimbi litindi na ye, mpe balobaki: “Oyo azali mosakoli ya nsuka, mpe oyo azali kalifa na ye oyo akoya nsima na ye”.

Busra, pene na 610–615

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13889-13890 (8/233-234)

491. Esakweli ya rabi Moyuda mpe kozwama ya Maka

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Rabi moko ya Moyuda atunaki Abbas, oyo akendaki na Yemen mpo na mombongo elongo na Abu Sufyan, soki mwana ya ndeko na ye akomaka na lobɔkɔ na ye; ntango azwaki eyano: “Akomaka te”, apumbwaki mpe alobaki: “Bayuda babomami”; Abu Sufyan alobaki: “Soki ezali solo, bato ya bafarasi bakobima na Kada”, mpe na mokolo ya kozwa Maka, ntango Abbas amonaki bato ya bafarasi kobima na Kada, akundolaki ye liloba yango.

Likambo: pene na 610–613 (Yemen); kokokisama: 8 H (kozwama ya Maka)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 166-167 (Bi'seti sırasında görülen âyetler)

492. Loyembo ya mobange oyo ayaki uta na ngomba epai ya Habis bin Daghna

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Adi bin Hatim ayebisaki, na lobwaku moko, mobange moko lokola mpongo oyo ekiti uta na ngomba ayembelaki Habis bin Daghna: “E Habis, kotika te ete makanisi mabe ekosa yo; oyo ezali pole ya mwinda oyo ezali na lobɔkɔ ya moto oyo apelisi mɔtɔ, balukela na solo”, mpe Habis abalukaki epai ya Islam.

Eleko ya Maka to ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 177 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

493. Bakr bin Jabala ayoki mongongo uta na kati ya ekeko

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Bakr bin Jabala azalaki kobonza mbeka pembeni ya ekeko moko, ayokaki mongongo moko uta na kati ya ekeko: “E Bakr bin Jabala, boyebi Muhammad?”.

Eleko ya Maka to ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 181 (Bi'seti sırasında kâhinlerden ve seslerden (hâtif) işitilenler)

494. Kondima ya al-Walid bin al-Mughira liboso ya Korani

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Al-Walid bin al-Mughira, moto ya mayele ya maloba ya Quraysh, ntango ayokaki Korani epai na ye, motema na ye ekitaki; atako Abu Jahl apelisaki ye, alobaki: “Ngai nde nayebi koleka banzembo, rajaz, qasida mpe banzembo ya bajini; oyo ekokani na moko te kati na yango. Ezali na elɛngi na kati, kitoko likolo na yango; likolo na yango ezali na mbuma, na nse na yango ezali na lipamboli; elongaka, balongaka yango te”; liboso ya eleko ya Hajj, alobaki na

Quraysh: “Azali nganga-nkisi te, liboma te, moyembi te”, mpe na nsuka apesaki toli ya koloba “kindoki”; mpe Sura al-Muddaththir, vɛrsɛ 11–26 ekitaki mpo na ye.

Eleko ya Maka (pene na 613–616)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 188-190 (Kur'an'ın i'câzı)

---

495. Nadr bin al-Harith andimi liboso ya Quraysh

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Nadr bin al-Harith, moko ya basatana ya Quraysh, andimaki liboso ya bato na ye: “Muhammad azalaki elenge oyo bozalaki kolinga koleka kati na bino, oyo alobaka solo koleka, oyo azali na bosembo koleka; ntango nsuki na ye ebandaki kokoma mpɛmbɛ mpe ayaki na likambo oyo, bolobaki ‘ndoki, nganga-nkisi, moyembi, liboma’. Na kombo ya Allah, azali moko te kati na yango; likambo monene ekweli bino”.

Eleko ya Maka (pene na 613–619)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 190 (Kur'an'ın i'câzı)

---

496. Litatoli ya Asad bin Zurara mpo na Korani

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Na mokolo ya Aqaba, Asad bin Zurara alobaki na Abbas: “Maloba oyo ye alobaka ekokani te na maloba ya bato; moto nyonso oyo ayoki yango ayebi ete ezali solo”, mpe atatolaki ete Korani ezali maloba ya bato te.

Boyokani ya Aqaba (pene na 621–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 193 (Kur'an'ın i'câzı)

---

497. Amr bin al-Jamuh akamwi na al-Fatiha

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Amr bin al-Jamuh, ntango ayokaki Sura al-Fatiha oyo mwana na ye, moko ya bilenge ya Bani Salima oyo bakomaki Baislam, atangaki, akamwaki mpe alobaki: “Maloba ya kitoko boni! Nyonso ezali bongo?”.

Pene na 621–622 (Madina liboso ya Hijra)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 193 (Kur'an'ın i'câzı)

---

498. Qays bin Nushba ayoki Korani mpe akomi Moislam

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Qays bin Nushba ya Bani Sulaym ayaki, ayokaki ye, mpe alobaki na bato na ye: “Nayokaki ndimbola ya Baroma, kongunguna ya Baperse, banzembo ya Baarabu, bisakweli ya banganga-nkisi mpe masolo ya bato ya Himyar; maloba ya Muhammad ekokani na moko te kati na yango; bolanda ye”, mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina (pene na 5–8 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 193 (Kur'an'ın i'câzı)

---

499. Nsango malamu ya ndeko mwasi ya mama ya Uthman, nganga-nkisi mwasi

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ndeko mwasi ya mama ya Uthman, nganga-nkisi mwasi, na butu oyo Ruqayya abalisamaki na ye, apesaki ye nsango malamu na loyembo mpe ayebisaki bosakoli na ye na koloba: “Muhammad bin Abdullah azali ntoma ya Allah; Jibrili amemelaka ye emoniseli”, mpe na yango Uthman akomaki Moislam.

Eleko ya Maka, mibu ya liboso ya kotindama (pene na 610–611)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 218 (Osman b. Affân'ın İslâm'ındaki âyetler bâbı)

---

500. Umar ayoki Sura al-Haqqa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA YA KORANI

Liboso akoma Moislam, Umar, oyo azalaki kolanda ye na Moskeyi Mosantu, ntango azalaki koyoka Sura al-Haqqa oyo ye azalaki kotanga, akanisaki na motema “moyembi” mpe “nganga-nkisi”; mavɛrsɛ oyo azalaki kotanga epesaki eyano kaka na ntango yango: “Ezali maloba ya moyembi te… ezali mpe maloba ya nganga-nkisi te”, mpe Islam efandaki na motema na ye.

Eleko ya Maka (pene na 615–616)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 221 (Ömer b. Hattâb'ın İslâm'ındaki âyetler bâbı)

---

501. Monaki moko ayebisi al-Ashajj bilembo ya Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Monaki moko, moninga ya al-Ashajj ya Abd al-Qays, ayebisaki likambo ya mosakoli oyo akobima na Maka (alyaka likabo, alyaka sadaka te, azali na elembo kati na mapeka na ye) mpe akufaki; mwana ya ndeko ya al-Ashajj, Amr bin Abd al-Qays, oyo atindamaki, amonaki bilembo yango epai na ye mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 224 (Dımâd'ın İslâm'ı bâbı (devamı))

---

502. Makonga ya kosakola ya Rifaa bin Rafi mpe kondima na ye

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Apesaki Islam na Rifaa bin Rafi mpe na Muadh bin Afra, mwana ya ndeko mwasi ya mama na ye, oyo bayaki na Maka; Rifaa abendaki makonga ya kosakola mbala sambo na Kaaba, mpe mbala sambo nyonso likonga na ye nde ebimaki, mpe atatolaki shahada.

Eleko ya Maka, liboso ya Islam ya Ansar motoba (pene na 620)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 300 (Rifâa'nın İslâm'ında görülen âyet bâbı)

---

503. Eyano ya Allah mpo na kosekwisama ya mokuwa oyo epɔli

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Lokola Ibrahim akangaki Namrud monoko na elembeteli, na Ubayy bin Khalaf, oyo abukaki mokuwa ya kopɔla mpe alobaki: “Nani akosekwisa oyo?”, eyano ekitisamaki: “Ye oyo azalisaki yango mbala ya liboso akosekwisa yango” (Sura Yasin, vɛrsɛ 78–79).

Eleko ya Maka (610–622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 307 (peygamberlere verilen faziletlerin benzerinin veya daha üstününün ona verilmesi (muvâzât))

---

504. Mokonzi ya ndako ya banaki andimi Mosakoli ﷺ

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Lisolo ya Jubayr bin Mutim: abimaki mpo amona te ndenge Quraysh bazalaki konyokola ye, mpe amibombaki na ndako moko ya banaki; nsima ya koyambama mikolo misato, mokonzi ya ndako ya banaki amonisaki ye elili na ye; ntango Jubayr alobaki: “Nakanisi ete basili koboma ye”, mokonzi alobaki: “Na kombo ya Allah, bakoki koboma ye te; moto oyo alingi koboma ye, ye nde akoboma ye; azali mosakoli, mpe Allah akotombola ye solo”.

Eleko ya Maka (pene na 615–622)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 51 (4. bâb: Tevrat ve İncil'de zikri)

---

505. Mbwa ya zamba koloba mpe kondima ya Abu Dharr

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango Abu Dharr azalaki kobatela bampate na lobwaku ya Marr mpe azongisaki mpate oyo mbwa ya zamba ekangaki, mbwa ya zamba elobaki: “Ozali kopekisa ngai bilei oyo Allah apesi ngai?”; ntango Abu Dharr akamwaki, elobaki: “Likambo ya kokamwa koleka oyo ezali mosakoli oyo (kati na bisika mibale ya mabanga moindo) azali koyebisa bato makambo ya kala mpe oyo ekoya”, mpe endimaki kobatela etonga na ye; na yango Abu Dharr akendaki na Maka mpe (na lisalisi ya Jafar, Hamza mpe Ali) akomaki Moislam.

Eleko ya Maka (pene na 611–613)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 86-87 (fasl fî kelâmi'l-hayvânât)

---

506. Bajini bayanoli malamu na Sura ar-Rahman

Hasan (malamu) MAKAMWA YA KORANI

Ntango basahaba na ye bafandaki kimya wana azalaki kotangela bango Sura ar-Rahman, alobaki: “Bajini bayanolaki malamu koleka bino; mbala nyonso oyo nazalaki kotanga vɛrsɛ ‘Ngolu nini ya Nkolo na bino bokoboya?’, bazalaki koloba: ‘Nkolo na biso, tokoboya ata ngolu moko te kati na ngolu na Yo’” (lisolo ya Jabir).

Eleko ya Maka (butu ya bajini); lisolo ya Jabir na Madina

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 78 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

---

507. Butu ya bajini mpe lisolo ya Ibn Masud

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Maka, butu moko, abungaki mpe basahaba na ye batungisamaki; na ntongo ayaki uta na ngambo ya Hira mpe alobaki: “Mobengi ya bajini ayaki, nakendaki mpe natangelaki bango Korani”, mpe amonisaki bango bilembo ya bajini mpe bilembo ya mɔtɔ na bango (Alqama uta na Ibn Masud: “Na butu ya bajini, moto moko kati na biso azalaki elongo na ye te”).

Eleko ya Maka (pene na 620–621)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 80 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

508. Kondima mpe boyokani ya bajini na Batn Nakhl

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Batn Nakhl, bato libwa kati na bakonzi ya bajini ya Nasibin mpe ya Yemen bayaki mpe bandimaki, nsima bajini 71,000 bayaki mpe bapesaki ye boyokani mpo na kokila bilei, losambo, zakat, Hajj, jihad mpe kopesa Baislam toli malamu (lokola bajini batosaki profeta Sulayman).

Eleko ya Maka (pene na 620)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 292 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

15 · Isra mpe Miraj (~621)

509. Mobembo ya butu mpe komata na likolo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Korani elobi ete Allah amemaki mosali na Ye na butu banda Moskeyi Mosantu kino moskeyi al-Aqsa. Masolo ya hadith oyo epesi makambo mingi elimboli komata kati na makolo mpe kotiama ya losambo ya mbala mitano na mokolo lokola mokumba.

Nsuka ya eleko ya Maka, liboso ya Hijra.

LIZIBA Vɛrsɛ 17:1 (Surat al-Isra); Sahih al-Bukhari 3887

---

510. Isra: kotambwisama na butu kino na moskeyi al-Aqsa

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Isra: amemamaki na butu moko uta na Moskeyi Mosantu kino na moskeyi al-Aqsa.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.13; 1000 Mucize no.3 (s.18); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5863; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 252-253); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 415, 450; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Djamduri–Malinda, Journal of Islamic Education 6/1 (2021); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "İsrâ ve Mirac Hadisesinin Tarihi + İsrâ ve Mi'racın Ruhen mi, Bedenen mi Vuku Bulduğu Meselesi + İsrâ Hâdisesinin Kur'ân-ı Kerîm'de Açıklanışı + İsrâ ve Mi'rac Mu'cizesi Hâdisesini Rivâyet Eden Erkek ve Kadın Sahabîler + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mekke'ye Dönüşü + Abdulmuttalib Oğullarının Peygamberimiz Aleyhisselâmı Aramaya Çıkışları" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, el-Vefa, c:1, s:218-219; İbn Esir, Usdu'l-gâbe, c:1, s:27; İbn Seyyid, Uyûnu'l-eser, c:1, s:148 / Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:39; Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:3, s:114; Kastlânî, Mevâhibu'l-ledünniye, c:2, s:4 / Suyûtî, Hasâisü'l-kübrâ, c:1, s. 447-448; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:36 / İsra:1 / Suyûtî, Hasâisü'l-kübrâ, c:1, s:378 / İbrı İshak-İbnHişam, Sîre, c:2, s:39,43 / İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1, s:214); Kütüb-i Sitte: Müslim 162 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5570; no. 5571, c./s. 15/407-415]

---

511. Tolo na ye kopasolama mpe kosukolama na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, plafo ya ndako na ye epasukaki, tolo na ye efungwamaki, esukolamaki na mai ya Zamzam mpe etondisamaki na kondima mpe na bwanya.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.13; 1000 Mucize no.2 (s.18); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5864; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 111-112); c. 1, s. 254, 273, 275, 284); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâm'ın Göğsünün Yarılıp Kalbine İman ve Hikmet Dolduruluşu" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahih, c:1, s:91, Müslim, Sahîh, c:1, s:14); Kütüb-i Sitte: Buhârî 349, Müslim 163 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

512. Buraq komemama mpe kotosa ye

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Buraq ememamaki epai na ye mpe etosaki ye.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.13; 1000 Mucize no.4 (s.18); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 258); ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 84-85; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Burak'ın Getirilişi ve Peygamberimiz Aleyhisselâmın Ona Bindirilişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:50, 214; Buhârî, c:4, s: 248; Müslim, Sahîh, c:1, s:145; Beyhakî, Delâil, c:2, s:363,396; Taberî, Tefsîr, c:15, s:5; Tirmizi, Sünen, c:5, s:301); Kütüb-i Sitte: Buhârî (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

513. Miraj: kotombolama kino na makolo sambo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Miraj: bikuke ya likolo efungwamaki mpe atombolamaki kino na makolo sambo.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.28; 1000 Mucize no.1 (s.13), no.5 (s.18); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5862; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 252-254, 273-275); ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 257, 281, 289-290; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Göklere Çıkarılışı ve Orada Bazı Peygamberlerle Karşılaşıp Selâmlaşması" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:52; İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:41, 44-45,48; Beyhakî, Delâil, c:2, s:383,391; Buhârî, c:1, s:92,248; C:4,S:248-249; Müslim, c:1, s:145-146,148,152; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:207,209,257); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3887, Müslim 164 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

514. Kokutana na basakoli mpe kokamba bango na losambo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, akutanaki na basakoli mpe na Yerusaleme akambaki bango na losambo.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.28; 1000 Mucize no.8 (s.18); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5866; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 3. bâb, İsrâ faslı; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 255, 264, 269, 289, 295); c. 1, s. 264-265, 289-290, 294); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın İmam Olup Peygamberlere Namaz Kıldırışı" (kitabın dipnotu: Nesâî, c:1, s:222; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:214; Müslim, Sahîh, c:1, s:145; İbn İshak-İbn Hişam, c. 2, s. 39; İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:52); "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Göklere Çıkarılışı ve Orada Bazı Peygamberlerle Karşılaşıp Selâmlaşması" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:52; İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:41, 44-45,48; Beyhakî, Delâil, c:2, s:383,391; Buhârî, c:1, s:92,248; C:4,S:248-249; Müslim, c:1, s:145-146,148,152; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:207,209,257); Kütüb-i Sitte: Müslim 172; Nesâî 450 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

515. Kosolola na baanzelu mpe na anzelu ya liwa na Miraj

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, asololaki na baanzelu, ata na anzelu ya liwa.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA 1000 Mucize no.9 (s.18); Kütüb-i Sitte: Buhârî (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

516. Komona etumbu ya lifelo na Miraj

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki makambo ndenge na ndenge ya etumbu ya lifelo.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA 1000 Mucize no.6 (s.18); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâma Cehennemin Gösterilişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:45-46; İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:55; Buhârî, Sahîh, c:5, s:190; Ebu'l-Fidâ, Nihâye,

c:3, s:111); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, Edeb 40, (4878, 4879); İbn Mâce 2273 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4323, c./s. 12/313; no. 6692]

---

517. Komona ngolu ya Paladiso na Miraj

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki ngolu ya Paladiso (Kawthar mpe mosusu).

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA 1000 Mucize no.7 (s.18); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 254, 256, 260); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Mirac Gecesinde Peygamberimiz Aleyhisselâmın Cennete Götürülüşü" (kitabın dipnotu: Al-i İmran: 133 / Buhârî, Sahih, c:1, s: 93; c:6, s:92; Müslim, Sahih, c:1, s:149; İbn Esîr, Kâmil, c: 2, s:55;); Kütüb-i Sitte: Buhârî (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568]

---

518. Komona makambo ya mokili oyo emonanaka te

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Amonaki na miso makambo ya mokili oyo emonanaka te (Bayt al-Mamur, Sidrat al-Muntaha).

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.28; 1000 Mucize no.10 (s.18); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 253, 274); ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 904; 917; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Göklere Çıkarılışı ve Orada Bazı Peygamberlerle Karşılaşıp Selâmlaşması" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:52; İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:41, 44-45,48; Beyhakî, Delâil, c:2, s:383,391; Buhârî, c:1, s:92,248; C:4,S:248-249; Müslim, c:1, s:145-146,148,152; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:207,209,257); "Sidretü'l-Müntehâ'ya Yükseliş" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahîh, c:1, s:93; c: 8, s:24; c:4, s:249; Ahmed b. Hanbel, c:4, s:207-209, c:1, s:367; c:3, s:128, c:5, s:144; Bedrüddin Aynî, Umdetu'l-Kârî, c:4, s:45; İbn Ebi Şeybe, Musannef, c:14, s:304,309; Tirmizî, Sünen, c:5, s. 397); "Kur'ân-ı Kerîm'in Mirac Hakkındaki Açıklaması + Cennetü'l-Me'vâ, Kürsî ve Arş" (kitabın dipnotu: Necm: 1-18 / Taberî, Tefsir, c:27, s:55; c:3, s:10; Nesefî, Medârik, c:1, s:128); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 12; Müslim, İman 264, (164) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5109; no. 5568]

---

519. Komona anzelu Jibrili na lolenge na ye ya solo na Sidrat al-Muntaha

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Miraj, amonaki anzelu Jibrili mbala ya mibale na lolenge na ye ya solo na Sidrat al-Muntaha.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.28; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 200-201; c. 1, s. 270); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Kur'ân-ı Kerîm'in Mirac Hakkındaki Açıklaması + Cennetü'l-Me'vâ, Kürsî ve Arş" (kitabın dipnotu: Necm: 1-18 / Taberî, Tefsir, c:27, s:55; c:3, s:10; Nesefî, Medârik, c:1, s:128); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Tefsir, Maide 7, (Bed'ül-Halk 6, Tefsir, Necm 1, Tevhid 4; Müslim İman, 287, (177); Tirmizî, Tefsir, En'am (3070) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5160]

---

520. Losambo ya mbala mitano kotiama mokumba na Miraj

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, losambo ya mbala mitano na mokolo etiamaki lokola mokumba.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.83; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 3. bâb, İsrâ faslı; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 253-257, 266, 268, 274); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Tirmizî, Nesâî ; İbn Mâce 1400 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5568; no. 5569; no. 2331; no.

521. Bayt al-Maqdis komemama liboso ya miso na ye liboso ya Quraysh

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Ntango Quraysh bamekaki ye, Bayt al-Maqdis ememamaki liboso ya miso na ye, mpe, na kotalaka yango uta na Maka, alimbolaki yango eteni na eteni.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.13; 1000 Mucize no.11 (s.19); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5866-5867; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Physical Miracles of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 261, 266, 289, 294); ayrıca: Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 85; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "İsrâ ve Mi'rac Mu'cizesinin Kureyş Halkına Haber Verilişi + Müşriklerin Peygamberimiz Aleyhisselâma Beytü'l-Makdis ve Beytü'l-Makdis Mescidi Hakkında Sorular Sormaları" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:39,40, 43; Zehebî, Târîh, s:245-246,248-249; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:215; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:3, s:21 / Zehebî, Târîhu'l-islâm, s:246,250; İbn Sa'd, Tabakât, c:11, s: 215); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Tirmizî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5570]

522. Koyebisa likambo ya etuluku ya mombongo ya Quraysh nsima ya Isra

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azongaki uta na Isra, ayebisaki esika etuluku ya mombongo ya Quraysh ezalaki, kamela oyo ebungaki mpe ntango oyo bakokoma.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.13; 1000 Mucize no.12 (s.20); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 257, 263, 294, 296-297); ayrıca: IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 233; c. 18, s. 119, 133, 143; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 24; c. 1, s. 121-122; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 96; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Müşriklerin Kervanları Hakkındaki Soruları" (kitabın dipnotu: İbn Seyyid, Uyunul-eser, c:1, s:142; Diyarbekrî, Hamîs, c:1, s:315-316; Ebu'l-Fidâ, Tefsir, c:3, s:22; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:44)

523. Moi kosimbama mpo etuluku ekoma

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na ntongo ya Isra, ayebisaki Quraysh etuluku ya mombongo mpe elembo na yango mpe alobaki: “Bakoya na mokolo ya misato”; na mokolo yango, ntango Quraysh bazalaki kozela, moi ekomaki pene ya kolala mpe etuluku eyaki naino te; abondelaki, moi ebakisamaki ngonga moko, mpe moi esimbamaki kino etuluku eyaki (kosimbama ya moi).

Mikolo nsima ya Isra, pene na 621

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 12. fasıl (inşikāk-ı kamer ve habs-i şems)

524. Komona na lokolo ya Kiti ya bokonzi makomi oyo etangi Ali

Ya lokuta (Mawdu) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Miraj, amonaki na lokolo ya Kiti ya bokonzi makomi: “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah, nalendisaki ye na Ali”.

Pene na 621 (Miraj)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 13 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

525. Komona na Kiti ya bokonzi bankombo ya bakalifa ya nzela ya solo

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki na Kiti ya bokonzi, elongo na liloba ya bomoko ya Allah, makomi: “Abu Bakr as-Siddiq, Umar al-Faruq, Uthman Dhun-Nurayn”; na lisolo ya Abu ad-Darda, ekomamaki na pole ya pɛmbɛ na etanda moko ya langi ya mai ya pondu na Kiti ya bokonzi.

Pene na 621 (Isra)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 13 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

526. Komona kombo ya Abu Bakr na likolo nyonso

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, na likolo nyonso oyo alekaki, azwaki makomi “Muhammadun Rasulullah” mpe na nsima na yango “Abu Bakr as-Siddiq”.

Pene na 621 (Miraj)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 13 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

527. Koteyama adhana mpe kokamba losambo na Miraj

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Mpo bateya ye adhana, amemamaki na Buraq kino na elamba ya kobombama pene ya Ar-Rahman; anzelu oyo abimaki na elamba yango abelelaki adhana, mpe liloba na liloba endimamaki uta na nsima ya elamba: “Mosali na ngai alobi solo”; anzelu yango atiaki ye mokambi ya losambo ya bato ya likolo (ata Adam mpe Nuh).

Pene na 621 (Miraj)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 15 (ezanda anılması bâbı)

528. Kopesama biloko misato na Sidrat al-Muntaha

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amemamaki kino na Sidrat al-Muntaha mpe bapesaki ye biloko misato: losambo ya mbala mitano, mavɛrsɛ ya nsuka ya Sura al-Baqara, mpe bolimbisi ya masumu minene ya bato ya umma na ye oyo bakosangisa Allah na eloko te (lisolo ya Ibn Masud).

Isra mpe Miraj, pene na 621

LIZIBA Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbü'l-mi'râc, no. 5865

529. Kosambela na bisika mosantu na nzela ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na nzela ya Isra, na elembo ya anzelu Jibrili, akitaki mpe asambelaki na Tayba (Yathrib), esika ya Hijra na ye, na ngomba Sinai esika Musa asololaki na Allah (pembeni ya nzete ya Musa na Madyan), mpe na Betelehema esika Isa abotamaki.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 255, 262 (İsrâ bâbı (Enes ve Şeddâd b. Evs hadisleri))

---

530. Bikelamu ya lisese oyo amonaki na nzela ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na nzela ya Isra, amonaki mwasi moko mobange pembeni ya nzela, moto moko oyo abimaki na nzela abengaki ye, mpe bato misato bapesaki ye mbote: “Kimya ezala na yo, e Ya liboso, e Ya nsuka, e Mosangisi”; anzelu Jibrili alimbolaki ete oyo ezali bomoi oyo etikali na mokili, Iblis, mpe Ibrahim, Musa mpe Isa.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 258 (İsrâ bâbı (Enes hadisi))

---

531. Kotala te mabeleli ya lobɔkɔ ya mobali mpe ya mwasi na Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na nzela ya Isra, mobengi moko na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe mosusu na lobɔkɔ ya mwasi babelelaki: “E Muhammad, zela, nalingi kotuna yo”, mpe mwasi moko oyo amilengeli, afungoli mabɔkɔ, amonanaki; ye atalaki moko te kati na bango; anzelu Jibrili alimbolaki ete oyo ezalaki mobengi ya Bayuda, mobengi ya Baklisto mpe mokili, mpe alobaki: “Soki oyanolaki, umma na yo elingaki kokoma Bayuda to Baklisto, mpe elingaki kopona mokili koleka bomoi ya nsima”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 276-277 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

---

532. Kopona miliki kati na miliki mpe vino

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Bayt al-Maqdis (na masolo mosusu, na likolo), ntango bapesaki ye miliki mpe vino (na masolo mosusu, mai to mafuta ya nzoi mpe), aponaki miliki; anzelu Jibrili alobaki: “Oponi lolenge ya bozalisi (fitra); soki ozwaki vino, umma na yo elingaki kobunga nzela”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 252, 258, 263, 272, 286, 289 (İsrâ bâbı (Enes, Suheyb, Şeddâd, Ebû Hüreyre hadisleri))

---

533. Anzelu Jibrili atoboli libanga mpe akangi Buraq

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Ntango bakomaki na Bayt al-Maqdis, anzelu Jibrili atobolaki libanga na mosapi na ye mpe akangaki Buraq kuna.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 261 (İsrâ bâbı (Büreyde hadisi))

---

534. Adam koseka mpe kolela ntango azali kotala bakitani na ye na likolo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, na likolo ya mokili, amonaki Adam koseka ntango azalaki kotala bilili ya moindo oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye ya mobali (milimo ya bakitani na ye ya Paladiso), mpe kolela ntango azalaki kotala oyo ezalaki na lobɔkɔ ya mwasi (bato ya lifelo).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 275, 277 (İsrâ bâbı (Ebû Zer ve Ebû Saîd hadisleri))

---

535. Kolela ya Musa na likolo ya motoba

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, na likolo ya motoba, ntango azalaki kokabwana na Musa, Musa alelaki mpe alobaki: “Bato ya umma ya elenge moko oyo atindamaki nsima na ngai bakokɔta na Paladiso mingi koleka bato ya umma na ngai”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 274 (İsrâ bâbı (Mâlik b. Sa'saa hadisi))

---

536. Kotombolama kino esika oyo ayokaki lokito ya bikomeli

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, atombolamaki kino na esika moko ya patatalu esika ayokaki lokito ya bikomeli.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 276 (İsrâ bâbı (Ebû Zer hadisi))

---

537. Bibale minei oyo ebimaka na misisa ya Sidrat al-Muntaha

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Amonaki bibale minei oyo ebimaka na misisa ya Sidrat al-Muntaha: mibale ya kobombama (na Paladiso), mibale oyo emonanaka (Nil mpe Efrate); na lisolo ya Abu Hurayra, bibale ya mai, ya miliki, ya vino mpe ya mafuta ya nzoi.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 254, 274, 288 (İsrâ bâbı (Enes, Mâlik b. Sa'saa, Ebû Hüreyre hadisleri))

---

538. Langi ya kitoko oyo ezipaki Sidrat al-Muntaha

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Amonaki ete bipepele ya wolo (farash) mpe langi ya ndenge na ndenge ezipaki Sidrat al-Muntaha.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 259, 268 (İsrâ bâbı (Enes ve İbn Mes'ûd hadisleri))

---

539. Komona anzelu Jibrili lokola etoko ya kala mpo na kobanga Allah

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, na likita ya likolo mpenza (al-Mala al-Ala), amonaki anzelu Jibrili lokola etoko ya kala oyo ekangami mpo na kobanga Allah.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 261 (İsrâ bâbı (Câbir hadisi))

540. Komona Musa azali kosambela na kunda na ye

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, pembeni ya ngomba moke ya zelo ya motane, amonaki Musa atelemi azali kosambela na kunda na ye.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 258-259, 266, 290 (İsrâ bâbı (Enes, İbn Abbas, Ebû Hüreyre hadisleri))

541. Kokutana na Malik, mokɛngɛli ya lifelo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki Malik, mokɛngɛli ya lifelo, elongi ekangami mpe na nkanda; Malik apesaki ye mbote, mpe eyebisamaki ete banda lifelo ezalisamaki, asekaka moto moko te.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 257, 265, 272 (İsrâ bâbı (Enes, İbn Abbas, Ömer hadisleri))

542. Komona Dajjal na miso na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki Dajjal na miso, kasi na ndɔtɔ te, mpe alimbolaki bizaleli na ye (monene, ya pɛmbɛ, liso moko lokola monzoto ya kongɛnga, nsuki lokola bitape ya nzete).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 264-265, 292 (İsrâ bâbı (İbn Abbas ve Ümmü Hânî hadisleri))

543. Koyoka solo kitoko ya mosaleli ya mwana mwasi ya Farao

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, ayokaki solo moko ya kitoko, mpe anzelu Jibrili ayebisaki ye ete ezali solo ya mosaleli mwasi oyo azalaki kosɔnɔla nsuki ya mwana mwasi ya Farao (Mashita) mpe ya bana na ye; mpo mwasi yango alobaki "Bismillah", babwakaki ye elongo na bana na ye na nzungu monene ya mitako ya moto makasi, mpe mwana na ye ya mabɛlɛ alobaki: "Mama, yika mpiko, ozali na solo".

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 261, 265 (İsrâ bâbı (Übey b. Kâ'b ve İbn Abbas hadisleri))

544. Koyoka lokito ya makolo ya Bilal na Paladiso na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, ayokaki na Paladiso lokito (makɛlɛlɛ ya makolo), mpe ayebisamaki ete ezali muadhin Bilal; ntango azongaki, apesaki nsango malamu: "Bilal azwi lobiko".

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 264 (İsrâ bâbı (İbn Abbas hadisi))

545. Komona na lifelo bato ya kolobela bato mabe mpe mobomi ya kamela na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki na lifelo etuluku moko oyo bazali kolya bibembe (bato oyo balobaka bato mabe na nsima, oyo balyaka mosuni ya bato) mpe mobali moko ya nzoto ya motane, miso ya langi ya likolo, nsuki ya kozingama (moto oyo abomaki kamela ya Salih).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 264 (İsrâ bâbı (İbn Abbas hadisi))

546. Komona bato oyo bazali kopasola nzoto na bango na manzaka ya mitako na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki etuluku moko oyo bazali kopasola bilongi mpe ntolo na bango na manzaka ya mitako; anzelu Jibrili alobaki: “Bango bazali bato oyo balyaka mosuni ya bato mpe balobaka mabe mpo na lokumu na bango”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 258 (İsrâ bâbı (Enes hadisi))

547. Komona basakoli oyo mbɛbu na bango ezali kokatama na makasi ya mɔtɔ na butu ya Isra

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki etuluku moko oyo mbɛbu na bango (mpe minoko na bango) ezali kokatama na makasi ya mɔtɔ, mpe mbala nyonso oyo ekatami ezongaka ndenge ezalaki; anzelu Jibrili alobaki: “Bango bazali basakoli (ya mobulu) ya umma na yo, oyo basalaka te oyo balobaka”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 259, 284 (İsrâ bâbı (Enes ve Ebû Hüreyre hadisleri))

548. Komona makomi ya sadaka mpe ya nyongo na ekuke ya Paladiso

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki na ekuke ya Paladiso makomi: “Sadaka ezwaka lifuta mbala zomi, nyongo (qard) mbala zomi na mwambe”, mpe anzelu Jibrili alimbolaki ntina na yango.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 259 (İsrâ bâbı (Enes hadisi))

549. Solo na ye nsima ya kozonga uta na Isra

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Nsima ya kozonga uta na Isra, solo na ye ezalaki lokola solo ya mwasi ya libala, ata koleka yango kitoko.

Nsima ya Isra (banda pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 259 (İsrâ bâbı (Enes hadisi))

550. Kokabolama ya komona mpe koloba na butu ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki Nkolo na ye; esolami (uta na Kaab) ete komona mpe koloba ekabolamaki kati na ye mpe Musa.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 259, 297 (İsrâ bâbı (Enes hadisi; mürseller))

551. Komona moto ya riba azali kobɛta mai na ebale mpe kozwa mabanga na monoko

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki mobali moko azali kobɛta mai na ebale mpe bazali kobwaka libanga na monoko na ye; ayebisamaki ete ezali moto oyo alyaka litomba ya nyongo (riba).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 262 (İsrâ bâbı (Semüre b. Cündeb hadisi))

552. Basakoli komonisama elongo na bikolo na bango mpe bato nkoto ntuku sambo kokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo

Sahih (ya solo) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, basakoli bamonisamaki na ye elongo na bikolo na bango (mosusu na etuluku, mosusu na bato mwa moke, mosusu na moto moko te); nsima ya bato ebele ya Musa, amonaki umma na ye moko oyo etondisaki likolo mobimba, mpe ayebisamaki ete bato nkoto ntuku sambo kati na bango bakokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 266 (İsrâ bâbı (İbn Abbas hadisi))

553. Mbote ya profeta Ibrahim epai ya umma mpe toli ya milona ya Paladiso

Hasan (malamu) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, Ibrahim atindelaki ye nsango: “Pesa umma na yo mbote na ngai; mabele ya Paladiso ezali kitoko, mai na yango ezali elɛngi, mpe yango ezali patatalu; milona na yango ezali Subhanallah, Alhamdulillah, La ilaha illallah, Allahu Akbar (mpe La hawla wa la quwwata illa billah)”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 266, 270, 275 (İsrâ bâbı (İbn Mes'ûd, İbn Abbas, Ebû Eyyûb hadisleri))

554. Maloba ya Musa mpe Ibrahim na butu ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, na nzela, Musa, oyo azalaki kobondela Nkolo na ye na mongongo makasi, alobaki: “Boyei malamu, mosakoli oyo ayebi kotanga te”; Ibrahim, oyo afandaki elongo na libota na ye na nse ya nzete moko oyo mbuma na yango ezalaki lokola minda, apesaki ye toli: “Mwana na ngai, na butu oyo okokutana na Nkolo na yo;

umma na yo ezali ya nsuka mpe ya bolɛmbu koleka kati na bikolo; soki okoki, sala ete bamposa na yo nyonso ezala mpo na umma na yo".

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 268-270 (İsrâ bâbı (İbn Mes'ûd hadisi))

---

555. Komemama na ndako ya lokumu ya mayaka ya mbu mpe bizaleli misato komonisama

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amemamaki kino na ndako ya lokumu ya mayaka ya mbu, na mbeto ya wolo, mpe makambo misato emonisamaki mpo na ye: ete azali mokonzi ya basakoli, mokambi ya bato oyo babangaka Allah, mpe mokambi ya bato oyo bilongi mpe makolo na bango ezali kongɛnga (ghurr muhajjalin).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 271 (İsrâ bâbı (Abdullah b. Es'ad b. Zürâre hadisi))

---

556. Koyoka baanzelu kokumisa Allah na makolo ya likolo

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, atombolamaki kino na makolo ya likolo, anzelu Jibrili na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe Mikail na lobɔkɔ ya mwasi, mpe na makolo ya likolo ayokaki bikelamu oyo bazalaki kolɛnga mpo na nsɔmɔ ya Allah kokumisa: "Subhana al-Aliyyi al-Ala".

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 262, 271 (İsrâ bâbı (Abdurrahman b. Kurt ve Sehl b. Sa'd hadisleri))

---

557. Ekuke ya komata ya Miraj komemama na Bayt al-Maqdis

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Bayt al-Maqdis, bamemelaki ye Miraj (ekuke ya komata), ya kitoko oyo ekokani na eloko te, oyo moto oyo azali kokufa atiaka miso na yango mpe milimo ya bana ya Adam emataka na yango, mpe amataki na likolo na yango.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 277 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

---

558. Komona anzelu Ismail na ekuke ya likolo ya mokili

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na ekuke ya likolo ya mokili, amonaki anzelu moko, kombo na ye Ismail, oyo azalaki na baanzelu nkoto ntuku sambo na nse ya bokonzi na ye, mpe moko na moko kati na bango azalaki kokamba baanzelu nkoto nkama moko.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 277 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

559. Komona etumbu ya bato oyo balyaka bomengo ya bana bitike

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki etuluku moko oyo bazali na mbɛbu lokola mbɛbu ya kamela, bazali kobwaka na minoko na bango mabanga ya mɔtɔ oyo ebimaka na nse na bango; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo balyaka bomengo ya bana bitike na makambo mabe.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 278 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

560. Komona bato ya riba oyo mabumu na bango ezali lokola bandako

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki etuluku moko oyo mabumu na bango ezali lokola bandako (na kati banyoka emonanaka uta na libanda), mbala nyonso oyo bazali komeka kotelema bazali kokwea; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo balyaka litomba ya nyongo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 278, 290 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd ve Ebû Hüreyre hadisleri))

561. Komona etumbu ya bato ya ekobo na Miraj

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki etuluku moko oyo, atako mosuni ya peto mpe ya kolamba ezali liboso na bango, bazali kolya mosuni ya mobesu oyo epɔli, mpe basi oyo bakangami na mabɛlɛ na bango (mpe na makolo na bango); ayebisamaki ete bango bazali bato oyo basalaka ekobo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 278, 284 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd ve Ebû Hüreyre hadisleri))

562. Komona bato oyo bafingaka bato bazali kolya mosuni na bango moko

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, amonaki etuluku moko oyo bazali kokata mosuni na mipanzi na bango mpe koleisa bango yango; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo bafingaka bato na nsima mpe batyolaka bango (hammaz lammaz).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 278 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

563. Kokɔta na Bayt al-Mamur mpe komona bituluku mibale ya umma na ye

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Akɔtaki na Bayt al-Mamur mpe asambelaki; amonaki ete eteni moko ya umma na ye, alati bilamba ya pɛmbɛ, ekɔtaki elongo na ye, kasi eteni mosusu, alati bilamba ya bosoto (ya langi ya putulu), etikalaki na libanda atako bazalaki na nzela ya bolamu.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 279 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

564. Nsango malamu ya elenge mwasi ya Paladiso mpo na Zayd

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, ntango akɔtaki na Paladiso, elenge mwasi moko oyo akutanaki na ye alobaki: “Nazali ya Zayd bin Haritha”, mpe apesaki Zayd nsango malamu yango.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 279 (İsrâ bâbı (Ebû Saîd el-Hudrî hadisi))

565. Litatoli ya patriarka ya Iliya mpo na butu ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Ntango Abu Sufyan, liboso ya Kaisala, alobaki mpo na kokitisa ye: “Azali koloba ete na butu moko akendaki na moskeyi al-Aqsa mpe azongaki”, patriarka ya Iliya atatolaki: “Nayebi butu yango: tomekaki nyonso, kasi tokokaki kokanga ekuke moko ya moskeyi te; na ntongo namonaki ete libanga oyo ezalaki pembeni ya ekuke etobolami mpe elembo ya kokanga nyama ezali”.

Butu ya Isra (pene na 621); nsango: eleko ya kimya ya Hudaybiya (6–7 H / 628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 280-282 (İsrâ bâbı (Ebû Süfyân hadisi))

566. Komona lisese ya babundi na nzela ya Allah na butu ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki etuluku moko oyo bazali kolona na mokolo moko mpe kobuka mbuma na mokolo moko, mpe mbala nyonso oyo babuki, bilanga ezongaka ndenge ezalaki; ayebisamaki ete bango bazali babundi na nzela ya Allah, oyo misala na bango ya malamu ebakisamaka mbala nkama sambo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 284 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

567. Komona etumbu ya bato oyo bamonaka losambo bozito

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki etuluku moko oyo mito na bango ezali kobukama na mabanga minene, mpe mbala nyonso oyo ebukami ezongaka ndenge ezalaki; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo mito na bango ezalaka bozito mpo na losambo oyo ezali mokumba.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 284 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

568. Komona etumbu ya bato oyo bafutaka zakat te

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki etuluku moko oyo bazali na bitɔnɔ liboso mpe nsima na bango, bazali kolya matiti ya nzube mpe mabanga ya lifelo lokola banyama; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo bafutaka te zakat ya

bomengo na bango.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 284 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

---

569. Lisese ya bato oyo bakangaka banzela mpe batɛkaka biloko ya bato

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki na nzela nzete moko ekatami oyo ezali kopasola eloko nyonso oyo ezali koleka (lisese ya bato oyo bakangaka banzela), mpe mobali moko oyo azali kobakisa nkoni na mbumba oyo akoki kotombola te (lisese ya moto oyo amemi biloko ya bato oyo akoki kozongisa te).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 284 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

---

570. Lisese ya liloba monene oyo ebimi na monoko

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, amonaki ngɔmbɛ monene ya mobali oyo ebimaki na libulu moke mpe ezalaki komeka kozonga na kati kasi ekokaki te; ayebisamaki ete oyo ezali lisese ya moto oyo alobi liloba monene, ayoki mawa, kasi akoki kozongisa yango te.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 284 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

---

571. Koyoka mabeleli ya Paladiso mpe ya lifelo

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, na lobwaku moko ya malili mpe ya solo kitoko, ayokaki Paladiso kobelela: “Nkolo na ngai, pesa ngai oyo olakaki”, mpe eyano ya Allah; mpe na lobwaku moko ya solo mabe, ayokaki mongongo ya lifelo mpe eyano ya Allah.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 285 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

---

572. Lokumu ya Mosakoli ya Allah ﷺ na likita ya basakoli

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Bayt al-Maqdis, akutanaki na milimo ya basakoli; Ibrahim, Musa, Dawud, Sulayman mpe Isa, moko nsima ya mosusu, bakumisaki Nkolo na bango mpo na ngolu oyo apesaki bango, mpe ye mpe akumisaki Ye (mpo akomisaki ye ngolu mpo na mikili, apesaki ye Furqan, umma oyo eleki malamu mpe ya katikati, afungolaki tolo na ye, atombolaki kombo na ye, akomisaki ye mofungoli mpe nsuka); Ibrahim alobaki: “Na makambo oyo Muhammad aleki bino”.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 285-286 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

573. Kopetolama ya bato oyo basukolaki na bibale misato

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na likolo ya sambo, pembeni ya Ibrahim, oyo afandaki na ekuke ya Paladiso, amonaki etuluku moko ya bilongi ya pɛmbɛ mpenza mpe etuluku mosusu oyo langi na yango ezalaki ya kopɔla; ya mibale bamisukolaki na bibale misato (ngolu ya Allah, bolamu na Ye mpe masanga ya peto), bapetolamaki mpe basanganaki na baye ya liboso; ayebisamaki ete bango bazali bato oyo basangisaki misala malamu na misala mabe mpe babongolaki mitema.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 287-288 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

574. Ngolu ya Nkolo na ye epai ya Mosakoli ya Allah ﷺ na Sidra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Sidra, Nkolo na ye alobaki na ye: "Sɛnga", mpe ayebisaki ye ete akomisi ye molingami na Ye, atindi ye epai ya bato nyonso, afungoli tolo na ye mpe atomboli kombo na ye, akomisi umma na ye umma ya katikati mpe oyo eleki malamu, apesi ye sab al-mathani, nsuka ya Sura al-Baqara uta na bomengo oyo ezali na nse ya Kiti ya bokonzi, Kawthar, mpe biteni mwambe (Islam, Hijra, jihad, losambo, sadaka, kokila bilei ya Ramadan, kotinda bolamu mpe kopekisa mabe).

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 288-289 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

575. Komona nkake na likolo mpe basatana

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, likolo ya likolo ya sambo, amonaki nkake, mɔnɔkɔ mpe bikɛtɛ ya nkake; ntango azalaki kokita, na likolo ya mokili amonaki basatana oyo bazalaki kobaluka zingazinga ya miso ya bato mpo na kopekisa bango kokanisa bokonzi ya makolo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 290 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre hadisi))

576. Kondima ya Abu Bakr mpe kombo Siddiq

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azongaki uta na Isra, alobaki na anzelu Jibrili: "Bato na ngai bakondima ngai te", mpe Jibrili alobaki: "Abu Bakr akondima yo, ye azali Siddiq"; na ntongo, ntango Quraysh baboyaki mpe bamosusu batikaki lingomba, Abu Bakr andimaki na koloba: "Nandimaka ye na likambo eleki oyo, na nsango ya likolo oyo eyaka ntongo mpe mpokwa", mpe azwaki kombo "Siddiq".

Ntongo ya Isra (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 290-291 (İsrâ bâbı (Ebû Hüreyre ve Âişe hadisleri))

577. Mbuma ya Paladiso mpe mai ya bomoi ya Fatima

Ya lokuta (Mawdu) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, na Paladiso, alyaki mbuma moko oyo anzelu Jibrili apesaki ye; ekomaki mbuma ya bomoi na loketo na ye, mpe Khadija azwaki zemi ya Fatima; mbala nyonso oyo azalaki na mposa ya solo ya Paladiso, azalaki koyoka solo ya Fatima.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 291 (İsrâ bâbı (Âişe hadisi))

---

578. Umm Hani amoni pole na motema ya Mosakoli ya Allah ﷺ

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na ntongo ya Isra, ntango Umm Hani asimbaki elamba na ye na koloba: “Koyebisa Quraysh te”, elamba efungwamaki na libumu na ye, mpe Umm Hani amonaki na esika ya motema na ye pole moko ya kongɛnga oyo mwa moke ekangaki ye miso, mpe afukamaki elongi na nse.

Ntongo ya Isra (pene na 621)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 293 (İsrâ bâbı (Ümmü Hânî hadisi))

---

579. Maloba ya Allah mpe komona na Sidrat al-Muntaha

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Allah asololaki na ye na Sidrat al-Muntaha: “Napesaki Ibrahim bondeko na ngai, Musa maloba na ngai; mpe yo, e Muhammad, napesi yo kosolola elongi na elongi”; alobaki: “Allah apesaki Musa maloba, mpe ngai komona; atombolaki ngai na Esika ya lokumu (al-Maqam al-Mahmud) mpe na Ebale ya Kawthar (Hawd)” (masolo ya Ibn Masud, Salman mpe Jabir).

Miraj, pene na 621

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 330 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

---

580. Kopusana na mosika ya mbanzi mibale na butu ya Isra

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na butu ya Isra, Nkolo na ye apusanisaki ye “na mosika ya mbanzi mibale to pene koleka”, mpe atunaki ye: “Oyoki mawa ndenge nakomisaki yo nsuka ya basakoli mpe umma na yo nsuka ya bikolo?” (lisolo ya Anas).

Isra, pene na 621

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 331 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

---

581. Libanga ya Yerusaleme kokoma pɛtɛ lokola potopoto ya farini

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Libanga moko na Bayt al-Maqdis ekomaki pɛtɛ na nse ya lobɔkɔ na ye lokola potopoto ya farini; elembo yango emonanaki na esika oyo nyama na ye etelemaki, mpe bato basimbaka elembo yango kino lelo.

Isra mpe Miraj (pene na 621)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 915 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

582. Komata Rafraf mpe kotombolama epai ya Nkolo na ye na Miraj

Daif (elɛmbi) ISRA MPE MIRAJ

Na Miraj, Rafraf moko (mbeto ya swa) ya langi ya mai ya pondu mpenza, euti na Paladiso, etondisaki likolo mobimba; afandaki likolo na yango, akabwanaki na anzelu Jibrili mpe atombolamaki mpe apusanisamaki epai ya Nkolo na ye; mingongo nyonso esilaki, mpe ayokaki: “Kobanga te, e Muhammad, pusana!”.

Pene na 621 (Isra mpe Miraj, pene na mobu 1–1,5 liboso ya Hijra)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Refref ve Öteler Ötesindeki Buluşma" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahîh, c:1,91, c:6, s:51; c:8, s:24; c:6, s:51; Kadı Iyaz, Şifa, c:1, s:160-163; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:1, s:78-79); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Bed'ü'l-halk; Tefsîr (Necm sûresi) — İbn Mes'ûd: 'yeşil bir refref ufku kaplamıştı' (kitabın dipnotuna göre; Canan'da bulunamadı)

583. Esika ya Hijra komonisama na ndɔtɔ

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Esika ya Hijra na ye (esika ya bilanga ya tamari kati na bisika mibale ya mabanga moindo) emonisamaki na ye na ndɔtɔ.

Pene na 621–622

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.144; Beyhakî, Delâil c.2 s.513; İbn Kesîr s.136; 1000 Mucize no.981 (s.795); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3622; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 230; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 304; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 242; Kütüb-i Sitte: Buhari, Ta'bir 39, 44, Menakıb 25, Meğazî 9, 26, Menâkıbu'l-Ensâr 45; Müslim, Rü'ya 20, (2272) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 966, c./s. 4/533]

584. Anzelu Jibrili ayebisi mokano ya koboma ye na Dar an-Nadwa

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Anzelu Jibrili ayebisaki ye mokano ya koboma ye na nkuku oyo esalemaki na Dar an-Nadwa.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.151; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 304, 306

585. Kobima kozanga komonana kati na basambeli bikeko oyo bazingaki ndako

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Asopaki mabele na mito ya basambeli bikeko oyo bazingaki ndako na ye, atangaki Sura Yasin, mpe abimaki kati na bango kozanga ete bamona ye.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.151; 19. Mektup listesi (183.txt) no.77; 1000 Mucize no.20 (s.31); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 154; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 304-305; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 411; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 64; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 58; c. 1, s. 143-144; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Evin Cellatlar Tarafından Kuşatılışı ve Duvardan İçeri Girilmek İstenilişi + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Müşriklerin Başlarına Toprak Saçarak Aralarından Geçip Gidişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:126-127; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:191-194 / Yasin: 1-10 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:127; Abdurrezzak, Musannef, c:5, s:390; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:228; Taberî, Târîh, c:2, s:245; Yâkubî, Târîh, c:2, s:39)

586. Monyama ya monyama-ngungu mpe zala ya libenga na monoko ya mobɛngɛ ya Thawr

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Monyama-ngungu (nsɛlɛlɛ) atongaki monyama na ye na monoko ya mobɛngɛ ya Thawr, mpe mabenga mibale batongaki zala.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.158; 19. Mektup listesi (183.txt) no.167; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 229; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 305-306; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 392; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 25; c. 1, s. 144-145; Tabersî,

İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 78-79; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 111-112; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Sevr Mağarasının Kapısında Gerçekleşen Mu'cizeler + Müşriklerin Peygamberimiz Aleyhisselâm ile Hz. Ebu Bekir'i Aramaya Koyulmaları" (kitabın dipnotu: Ümmü Gaylan ağacı, (Kastalânî, Mevâhibu'l-ledünniye), c:1, s: 81 / Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:3, s:181-182 / Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:3, s:179,181-183; Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, Vefa, c:1, s:238; Heysemî, Mecmau, c:6, s:51-53; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:208-210-211; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:260-261; Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:292)

---

587. Kobatelama na basambeli bikeko na mobɛngɛ ya Thawr

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na mobɛngɛ, atako basambeli bikeko bayaki kino na nsuka ya makolo na bango, bamonaki bango te (“Kozala na mawa te, Allah azali elongo na biso”).

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.158; 1000 Mucize no.16 (s.26); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, 1. fasıl, no. 5868; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 231-232; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 305; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Müşriklerin Peygamberimiz Aleyhisselâm ile Hz. Ebu Bekir'i Aramaya Koyulmaları + Hz. Ebu Bekir'in Telaşlanışı ve Korkuya Düşüşü" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:3, s:179,181-183; Ebu'l-Ferec İbn Cevzî, Vefa, c:1, s:238; Heysemî, Mecmau, c:6, s:51-53; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:208-210- 211; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:260-261; Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:292 / Süheyif, Ravdu'l-ünüf, c:4, s:212-213; Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:3, s:181-182; Buhârî, Sahih, c:4, s:263; c:5, s:204 / Tevbe: 40); Kütüb-i Sitte: Buharî, Fezailu'l-Ashab 2, Menakıb 45, Tefsir, Beraet 1; Müslim, Fezailu's-Sahabe 1, (2381); Tirmizî, Tefsir [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5776, c./s. 16/200]

---

588. Makolo ya farasi ya Suraqa kozinda na zelo

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na libondeli na ye, makolo ya farasi ya Suraqa, oyo azalaki kolanda bango, ezindaki na zelo.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.171; 1000 Mucize no.15 (s.24); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3615; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 586; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 234,236-238; Kādî Iyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 307; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 411-412; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 244; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 227-228, 236; c. 17, s. 387-388; c. 18, s. 61; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 23-24; c. 1, s. 145-146; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 77-78; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 64; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 108-109, hadis no. 102/5; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Sürâka b. Malik b. Cu'şum'un Peygamberimiz Aleyhisselâmı Takip Edişi ve Eman Dilemek Zorunda Kalışı" (kitabın dipnotu: İmam Zührî, Megâzî, s:101-103; İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:134-135; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:176; c:1, s:3; c:3, s:211; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:232; Buhârî, Sahîh, c:4, s: 259; Müslim, Sahîh, c:4, s:2310-2311; C:1,S:332); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıbu'l-Ensar 45, Lukata 11, Menakıb 25, Eşribe 12; Müslim, Zühd 75, (2009) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5775, c./s. 16/199-200]

---

589. Nsango malamu ya bikangiseli ya mabɔkɔ ya Kisra epai ya Suraqa

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Alobaki na Suraqa: “Okozala ndenge nini ntango okolata bikangiseli ya mabɔkɔ ya Kisra?”, mpe yango ekokisamaki na ntango ya Umar.

Esakweli: 622; kokokisama: 16 H (637)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.24, 97; 1000 Mucize no.438 (s.430); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî Iyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 193; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 258; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95; al-shia.org (Farsça

mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Sürâka'ya Bir Müjdesi" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:105; Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:4, s:217; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c: 2, s:332)

---

590. Kokama miliki na mpate ekomba mpe ya bolɛmbu ya Umm Mabad

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Ntango apapolaki libɛlɛ ya mpate moko ya bolɛmbu oyo ezangaki miliki na hema ya Umm Mabad, ebimisaki miliki oyo etondisaki bato nyonso.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.181; Beyhakî, Delâil c.1 s.217; 1000 Mucize no.87 (s.60); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14141; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 102 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 238; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 309-311; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 74; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 26, 43-44; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 25; c. 1, s. 146; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 76-77; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 105; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 85, no. 68/2; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ümmü Ma'bed Hatunun Çadırına Uğranılması + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Sütsüz Koyundan Süt Sağışı" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:230; İbn Seyyid, Uyünu'l-eser, c:1, s:188 / İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:289-230)

---

591. Kokama miliki na mpate oyo naino ebotaki te

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Akamaki miliki na mpate ya mobateli moko ya bibwele, moombo, oyo akutanaki na ye na nzela, mpate oyo naino ebotaki te.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.185; Beyhakî, Delâil c.4 s.538; 1000 Mucize no.900 (PDF s.750); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14140

---

592. Mpate oyo eyaki uta na esobe kokamama mpe kobunga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Mpate moko ebimaki na esobe mpe eyaki, mpe nsima ya kokamama ebungaki mpe ekendaki.

Mokolo eyebani malamu te (na mobembo)

LIZIBA 1000 Mucize no.896 (s.745)

---

593. Koyeba liboso ete Suhayb atiki bomengo na ye mpe asali Hijra

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ayebaki, liboso Suhayb akoma, ete Suhayb atiki bomengo na ye na Maka mpo na kosala Hijra, mpe alobaki: “Mombongo ezwi litomba”.

622 (Hijra)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.212; 1000 Mucize no.200 (s.176); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 313

---

594. Qaswa kofukama na mitindo na esika ya moskeyi

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango akɔtaki na Madina, batikaki kamela na ye Qaswa na koloba: “Ezali na mitindo”, mpe efukamaki na esika ya moskeyi.

1 H (622)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.186; 1000 Mucize no.109 (s.84); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 313; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 115; Kütüb-i Sitte: Buhârî 7/196-197; Müslim 3/1623 (satırın kaynağı)

---

595. Mpate mobange kopesa miliki mpe etonga kopambolama

Hasan (malamu) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Nsima ya kobima na Maka elongo na Abu Bakr, na kaa moko ya Baarabu esika balekaki, apapolaki libɛlɛ ya mpate ya mobange, oyo miliki na yango esilaki, ya mwasi moko oyo azalaki ye moko, mpe akamaki miliki oyo etondisaki mbeki; mwasi yango, mwana na ye mpe Abu Bakr bamɛlaki; mwasi yango abengaki ye “Moto ya lipamboli”, etonga na ye ekolaki, mpe nsima ayaki na Madina mpe akomaki Moislam.

Mobembo ya Hijra, pene na 1 H (622)

LIZIBA 1000 Mucize no.299 (s.276); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 311

---

596. Mobateli oyo alingaki koyebisa Quraysh abosanisami

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na ntango ya Hijra, mobateli moko ya bibwele oyo ayokaki nsango na bango abimaki na mbangu mpo na koyebisa Quraysh; ntango akɔtaki na Maka, motema na ye ebetamaki, ayebaki te nini asala, abosanaki mpo na nini abimaki, mpe azongaki na esika na ye.

Hijra, 622

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl (ismet / korunması)

---

597. Madina kongɛnga na kokɔta na ye mpe kokoma molili na liwa na ye

Sahih (ya solo) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Na mokolo oyo akɔtaki na Madina, biloko nyonso na engumba engɛngaki, mpe na mokolo oyo akufaki, biloko nyonso ekomaki molili; Anas alobaki: “Liboso tosilisa kopupola mabele na mabɔkɔ na biso nsima ya kokunda ye, tomonaki mitema na biso ebongwani”.

Kokɔta na Madina: 1 H (622); liwa: 11 H (632)

LIZIBA Tirmizî, Menâkıb, bâb 1, no. 3618

---

598. Huyayy bin Akhtab ayebi Mosakoli ﷺ mpe abombi bonguna

Daif (elɛmbi) BILEMBO NA BOMOI YA MOSAKOLI

Ndenge Safiyya bint Huyayy ayebisaki, tata na ye Huyayy bin Akhtab mpe noko na ye Abu Yasir bakendaki epai na ye na mokolo oyo akomaki na Quba mpe bazongaki na mpokwa, balɛmbi; na motuna ya Abu Yasir: “Ye nde?”, Huyayy azongisaki: “Ee, na kombo ya Allah; nayebi ye na bizaleli na ye; nakozala monguna na ye bomoi na ngai mobimba”.

Hijra, 1 H (622)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl (önceki kitaplar, kâhinler ve meliklerin beklentisi), no. 37

599. Mongongo oyo amonani te atangi loyembo ya Umm Mabad na Maka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Nsima ya Hijra, na Maka (na ngambo ya Abu Qubays), mongongo ya moto oyo amonani te ayembaki na makasi: “Allah apesa lifuta malamu koleka na baninga mibale oyo bakitaki na hema ya Umm Mabad…”; bato ya Maka bayebaki na mongongo yango nzela oyo ye alandaki, mpe Hassan bin Thabit azongisaki na loyembo.

Hijra, 622

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 238

600. Lobiko ya Abu Bakr oyo nyoka eswaki na mobɛngɛ ya Thawr

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Na mobɛngɛ ya Thawr, ntango nyoka eswaki Abu Bakr, oyo azipaki libulu na lokolo na ye, abondelaki mpe apapolaki na lobɔkɔ na ye, mpe kovimba mpe mpasi esilaki.

Hijra, 622

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

601. Nzete kobima na monoko ya mobɛngɛ ya Thawr mpe kozipa esika ya kokɔta

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Ntango bakɔtaki na mobɛngɛ ya Thawr, nzete moko ebimaki na monoko ya mobɛngɛ, ekomaki mobesu mpe ezipaki esika ya kokɔta (elongo na libenga mpe monyama-ngungu).

Hijra, 622

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

602. Lobiko ya mwana ya Umm Mabad oyo azalaki kotambola te

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Na nzela ya Hijra, abondelaki mpo na mwana ya Umm Mabad, kombo na ye Mabad, oyo azalaki kotambola te, mpe mwana abikaki mpe abandaki kotambola.

Hijra, 622

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

603. Nzete ya lobiko kokola na mai oyo asukolaki na yango monoko

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na hema ya Umm Mabad, asopaki na nse ya nzete moko ya nzube (awsaj) mai oyo asukolaki na yango monoko; na ntongo, nzete moko monene ekolaki, na mbuma, na solo ya misk, mpe mbuma na yango ezalaki kobikisa.

Hijra, 622

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

604. Na nzela ya Hijra, Burayda bin al-Husayb al-Aslami, oyo akangaki nzela na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hijra, Burayda bin al-Husayb al-Aslami, oyo akangaki nzela na ye elongo na bato ya bafarasi ntuku sambo mpo na kozwa lifuta, ntango asololaki na ye, andimaki mbala moko elongo na bato na ye.

Hijra, 622

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

605. Ntango boyokani ya Aqaba esilaki, satana agangaki uta na nsɔngɛ ya ngomba: “E...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango boyokani ya Aqaba esilaki, satana agangaki uta na nsɔngɛ ya ngomba: “E Quraysh, Aws mpe Khazraj bayokani mpo na kobundisa bino”; alobaki: “Mongongo oyo ebangisa bino te; ezali Iblis, monguna ya Allah; akoki koyokisa yango te na bato oyo bozali kobanga”.

Boyokani ya mibale ya Aqaba (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 303 (Kendisini kabilelere arz etmesinde görülen âyetler bâbı)

606. Na butu ya Aqaba, anzelu Jibrili azalaki wana, mpe kaka Haritha bin an-Numan...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya Aqaba, anzelu Jibrili azalaki wana, mpe kaka Haritha bin an-Numan nde amonaki ye na lolenge ya mobali moko alati bilamba ya pɛmbɛ.

Boyokani ya mibale ya Aqaba (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 303 (Kendisini kabilelere arz etmesinde görülen âyetler bâbı)

607. Na butu ya Hijra, ntango babimaki na ekuke ya nsima (khawkha) ya ndako ya Abu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya Hijra, ntango babimaki na ekuke ya nsima (khawkha) ya ndako ya Abu Bakr, moto ya liboso oyo bakutanaki na ye azalaki Abu Jahl; Allah azipaki miso na ye, mpe balekaki pembeni na ye kozanga ete amona ye mpe Abu Bakr.

Butu ya Hijra (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 305 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

608. Alobaki na Abu Bakr, oyo atungisamaki ntango amonaki mobali moko atelemi liboso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Bakr, oyo atungisamaki ntango amonaki mobali moko atelemi liboso mpenza ya mobɛngɛ: “Baanzelu bazali kozipa biso na mapapu na bango”; ntango mobali yango afandaki, atalaki ngambo na bango mpe asubaki, eyebanaki ete amonaki bango te.

Hijra (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 305 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

609. Na mobɛngɛ, alobaki na Abu Bakr, oyo mposa ya mai ezalaki kosala: “Kende na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobɛngɛ, alobaki na Abu Bakr, oyo mposa ya mai ezalaki kosala: “Kende na nsuka ya mobɛngɛ, mɛla”; Abu Bakr amɛlaki mai ya elɛngi koleka mafuta ya nzoi, ya pɛmbɛ koleka miliki, ya solo kitoko koleka misk, mpe alobaki: “Allah apesaki mitindo na anzelu oyo abatelaka bibale ya Paladiso, mpe afungolaki ebale moko uta na Firdaws kino na mobɛngɛ”.

Hijra (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 307 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

610. Nsima ya boyokani ya Aqaba, Saad bin Ubada, oyo akendaki na Hadramawt, na nzela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya boyokani ya Aqaba, Saad bin Ubada, oyo akendaki na Hadramawt, na nzela ya kozonga ayokaki na butu mingongo mibale ya bato oyo bamonani te; ya mibale alobaki: “Kati na Zuhra mpe Yathrib ezali na likambo ya kokamwa: mosakoli ya kimya atindami na liloba oyo eleki malamu, abimisami uta na mboka mosantu kino na mboka ya bilanga ya tamari mpe ya bandako makasi”.

Ntango ya Hijra (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 308 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

611. Ntaba ya Umm Mabad, oyo ye asimbaki libɛlɛ na yango, ewumelaki na bomoi kino...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntaba ya Umm Mabad, oyo ye asimbaki libɛlɛ na yango, ewumelaki na bomoi kino mobu ya Ramada (nzala makasi) na ntango ya Umar, mpe ezalaki kokamama ntongo mpe mpokwa atako eloko moko te etikalaki na mabele.

Hijra (622) – 18 H (639)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 311 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

612. Na nzela ya Hijra, mobateli moko ya bibwele, epai oyo basɛngaki miliki, amemaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hijra, mobateli moko ya bibwele, epai oyo basɛngaki miliki, amemaki ntaba moke ya mwasi oyo ebotaki na ebandeli ya mobu mpe miliki na yango esilaki; apapolaki libɛlɛ na yango mpe abondelaki, miliki ebimaki, amɛlisaki Abu Bakr mpe mobateli, mpe ye moko amɛlaki; mobateli alobaki: “Ozali nani?”, mpe atatolaki bosakoli na ye.

Hijra (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 312 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

613. Na vɛrsɛ “Ye oyo atii Korani lokola mokumba na yo akozongisa yo na esika ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na vɛrsɛ “Ye oyo atii Korani lokola mokumba na yo akozongisa yo na esika ya kozonga (maad)”, eyebisamaki na ye, na nzela ya Hijra (na Juhfa), ete akozonga na Maka, mpe yango ekokisamaki na kozwa Maka.

Esakweli: Hijra (622); kokokisama: kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 312 (Hicrette meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

614. Ntango ayaki na Madina, Abdullah bin Salam, oyo apotaki mbangu mpo na komona...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayaki na Madina, Abdullah bin Salam, oyo apotaki mbangu mpo na komona ye, kaka ntango atalaki elongi na ye, ayebaki bosembo na ye mpe alobaki: “Elongi oyo ezali elongi ya mokosi te”.

Hijra, 1 H (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 314 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

615. Umm Ayman, oyo asalaki Hijra uta na Maka kino na Madina kozanga bilei mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umm Ayman, oyo asalaki Hijra uta na Maka kino na Madina kozanga bilei mpe kozanga mai, ntango mposa ya mai makasi ezalaki koboma ye pene na Rawha, mbeki moko ya mai ekitaki uta na likolo na nsinga ya pɛmbɛ; amɛlaki mpe atondaki, mpe nsima na yango ayokaki lisusu mposa ya mai te, ata na mokolo ya moi makasi wana azalaki kokila bilei.

Pene na Hijra, 622

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 120 (Türlerine göre mucizeler bölümü (alt bâb başlığı özetten alınamadı))

616. Na Hijra, molandi bilembo Abu Kurz al-Khuzai, oyo azalaki kolanda bilembo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hijra, molandi bilembo Abu Kurz al-Khuzai, oyo azalaki kolanda bilembo na bango, atalaki elembo ya lokolo na ye mpe alobaki: “Oyo ezali elembo ya lokolo ya Muhammad; na kombo ya Allah, ekokani mpenza na elembo ya lokolo ya Ibrahim na Maqam”.

Hijra, 622

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 144 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

617. Na mobɛngɛ, mpo na kobɔndisa Abu Bakr oyo azalaki kobanga Quraysh mpe kimya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobɛngɛ, mpo na kobɔndisa Abu Bakr oyo azalaki kobanga Quraysh mpe kimya ezalaki te na motema na ye, abetaki efelo ya nsima ya mobɛngɛ na lokolo na ye; ekuke moko oyo efungwamaki epai ya mbu mpe masuwa moko emonanaki; alobaki: “Sikoyo zala kimya; soki bakɔti na ekuke, tokobima awa mpe tokomata na masuwa”.

Hijra, 622

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 145 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

618. Monoko moke ya mobɛngɛ ya Thawr ekomaki monene ntango ye akomaki, mpe nsima ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Monoko moke ya mobɛngɛ ya Thawr ekomaki monene ntango ye akomaki, mpe nsima ya kokɔta na ye ezongaki ndenge ezalaki; na lisolo ya al-Waqidi, libanga makasi oyo ezalaki liboso na ye epasukaki mpe epesaki ye nzela.

Hijra, 622

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 111 (fasl fî i'câzihî (çeşitli mucizeler))

619. Na mobɛngɛ, alobaki na Abu Bakr: “Nazali komona masuwa ya Jafar bin Abi Talib...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobɛngɛ, alobaki na Abu Bakr: “Nazali komona masuwa ya Jafar bin Abi Talib mpe baninga na ye ezali koningana na mbu, mpe Ansar bafandi na makita na bango”; ntango Abu Bakr alingaki komona, apapolaki miso na ye mpe amonisaki ye mpe (Khalid bin Najih uta na Imam as-Sadiq; lisolo yango ezwami na ndimbola oyo ezali mabe mpo na Abu Bakr).

Hijra, 622

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 109 (Bâb 11: gaybî haberleri)

620. Abdullah bin Salam, oyo ayekolaki epai ya tata na ye bizaleli ya mosakoli ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Salam, oyo ayekolaki epai ya tata na ye bizaleli ya mosakoli ya ntango ya nsuka na Tora, ntango ayokaki ete akomi na Quba, alɛngaki mpe alobaki “Allahu Akbar”; ndeko mwasi ya tata na ye, mobange Khalida bint al-Harith, apamelaki ye: “Soki oyokaki ete Musa bin Imran ayei, mbele osalaki koleka bongo te”, mpe atunaki: “To ye nde mosakoli oyo bayebisaki biso ete akotindama pene ya Ngonga ya nsuka?”; na eyano “Ee”, andimaki, mpe nsima ndeko mwasi ya tata na ye akomaki mpe Moislam.

Hijra, 1 H (622)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yahudî Âlimlerinden Abdullah b. Selâm'ın Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Şuarâ:197 / İbn İshak-Sîre, c:2, s:163-164,220; İbn Sa'd, Tabakât, c. 2, s. 353; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:266; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:108,211,)

621. Na nzela ya Hijra, kaka ntango amonaki Abu Layla ya Sulaym, oyo ayebaki ye te...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hijra, kaka ntango amonaki Abu Layla ya Sulaym, oyo ayebaki ye te mpe amemaki mokanda ya Tubba, abengaki ye na kombo na ye mpe alobaki: “Ozali na mokanda ya Tubba, pesa ngai yango”; Abu Layla akamwaki: “Ndenge nini oyebi oyo ezali epai na ngai?”; ntango batangaki mokanda, alobaki mbala misato: “Boyei malamu, ndeko ya bosembo Tubba”.

Nzela ya Hijra, 622

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın İçinde Yedi Ay Kaldığı Evin Tarihçesi" (kitabın dipnotu: İbn Asâkir, Târih, c:3, s:334-335; Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:1, s:163; Vâkıdî, Fütûhu'ş-Şâm, c:1, s:33)

---

622. Na butu ya Hijra, alobaki na Abu Jahl, oyo azalaki kosɛkɛ ye na ekuke na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya Hijra, alobaki na Abu Jahl, oyo azalaki kosɛkɛ ye na ekuke na ye: “Ngai nde nazali koloba yango; yo mpe ozali moko kati na bato oyo bakotumbama na lifelo nsima ya kobomama mpo baboyaki kondima ngai”; Abu Jahl abomamaki mopagano na Badr.

Esakweli: 622 (butu ya Hijra); kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Müşriklerin Başlarına Toprak Saçarak Aralarından Geçip Gidişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:127; Abdurrezzak, Musannef, c:5, s:390; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:228; Taberî, Târîh, c:2, s:245; Yâkubî, Târîh, c:2, s:39)

---

623. Ali, oyo azongisaki biloko ya bato na bankolo na yango mpe atambolaki na butu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali, oyo azongisaki biloko ya bato na bankolo na yango mpe atambolaki na butu kino akomaki na Quba, makolo na ye evimbaki, epasukaki mpe ezalaki kotangisa makila; ye apapolaki yango na lobɔkɔ na ye mpe abondelaki, mpe mpasi nyonso esilaki.

Hijra, Rabi al-Awwal 1 H (622), Quba

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "X-] ŞİFA MU'CİZELERİ" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:3, s: 22; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s:96)

17 · Mobu ya 1 ya Hijra (622–623): kofanda na Madina

624. Ayanolaki mituna misato ya Abdullah bin Salam “oyo kaka mosakoli akoki koyeba”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayanolaki mituna misato ya Abdullah bin Salam “oyo kaka mosakoli akoki koyeba”, mpe Abdullah akomaki Moislam.

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.216; Beyhakî, Delâil c.5 s.19; İbn Kesîr s.103; web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5870; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 584; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 247; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 314; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 216; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 345; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yahudî Âlimlerinden Abdullah b. Selâm'ın Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: İbn İshak-Sîre, c:2, s:163-164,220; İbn Sa'd, Tabakât, c. 2, s. 353; Belâzurî, Ensâb, c:1, s:266; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:108,211,); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3329, 3938 (satırın kaynağı)

625. Talq bin Ali mpe bato na ye bamemaki mai oyo ye asukolaki na yango monoko na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Talq bin Ali mpe bato na ye bamemaki mai oyo ye asukolaki na yango monoko na mboka na bango, mpe babongolaki ndako na bango ya losambo moskeyi; mai yango esilaki te.

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.232; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 47; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 69; Kütüb-i Sitte: Nesâî, Mesacid 11, (2, 38-39) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5524, c./s. 15/336]

626. Ntango bayaki na Madina, fiɛvrɛ oyo ekangaki basahaba na ye ekendaki na Juhfa na libondeli na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bayaki na Madina, fiɛvrɛ oyo ekangaki basahaba na ye ekendaki na Juhfa na libondeli na ye.

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.263; İbn Kesîr s.78; 1000 Mucize no.197 (s.174); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 319; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 49; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 9; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ashabın Medine'de Hastalanışı ve Peygamberimiz Aleyhisselâmın Medine Hakkında Dua Edişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:238-239; Müslim, Sahih, c:2, s:1000-1003; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:65,83,260;C:3,S:260; Buhârî, Sahih, c:2, s: 225;C:4,S:264; İbn Esîr, Nihâye, c:4, s: 308; Firuzâbadi, Kâmüs, c:1, s:349; Mâlik, Muvatta, c:2, s:885); Kütüb-i Sitte: Buhâri, Fezailu'l-Medine 11, Menakıbu'l-Ensâr 46, Mardâ 8, 22, 43; Müslim, Hacc 480, (1376) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4603, c./s. 13/184-185]

627. Abondelaki lipamboli mpo na bilembo ya komeka mpe bilei ya Madina

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki lipamboli mpo na bilembo ya komeka mpe bilei ya Madina.

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.263; İbn Kesîr s.78; 1000 Mucize no.196 (s.174); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 320; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ashabın Medine'de Hastalanışı ve Peygamberimiz Aleyhisselâmın Medine Hakkında Dua Edişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:238-239; Müslim, Sahih, c:2, s:1000-1003; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:65,83,260;C:3,S:260; Buhârî, Sahih, c:2, s: 225;C:4,S:264; İbn Esîr, Nihâye, c:4, s: 308; Firuzâbadi, Kâmüs, c:1, s:349; Mâlik, Muvatta, c:2,

s:885); Kütüb-i Sitte: Buhâri, Fezailu'l-Medine 11; Müslim, Hacc 480, (1376); Buhârî, Büyu' 53; Müslim, Hacc 465, (1368); Müslim, Hacc 473, (1373); Tirmizî, Da'avât 55, (3450) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4603, c./s. 13/184-185; no. 4604, c./s. 13/186; no. 4605, c./s. 13/187]

---

628. Bilei ya Abu Ayyub al-Ansari, ya bato mibale, etondisaki bato 30, 60 mpe 90...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bilei ya Abu Ayyub al-Ansari, ya bato mibale, etondisaki bato 30, 60 mpe 90 moko nsima ya mosusu (bato 180 nyonso).

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.550; 19. Mektup listesi (183.txt) no.60, 120, 135; 1000 Mucize no.167 (s.145); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14112; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 111 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 2. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 80; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 90; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 282; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ensardan Yüz Seksen Kişinin Peygamberimize Bey'at Edişi" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:428, Kadı İyaz, Şifa, c:1, s:243-244)

---

629. Abdullah bin Zayd ateyamaki maloba ya adhana na ndɔtɔ, mpe Mosakoli ya Allah ﷺ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Zayd ateyamaki maloba ya adhana na ndɔtɔ, mpe Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: “Ezali ndɔtɔ ya solo”.

1 H (622–623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.352; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 322-323; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd; Tirmizî ; İbn Mâce 707 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2454; no. 2453; no. 6199, c./s. 16/626]

---

630. Nsima ya Hijra, na Madina oyo bokɔnɔ ya kopalangana ezalaki, ntango Abu Bakr...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Hijra, na Madina oyo bokɔnɔ ya kopalangana ezalaki, ntango Abu Bakr mpe Bilal babelaki mpe bayimaki, abondelaki: “E Allah, lingisa biso Madina lokola Maka, ata koleka, mpe sala ete ezala na nzoto kolɔngɔnɔ”.

Mbala moko nsima ya Hijra, 1 H (622–623)

LIZIBA 1000 Mucize no.195 (s.174); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ashabın Medine'de Hastalanışı ve Peygamberimiz Aleyhisselâmın Medine Hakkında Dua Edişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:238-239; Müslim, Sahih, c:2, s:1000-1003; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:65,83,260;C:3,S:260; Buhârî, Sahih, c:2, s: 225;C:4,S:264; İbn Esîr, Nihâye, c:4, s: 308; Firuzâbadi, Kâmüs, c:1, s:349; Mâlik, Muvatta, c:2, s:885); Kütüb-i Sitte: Buhâri, Fezailu'l-Medine 11, Menakıbu'l-Ensâr 46, Mardâ 8, 22, 43; Müslim, Hacc 480, (1376) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4603, c./s. 13/184-185]

---

631. Ntango ayaki na Madina, bokɔnɔ oyo ezingaki engumba mpe elɛmbisaki basahaba na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayaki na Madina, bokɔnɔ oyo ezingaki engumba mpe elɛmbisaki basahaba na ye ekangaki ye te, mpe atikalaki malamu.

Mbala moko nsima ya Hijra, 1 H (622–623)

LIZIBA 1000 Mucize no.198 (s.175); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ashabın Medine'de Hastalanışı ve Peygamberimiz Aleyhisselâmın Medine Hakkında Dua Edişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:238-239; Müslim, Sahih, c:2, s:1000-1003; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:65,83,260;C:3,S:260; Buhârî, Sahih, c:2, s: 225;C:4,S:264; İbn Esîr, Nihâye, c:4, s: 308; Firuzâbadi, Kâmüs, c:1, s:349; Mâlik, Muvatta, c:2, s:885)

---

632. Ntango ayaki na Madina, Abu Amir, oyo azalaki kowelana na ye, alobaki: “Mokosi...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayaki na Madina, Abu Amir, oyo azalaki kowelana na ye, alobaki: “Mokosi, Allah aboma ye abenganami, mopaya mpe ye moko”, mpe ye alobaki: “Ee, moto oyo azali koloba lokuta, Allah asala ye bongo”; Abu Amir akimaki na Maka, nsima ya kozwama ya Maka na Taif, mpe ntango Taif ekomaki Moislam akimaki na Sham, mpe akufaki kuna abenganami, mopaya mpe ye moko.

Liloba: nsima ya Hijra, pene na 1 H (622); kokokisama: na Sham nsima ya Islam ya Taif, pene na 9–10 H (630–631)

LIZIBA 1000 Mucize no.281 (s.259); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 41; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 48; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 37; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ebu Âmir Fâsık'ın Tâif'ten Şam'a Kaçışı ve Âkibeti" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:71; İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:540-541; Vâkidî, Megâzî, c:2, s:441, Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:81) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Kuba Münâfıkları ve Ebu Âmir'in Peygamberimiz Aleyhisselâm ile Tartışması ve Âkibeti" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, C:4.S:174,235; c:3, s:71; Taberî, Tefsir, c:11, s:24; İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:540-541; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:441.)

---

633. Amonaki na ndɔtɔ mwasi moko moindo, nsuki na ye ya mobulu, abimi na Madina mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ mwasi moko moindo, nsuki na ye ya mobulu, abimi na Madina mpe akei na Mahyaa na Juhfa, mpe alimbolaki yango ete bokɔnɔ ya fiɛvrɛ ya Madina ekendaki kuna.

Ebandeli ya eleko ya Madina, pene na 1 H (622–623)

LIZIBA 1000 Mucize no.980 (s.794); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 319; Kütüb-i Sitte: Buharî, Ta'bir 41, 42, 43; Tirmizî, Rü'ya 10, (2291) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 968, c./s. 4/536]

---

634. Ntango ayaki na Madina, libota ya Rafi bin Sinan bamemelaki ye lokasa oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayaki na Madina, libota ya Rafi bin Sinan bamemelaki ye lokasa oyo babatelaki lokola libula banda ntango ya bozoba, oyo ezalaki kolimbola bizaleli ya umma ya ntango ya nsuka (bakokatisa mbu, soki losambo na bango ezalaki kati na bato ya Nuh, mbele babebisamaki na mpela te); ntango batangaki yango, akamwaki.

1 H (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 28 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

635. Ntango bazalaki kotonga Moskeyi ya Mosakoli, Abu Bakr akundolaki makonzi oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotonga Moskeyi ya Mosakoli, Abu Bakr akundolaki makonzi oyo etikalaki na ndako na ye na Maka; ye abondelaki, mpe makonzi ezwaki mapapu, epumbwaki mpe eyaki na Madina.

1 H (622–623)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

636. Na tamari ntuku mibale na mitano oyo Salman al-Farisi amemaki, basahaba nyonso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na tamari ntuku mibale na mitano oyo Salman al-Farisi amemaki, basahaba nyonso baliaki, mpe soki mbuma nkoto moko esanganaki na katikati.

1 H (622), Salman kokɔta na Islam

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

---

637. Atunaki mobali moko oyo ayaki uta na nzela ya Maka: "Okutanaki na moto moko na..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki mobali moko oyo ayaki uta na nzela ya Maka: "Okutanaki na moto moko na nzela?"; mobali alobaki: "Namonaki kaka mwasi moko moindo, bolumbu, nsuki ya mobulu", mpe ye alobaki: "Yango ezali fiɛvrɛ; banda lelo ekozonga lisusu te (na Madina)".

1 H (622–623)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 320 (Vebâ, humma ve tâunun Medine'den kaldırılması mucizesi bâbı)

---

638. Ntango azalaki kotia moboko ya Moskeyi ya Mosakoli, na elembo ya anzelu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotia moboko ya Moskeyi ya Mosakoli, na elembo ya anzelu Jibrili, bangomba oyo ezalaki kati na bango elongolamaki (egumbamaki) mpe Kaaba emonisamaki na ye; atiaki kibla na kotalaka Kaaba, mpe nsima biloko nyonso ezongaki ndenge ezalaki.

Kotonga Moskeyi ya Mosakoli, 1 H (622–623)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 321 (Mescidin inşası sırasında görülen âyetler bâbı)

---

639. Ntango bazalaki kotonga moskeyi ya Quba, ye moko azalaki komema mabanga, atiaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotonga moskeyi ya Quba, ye moko azalaki komema mabanga, atiaki kibla na yango mpe alobaki: "Jibrili azali kolakisa ngai Kaaba (azali kokamba ngai na kibla)".

Kotonga moskeyi ya Quba, 1 H (622)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 321 (Mescidin inşası sırasında görülen âyetler bâbı)

---

640. Ntango ayaki na Madina, apapolaki moto ya Muhammad bin Anas bin Fadala, mwana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayaki na Madina, apapolaki moto ya Muhammad bin Anas bin Fadala, mwana ya mpinga mibale, abondelaki lipamboli mpe alobaki: “Bopesa ye kombo na ngai, kasi bopesa ye kombo na ngai ya ‘tata ya…’ (kunya) te”; ntango akomaki mobange mpe nsuki ya moto mpe ya mbɛku ekomaki mpɛmbɛ, esika oyo lobɔkɔ na ye esimbaki ekomaki mpɛmbɛ te.

1 H (622); elembo: bomoi mobimba

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 138 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

---

641. Ntango Abu Ayyub al-Ansari ayimaki mpo na ghul oyo azalaki kozwa tamari to…

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Ayyub al-Ansari ayimaki mpo na ghul oyo azalaki kozwa tamari to bilei na etando na ye (sahwa), alobaki: “Ntango okomona ye, loba: ‘Bismillah, yanola Mosakoli ya Allah’”; ghul oyo akangamaki (jini oyo ayaki na lolenge ya nyau) alapaki ndai ete akoya lisusu te, mpe Mosakoli ya Allah ﷺ ayebisaki mbala nyonso: “Akosi, akoya lisusu”, mpe na mbala ya misato ghul ateyaki Ayat al-Kursi; mpe ayebisaki liboso: “Lobi okozwa nyau moko na kati”.

Pene na 1 H (622–623) (eleko oyo afandaki na ndako ya Abu Ayyub)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 163-164 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

---

642. Ntango ntoma oyo amemaki likabo to nsango epai ya Uthman azongaki noki te…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ntoma oyo amemaki likabo to nsango epai ya Uthman azongaki noki te, alobaki: “Nayebisa yo nini epekisaki yo? Otalaki Uthman mpe Ruqayya mpe kitoko na bango ekamwisaki yo”, mpe ntoma andimaki yango.

1–2 H (liboso ya liwa ya Ruqayya)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 180 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

---

643. Ntango bazalaki kotonga moskeyi ya Madina, ye moko atiaki libanga ya liboso…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotonga moskeyi ya Madina, ye moko atiaki libanga ya liboso, nsima Abu Bakr, Umar mpe Uthman moko nsima ya mosusu, mpe alobaki: “Bango bazali bato oyo bakozwa mokumba nsima na ngai (bakalifa)” (masolo ya Safina mpe Aisha).

Esakweli: 1 H (622); kokokisama: 11–35 H (632–656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

---

644. Moboko ya moskeyi ya Quba mpe bakalifa ya nzela ya solo

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ntango azalaki kotia moboko ya moskeyi ya Quba, kaka Abu Bakr, Umar mpe Uthman nde bazalaki elongo na ye; na motuna ya Qutba bin Malik: “Ozali kotonga moskeyi oyo kaka na bango misato?”, alobaki: “Bango nde bakozala bankolo ya bokalifa nsima na ngai”.

Esakweli: 1 H (622), Quba; kokokisama: 11–35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

645. Salman amoni lipata oyo ezalaki kopesa bato sambo elili

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na elanga epai Salman azalaki kosala lokola moombo, amonaki bato sambo oyo lipata moko ezalaki kopesa bango elili likolo ya mito na bango mpe kotambola elongo na bango, mpe alobaki: “Mosakoli moko azali kati na bango”.

Eleko ya Hijra (pene na 622), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1081 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

646. Lobiko ya mama ya miso ekufa ya Abu Ayyub

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Mama ya Abu Ayyub, oyo azalaki miso ekufa mpe alobaki: “Soki ekoki, nazalaki na miso mpo namona ye”, ntango ye atiaki lobɔkɔ na ye na elongi na ye, miso na ye efungwamaki; oyo ezali likamwa na ye ya liboso na Madina.

Hijra, kokoma na Madina (622)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 115-116 (fasl fîmâ zahara mine'l-hayevânât ve'l-cemâdât)

647. Lipamboli ya tharid ya Asad bin Zurara

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Na kopo moko ya tharid oyo Abu Umama Asad bin Zurara azalaki kotinda mokolo nyonso na midi mpe na mpokwa, ye alyaki elongo na bato oyo bazalaki pembeni na ye, bango nyonso batondaki, mpe kopo ezongaki ndenge ezalaki.

Madina, 1 H (622–623)

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 48, no. 14/3 (fasl: âyâtühû fi'l-et'ime ve'l-eşribe)

648. Mwana ntaba kozonga na bomoi na ndako ya Abu Ayyub

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BANYAMA

Ntango ayaki na Madina mpe akitaki na ndako ya Abu Ayyub, basalaki bilei na mwana ntaba moko oyo ezalaki na ndako mpe na saa moko ya mbuma ya orge; babelelaki: “Moto oyo alingi bilei aya na ndako ya Abu Ayyub”, ebele ya bato bayaki lokola mpela mpe batondaki, bilei esilaki te; atindaki batia mikuwa na loposo na yango mpe alobaki: “Telema na ndingisa ya Allah”, mwana ntaba asekwaki, mpe bato batatolaki shahada (lisolo ya Salman).

Hijra, 1 H (622)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 20 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

649. Litatoli ya nzete na kotonga moskeyi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Na Madina, ntango azalaki kotonga moskeyi, nzete moko oyo abengaki epasolaki mabele, eyaki mpe etelemaki liboso na ye, mpe etatolaki bosakoli na ye.

1 H (622–623), kotonga Moskeyi ya Mosakoli (bokuse ezali polele te)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 380 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

18 · Mobu ya 2 ya Hijra (623–624): Badr

650. Lipamboli na bilei ya libala ya Ali

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Na bilei ya libala ya Ali, bilei moke ekokaki mpo na bato ebele.

2 H (623–624)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.128; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 11. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Concerning the Increase in Food and Drink"

---

651. Nsango ete Umayya bin Khalaf akobomama

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Saad bin Muadh alobaki na Umayya bin Khalaf: “Muhammad alobi ete akoboma yo”, mpe Umayya abomamaki na Badr.

2 H (623–624)

LIZIBA İbn Kesîr s.137; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3632; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 599; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 11. fasıl, no. 117; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 325; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 242-243; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Sa'd b. Muaz'ın Kâbe'de Ebu Cehil ile Tartışması ve Ümeyye b. Halefin Âkibeti" (kitabın dipnotu: Ahmed b.Hanbel, Müsned, c:1, s:400, Buhârî, Sahih, c:4, s:184-185, c:5, s:2-3; Zehebî, Siyer, c:1, s:203); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3632, 3950

---

652. Ndɔtɔ ya likama ya Atika liboso ya Badr

Daif (elɛmbi) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Atika bint Abd al-Muttalib, liboso ya Badr, amonaki na ndɔtɔ likama ya Quraysh.

2 H (623–624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.306; 1000 Mucize no.995 (s.809); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 326

---

653. Bisika oyo basambeli bikeko bakokufa komonisama

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Mokolo moko liboso ya Badr, alakisaki na lobɔkɔ na ye moko moko bisika oyo bakonzi ya basambeli bikeko bakobomama.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.302, 326; İbn Kesîr s.141; 19. Mektup listesi (183.txt) no.27; 1000 Mucize no.379 (s.366); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5871; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6498; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 328-329; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 243; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 309; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Bedir'de Müşrik Ulularının Vurulup Düşecekleri Yerleri Birer Birer Gösterişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b.Hanbel, Müsned, c:3, s:219); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cihad 83, (1779); Ebu Dâvud, Cihâd 125, (2681) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4229, c./s. 12/88-89]

654. Mbula mpe kimya na butu ya Badr

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Na butu ya Badr, bandimi babɔndisamaki na mbula mpe na mpɔngi moke.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.306; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 335-336; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122-123

655. Lisalisi ya mampinga ya baanzelu na Badr

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Na Badr, na libondeli na ye, mampinga ya baanzelu etindamaki mpo na kosalisa.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.326, 360; 1000 Mucize no.179 (s.157), no.180 (s.159); web: Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 329; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 451; TDV İslâm Ansiklopedisi, "Mûcize", c. 30; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 918; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZE TARİFİNDEKİ İHTİLÂFLAR + Yardım Mû'cizeleri" (kitabın dipnotu: Âl-i İmrân:122-123; Enfâl:9-10 / Âl-i İmrân:123-127; Ahzâb: 9) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kureyş Müşriklerini Görünce Allah'a Dua ve Münâcatta Bulunuşu" (kitabın dipnotu: Enfal: 9 / Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:3, s:35,51-54); "Mücahidlere Meleklerin Yardıma Geldiklerinin Müjdelenişi" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:57,70-71,76 / Âl-i İmran: 123-124); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cihâd 58, (1763); Buhârî, Megâzî 4; Tirmizî Tefsîr, Enfâl (3081); Ebu Dâvud, Cihad 131, (2690) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4230, c./s. 12/92]

656. Kobwaka lobɔkɔ moko ya mabele na Badr

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Na Badr, abwakaki lobɔkɔ moko ya mabele to ya mabanga mike, miso ya basambeli bikeko etondaki, mpe balongamaki.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.360; 19. Mektup listesi (183.txt) no.44, 171; 1000 Mucize no.380 (s.366); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 1. misal; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 335-337; ayrıca: TDV İslâm Ansiklopedisi, "Mûcize", c. 30; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 67, 72, 73; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 30; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 83; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 70; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZE TARİFİNDEKİ İHTİLÂFLAR" (kitabın dipnotu: Enfâl: 17) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "3- CEMÂDÂTLA, KUMLARLA YAPILAN İLÂHÎ DESTEKLER VE YARDIM MU'CİZELERİ > Müşriklerin Üzerine Kum Saçılıp Mücahidlerin Hücuma Kaldırılışı" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, c:2, s:280-281; Vakıdî, Megâzî, c:1, s: 81 / Enfal: 12-13 / Enfal: 17)

657. Libondeli ya kozongisa mabe ya Abu Jahl mpe nsuka na ye

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Libondeli ya Abu Jahl: "Soki oyo ezali solo, nokisela biso mabanga", ezwaki eyano na Badr lokola etumbu na mopanga, mpe akufaki na liwa mabe.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.357; 1000 Mucize no.182 (s.161); Kütüb-i Sitte: Buhârî (listedeki kaynağa göre); Buhârî, Megâzî 8; Ebu Dâvud, Cihâd 142, (2709) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4235, c./s. 12/97]

658. Etape ya Ukkasha kokoma mopanga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA OYO EMONANAKI NA MISO

Na Badr, eteni ya nzete oyo apesaki Ukkasha, oyo mopanga na ye ebukanaki, ekomaki mopanga na lobɔkɔ na ye.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.383; 1000 Mucize no.377 (s.365); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 338; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 254; c. 17, s. 382; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 911; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 104; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "5- CİHADLARDA, DÜŞMANA KARŞI YAPILAN İLÂHÎ DESTEKLER VE YARDIM MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf)" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:93)

659. Lipeka ya Khubayb bin Yasaf kobika

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Na Badr, Khubayb bin Yasaf, oyo azwaki libɛtɛ mpe lipeka na ye ekitaki, abikaki ntango ye abwakaki nsoi na mpota mpe akangisaki lipeka na esika na yango.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.383; 1000 Mucize no.127 (s.103), no.230 (s.203), no.231 (s.203); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 337; c. 2, s. 116; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 201-202

660. Lobɔkɔ ya Muawwidh oyo ekatanaki kobika

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Na Badr, akangisaki na nsoi na ye lobɔkɔ ya Muawwidh bin Afra (to ya mosahaba mosusu) oyo ekatanaki to ebukanaki.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.175, 180; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 10; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 50

661. Liso ya Rifaa oyo ezokaki kobika

Daif (elɛmbi) KOBIKISAMA MPE KOBATELAMA

Na Badr, abwakaki nsoi na liso ya Rifaa bin Rafi oyo likonga ezokisaki mpe abondelaki, mpe liso yango ebikaki.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA 1000 Mucize no.236 (s.208), no.943 (s.772), no.944 (s.773); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 338

662. Koyebisa anzelu oyo akangaki Abbas

Sahih (ya solo) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Na Badr, ayebisaki ete moto oyo akangaki noko na ye Abbas lokola mokangami azalaki “anzelu ya lokumu”.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA 1000 Mucize no.374 (s.363); web: Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 334; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:117,353)

663. Koyebisa wolo ya nkuku ya Abbas

Hasan (malamu) BISAKWELI MPE MAKAMBO EYEBISAMAKI LIBOSO

Ayebisaki Abbas, mokangami, wolo oyo atikaki na nkuku epai ya mwasi na ye Umm al-Fadl na Maka.

2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.433; 19. Mektup listesi (183.txt) no.103; 1000 Mucize no.177 (s.155), no.378 (s.365); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 341-342; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 469; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 323-324; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 105, 130; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 61-62; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 93-94; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hz. Abbas'ın Zevcesi Ümmü Fadl'a Verdiği, Gömmüş Olduğu Malları, Altınları İhbar Etmesi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:4, s:13-15; Ebu Nuaym, Delail, c:2, s:476)

664. Alobaki mpo na mokangami Suhayl bin Amr: “Mbala mosusu akotelema na esika oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na mokangami Suhayl bin Amr: “Mbala mosusu akotelema na esika oyo okokumisa ye”; na mokolo ya liwa ya Mosakoli, khutba ya Suhayl na Maka epekisaki bato kotika lingomba.

Esakweli: 2 H (624); kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.144; 19. Mektup listesi (183.txt) no.95, 96; 1000 Mucize no.422 (s.416); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 217; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Süheyl b. Amr'ın Ön Dişlerinden İkisinin Çekilmesi Hakkındaki Teklifin Peygamberimiz Aleyhisselâm Tarafından Kabul Edilmeyip, Kendisinin İleride Hoşa Gidebilecek Bir Konuşma da Yapabileceğinin Haber Verilişi" (kitabın dipnotu: Belâzurî, Ensâb, c:1, s:303-304; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:289, 304; Hakim, Müstedrek, c:3, s:282; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:2, s: 480; Vakıdî, Megâzî, c:1, s:107)

665. Ayebisaki Umayr bin Wahb mokano ya koboma ye na nkuku oyo Umayr mpe Safwan...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Umayr bin Wahb mokano ya koboma ye na nkuku oyo Umayr mpe Safwan basalaki na Hijr, mpe Umayr akomaki Moislam.

2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.444; 19. Mektup listesi (183.txt) no.106; 1000 Mucize no.385 (s.372); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14063-14065; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 344; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 324; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; İbn Hişâm, es-Sîretü'n-nebeviyye, c. 1, s. 661-663; Vâkıdî, el-Megāzî, c. 1, s. 125-128; İbn Sa'd, et-Tabakātü'l-kübrâ, c. 4, s. 199-201; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c. 8, s. 284-287, no. 14063-14065; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 296; c. 18, s. 46-47, 140; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 119-120; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 113; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 101, hadis no. 93/2; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Esir Olan Oğlunu Kurtarmak Bahanesiyle Medine'ye Gelip Peygamberimiz Aleyhisselâmı Öldürmek İsteyen Umeyr b. Vehb'in Müslüman Olarak Mekke'ye Dönüşü" (kitabın

dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s.316-318; Vakıdî, Megâzî, c:1, s:125-127; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s:300; İbn Sa'd, Tabakât, c:4, s:200-201)

---

666. Oyo alobaki mpo na biloko ya bitumba mpe bakangami ekokisamaki ndenge moko

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Oyo alobaki mpo na biloko ya bitumba mpe bakangami ekokisamaki ndenge moko.

2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.433; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 341

---

667. Abu Sufyan bin al-Harith, oyo amemaki nsango ya Badr na Maka, ayebisaki Abu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Sufyan bin al-Harith, oyo amemaki nsango ya Badr na Maka, ayebisaki Abu Lahab ete bakutanaki kati na likolo mpe mabele na mibali balati bilamba ya pɛmbɛ, likolo ya bafarasi, oyo moto akoki kotɛmɛla te; Abu Rafi alobaki: “Bango bazali baanzelu”.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.178 (s.156); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 332, 342; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:4, s:74)

---

668. Na Badr, Moislam moko ayokaki likolo ya mopagano oyo azalaki liboso na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Moislam moko ayokaki likolo ya mopagano oyo azalaki liboso na ye lokito ya fimbo mpe mongongo ya motambwisi ya farasi koloba: “Kende liboso, Hayzum!”, mpe amonaki mopagano yango alali na mabele, zolo ekatani, elongi epasuki lokola babeti ye fimbo; ntango ayebisaki yango, alobaki: “Olobi solo, oyo ezali lisalisi oyo euti na likolo ya misato”.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.375 (s.364); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5874; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 330; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1384-1385); Kütüb-i Sitte: Müslim 1763

---

669. Na Badr, ntango ayebisaki ete moto oyo akokufa shahidi akokɔta na Paladiso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, ntango ayebisaki ete moto oyo akokufa shahidi akokɔta na Paladiso, alobaki na Umayr bin al-Humam, oyo azalaki na elikya ya kozala moko ya bato ya Paladiso: “Ozali moko kati na bango”; Umayr abwakaki tamari oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye, abundaki mpe akufaki shahidi.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.376 (s.364); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 340-341; Kütüb-i Sitte: Buharî, Megâzî, 17; Müslim, İmâret 145, (1901); Muvatta, Cihâd 42, (2, 466) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1016, c./s. 5/51-52]

670. Alobaki na Nawfal bin al-Harith, oyo akangamaki na Badr mpe alobaki ete azali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Nawfal bin al-Harith, oyo akangamaki na Badr mpe alobaki ete azali na eloko te mpo na kofuta lisiko: “Futa lisiko na yo na bomengo na yo oyo ezali na Jidda”; Nawfal atatolaki shahada mpe afutaki lisiko na ye na bomengo yango.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.938 (s.770); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 342; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Bedir Esiri Nevfel'e Cidde'de Bulunan Süngülerini Haber Vermesi" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:5, s:268-269)

671. Ntango azalaki kobima na Badr elongo na bato 315, abondelaki: “E Allah, bazali...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobima na Badr elongo na bato 315, abondelaki: “E Allah, bazali na makolo, pesa bango banyama ya komata; bazali bolumbu, latisa bango; bazali na nzala, leisa bango”; nsima ya elonga, moto na moto azongaki na kamela moko to mibale, alati mpe atondi.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.971 (s.786); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 327; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mücâhidler Hakkındaki Duası" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, c:20); Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Cihâd 157, (2747) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4233, c./s. 12/95]

672. Ntango etumba ya Badr ekomaki makasi, afukamaki elongi na nse mpe azalaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango etumba ya Badr ekomaki makasi, afukamaki elongi na nse mpe azalaki kobondela ntango nyonso: “Ya Hayy, ya Qayyum”; Ali azongaki uta na etumba mbala minei mpe azwaki ye ntango nyonso na lolenge yango, mpe na nsuka Allah apesaki elonga.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.972 (s.787); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 330; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "4- CESÂRET, METÂNET, KUVVE-İ MANEVİYE İLE YAPILAN İLÂHÎ DESTEKLER VE YARDIM MU'CİZELERİ > Peygamberimiz Aleyhisselâmın Cesaret ve Metâneti"; Kütüb-i Sitte: Rezîn; Nesâî (Kübrâ) ve Hâkim (İbn Hacer, Fethu'l-Bârî 8, 291) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4234, c./s. 12/95-96]

673. Na Badr, alakelaki mabe Nawfal bin Khuwaylid, oyo azalaki kopelisa bato ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, alakelaki mabe Nawfal bin Khuwaylid, oyo azalaki kopelisa bato ya Quraysh na koganga: “E Allah, sambisa Nawfal”; ntango ayebaki ete Ali abomi ye, alobaki “Allahu Akbar” mpe akumisaki Allah oyo ayambaki libondeli na ye.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA 1000 Mucize no.975 (s.789); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 339

674. Ntango mampinga ya Quraysh, oyo ezalaki kokende na Badr, ekitaki na Juhfa…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mampinga ya Quraysh, oyo ezalaki kokende na Badr, ekitaki na Juhfa, Juhaym bin as-Salt, kati na mpɔngi mpe kolamuka, amonaki motambwisi moko ya farasi koloba: “Abu Jahl, Utba, Shayba, Zama, Abu al-Bakhtari, Umayya bin Khalaf babomami”; Abu Jahl asɛkɛlaki yango, mpe bato nyonso oyo bankombo na bango etangamaki babomamaki na Badr.

Liboso ya Badr, 2 H (624), Juhfa

LIZIBA 1000 Mucize no.994 (s.808); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 326-327

675. Jubayr bin Mutim ayokaki ye kotanga Sura at-Tur na losambo ya mpokwa; ntango…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Jubayr bin Mutim ayokaki ye kotanga Sura at-Tur na losambo ya mpokwa; ntango akomaki na mavɛrsɛ “Am khuliqu min ghayri shay…”, alobaki: “Motema na ngai elingaki kopumbwa; oyo ezalaki ntango ya liboso Islam efandaki na motema na ngai”.

Ntango ayaki mpo na bakangami ya Badr, 2 H (624)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

676. Ntango mampinga ezangaki mai, Umar asɛngaki ye abondela mbula; ntango…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mampinga ezangaki mai, Umar asɛngaki ye abondela mbula; ntango atombolaki mabɔkɔ na ye, lipata esanganaki, enokisaki mbula kolandana na bosɛngi ya mampinga mpe ekendaki (Ibn al-Jawzi: likambo oyo esalemaki na Badr mpe Sura al-Anfal, vɛrsɛ 11 elobeli yango).

Ramadan 2 H (Marsi 624) — na kolanda Ibn al-Jawzi, Badr

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret (s. 183)

677. Na mokolo ya Badr, ntango akabwanaki na basahaba na ye mpo na bamposa ya nzoto…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Badr, ntango akabwanaki na basahaba na ye mpo na bamposa ya nzoto, mobali moko kati na bato ya bilongi mibale alandaki ye (mpo na koboma ye); likambo lokola oyo ya “nani akobatela yo liboso na ngai” esalemaki.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl (ismet / korunması)

678. Na mokolo ya Badr, na hema na ye, abondelaki: “E Allah, nazali kosɛnga ete…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Badr, na hema na ye, abondelaki: “E Allah, nazali kosɛnga ete okokisa boyokani mpe elaka na Yo; soki olingi, nsima ya lelo bakosambela Yo lisusu te”; ntango Abu Bakr asimbaki ye na lobɔkɔ, abimaki alati

elamba na ye ya ebende mpe atangaki vɛrsɛ “Etuluku wana ekolongama mpe bakobaluka mokongo mpe bakokima” (Sura al-Qamar, vɛrsɛ 45), mpe ayebisaki elonga liboso.

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5872

---

679. Na mokolo ya Badr, alakisaki anzelu Jibrili na koloba: “Tala Jibrili; asimbi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Badr, alakisaki anzelu Jibrili na koloba: “Tala Jibrili; asimbi moto ya farasi na ye, mpe azali na bibundeli” (lisolo ya Ibn Abbas).

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5873

---

680. Na Badr, abengaki na bankombo na bango bibembe ya basambeli bikeko oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, abengaki na bankombo na bango bibembe ya basambeli bikeko oyo babwakaki na libulu, mpe alobaki na basahaba na ye: “Bino boyokaka malamu koleka bango te”.

Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Wikipedia (en), "Miracles of Muhammad"

---

681. Na Badr, mipepe makasi misato epepaki moko nsima ya mosusu; eyebisamaki ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, mipepe makasi misato epepaki moko nsima ya mosusu; eyebisamaki ete ezalaki koya ya Jibrili, Mikail mpe Israfil, moko na moko elongo na baanzelu nkoto moko (lisolo ya Ali).

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

682. Na Badr, eyebanaki ete moto oyo akangaki mpe akangisaki as-Saib bin Abi Hubaysh...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, eyebanaki ete moto oyo akangaki mpe akangisaki as-Saib bin Abi Hubaysh azalaki anzelu moko ya molai, ya nzoto ya pɛmbɛ.

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

683. Alobaki na mosahaba Umayr bin Adi al-Khatmi, oyo azalaki miso ekufa mpe abomaki...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mosahaba Umayr bin Adi al-Khatmi, oyo azalaki miso ekufa mpe abomaki na nkuku na butu Asma bint Marwan, na losambo ya ntongo, liboso ye ayebisa: “Oboma mwana mwasi ya Marwan?”.

Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

684. Na Madina, nsima ya kosambela sanza zomi na motoba na kotalaka Bayt al-Maqdis...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, nsima ya kosambela sanza zomi na motoba na kotalaka Bayt al-Maqdis, alingaki kobaluka epai ya Kaaba, ayebisaki yango anzelu Jibrili mpe azalaki kotala likolo; vɛrsɛ oyo eyebisaki ete kibla ebalusami epai ya Kaaba ekitaki.

Rajab/Shaban 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 322 (Kıblenin çevrilmesinde görülen âyet bâbı)

---

685. Atunaki momemi mai ya Quraysh oyo bakangaki: “Babomaka bakamela boni na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki momemi mai ya Quraysh oyo bakangaki: “Babomaka bakamela boni na mokolo?”; ntango azwaki eyano: “Mokolo moko libwa, mokolo mosusu zomi”, alobaki: “Bazali kati na nkama libwa mpe nkoto moko”, mpe ayebisaki motango ya monguna malamu.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 327 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

686. Na Badr, basambeli bikeko bamonanaki moke na miso ya Baislam (lokola bato ntuku...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, basambeli bikeko bamonanaki moke na miso ya Baislam (lokola bato ntuku sambo to nkama moko), mpe Baislam bamonanaki moke na miso ya basambeli bikeko; na ndɔtɔ na ye mpe bamonisamaki na ye moke.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 328 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

687. Na Badr, amonaki na mosika mobali moko likolo ya kamela ya motane mpe alobaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, amonaki na mosika mobali moko likolo ya kamela ya motane mpe alobaki: “Soki bolamu ezali kati na bato wana, ezali epai ya nkolo ya kamela ya motane; soki batosi ye, bakozwa nzela ya solo”; eyebanaki ete ezalaki Utba bin Rabia, oyo apesaki toli ya kotika etumba.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 328 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

688. Na Badr, Abd al-Rahman bin Awf amonaki mibali minei (baanzelu) oyo bazalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Abd al-Rahman bin Awf amonaki mibali minei (baanzelu) oyo bazalaki kobunda makasi mpenza, mibale na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe ya mwasi, mibale liboso mpe nsima na ye.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 330 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

689. Bana mibale ya banoko ya Ghifar, oyo bazalaki kotala Badr uta na ngomba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bana mibale ya banoko ya Ghifar, oyo bazalaki kotala Badr uta na ngomba, bayokaki uta na kati ya lipata moko oyo ezalaki kopusana makɛlɛlɛ ya bafarasi mpe mongongo moko koloba: "Kende liboso, Hayzum!"; moko, loposo ya motema na ye epasukaki mpe akufaki kaka wana, mosusu abikaki na liwa.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 330 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

690. Abu Usayd as-Saidi, oyo azalaki na Badr, nsima ya kokufa miso alobaki: "Soki..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Usayd as-Saidi, oyo azalaki na Badr, nsima ya kokufa miso alobaki: "Soki sikoyo nazalaki elongo na bino na Badr mpe miso na ngai ezalaki komona, mbele nalakisaki bino, kozanga ntembe, lobwaku oyo baanzelu babimaki".

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 330 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

691. Na mokolo ya Badr, alobaki na Ali mpe Abu Bakr: "Pembeni ya moko kati na bino..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Badr, alobaki na Ali mpe Abu Bakr: "Pembeni ya moko kati na bino ezali Jibrili, pembeni ya mosusu Mikail; mpe anzelu monene Israfil azali na molɔngɔ, azali komona etumba".

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 331 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

692. Na Badr, ntango basahaba batombolaki mipanga na bango epai ya basambeli bikeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, ntango basahaba batombolaki mipanga na bango epai ya basambeli bikeko, mito ekweaki na nzoto liboso mipanga ekoma (baanzelu nde bazalaki koboma).

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 331-332 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

693. Na Badr, bato oyo baanzelu babomaki bayebanaki na bilembo lokola mpota ya mɔtɔ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, bato oyo baanzelu babomaki bayebanaki na bilembo lokola mpota ya mɔtɔ na kingo mpe na nsɔngɛ ya misapi; bamonaki mito mpe mabɔkɔ ekatami, oyo moto ayebaki te nani abetaki yango.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 332 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

694. Na Badr, baanzelu bamonanaki na bitambala ya pɛmbɛ ya moto (nsuka na yango...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, baanzelu bamonanaki na bitambala ya pɛmbɛ ya moto (nsuka na yango ekitisami na mikongo na bango); na Hunayn bazalaki na bitambala ya motane, mpe kaka na Badr nde babundaki bango moko.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 332 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

695. Atunaki anzelu Jibrili: "Anzelu oyo azalaki koloba 'Kende liboso, Hayzum' na..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki anzelu Jibrili: "Anzelu oyo azalaki koloba 'Kende liboso, Hayzum' na mokolo ya Badr azalaki nani?", mpe Jibrili alobaki: "E Muhammad, nayebi te bato nyonso ya likolo".

Nsima ya Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 332 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

696. Na Badr, Abu Burda bin Niyar ayaki na mito misato ekatami mpe alobaki: "Ngai..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Abu Burda bin Niyar ayaki na mito misato ekatami mpe alobaki: "Ngai naboma mibale; ya misato, mobali moko ya molai, ya pɛmbɛ, abetaki ye, mpe ngai nazwaki moto na ye"; ye alobaki: "Moto wana azali anzelu boye na boye".

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 333 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

697. Na Badr, baanzelu bayaki na lolenge ya bato oyo Baislam bayebaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, baanzelu bayaki na lolenge ya bato oyo Baislam bayebaki mpe balendisaki bango na koloba: "Napusanaki, nayokaki bango koloba 'soki babundisi biso, tokoki kotɛmɛla te'; bazali eloko te".

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 333 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

698. Na Badr, Hakim bin Hizam amonaki, liboso mpenza ya kolongama, eloko moko lokola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Hakim bin Hizam amonaki, liboso mpenza ya kolongama, eloko moko lokola etoko (bijad) ekiti uta na likolo na lobwaku ya Khulays, mpe lobwaku etondi lokola na nsɔnɛki ya moindo, mpe ayebaki ete bazalaki baanzelu (lisalisi euti na likolo).

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 333 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

699. Ntango etumba ya Badr esilaki, anzelu Jibrili ayaki likolo ya farasi ya mwasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango etumba ya Badr esilaki, anzelu Jibrili ayaki likolo ya farasi ya mwasi ya motane, alati elamba ya ebende, likonga na lobɔkɔ, mino na ye etondi putulu, mpe alobaki: “Nkolo na ngai atindi ngai epai na yo mpe apesi ngai mitindo nakabwana na yo te kino osepeli; osepeli?”.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 334 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

700. Na Badr, ntango azalaki kosambela, amwɛmwɛlaki; ntango batunaki ntina, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, ntango azalaki kosambela, amwɛmwɛlaki; ntango batunaki ntina, alobaki: “Mikail, ntango azalaki kozonga uta na kobengana monguna, putulu na lipapu na ye, aleki pembeni na ngai mpe amwɛmwɛli ngai, mpe ngai mpe namwɛmwɛli ye”.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 334 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

701. Na Badr, Abu Jahl asɛngaki elonga oyo ezalaki mabe mpo na ye moko: “E Allah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Abu Jahl asɛngaki elonga oyo ezalaki mabe mpo na ye moko: “E Allah, moto nyonso kati na biso oyo akati makasi koleka boyokani ya libota mpe ayei na likambo oyo eyebani te, bebisa ye na ntongo oyo”, mpe abomamaki na mokolo yango; Ibn Masud azwaki ye akwei elongi na nse, alati elamba na ye ya ebende, kozanga mpota.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 335 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

702. Na Badr, anzelu Jibrili akitaki elongo na baanzelu nkama mitano na ngambo moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, anzelu Jibrili akitaki elongo na baanzelu nkama mitano na ngambo moko, mpe Mikail elongo na baanzelu nkama mitano na ngambo mosusu; Iblis, oyo atelemaki pembeni ya basambeli bikeko na lolenge ya Suraqa bin Malik, ntango amonaki baanzelu, akimaki na koloba: “Nazali komona oyo bino bozali komona te”.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 336 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

703. Na Badr, etape ya tamari (fimbo ya tamari ya Ibn Tab) oyo apesaki Salama bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, etape ya tamari (fimbo ya tamari ya Ibn Tab) oyo apesaki Salama bin Aslam, oyo mopanga na ye ebukanaki, ekomaki mopanga malamu na lobɔkɔ na ye, mpe etikalaki epai na ye kino akufaki shahidi na mokolo ya Jisr Abi Ubayd.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 338 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

704. Ibn Umar, oyo alekaki pene na Badr, amonaki mobali moko abimi na libulu na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Umar, oyo alekaki pene na Badr, amonaki mobali moko abimi na libulu na nsinga ya ebende na kingo mpe azali koloba: “E Abdullah, pesa ngai mai”, mpe nsima moto mosusu abimaki mpe azongisaki ye na libulu na kobeta ye fimbo; ntango ayebisaki yango, alobaki: “Wana azali Abu Jahl; etumbu na ye ezali bongo kino Mokolo ya Lisekwa”.

Nsima ya Badr (nsima ya 2 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 340 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

705. Ntango nsango ya Badr ekomaki na Maka mpe bayebisaki lisalisi ya baanzelu, Abu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango nsango ya Badr ekomaki na Maka mpe bayebisaki lisalisi ya baanzelu, Abu Lahab, oyo abetaki Abu Rafi, nsima ya mikolo sambo ya libɛtɛ oyo Umm al-Fadl abetaki ye, akangamaki na bokɔnɔ ya adasa (mpota ya moindo) mpe akufaki; nzoto na ye ekundamaki te mikolo misato kino ebandaki kopɔla, mpe bazipaki yango na kobwaka mabanga uta mosika.

Nsima ya Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 342-343 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

706. Nsima ya liwa ya Abu Lahab, moto moko ya libota na ye amonaki ye na ndɔtɔ na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya liwa ya Abu Lahab, moto moko ya libota na ye amonaki ye na ndɔtɔ na lolenge mabe, mpe alobaki: “Nsima na bino namonaki kimya te; kaka mpo nasikolaki Thuwayba (na esengo ya mbotama ya Muhammad), bazali komɛlisa ngai na katikati ya misapi oyo”.

Nsima ya liwa ya Abu Lahab (nsima ya 2 H / 624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 343 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

707. Ntango azalaki kozonga uta na Badr mpe nzala ezalaki kosala ye, mwasi moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na Badr mpe nzala ezalaki kosala ye, mwasi moko ya Moyuda apesaki ye mwana ntaba ya kotumba; ntango atandaki lobɔkɔ na ye, mwana ntaba alobaki: “Kolya ngai te, natiami ngɛngɛ”.

Kozonga uta na Badr, 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 345 (Bedir gazvesinde meydana gelen âyetler ve mucizeler bâbı)

---

708. Abengaki na Islam mpo na ntango molai Hakam bin Kaysan, oyo bamemaki lokola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abengaki na Islam mpo na ntango molai Hakam bin Kaysan, oyo bamemaki lokola mokangami; atako Umar alobaki: “Oyo akokoma Moislam ata mokolo moko te, tika nabeta ye kingo”, ye atalaki ye te mpe akobaki kobenga ye, mpe Hakam akomaki Moislam; nsima Umar ayokaki mawa mpo na likanisi na ye.

Pene na nsima ya etuluku ya etumba ya Abdullah bin Jahsh (Nakhla), 2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 56 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

---

709. Alobaki na Ali, oyo ayaki kosɛnga kobala Fatima kasi akokaki koloba te mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ali, oyo ayaki kosɛnga kobala Fatima kasi akokaki koloba te mpo na lokumu na ye: “Nini ememi yo? Mbala mosusu oyei kosɛnga Fatima”, mpe ayebisaki mokano na ye.

2 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 173 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

---

710. Hasan bin Uyayna, nsima ya liwa na ye, amonanaki na ndɔtɔ na makomi ya wolo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Hasan bin Uyayna, nsima ya liwa na ye, amonanaki na ndɔtɔ na makomi ya wolo na misapi na ye, mpe alobaki ete ezali mpo ntango azalaki kokoma hadith azalaki kokoma “sallallahu alayhi wa sallam”; mpo na moto oyo akomi salawat mpo na ye na makomi moko, baanzelu basɛngelaka ye bolimbisi tango nyonso makomi yango ezali (masolo ya Abu Hurayra mpe Ibn Masud; nsango ya Ibn Abi al-Hasan al-Maymuni).

Nsima ya liwa na ye, bikeke 2–3 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 458 (salât ü selâmın fazileti bâbı)

---

711. Ntango azalaki kobima mpo na Badr, eyebisamaki ete Allah alaki moko ya bituluku...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobima mpo na Badr, eyebisamaki ete Allah alaki moko ya bituluku mibale (etuluku ya mombongo to mampinga ya Quraysh) (Sura al-Anfal, vɛrsɛ 7); basahaba bazalaki kolinga etuluku ya mombongo, kasi mampinga nde epesamaki, basambeli bikeko ntuku sambo babomamaki mpe ntuku sambo bakangamaki.

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 237-238 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

---

712. Eyebisamaki ete soki basambeli bikeko babimisi ye na mboka na ye, bango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki ete soki basambeli bikeko babimisi ye na mboka na ye, bango bakowumela kuna nsima na ye kaka mwa ntango moke (Sura al-Isra, vɛrsɛ 76); mwa ntango nsima ya Hijra, bakonzi na bango babomamaki na Badr.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 239-240 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

---

713. Na Badr, ayebisaki basahaba na ye, oyo balingaki lisiko mpo na bakangami ntuku...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, ayebisaki basahaba na ye, oyo balingaki lisiko mpo na bakangami ntuku sambo, ete emonisami ete soki bazwi lisiko, na mobu oyo ekoya na mokolo yango moko, bato ya motango ya bakangami bakobomama kati na bango; bandimaki, mpe na mobu oyo elandaki, na Uhud, Baislam ntuku sambo bakufaki bashahidi (Sura Al Imran, vɛrsɛ 165 elakisi yango).

Esakweli: Badr, 2 H (624); kokokisama: Uhud, 3 H (625)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 147-148 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

714. (Na Badr) atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya likonga ya mosahaba moko oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Na Badr) atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya likonga ya mosahaba moko oyo azalaki kotalisa mopagano moko, mpe alobaki: “Bwaka”; atako mopagano azalaki kokima na lobɔkɔ ya mobali mpe ya mwasi, likonga elandaki ye, etobolaki moto na ye mpe moto yango akufaki; Sura al-Anfal, vɛrsɛ 17 ekitaki.

Badr, Ramadan 2 H (624)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 149 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

715. Na eyano na ye na mokanda ya kokebisa ya Abu Jahl (mikolo ntuku mibale na...)

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na eyano na ye na mokanda ya kokebisa ya Abu Jahl (mikolo ntuku mibale na mwambe liboso ya Badr), ayebisaki ete Abu Jahl akobomama na lobɔkɔ ya “oyo aleki bolɛmbu kati na basahaba na ngai”, mpe ete bakobwakama na libulu elongo na Utba, Shayba mpe al-Walid; alobaki na basahaba na ye: “Botambola lokolo moko”, mabele ezingamaki mpe bakomaki na monoko ya libulu ya Badr; atangaki moko moko bato ntuku sambo oyo bakobomama mpe bakangami ntuku sambo, na koloba: “Awa ezali esika Utba akobomama, awa esika al-Walid”, mpe ayebisaki ete Moansari boye na boye akozokisa Abu Jahl mpe Abdullah bin Masud akosilisa ye.

Esakweli: 2 H, mikolo 28 liboso ya Badr; kokokisama: Badr, 2 H (624)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 62 (fasl fîmâ lakıyehû min kavmihî ba'de mevti ammihî)

---

716. Mpate oyo Abu Ayyub amemaki mpo na libala ya Fatima, anzelu Jibrili apekisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpate oyo Abu Ayyub amemaki mpo na libala ya Fatima, anzelu Jibrili apekisaki liboso kokata yango, mpe nsima ya mikolo mibale, ye atindaki Zayd bin Jubayr al-Ansari akata yango; alobaki: “Bolya na Bismillah, bobuka mikuwa na yango te”, mpe nsima ya bilei abondelaki: “Abu Ayyub azali mobola; E Allah, Yo nde ozalisaki yango,

Yo nde osilisaki yango, Yo nde okoki kozongisa yango na bomoi; ya Hayy, zongisa yango na bomoi", mpe mpate ezongaki na bomoi; miliki na yango ezalaki kobikisa babeli, mpe bato ya Madina babengaki yango "al-Mabutha" (loyembo ya Abd al-Rahman bin Awf na likambo oyo).

2 H (624), libala ya Fatima

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 114 (fasl fî i'câzihî (çeşitli mucizeler))

---

717. Na mokolo ya Badr, bayokaki mongongo moko oyo amonani te uta na bangomba ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Badr, bayokaki mongongo moko oyo amonani te uta na bangomba ya Maka koyebisa na loyembo elonga ya ba-Hanif (Baislam), ete bokonzi ya Kisra mpe ya Kaisala ekobukana, mpe bato ya Quraysh oyo babomami mpe bakangami; na mokolo oyo elandaki, nsango eyaki.

Badr, 2 H (624)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 93-94 (Bâb 10: cinlerden ve başkalarından gelen hâtifler)

---

718. Na mokolo oyo azongisaki eyano na mokanda ya kokebisa ya Abu Jahl (mikolo 28...)

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo azongisaki eyano na mokanda ya kokebisa ya Abu Jahl (mikolo 28 liboso ya Badr), abengaki bandimi mpe Bayuda mpo na komona bisika ya bato oyo bakokufa na Badr; kaka Ali nde alobaki "Bismillah"; alobaki: "Botambola lokolo moko, Allah akozinga mabele mpo na bino", mpe na lokolo ya mibale bakomaki na monoko ya libulu ya Badr (kozinga esika).

Mikolo 28–29 liboso ya Badr, 2 H (624)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 343-344 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

719. Atako basahaba balobaki: "Tokobatela nsango oyo ya Badr na motema", alobaki...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Atako basahaba balobaki: "Tokobatela nsango oyo ya Badr na motema", alobaki: "Makomi ekundolaka malamu koleka", mpe atindaki baanzelu bakoma yango na mikuwa ya mapeka; anzelu na anzelu atiaki kopi moko na loboko ya elamba ya mosahaba moko; bakopi nyonso ezalaki ndenge moko liloba na liloba, mpe ntango bakokanisaki yango na oyo esalemaki na mokolo ya Badr, ezwamaki ata eloko moko te ebakisami to ekitisami.

Mikolo 28–29 liboso ya Badr, 2 H (624)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 345 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

720. Na etumba ya Badr, mingongo oyo ekokani na lokito ya ebende eyokanaki, ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Badr, mingongo oyo ekokani na lokito ya ebende eyokanaki, ya mabanga mike makasi oyo ezalaki kokwea uta na likolo na mabele mpe na basani; mingongo yango ezalaki koyokana liboso mpe nsima ya basambeli bikeko mpe kolɛngisa mitema na bango.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:95,76-77)

---

721. Na Badr, Huwaytib bin Abd al-Uzza, oyo azalaki elongo na basambeli bikeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Huwaytib bin Abd al-Uzza, oyo azalaki elongo na basambeli bikeko, amonaki kati na likolo mpe mabele baanzelu bazali koboma mpe kokanga bato ya Quraysh, mpe alobaki na motema: “Moto oyo (Muhammad) abatelami solo na Allah”.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: Hâkim, Müstedrek, c:3, s:492)

---

722. Na Badr, Suhayl bin Amr, oyo azalaki na milɔngɔ ya basambeli bikeko, amonaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Badr, Suhayl bin Amr, oyo azalaki na milɔngɔ ya basambeli bikeko, amonaki kati na likolo mpe mabele, likolo ya bafarasi ya langi ndenge na ndenge, mibali ya bilongi ya pɛmbɛ, na bitambala ya moto (baanzelu), bazali koboma mpe kokanga bango.

Badr, Ramadan 2 H (Marsi 624)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Meleklerin İslam Mücâhidlerine Nasıl Yardım Ettikleri?" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:80)

19 · Mobu ya 3 ya Hijra (624–625): Uhud

723. Na etumba ya Ghatafan (Dhu Amar), Dusur, oyo atelemaki na mopanga pembeni ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Ghatafan (Dhu Amar), Dusur, oyo atelemaki na mopanga pembeni ya moto na ye, mopanga ekweaki ntango anzelu Jibrili abetaki ye na tolo.

3 H (624–625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.470; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 347; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 47, 60; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 63; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Du'sur'un (Gavres) Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikastı" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:195-196; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:364-365)

724. Na mobembo ya etumba mpo na Kaab bin al-Ashraf, al-Harith bin Aws azokaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya etumba mpo na Kaab bin al-Ashraf, al-Harith bin Aws azokaki; ntango ye abwakaki nsoi na mpota na ye, mpasi na ye esilaki.

3 H (624–625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.494; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 350; ayrıca: İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 62, no. 35/2

725. Liboso ya Uhud, amonaki na ndɔtɔ libukani na mopanga na ye, bangɔmbɛ oyo bazali...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya Uhud, amonaki na ndɔtɔ libukani na mopanga na ye, bangɔmbɛ oyo bazali kokata kingo, mpe elamba ya ebende ya makasi; esalemaki ndenge moko na ndimbola oyo apesaki.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.513; İbn Kesîr s.136; 1000 Mucize no.984 (s.798); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3622; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 351; c. 2, s. 410 kısmı); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 242; Kütüb-i Sitte: Buhari, Ta'bir 39, 44, Menakıb 25, Meğazî 9, 26, Menâkıbu'l-Ensâr 45; Müslim, Rü'ya 20, (2272) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 966, c./s. 4/533]

726. Na Uhud, etape ya tamari oyo apesaki Abdullah bin Jahsh, oyo mopanga na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, etape ya tamari oyo apesaki Abdullah bin Jahsh, oyo mopanga na ye ebukanaki, ekomaki mopanga na lobɔkɔ na ye.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.550; 19. Mektup listesi (183.txt) no.46; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 359; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 382; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 104; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 111, hadis no.

105/8; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Abdullah b. Cahş'a Verdiği Hurma Dalının Kılıç Oluşu" (kitabın dipnotu: Kastalanî, Mevâhib, c:1, s:125)

---

727. Na Uhud (na lisolo mosusu, na Badr), azongisaki na lobɔkɔ na ye na esika na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud (na lisolo mosusu, na Badr), azongisaki na lobɔkɔ na ye na esika na yango liso ya Qatada bin an-Numan oyo ekweaki na litama na ye; liso yango ezalaki komona malamu koleka ndenge ezalaki liboso.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.383, 574; İbn Kesîr s.79; 19. Mektup listesi (183.txt) no.45, 58, 173; 1000 Mucize no.103 (s.80); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü reddi'l-basar, no 14098; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 337-338; c. 1, s. 359; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197, 460-461; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 339; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 250; c. 17, s. 294; c. 18, s. 8, 9, 40; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 32-33; c. 1, s. 148; c. 2, s. 505-506; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 84; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 101-102; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 332; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 64, no. 41/8; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Uhud'da, Katâde b. Numan'nın Yanakları Üzerine Akan Gözbebeğini Yerine Koyması" (kitabın dipnotu: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:113; İbn İshak-İbn Hişam, c:3, s:87)

---

728. Na Uhud, baanzelu mibale alati bilamba ya pɛmbɛ (Jibrili mpe Mikail) babundaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, baanzelu mibale alati bilamba ya pɛmbɛ (Jibrili mpe Mikail) babundaki mpo na kobatela ye.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.577; web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5875; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 355; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 18, Libâs 24; Müslim, Fedâil 46, (2306) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4251, c./s. 12/125]

---

729. Ubayy bin Khalaf, oyo na Maka ye alobaki na ye: “Nakoboma yo”, abomamaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ubayy bin Khalaf, oyo na Maka ye alobaki na ye: “Nakoboma yo”, abomamaki na Uhud na mpota moke.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: 3 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.580; İbn Kesîr s.139; 1000 Mucize no.383 (s.369); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 352; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 243; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 68, 74, 132; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 62-63; c. 1, s. 148; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 96, 102, 117; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Übeyy b. Halef'i Yaralayışı ve Öldürüşü" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:89; Taberi, Tarih, c:3,s:20; Vakıdî, Megâzî, c:1, s:250,243-244,251-252)

---

730. Ayebisaki ete baanzelu basukolaki Hanzala, shahidi ya Uhud, mpe bamonaki mai...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete baanzelu basukolaki Hanzala, shahidi ya Uhud, mpe bamonaki mai ezali kotanga na nzoto na ye.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.606; 1000 Mucize no.183 (s.162); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 357; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hanzale b. Ebu Âmir'in Şehit Oluşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî,

c:1, s:273; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:2, s:66)

731. Ntango malita ya bashahidi ya Uhud efungwamaki mibu mingi nsima, nzoto na bango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango malita ya bashahidi ya Uhud efungwamaki mibu mingi nsima, nzoto na bango ezwamaki epɔli te.

3 H; kofungwama: 46–49 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.631; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 363; Kütüb-i Sitte: Buhârî (Câbir, 6 ay sonra); Muvatta (46 yıl sonra)

732. Nsima ya Uhud, bobangi etiamaki na mitema ya basambeli bikeko, mpe bazongaki uta na Hamra al-Asad

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Uhud, bobangi etiamaki na mitema ya basambeli bikeko, mpe bazongaki uta na Hamra al-Asad.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.640; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 364

733. Na mokolo ya Uhud, mosambeli bikeko moko alobaki: “E Allah, soki Muhammad azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, mosambeli bikeko moko alobaki: “E Allah, soki Muhammad azali na solo, zindisa ngai na mabele”, mpe mbala moko azindaki na mabele.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.382 (s.369)

734. Na etumba ya Bani Anmar, alatisaki mobali moko oyo azalaki kokende kobatela...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Bani Anmar, alatisaki mobali moko oyo azalaki kokende kobatela bakamela elamba malamu na esika ya elamba na ye ya kala, mpe alobaki: “Allah abeta kingo na yo”; mobali alobaki: “Na nzela ya Allah, e Mosakoli ya Allah?”, mpe ye alobaki: “Na nzela ya Allah”; mobali yango akufaki shahidi na nzela ya Allah.

Etumba ya Bani Anmar, pene na 3–4 H (624–626)

LIZIBA 1000 Mucize no.130 (s.106), no.349 (s.335); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 375; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 211-212

735. Na Uhud, ntango monguna azalaki na nse, mpɔngi moke oyo ezalaki kopesa kimya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango monguna azalaki na nse, mpɔngi moke oyo ezalaki kopesa kimya mpe kondima ekitaki likolo ya basahaba nyonso oyo bazalaki elongo na ye na mopanzi ya ngomba.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.181 (s.160)

736. Allah atindelaki Abdullah bin Qamia ya Hudhayl, oyo azokisaki elongi na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Allah atindelaki Abdullah bin Qamia ya Hudhayl, oyo azokisaki elongi na ye, ntaba moko ya ngomba, mpe ntaba yango etobolaki ye na maseke mpe ebomaki ye.

Nsima ya Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.184 (s.163); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 361; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 67; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 69

737. Bashir bin Aqraba al-Juhani, oyo tata na ye akufaki shahidi na Uhud mpe ayaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bashir bin Aqraba al-Juhani, oyo tata na ye akufaki shahidi na Uhud mpe ayaki na kolela, abɔndisaki ye na koloba: “Olingi te ete ngai nazala tata na yo mpe Aisha mama na yo?”, apapolaki moto na ye, mpe nsuki ya esika oyo lobɔkɔ na ye esimbaki etikalaki moindo, atako zingazinga na yango ekomaki mpɛmbɛ.

Nsima ya Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.227 (s.202); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 139 bâbı); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Bir Şehit Yavrusunun Evlat Edinilişi" (kitabın dipnotu: Buhâri, Târîhu'l-kebir, c:1, ks:2, s:78; İbn Asâkir, Târih, C:3. S:269; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s: 62)

738. Ntango abwakaki nsoi na monoko ya Bashir bin Aqraba al-Juhani, oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abwakaki nsoi na monoko ya Bashir bin Aqraba al-Juhani, oyo azalaki kokakatana na koloba, maloba na ye ekomaki malamu, mpe abongolaki kombo na ye uta na Bahir kino na Bashir.

Nsima ya Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.228 (s.202); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 139 bâbı); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Bir Şehit Yavrusunun Evlat Edinilişi" (kitabın dipnotu: Buhâri, Târîhu'l-kebir, c:1, ks:2, s:78; İbn Asâkir, Târih, C:3. S:269; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s: 62)

739. Na mokolo ya Uhud, ntango abwakaki nsoi na liso ya Abu Dharr, oyo azokaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, ntango abwakaki nsoi na liso ya Abu Dharr, oyo azokaki na liso, liso yango ebikaki mobimba.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.236 (s.208), no.944 (s.773); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14099; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 360

740. Na Uhud, nsima ete Saad bin Abi Waqqas abwakaki makonga kino likonga na ye ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, nsima ete Saad bin Abi Waqqas abwakaki makonga kino likonga na ye ya kobwaka ebukanaki, apesaki ye makonga ezangi nsala mpe alobaki: “Bwaka”; makonga yango epumbwaki lokola makonga ya nsala mpe etobolaki nzoto ya monguna.

Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 1. misal (s. 202)

---

741. Na mokolo ya Uhud, likonga ezokisaki Kulthum bin Husayn na tolo (na kingo); ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, likonga ezokisaki Kulthum bin Husayn na tolo (na kingo); ye abwakaki nsoi na mpota na ye, mpe abikaki.

Uhud, Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl (hastaların iyileşmesi)

---

742. Alobaki mpo na Quzman, oyo azalaki kobunda na mpiko elongo na Baislam: “Ye...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na Quzman, oyo azalaki kobunda na mpiko elongo na Baislam: “Ye azali moto ya lifelo”; Quzman (oyo akokaki lisusu koyika mpiko na bapota na ye te) amibomaki.

Uhud, 3 H (625) – na as-Sahihayn likambo lokola oyo ezali na Khaybar

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

---

743. Na mokolo ya Uhud, ntango Musab bin Umayr akufaki shahidi, anzelu moko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, ntango Musab bin Umayr akufaki shahidi, anzelu moko na lolenge na ye azwaki bendele; alobaki: “Kende liboso, e Musab”; ntango anzelu alobaki: “Ngai nazali Musab te”, ayebaki ete azali anzelu.

Uhud, Shawwal 3 H (Marsi 625)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl (melekler ve cinler)

---

744. Bato ya Najashi oyo bandimaki basɛngaki ndingisa na koloba: “Tokende epai ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato ya Najashi oyo bandimaki basɛngaki ndingisa na koloba: “Tokende epai ya mosakoli oyo tozwi na buku”, bayaki, bakomaki Baislam mpe basangisaki etumba ya Uhud.

3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 31 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

---

745. Moto ya mayele ya Bayuda Mukhayriq ayebaki ye na bizaleli na ye oyo ezali na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele ya Bayuda Mukhayriq ayebaki ye na bizaleli na ye oyo ezali na mikanda, mpe na mokolo ya Uhud (mokolo ya poso) alobaki na bato na ye: “Kosalisa Muhammad ezali mokumba na bino”, mpe akɔtaki na etumba; asalaki mokanda ya nsuka: “Soki nakufi, bomengo na ngai ezali ya Muhammad”, mpe akufaki shahidi; alobaki: “Mukhayriq azali malamu koleka kati na Bayuda”.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl (önceki kitaplar, kâhinler ve meliklerin beklentisi), no. 38

746. Nsima ya Uhud alobaki: “Basambeli bikeko bakoki lisusu kosala biso mabe ya boye...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Uhud alobaki: “Basambeli bikeko bakoki lisusu kosala biso mabe ya boye te kino kozwama ya Maka”, mpe esalemaki bongo.

Esakweli: 3 H; kokokisama: 3–8 H

LIZIBA Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"

747. Na Uhud, Abd al-Rahman bin Awf alobaki ete kati na basambeli bikeko sambo oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, Abd al-Rahman bin Awf alobaki ete kati na basambeli bikeko sambo oyo bazwamaki bakufi zingazinga na ye, ye moko aboma kaka mibale; mpe ye ayebisaki ete baanzelu nde babomaki ba mosusu.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

748. Na Uhud, alobaki na Malik bin Sinan, oyo amɛlaki makila oyo ezalaki kotanga na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, alobaki na Malik bin Sinan, oyo amɛlaki makila oyo ezalaki kotanga na mpota ya elongi na ye: “Moto oyo makila na ye esangani na makila na ngai, mɔtɔ ya lifelo ekosimba ye te”; Malik akufaki shahidi na mokolo yango moko.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

749. Akendisaki basahaba oyo atindaki koboma Kaab bin al-Ashraf kino na Baqi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akendisaki basahaba oyo atindaki koboma Kaab bin al-Ashraf kino na Baqi al-Gharqad mpe abondelaki: “Bokende na kombo ya Allah; E Allah, salisa bango”, mpe etuluku yango ezongaki na elonga.

Etuluku ya etumba mpo na Kaab bin al-Ashraf, 3 H (624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 350 (Kâ'b b. Eşref'in öldürülmesindeki âyetler)

750. Na Uhud, ntango Zubayr, oyo abimaki liboso ya mosambeli bikeko moko oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango Zubayr, oyo abimaki liboso ya mosambeli bikeko moko oyo azalaki likolo ya kamela mpe azalaki kosɛnga etumba ya moto na moto, apumbwaki na kamela mpe azalaki kobunda na ye, alobaki: “Oyo akozala pene na mabele (oyo akokwea na nse) akobomama”; mosambeli bikeko akweaki na mabele mpe Zubayr abomaki ye.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 353 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

751. Na Uhud, ntango mabɔkɔ mibale ya momemi bendele Musab bin Umayr ezalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango mabɔkɔ mibale ya momemi bendele Musab bin Umayr ezalaki kokatama, atangaki vɛrsɛ oyo naino ekitaki te: “Muhammad azali kaka ntoma; liboso na ye mpe bantoma bayaki mpe baleki”; nsima vɛrsɛ yango ekitaki ndenge moko.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 356 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

752. Na Uhud, ntango bato nyonso bapalanganaki, elenge moko ya kitoko, ya elongi ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango bato nyonso bapalanganaki, elenge moko ya kitoko, ya elongi ya pɛmbɛ, oyo Saad bin Abi Waqqas ayebaki te, azalaki kozongisela ye makonga oyo azalaki kobwaka mpe koloba: “Bwaka, e Abu Ishaq”; ntango etumba esilaki, bazwaki ye te; bakanisaki ete azalaki anzelu.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 356 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

753. Na Uhud, ntango bato ya bafarasi ya Quraysh bamataki ngomba, abondelaki: “E...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango bato ya bafarasi ya Quraysh bamataki ngomba, abondelaki: “E Allah, ebongi te ete bango bazala likolo na biso”; Umar mpe etuluku ya Muhajirun bakitisaki bango na ngomba.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 357 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

754. Na Uhud, alobaki na Talha bin Ubaydullah, oyo alobaki “Has!” ntango misapi na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, alobaki na Talha bin Ubaydullah, oyo alobaki “Has!” ntango misapi na ye ekatamaki: “Soki olobaki Bismillah, baanzelu balingaki kotombola yo na likolo wana bato bazali kotala (mbele omonaki na mokili ndako ya lokumu oyo Allah atongeli yo na Paladiso)”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 357 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

755. Na Uhud, Anas bin an-Nadr alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, Anas bin an-Nadr alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na lobɔkɔ na Ye, nazali koyoka solo ya Paladiso uta na ngambo mosusu ya Uhud”, akendaki liboso mpe akufaki shahidi.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 357 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

756. Amonaki mpe ayebisaki ete baanzelu basukolaki Hamza, oyo akufaki shahidi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki mpe ayebisaki ete baanzelu basukolaki Hamza, oyo akufaki shahidi na Uhud wana azalaki na bosoto ya nzoto (janaba).

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 358 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

757. Alobaki na ndeko mwasi ya tata ya Jabir, oyo azalaki kolela mpo na Abdullah bin...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na ndeko mwasi ya tata ya Jabir, oyo azalaki kolela mpo na Abdullah bin Amr bin Haram, tata ya Jabir oyo akufaki shahidi na Uhud: “Kolela te; baanzelu bazalaki kopesa ye elili na mapapu na bango kino botomboli ye”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 358 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

758. Na Uhud, atindaki Zayd bin Thabit aluka Saad bin ar-Rabi mpe apesa ye mbote na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, atindaki Zayd bin Thabit aluka Saad bin ar-Rabi mpe apesa ye mbote na ye; bazwaki Saad na bapota ntuku sambo, na mpema na ye ya nsuka; alobaki: “Nazali koyoka solo ya Paladiso”, mpe akufaki.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 358 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

759. Khaythama, oyo mwana na ye Saad akufaki shahidi na Badr, ayebisaki ete amonaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Khaythama, oyo mwana na ye Saad akufaki shahidi na Badr, ayebisaki ete amonaki mwana na ye na ndɔtɔ na bilanga ya Paladiso, mpe mwana alobaki na ye: “Yaka okutana na biso”, mpe asɛngaki ye abondela mpo akufa shahidi; ye abondelaki, mpe Khaythama akufaki shahidi na Uhud.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 359 (Uhud gazvesindeki âyetler)

---

760. Mokolo moko liboso ya Uhud, Abdullah bin Jahsh abondelaki: “E Allah, lobi...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mokolo moko liboso ya Uhud, Abdullah bin Jahsh abondelaki: “E Allah, lobi nakutana na monguna; baboma ngai, bapasola libumu na ngai, bakata zolo mpe litoi na ngai”, mpe na mokolo oyo elandaki akufaki shahidi ndenge moko.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 359 (Uhud gazvesindeki âyetler)

761. Na Uhud, wana makonga ezalaki konoka uta na ngambo nyonso, atelemaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, wana makonga ezalaki konoka uta na ngambo nyonso, atelemaki na katikati, mpe makonga nyonso ezalaki kopɛngwa ye; mosambeli bikeko oyo alobaki: “Bolakisa ngai Muhammad” (Abdullah bin Shihab), atako alekaki pene na ye ntango moto moko te azalaki pembeni na ye, akokaki komona ye te mpe alobaki: “Abatelami na biso”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 360 (Uhud gazvesindeki âyetler)

762. Na Uhud, alakelaki mabe Utba bin Abi Waqqas, oyo abukaki lino na ye mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, alakelaki mabe Utba bin Abi Waqqas, oyo abukaki lino na ye mpe azokisaki elongi na ye: “E Allah, akufa mopagano liboso mobu moko eleka”, mpe Utba akufaki mopagano liboso mobu esila.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 361 (Uhud gazvesindeki âyetler)

763. Abondelaki mpo ete Abu Azza al-Jumahi, oyo atikaki na Badr kozanga lisiko kasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo ete Abu Azza al-Jumahi, oyo atikaki na Badr kozanga lisiko kasi abukaki elaka na ye mpe akɔtaki na Uhud, akoka kokima te, mpe kati na basambeli bikeko kaka ye nde akangamaki.

Uhud / Hamra al-Asad, 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 361 (Uhud gazvesindeki âyetler)

764. Na Uhud, Hind bint Utba alyaki libale ya Hamza kasi akokaki komela yango te...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, Hind bint Utba alyaki libale ya Hamza kasi akokaki komela yango te; alobaki: “Allah apekisi ete eteni moko ya mosuni ya Hamza ekɔta na mɔtɔ”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 362 (Uhud gazvesindeki âyetler)

765. Anzelu Jibrili ayebisaki ye oyo al-Harith bin Suwayd asalaki, ye oyo, na mobulu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayebisaki ye oyo al-Harith bin Suwayd asalaki, ye oyo, na mobulu ya Uhud, abomaki na nkuku Moislam al-Mujadhdhar bin Ziyad; akendaki na Quba mpe apesaki mitindo ete baboma ye.

Nsima ya Uhud, 3 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 362 (Uhud gazvesindeki âyetler)

766. Nsima ya kofuta nyongo ya tata ya Jabir, ayaki na ndako ya Jabir na midi mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kofuta nyongo ya tata ya Jabir, ayaki na ndako ya Jabir na midi mpe alalaki; mwasi ya Jabir akataki mwana ntaba (anaq); ntango alamukaki, abengisaki Abu Bakr mpe baninga na ye ya pene, bango nyonso batondaki, mpe mosuni mingi etikalaki.

Pene na 3–4 H (nsima ya Uhud)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 87 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

767. Na Uhud, bakamela ya bato oyo batiaki bashahidi na bango na bakamela mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, bakamela ya bato oyo batiaki bashahidi na bango na bakamela mpo na komema bango na Madina bazalaki kofukama ntango babalusaki bango epai ya Madina, mpe kotambola mbangu ntango babalusaki bango epai ya esika ya etumba; ntango ayebaki likambo yango, atangaki Sura Al Imran, vɛrsɛ 154, mpe asalaki ete bashahidi bakundama kuna.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 148 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

768. Na Uhud, apumbisaki mai oyo azwaki na monoko na ye na bapota ya Ali, oyo azwaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, apumbisaki mai oyo azwaki na monoko na ye na bapota ya Ali, oyo azwaki bapota ntuku minei; mbala moko bapota ebikaki lokola ezalaki te.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 148 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

769. Na mokolo ya Uhud, ntango mopanga ya Ali ebukanaki, azwaki etape moko ya kala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, ntango mopanga ya Ali ebukanaki, azwaki etape moko ya kala ekauki ya tamari oyo ezalaki na mabele, aningisaki yango mpe apesaki ye; etape yango ekomaki mopanga Dhul-Fiqar, mpe Ali azalaki kokabola na biteni mibale moto nyonso oyo azalaki kobeta (lisolo ya Ali).

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 148 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

770. Na mokolo ya Uhud, ntango azalaki komibomba na basambeli bikeko, agumbisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, ntango azalaki komibomba na basambeli bikeko, agumbisaki moto na ye epai ya ngomba, mpe libanga etimolamaki na monene ya moto na ye mpo na kopesa ye esika; esika yango ezali esika eyebani oyo bato bakendaka kotala na lobwaku (shib).

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 915 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

---

771. Na Uhud, akangisaki na esika na yango lobɔkɔ ya Abdullah bin Atik ya Ansar oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, akangisaki na esika na yango lobɔkɔ ya Abdullah bin Atik ya Ansar oyo ekatanaki, afulaki likolo na yango, mpe ezongaki ndenge ezalaki.

Uhud, 3 H (625)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 101 (fasl fî mu'cizât ef'âlihî)

---

772. Muhammad bin Maslama, oyo azokaki na liso mpe na lobɔkɔ na mokolo oyo Kaab bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muhammad bin Maslama, oyo azokaki na liso mpe na lobɔkɔ na mokolo oyo Kaab bin al-Ashraf abomamaki, ntango ye apapolaki bapota na ye, elembo ata moko etikalaki te.

Etuluku ya etumba mpo na Kaab bin al-Ashraf, 3 H (624)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 295 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

---

773. Na mokolo ya Uhud, lokasa ya tamari (safa) oyo apesaki Abu Dujana ekomaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Uhud, lokasa ya tamari (safa) oyo apesaki Abu Dujana ekomaki mopanga na lobɔkɔ na ye; Abu Dujana ayebisaki yango na loyembo: “Etape ya tamari ekomi mopanga ya kokata makasi; oyo ezali moko ya bilembo ya Allah mpe ya Mosakoli na Ye”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 382 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

---

774. Na Uhud, mpo na Ali, oyo na mitindo na ye apalanganisaki bituluku mibale ya...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, mpo na Ali, oyo na mitindo na ye apalanganisaki bituluku mibale ya basambeli bikeko, anzelu Jibrili alobaki: “Oyo nde bosangisi ya mpasi (muwasat)”; ntango ye alobaki: “Ye azali ya ngai, mpe ngai nazali ya ye”, Jibrili alobaki: “Ngai mpe nazali ya bino”, mpe na ntango yango mongongo moko eyokanaki: “Mopanga mosusu te longola Dhul-Fiqar, mobundi ya mpiko mosusu te longola Ali”.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hz. Ali'nin Müşriklerden İki Topluluğu Bozguna Uğratışı" (kitabın dipnotu: Taberî, Tarih, c:3, s:17)

---

775. Na Uhud, ntango Abu Talha, oyo azalaki kobatela ye na nguba liboso na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, ntango Abu Talha, oyo azalaki kobatela ye na nguba liboso na ye, abwakaki mpe asilisaki makonga na ye ntuku mitano, ye azwaki etape moko ya nzete na mabele mpe apesaki ye na koloba: “E Abu Talha, bwaka oyo mpe lokola likonga malamu” (na kolanda moto ya likambo, etape yango ekomaki likonga malamu na lobɔkɔ na ye).

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ensardan Ebu Talha'nın Elinde, Efendimizin yerden alıp Verdiği Ağaç Dalının İyi Bir Ok Olması" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s: 243; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:3, s:239,346; Hakim, Müstedrek, c:3, s:26); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıbü'l-Ensâr 18 (3811); Müslim, Cihâd 136 (1811) (Enes: Ebû Talha'nın Uhud'da siper olması; dal kısmı yok) (Canan'da bulunamadı)

---

776. Na Uhud, Saad bin Abi Waqqas, oyo ye apesaki mitindo mbala misato azongisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uhud, Saad bin Abi Waqqas, oyo ye apesaki mitindo mbala misato azongisa basambeli bikeko oyo bazalaki komata ngomba, abwakaki likonga moko oyo ezalaki na saki na ye mpe abomaki mosambeli bikeko moko; nsima azwaki likonga yango moko lisusu mbala mibale na saki na ye, mpe mbala nyonso abomaki mosambeli bikeko moko; basambeli bikeko basɛngelamaki kokita, mpe Saad abatelaki “likonga ya lipamboli” yango bomoi na ye mobimba.

Uhud, Shawwal 3 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Yüzünün Kanının Mihras Suyu ile Yıkanışı ve Müşriklerin Kendilerinden Yukarıya Çıkmalarına Meydan Vermemesi İçin Allah'a Dua Edişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, c:3, s:90-91; Taberî, Târîh, c:3, s:21; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:2, s:106; Zehebî, Siyeru a'lâmi'n-nübelâ, c:2, s:244)

20 · Mobu ya 4 ya Hijra (625–626): Bir Mauna, Bani Nadir, Dhat ar-Riqa

777. Apesaki Abdullah bin Unays, oyo atindaki koboma Khalid bin Sufyan al-Hudhali...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Abdullah bin Unays, oyo atindaki koboma Khalid bin Sufyan al-Hudhali, elembo oyo: “Ntango okomona ye, okolɛnga”, mpe esalemaki ndenge moko.

4 H (625–626)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.148; 1000 Mucize no.210 (s.191); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 390; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd, Salât (korku namazı bâbı; Canan'da künye metinde yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2929, c./s. 9/255-256]

778. Nzoto ya Asim bin Thabit, oyo akufaki shahidi na Raji, ebatelamaki na banzoi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nzoto ya Asim bin Thabit, oyo akufaki shahidi na Raji, ebatelamaki na banzoi (mpe na mpela) mosika na basambeli bikeko.

Safar 4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.652; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 366; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 267-268; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî, 38, 9, 170, Tevhid 14; Ebu Dâvud, Cihad 115, (2660, 2661), Cenâiz 16, (3112) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4256, c./s. 12/136-138]

779. Khubayb bin Adi, mokangami na minyɔlɔlɔ na Maka, alyaki mbuma ya vinyo ya sika...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Khubayb bin Adi, mokangami na minyɔlɔlɔ na Maka, alyaki mbuma ya vinyo ya sika atako ezalaki eleko na yango te.

4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.652; 1000 Mucize no.187 (s.165); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 365; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî, 38, 9, 170, Tevhid 14; Ebu Dâvud, Cihad 115, (2660, 2661), Cenâiz 16, (3112) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4256, c./s. 12/136-138]

780. Ayebisaki basahaba na ye nsango ya bashahidi ya Raji na mokolo yango moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye nsango ya bashahidi ya Raji na mokolo yango moko; mbote ya Khubayb ememamaki epai na ye.

4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.652; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 365; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 133-134; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 96-97; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî, 38, 9, 170, Tevhid 14; Ebu Dâvud, Cihad 115, (2660, 2661), Cenâiz 16, (3112) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4256, c./s. 12/136-138]

781. Ayebisaki mokano ya mobedwe oyo atindamaki

mpo na koboma ye na nkuku mpe mbeli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mokano ya mobedwe oyo atindamaki mpo na koboma ye na nkuku mpe mbeli oyo abombaki.

4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.664; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 367; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Süfyan Tarafından Peygamberimiz Aleyhisselâm İçin Bir Katil Kiralanıp Medine'ye Gönderilişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:2, s:93-94; Beyhakî, Delâil, c:3, s:333-334)

---

782. Bamonaki ete nzoto ya Amir bin Fuhayra, oyo akufaki shahidi na Bir Mauna...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bamonaki ete nzoto ya Amir bin Fuhayra, oyo akufaki shahidi na Bir Mauna, etombwamaki na likolo.

Safar 4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.678; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 368; c. 2, s. 313); Kütüb-i Sitte: Buhârî (satırdaki künye)

---

783. Ayebisaki na mokolo yango moko makambo ya bashahidi ya Bir Mauna mpe nsango na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na mokolo yango moko makambo ya bashahidi ya Bir Mauna mpe nsango na bango: “Tokutani na Nkolo na biso”.

Safar 4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.670, 678; web: Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 369; Kütüb-i Sitte: Müslim (Enes; satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2612]

---

784. Mokano ya Bani Nadir ya kobwakela ye libanga mpo na koboma ye eyebisamaki na ye uta na likolo

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mokano ya Bani Nadir ya kobwakela ye libanga mpo na koboma ye eyebisamaki na ye uta na likolo.

4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.479, 688; 1000 Mucize no.185 (s.163); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 347-348; c. 1, s. 349; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 46, 110; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 33; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kinâne b. Suriya'nın Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı ve Öğütleyişi" (kitabın dipnotu: Vâkidî, Megâzî, c:1, s:365-366 / Taberî, Târîh, c:3, s:37; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:492-493) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Sellâm b. Mişkem'in Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:364-366; Ebu Nuaym , Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:489-490; İbn İshak-İbn Hişam, Sire, c:3, s:199; Taberi, Târih, c:3, s:37)

---

785. Moyuda Amr bin Suda mpe bamosusu bandimaki ete bamonaki bizaleli na ye na Tora

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyuda Amr bin Suda mpe bamosusu bandimaki ete bamonaki bizaleli na ye na Tora.

4 H (625)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.696; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 349

786. Na Dhat ar-Riqa, ntango azalaki kolala na nse ya nzete, mopanga ekweaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Dhat ar-Riqa, ntango azalaki kolala na nse ya nzete, mopanga ekweaki na lobɔkɔ ya Ghawrath bin al-Harith, oyo abimisaki yango.

4 H (na likanisi mosusu 7 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.707; 19. Mektup listesi (183.txt) no.49; 1000 Mucize no.367 (s.352), no.392 (s.383); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 145; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 370; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 331-332, 331; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 60; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 164; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 63; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cihâd 87, 84, Megazî 31, 32; Müslim, Müsafirîn 311, (843) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5604, c./s. 15/460]

787. Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, asimbaki kamela ya Jabir oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, asimbaki kamela ya Jabir oyo ekokaki lisusu kotambola te mpe abondelaki, mpe kamela yango ekendaki liboso ya nyonso.

4 H (na likanisi mosusu 7 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.717; Beyhakî, Delâil c.4 s.617; 19. Mektup listesi (183.txt) no.162; 1000 Mucize no.32 (s.45), no.359 (s.347); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 582; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14175; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 374; c. 2, s. 97; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 155, 199; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 305-306; IslamHouse, The Miracles of Muhammad; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 108, hadis no. 101/4; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Câbir b. Abdullah'ın Yorulup Hızlandırılan Devesinin Satın Alınıp Kendisine Bağışlanışı" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbnHişam, Sîre, c:3, s:217; Müslim, Sahih, c:2, s:1222; Buhârî, Sahih, c:3, s:15; c: 6, s:194); Kütüb-i Sitte: Buhârî 2718, 2967; Müslim 715 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 276]

788. Na mobembo ya Dhat ar-Riqa, atangaki likolo ya monoko ya mwana oyo jini...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Dhat ar-Riqa, atangaki likolo ya monoko ya mwana oyo jini akangaki, oyo mwasi moko amemaki, mpe alobaki: “Bima, e monguna ya Allah”, mpe mwana abikaki (lisolo ya Jabir).

4 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.717; Beyhakî, Delâil c.4 s.470; 1000 Mucize no.246 (s.216); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 17; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.19; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 373; c. 2, s. 61-62; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 151

789. Libondeli na ye mpo na Umm Salama: “Longola zuwa na ye, pesa ye oyo eleki...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli na ye mpo na Umm Salama: “Longola zuwa na ye, pesa ye oyo eleki malamu”, endimamaki.

4 H (626)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.97; 1000 Mucize no.151 (s.132); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 121); Kütüb-i Sitte: Müslim (Ümmü Seleme; satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3233, c./s. 9/542-543]

790. Milona soki 300 ya tamari oyo ye moko alonaki na lobɔkɔ na ye mpo na ntalo ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Milona soki 300 ya tamari oyo ye moko alonaki na lobɔkɔ na ye mpo na ntalo ya bosikolami ya Salman al-Farisi ebotaki mbuma na mobu yango moko (longola molona moko oyo Umar alonaki).

4–5 H (liboso ya Khandaq)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.552; İbn Kesîr s.50; 19. Mektup listesi (183.txt) no.68, 69, 139; 1000 Mucize no.46-85 (s.57); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 37; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 19; c. 1, s. 106; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 250; c. 18, s. 28-29; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 31-32; c. 1, s. 150-151; c. 3, s. 904; 927-928; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Selman-ı Fârisî'nin Kölelikten Kurtarılışı için dikilen 300 hurma ağacı" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:4, s:79-80; Semhûdî, Vefâu'l-vefâ, c:1, s:300; İbn Seyyid, Uyünu'l-eser, c:1, s:65)

791. Wolo ya monene ya liki oyo apesaki Salman, nsima ya kotia yango na lolemo na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Wolo ya monene ya liki oyo apesaki Salman, nsima ya kotia yango na lolemo na ye, ekokaki mpo na nyongo ya uqiya 40.

4–5 H (liboso ya Khandaq)

LIZIBA İbn Kesîr s.50; 19. Mektup listesi (183.txt) no.70; 1000 Mucize no.89 (s.64); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 116 — Delâilü'n-nübüvve: Selmân kıssası; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 37; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 102; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 29; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 32; c. 1, s. 151-152; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Yumurta Kadar Bir Altın Külçesinin Yarısının Bütün Altın Borcunu Ödemeye Yetmesi"

792. Ntango Umm Salama amemaki mosuni oyo ekomaki libanga, ayebaki ete, ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umm Salama amemaki mosuni oyo ekomaki libanga, ayebaki ete, ntango azalaki te, mosɛngi moko ayaki na ekuke, mpe alobaki: “Oyo ezali liteya mpo na bino”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (nsima ya 4 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.171 (s.149)

793. Abikaki malamu na mokano ya Bani Nadir ya kobwakela ye libanga monene mpo na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abikaki malamu na mokano ya Bani Nadir ya kobwakela ye libanga monene mpo na koboma ye; na kolanda bato mosusu ya mayele, anzelu Jibrili nde asimbaki libanga oyo babwakaki (Sura al-Maida, vɛrsɛ 11 ekitaki mpo na yango).

Likambo ya Bani Nadir, 4 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.186 (s.163); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kinâne b. Suriya'nın Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı ve Öğütleyişi" (kitabın dipnotu: Vâkidî, Megâzî, c:1, s:365-366 / Taberî, Târîh, c:3, s:37; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:492-493) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Sellâm b. Mişkem'in Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı" (kitabın

dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:364-366; Ebu Nuaym , Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:489-490; İbn İshak-İbn Hişam, Sire, c:3, s:199; Taberi, Târih, c:3, s:37)

---

794. Nsima ya Bir Mauna, ntango Abu Bara atindaki Labid bin Rabia, mwana ya ndeko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Bir Mauna, ntango Abu Bara atindaki Labid bin Rabia, mwana ya ndeko na ye, kosɛnga nkisi mpo na mpota na ye, ye abwakaki nsoi na eteni ya mabele mpe alobaki ete bayinisa yango na mai mpe bamɛlisa ye, mpe Abu Bara abikaki; na lisolo yango moko, ayebisaki ete baanzelu nde bazwaki nzoto ya shahidi Amir bin Fuhayra oyo etombwamaki na likolo.

Nsima ya Bir Mauna, 4 H (625)

LIZIBA 1000 Mucize no.188 (s.167); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 118; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 22; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 33-34; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 84-85; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 101

---

795. Ntango azalaki kobima mpo na etumba ya Dhat ar-Riqa, atindaki Jabir alamba maki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobima mpo na etumba ya Dhat ar-Riqa, atindaki Jabir alamba maki misato ya ndɛkɛ monene (autruche) oyo Ulba bin Zayd al-Harithi amemaki; atako ye mpe basahaba na ye baliaki kozanga limpa kino batondaki, bilei ekitaki te, mpe ebele ya bato oyo bayaki nsima mpe batondaki.

Etumba ya Dhat ar-Riqa, pene na 4 H (626)

LIZIBA 1000 Mucize no.892 (s.743); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 375

---

796. Nzoto ya Khubayb bin Adi, oyo akufaki shahidi na Maka, etikalaki na nzete ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nzoto ya Khubayb bin Adi, oyo akufaki shahidi na Maka, etikalaki na nzete ya liwa mikolo ntuku minei kozanga kopɔla, makila ya sika ya solo ya misk ezalaki kotanga na mpota na ye, mpe ntango bakitisaki ye, mabele emelaki ye.

4 H (625)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

---

797. Na mobembo ya Dhat ar-Riqa, na mobedwe oyo atunaki: “Nini ezali na libumu ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Dhat ar-Riqa, na mobedwe oyo atunaki: “Nini ezali na libumu ya farasi na ngai?”, alobaki ete kaka Allah nde ayebi makambo oyo ebombami, mpe nsima ayebisaki ete mpota moko ekobima na elongi na ye, mpe esalemaki bongo.

Dhat ar-Riqa, 4–5 H (626)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

798. Ntango bazalaki koboma Khubayb bin Adi, alakelaki mabe: “E Allah, tanga bango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki koboma Khubayb bin Adi, alakelaki mabe: “E Allah, tanga bango moko moko, boma bango na kopalangana, kotika ata moko te”; longola mobali moko oyo alalaki na mabele mpo na kobanga bolakeli mabe yango, bato nyonso oyo bazalaki wana bakufaki liboso mobu moko esila.

Nsima ya Raji, 4 H (625)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 366 (Recî' gazvesindeki âyetler)

799. Na Nakhl (na etumba na Juhayna), ntango basambeli bikeko, oyo baumbaki libaku...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Nakhl (na etumba na Juhayna), ntango basambeli bikeko, oyo baumbaki libaku ya kobundisa ntango bazalaki kosambela losambo ya midi, basalaki mokano ya kobundisa na losambo ya nsima ya midi na koloba: “Losambo mososu oyo eleki bana na bango bolingo ekoya”, anzelu Jibrili ayebisaki ye yango, mpe ye akambaki losambo ya bobangi.

Dhat ar-Riqa / Nakhl, pene na 4 H (626)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 371 (Zâtürrikā' gazvesindeki âyetler)

800. Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, kamela moko oyo eyaki mbangu mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, kamela moko oyo eyaki mbangu mpe etelemaki liboso na ye, ayebisaki ete emilelaki mpo nkolo na yango alingi kokata yango nsima ya kosala na yango mosala ya bilanga mibu mingi; atindaki Jabir epai ya nkolo na yango, mpe kamela ekendaki liboso mpe etelemaki na ekuke ya nkolo na yango.

Dhat ar-Riqa, pene na 4 H (626)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 373 (Zâtürrikā' gazvesindeki âyetler)

801. Alimbolaki ndɔtɔ ya Umm al-Fadl bint al-Harith, oyo alobaki: “Namonaki ete...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alimbolaki ndɔtɔ ya Umm al-Fadl bint al-Harith, oyo alobaki: “Namonaki ete eteni moko ya nzoto na yo ekatami mpe etiami na mabolongo na ngai”, boye: “Omoni bolamu; Fatima, In sha Allah, akobota mwana mobali, mpe akozala na mabolongo na yo”; Fatima abotaki Husayn, mpe Umm al-Fadl amɛlisaki ye na miliki ya Qutham.

Esakweli mpe kokokisama: mbotama ya Husayn, 4 H (626)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 325-326 (Hüseyin b. Ali'nin öldürüleceğini haber vermesi)

802. Ntango Fatima bint Asad, mama ya Ali, akufaki, azipaki ye na simisi na ye moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Fatima bint Asad, mama ya Ali, akufaki, azipaki ye na simisi na ye moko mpe akitaki na kunda na ye; ntango abengaki na kunda: “E Fatima”, ye ayanolaki: “Labbayk ya Rasulallah”, mpe na motuna: “Omoni oyo nazalaki ndingisa na yo?”, azongisaki: “Ee”; ayebisaki ete asɛngaki Allah mpo na ye ete nzoto na ye ya kobombama emonana te, amona Munkar mpe Nakir te, kunda na ye ekoma monene, mpe asekwa elongo na bilamba na ye ya kunda.

Pene na 4 H (625–626)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 90-91 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

803. Nsima ya mokano ya Bani Nadir ya koboma ye, Moyuda Kinana bin Suriya ayebisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya mokano ya Bani Nadir ya koboma ye, Moyuda Kinana bin Suriya ayebisaki bato na ye ete ayebi ete mokano yango eyebisamaki na ye, ete ye azali mosakoli ya nsuka oyo ekomami na Tora ete abotami na Maka mpe esika ya Hijra na ye ezali Yathrib, mpe ete bizaleli na ye eyokani liloba na liloba na mikanda na bango; apesaki bango toli bakoma Baislam, mpe ayebisaki liboso ete bakotika mboka na bango mpe bakokende.

Bani Nadir, Rabi al-Awwal 4 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kinâne b. Suriya'nın Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı ve Öğütleyişi" (kitabın dipnotu: Vâkidî, Megâzî, c:1, s:365-366)

---

804. Sallam bin Mishkam, moto ya mayele ya Bayuda ya Bani Nadir, andimaki liboso ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Sallam bin Mishkam, moto ya mayele ya Bayuda ya Bani Nadir, andimaki liboso ya Huyayy bin Akhtab, oyo azalaki kotingama na etumba: “Yo, bato oyo bazali elongo na yo, mpe biso nyonso toyebi ete Muhammad azali Mosakoli ya Allah; bizaleli na ye ezali na mikanda oyo ezali epai na biso; tolandi ye te mpo na zuwa na biso mpe mpo tozalaki na elikya ete mosakoli ya nsuka akobima na Bana ya Harun”.

Bani Nadir, Rabi al-Awwal 4 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Sellâm b. Mişkem'in Huyey'e Tehditte ve Uyarıda Bulunuşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:1, s:368-370)

---

805. Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, uqiya moko oyo apesisaki na lobɔkɔ...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Dhat ar-Riqa, uqiya moko oyo apesisaki na lobɔkɔ ya Bilal (na mwa ebakiseli) lokola ntalo ya kamela oyo asombaki epai ya Jabir ekobaki kobakisama epai ya Jabir, mpe lipamboli na yango emonanaki na ndako na bango kino likambo ya Harra.

Likambo: kozonga uta na Dhat ar-Riqa, 4 H (na likanisi mosusu 7 H); lipamboli: kino likambo ya Harra (63 H / 683)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Câbir b. Abdullah'ın Yorulup Hızlandırılan Devesinin Satın Alınıp Kendisine Bağışlanışı" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbnHişam, Sîre, c:3, s:217; Müslim, Sahih, c:2, s:1222; Buhârî, Sahih, c:3, s:15; c: 6, s:194); Kütüb-i Sitte: Buhârî 2718, 2967; Müslim 715 (fazlalığın Harre'ye kadar saklanması Müslim'in rivayetinde) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 278]

806. Ntango Bani Nadir bazalaki kosolola mokano ya kobwakela Mosakoli ﷺ libanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Bani Nadir bazalaki kosolola mokano ya kobwakela Mosakoli ﷺ libanga monene mpo na koboma ye, moto ya mayele ya Bayuda Sallam bin Mishkam akebisaki bango: “Soki bosali likambo ya boye, ekoyebisama na ye na emoniseli; Bayuda bakosila nyonso, mpe Islam ekowumela kino Mokolo ya Lisekwa”; mpe solo mokano yango eyebisamaki na ye na nzela ya anzelu Jibrili.

Bani Nadir, Rabi al-Awwal 4 H (625)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Sellâm b. Mişkem'in Benî Nadîr Yahudîlerini Uyarışı" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s:364-366; Ebu Nuaym , Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:489-490; İbn İshak-İbn Hişam, Sire, c:3, s:199; Taberi, Târih, c:3, s:37)

21 · Mobu ya 5 ya Hijra (626–627): Khandaq mpe Bani Qurayza

807. Lipamboli ya bilei na Khandaq

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BILEI

Ntango bazalaki kotimola libulu, Jabir bin Abdullah abongisaki mwa bilei moke mpe abengaki Mosakoli ﷺ elongo na mwa bato mosusu. Mosakoli ﷺ abengaki batimoli nyonso, mpe bilei ekokaki mpo na bato nyonso, ndambo kutu etikalaki.

Etumba ya libulu (al-Khandaq), 5 H.

LIZIBA Sahih al-Bukhari 4101

---

808. Na feti ya libala na ye na Zaynab, sani moko ya hays oyo Umm Sulaym atindaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na feti ya libala na ye na Zaynab, sani moko ya hays oyo Umm Sulaym atindaki etondisaki bato soki ~300.

5 H (626–627)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.119, 134; 1000 Mucize no.251 (s.222); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 110 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 77-78; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 89; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 280; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 36; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 90; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mu'cizeli Düğün Ziyâfeti" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:8, s:104; Müslim, Sahih, c:2, s:1051.); Kütüb-i Sitte: Müslim, Nikah 87, (1428); Nesâî, Nikah 26; Buhârî, Nikâh 64 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5615, c./s. 15/496-497]

---

809. Juwayriya, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete sanza euti na Yathrib mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Juwayriya, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete sanza euti na Yathrib mpe ekwei na mabolongo na ye.

5 H (na likanisi mosusu 6 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.999 (s.813); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 391

---

810. Ntango bazalaki kozonga uta na Muraysi, ayebisaki ete mopepe makasi oyo epepaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Muraysi, ayebisaki ete mopepe makasi oyo epepaki ezali elembo ya liwa ya moto monene moko kati na bato ya bilongi mibale na Madina.

5 H (na likanisi mosusu 6 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.170; 1000 Mucize no.390 (s.380); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5900; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6500; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 391; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 313; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116, 131; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 102; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 94; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kurayza oğulları Yahudî bilginlerinden münâfık olan Rafi' b. Hureymile" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:174-175); Kütüb-i Sitte: Müslim 2782 (satırdaki künye)

811. Maloba oyo Abdullah bin Ubayy alobaki ntango ye azalaki te eyebisamaki na ye na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Maloba oyo Abdullah bin Ubayy alobaki ntango ye azalaki te eyebisamaki na ye na emoniseli (Zayd bin Arqam andimaki yango).

5 H (na likanisi mosusu 6 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.160; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Zeyd b. Erkam; satırdaki künye)

812. Bilembo mosusu ya bosakoli oyo emonanaki na etumba ya Mustaliq (Muraysi)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bilembo mosusu ya bosakoli oyo emonanaki na etumba ya Mustaliq (Muraysi).

5 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.152

813. Ntango bazalaki kotimola Khandaq, libanga monene oyo bitimweli ekokaki kobuka...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola Khandaq, libanga monene oyo bitimweli ekokaki kobuka te ebukanaki lokola zelo na mabɛtɛ na ye misato.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.40; 1000 Mucize no.93 (s.68); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5877; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 447; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 325; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 381-382; c. 18, s. 32; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 152; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 103-104; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hendekte Parçaladığı Kaya Münasebetiyle Verdiği Fütûhât Müjdesi" (kitabın dipnotu: Beyhaki, Delâil, c:3, s:419 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:230; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:99-102; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:303; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:450); Kütüb-i Sitte: Buharî, Megazî 29, Cihad 188; Müslim, Eşribe 141, (2039); Buhârî 4101 (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5596, c./s. 15/447-448]

814. Na pole oyo ezalaki kobima na libɛtɛ nyonso na libanga, kozwama ya Sham, Persia...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na pole oyo ezalaki kobima na libɛtɛ nyonso na libanga, kozwama ya Sham, Persia mpe Yemen emonisamaki na ye.

Esakweli: 5 H; kokokisama: 10–16 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.40; 1000 Mucize no.138-141 (s.118); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 377; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 244; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 169-171; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hendekte Parçaladığı Kaya Münasebetiyle Verdiği Fütûhât Müjdesi" (kitabın dipnotu: Beyhaki, Delâil, c:3, s:419 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:230; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:99-102; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:303; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:450); Kütüb-i Sitte: Nesâî 3176 (satırdaki künye)

815. Na mokolo ya Khandaq, na saa moko ya mbuma ya orge mpe mwana ntaba moko ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Khandaq, na saa moko ya mbuma ya orge mpe mwana ntaba moko ya Jabir, bato nkoto moko batondaki; nzungu mpe potopoto ya farini ekitaki te.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.49; İbn Kesîr s.42; 19. Mektup listesi (183.txt) no.8, 62, 63, 123; 1000 Mucize no.40 (s.52); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5877; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 109 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 5. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 376; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 429, 458; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 276; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 232-233; c. 18, s. 24-26, 33-34, 36; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 27; c. 1, s. 152-154; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 80; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 89-90; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 50-51, no. 17/6; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buharî, Megazî 29, Cihad 188; Müslim, Eşribe 141, (2039) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5596, c./s. 15/447-448]

---

816. Na Khandaq, lobɔkɔ moko ya tamari oyo mwana mwasi ya Bashir bin Saad amemaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khandaq, lobɔkɔ moko ya tamari oyo mwana mwasi ya Bashir bin Saad amemaki ekokaki mpo na bato nyonso ya Khandaq.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.49; 1000 Mucize no.387 (s.376); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 116 — Delâilü'n-nübüvve: hurmanın çoğalması; Questions on Islam, "The Miracles Concerning the Increase in Food and Drink"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 380; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 99; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 286; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 234; c. 18, s. 31, 35; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 110; c. 1, s. 123; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 89; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Bir Avuç Hurmanın İslâm Ordusunu Doyuruşu" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c: 3, s:228-229)

---

817. Na libondeli na ye liboso ya Ahzab, mopepe mpe mampinga oyo emonanaka te...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli na ye liboso ya Ahzab, mopepe mpe mampinga oyo emonanaka te etindamaki, mpe monguna apalanganaki.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.60, 90; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 380; c. 1, s. 382; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 399, 450; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 276-277; c. 18, s. 67; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 156; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 70; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 316-317; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yardım Mû'cizeleri" (kitabın dipnotu: Âl-i İmrân:123-127; Ahzâb: 9) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "6-DEHŞETLİ RÜZGÂR VE FIRTINALARLA YAPILAN İLÂHÎ DESTEKLER VE YARDIM MU'CİZELERİ > Dehşetli Bir Rüzgârın Esmeye Başlayıp Müşrikleri Tedirgin ve Perişan Edişi" (kitabın dipnotu: Ahzab: 9 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:243; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:490; İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:69; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:653, 654); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (İbn Ebî Evfâ; satırdaki künye)

---

818. Na butu ya malili makasi, Hudhayfa, oyo atindaki na kaa ya monguna, ayokaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya malili makasi, Hudhayfa, oyo atindaki na kaa ya monguna, ayokaki molunge lokola azali kotambola na ndako ya kosukola mai ya moto kino azongaki.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.81; 1000 Mucize no.152 (s.132); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 381; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 157; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Huzeyfe b. Yeman'ın Beyaz Sarıklı Süvârîlere Rastlayışı + Dehşetli Bir Rüzgârın Esmeye Başlayıp Müşrikleri Tedirgin ve Perişan Edişi" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1414 / İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:71 / Müslim, Sahih, c:3, s.1414; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:114; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:489; Hâkim, Müstedrek, c.3, s.31; Ebu Nuaym, Delâil, c:2, s:501 / İbn Hacer, Metâlibu'l-âliye, c:4, s:226 / Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c.4, s.115; Müslim, Sahih, c.3, s.1414; İbn Hacer, Metâlib, c.4, s.228; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.3, s.243; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:489; Hâkim, Müstedrek, c.3, s.31; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c.2, s.652 / İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:3, s:243; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:490; İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:69; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:653, 654); Kütüb-i Sitte: Müslim (Huzeyfe; satırdaki künye)

---

819. Alobaki: “Banda sikoyo biso nde tokokende epai na bango, bango bakokoka koya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Banda sikoyo biso nde tokokende epai na bango, bango bakokoka koya epai na biso te”, mpe esalemaki bongo.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.91; 19. Mektup listesi (183.txt) no.113; 1000 Mucize no.155 (s.136); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5879; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 603; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 318; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 29 (4109-4110) (satırdaki künye)

---

820. Na mokolo ya Qurayza, basahaba bamonaki anzelu Jibrili na lolenge ya Dihya (na putulu ya farasi na ye)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Qurayza, basahaba bamonaki anzelu Jibrili na lolenge ya Dihya (na putulu ya farasi na ye).

Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.103; Beyhakî, Delâil c.5 s.389; 1000 Mucize no.838 (s.702); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5881; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 384; Kütüb-i Sitte: Buhârî 4118 (satırdaki künye)

---

821. Libondeli ya Saad bin Muadh, oyo azokaki: “Kozwa molimo na ngai te liboso...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya Saad bin Muadh, oyo azokaki: “Kozwa molimo na ngai te liboso osepelisa miso na ngai na likambo ya Qurayza”, endimamaki; nsima ya bosambisi na ye, mpota na ye efungwamaki.

5 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.130; 1000 Mucize no.190 (s.169); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 387; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megazî 30, Cihad 18; Müslim, Cihâd 67, (1769); Ebu Dâvud, Cenâiz 8, (3101); Nesâî, Mesâcid 18; Tirmizî, Siyer 28, (1582) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4261, c./s. 12/149-150; no. 4262, c./s. 12/150-151]

---

822. Na mobembo ya etumba mpo na Abu Rafi, Abdullah bin Atik, oyo lokolo na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya etumba mpo na Abu Rafi, Abdullah bin Atik, oyo lokolo na ye ebukanaki, ntango ye apapolaki lokolo na ye, ezalaki lokola ayokaki mpasi ata moke te.

5–6 H (627)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.139; İbn Kesîr s.80; 1000 Mucize no.144 (s.124), no.232 (s.204); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5876; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 587; Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 390; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197, 465; IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 294; c. 18, s. 40-41; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 506; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 102; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 333; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 16, Cihad 155 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4243, c./s. 12/115]

---

823. Qabath bin Ashyam al-Laythi, oyo azalaki na milɔngɔ ya basambeli bikeko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Qabath bin Ashyam al-Laythi, oyo azalaki na milɔngɔ ya basambeli bikeko na Badr, alobaki na motema na ye: “Namonaki naino likambo ya boye te, bato nyonso bakimi longola basi”; ntango ayaki kokoma Moislam nsima ya Khandaq, ayebisaki ye maloba yango ndenge moko.

Nsima ya Khandaq, pene na 5 H (627); liloba oyo eyebisamaki: Badr, 2 H (624)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.444; 1000 Mucize no.384 (s.371); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14066; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 343-344; ayrıca: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c. 8, s. 287, no. 14066

---

824. Na Khandaq, Saad bin Muadh alakelaki mabe Ibn al-Ariqa, oyo azokisaki ye na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khandaq, Saad bin Muadh alakelaki mabe Ibn al-Ariqa, oyo azokisaki ye na likonga: “Allah abeta elongi na yo na mɔtɔ”.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.189 (s.169)

---

825. Ntango bazalaki kotimola Khandaq, akendaki elongo na basahaba oyo bakangaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola Khandaq, akendaki elongo na basahaba oyo bakangaki mabanga na mabumu na bango mpo na nzala na ndako ya mobali moko, azindisaki misapi na ye na bilei oyo basalaki na mwana ntaba oyo bakataki mpe na limpa, mpe abondelaki lipamboli; atako bato nyonso batondaki, kaka eteni moko na misato ya bilei nde ekitaki, mpe nsima bato zomi mosusu batondaki.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.388 (s.377)

---

826. Na mobembo ya Muraysi, ntango kamela na ye ebungaki, ayebisaki maloba ya moto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Muraysi, ntango kamela na ye ebungaki, ayebisaki maloba ya moto moko ya bilongi mibale kati na Ansar: “Mpo na nini Allah ayebisi ye te esika kamela na ye ezali?”, atako azalaki wana te, mpe ayebisaki ete kamela ezali na lobwaku oyo ezali liboso, nsinga na yango ekangami na nzete; moto yango andimaki na motema mobimba.

Etumba ya Muraysi (Bani Mustaliq), pene na 5–6 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.391 (s.380); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 391; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 102

---

827. Ntango bazalaki kotimola Khandaq, Umm Amir al-Ashhaliyya atindaki sani moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola Khandaq, Umm Amir al-Ashhaliyya atindaki sani moko ya bilei na hema ya Umm Salama, oyo ezalaki pembeni na ye; nsima ya kolya ya Umm Salama, abimisaki oyo etikalaki mpe abengisaki bato mpo na bilei ya mpokwa; batimoli nyonso ya Khandaq batondaki, mpe bilei ekitaki te.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.891 (s.742); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 377

---

828. Na mokolo ya Ahzab (Khandaq), mobali moko ya Bana ya Mughira oyo alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Ahzab (Khandaq), mobali moko ya Bana ya Mughira oyo alobaki: “Nakoboma Muhammad”, ntango akumbaki farasi na ye na Khandaq, akweaki na kati mpe libolongo na ye ebukanaki; aboyaki lifuta ya makila oyo basambeli bikeko balingaki kopesa mpo na nzoto na ye, na koloba: “Ye azali bosoto, mpe lifuta na ye ezali bosoto”.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.910 (s.751); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 380; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 68; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Cihâd 35, (1715) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1076]

---

829. Na etumba ya Bani Mustaliq, atunaki al-Harith, oyo ayaki na lisiko ya mwana na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Bani Mustaliq, atunaki al-Harith, oyo ayaki na lisiko ya mwana na ye mwasi Juwayriya oyo bakangaki, likambo ya bakamela mibale oyo alingaki mingi mpe abombaki na Aqiq; al-Harith, oyo alobaki ete moto moko te ayebaki yango longola Allah, akomaki Moislam.

Etumba ya Bani Mustaliq, 5–6 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.932 (s.767); web: Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 392

---

830. Na Khandaq, apesaki mopanga na ye na Ali, oyo abimaki liboso ya Amr bin Abd...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khandaq, apesaki mopanga na ye na Ali, oyo abimaki liboso ya Amr bin Abd Wudd oyo azalaki kosɛnga etumba ya moto na moto, mpe abondelaki: “E Allah, salisa ye liboso na ye”; Ali abomaki Amr, mpe baninga na ye bakimaki.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.947 (s.774); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 383

831. Na etumba ya Khandaq, apapolaki lokolo ya Ali bin al-Hakam oyo ebukanaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Khandaq, apapolaki lokolo ya Ali bin al-Hakam oyo ebukanaki na libɛtɛ ya monguna; abikaki mbala moko, mpe akitaki ata na farasi na ye te.

Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 5. misal (s. 206)

832. Ntango azongaki uta na Khandaq, atikaki bibundeli na ye mpe amisukolaki; anzelu...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azongaki uta na Khandaq, atikaki bibundeli na ye mpe amisukolaki; anzelu Jibrili ayaki, moto na ye etondi putulu, mpe alobaki: “Otiki bibundeli? Na kombo ya Allah, biso totiki te; bima epai na bango”, mpe alakisaki Bani Qurayza (lisolo ya Aisha).

Nsima ya Khandaq, Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5880

833. Na Khandaq, ntango ntango ya losambo ya nsima ya midi elekaki, moi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khandaq, ntango ntango ya losambo ya nsima ya midi elekaki, moi ezongisamaki, mpe losambo yango esambelamaki na ntango na yango.

Khandaq, Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

834. Na mokolo ya Khandaq, na ntango ya feti na ndako ya Jabir, bana mibali mibale...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Khandaq, na ntango ya feti na ndako ya Jabir, bana mibali mibale ya Jabir, oyo babomanaki moko na mosusu, bazongaki na bomoi na libondeli na ye.

Khandaq, Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

835. Ntango Saad bin Muadh akufaki, akendaki na ndako na ye na mbangu makasi kino...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Saad bin Muadh akufaki, akendaki na ndako na ye na mbangu makasi kino nsinga ya sapato na ye ekatanaki, na koloba: “Nabangaki ete baanzelu baleka biso liboso mpo na kosukola ye, lokola basukolaki Hanzala”.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 358 (Uhud gazvesindeki âyetler)

836. Na butu ya Ahzab, na nzela ya kozonga, Hudhayfa akutanaki na bato soki ntuku...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya Ahzab, na nzela ya kozonga, Hudhayfa akutanaki na bato soki ntuku mibale likolo ya bafarasi (baanzelu), mpe balobaki: “Yebisa nkolo na yo: Allah akoki mpo na ye liboso ya monguna na ye”.

Khandaq, Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 381 (Hendek gazvesindeki âyetler)

837. Na moskeyi ya Ahzab (Moskeyi ya Fath), abondelaki na mokolo ya yambo, ya mibale...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na moskeyi ya Ahzab (Moskeyi ya Fath), abondelaki na mokolo ya yambo, ya mibale mpe ya misato, mpe na mokolo ya misato, kati na losambo mibale, libondeli na ye endimamaki; nsima Jabir, na makambo na ye ya ntina, azalaki kozela ngonga yango mpe kobondela, mpe azalaki kozwa eyano.

Khandaq, Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 382 (Hendek gazvesindeki âyetler)

838. Na mokolo ya Qurayza, Umm Salama amonaki anzelu Jibrili na kitambala ya moindo ya moto

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Qurayza, Umm Salama amonaki anzelu Jibrili na kitambala ya moindo ya moto.

Bani Qurayza, Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 385 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

839. Na kozinga ya Qurayza, Allah asalisaki na baanzelu nkoto misato, mpe kozwa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Qurayza, Allah asalisaki na baanzelu nkoto misato, mpe kozwa engumba ekomaki pɛtɛ.

Bani Qurayza, Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 386 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

840. Ntango Rayhana bint Amr, oyo ye aponaki mpo na ye, aboyaki kopusana na Islam...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Rayhana bint Amr, oyo ye aponaki mpo na ye, aboyaki kopusana na Islam, ayokaki mawa; ntango afandaki elongo na basahaba na ye, ayokaki lokito ya sapato na nsima na ye mpe alobaki: “Oyo ezali lokito ya makolo ya Ibn Saya; azali koya kopesa ngai nsango malamu ete Rayhana akomi Moislam”, mpe esalemaki bongo.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 386 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

841. Mokonzi ya Qurayza, Kaab bin Asad, na ntango ya kozingama alobaki na bato na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mokonzi ya Qurayza, Kaab bin Asad, na ntango ya kozingama alobaki na bato na ye: “Na kombo ya Allah, emonani polele na bino ete ye azali mosakoli oyo atindami, moto oyo bozwaka bizaleli na ye na Tora”; bato na ye baboyaki na koloba: “Tokotika mibeko ya Tora te”.

Bani Qurayza, Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 387 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

842. Na butu oyo Saad bin Muadh akufaki, anzelu Jibrili ayaki na kitambala ya swa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu oyo Saad bin Muadh akufaki, anzelu Jibrili ayaki na kitambala ya swa mpe atunaki: “Mosali oyo ya bosembo oyo akufi, oyo mpo na ye bikuke ya likolo efungwami mpe Kiti ya bokonzi eningani, azali nani?”; ayebisaki ete ezali Saad, mpe ayebisaki ete baanzelu nkoto ntuku sambo bayaki na kunda na ye.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 388 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

843. Akɔtaki na kotambola na makolo ya mosika mosika (lokola ebele ya bato bazali)...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akɔtaki na kotambola na makolo ya mosika mosika (lokola ebele ya bato bazali) na ndako oyo nzoto ya Saad bin Muadh, oyo ezipamaki, ezalaki, mpe na kati moto mosusu amonanaki te, mpe alakisaki Salama bin Aslam atelema.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 388 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

844. Ntango kunda ya Saad bin Muadh, moto ya nzoto monene, ezalaki pɛpɛlɛ mpenza...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango kunda ya Saad bin Muadh, moto ya nzoto monene, ezalaki pɛpɛlɛ mpenza, bato ya bilongi mibale bayimaki; alobaki: “Baanzelu nkoto ntuku sambo, oyo naino bakitaki na mabele te, nde bamemaki ye”.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 389 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

845. Ntango bazalaki kotimola kunda ya Saad bin Muadh, na mbala nyonso ya kotimola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola kunda ya Saad bin Muadh, na mbala nyonso ya kotimola solo ya misk ezalaki kopalangana; lobɔkɔ moko ya mabele oyo bazwaki na kunda na ye ezwamaki nsima lokola misk.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 389 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

846. Ntango bazalaki kokunda Saad bin Muadh, ayebisaki likambo na ye na kunda...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kokunda Saad bin Muadh, ayebisaki likambo na ye na kunda: “Kunda ekamolaki Saad mbala moko, nsima Allah alembisaki ye”.

Nsima ya Bani Qurayza, 5 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 389 (Benî Kurayza gazvesindeki âyetler)

---

847. Na Muraysi, mampinga ya Baislam emonanaki na Bani Mustaliq na ebele oyo moto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Muraysi, mampinga ya Baislam emonanaki na Bani Mustaliq na ebele oyo moto akoki kotɛmɛla te; Juwayriya ayebaki nsima ete ezalaki bobangi oyo Allah atindaki, mpe bato oyo bakomaki Baislam balobaki: “Tozalaki komona mibali ya pɛmbɛ likolo ya bafarasi ya langi ndenge na ndenge, oyo tomonaki liboso te mpe nsima te”.

Muraysi (Bani Mustaliq), 5–6 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 391 (Benî Mustalik gazvesindeki âyetler)

---

848. Na likambo ya lokuta (Ifk), nsima ya sanza moko oyo emoniseli eyaki te, kozanga...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na likambo ya lokuta (Ifk), nsima ya sanza moko oyo emoniseli eyaki te, kozanga ekweli ya Aisha eyebisamaki uta na likolo na mavɛrsɛ ya Sura an-Nur (mavɛrsɛ zomi to zomi na mwambe); ntango abimaki na lolenge ya emoniseli, alobaki: “Nsango malamu, Aisha, Allah apetoli yo”.

Likambo ya Ifk, 5–6 H (627)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 392 (İfk hadisi)

---

849. Na mokolo ya Khandaq, alobaki na basahaba na ye: “Lelo bozali moke, bokokoma...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Khandaq, alobaki na basahaba na ye: “Lelo bozali moke, bokokoma ebele; bozali na bolɛmbu, bokongɛnga; bokozala minzoto oyo bato bakozwa nzela na nzela na bino mpe na nzela ya moto moko kati na bino”, mpe esalemaki bongo.

Esakweli: Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 66 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

850. Mughira bin Abi al-As, oyo na mokolo ya etumba mpɔngi ekangaki ye kino na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mughira bin Abi al-As, oyo na mokolo ya etumba mpɔngi ekangaki ye kino na ntongo, amibombaki na ndako ya Uthman; ye apesaki ye mikolo misato; ntango nyama na ye, basapato na ye mpe makolo na ye etobokaki mpe moto yango afandaki na nse ya nzete moko, anzelu ayebisaki esika azali, mpe ye atindaki Zayd mpe Zubayr na koloba: “Azali na esika boye”, mpe bazwaki ye.

Eleko ya Madina (na makomi mokolo ya Khandaq; 3–5 H)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 94-95 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

851. Na kozinga ya Bani Qurayza, ntango mampinga ezwaki esika ya kofanda te mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Bani Qurayza, ntango mampinga ezwaki esika ya kofanda te mpo na bilanga ebele ya tamari zingazinga ya engumba makasi, atelemaki na nzela oyo ezalaki na katikati ya elanga mpe alakisaki na lobɔkɔ na ye na ngambo ya mobali mpe ya mwasi; banzete ya tamari esanganaki na ngambo mibale, esika ekomaki monene, mpe mampinga efandaki.

Bani Qurayza, Dhul-Qada 5 H (627)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 158 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

852. Na Khandaq, ntango Abu Sufyan asangisaki babwaki makonga mpe atindaki bango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khandaq, ntango Abu Sufyan asangisaki babwaki makonga mpe atindaki bango babwaka nyonso mbala moko, basahaba bayimaki mpo na makonga; alakisaki makonga na loboko ya elamba na ye mpe abondelaki; mopepe makasi ebimaki, ezongisaki makonga, mpe likonga nyonso ezokisaki moto oyo abwakaki yango.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 67 (fasl fî hıfzillâhi lehû mine'l-müşrikîn ve keydi'ş-şeyâtîn)

853. Ntango bazalaki kotimola Khandaq, bato nyonso bazalaki koyemba banzembo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola Khandaq, bato nyonso bazalaki koyemba banzembo ya mosala (rajaz) kasi Salman afandaki nye; abondelaki: “E Allah, fungola monoko ya Salman, ata na milɔngɔ mibale”; Salman ayembaki, mpe ntango bawelanaki likambo ya libota na ye, alobaki: “Salman azali ya biso, azali ya libota ya ndako (Ahl al-Bayt)”.

Khandaq, 5 H (627)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 19 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

854. Na etumba ya Bani Mustaliq, mai ebimaki kati na misapi na ye ntango atiaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Bani Mustaliq, mai ebimaki kati na misapi na ye ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mai; mampinga monene emɛlaki, emɛlisaki banyama na yango mpe ezwaki mai mpo na nzela (lisolo ya Abu Qatada).

Bani Mustaliq (Muraysi), 5–6 H (627)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 38 (Bâb 7: mübarek uzuvlarının bereketi, yiyecek ve içeceğin çoğalması)

855. Na mobembo ya Bani Mustaliq, na butu oyo bakitaki pembeni ya lobwaku moko ya...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Bani Mustaliq, na butu oyo bakitaki pembeni ya lobwaku moko ya mabanga makasi, anzelu Jibrili ayebisaki ye ete bajini bapagano ya lobwaku yango balengeli mokano ya kokanga basahaba na ye; atindaki Ali na lobwaku elongo na bato nkama moko; ntango Ali atangaki Korani mpe atambolaki na mopanga, bilili oyo

ezalaki komema mopepe makasi mpe mɔtɔ ya kopela ekomaki milinga mpe epalanganaki; ntango azongaki, alobaki: “Ndambo ya baye babangaki yo bayei mpe bandimi”.

Bani Mustaliq, 5–6 H (627)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 84-85 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

---

856. Ntango batimolaki Khandaq, mabele oyo ebimaki ekomaki ngomba moke molai...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango batimolaki Khandaq, mabele oyo ebimaki ekomaki ngomba moke molai; alobaki na Jabir: “Kobanga te, noki okomona elembo moko”; na butu makɛlɛlɛ makasi eyokanaki mpe mongongo moko: “Bomema mabele na esika ya mosika, bosalisa Muhammad”, mpe na ntongo ata lobɔkɔ moko ya mabele etikalaki te.

Khandaq, Shawwal 5 H (627)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 366 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

---

857. Na kozinga ya Khandaq, ntango mpasi ezalaki kokola, apesaki basahaba na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Khandaq, ntango mpasi ezalaki kokola, apesaki basahaba na ye nsango malamu ete mpasi ekolongwa, ete bakosala tawaf zingazinga ya Kaaba kozanga bobangi mpe akozwa nsapi na yango, ete Allah akosilisa Kisra mpe Kaisala mpe bomengo na bango ekobimisama na nzela ya Allah; makambo yango nyonso ekokisamaki.

Esakweli: Khandaq, Shawwal 5 H (627); kokokisama: 8 H (kozwama ya Maka) mpe 15–31 H (kobukana ya Kisra mpe Kaisala)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Müslümanlara Ferahlatıcı Müjdeler Verişi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:459-460)

858. Na Usfan, mokano ya basambeli bikeko, oyo Khalid bin al-Walid azalaki kokamba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Usfan, mokano ya basambeli bikeko, oyo Khalid bin al-Walid azalaki kokamba, ya kobundisa na ntango ya losambo eyebisamaki na ye na emoniseli, mpe asambelaki losambo ya bobangi.

6 H (627–628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.698; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 371; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd; Nesâî; Tirmizî; Müslim (satırın kaynağı) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2926, c./s. 9/253; no. 2928]

859. Na khutba ya mokolo ya Juma, na bosɛngi ya mobedwe moko, abondelaki mbula, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na khutba ya mokolo ya Juma, na bosɛngi ya mobedwe moko, abondelaki mbula, mpe mbula enokaki poso mobimba; na Juma oyo elandaki, ntango alobaki: “Hawalayna”, mapata ekendaki.

Pene na 6 H (ya sikisiki te)

LIZIBA İbn Kesîr s.25; Beyhakî, Delâil c.4 s.600; 19. Mektup listesi (183.txt) no.79; 1000 Mucize no.14 (s.22), no.308 (s.284); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3582; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 580; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 89 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 275; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 48-52, 394, 429; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 352-353; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Djamduri–Malinda, Journal of Islamic Education 6/1 (2021); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 251, 276; c. 17, s. 354; c. 18, s. 14; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 58-59; c. 3, s. 905; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 72-73; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 316 (+1 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mescidde Yağmur Duası Yapışı" (kitabın dipnotu: Mâlik, Muvatta', c:11, s:191;); Kütüb-i Sitte: Buhârî 1013, 3582; Müslim, İstiskā 8, (897) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3054]

860. Na Hudaybiya, ntango kamela na ye Qaswa efukamaki, alobaki: “Ye oyo asimbaki nzoko nde asimbi yango”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango kamela na ye Qaswa efukamaki, alobaki: “Ye oyo asimbaki nzoko nde asimbi yango”.

Dhul-Qada 6 H (Marsi 628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.216; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 398; Kütüb-i Sitte: Buharî, Şurût 15, 1, Hacc 106, Muhsar 3, Megâzî 35, Tefsir, Mümtahine 2; Ebu Dâvud, Cihad 168, (2765, 2766) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4266, c./s. 12/172-181]

861. Na Hudaybiya, ntango atindaki batobola libulu moko oyo ekaukaki na likonga na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango atindaki batobola libulu moko oyo ekaukaki na likonga na ye to asopaki mai ya kosukola na ye, mai ebimaki makasi mpe ekokaki mpo na bato 1,400.

Dhul-Qada 6 H (Marsi 628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.231; İbn Kesîr s.29; 19. Mektup listesi (183.txt) no.31, 141, 144; 1000 Mucize no.27 (s.39), no.191 (s.171); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3577; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 576; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 94 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 5. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 398; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 59, 63; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 289; Facts and Details, "Miracles of Muhammad"; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 286; c. 18, s. 29-30, 37; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 58; c. 1, s. 123; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 91; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 325; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 45, no. 7/7; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Susuz Kuyudan Su Fışkırtılması Mu'cizesi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:587-589; Zürkânî, Mevâhib, c:2, s:185; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:290; Ebu Nuaym, Delâilü, c:2, s:409, 410.); Kütüb-i Sitte: Buharî, Şurût 15; Buharî, Enbiya 25, Megazî 35; Müslim, Cihad 132, (1807) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4266, c./s. 12/172-181; no. 5593, c./s. 15/444; no. 4268, c./s. 12/191-197]

---

862. Na Hudaybiya, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mai oyo ezalaki na mbeki moke, mai...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mai oyo ezalaki na mbeki moke, mai ebimaki kati na misapi na ye; bato 1,400–1,500 bamɛlaki mpe basukolaki nzoto.

Dhul-Qada 6 H (Marsi 628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.236, 250; İbn Kesîr s.27; 19. Mektup listesi (183.txt) no.6, 29; 1000 Mucize no.268 (s.243); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3576; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 574; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 95 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.11; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 406; c. 2, s. 67; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 63; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 294; Buhârî, Menâkıb, no 3576; Megāzî, no 4152; Eşribe, no 5639; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 286; c. 18, s. 38; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 158; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 91; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 325; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 44, no. 6/6; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Parmağından Pınar Gibi Su Akıtması" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahih, c:5, s:63; Alâüddin Ali, Kenzü'l-ummâl, c:10, s:475, 476; Ahmedb. Hanbel, Müsned, c:3, s:153); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25, Megazî 35, Tefsir Feth 5, Eşribe 31; Müslim, İmaret 67, (1856) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5592, c./s. 15/444]

---

863. Na mobembo ya Hudaybiya, bilei oyo esilaki esanganaki na elamba moko etandami...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Hudaybiya, bilei oyo esilaki esanganaki na elamba moko etandami mpe epambolamaki na libondeli na ye; bato 1,400 batondisaki bambeki na bango (lisolo ya Salama bin al-Akwa).

Dhul-Qada 6 H (Marsi 628)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.121; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 115 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – azıkların toplanması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 3. misal; Yaqeen Institute, "The Physical Miracles of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 407; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 98; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 278; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 123-124; Kütüb-i Sitte: Müslim 1729

---

864. Eyebisamaki nsango malamu ete Allah asepeli na bato oyo bapesaki boyokani na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki nsango malamu ete Allah asepeli na bato oyo bapesaki boyokani na nse ya nzete, mpe ete bakokɔta na lifelo te.

Dhul-Qada 6 H (Marsi 628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.263; İbn Kesîr s.148; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 163, (2496); Ebû Dâvud, Sünnet 9, (4653); Tirmizî, Menâkıb, (3859) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4505, c./s. 13/64]

865. Ndɔtɔ ete bakokɔta na Moskeyi Mosantu na kimya, mpe mobu moko nsima ekokisamaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ete bakokɔta na Moskeyi Mosantu na kimya, mpe mobu moko nsima ekokisamaki.

Esakweli: 6 H; kokokisama: Dhul-Qada 7 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.276, 467; 1000 Mucize no.516 (s.529), no.983 (s.797); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 410; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 237; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 164, 253, 280; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 319-320; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 910; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hz. Ömer ve Arkadaşlarına Son Cevabı + Ebu Ubeyde b. Cerrah'ın Hz. Ömer'i Öğütleyişi ve Hz. Ömer'in Davranışlarına Tevbe ve Nedâmet Edişi + Fetih Ve Umre Hakkındaki İlahî Vaadlerin Gerçekleşmesi" (kitabın dipnotu: Ebu Yusuf, Kitâbu'l-haraç, s:211; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:607-609 / Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:606-607; İbn Seyyid, Uyûnu'l-eser, c:2, s:119; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:49 / Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:731 / Feth: 27 / Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:4, s:89,227); Kütüb-i Sitte: Buharî, Şurût 15, 1, Hacc 106, Muhsar 3, Megâzî 35; Ebu Dâvud, Cihad 168, (2765, 2766) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4266, c./s. 12/172-181]

866. Elaka ya elonga ya pene mpe ya biloko ebele ya bitumba na Sura al-Fath; ekokisamaki na Khaybar

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elaka ya elonga ya pene mpe ya biloko ebele ya bitumba na Sura al-Fath; ekokisamaki na Khaybar.

Esakweli: 6 H; kokokisama: 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.276; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 409; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Fetih Ve Umre Hakkındaki İlahî Vaadlerin Gerçekleşmesi" (kitabın dipnotu: Feth: 27 / Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:4, s:89,227); Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Cihâd 155, (2736), Harâc 24, (3015) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1101]

867. Baanzelu mibale bayebisaki ye ete kindoki oyo Labid bin al-Asam asalaki ezali...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Baanzelu mibale bayebisaki ye ete kindoki oyo Labid bin al-Asam asalaki ezali na libulu ya Dharwan, mpe ebimisamaki.

Nsuka ya 6 H – ebandeli ya 7 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.708; 19. Mektup listesi (183.txt) no.56, 104; 1000 Mucize no.370 (s.356); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5893; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 169-170; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 57, 69-71; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 34; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "2-MELEKLERLE YAPILAN İLÂHÎ DESTEKLER VE YARDIM MU'CİZELERİ (başlıksız paragraf, Huzeyfe bölümünden sonra)" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:196-198; Buhârî, Sahih, c:7, s:28, 29, Müslim, Sahih, c:4. S:1720); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Tıb 47, 49, 50; Müslim, Selâm 43, (2189) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2239, c./s. 8/194]

868. Na mokolo ya Dhu Qarad, abondelaki mpo na Abu Qatada, oyo abomaki Masada: “E...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Dhu Qarad, abondelaki mpo na Abu Qatada, oyo abomaki Masada: “E Allah, pambola nsuki mpe loposo na ye”, mpe afulaki likolo ya mpota ya likonga na elongi na ye; ntango Abu Qatada akufaki na mbula 70, elongi na ye ezalaki lokola ya elenge ya mbula 15.

Etumba ya Dhu Qarad, pene na 6 H (627)

LIZIBA 1000 Mucize no.221 (s.199), no.957 (s.779); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 415; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Katâde'nin Alnındaki Yarasının İyileştirilişi" (kitabın dipnotu: Belâzurî, Ensâbu 'l-eşrâf, c. 1, s. 348; Hâkim, Müstedrek, c. 3, s. 480; Vâkıdî, Megâzî, c.2, s. 537,55,544)

---

869. Abdullah bin Unays, oyo atindamaki elongo na bato ya bafarasi 30 oyo Abdullah...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Unays, oyo atindamaki elongo na bato ya bafarasi 30 oyo Abdullah bin Rawaha azalaki kokamba epai ya Moyuda Bushayr bin Rizam, azwaki libɛtɛ na elongi; ntango ye abwakaki nsoi na mpota yango, ebikaki mobimba.

Etuluku ya etumba ya Abdullah bin Rawaha, pene na 6 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.222 (s.200), no.394 (s.385); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü'l-bur' mine'l-cirâha, no 14102; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 102

---

870. Alakelaki mabe Umm Qirfa ya Bani Fazara, oyo azalaki kobongisa kotinda na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alakelaki mabe Umm Qirfa ya Bani Fazara, oyo azalaki kobongisa kotinda na Madina bato ya bafarasi ntuku misato kati na bana na ye mpe bana ya bana na ye mpo na koboma ye: “E Allah, bebisa ye elongo na bana na ye”; na mobembo ya mibale ya Zayd bin Haritha, Umm Qirfa mpe bana na ye babomamaki.

Etuluku ya etumba ya Zayd bin Haritha epai ya Bani Fazara (Umm Qirfa), pene na 6 H (627–628)

LIZIBA 1000 Mucize no.368 (s.354); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 429

---

871. Na Hudaybiya, ntango bilenge ntuku misato na bibundeli babimelaki Baislam...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango bilenge ntuku misato na bibundeli babimelaki Baislam, abondelaki mpo na bango, mpe miso na bango ekufaki; nsima ya kokangama, ntango eyebanaki ete bazalaki na libateli ya moto moko te, batikamaki, mpe Sura al-Fath, vɛrsɛ 24 ekitaki.

Hudaybiya, 6 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.389 (PDF s.382); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 403; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 62; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 65; Kütüb-i Sitte: Müslim, Cihad 132, (1807) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4268, c./s. 12/191-197]

---

872. Mpo na etuluku ya Ukl mpe Urayna, oyo bakomaki Baislam na Madina mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na etuluku ya Ukl mpe Urayna, oyo bakomaki Baislam na Madina mpe batindamaki pembeni ya bakamela ya zakat mpo babelaki, nsima batikaki lingomba, babomaki mobateli mpe bakimisaki bakamela, alakelaki mabe: “E Allah, bungisa bango nzela mpe kangela bango nzela”; babungaki nzela, bakangamaki mpe bazwaki etumbu.

Pene na 6 H (628), Madina

LIZIBA 1000 Mucize no.976 (s.789); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 397; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 68; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 71; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Muhâribin 16, 17, 18, Megâzî 36, Tıbb 5; Müslim, Kasâme 9, (1671) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1587, c./s. 6/193]

---

873. Ntango azalaki koleka pembeni ya mai moko, atunaki kombo na yango; balobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki koleka pembeni ya mai moko, atunaki kombo na yango; balobaki: “Kombo na yango Bisan, mai na yango ezali na mungwa”; alobaki: “Te, ezali Numan, mai na yango ezali elɛngi”, mpe mai ekomaki elɛngi.

Etumba ya Dhu Qarad, 6–7 H (627–628)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

---

874. Liboso akoma Moislam, Mughira bin Shuba akendaki epai ya Muqawqis; Muqawqis mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso akoma Moislam, Mughira bin Shuba akendaki epai ya Muqawqis; Muqawqis mpe episkopo ya Bakopti balobaki na ye ete bizaleli ya mosakoli ya ntango ya nsuka oyo ezali na mikanda na bango (kotindama epai ya bato nyonso, mabele kokoma moskeyi mpo na ye, mpe bongo na bongo) eyokani na Profeta Muhammad ﷺ, mpe Mughira azongaki mpe akomaki Moislam.

Pene na 5–6 H (626–627), Aleksandria

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 19-21, Mukavkıs'a mektup bâbı

---

875. Ntango azalaki kotinda Abd al-Rahman bin Awf na Dumat al-Jandal, alobaki: “Soki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotinda Abd al-Rahman bin Awf na Dumat al-Jandal, alobaki: “Soki bayanoli yo, bala mwana mwasi ya mokonzi na bango”; nsima ya mikolo misato, mokonzi Moklisto al-Asbagh bin Amr al-Kalbi akomaki Moislam, mpe Abd al-Rahman abalaki mwana na ye mwasi Tumadir.

Etuluku ya etumba ya Dumat al-Jandal, Shaban 6 H (627–628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 397 (Dûmetülcendel seriyyesindeki âyet)

---

876. Na nzela ya Hudaybiya, mpo na bato oyo balekaki na butu nzela ya ngomba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hudaybiya, mpo na bato oyo balekaki na butu nzela ya ngomba Thaniyyat al-Murar (Dhat al-Hanzal), alobaki: “Bino nyonso bolimbisami, longola nkolo ya kamela ya motane”; na ntongo eyebanaki ete moto yango azalaki mobedwe moko (ya Bani Damra) oyo azalaki koluka kamela na ye oyo ebungaki mpe alobaki: “Kozwa kamela na ngai eleki malamu mpo na ngai koleka bolimbisi oyo moninga na bino akosɛngela ngai”.

Nzela ya Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 403 (Hudeybiye yılındaki âyet ve mucizeler)

877. Na Hudaybiya, ntango azalaki kotinda Uthman na Maka, apesaki ye mitindo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango azalaki kotinda Uthman na Maka, apesaki ye mitindo ya kopesa bandimi mibali mpe basi oyo bazalaki kuna nsango malamu ete elonga ekomi pene mpe ete Islam ekosalelama polele na Maka; na ntango ya boyokani ya Ridwan, Allah atiaki bobangi na mitema ya basambeli bikeko, mpe batikaki bakangami mpe basɛngaki kimya.

Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628); kokokisama ya nsango malamu: 8 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 408 (Hudeybiye yılındaki âyet ve mucizeler)

878. Na Hudaybiya, ntango bakataki nsuki, Allah atindaki mopepe makasi mpe ememaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango bakataki nsuki, Allah atindaki mopepe makasi mpe ememaki nsuki na bango kino na esika mosantu.

Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 409 (Hudeybiye yılındaki âyet ve mucizeler)

879. Na Hudaybiya, bakamela ntuku sambo ya mbeka oyo bapekisamaki kokoma na Kaaba...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, bakamela ntuku sambo ya mbeka oyo bapekisamaki kokoma na Kaaba bazalaki kolela epai ya Ndako, lokola kamela oyo ezali na mposa ya mwana na yango.

Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 409 (Hudeybiye yılındaki âyet ve mucizeler)

880. Na Dhu Qarad, ntango Salama bin al-Akwa azalaki kolanda monguna, ayebisaki: “Na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Dhu Qarad, ntango Salama bin al-Akwa azalaki kolanda monguna, ayebisaki: “Na ntango oyo bazali koyambama na mokili ya Ghatafan”; nsima moto moko ya Ghatafan oyo ayaki andimaki yango.

Etumba ya Dhu Qarad, 6–7 H (627–628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 414 (Zû Kared gazvesindeki âyetler)

881. Mwasi moko Moislam oyo basambeli bikeko bakangaki, na butu, kati na bakamela...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi moko Moislam oyo basambeli bikeko bakangaki, na butu, kati na bakamela, kaka Adba nde etosaki ye kozanga kobimisa mongongo; amataki likolo na yango, akimaki mpe akomaki na Madina.

Pene na 6 H (627–628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 414 (Zû Kared gazvesindeki âyetler)

882. Mokolo moko liboso ya Dhu Qarad, Muhriz bin Nadla amonaki na ndɔtɔ ete likolo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mokolo moko liboso ya Dhu Qarad, Muhriz bin Nadla amonaki na ndɔtɔ ete likolo efungwami mpo na ye, akomi na likolo ya sambo mpe na Sidrat al-Muntaha, mpe balobi na ye: “Awa ezali esika na yo”; Abu Bakr alimbolaki yango lokola kokufa shahidi, mpe na mokolo oyo elandaki akufaki shahidi.

Etumba ya Dhu Qarad, 6–7 H (627–628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 416 (Zû Kared gazvesindeki âyetler)

883. Ntango bazalaki kozonga uta na Hudaybiya, na Dajnan (Kura al-Ghamim), Sura...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Hudaybiya, na Dajnan (Kura al-Ghamim), Sura al-Fath ekitaki, mpe atangaki yango likolo ya nyama na ye: “Inna fatahna laka fathan mubina”; anzelu Jibrili akitaki mpe apesaki ye mbote ya esengo, mpe nsima Baislam mpe bapesaki ye mbote (lisolo ya Mujammi bin Jariya).

Kozonga uta na Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 337 (şerh-i sadr, vizrinin kaldırılması ve zikrinin yükseltilmesi bâbı)

884. Ntango bazalaki kokoma boyokani ya Hudaybiya, atako ayebaki kokoma te, azwaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kokoma boyokani ya Hudaybiya, atako ayebaki kokoma te, azwaki mokanda mpe akomaki na lobɔkɔ na ye “Muhammad” (bin Abdullah) na esika ya “Mosakoli ya Allah”; bato mosusu ya mayele batalaki yango lokola likamwa mpo akomaki kozanga koyekola (Umar bin Shabba, Abu Dharr al-Harawi, Abu al-Fath an-Naysaburi, Abu al-Walid al-Baji, Abu Jafar as-Simnani); kasi lisolo “Akufaki te liboso ayeba kotanga mpe kokoma” ezali na bolɛmbu.

Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 409 (ona özgü yasaklar (muharremât) kısmı)

885. Na mokolo ya Hudaybiya, bato ntuku mwambe ya Maka na bibundeli bakitaki uta na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Hudaybiya, bato ntuku mwambe ya Maka na bibundeli bakitaki uta na ngambo ya ngomba Tanim mpo na kobundisa ye mpe basahaba na ye na mbalakaka; alakelaki bango mabe, bango nyonso bakangamaki, mpe ye alimbisaki bango; Sura al-Fath, vɛrsɛ 24 ekitaki (lisolo ya Anas).

Hudaybiya, Dhul-Qada 6 H (628)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. Mustafa Abdülkādir Atâ, Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1408/1988; tek cilt), s. 353 (Ebvâbü mu'cizâtih, 32. bâb: dualarının kabulü)

886. Na nzela ya Hudaybiya, ntango bakomaki na mai moke oyo ezalaki kobima na mabele...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hudaybiya, ntango bakomaki na mai moke oyo ezalaki kobima na mabele mpe ekokaki kaka mpo na motambwisi moko to mibale, alobaki: “Moto oyo akokoma liboso na biso akamata mai te”, asopaki na yango mai oyo asukolaki na yango monoko na kopo moko; bato nyonso bamɛlaki, batondisaki bambeki na bango mpe basukolaki nzoto; alobaki: “Soki bowumeli, bokoyoka ete esika oyo ekomi kozwa mai mingi mpo na ebele ya mai na yango”, mpe esalemaki bongo.

Nzela ya Hudaybiya, 6 H (628) (na kolanda makomi)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 109-110 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

887. Na Hudaybiya, ntango basahaba oyo mposa ya mai ezalaki koboma bagangaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hudaybiya, ntango basahaba oyo mposa ya mai ezalaki koboma bagangaki, atombolaki mabɔkɔ na ye mpe abondelaki; likolo epasukaki, mbula enokaki, mpe bato nyonso bamɛlaki kino batondaki (lisolo ya Abu Hurayra).

Hudaybiya, 6 H (628)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 4-5 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

888. Alobaki na Abu Dharr, oyo alingaki kobima na Ghaba elongo na mwana ya ndeko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Dharr, oyo alingaki kobima na Ghaba elongo na mwana ya ndeko na ye mpo mopepe ya Madina ezalaki kobelisa ye: “Nazali kobanga ete bato ya bafarasi ya Baarabu bakobundisa yo na mbalakaka, bakoboma mwana ya ndeko na yo; mpe yo okoya na nsuki ya mobulu, komikundisa na fimbo na yo, mpe okoloba: ‘Babomi mwana ya ndeko na ngai, bamemi etonga’”; na etumba ya mbalakaka ya Uyayna bin Hisn al-Fazari, esalemaki ndenge moko, mpe Abu Dharr, oyo azwaki mpota ya likonga ya mozindo, ayaki komikundisa na fimbo na ye mpe alobaki: “Allah mpe Mosakoli na Ye balobaki solo”.

Pene na 6 H (627) (etumba ya mbalakaka ya Ghaba/Dhu Qarad)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 117 (Bâb 11: gaybî haberleri)

889. Liboso ya Hudaybiya, Aban bin Said akendaki na Sham mpo na mombongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya Hudaybiya, Aban bin Said akendaki na Sham mpo na mombongo; nganga-nzambe moko Moklisto, kaka na koyoka kombo na ye, alimbolaki malamu lolenge mpe bizaleli ya Mosakoli ﷺ, mbula na ye, tata na ye, nkɔkɔ na ye mpe libota na ye, ayebisaki ete akolonga mpe akoyangela liboso Baarabu, nsima mabele mobimba, mpe atindaki ye mbote; Aban atunaki na Maka mpe azwaki ndenge nganga-nzambe alobaki, mpe akomaki Moislam kati na Hudaybiya mpe Khaybar.

6 H (627–628), liboso ya Hudaybiya; kokoma Moislam: nsuka ya 6 H – ebandeli ya 7 H

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Eban'ın Müslüman Oluşunun Sebebi" (kitabın dipnotu: İbn Abdilberr, İstiâb, c:1, s:62; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:1, s:46)

23 · Mobu ya 7 ya Hijra (628–629): Khaybar mpe mikanda epai ya bakonzi

890. Herakliyus atunaki Abu Sufyan mituna mpe andimaki bosakoli na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Herakliyus atunaki Abu Sufyan mituna mpe andimaki bosakoli na ye.

Ebandeli ya 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.537; web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, no. 5861; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 239; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 4-5, Kayser'e mektup bâbı; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZELER PEYGAMBERLERİN TEBLİĞİNE VESİLEDİR" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, el-Cihad:73); "Herakliyus'un Roma'daki Dostu Dagatır'a Peygamberimiz Aleyhisselâm Hakkında Yazı Yazışı ve Şam Taraflarında Bulunan Ebu Süfyan'a Sorular Soruşu" (kitabın dipnotu: Buhârî, Sahîh, c:1, s:5,7; c:4, s:3; Taberî; Tarih, c:3. S:86-87; Abdurrezzak, Musannef, c:5, s:344; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:262; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:263.); Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy 1, Cihad 102, Tefsir Al-i İmran 4; Müslim, Cihad 73, (1773); Tirmizî, İsti'zan 24, (2718) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5561, c./s. 15/382-385]

---

891. Bolakeli mabe na ye mpo na Kisra, oyo apasolaki mokanda na ye: “Allah mpe…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bolakeli mabe na ye mpo na Kisra, oyo apasolaki mokanda na ye: “Allah mpe apasola bokonzi na ye biteni biteni”, mpe bokonzi ya Sasanide ebukanaki.

Bolakeli mabe: 7 H (628); kokokisama: 16–31 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.553; 19. Mektup listesi (183.txt) no.98; 1000 Mucize no.435 (s.426); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 14, Kisrâ'ya mektup bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 17; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 70; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kisrâ Aleyhindeki Duası" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:258; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:349 / Buhârî, Sahıh, c:1, s:24; Diyarbekrî, Hamis, c:2, s:35; Taberî, Tarih, c:3, s:90; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:260); Kütüb-i Sitte: Buharî İlm 7; Buharî, Menâkıb 25; Müslim, Fiten 77, (2919) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5955, c./s. 16/425-426; no. 5572, c./s. 15/416]

---

892. Ayebisaki na butu yango moko bantoma oyo bayaki uta na Yemen ete Kisra abomami…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na butu yango moko bantoma oyo bayaki uta na Yemen ete Kisra abomami na mwana na ye Shirawayh; Badhan akomaki Moislam.

Jumada al-Ula 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.556; 19. Mektup listesi (183.txt) no.99; 1000 Mucize no.436 (s.426); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14068; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 240; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 15-18, Kisrâ'ya mektup bâbı; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 470; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 64; c. 1, s. 132-133; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 70-71; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kisrâ'nın Peygamberimiz Aleyhisselâm Hakkında Yemen Valisine Emir ve Direktif Verişi + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kisrâ Hakkında Allah'tan Aldığı Haberi Elçilere Bildirişi + Kisrâ Şîreveyh'in Vali Bâzân'a Mektubu, Bâzân'la Ebnâların Müslüman Olmaları" (kitabın dipnotu: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:8, s:287; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:260; İbn Seyyid, Uyûn, c:2, s:263; Taberî, Târih, c:3, s:90; İbn Haldun, Târîh, c:2, ks:2, s:37; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:35 / Taberî, Târîh, c:3, s:91; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:260; İbn Haldun, Târîh, c:2, ks:2, s:38; Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:348 / Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:350; İbn Seyyid, Uyûnu'l-eser, c:2, s:263)

893. Ntango azalaki kokɔta na Khaybar, apesaki nsango malamu ya elonga na koloba: “Allahu Akbar, Khaybar ebebi”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokɔta na Khaybar, apesaki nsango malamu ya elonga na koloba: “Allahu Akbar, Khaybar ebebi”.

Muharram 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.330; 1000 Mucize no.395 (s.386); web: Buhârî, Menâkıb, no. 3647; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve, "Fetih haberleri"; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6521; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 420; Kütüb-i Sitte: Buhârî 371, 3647; Müslim 1365

894. Na Khaybar alobaki: “Lobi nakopesa bendele na moto moko oyo Allah akopesa...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar alobaki: “Lobi nakopesa bendele na moto moko oyo Allah akopesa elonga na lobɔkɔ na ye”, mpe na mokolo oyo elandaki engumba makasi ezwamaki na lobɔkɔ ya Ali.

Muharram–Safar 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.335; İbn Kesîr s.81; 19. Mektup listesi (183.txt) no.22, 91, 174; 1000 Mucize no.396 (s.387); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 159-160; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95, 101; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hayber'in Fethedileceğini Müjdeleyişi Ve Onu Fethedecek Yiğidin Vasıflarını Bildirişi + Sancağın Kime Verileceğinin Ümit ve Merakla Beklenişi + Hayber Fatihliğinin Hz. Ali Üzerinde Gerçekleşmesi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:99;c:3, s:16; c:5, s:76,353; Buhârî, Sahih, c:4, s:207,57; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:48; Müslim, Sahih, c:4. S:1871-1873; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:153; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:2, s:734) · N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Hz. Ali'nin Giydirilip Kuşattırılışı ve Görevinin Kendisine Bildirilişi" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:185-187; Halebî, İnsân, c:2, s:735-737; Beyhakî, Sünen, c:9, s:132; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:654; Buhârî , Sahîh, c:5, s:77; Müslim, Sahih, c:4, s:1872); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu'l-Ashab 32, (2404); Tirmizî, Menakıb, (3726); Müslim, Cihad 132, (1807); Buhârî, Cihâd 102, Megāzî 38 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4407, c./s. 12/466-467; no. 4268, c./s. 12/191-197]

895. Na Khaybar, Muhammad bin Maslama abundaki moto na moto na mobundi makasi ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, Muhammad bin Maslama abundaki moto na moto na mobundi makasi ya Bayuda, Marhab, mpe alongaki.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.348; 1000 Mucize no.397 (s.388), no.952 (s.777); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 419

896. Na Khaybar, bampate ya mobateli moindo oyo akomaki Moislam bazongaki bango moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, bampate ya mobateli moindo oyo akomaki Moislam bazongaki bango moko epai ya bankolo na bango ntango abwakaki mabanga mike to mabele na bilongi na bango.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.354; 1000 Mucize no.399 (s.390); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 419

---

897. Mobedwe moko oyo alakisaki kingo na ye mpe alobaki: “Nazwa likonga awa mpe...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mobedwe moko oyo alakisaki kingo na ye mpe alobaki: “Nazwa likonga awa mpe nakɔta na Paladiso”, azwaki likonga kaka na esika yango mpe akufaki shahidi (“Asalaki solo epai ya Allah”).

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.354; 1000 Mucize no.134 (s.112); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 420; Kütüb-i Sitte: Nesâî, Cenâiz 61, (4, 60, 61) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1043, c./s. 5/85-86]

---

898. Na Khaybar, mpota ya mozindo na lokolo ya Salama bin al-Akwa ebikaki ntango ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, mpota ya mozindo na lokolo ya Salama bin al-Akwa ebikaki ntango ye afulaki likolo na yango mbala misato.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.395; 1000 Mucize no.143 (s.124), no.223 (s.200); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5886; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 588; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6510; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 2. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 424; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 465; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 9; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 42-43; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Tıbb 19, (3894); Buhârî, Megāzî 38 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5602, c./s. 15/457]

---

899. Na Khaybar, alobaki mpo na mobali moko oyo azalaki kobunda na mpiko: “Ye azali...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, alobaki mpo na mobali moko oyo azalaki kobunda na mpiko: “Ye azali moto ya lifelo”; mobali yango akokaki koyika mpiko na mpota na ye te mpe amibomaki.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.396; İbn Kesîr s.142; 1000 Mucize no.133 (s.111); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5892; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 600; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 424; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 244; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 310; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cihad 182, Megâzî 38, Kader 5; Müslim, İman 173, (111) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4936, c./s. 14/147]

---

900. Ayebisaki ete kazaka oyo moombo (Midam), oyo bato babengaki “shahidi”, ayibaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kazaka oyo moombo (Midam), oyo bato babengaki “shahidi”, ayibaki na biloko ya bitumba ezali kopela likolo na ye lokola mɔtɔ.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.399; 1000 Mucize no.401 (s.392); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Kütüb-i Sitte: Buhârî 4234; Müslim 115 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1135]

901. Na Khaybar, lokolo ya mpate oyo batiaki ngɛngɛ, oyo bapesaki ye, eyebisaki ye ete etiami ngɛngɛ

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, lokolo ya mpate oyo batiaki ngɛngɛ, oyo bapesaki ye, eyebisaki ye ete etiami ngɛngɛ.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.400; İbn Kesîr s.53; 19. Mektup listesi (183.txt) no.55; 1000 Mucize no.98 (s.73); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 602; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü mâ câe fi'ş-şâti'l-mesmûme, no 14089-14094; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 147; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 2. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 425; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 244, 412, 445, 455; İbn Hişâm, es-Sîretü'n-nebeviyye, c. 2, s. 337-338; İcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 281-282; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 215, 232, 279; c. 17, s. 317-320; c. 17, s. 393, 396, 405-406, 408; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 27; c. 1, s. 108-109; c. 2, s. 509; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 80; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 81; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 319; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 80, no. 63/1 (+1 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Yahudîlerin Peygamberimiz Aleyhisselâmı Zehirlemeye Kalkışmaları + Yahudî Kadını Zeyneb ile Hayber Yahudîlerinin Sorguya Çekilmeleri" (kitabın dipnotu: Ebu Dâvud, Sünen, c:4, s:175,673; Vâkıdı, Megâzî, c:2, s:665, 677-678; Kastalânî, Mevâhib, c:1, s:181; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:2, s:338 / Ebu Dâvud, Sünen, c:4, s:173-174; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:678; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c: 2, s:155); Kütüb-i Sitte: Buharî, Cizye 7; Ebu Davud, Diyat 6, (4509) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5581, c./s. 15/430-431; no. 4974, c./s. 14/191]

902. Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, na mposa ya mai, mampinga mobimba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, na mposa ya mai, mampinga mobimba emɛlaki mai ya mwasi moko oyo azalaki na bambeki mibale ya loposo mpe etondisaki bambeki na bango, mpe mai ya bambeki ekitaki te.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.423; İbn Kesîr s.31; 19. Mektup listesi (183.txt) no.33; 1000 Mucize no.266 (s.241); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3571; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 574; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 98 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 7. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 72-74; ayrıca: İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 43-44, no. 5/5; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 65; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 287-288; Facts and Details, "Miracles of Muhammad"; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZELER PEYGAMBERLERİN TEBLİĞİNE VESİLEDİR" (kitabın dipnotu: Buhari, el-Menâkıp:25); Kütüb-i Sitte: Buhârî 344, 3571; Müslim 682

903. Mai moke ya kosukola oyo ezalaki na mbeki ya Abu Qatada ekokaki mpo na etuluku...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mai moke ya kosukola oyo ezalaki na mbeki ya Abu Qatada ekokaki mpo na etuluku mobimba ("Batela mbeki na yo, ekozala na nsango monene").

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.431; Beyhakî, Delâil c.4 s.591; 19. Mektup listesi (183.txt) no.32; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14106; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 99 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 6. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 74-75; c. 2, s. 75; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 66-67; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 291-292; Kütüb-i Sitte: Müslim, Mesâcid 311

904. Safiyya, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete sanza ekwei na mabolongo na ye

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Safiyya, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete sanza ekwei na mabolongo na ye.

7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.1000 (s.813)

---

905. Liboso Baashari baya, ayebisaki: “Bato oyo mitema na bango ezali pɛtɛ koleka...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Liboso Baashari baya, ayebisaki: “Bato oyo mitema na bango ezali pɛtɛ koleka bino bazali koya”.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.285; Beyhakî, Delâil c.3 s.387; 1000 Mucize no.324 (s.301); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 36, Eş'arîlerin gelişi bâbı

---

906. Na libondeli na ye: “E Allah, pesa Daws nzela ya solo mpe memela ngai bango”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli na ye: “E Allah, pesa Daws nzela ya solo mpe memela ngai bango”, libota yango ekomaki Baislam mpe eyaki.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.295; 1000 Mucize no.351 (s.338); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 225-226; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tufeyl b. Amr'ın Müslüman Oluşu ve Efendimiz Aleyhisselâmın dua mucizesi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:4, c:237-239; İbn İshak- İbn Hişam, Sire, c:2, s:22; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:3, s:98; Zehebî, Siyer, c:1, s:248-249.); Kütüb-i Sitte: Buharî, Megazî 75, Cihad 100, Da'avat 59; Müslim, Fezâilu's-Sahabe 197, (2524) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4541, c./s. 13/104]

---

907. Na Umra ya Qada, maloba ya basambeli bikeko: “Fiɛvrɛ ya Yathrib elɛmbisi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Umra ya Qada, maloba ya basambeli bikeko: “Fiɛvrɛ ya Yathrib elɛmbisi bango”, eyebisamaki na ye.

Dhul-Qada 7 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.477; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 428; Kütüb-i Sitte: Buharî, Hacc 55, Megâzî 43; Müslim, Hacc 240, (1266); Tirmizî, Hacc 39, (863); Ebu Dâvud, Menâsik 51, (1886, 1889) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1326, c./s. 5/443-444]

---

908. Nsima ya kotonga moskeyi, ntango azwaki minbar, nzete ya tamari oyo azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kotonga moskeyi, ntango azwaki minbar, nzete ya tamari oyo azalaki komikundisa na yango ntango azalaki kosakola khutba eyimaki mpe elelaki; ntango ayambaki yango, efandaki nye (kolela ya nzete).

7–8 H (628–630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.251; Beyhakî, Delâil c.4 s.523; İbn Kesîr s.57; 19. Mektup listesi (183.txt) no.38, 149, 150; 1000 Mucize no.91 (s.66); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3583-3585; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 579; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6506-6508; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.66-68; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 126-128; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 121-131, 421-423; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 326-328; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Buhârî, Menâkıb, no 3584; Cum'a, no 918; Tirmizî, Menâkıb, no 3627; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Tirmizî, Sünen, Cum'a, no. 505; Nesâî, Sünen, Cum'a, no. 1396; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Facts and Details,

“Miracles of Muhammad” (+7 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Mescidde ki Hurma Kütüğünün İnlemesi + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mescidde Dayandığı Kütüğün Ağlayışı" (kitabın dipnotu: Dârimî, Sünen, c:1, s:119; Ahmed b. Hanbel, c:3, s:300-304; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:251-252; Semhûdi, Vefâu'l-vefâ, c:2, s:394 / İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:188,251-252; Dârimî, Sünen, c:1, s:23-24; Semhûdî, Vefâ, c:2, s:390, 393; Ebu Nuaym, Delâil, c:2, s:400; Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:253); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3583-3585; Tirmizî, Menakıb 9, (3631); İbn Mâce 1415; İbn Mâce 1417 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5590, c./s. 15/442; no. 6412, c./s. 17/104; no. 6413, c./s. 17/104-105]

---

909. Na mitindo na ye, nzete oyo ezalaki kolela ekundamaki na nse ya minbar (to ebatelamaki)

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na mitindo na ye, nzete oyo ezalaki kolela ekundamaki na nse ya minbar (to ebatelamaki).

7–8 H (628–630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.251; 19. Mektup listesi (183.txt) no.39, 151; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 10. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 17. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 121-122, 130; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 327-329; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 380; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 80; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Mescidde ki Hurma Kütüğünün İnlemesi + Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mescidde Dayandığı Kütüğün Ağlayışı" (kitabın dipnotu: Dârimî, Sünen, c:1, s:119; Ahmed b. Hanbel, c:3, s:300-304; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:251-252; Semhûdi, Vefâu'l-vefâ, c:2, s:394 / İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:188,251-252; Dârimî, Sünen, c:1, s:23-24; Semhûdî, Vefâ, c:2, s:390, 393; Ebu Nuaym, Delâil, c:2, s:400; Kadı Iyaz, Şifâ, c:1, s:253); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 1414

---

910. Na Khaybar, ayebisaki ete bahuri mibale bazali pembeni ya moto ya mobateli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, ayebisaki ete bahuri mibale bazali pembeni ya moto ya mobateli moindo oyo akufaki shahidi.

7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.354

---

911. Na Khaybar, mpo na bato oyo bazalaki koyima mpo na bozangi mpe bolɛmbu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, mpo na bato oyo bazalaki koyima mpo na bozangi mpe bolɛmbu, abondelaki: “E Allah, fungolela bango engumba makasi oyo eleki monene, oyo ezali na bomengo mpe bilei mingi koleka”, mpe engumba makasi Sab bin Muadh, oyo ezalaki na bilei mingi koleka na Khaybar, ezwamaki.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.359; 1000 Mucize no.973 (s.787); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 420

---

912. Na Khaybar, apakolaki nsoi na ye na miso ya Ali, oyo azalaki kobela miso mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, apakolaki nsoi na ye na miso ya Ali, oyo azalaki kobela miso mpe oyo akopesa bendele, mpe abondelaki, mpe miso na ye ebikaki mbala moko.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.102 (s.78); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 593; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 2. misal; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 417; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197, 465; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 350; IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 4,

13, 40; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hz. Ali İçin Duası" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c:4, s:185-187; Halebî, İnsân, c:2, s:735-737; Beyhakî, Sünen, c:9, s:132; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:654; Buhârî , Sahîh, c:5, s:77; Müslim, Sahih, c:4, s:1872); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu'l-Ashab 32, (2404); Tirmizî, Menakıb, (3726); Müslim, Cihad 132, (1807); İbn Mâce 117; Buhârî 4210 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4407, c./s. 12/466-467; no. 4268, c./s. 12/191-197; no. 6019, c./s. 16/512]

---

913. Na Khaybar, mpunda moko moindo eyaki, elobaki mpe eyebisaki kombo na yango, ete...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, mpunda moko moindo eyaki, elobaki mpe eyebisaki kombo na yango, ete bazalaki bandeko sambo mpe bango nyonso bazalaki banyama ya komata ya basakoli, mpe ete nkolo na yango Moyuda azalaki kobeta yango; alobaki na yango: “Boye ozali Yafur”.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.353 (s.344); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 107; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 173, 454; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 404-405, 416; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 42; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 85

---

914. Na Khaybar, ntango Zubayr abimaki liboso ya Yasir, ndeko ya Marhab, mama ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, ntango Zubayr abimaki liboso ya Yasir, ndeko ya Marhab, mama ya Zubayr alobaki: “Bakoboma mwana na ngai?”, mpe ye alobaki: “Te, In sha Allah mwana na yo nde akoboma ye”.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.398 (s.390); ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95

---

915. Na Khaybar, mpo na mosahaba moko oyo akufaki, alobaki: “Bino bosambela losambo...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, mpo na mosahaba moko oyo akufaki, alobaki: “Bino bosambela losambo ya kunda ya moninga na bino; ayibaki na biloko ya bitumba na nzela ya Allah”; ntango balukaki biloko na ye, bazwaki mayaka ya Bayuda oyo ntalo na yango ekokaki ata dirham mibale te.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.400 (s.391); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 424; Kütüb-i Sitte: Muvatta, Cihâd 23; Ebu Dâvud, Cihâd 143, (2710); Nesâî, Cenâiz 66, (4, 64); İbnu Mâce, Cihad 34, (2848) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1136]

---

916. Na mobembo ya Khaybar, ntango alingaki kokende na esika ya bopɛmi, atindaki Ibn...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Khaybar, ntango alingaki kokende na esika ya bopɛmi, atindaki Ibn Masud aloba na banzete mibale oyo ezalaki mosika moko na mosusu: “Mosakoli ya Allah azali kotinda bino bosangana”, mpe banzete esanganaki mbala moko mpe ekomaki elamba ya kobombama mpo na ye.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.883 (s.738), no.884 (s.738); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14166; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.20; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 4. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 422

---

917. Ntango bakomaki na Khaybar, basoda oyo baliaki mingi tamari ya mobesu mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bakomaki na Khaybar, basoda oyo baliaki mingi tamari ya mobesu mpe bakangamaki na fiɛvrɛ, apesaki bango mitindo ya kotia mai na malili mpe kosopa yango likolo na bango na Bismillah kati na adhana mibale ya ntongo; bato oyo basalaki bongo babikaki.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.945 (s.773); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 421

---

918. Na mobembo ya Khaybar, mpo na mwasi ya Abdullah bin Unays, oyo azalaki na zemi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Khaybar, mpo na mwasi ya Abdullah bin Unays, oyo azalaki na zemi mpe abotaki na nzela, apesaki toli ya kozindisa tamari na mai mpe komɛlisa ye ntango ekokoma pɛtɛ, mpe mwasi yango ayokaki mpasi ata moke te na kobota.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.946 (s.774); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 421

---

919. Na kozinga ya Khaybar, abondelaki mpo na Abu al-Yasar Kaab bin Amr, oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Khaybar, abondelaki mpo na Abu al-Yasar Kaab bin Amr, oyo akendaki komema bilei uta na etonga ya bampate ya Moyuda moko oyo azalaki kokɔta na engumba makasi: “E Allah, sala ete tozwa litomba na ye”; akangaki bampate mibale mpe amemaki yango, mpe azalaki mosahaba ya nsuka oyo akufaki.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA 1000 Mucize no.956 (s.778)

---

920. Na Khaybar (lokola elembo ya likamwa ya Mosakoli), Ali alongolaki ekuke ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar (lokola elembo ya likamwa ya Mosakoli), Ali alongolaki ekuke ya engumba makasi mpe asalelaki yango lokola nguba; nsima ya elonga, ekuke oyo abwakaki na mabele, mibali mwambe ya makasi (na lisolo mosusu ntuku minei) bakokaki kotombola yango te.

Muharram–Safar 7 H (628)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret (s. 158)

---

921. Atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya nzete oyo ezalaki kolela mpe alobaki: “Soki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya nzete oyo ezalaki kolela mpe alobaki: “Soki olingi, nakozongisa yo na elanga na yo ya kala; okobimisa misisa mpe okobota mbuma lisusu; soki olingi, nakolona yo na Paladiso, mpe baninga ya Allah bakolya mbuma na yo”; nzete eyanolaki na mongongo oyo bato oyo bazalaki na nsima mpe bayokaki: “Lona ngai na Paladiso; kuna kopɔla ezali te”, mpe alobaki: “Nasali bongo; eponi mboka ya libela koleka mboka oyo ekosila” (lisolo ya Burayda).

7–8 H (628–630)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 10. İşaret (s. 191)

---

922. Lisolo oyo elobi ete ye moko akendaki epai ya nzete oyo ezalaki kolela te, kasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo oyo elobi ete ye moko akendaki epai ya nzete oyo ezalaki kolela te, kasi nzete nde eyaki epai na ye na mitindo na ye mpe nsima ezongaki na esika na yango na mitindo na ye (nsango ya imam ya kalam Abu Ishaq al-Isfarayini).

7–8 H (628–630)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 10. İşaret (s. 192)

---

923. Lisolo oyo elobi ete, nsima ya koyebisa ntaba oyo batiaki ngɛngɛ na Khaybar...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo oyo elobi ete, nsima ya koyebisa ntaba oyo batiaki ngɛngɛ na Khaybar, alobaki: “Boloba Bismillah, nsima bolya; ngɛngɛ ekosala lisusu eloko te” (Ibn Hajar al-Asqalani andimaki yango te, bamosusu bandimaki).

7 H (628)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 2. misal (s. 200)

---

924. Ntango atindaki bantoma epai ya bakonzi, bantoma motoba babimaki na mokolo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atindaki bantoma epai ya bakonzi, bantoma motoba babimaki na mokolo moko; moko na moko alamukaki na ntongo azali koloba monoko ya bato oyo atindamaki epai na bango.

Mikanda epai ya bakonzi, Muharram 7 H (628)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

---

925. Abondelaki mpo na Ali ete abatelama na molunge mpe na malili; Ali azalaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Ali ete abatelama na molunge mpe na malili; Ali azalaki kolata na eleko ya malili bilamba ya eleko ya moi, mpe na eleko ya moi bilamba ya eleko ya malili, mpe molunge to malili ezalaki kosimba ye te.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

926. Na Khaybar, na esika ya Sahba, ntango azalaki kozwa emoniseli, moto na ye na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, na esika ya Sahba, ntango azalaki kozwa emoniseli, moto na ye na mabolongo ya Ali, moi elalaki; Ali asambelaki naino losambo ya nsima ya midi te; abondelaki: “E Allah, azalaki kotosa Yo mpe Mosakoli na Yo, zongisela ye moi”; Asma bint Umays amonaki moi, nsima ya kolala, kobima lisusu mpe kotelema likolo ya bangomba mpe mabele (kozongisama ya moi).

Mobembo ya Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 12. fasıl (inşikāk-ı kamer ve habs-i şems) — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – redd-i şems hadisinin tarikleri; Wikipedia, "Miracles of Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 137; c. 2, s. 310); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 32, 37-38, 41, 30-46, 436-437, 30; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 358-359; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 52-53; c. 1, s. 155-156; c. 2, s. 498-499; Şeyh Müfîd, el-İrşâd, c. 1, s. 345-346; Şeyh Sadûk, Men lâ yahduruhü'l-fakîh, c. 1, s. 203, hadis no. 609-610; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; al-shia.org (Farsça mucize listeleri)

927. Kaisala Herakliyus atalaki minzoto mpe amonaki ete “mokonzi ya bato oyo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kaisala Herakliyus atalaki minzoto mpe amonaki ete “mokonzi ya bato oyo bakatamaka ngenga abimi”, mpe ntango azalaki koluka koyeba likambo yango, mokanda na ye ekomaki epai na ye.

Ebandeli ya 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 4-6, Kayser'e mektup bâbı

928. Episkopo ya Baroma (Daghatir), oyo Herakliyus atunaki toli, alobaki: “Oyo azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Episkopo ya Baroma (Daghatir), oyo Herakliyus atunaki toli, alobaki: “Oyo azali mosakoli oyo Musa mpe Isa bapesaki nsango malamu na ye”, andimaki, atindaki mbote na nzela ya Dihya, mpe bato na ye babomaki ye.

Ebandeli ya 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 7-8, Kayser'e mektup bâbı

929. Ntango Herakliyus atangaki mokanda, alobaki na bakonzi ya Baroma: “Ndenge...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Herakliyus atangaki mokanda, alobaki na bakonzi ya Baroma: “Ndenge botangaka na mikanda na bino, moto oyo akozwa solo mabele oyo ezali na nse ya makolo na ngai”.

7–9 H (628–630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 9-14, Kayser'e mektup bâbı

930. Kisra amonaki na ndɔtɔ ekuke ya komata oyo euti na mabele kino na likolo, mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kisra amonaki na ndɔtɔ ekuke ya komata oyo euti na mabele kino na likolo, mpe mobali moko na kitambala ya moto, alati izar mpe rida, azali komata na yango; amonaki ete mibali, basi mpe bomengo ya Persia batiami na

basaki mpe bapesami na mobali yango, mpe nsima mokanda eyaki.

Liboso ya 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 16, Kisrâ'ya mektup bâbı

---

931. Muri, mokɛngɛli ya ekuke, moto ya libota ya Baroma, ya al-Harith bin Abi Shamir...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muri, mokɛngɛli ya ekuke, moto ya libota ya Baroma, ya al-Harith bin Abi Shamir al-Ghassani, epai oyo Shuja bin Wahb amemaki mokanda, amonaki ete bizaleli oyo balimbolaki ezali ndenge moko na bizaleli ya mosakoli oyo ezali na Injili, alelaki mpe andimaki.

7 H (628), Damasi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 18, Hâris el-Gassânî'ye mektup bâbı

---

932. Muqawqis alobaki na Hatib bin Abi Baltaa: “Nayebaki ete mosakoli moko atikali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muqawqis alobaki na Hatib bin Abi Baltaa: “Nayebaki ete mosakoli moko atikali, nakanisaki ete akobima na Sham”, mpe andimaki bosakoli na ye; asepelaki na eyano oyo Hatib apesaki, na ndakisa ya Isa, na motuna: “Mpo na nini alakelaki bato na ye mabe te?”.

7 H (628), Aleksandria

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 19-21, Mukavkıs'a mektup bâbı

---

933. Ntango Amr bin al-As asɛngaki Najashi apesa ye Amr bin Umayya, Najashi...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Amr bin al-As asɛngaki Najashi apesa ye Amr bin Umayya, Najashi asilikaki mpe alobaki: “Ozali kosɛnga ntoma ya moto oyo Namus al-Akbar, oyo ayaki epai ya Musa, ayaki epai na ye?”, mpe atatolaki bosakoli na ye; Amr akomaki Moislam na lobɔkɔ na ye.

7–8 H (628–629), Abisini

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 29-30, Amr b. Âs'ın gelişi bâbı

---

934. Ntango afandaki elongo na basahaba na ye, abondelaki: “E Allah, bikisa bato oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki elongo na basahaba na ye, abondelaki: “E Allah, bikisa bato oyo bazali na masuwa”; mwa ntango nsima alobaki: “Babiki”, mpe ntango bakomaki pene ya Madina: “Bayei, mobali moko ya bosembo azali kokamba bango”; bato oyo bayaki bazalaki Baashari mpe mokambi na bango Amr bin Hamiq al-Khuzai.

7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 36-37, Eş'arîlerin gelişi bâbı

---

935. Na nzela ya Khaybar, alobaki mpo na Amir bin al-Akwa, oyo azalaki kokumba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Khaybar, alobaki mpo na Amir bin al-Akwa, oyo azalaki kokumba bakamela na loyembo: “Allah ayokela ye mawa”; Umar alobaki: “Esili kokoma ya solo, e Mosakoli ya Allah; soki ekoki, totikalaki kozwa litomba na ye mwa ntango mosusu”, mpe Amir akufaki shahidi na Khaybar.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14004 (8/268)

---

936. Baraka (Umm Yusuf), mosali ya Umm Habiba oyo ayaki uta na Abisini, amɛlaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Baraka (Umm Yusuf), mosali ya Umm Habiba oyo ayaki uta na Abisini, amɛlaki masuba na ye oyo ezalaki na mbeki; alobaki: “Nzoto kolɔngɔnɔ, e Umm Yusuf”, mpe mwasi yango abelaki lisusu te kino bokɔnɔ ya liwa na ye.

Eleko ya Madina (nsima ya 7 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 122 (İdrarıyla şifa bulunması)

---

937. Liboso akoma Moislam, Khalid bin al-Walid amonaki na ndɔtɔ ete abimi na esika...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso akoma Moislam, Khalid bin al-Walid amonaki na ndɔtɔ ete abimi na esika moko ya moke mpe ekauki mpe akei na esika moko ya monene mpe ya mobesu; ntango ayaki na Madina, Abu Bakr alimbolaki yango: “Ezali Allah oyo abimisi yo na kosangisa Allah na biloko mosusu mpe amemi yo na Islam”.

7–8 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 412 (Hâlid b. Velîd'in Müslüman oluş kıssası)

---

938. Ntango Ali atelemisaki bendele na nse ya engumba makasi ya Khaybar, Moyuda moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ali atelemisaki bendele na nse ya engumba makasi ya Khaybar, Moyuda moko oyo atunaki uta na efelo: “Ozali nani?”, azwaki eyano: “Ali”, mpe alobaki: “Na kombo ya oyo ekitisamaki epai ya Musa, bolongi”.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 418 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

939. Bato ya Ghatafan, oyo Uyayna bin Hisn azalaki kokamba mpe bayaki kosalisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato ya Ghatafan, oyo Uyayna bin Hisn azalaki kokamba mpe bayaki kosalisa Bayuda ya Khaybar, bazongaki kozanga kokoka kosalisa Bayuda.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 420 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

940. Na Khaybar, ntango abwakaki lobɔkɔ moko ya mabanga mike na engumba makasi moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, ntango abwakaki lobɔkɔ moko ya mabanga mike na engumba makasi moko, engumba makasi eninganaki, ekweaki na mabele, mpe bato oyo bazalaki na kati bakangamaki.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 420 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

941. Safiyya bint Huyayy, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete lipapu ya anzelu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Safiyya bint Huyayy, liboso ya libala, amonaki na ndɔtɔ ete lipapu ya anzelu moko ezipi ye elongo na "moto oyo alobi ete Allah atindi ye", mpe ntango ayebisaki yango, bato na ye bapamelaki ye.

Liboso ya Khaybar, pene na 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 421 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

942. Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, ayebisaki Uyayna bin Hisn, oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, ayebisaki Uyayna bin Hisn, oyo azalaki kosɛnga eteni, ngomba Dhul-Ruqayba oyo amonaki na ndɔtɔ ete bapesi ye; al-Harith bin Awf mpe ayebisaki ete ayokaki epai ya Bayuda liloba: "Muhammad akolonga".

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 422 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

943. Nsima ya boyokani ya Khaybar, atunaki mituna Kinana bin ar-Rabi mpe bandeko na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya boyokani ya Khaybar, atunaki mituna Kinana bin ar-Rabi mpe bandeko na ye mpo na bomengo ya Huyayy oyo babombaki na koloba "esili", mpe bomengo oyo ebombamaki emonanaki (makambo mosusu ezangi na bokuse ya nsango).

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 422 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

---

944. Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, Bilal, oyo atikaki mpo na kokɛngɛla...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Khaybar, Bilal, oyo atikaki mpo na kokɛngɛla, alalaki mpɔngi kino moi ebimaki; ayebisaki: "Satana ayaki ntango Bilal azalaki kosambela mpe alalisaki ye na koningisa ye lokola balalisaka mwana"; Bilal ayebisaki ndenge moko, mpe Abu Bakr alobaki: "Natatoli ete ozali ntoma ya Allah".

Kozonga uta na Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 427 (Hayber gazvesindeki mucizeler)

945. Na Umra ya Qada, na Marr al-Zahran, asangisaki bilei ya basahaba (mpe...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Umra ya Qada, na Marr al-Zahran, asangisaki bilei ya basahaba (mpe abondelaki); bato nyonso baliaki kino batondaki mpe batondisaki basaki na bango.

Umra ya Qada, Dhul-Qada 7 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 428 (Kazâ umresindeki âyet)

946. Alobaki: “Abu Hurayra azali mbeki ya boyebi”; Ibn Umar alobaki: “Kati na biso...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Abu Hurayra azali mbeki ya boyebi”; Ibn Umar alobaki: “Kati na biso, ye nde ayebaki Mosakoli ya Allah malamu koleka mpe abatelaki hadith na ye na motema malamu koleka”.

Esakweli: eleko ya Madina (7–11 H); kokokisama: 11–59 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 255 (Ebû Hüreyre'nin hâlini haber vermesi)

947. Tufayl bin Amr amonaki na ndɔtɔ moninga na ye, oyo abelaki nsima ya Hijra...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Tufayl bin Amr amonaki na ndɔtɔ moninga na ye, oyo abelaki nsima ya Hijra, akataki nkonzo ya misapi na ye mpe akufaki, na lolenge kitoko kasi mabɔkɔ na ye ezingami (“Nalimbisamaki mpo na Hijra na ngai; balobaki: ‘Tokobongisa te oyo yo moko obebisaki’”); ntango ayebisaki yango, ye abondelaki: “E Allah, limbisa mpe mabɔkɔ na ye” (lisolo ya Jabir).

Eleko ya Madina (nsima ya 7 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 303 (onun zamanında görülen rüyalardaki âyetler)

948. Ntoma ya Ghassan, oyo Herakliyus atindaki na koloba: “Tala likolo ya nini...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntoma ya Ghassan, oyo Herakliyus atindaki na koloba: “Tala likolo ya nini afandaka, nani azali na lobɔkɔ na ye ya mobali, mpe tala elembo ya bosakoli”, azwaki ye afandi na mabele, Ali na lobɔkɔ na ye ya mobali, mpe mai ezali kobima na nse ya makolo na ye; ntango ntoma abosanaki likambo ya misato, alobaki: “Yaka, tala oyo nkolo na yo atindaki yo”, mpe amonisaki ye elembo na ye; Herakliyus alobaki: “Oyo azali moto oyo Isa mwana ya Maryam apesaki nsango malamu ete akomata kamela; bolanda ye”.

7–9 H (628–630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 104 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

949. Na Khaybar, alobaki na Moyuda oyo alingaki kolakisa nzela ya mai ya engumba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Khaybar, alobaki na Moyuda oyo alingaki kolakisa nzela ya mai ya engumba makasi ya nsuka, esika bomengo mpe bilei nyonso esanganaki: “Mbala mosusu Allah akozalisa eloko mosusu”; na mokolo oyo elandaki, ntango azalaki kotambola na mpunda na ye ya mule epai ya engumba makasi, makonga mpe mabanga oyo ezalaki

konoka likolo na ye ezalaki koleka na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe ya mwasi mpe ezokisaki ye te mpe Baislam te; efelo ya engumba makasi oyo alakisaki na lobɔkɔ na ye ekitaki kino ekokanaki na mabele, mpe alobaki: “Bokɔta na likolo ya efelo kozanga mpasi”.

Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 164-165 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

---

950. Ntango bazalaki kokende na Khaybar, monguna na nsima na bango, lobwaku moko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kokende na Khaybar, monguna na nsima na bango, lobwaku moko oyo ezalaki kotiola mai ya mozindo ya molai ya moto ebimaki liboso na bango; ntango basahaba balobaki: “Bakokanga biso”, alobaki: “Te”, mpe abondelaki; bafarasi mpe bakamela balekaki mai kozanga ete makolo na bango ezala mai.

Mobembo ya Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 912 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

---

951. Ntango akomaki na Fadak, abengaki bato na yango bamipesa mpe alobaki: “Bapesi...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akomaki na Fadak, abengaki bato na yango bamipesa mpe alobaki: “Bapesi ngai nsapi ya bandako na bino makasi”, mpe abimisaki nsapi mpe amonisaki yango; mokɛngɛli oyo abombaki nsapi azwaki yango lisusu te na esika abombaki mpe alobaki: “Oyo ezali kindoki te, likambo na ye ezali monene”, mpe bato bandimaki boyokani.

Fadak, 7 H (628)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 123 (fasl fîmâ zahara min mu'cizâtihî ba'de vefâtihî)

---

952. Ntango bazalaki kozonga uta na etumba moko mpe bakitaki mpo na kolya, anzelu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na etumba moko mpe bakitaki mpo na kolya, anzelu Jibrili ayaki, amatisaki ye, mpe mabele ezingamaki mpo na ye lokola bazingaka elamba, mpe akomaki na Fadak; bato ya Fadak, oyo bakanisaki ete ezali monguna mpe bakangaki bikuke, batikaki nsapi epai ya mwasi mobange moko libanda ya engumba; Jibrili azwaki nsapi mpe afungolaki bikuke; nsima ya kotambola na bandako, akangaki ekuke mpe atiaki nsapi na kati ya libombelo ya mopanga na ye; azongaki na lolenge moko mpe azwaki basahaba na ye naino bapalangani te; alobaki: “Nakomaki na Fadak, Allah apesi ngai yango lokola fay”, amonisaki nsapi, mpe apesaki Fadak na Fatima (Sura al-Hashr, vɛrsɛ 6–7).

Nsima ya Khaybar, 7 H (628)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 378-379 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

---

953. Na eyano oyo mokonzi ya Abisini, Najashi Ashama, akomaki na mokanda ya Mosakoli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na eyano oyo mokonzi ya Abisini, Najashi Ashama, akomaki na mokanda ya Mosakoli ﷺ, alapaki ndai na kombo ya Nkolo ya likolo mpe ya mabele ete maloba na ye mpo na Isa ezali solo kozanga ata moke ya kozanga to ya kobakisama, atatolaki ete ye azali Mosakoli ya Allah oyo andimisaka basakoli ya liboso, ayebisaki ete apesi boyokani na lobɔkɔ ya mwana ya noko na ye (Jafar) mpe akomi Moislam, mpe atindaki mwana na ye.

7 H (628)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselamın Mektuplarını Necaşi'nin Cevaplayışı" (kitabın dipnotu: Taberî, Tarih, c:3, s:89)

---

954. Herakliyus andimaki epai ya Dihya: “Nkolo na yo azali mosakoli oyo Allah...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Herakliyus andimaki epai ya Dihya: “Nkolo na yo azali mosakoli oyo Allah atindi; tozwaki kombo mpe bizaleli na ye ekomami na mikanda na biso; soki nazalaki kobanga Baroma te, mbele nalandaki ye”, mpe na mokanda ya eyano oyo akomelaki Mosakoli ya Allah ﷺ, abengaki ye “Mosakoli ya Allah oyo Isa apesaki nsango malamu na ye” mpe atatolaki bosakoli na ye na koloba: “Tozwaki yo ekomami na Injili”.

Ebandeli ya 7 H (628)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kayser'in İtirafları, Endişeleri ve Dıhye'yi Dagatır'a Gönderişi + Kayser Herakliyus'un Peygamberimiz Aleyhisselamın Mektubuna Cevap Yazışı" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3. S:87-88; Diyarbekrî, Târîhu'l-hamîs, c:2, s:34; İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1, s:276 / Taberî, Târih, c:3, s:88; Yâkubî, Târih, c:2, s:77)

---

955. Alakelaki mabe mokonzi ya Ghassan al-Harith bin Abi Shimr, oyo abwakaki mokanda...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alakelaki mabe mokonzi ya Ghassan al-Harith bin Abi Shimr, oyo abwakaki mokanda na ye na mabele mpe abongisaki kobundisa Madina: “Bokonzi na ye esila”; al-Harith akufaki na mobu ya kozwama ya Maka, mpe bokonzi ya Ghassan ekendaki epai ya Jabala bin al-Ayham mpe esilaki na ye.

Bolakeli mabe: 7 H (628); kokokisama: 8 H (629–630) mpe nsima

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Hâris b. Ebi Şimr el-Gassanî'nin Aleyhinde Duası" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:258,261; Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c.4, s.268; Diyarbekrî, Târîh, c.2, s.38, 39; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c.3, s.305)

24 · Mobu ya 8 ya Hijra (629–630): Muta, kozwama ya Maka, Hunayn

956. Nzoto ya Muhallim bin Jaththama, oyo abomaki moto oyo asilaki koloba shahada...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nzoto ya Muhallim bin Jaththama, oyo abomaki moto oyo asilaki koloba shahada, mabele ebwakaki yango libanda mbala mingi.

8 H (629–630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.463; 1000 Mucize no.977 (s.790); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 130; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3930 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7175]

957. Na Madina, na ntango yango moko, ayebisaki ete na Muta Zayd, Jafar mpe Ibn...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, na ntango yango moko, ayebisaki ete na Muta Zayd, Jafar mpe Ibn Rawaha bakufi bashahidi moko nsima ya mosusu, mpe ete Khalid azwi bendele.

Jumada al-Ula 8 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.512; 1000 Mucize no.146 (s.126); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3630; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 597; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 431; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 469; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 318; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 296; c. 18, s. 131; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 121; 166; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 94-95; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 333; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 101-102, hadis no. 94/3; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mu'te'de Kumandanların Nasıl Şehit Olduklarını Medine'de Müslümanlara Bildirişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:130; c:3,s:4,530; c:4, s:37-38; Taberî, Târih, c:3, s:109-110; Beyhakî, Delâil, c:4, s:368-369; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:161); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cenâiz 4, Cihâd 7, 183, Menâkıb 25, Fedâili'l-Ashâb 25, 44; Nesâî, Cenâiz 27, (4, 26) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4272]

958. Ayebisaki ete Jafar apesami na Paladiso mapapu mibale na esika ya mabɔkɔ na ye mibale oyo ekatamaki

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Jafar apesami na Paladiso mapapu mibale na esika ya mabɔkɔ na ye mibale oyo ekatamaki.

8 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.512; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 430; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 166-167; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mu'te'de Kumandanların Nasıl Şehit Olduklarını Medine'de Müslümanlara Bildirişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:130; c:3,s:4,530; c:4, s:37-38; Taberî, Târih, c:3, s:109-110; Beyhakî, Delâil, c:4, s:368-369; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:161); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3767) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4422, c./s. 12/488]

959. Na mobembo ya Dhat as-Salasil, ayebisaki Awf bin Malik oyo asalaki na mosala ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Dhat as-Salasil, ayebisaki Awf bin Malik oyo asalaki na mosala ya kokata bakamela.

8 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.76; 1000 Mucize no.927 (s.763); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 434

960. Na mobembo ya etumba ya Sayf al-Bahr, mbu ebwakaki mbisi moko monene mpenza...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya etumba ya Sayf al-Bahr, mbu ebwakaki mbisi moko monene mpenza (anbar) mpo na basoda oyo nzala ezalaki koboma, mpe bato 300 baliaki yango mikolo mingi.

Rajab 8 H (629)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.574; 1000 Mucize no.300 (s.278); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 434; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 429; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 255; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 913; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Câbir) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3478, c./s. 10/276-278]

961. Ayebisaki mokanda ya nkuku oyo Hatib bin Abi Baltaa akomelaki bato ya Maka mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mokanda ya nkuku oyo Hatib bin Abi Baltaa akomelaki bato ya Maka mpe esika mwasi oyo amemaki yango akozwama (Rawdat Khakh).

Ramadan 8 H (630)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.25, 78, 100; 1000 Mucize no.148 (s.127), no.403 (s.393); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6499; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 435; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 469; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 313; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 110-111; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 60; c. 1, s. 161-162; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hâtıb'ın Kureyş Müşriklerine Harekât Durumunu Bir Yazı ile Bildirmeye Yeltenişi + Mektubun Kureyş Müşriklerine Bir Kadınla Gönderilişi + Hâtıb'ın Sorguya Çekilişi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megazi, c:2,s:797; / Vâkıdî, Megazi, c:2, s:797-798,860; Zemahşerî, Keşşaf, c:4, s:88; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:78; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, c:1, s:361 / Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:79; Zemahşerî, Keşşaf, c:4, s:88; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:797-798,801; Hâkim, Müstedrek, c:3, s:301-302; Taberî, Tefsfr, c:28, s:60; Buhârî, Sahih, c:5, s:89, / Mümtahine:1-5); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 9, Cihâd 141, 195, Tefsir, Mümtehine 1, İsti'zân 23, İstitâbe 9; Müslim, Fedâilu's-Sahâbe 161; Ebu Dâvud, Cihâd 108, (2650, 2651); Tirmizî, Tefsir, Mümtahine, (3302) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4276, c./s. 12/223-224]

962. Na kozwama ya Maka, bikeko 360 oyo ezalaki zingazinga ya Kaaba ekweaki moko...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na kozwama ya Maka, bikeko 360 oyo ezalaki zingazinga ya Kaaba ekweaki moko moko ntango alakisaki yango na fimbo oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye.

Ramadan 8 H (Yanuari 630)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.170; 1000 Mucize no.92 (s.67); web: İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6522; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 7. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 437; c. 2, s. 307); ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 104; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 139, 414; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 307; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 279; c. 17, s. 382; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 97; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Kâ'be Çevresindeki Putların Yıktırılışı" (kitabın dipnotu: Ezrakî, Ahbâru Mekke, c:1, s:120-121, 212; Kastalânî, Mevâhibü'l-ledünniye, c:1, s:204); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 48, Mezâlim 32, Tefsir, Beni İsrail 12; Müslim, Cihâd 87, (1781); Tirmizî, Tefsir, Beni İsrâil, (3137) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4282, c./s. 12/230-231]

963. Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango Bilal azalaki kobelela adhana, ayebisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango Bilal azalaki kobelela adhana, ayebisaki bakonzi ya Quraysh masolo ya nkuku oyo basololaki kati na bango.

Ramadan 8 H (Yanuari 630)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.102; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 97-98; 163-164; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 333; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "(başlıksız bölüm: Bilâl-i Habeşî'nin Kâ'be üzerinde ezan okuması)" (kitabın dipnotu: Ezrakî, Ahbâr, c:1, s:274-275; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.4, s:56; Hindî , Kenzu'l-ummâl, c:10, s:536; Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:7, s:137)

964. Na tawaf, ayebisaki Fadala bin Umayr, oyo azalaki na mokano ya koboma ye, oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na tawaf, ayebisaki Fadala bin Umayr, oyo azalaki na mokano ya koboma ye, oyo azalaki kokanisa na motema; ntango atiaki lobɔkɔ na ye na tolo na ye, motema na ye ebongwanaki.

Ramadan 8 H (Yanuari 630)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.48; 1000 Mucize no.340 (s.325); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Fadâle'nin Kötü Niyetini Değiştiren ve İmanını Berkiştiren Bir Hadise" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, c:4, s:59)

965. Na Hunayn, abwakaki lobɔkɔ moko ya mabanga mike to ya mabele mpe alobaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, abwakaki lobɔkɔ moko ya mabanga mike to ya mabele mpe alobaki: “Bilongi ebeba”, miso ya monguna etondaki mpe balongamaki.

Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.39; 19. Mektup listesi (183.txt) no.44, 171; 1000 Mucize no.116 (s.92), no.129 (s.105); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5888, 5891; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6520; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 445; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 138; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 113-114, hadis no. 110/13; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Huneyn'de Yüce Allah'a Dua Edişi ve Müşriklerin Bozguna Uğrayışı" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1398-1399,1401-1402; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:905-906; Halebî, İnsân, c:3, s:69; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; Taberî, Tarih,c:3, s:129); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cihâd 76, 81 (1775, 1777)

966. Na Hunayn, baanzelu bakitaki mpe basalisamaki na mampinga oyo emonanaka te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, baanzelu bakitaki mpe basalisamaki na mampinga oyo emonanaka te.

Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.9, 39; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 446; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 451; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Huneyn'de Yüce Allah'a Dua Edişi ve Müşriklerin Bozguna Uğrayışı" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1398-1399,1401-1402; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:905-906; Halebî, İnsân, c:3, s:69; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; Taberî, Tarih,c:3, s:129)

967. Na Hunayn, Shayba bin Uthman, oyo ayaki mpo na koboma ye, motema na ye etondaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, Shayba bin Uthman, oyo ayaki mpo na koboma ye, motema na ye etondaki na kondima ntango ye atiaki lobɔkɔ na tolo na ye mpe abondelaki.

Shawwal 8 H (630)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.47; 1000 Mucize no.293 (s.271), no.409 (s.399); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 144; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 448; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 333; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 61; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 117-118; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 64-65; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Şeybe b. Osman'ın Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikaste Kalkışı ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:909-910; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:71; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c: 2, s:208)

968. Na nzela ya Taif, ayebisaki kunda ya Abu Righal mpe etape ya wolo oyo bakundaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Taif, ayebisaki kunda ya Abu Righal mpe etape ya wolo oyo bakundaki elongo na ye; ntango batimolaki, ebimaki.

Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.65; İbn Kesîr s.144; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 452; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 244; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 319; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ebu Rigal ve Onun Kabrinden Çıkarılan Altın Dal" (kitabın dipnotu: Suyûtî, Hasâis, c:2, s:98-99; Zürkânî, Mevâhib, c:3, s:30; Firuzâbadi, Kâmüs, c:3, s:396-397; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1007-1008; Yakut, c:3, s:53; İbn Kuteybe, Maarif, s.41); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Harac 41, (3088) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5986, c./s. 16/470-471]

969. Ayebisaki maloba oyo Uyayna bin Hisn alobaki na nkuku na bato ya Thaqif mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki maloba oyo Uyayna bin Hisn alobaki na nkuku na bato ya Thaqif mpe lokuta na ye.

Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.68; 1000 Mucize no.411 (s.401); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 451; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 118-119

970. Libondeli na ye: “E Allah, pesa Thaqif nzela ya solo mpe memela biso bango”; na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli na ye: “E Allah, pesa Thaqif nzela ya solo mpe memela biso bango”; na mobu oyo elandaki bayaki na etuluku mpe bakomaki Baislam.

Libondeli: 8 H; kokokisama: 9 H (630–631)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.69, 231; 1000 Mucize no.166 (s.145), no.968 (s.784); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 451; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb, (3937) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4542, c./s. 13/105]

971. Na Jirana, ntango azalaki kokabola biloko ya bitumba ya Hunayn, ayebisaki ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Jirana, ntango azalaki kokabola biloko ya bitumba ya Hunayn, ayebisaki ete na libota ya Dhul-Khuwaysira, oyo alobaki na ye: “Zala na bosembo”, etuluku moko ekobima oyo ekobima na lingomba lokola likonga ebimaka na nyama (Khawarij), mpe ayebisaki mobali oyo lobɔkɔ na ye ezali na bolɛmbu kati na bango.

Esakweli: 8 H (630); kokokisama: 37–38 H (657–658)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.90; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3610; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 605; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 297-298; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 316; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 113, 123-124; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Humus 16; Müslim, Zekât 142, (1063); Müslim, Zekat 156, (1066) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4818, c./s. 13/496; no. 4813, c./s. 13/488-489]

972. Nsima ya kozwama ya Maka, Khalid bin al-Walid, oyo atindaki kobuka Uzza...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kozwama ya Maka, Khalid bin al-Walid, oyo atindaki kobuka Uzza, akataki banzete misato, abukaki ndako mpe azongaki; ye alobaki: “Zonga, osali eloko te”; ntango Khalid azongaki, akutanaki na mwasi moko bolumbu, nsuki ya mobulu, mpe abomaki ye na mopanga; ye alobaki: “Ye nde azalaki Uzza”.

Nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.157 (s.137); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 440; Kütüb-i Sitte: Nesâî, es-Sünenü'l-kübrâ (Ebü't-Tufeyl)

973. Aboyaki bosɛngi ya mokonzi ya Yamama, Hawdha bin Ali, oyo atindelaki mokanda na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Aboyaki bosɛngi ya mokonzi ya Yamama, Hawdha bin Ali, oyo atindelaki mokanda na nzela ya Salit bin Amr, ya kokabola na ye bokonzi; ntango azalaki kozonga uta na kozwama ya Maka mpe ayebaki na anzelu Jibrili ete Hawdha akufi, alobaki: “Mokosi moko oyo akomilobela bosakoli akobima na Yamama mpe akobomama nsima na ngai”.

Esakweli: kozonga uta na kozwama ya Maka, 8 H (630); kokokisama: etumba ya Yamama, pene na 11–12 H (632–633)

LIZIBA 1000 Mucize no.192 (s.172)

974. Na moto oyo atunaki nani akoboma mosakoli ya lokuta oyo akobima na Yamama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na moto oyo atunaki nani akoboma mosakoli ya lokuta oyo akobima na Yamama, azongisaki: “Yo mpe baninga na yo”.

Esakweli: kozonga uta na kozwama ya Maka, 8 H (630); kokokisama: etumba ya Yamama, pene na 11–12 H (632–633)

LIZIBA 1000 Mucize no.193 (s.172)

975. Atiaki lobɔkɔ na ye na litama ya Abdullah bin Rawaha, oyo azalaki koyima mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye na litama ya Abdullah bin Rawaha, oyo azalaki koyima mpo na pasi makasi ya lino, mpe abondelaki mbala sambo: “E Allah, longola mpasi na ye na libondeli ya mosakoli ya lipamboli”, mpe pasi esilaki mbala moko.

Eleko ya Madina, liboso ya Muta (8 H / 629)

LIZIBA 1000 Mucize no.323 (s.300); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117

---

976. Na Hunayn, ntango Baislam bapalanganaki, nyama oyo azalaki komata (Duldul)...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, ntango Baislam bapalanganaki, nyama oyo azalaki komata (Duldul) eyokaki maloba na ye mpe efukamaki kino libumu na yango esimbaki mabele; azwaki lobɔkɔ moko ya mabele mpe abwakaki na bilongi ya monguna na koloba: “Ha-mim, bakosalisama te”, mpe monguna alongamaki liboso ata likonga moko ebwakama.

Hunayn, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.331 (s.307), no.876 (s.734); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 449; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 306; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Huneyn'de Yüce Allah'a Dua Edişi ve Müşriklerin Bozguna Uğrayışı" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1398-1399,1401-1402; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:905-906; Halebî, İnsân, c:3, s:69; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; Taberî, Tarih,c:3, s:129)

---

977. Ntango bazalaki kozongisa bakangami ya Hawazin, mpo na mobali moko kaka oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozongisa bakangami ya Hawazin, mpo na mobali moko kaka oyo aboyaki kotika eteni na ye, abondelaki: “E Allah, bebisa likonga na ye”; mobali yango aleki bilenge basi mpe bangɔndɔ, aponaki mwasi mobange oyo moto moko te alingaki, mpe na nsuka atikaki ye mpe.

Kozongisama ya bakangami ya Hawazin nsima ya Hunayn, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.348 (s.335); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 450; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 16-17; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 73

---

978. Na mokolo ya Juma, Abdullah bin Rawaha, oyo azalaki na quartier ya Bani Ghanm...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Juma, Abdullah bin Rawaha, oyo azalaki na quartier ya Bani Ghanm, ayokaki ye koloba uta na minbar: “Bofanda”, mpe afandaki na esika azalaki.

Eleko ya Madina (liboso ya liwa ya shahidi Ibn Rawaha, liboso ya 8 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.363 (s.349); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 113

---

979. Na butu ya kozwama ya Maka, Abu Sufyan, oyo amonaki ndenge bato bazalaki koloba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya kozwama ya Maka, Abu Sufyan, oyo amonaki ndenge bato bazalaki koloba Allahu Akbar mpe kosala tawaf, alobaki na mwasi na ye Hind ntango bazalaki bango mibale: “Okanisi ete oyo euti na Allah?”; na ntongo ye

ayebisaki ye maloba yango ndenge moko mpe alobaki: “Ee, euti na Allah” (na lisolo ya Ibn Abbas, ayebisaki ye na tawaf oyo elekaki kati na ye mpe Hind).

Kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.404 (s.395); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 441; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 113; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 317; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 140; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Mücahidlerin Fetih Gecesini Zikir ve İbadetle Geçirmeleri" (kitabın dipnotu: Zürkânî, Mevâhibü'l-ledünniye Şerhi, c:2, s:320)

---

980. Ayebaki ete Abu Sufyan, oyo afandaki na moskeyi, azalaki kokanisa na motema...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebaki ete Abu Sufyan, oyo afandaki na moskeyi, azalaki kokanisa na motema: “Nasosoli te ndenge nini Muhammad alongaki biso”, abetaki ye na tolo mpe alobaki: “Alongaki na lisalisi ya Allah”, mpe Abu Sufyan atatolaki shahada.

Pene na nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.405 (PDF s.399)

---

981. Nsima ya kozwama ya Maka, ayebaki ete Abu Sufyan bin Harb azalaki kokanisa na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kozwama ya Maka, ayebaki ete Abu Sufyan bin Harb azalaki kokanisa na motema: “Soki nasangisi lisusu bato mpo na kobundisa Muhammad”, abetaki ye na lipeka (na lisolo mosusu, na tolo) mpe alobaki: “Na ntango wana Allah akoyokisa yo nsɔni”.

Nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.406 (s.397); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 441; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 163; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 108; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ebu Süfyan b. Harb'in İçinden Geçirdiği Bir Kuruntudan Dolayı Uyarılışı" (kitabın dipnotu: Suyûtî, Hasâisü'l-kübrâ, c:2, s:85)

---

982. Ntango Quraysh babukaki boyokani na kosalisaka Bani Bakr liboso ya Khuzaa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Quraysh babukaki boyokani na kosalisaka Bani Bakr liboso ya Khuzaa, alobaki: “Abu Sufyan akoya epai na bino mpo na kozongisa boyokani mpe kobakisa ntango na yango, mpe akozonga na mabɔkɔ mpamba, na nkanda”; Abu Sufyan ayaki na Madina, bosɛngi na ye eboyamaki, mpe azongaki.

Esakweli: liboso ya kozwama ya Maka, 8 H (630); kokokisama: mwa ntango nsima, na mobu yango moko

LIZIBA 1000 Mucize no.407 (s.398)

---

983. Ntango azalaki kokende kozwa Maka, na Marr al-Zahran alobaki: “Abu Sufyan azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokende kozwa Maka, na Marr al-Zahran alobaki: “Abu Sufyan azali sikoyo na Arak, bokanga ye mpe bomema ye”, mpe Abu Sufyan azwamaki kuna mpe bamemaki ye.

Kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.408 (s.398)

984. Akebisaki Amr bin al-Faghwa al-Khuzai, oyo apesaki mokumba ya komema epai ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akebisaki Amr bin al-Faghwa al-Khuzai, oyo apesaki mokumba ya komema epai ya Abu Sufyan bomengo oyo ekokabolama na Quraysh, mpo na moninga na ye ya mobembo Amr bin Umayya ad-Damri: “Ntango okokoma na mboka ya bato na ye, keba na ye”; na Abwa, Amr bin Umayya akangaki nzela na ye elongo na bato ya libota na ye, mpe ye abikaki mpo na bokebi yango.

Na kolanda makomi, nsima ya kozwama ya Maka, pene na 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.915 (s.755); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 181; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Edeb 34, (4861) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5958, c./s. 16/435]

985. Mpo na Qadr bin Ammar ya Sulaym, oyo akomaki Moislam mpe alakaki komema bato ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Qadr bin Ammar ya Sulaym, oyo akomaki Moislam mpe alakaki komema bato ya bafarasi nkoto moko ya libota na ye, kasi atikaki bato nkama moko na mboka na ye mpo na kobanga etumba ya mbalakaka ya Bana ya Kinana, alobaki: “Mema bango mpe; na mobu oyo, likambo oyo bolingi te ekosalema te”, mpe bato ya bafarasi nkama moko bayaki mpe basanganaki.

Eleko ya Madina, pene na 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.929 (s.764); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 32, Benî Süleym heyeti bâbı

986. Na kozwama ya Maka, atako akitaki na Marr al-Zahran elongo na mampinga ya bato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na kozwama ya Maka, atako akitaki na Marr al-Zahran elongo na mampinga ya bato nkoto zomi, nsango ya koya na ye ekomaki ata moke te epai ya bato ya Maka, mpe bayebaki te nini basala.

Kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.933 (s.768); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 436

987. Na etumba ya Hunayn mpe, likamwa lokola oyo ya banzete mibale oyo esanganaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Hunayn mpe, likamwa lokola oyo ya banzete mibale oyo esanganaki na mitindo na ye mpe ekomaki elamba ya kobombama mpo na ye esalemaki (lisolo ya Ibn Masud).

Etumba ya Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl (ağaçların konuşması ve itaati)

988. Ntango Abbas bin Mirdas azalaki kokamwa ndenge ekeko na ye Dimar elobaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abbas bin Mirdas azalaki kokamwa ndenge ekeko na ye Dimar elobaki mpe etangaki loyembo oyo ezalaki kotanga Mosakoli ﷺ, ndɛkɛ moko efandaki mpe elobaki: “E Abbas, ozali kokamwa ndenge Dimar azali koloba, kasi ozali kokamwa yo moko te? Mosakoli ya Allah azali kobenga bato na Islam, mpe yo ofandi”; oyo ekomaki ntina oyo akomaki Moislam.

Mwa ntango liboso ya kozwama ya Maka, 8 H (629–630)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

989. Na mokolo ya kozwama ya Maka, mabenga ya Maka bapesaki ye elili; abondelaki lipamboli mpo na bango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, mabenga ya Maka bapesaki ye elili; abondelaki lipamboli mpo na bango.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (Yanuari 630)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

990. Na mokolo ya Hunayn, apupolaki makila na elongi ya Aidh bin Amr oyo azokaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Hunayn, apupolaki makila na elongi ya Aidh bin Amr oyo azokaki mpe abondelaki; elongi na ye ekomaki na pole lokola elembo ya pɛmbɛ na mbunzu ya farasi (ghurra).

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

991. Liboso Amr bin al-As aya, alobaki: “Na butu oyo, muhajir moko ya bwanya akoya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso Amr bin al-As aya, alobaki: “Na butu oyo, muhajir moko ya bwanya akoya epai na bino”, mpe na butu yango Amr bin al-As ayaki lokola Moislam.

Safar 8 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 31, Amr b. Âs'ın gelişi bâbı

992. Nsima ya etumba ya mbalakaka ya Ghalib bin Abdullah al-Laythi na Bani Mulawwih...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya etumba ya mbalakaka ya Ghalib bin Abdullah al-Laythi na Bani Mulawwih na Kadid, ntango monguna azalaki kolanda bango, mpela moko oyo etondisaki ngambo mibale ya lobwaku eyaki, atako mbula mpe lipata ezalaki te, mpe ekɔtaki kati na monguna mpe etuluku ya Baislam; monguna atikalaki kotala kaka, mpe etuluku ebikaki elongo na biloko ya bitumba.

Etuluku ya etumba ya Ghalib al-Laythi, Safar 8 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 428 (Gâlib el-Leysî seriyyesi)

---

993. Ntango azalaki kotinda mampinga na Muta, Moyuda Numan ayokaki ye koloba: “Soki...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotinda mampinga na Muta, Moyuda Numan ayokaki ye koloba: “Soki Zayd akufi shahidi, Jafar; soki ye mpe akufi shahidi, Abdullah bin Rawaha”, mpe alobaki: “Soki azali mosakoli, bato nyonso oyo atangi bakokufa; ntango Bana ya Israel batangaki basakoli boye, esalemaki bongo”; mpe bango misato bakufaki bashahidi moko nsima ya mosusu.

Muta, Jumada al-Ula 8 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 430 (Mûte gazvesindeki mucizeler)

---

994. Ntango Asma bint Umays azalaki pene na ye, ayanolaki mbote mpe alobaki: “E...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Asma bint Umays azalaki pene na ye, ayanolaki mbote mpe alobaki: “E Asma, oyo azali Jafar; aleki elongo na Jibrili, Mikail mpe Israfil, mpe apesi mbote; ayebisi ngai ete na Muta azwaki bapota ntuku sambo na misato, mpe ntango mabɔkɔ na ye mibale ekatamaki, Allah apesaki ye mapapu mibale”.

Nsima ya Muta, 8 H (629)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 432 (Mûte gazvesindeki mucizeler)

---

995. Ntango Amr bin Salim ya Khuzaa ayaki kosɛnga lisalisi, mpo na lipata oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Amr bin Salim ya Khuzaa ayaki kosɛnga lisalisi, mpo na lipata oyo emonanaki na likolo alobaki: “Lipata oyo ezali kopesa nsango malamu ya elonga ya Bani Kaab (Khuzaa)”, mpe nsima Maka ezwamaki.

Liboso ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 435 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

---

996. Abu Bakr amonaki na ndɔtɔ ete, ntango bakomaki pene ya Maka, mbwa mwasi moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Bakr amonaki na ndɔtɔ ete, ntango bakomaki pene ya Maka, mbwa mwasi moko ebimaki na kobɔkɔla, nsima elalaki na mokongo mpe miliki na yango ezalaki kotanga; ye alimbolaki yango boye: “Bizaleli na bango ya mbwa esili, miliki na bango (bolamu na bango) eyei; bakobondela bino mpo na lokumu ya bondeko ya libota”, mpe na kozwama ya Maka esalemaki bongo.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 436 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

997. Na mokolo ya kozwama ya Maka, ayebaki na emoniseli ete Ansar balobaki kati na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, ayebaki na emoniseli ete Ansar balobaki kati na bango: “Bolingo ya mboka na ye mpe mawa mpo na bato na ye ekangi moto oyo”, mpe ayebisaki bango yango ndenge moko mpe alobaki: “Bomoi na ngai ezali bomoi na bino, liwa na ngai ezali liwa na bino”.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 437 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

998. Na butu oyo akomaki pene ya Maka mpo na kozwa yango, alobaki: “Na Maka ezali na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu oyo akomaki pene ya Maka mpo na kozwa yango, alobaki: “Na Maka ezali na bato minei ya Quraysh oyo nazali kotala bango mosika na kosangisa Allah, mpe nalingi bakɔta na Islam: Attab bin Asid, Jubayr bin Mutim, Hakim bin Hizam mpe Suhayl bin Amr”, mpe bango minei bakomaki Baislam.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 438 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

999. Na mokolo ya kozwama ya Maka, abengisaki Utba mpe Muattib, bana ya Abu Lahab...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, abengisaki Utba mpe Muattib, bana ya Abu Lahab, mpe abengaki bango na Islam; ntango bakomaki Baislam, abondelaki mpo na bango na Multazam mpe alobaki na esengo: “Nasɛngaki Nkolo na ngai bana mibale oyo ya noko na ngai, mpe apesi ngai bango”.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 439 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1000. Ayebisaki ete ntango Maka ezwamaki, Iblis agangaki, asangisaki bana na ye mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango Maka ezwamaki, Iblis agangaki, asangisaki bana na ye mpe alobaki: “Banda lelo, bolongola elikya ya kozongisa umma ya Muhammad na kosangisa Allah”.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 439 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1001. Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango mwasi moko moindo, nsuki na ye mpɛmbɛ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango mwasi moko moindo, nsuki na ye mpɛmbɛ, ayaki na kopasola elongi na ye mpe kolela, alobaki: “Oyo azali Naila; asili elikya ete bakosambela ye lisusu na mboka na bino oyo”.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 439 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1002. Na mokolo ya kozwama ya Maka, alobaki: “Banda lelo kino Mokolo ya Lisekwa...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, alobaki: “Banda lelo kino Mokolo ya Lisekwa, bakobundisa lisusu Maka te (lokola mboka ya bopagano)”.

Esakweli: kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 439 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1003. Na mokolo ya kozwama ya Maka, alobaki: “Banda lelo kino Mokolo ya Lisekwa, moto...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, alobaki: “Banda lelo kino Mokolo ya Lisekwa, moto moko te ya Quraysh akobomama na kokangama (sabran)”; na kolanda al-Bayhaqi, oyo ezali koyebisa ete Quraysh nyonso bakokoma Baislam mpe bakobomama lisusu lokola bapagano te.

Esakweli: kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 440 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1004. Na mokolo ya kozwama ya Maka, molinga moko ezipaki bisika nyonso (ekangisami na...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, molinga moko ezipaki bisika nyonso (ekangisami na Sura ad-Dukhan, vɛrsɛ 10).

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 440 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1005. Saad bin Zayd al-Ashhali, oyo atindaki kobuka ekeko Manat na Mushallal...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Saad bin Zayd al-Ashhali, oyo atindaki kobuka ekeko Manat na Mushallal, akutanaki na mwasi moko moindo, nsuki ya mobulu, bolumbu, oyo abimaki na kolela; Saad abomaki ye mpe abukaki ekeko.

Nsima ya kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 441 (Mekke fethindeki mucizeler ve hasâis)

1006. Ayanolaki moko moko mituna ya Khuzayma bin Hakim as-Sulami mpo na ntina ya butu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayanolaki moko moko mituna ya Khuzayma bin Hakim as-Sulami mpo na ntina ya butu mpe moi, ya mai oyo ezalaka moto moke na eleko ya malili mpe malili na eleko ya moi, ya lipata, ya mai ya mobali mpe ya mwasi, ya

esika ya molimo na nzoto, ya ndenge mwana na libumu aliaka, mpe ya ebandeli ya mayoyo.

Mikolo ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 443 (Gece ile gündüzün sebebi, bulutun çıkış yeri ve nefsin bedendeki yeri)

1007. Butu moko liboso ya Hunayn, bakɛngɛli misato oyo Malik bin Awf atindaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Butu moko liboso ya Hunayn, bakɛngɛli misato oyo Malik bin Awf atindaki bazongaki, nzoto na bango elɛmbi mobimba, mpe balobaki: “Tomoni mibali ya pɛmbɛ likolo ya bafarasi ya langi ndenge na ndenge; tokokaki komisimba te”.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 447 (Huneyn gazvesindeki mucizeler)

1008. Nudayr bin al-Harith, oyo akɔtaki na Hunayn liboso akoma Moislam mpe azalaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nudayr bin al-Harith, oyo akɔtaki na Hunayn liboso akoma Moislam mpe azalaki na mokano ya kobundisa ye soki azwi libaku, ntango akutanaki na ye nsima na Jirana, amonaki ete mokano na ye eyebisami na ye, mpe na libondeli na ye kondima na ye ekomaki makasi.

Hunayn – Jirana, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 447 (Huneyn gazvesindeki mucizeler)

1009. Na Hunayn, mpota ya Khalid bin al-Walid ebikaki mbala moko ntango ye abwakaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, mpota ya Khalid bin al-Walid ebikaki mbala moko ntango ye abwakaki nsoi na yango.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 450 (Huneyn gazvesindeki mucizeler)

1010. Na kozinga ya Taif, alobaki na Abu Sufyan bin Harb, oyo liso na ye ebimaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Taif, alobaki na Abu Sufyan bin Harb, oyo liso na ye ebimaki na likonga: “Soki olingi, nakobondela mpe liso na yo ekozonga; soki olingi, Paladiso”, mpe ye aponaki Paladiso.

Kozinga ya Taif, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 451 (Tâif gazvesindeki mucizeler)

1011. Na kozinga ya Taif, amonaki na ndɔtɔ ete bapesi ye mbeki etondi na mafuta ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Taif, amonaki na ndɔtɔ ete bapesi ye mbeki etondi na mafuta ya miliki, mpe nsoso ya mobali ebeti yango na monoko mpe esopi oyo ezalaki na kati; Abu Bakr alimbolaki: “Lelo okozwa te oyo olingi epai na bango”; alobaki: “Ngai mpe namoni bongo; bapesi ngai ndingisa te mpo na Thaqif”, mpe alongolaki kozinga.

Kozinga ya Taif, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 451 (Tâif gazvesindeki mucizeler)

1012. Asalaki Umra uta na Jirana mpe ayebisaki: “Basakoli ntuku sambo basalaki Umra uta awa”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asalaki Umra uta na Jirana mpe ayebisaki: “Basakoli ntuku sambo basalaki Umra uta awa”.

Jirana, Dhul-Qada 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 452 (Tâif gazvesindeki mucizeler)

1013. Apapolaki elongi (mpe tolo) ya Usayd bin Abi Unas; ntango Usayd akɔtaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi (mpe tolo) ya Usayd bin Abi Unas; ntango Usayd akɔtaki na ndako moko ya molili, ndako yango ezalaki kongɛnga.

Pene na nsima ya kozwama ya Maka, 8 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 142 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

1014. Ntango azalaki kobima mpo na kozwa Maka, abondelaki: “E Allah, kanga nsango...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobima mpo na kozwa Maka, abondelaki: “E Allah, kanga nsango epai ya Quraysh mpo tokweisa bango na mbalakaka na mboka na bango”; Quraysh bazwaki ata nsango moko te, mpe bayebaki te kino akitaki na nse ya Aqaba elongo na bato ya bafarasi nkoto zomi.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 161-162 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1015. Na mokolo ya kozwama ya Maka, na midi, ntango Bilal abelelaki adhana likolo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, na midi, ntango Bilal abelelaki adhana likolo ya Kaaba, bikeko nyonso oyo ezalaki na Maka ekweaki elongi na nse.

Kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 163 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1016. Na mobembo ya Dhat as-Salasil, na mokolo oyo Ali, na mosika ya bisika mitano ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Dhat as-Salasil, na mokolo oyo Ali, na mosika ya bisika mitano ya kopema uta na Madina, abundisaki monguna na ntongo, ye atangaki Sura al-Adiyat na losambo ya ntongo mpe alobaki: “Allah akitisi sura oyo na ntango oyo; azali koyebisa ngai ndenge Ali abundisi monguna”.

Dhat as-Salasil, 8 H (629)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 167-168 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1017. Ntango bazalaki kokende na lobwaku ya Hunayn, bato ya liboso batelemaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kokende na lobwaku ya Hunayn, bato ya liboso batelemaki na bobangi liboso ya nyoka moko lokola ngomba oyo ekangaki nzela; nyoka etombolaki moto na yango, epesaki mbote mpe elobaki: “Ngai nazali Haytham bin Tah bin Iblis; nandimi yo; nayei elongo na bato nkoto zomi ya libota na ngai mpo na kosalisa yo liboso ya monguna na yo”, mpe na mitindo na ye ekendaki na nzela.

Hunayn, 8 H (630)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 88 (fasl fî kelâmi'l-hayvânât)

1018. Ntango azalaki kotinda mokanda na Ibn al-Julanda mpe na bato na ye na Uman...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotinda mokanda na Ibn al-Julanda mpe na bato na ye na Uman, alobaki: “Bakoyamba mokanda na ngai mpe bakondima ngai; Ibn al-Julanda akotuna bino: ‘Mosakoli ya Allah atindeli ngai likabo na nzela na bino?’, bokoloba: ‘Te’; akoloba: ‘Soki atindaki, elingaki kozala lokola mesa oyo ekitelaki Bana ya Israel mpe Masiya’”, mpe esalemaki ndenge moko.

8 H (629–630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 138 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1019. Na Taif, mpate (mwana mpate) oyo batiaki ngɛngɛ, oyo bakataki, balongolaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Taif, mpate (mwana mpate) oyo batiaki ngɛngɛ, oyo bakataki, balongolaki loposo mpe balambaki mpe bapesaki ye, elobaki: “E Mosakoli ya Allah, kolya ngai te, natiami ngɛngɛ”.

Taif (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 295 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1020. Na mokolo ya Hunayn, basahaba bayokaki libanga oyo asimbaki na lobɔkɔ kokumisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Hunayn, basahaba bayokaki libanga oyo asimbaki na lobɔkɔ kokumisa mpe kopɛtola kombo ya Allah; ntango alobaki na libanga: “Pasuka”, epasukaki na biteni misato, mpe eteni na eteni ezalaki kokumisa Allah na mongongo na yango.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 296 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1021. Na Jirana, ntango azalaki kokabola biloko ya bitumba, bato oyo bazalaki kosɛnga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Jirana, ntango azalaki kokabola biloko ya bitumba, bato oyo bazalaki kosɛnga bakangaki ye kino akomaki pembeni ya nzete moko; nzete ebendaki elamba na ye mpe ekwanzolaki mokongo na ye; alobaki: “Soki nazalaki na bibwele motango ya banzete ya Tihama, mbele nakabolaki yango kati na bino”; nsima ya kolongwa na ye, nzete yango emonanaki ntango nyonso mobesu lokola basopi yango mai.

Jirana, Dhul-Qada 8 H (630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 379-380 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın ona itaati ve onunla konuşması)

1022. Ayebisaki ete bashahidi ya Muta bamonisami na ye na Paladiso likolo ya bakiti...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bashahidi ya Muta bamonisami na ye na Paladiso likolo ya bakiti ya bokonzi ya wolo, mpe ete kiti ya Abdullah bin Rawaha egumbami koleka ya baninga na ye mpo azalaki na ntembe ntango azalaki kokende na etumba; na ndɔtɔ na ye akɔtaki na Paladiso mpe amonaki Jafar na mapapu mibale etondi makila, Zayd liboso na ye, mpe Ibn Rawaha lokola azali kobalusa elongi na bango.

Nsima ya Muta, Jumada al-Ula 8 H (629)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Mu'te'de Kumandanların Nasıl Şehit Olduklarını Medine'de Müslümanlara Bildirişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s:130; c:3,s:4,530; c:4, s:37-38; Taberî, Târih, c:3, s:109-110; Beyhakî, Delâil, c:4, s:368-369; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:6, s:161); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cenâiz 4, Cihâd 7, 183, Menâkıb 25, Fedâili'l-Ashâb 25, 44; Nesâî, Cenâiz 27 (Enes: şehadetlerin haber verilmesi; tahtlar kısmı yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4272]

1023. Liboso Yala bin Umayya, moto ya liboso oyo amemaki nsango ya Muta na Madina...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso Yala bin Umayya, moto ya liboso oyo amemaki nsango ya Muta na Madina, abanda koyebisa, alobaki: “Soki olingi, yo yebisa ngai; soki olingi, ngai nayebisa yo”, mpe ayebisaki moko moko makambo oyo ekweaki babundi; Yala alapaki ndai: “Otiki ata liloba moko te oyo bayebisaki te”, mpe ye alobaki: “Allah alongolaki mabele kati na ngai na bango, mpe namonaki bisika ya etumba na miso na ngai”.

Nsima ya Muta, 8 H (629)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ya'lâ b. Ümeyye'nin Mu'te Haberini Medine'ye Getirişi" (kitabın dipnotu: İbn Asâkir, Târîh, c:1, s.87)

1024. Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango azalaki kozongisela Uthman bin Talha nsapi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya kozwama ya Maka, ntango azalaki kozongisela Uthman bin Talha nsapi ya Kaaba, atangaki Sura an-Nisa, vɛrsɛ 58 mpe alobaki: “E bana ya Abu Talha! Bozwa eloko oyo Allah amitiki na bino, mpo etikala epai na

bino libela; moto moko te akobotola bino yango, longola moto ya mabe", mpe ayebisaki ete mosala ya kobatela Kaaba (hijaba) ekotikala epai na bango.

Esakweli: kozwama ya Maka, Ramadan 8 H (Yanuari 630); kokokisama elobami te na buku

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Hicâbe ve Sikâye Hızmetlerini Eski Görevlilerine Vermesi" (kitabın dipnotu: Nisa: 58 / Vâkıdî, Megâzî, c:2, s: 838; Ezrakî, Ahbâru Mekke, c.1, s.114,265,267; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.4, s.55; Kastalânî, Mevâhib, c.1, s: 204)

1025. Abondelaki mpo na Hind bint Utba, oyo atindaki na hema na ye na Abtah bana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Hind bint Utba, oyo atindaki na hema na ye na Abtah bana ntaba mibale ya kotumba mpe ayebisaki ete bampate na bango ebotaka moke mpenza na mibu oyo: "Allah apambola bampate na bino, abakisa oyo ebotaka"; bampate ya Hind mpe oyo ebotaka ekomaki ebele lokola emonana naino te, mpe Hind alobaki ete ezali lipamboli ya libondeli na ye.

Kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Hind'in Peygamberimiz Aleyhisselâma Oğlak Kebabı Hediye Edişi ve Koyunlarının ve Kuzulayıcılarının Bereketlenişi" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:2, s:868-869-871)

1026. Hind bint Utba, ntango azalaki kokumisa Allah mpo na nzela ya Islam oyo azwaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Hind bint Utba, ntango azalaki kokumisa Allah mpo na nzela ya Islam oyo azwaki, ayebisaki ete butu moko amonaki na ndɔtɔ ete atelemi ntango nyonso na moi makasi mpe akoki kokoma te na elili oyo ezali pene na ye, kasi ntango Mosakoli ya Allah ﷺ apusanaki epai na bango, ezalaki lokola akɔti mbala moko na elili.

Ndɔtɔ: mokolo eyebani malamu te (liboso ya kozwama ya Maka); koyebisa: nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Hind'in Peygamberimiz Aleyhisselâma Oğlak Kebabı Hediye Edişi ve Koyunlarının ve Kuzulayıcılarının Bereketlenişi" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:2, s:868-869-871)

1027. Ntango Ikrima bin Abi Jahl azalaki kopusana na Maka elongo na mwasi na ye Umm...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ikrima bin Abi Jahl azalaki kopusana na Maka elongo na mwasi na ye Umm Hakim, liboso ete akoma, alobaki na basahaba na ye: "Ikrima azali koya epai na bino lokola mondimi mpe muhajir; boloba maloba mabe te mpo na tata na ye"; Ikrima ayaki mpe akomaki Moislam.

Nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "İkrime b. Ebu Cehil'e Eman Verilişi ve Kendisinin Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Hâkim, Müstedrek, c:3, s:241-242; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:851; Taberî, Târih, c:3, s:120; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:91; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s:71; Ezrakî, Ahbâru Mekke, c:1, s:123)

1028. Na Hunayn, na ntango ya kolongama, ntango abondelaki: "E Allah, masanzoli ezali..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, na ntango ya kolongama, ntango abondelaki: “E Allah, masanzoli ezali ya Yo; komilela epesamaka kaka epai na Yo, mpe lisalisi esɛngamaka kaka epai na Yo”, anzelu Jibrili ayaki mpe ayebisaki ye ete maloba yango Allah ateyaki mpe profeta Musa na mokolo oyo mbu epasukaki.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Huneyn'de Yüce Allah'a Dua Edişi ve Müşriklerin Bozguna Uğrayışı" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1398-1399,1401-1402; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:905-906; Halebî, İnsân, c:3, s:69; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; Taberî, Tarih,c:3, s:129); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megâzî 54, Cihâd 52, 61, 97, 167; Müslim, Cihâd 79, (1776); Tirmizî, Cihâd 15, (1688) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4291, c./s. 12/255-256]

1029. Na Hunayn, kati na likolo mpe mabele, mingongo eyokanaki lokola lokito ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, kati na likolo mpe mabele, mingongo eyokanaki lokola lokito ya biteni ya ebende oyo ezali kokwea likolo ya mabanga ya ebende; Suwayd (to Burayd) bin Amir, oyo azalaki na etumba, ntango batunaki ye bobangi oyo ekotaki na mitema na bango na mokolo yango, abwakaki mabanga mike na sani moko mpe abimisaki mongongo, mpe alobaki: “Tozalaki koyoka mingongo ya boye kati na biso”.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Huneyn'de Yüce Allah'a Dua Edişi ve Müşriklerin Bozguna Uğrayışı" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:3, s:1398-1399,1401-1402; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:905-906; Halebî, İnsân, c:3, s:69; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; Taberî, Tarih,c:3, s:129)

1030. Na Hunayn, na ntango ya kolongama, Shayba bin Uthman, oyo apusanaki na nsima...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, na ntango ya kolongama, Shayba bin Uthman, oyo apusanaki na nsima mpe atombolaki mopanga na ye mpo na kozongisa mabe ya tata na ye, mɔtɔ moko lokola nkake emonanaki kati na ye mpe Mosakoli ﷺ; Shayba abangaki kozika, akangaki miso mpe azongaki na nsima, mpe ayebaki ete Allah azali kobatela ye.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Şeybe b. Osman'ın Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikaste Kalkışı ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:909-910; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:71; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c: 2, s:208)

1031. Na Hunayn, Shayba bin Uthman, oyo andimaki mpe akɔtaki na etumba, amonaki bato...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, Shayba bin Uthman, oyo andimaki mpe akɔtaki na etumba, amonaki bato mingi ya bafarasi ya langi ndenge na ndenge (baanzelu); alobaki: “E Shayba, kaka bapagano nde bamonaka bango”, apapolaki tolo na ye mpe abondelaki mbala misato: “E Allah, lakisa Shayba nzela ya solo”, mpe na mbala ya misato Shayba alingaki ye koleka bato nyonso.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Şeybe b. Osman'ın Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikaste Kalkışı ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:909-910; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:71; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c: 2, s:208)

1032. Nsima ya kolongama ya Hawazin, ayebisaki Shayba bin Uthman, oyo ayaki epai na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kolongama ya Hawazin, ayebisaki Shayba bin Uthman, oyo ayaki epai na ye, makambo nyonso oyo akanisaki na motema kosala ye, atako ayebisaki yango moto moko te; Shayba atatolaki shahada mpe asɛngaki bolimbisi.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Şeybe b. Osman'ın Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikaste Kalkışı ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:909-910; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:71; Beyhakî, Delâil, c:5, s:146; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c: 2, s:208)

1033. Na Hunayn, wana etumba ezalaki kokoba mpe liboso mpenza ya kolongama ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Hunayn, wana etumba ezalaki kokoba mpe liboso mpenza ya kolongama ya Hawazin, Jubayr bin Mutim amonaki eloko moko lokola etoko ya moindo (bijad) ekiti uta na likolo mpe ekwei kati na bango mpe monguna, mpe ete ezalaki nsɔnɛki ya moindo oyo etondisaki lobwaku; ayokaki ntembe te ete bazalaki baanzelu; mbala moko nsima, monguna alongamaki.

Hunayn, Shawwal 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 333 (Bedir bâbında, savaş adı anılmadan nakledilir)

25 · Mobu ya 9 ya Hijra (630–631): Tabuk

1034. Bilembo ya bosakoli oyo emonanaki na ntango ya kobongisa mobembo ya Tabuk

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bilembo ya bosakoli oyo emonanaki na ntango ya kobongisa mobembo ya Tabuk.

Rajab 9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.125

1035. Na nzela ya Tabuk, alobaki mpo na Abu Dharr: “Akotambola ye moko, akokufa ye…”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, alobaki mpo na Abu Dharr: “Akotambola ye moko, akokufa ye moko, akosekwa ye moko”; akufaki ye moko na Rabadha.

Esakweli: 9 H; kokokisama: 32 H (652)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.135; 1000 Mucize no.445 (s.436); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 453; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 99-100

1036. Na nzela ya Tabuk, mpo na elili oyo ezalaki koya uta mosika, alobaki: “Zala Abu…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, mpo na elili oyo ezalaki koya uta mosika, alobaki: “Zala Abu Khaythama!”, mpe moto oyo ayaki azalaki ye.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.135; 1000 Mucize no.418 (s.411); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 453; Kütüb-i Sitte: Müslim (Ka'b b. Mâlik)

1037. Na Tabuk, bilei oyo esilaki esanganaki na elamba moko etandami mpe epambolamaki…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, bilei oyo esilaki esanganaki na elamba moko etandami mpe epambolamaki na libondeli na ye; mampinga mobimba etondisaki bambeki na yango.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.143; İbn Kesîr s.48; 19. Mektup listesi (183.txt) no.59, 136; 1000 Mucize no.263 (s.236); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 114 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – azıkların toplanması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Concerning the Increase in Food and Drink"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 407; c. 1, s. 454; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 94-95, 97; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 278; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Müslim, Îmân, no 27a; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 23-24; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 28; c. 1, s. 169-170; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 89; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamber Aleyhisselâmın Tebük'te Yaptığı En Son Bereket Duası" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:3, s:1037-1038; Müslim, Sahih, c:1, s:56); Kütüb-i Sitte: Müslim İman 44, (27) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5595, c./s. 15/446]

1038. Na nzela ya Tabuk, ntango bazalaki kokata bakamela mpo na mposa ya mai, na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, ntango bazalaki kokata bakamela mpo na mposa ya mai, na libondeli na ye lipata eyaki mpe enokaki kaka likolo ya mampinga.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.143; 19. Mektup listesi (183.txt) no.28, 34; 1000 Mucize no.417 (s.410); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 93 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 457; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 56; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 15; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 98-99; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Yağmur Dualarının Sayısı ve Çeşitleri" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1008-1009; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:1, s:156; Taberî, Tefsir, c:2, s:55); "Su Sıkıntısına Düşen Mücâhidlerin Peygamberimiz Aleyhisselâmın Duasıyla Yağmura Kavuşmaları" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, c:4, s:165; Taberi, tefsir, c:11, s:55; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1009)

1039. Ayebisaki esika kamela na ye oyo ebungaki ezalaki (na lobwaku, nsinga na yango...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki esika kamela na ye oyo ebungaki ezalaki (na lobwaku, nsinga na yango ekangami na nzete); ayebisaki mpe maloba ya moto ya bilongi mibale: “Azali koyebisa nsango ya likolo, kasi ayebi te esika kamela na ye ezali”.

Rajab 9 H (630); na lisolo moko kozonga uta na Muraysi (5–6 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.143; Beyhakî, Delâil c.3 s.170; 1000 Mucize no.341 (s.326); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 230, 237; c. 18, s. 109-110, 119, 129; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 30-31; c. 1, s. 108; c. 1, s. 121; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 83-84; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 113; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kaynuka oğulları Yahudî bilginlerinden münafık olan Mâlik b. Kavkal’ın itirazı" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Tarih, c:3, s:1009)

1040. Na Wadi al-Qura, akanisaki ete mbuma ya elanga ya mwasi moko ekozala wasq 10...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Wadi al-Qura, akanisaki ete mbuma ya elanga ya mwasi moko ekozala wasq 10, mpe ntango bazongaki ekokaki mpenza bongo.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.155; 1000 Mucize no.416 (s.408); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 604; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6501; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 458; Kütüb-i Sitte: Buhârî 1481; Müslim 1392

1041. Na Tabuk alobaki: “Na butu oyo mopepe makasi ekopepa, moto moko te atelema”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk alobaki: “Na butu oyo mopepe makasi ekopepa, moto moko te atelema”; mopepe ebwakaki moto moko oyo atelemaki kino na bangomba ya Tay.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.155; Beyhakî, Delâil c.5 s.47; 1000 Mucize no.416 (s.408); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve, "Hayatında gerçekleşen gayb haberleri"; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6501; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 458; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 310; Elshinawy, The Prophecies of Prophet

Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 94; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hıcr'da Emre Aykırı Hareket Eden İki Mücâhidin Başlarına Gelenler" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:399,1006; İshak-İbn Hişam, Sîre, c:4, s:165); Kütüb-i Sitte: Buhârî 1481, 1482; Müslim 1392

1042. Mai ya liziba ya Tabuk, oyo ezalaki kotiola moke mpenza, ebandaki kotiola...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mai ya liziba ya Tabuk, oyo ezalaki kotiola moke mpenza, ebandaki kotiola makasi ntango asukolaki mabɔkɔ mpe elongi na ye mpe azongisaki mai na kati.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.153; İbn Kesîr s.33; 19. Mektup listesi (183.txt) no.30; 1000 Mucize no.413 (s.406); web: Müslim, Fezâil, bâbün fî mu'cizâti'n-nebî; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 574; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 453; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 69; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tebük Su Kaynağının Bereketlendirilişi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1012; İbn Hazm, Cevami, s:253); Kütüb-i Sitte: Müslim 706, Fezâil; Muvatta, Sefer 2

1043. Alobaki na Muadh: “Soki okowumela na bomoi, okomona bisika oyo etondi na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muadh: “Soki okowumela na bomoi, okomona bisika oyo etondi na bilanga ya vinyo mpe na bilanga”, mpe Tabuk ekomaki esika ya bomengo.

Esakweli: 9 H; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.153; 1000 Mucize no.414 (s.406); web: Müslim, Fezâil, bâbün fî mu'cizâti'n-nebî; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 453; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tebük Su Kaynağının Bereketlendirilişi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1012; İbn Hazm, Cevami, s:253); Kütüb-i Sitte: Müslim 706, Fezâil

---

1044. Na Tabuk, alakelaki mabe moto oyo alekaki liboso na ye ntango azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, alakelaki mabe moto oyo alekaki liboso na ye ntango azalaki kosambela: “Allah akata nzela na yo”, mpe moto yango atikalaki kotambola te.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.161; 1000 Mucize no.873 (PDF s.736); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 460; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 211; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd 705-707 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2739, c./s. 9/37]

1045. Ntango azalaki na Tabuk, asambelaki losambo ya kunda ya Muawiya bin Muawiya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki na Tabuk, asambelaki losambo ya kunda ya Muawiya bin Muawiya al-Laythi, oyo akufaki na Madina, ntango mabele ezingamaki mpe nzoto na ye emonisamaki na ye.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.163; 1000 Mucize no.912 (s.752), no.913 (s.752)

1046. Ntango azalaki kotinda Khalid epai ya Ukaydir, mokonzi ya Dumat al-Jandal...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotinda Khalid epai ya Ukaydir, mokonzi ya Dumat al-Jandal, alobaki: “Okozwa ye azali kobɛta bokila ya ngɔmbɛ ya zamba”, mpe bazwaki ye ndenge moko.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.166; 19. Mektup listesi (183.txt) no.107; 1000 Mucize no.924 (PDF s.764), no.925 (PDF s.764); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 461; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116, 136; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 101; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 98; Kütüb-i Sitte (kısmen): kısmen: Ebû Dâvûd 3037 (sunnah.com)

1047. Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, bato ya bilongi mibale oyo bazipaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, bato ya bilongi mibale oyo bazipaki bilongi mpe balengelaki koboma ye na Aqaba bayebisamaki na ye; ayebisaki Hudhayfa bankombo na bango.

Ramadan 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.173; 1000 Mucize no.365 (s.350); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 463; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 184; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 100-101; c. 2, s. 504-505; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Münâfıkların Peygamberimiz Aleyhisselâma Tuzak Kurmaları" (kitabın dipnotu: İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:3, s:10; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1015,1042; Beyhakî, Delâil, c:5, s:256; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:5, s:453; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:120; Ebu Nuaym, Delâil, c:2, s:528; Müslim, Sahih, c:4, s: 2144); Kütüb-i Sitte: Müslim (Huzeyfe)

1048. Ntina ya kotonga Masjid ad-Dirar eyebisamaki na ye na emoniseli

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntina ya kotonga Masjid ad-Dirar eyebisamaki na ye na emoniseli.

Ramadan 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.173

1049. Libondeli oyo asalaki mpo na Abdullah Dhul-Bijadayn mpe liwa na ye na Tabuk (lokola shahidi)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli oyo asalaki mpo na Abdullah Dhul-Bijadayn mpe liwa na ye na Tabuk (lokola shahidi).

Rajab 9 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.352 (s.341), no.958 (s.779); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 461

1050. Lisolo ya Thalaba bin Hatib oyo asɛngaki libondeli mpo na bomengo, mpe ntango...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo ya Thalaba bin Hatib oyo asɛngaki libondeli mpo na bomengo, mpe ntango akomaki mozwi aboyaki kofuta zakat.

9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.220; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 294; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Malının Zekâtını Vermekten Kaçınan Sa'lebe'nin Âkibeti" (kitabın dipnotu: Tevbe: 103 / Tevbe: 75-77 / Taberî, Tefsir, c:10, s:189-191; Beyhakî, Delâil, c. 5, s. 290; Ebussuud, Tefsîr, c. 4, s.85; Zemahşerî, Keşşâf, c. 2, s. 203; Buhârî. Sahîh. c. 1. s. 14)

1051. Ayebisaki na Madina, na mokolo oyo akufaki, liwa ya Najashi Ashama ya Abisini...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na Madina, na mokolo oyo akufaki, liwa ya Najashi Ashama ya Abisini, mpe akambaki losambo ya kunda mpo na ye kozanga nzoto.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.578; 1000 Mucize no.147 (s.127); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 168; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 469; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 130; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 64; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 93; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Habeş Necaşî'si Ashama'nın Vefat Edişi ve Kendisi İçin Gıyâbî Olarak Medine'de Cenaze Namazı Kılınışı" (kitabın dipnotu: Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:3, s:262; İbn Hazm, Cevâmi, s:11; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:400, c:4, s:7; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:139; İbn Mâce, Sünen, c:1, s:490; Zehebî, Tarih, c:1, s:316); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Nesâî (Ebû Hüreyre); İbn Mâce 1538 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3058, c./s. 9/369; no. 3059, c./s. 9/370-371; no. 6458, c./s. 17/129]

1052. Atako alobaki: “Moto moko te asimba mai ya liziba ya Tabuk liboso ngai naya”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atako alobaki: “Moto moko te asimba mai ya liziba ya Tabuk liboso ngai naya”, ayebaki likambo ya mibali mibale oyo bakomaki liboso na ye mpe atunaki bango mituna.

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.415 (s.406); web: Müslim, Fezâil, bâbün fî mu'cizâti'n-nebî; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Tebük Su Kaynağının Bereketlendirilişi" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1012; İbn Hazm, Cevami, s:253); Kütüb-i Sitte: Müslim 706, Fezâil

---

1053. Asalisaki tharid na limpa moko na mai ya moto mpo na Wathila bin al-Asqa, moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Asalisaki tharid na limpa moko na mai ya moto mpo na Wathila bin al-Asqa, moko ya bato ya Suffa, abengisaki bato zomi mpe alobaki: “Bolya na nsuka, lipamboli ekitaka na likolo”, mpe bango nyonso batondaki na limpa wana moko.

Eleko ya Madina, pene na 9–10 H (eleko oyo Wathila azalaki na Suffa)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.67, 127; 1000 Mucize no.257 (s.230); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14117-14118; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 79; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3276 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6963]

1054. Etuluku ya Tujib, bato zomi na misato oyo bayaki na bomengo ya zakat, batikaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Etuluku ya Tujib, bato zomi na misato oyo bayaki na bomengo ya zakat, batikaki elenge koleka kati na bango pembeni ya banyama; na bosɛngi na ye, abondelaki: “E Allah, limbisa ye, yokela ye mawa, mpe tia bomengo na

ye na motema na ye"; elenge yango akomaki moto oyo asepelaka na moke mpe amipesaka na Allah koleka na libota na ye, mpe nsima ya liwa ya Mosakoli akebisaki bato na ye liboso ya bato oyo batikaki lingomba na Yemen.

Etuluku ya Tujib, pene na 9 H (630–631); koyebisa nsuka: Mina, eleko ya Hajj 10 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.284 (s.261); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 47, Tücîb heyeti bâbı

1055. Abondelaki mpo na elenge mobali, elenge koleka mpe mosali ya etuluku ya Bani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na elenge mobali, elenge koleka mpe mosali ya etuluku ya Bani Saad Hudhaym oyo ayaki na Madina: "Allah apambola ye"; elenge yango akomaki moto oyo ayebaki kotanga Korani malamu koleka kati na bango, mpe aponamaki mokonzi mpe mokambi ya losambo ya bato na ye.

Eleko ya bituluku ya bantoma, pene na 9 H (630–631)

LIZIBA 1000 Mucize no.347 (s.333)

1056. Apapolaki moto ya Bishr bin Muawiya, oyo ayaki epai na ye elongo na tata na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Bishr bin Muawiya, oyo ayaki epai na ye elongo na tata na ye Muawiya bin Thawr, mpe abondelaki; elembo ya lobɔkɔ na ye etikalaki na elongi na ye, mpe mobeli nyonso oyo Bishr asimbaki azalaki kobika.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (eleko ya bituluku ya bantoma, pene na 9 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.219 (s.199); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 46-47, Benî Bekkâ heyeti bâbı

1057. Na Tabuk, mpo na Irbad bin Sariya, Juayl bin Suraqa mpe Abdullah bin Mughaffal...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, mpo na Irbad bin Sariya, Juayl bin Suraqa mpe Abdullah bin Mughaffal oyo nzala ezalaki koboma, atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya tamari sambo oyo ebimaki na saki ya Bilal mpe alobaki Bismillah; bango misato baliaki kino batondaki mpe batangaki mbuma 54, mpe tamari sambo etikalaki lisusu; na mokolo oyo elandaki, bato zomi batondaki na tamari wana sambo.

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.250 (s.220); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 455; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 104-105

1058. Mpo na Wathila bin al-Asqa, oyo ayaki mpo na bato ya Suffa oyo nzala ezalaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Wathila bin al-Asqa, oyo ayaki mpo na bato ya Suffa oyo nzala ezalaki koboma, asalaki tharid na sani moko na biteni ya limpa oyo ezalaki epai ya Aisha; bato ya Suffa, oyo babengamaki na bituluku ya bato zomi zomi, batondaki moko nsima ya mosusu, mpe sani ezongisamaki epai ya Aisha etondi, ekitaki te.

Eleko ya Madina, pene na 9–10 H (eleko oyo Wathila azalaki na Suffa)

LIZIBA 1000 Mucize no.258 (s.230); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 78

1059. Mpo na Wathila bin al-Asqa, oyo bato ya Suffa ntuku mibale oyo nzala ezalaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Wathila bin al-Asqa, oyo bato ya Suffa ntuku mibale oyo nzala ezalaki koboma batindaki, asalaki tharid na limpa ya kobukana oyo ezalaki epai ya mwasi na ye elongo na mwa miliki; liboso bato zomi, nsima bato zomi oyo batikalaki, batondaki, mpe sani etikalaki lisusu etondi.

Eleko ya Madina, pene na 9–10 H (eleko oyo Wathila azalaki na Suffa)

LIZIBA 1000 Mucize no.259 (s.232); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 78

1060. Ntango etuluku ya Bani Murra ya bato zomi na misato, oyo al-Harith bin Awf...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango etuluku ya Bani Murra ya bato zomi na misato, oyo al-Harith bin Awf azalaki kokamba, eyebisaki kokauka ya mboka na bango, abondelaki: “E Allah, pesa bango mbula”; ntango etuluku ezongaki, eyebaki ete mbula ebandaki konoka na mokolo oyo abondelaki.

Etuluku ya Bani Murra, pene na 9 H (630–631)

LIZIBA 1000 Mucize no.285 (s.265); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 44, Benî Mürre heyeti bâbı; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Benî Mürre Temsilcilerinin Medine'ye Gelişi ve Müslüman Oluşlarında İstekleri Üzere Yapılan Yağmur Duası" (kitabın dipnotu: İbn Seyyid, Uyûnu'leser, c:2, s:250-253; Yâkût, Mu'cem, c:3, s:233; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:1, s:410; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:274)

1061. Ntango Hamza bin Amr azalaki kolamba bilei, azwaki nsima mbeki ya loposo ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Hamza bin Amr azalaki kolamba bilei, azwaki nsima mbeki ya loposo ya mafuta, oyo ekweaki mpe esopanaki, etondi mpe ezali kotonda koleka; alobaki: “Soki otikaki yango, lobwaku elingaki kokoma mafuta mpe kotiola” (na lisolo moko, likambo oyo esalemaki na mobembo ya Tabuk).

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630) (na kolanda lisolo moko)

LIZIBA 1000 Mucize no.309 (s.286); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14129; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 455; c. 2, s. 90

1062. Alobaki mbala mibale na Urwa bin Masud, oyo akomaki Moislam na Madina mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mbala mibale na Urwa bin Masud, oyo akomaki Moislam na Madina mpe asɛngaki ndingisa ya kobenga bato na ye ya Thaqif na Islam: “Bakoboma yo”; Urwa akufaki shahidi na likonga ya moto moko ya Thaqif ntango azalaki kobelela adhana na ntongo na Taif, mpe ye akokanisaki ye na nkolo ya Sura Yasin.

Esakweli: nsima ya kozinga ya Taif, pene na 9 H (630); kokokisama: mwa ntango nsima na Taif

LIZIBA 1000 Mucize no.412 (PDF s.405); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 23, Sakîf heyeti bâbı

1063. Na nzela ya Tabuk, na esika oyo bakitaki, mpo na moto oyo, ntango kamela na ye...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, na esika oyo bakitaki, mpo na moto oyo, ntango kamela na ye eboyaki kotambola, amemaki mokumba na ye na mokongo mpe ayaki na makolo, mpe bamonaki ye uta mosika, alobaki: “Oyo azali Abu Dharr”, mpe ntango apusanaki, ezalaki solo Abu Dharr.

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.444 (s.436)

1064. Na Tabuk, ntango moi ebimaki na pole makasi oyo emonanaka te, anzelu Jibrili...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, ntango moi ebimaki na pole makasi oyo emonanaka te, anzelu Jibrili ayebisaki ye ete Muawiya bin Muawiya al-Laythi akufi lelo na Madina mpe ete baanzelu nkoto ntuku sambo batindami mpo na losambo ya kunda na ye.

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.911 (s.752); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 461

1065. Ntango Zayd al-Khayl, oyo ayaki na etuluku ya Tay, akomaki Moislam mpe ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Zayd al-Khayl, oyo ayaki na etuluku ya Tay, akomaki Moislam mpe ye abongolaki kombo na ye Zayd al-Khayr, azalaki kozonga epai ya bato na ye, alobaki: “Zayd akobika te na fiɛvrɛ ya Madina”; Zayd, ntango akomaki na liziba moko na Najd, akangamaki na fiɛvrɛ mpe akufaki kuna.

Mobu ya bituluku ya bantoma, pene na 9 H (630–631)

LIZIBA 1000 Mucize no.918 (s.756); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 34, Tay heyeti bâbı

1066. Ntango Ukaydir, mokonzi ya Dumat al-Jandal, akangamaki, abondelaki mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ukaydir, mokonzi ya Dumat al-Jandal, akangamaki, abondelaki mpo na Bujayr bin Bajara ya libota ya Tay, oyo ayembaki loyembo: “Allah abatela monoko na yo”; ntango Bujayr akokisaki mbula ntuku libwa, mino na ye ezalaki naino nyonso.

Libondeli: etuluku ya etumba ya Dumat al-Jandal, 9 H (630); kokokisama: mbula ntuku libwa ya Bujayr, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.923 (PDF s.762); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 462

1067. Na bosɛngi ya Muawiya bin Thawr, oyo ayaki elongo na etuluku ya Bani Bakka mpo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na bosɛngi ya Muawiya bin Thawr, oyo ayaki elongo na etuluku ya Bani Bakka mpo na kozwa lipamboli, apapolaki elongi ya mwana na ye Bishr, apesaki ye ntaba moko mpe abondelaki lipamboli; ata ntango nzala ekwelaki Bani Bakka, esimbaki bango te.

Etuluku ya Bani Bakka, 9 H (630–631)

LIZIBA 1000 Mucize no.960-961 (s.780); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl

1068. Ntango atindaki moombo na ye oyo asikolaki, Safina, na Yemen epai ya Muadh, na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atindaki moombo na ye oyo asikolaki, Safina, na Yemen epai ya Muadh, na nzela akutanaki na nkɔsi; ntango alobaki: “Nazali moombo oyo Mosakoli ya Allah asikolaki, nazali na mokanda na ye”, nkɔsi engunganaki mpe elongwaki na nzela; ntango azalaki kozonga, esalemaki ndenge moko.

9–10 H (kotindama ya Muadh na Yemen)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1069. Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, noko na ye Abbas asɛngaki ndingisa mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, noko na ye Abbas asɛngaki ndingisa mpe atangaki loyembo moko oyo alobaki ete ye azalaki na loketo ya bankɔkɔ na masuwa ya Nuh mpe na mɔtɔ ya Ibrahim, mpe ete ntango abotamaki, mabele mpe likolo engɛngaki na pole na ye; azwaki libondeli: “Allah abebisa monoko na yo te”.

Ramadan 9 H (630), kozonga uta na Tabuk

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 66 (nesebinin temizliği bâbı)

1070. Na Tabuk, ayebisaki ntoma ya Tanukh ya Herakliyus ete bokonzi ya Kisra...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, ayebisaki ntoma ya Tanukh ya Herakliyus ete bokonzi ya Kisra ekopasuka mpo apasolaki mokanda, mpe ete bokonzi ya Kaisala ekowumela mwa ntango mpo abatelaki mokanda; ntoma amonaki bilembo misato oyo Herakliyus atindaki ye aluka (liloba ya mokanda, eyano “ntango butu eyei, moi ezali wapi”, mpe elembo ya bosakoli na mokongo na ye).

Tabuk, Rajab 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 13-14, Kayser'e mektup bâbı

1071. Atiaki lobɔkɔ na ye na tolo ya Uthman bin Abi al-As, oyo azalaki koyima ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye na tolo ya Uthman bin Abi al-As, oyo azalaki koyima ete akoki kobatela Korani na motema te, mpe alobaki: “E satana, bima na tolo ya Uthman”; Uthman ayokaki malili ya lobɔkɔ yango kati na mapeka na ye, mpe nsima na yango abosanaki lisusu eloko moko te oyo alingaki koyekola na motema.

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 24, Sakîf heyeti bâbı

1072. Moyangeli ya Baroma ya Balqa to Maan, Farwa bin Amr al-Judhami, akomaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyangeli ya Baroma ya Balqa to Maan, Farwa bin Amr al-Judhami, akomaki Moislam, mpe alobaki na mokonzi ya Baroma: “Yo mpe oyebi ete Isa apesaki nsango malamu na ye”, mpe atikaki lingomba na ye te; mpo na yango babomaki ye mpe bakangaki ye na ekulusu.

9–10 H (630–631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 43, Ferve b. Amr'ın İslâm'ı bâbı

1073. Na mobembo ya etumba oyo Qutba bin Amir asalaki elongo na bato ntuku mibale...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya etumba oyo Qutba bin Amir asalaki elongo na bato ntuku mibale epai ya Khatham na etuka ya Tabala, ntango bazalaki kozonga na biloko ya bitumba, mpela monene eyaki mpe ekɔtaki kati na bango mpe monguna, mpe monguna akokaki kokoma epai na bango te.

Etuluku ya etumba ya Qutba bin Amir, Safar 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 452 (Kutbe b. Âmir seriyyesi)

1074. Na Tabuk, ndenge mobali moko ya Bani Saad bin Hudhaym oyo ayaki epai na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, ndenge mobali moko ya Bani Saad bin Hudhaym oyo ayaki epai na ye amonaki, na bilei moke ya tamari na mafuta (hays) oyo Bilal amemaki, bato oyo bazalaki wana batondaki na libondeli na ye, bilei ekitaki te, mpe yango esalemaki mikolo misato.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 456 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1075. Na mobembo ya Tabuk, ntango bato nkoto ntuku misato, bafarasi nkoto zomi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Tabuk, ntango bato nkoto ntuku misato, bafarasi nkoto zomi na mibale mpe bakamela nkoto zomi na mibale bazangaki mai, mai ebimaki kati na misapi na ye oyo atiaki na mbeki moko; bato nyonso mpe banyama nyonso bamɛlaki kino batondaki.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 456 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1076. Na mobembo ya Tabuk, abondelaki lipamboli likolo ya mai moke oyo Usayd bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Tabuk, abondelaki lipamboli likolo ya mai moke oyo Usayd bin Hudayr azwaki epai ya mwasi moko mpe amemaki, mpe bambeki nyonso etondaki.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 456 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1077. Na mobembo ya Tabuk, asambelaki na nsima ya Abd al-Rahman bin Awf; bokeseni...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Tabuk, asambelaki na nsima ya Abd al-Rahman bin Awf; bokeseni oyo: “Mosakoli moko te akufaka liboso ete moto moko ya bosembo ya umma na ye akamba ye na losambo”.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 458 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1078. Na mobembo ya Tabuk, ntango banyama ya komata balɛmbaki na mpasi, atelemaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Tabuk, ntango banyama ya komata balɛmbaki na mpasi, atelemaki na nzela moke kati na bangomba mpe abondelaki: “E Allah, pesa bango makasi na nzela na Yo”, mpe banyama bazwaki lisusu bomoi mpe makasi.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 460 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1079. Na nzela ya Tabuk, nyoka moko monene mpenza oyo ebimaki liboso na bango eyaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, nyoka moko monene mpenza oyo ebimaki liboso na bango eyaki mpe epusanaki na ye; alobaki: “Oyo azali moko ya bajini mwambe oyo bayaki koyoka Korani; azali kopesa bino mbote”.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 460 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1080. Ayebisaki: “Kati na basahaba na ngai ezali na bato ya bilongi mibale zomi na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Kati na basahaba na ngai ezali na bato ya bilongi mibale zomi na mibale; bakokɔta na Paladiso te kino kamela ekoleka na libulu ya ntonga; mpo na mwambe kati na bango, mpota moko ya mɔtɔ (dubayla) ekobima kati na mapeka na bango mpe ekobima na tolo na bango mpe ekosilisa bango”.

Esakweli: kozonga uta na Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 464 (Tebük gazvesindeki mucizeler)

1081. Na etumba ya Tabuk, ntango Anas azalaki na bampate na ye, mbwa ya zamba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Tabuk, ntango Anas azalaki na bampate na ye, mbwa ya zamba ekangaki mpate moko; na babateli oyo balandaki yango, mbwa ya zamba elobaki: “Bozali kopekisa ngai bilei oyo Allah apesi ngai?”, mpe ntango bakamwaki: “Bozali kokamwa ete mbwa ya zamba elobi? Emoniseli ezali kokitela Muhammad”.

Mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 103 (Hayvan türlerindeki mucizeleri: kurt kıssası)

1082. Na etumba moko, ntango basahaba bazalaki na mpasi mpe na nzala, alobaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango basahaba bazalaki na mpasi mpe na nzala, alobaki: “Liboso moi elala, Allah akomemela bino bilei”; Uthman, oyo ayokaki yango, asombaki mikumba ya kamela zomi na minei ya bilei mpe atindelaki Mosakoli ya Allah ﷺ libwa liboso moi elala.

Pene na mobembo ya Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 179 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1083. Apesaki Muadh, oyo atindaki na Yemen, kamela na ye mpe alobaki: “Esika kamela...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Muadh, oyo atindaki na Yemen, kamela na ye mpe alobaki: “Esika kamela ekofukama, tonga moskeyi kuna”; kamela efukamaki na esika moko (na Janad), mpe Muadh atongaki moskeyi kuna.

9–10 H (631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 182 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1084. Na motuna ya bantoma ya Bani Mustaliq: “Soki tozwi yo te na mobu oyo ekoya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna ya bantoma ya Bani Mustaliq: “Soki tozwi yo te na mobu oyo ekoya, sadaka na biso topesa nani?”, alobaki moko nsima ya mosusu: “Abu Bakr”, “Umar”, “Uthman”, mpe alobaki: “Ntango Uthman akobomama, mawa na bino” (lisolo ya Anas).

Esakweli: eleko ya Madina (pene na 9–10 H); kokokisama: 11–35 H (632–656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1085. Ntango azalaki kozonga uta na Tabuk, eyebisamaki liboso ete bato ya bilongi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na Tabuk, eyebisamaki liboso ete bato ya bilongi mibale oyo bakendaki na mobembo te bakoya kosɛnga bolimbisi na kolapa ndai na kombo ya Allah (Sura at-Tawba, vɛrsɛ 94–95), mpe esalemaki ndenge moko.

Kozonga uta na Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 239 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

1086. Na etumba ya Tabuk, ntango atindaki batobola na nse ya libulu moko, oyo mai na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Tabuk, ntango atindaki batobola na nse ya libulu moko, oyo mai na yango ezalaki moke ata mpo na moto moko te, likonga oyo abimisaki na saki na ye, mai ebimaki kino na monoko ya libulu; bato nkoto ntuku misato bamɛlaki mpe bazwaki mai mpo na nzela, mpe bato ya bilongi mibale oyo bazalaki wana bakamwaki.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 28 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1087. Na mobembo ya Tabuk, oyo abimaki elongo na bato nkoto ntuku mibale na mitano...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Tabuk, oyo abimaki elongo na bato nkoto ntuku mibale na mitano, alobaki mpo na ngomba moko oyo mai ezalaki kotiola uta na nsɔngɛ kino na nse: “Ezali kolela”; ntango atunaki: “E ngomba, mpo na nini ozali kolela?”, ngomba elobaki na monoko polele oyo bato nyonso bayokaki: “Isa mwana ya Maryam aleki pembeni na ngai wana azalaki kotanga vɛrsɛ ya mɔtɔ oyo nkoni na yango ezali bato mpe mabanga; banda mokolo wana nazali kolela mpo na kobanga kozala moko ya mabanga wana”; ntango alobaki: “Tika kolela, ozali moko na yango te; mabanga wana ezali sufulu”, mai etelemaki mbala moko.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 169 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1088. Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, na lobwaku moko oyo ezalaki na mai kala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, na lobwaku moko oyo ezalaki na mai kala kasi bazwaki ekauki mpenza, atindaki batelemisa na likolo na yango likonga moko oyo abimisaki na saki na ye; maziba zomi na mibale ebimaki zingazinga ya likonga mpe etiolaki lobwaku mobimba, mpe bato nyonso bamɛlaki mpe batondisaki bambeki na bango ya loposo.

Kozonga uta na Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 170 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1089. Na etumba ya Tabuk, mpo na basahaba babola oyo bazalaki koyima mpo na nzala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Tabuk, mpo na basahaba babola oyo bazalaki koyima mpo na nzala, asɛngaki biloko oyo etikali na bilei, kasi bazwaki kaka tamari soki zomi mpe batiaki yango liboso na ye; atiaki lobɔkɔ na ye likolo na yango mpe alobaki: “Bismillah, bolya”; bato nyonso baliaki kino batondaki, mpe tamari etikalaki ndenge ezalaki liboso ya miso na bango.

Tabuk, Rajab 9 H (630)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 81 (2. bâb, fasl: bazı mucizelerinin beyanı)

1090. Na nzela ya Tabuk, na Wadi al-Mushaqqaq, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na nse ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Tabuk, na Wadi al-Mushaqqaq, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na nse ya mai oyo ezalaki kotiola moke mpenza, mai ebimaki makasi na makɛlɛlɛ lokola nkake; alobaki: “Soki bowumeli (soki bozali na bomoi), bokomona ete lobwaku oyo ekokoma esika ya lipamboli koleka”.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 91 (fasl fî tekessüri't-taâm ve'ş-şarâb)

1091. Na etumba ya Tabuk, abondelaki mpo na Jafar bin Nastur ar-Rumi, oyo akitaki na...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Tabuk, abondelaki mpo na Jafar bin Nastur ar-Rumi, oyo akitaki na farasi na ye mpe apesaki ye fimbo na ye oyo ekweaki na lobɔkɔ na ye: “Allah abakisa bomoi na yo mingi mpenza”; esolami ete awumelaki mibu 320.

Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 17 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

1092. Na Tabuk, nsima ya khutba na ye mpo na bato ya bilongi mibale, Amir bin Qays...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, nsima ya khutba na ye mpo na bato ya bilongi mibale, Amir bin Qays ayebisaki ete Julas bin Suwayd alobaki: “Soki Muhammad azali koloba solo, tozali mabe koleka bampunda”; pembeni ya minbar, bango mibale balapaki ndai; bato balobaki “Amin” na libondeli ya Amir: “E Allah, kitisela Mosakoli na Yo vɛrsɛ oyo ekondimisa moto oyo alobi solo”, mpe liboso bapalangana, anzelu Jibrili amemaki vɛrsɛ (Sura at-Tawba, vɛrsɛ 74); Julas andimaki mpe abongolaki motema.

Mobembo ya Tabuk mpe kozonga, 9 H (630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 183 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

1093. Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk mpe mampinga elɛmbaki na mposa ya mai...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk mpe mampinga elɛmbaki na mposa ya mai, atindaki Abu Hurayra asopa na mbeki moko mai ya kopo moko oyo ezalaki na mbeki na ye, mpe abondelaki; bato bazalaki koya moko nsima ya mosusu mpe komɛla, mampinga mobimba mpe banyama batondaki, mpe na nsuka ye moko mpe Abu Hurayra bamɛlaki.

Kozonga uta na Tabuk, 9 H (630)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 234 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1094. Kamela na ye ya mwasi (ntango balingaki kobangisa yango) ebandaki koloba: “Na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela na ye ya mwasi (ntango balingaki kobangisa yango) ebandaki koloba: “Na kombo ya Allah, ata soki bakati ngai biteni biteni, nakoningisa lokolo moko na ngai te”.

Mokolo eyebani malamu te (na bokuse esika ya likambo ezali polele te; tala mokano ya koboma na Aqaba ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 401 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

1095. Na Tabuk, ayebisaki ntoma ya Tanukh ya Herakliyus, na kolapa ndai, ete bokonzi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Tabuk, ayebisaki ntoma ya Tanukh ya Herakliyus, na kolapa ndai, ete bokonzi ya Najashi oyo apasolaki mokanda oyo akomelaki ye ekopasuka mpe (lokola oyo ya Kisra).

Esakweli: Tabuk, Rajab 9 H (630); kokokisama elobami te na buku

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamber Aleyhisselâmın Kayser Herakliyus'a Tebük'ten Mektup Gönderişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:441-442; c:4,s:74; Kastalânî, Mevâhibu'l-ledünniye, c:1, s:226)

1096. Ntango azalaki kosambela na Madina losambo ya kunda ya Najashi Ashama ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kosambela na Madina losambo ya kunda ya Najashi Ashama ya Abisini kozanga nzoto, kunda na ye oyo ezalaki na mokili ya Abisini etombwamaki mpe emonanaki na ye; na lisolo moko, ntango bipekiseli oyo ezalaki kati na bango elongolamaki, basahaba mpe bamonaki kunda yango.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Habeş Necaşî'si Ashama'nın Vefat Edişi ve Kendisi İçin Gıyâbî Olarak Medine'de Cenaze Namazı Kılınışı" (kitabın dipnotu: Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:3, s:262; İbn Hazm, Cevâmi, s:11; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:400, c:4, s:7; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:139; İbn Mâce, Sünen, c:1, s:490; Zehebî, Tarih, c:1, s:316); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Nesâî (Ebû Hüreyre); İbn Mâce 1536, 1538 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3058, c./s. 9/369; no. 3059, c./s. 9/370-371; no. 6457; no. 6458, c./s. 17/129]

1097. Ntango Najashi Ashama ya Abisini akufaki mpe akundamaki, pole moko emonanaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Najashi Ashama ya Abisini akufaki mpe akundamaki, pole moko emonanaki mpe etikalaki likolo ya kunda na ye.

Rajab 9 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Habeş Necaşî'si Ashama'nın Vefat Edişi ve Kendisi İçin Gıyâbî Olarak Medine'de Cenaze Namazı Kılınışı" (kitabın dipnotu: İbn Hacer, el-İsâbe, c:1, s:109); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd, Cihâd (no. 2523) (kitabın dipnotunda anılmıyor; Canan'da bulunamadı, künye doğrulanmadı)

1098. Ntango batunaki ye ntina oyo apesaki simisi na ye na mokonzi ya bato ya bilongi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango batunaki ye ntina oyo apesaki simisi na ye na mokonzi ya bato ya bilongi mibale Abdullah bin Ubayy mpe akambaki losambo ya kunda na ye, alobaki: “Nazali na elikya ete na yango bato nkoto moko ya libota na ye bakokoma Baislam”; bato nkoto moko ya Khazraj oyo bamonaki yango batikaki kosangisa Allah na biloko mosusu mpe bakomaki Baislam.

Dhul-Qada 9 H (631)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Gömleğini Baş Münâfıka Vermesinin ve Cenaze Namazını Kıldırmasının Hikmeti" (kitabın dipnotu: Tevbe: 80 / Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1057-1058; Ahmed b. Hanbel, c:1, s:18; Buhârî, c:2, s:76; Müslim, Sahîh, c:4, s:1865; Diyarbekrî, Târıh, c:2, s:140); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (İbn Ömer, Hz. Ömer: gömleğini verip cenaze namazını kılması) (kitabın dipnotuna göre; Canan'da bulunamadı)

1099. Na butu ya mopepe makasi na Hijr, abondelaki mpo na mobali moko ya Bani Saida...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya mopepe makasi na Hijr, abondelaki mpo na mobali moko ya Bani Saida oyo abimaki ye moko mpo na bamposa ya nzoto, na kotɛmɛla mitindo, mpe akangamaki na bokɔnɔ ya kokangama kingo; mobali yango abikaki.

Mobembo ya Tabuk, Rajab 9 H (630)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hıcr'da Emre Aykırı Hareket Eden İki Mücâhidin Başlarına Gelenler" (kitabın dipnotu: Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:399,1006; İshak-İbn Hişam, Sîre, c:4, s:165)

26 · Mibu ya 9–10 ya Hijra (630–632): bituluku ya bantoma mpe Hajj ya bolaeli

1100. Abetaki Uthman bin Abi al-As na tolo mpe abwakaki nsoi na monoko na ye, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abetaki Uthman bin Abi al-As na tolo mpe abwakaki nsoi na monoko na ye, mpe alongolaki na ye makanisi mabe mpe kobosana oyo azalaki na yango na losambo.

9–10 H (630–632), mobu ya bituluku ya bantoma

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.243; 1000 Mucize no.286 (s.266); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14150; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 24, Sakîf heyeti bâbı; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3548 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7055]

1101. Bolakeli mabe na ye mpo na Amir bin at-Tufayl mpe Arbad, oyo bazalaki na mokano...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Bolakeli mabe na ye mpo na Amir bin at-Tufayl mpe Arbad, oyo bazalaki na mokano ya koboma ye; Amir akufaki na bokɔnɔ ya kopalangana, mpe Arbad na nkake.

9–10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.252; 1000 Mucize no.339 (s.321); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 157; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 27-29, Benî Âmir heyeti bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 228; c. 18, s. 61-62, 75; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 65; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Âmir'le Erbed'in Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikasta Yeltenmeleri" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye, c:4, s:114; Halebî, İnsânu'l-uyun, c:3, s:246; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:310; Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:7, s:438); Kütüb-i Sitte: Buhârî (aslı, satırdaki künye)

1102. Liboso etuluku ya Abd al-Qays emonana, ayebisaki: “Bato oyo baleki malamu kati...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Liboso etuluku ya Abd al-Qays emonana, ayebisaki: “Bato oyo baleki malamu kati na bato ya ɛsti bazali koya uta wana”.

9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.257; 1000 Mucize no.928 (s.764); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 26, Abdülkays heyeti bâbı; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4187 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7277]

1103. Amonaki na ndɔtɔ bikangiseli mibale ya wolo na lobɔkɔ na ye, mpe ntango afulaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ bikangiseli mibale ya wolo na lobɔkɔ na ye, mpe ntango afulaki likolo na yango epumbwaki; alimbolaki yango na bakosi mibale (al-Aswad al-Ansi mpe Musaylima), mpe bango mibale babomamaki.

Ndɔtɔ: 10 H; kokokisama: 11–12 H (632–633)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.268; 1000 Mucize no.429 (s.419), no.978 (s.792); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3621; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 25, Benî Hanîfe heyeti bâbı; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 269; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 66; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023),

"Peygamberimiz Aleyhisselâmın Esved'in Öldürüldüğünü Ashabına Müjdelemesi" (kitabın dipnotu: Buharî, Sahih, c:5, s:118-119); Kütüb-i Sitte: Buharî, Ta'bir 40, 70; Müslim, Rüya,22, (2274), Tirmizî, 10, (2293) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 965, c./s. 4/531]

1104. Alobaki na Musaylima, oyo ayaki na Madina elongo na etuluku ya Hanifa: “Soki...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Musaylima, oyo ayaki na Madina elongo na etuluku ya Hanifa: “Soki obalusi mokongo, Allah akobebisa yo solo”; Musaylima abomamaki na Yamama.

Esakweli: 10 H; kokokisama: 12 H (633)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.263; 1000 Mucize no.428 (s.419), no.979 (s.793); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3620; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 609; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 25, Benî Hanîfe heyeti bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 269; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25, Megazî 70, 71, Tevhid 29; Müslim, Rü'ya 21, (2273) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5984, c./s. 16/466-467]

1105. Ayebisaki na Madina, na butu oyo abomamaki, ete mosakoli ya lokuta al-Aswad...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na Madina, na butu oyo abomamaki, ete mosakoli ya lokuta al-Aswad al-Ansi abomami na Yemen.

Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.135; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 464; c. 2, s. 182; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 319; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 71; c. 1, s. 94; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Esved'in Öldürüldüğünü Ashabına Müjdelemesi" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye ve'n-nihâye, c:6, s:308; İbn Esîr, Kâmil, c:2, s:338; Taberî, Târih, c:3, s:190,215-216,218-219 / Süheylî, Ravdu'l-ünf, c:7, s:442-443; Diyarbekrî, Târîhu'l-hamîs, c:2, s:157-159; Yâkubî, Târih, c:2, s:130; Taberî, Târih, c:3, s:162)

1106. Ayebisaki Adi bin Hatim ete mwasi moko akobima na Hira, akoya ye moko kozanga...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Adi bin Hatim ete mwasi moko akobima na Hira, akoya ye moko kozanga kobanga moto mosusu longola Allah mpe akosala tawaf zingazinga ya Kaaba; Adi amonaki yango.

Esakweli: 9 H; kokokisama: 15–20 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.272; İbn Kesîr s.146; 1000 Mucize no.437 (s.428); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3595; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 34, Tay heyeti bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 246, 257; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 314; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 136; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 98; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Adiyy B. Hâtim'in Medine'ye Gelip Müslüman Oluşu Esnasında Şahit Olduğu Gaybî Mucizeler" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:149,150,163; İbn Abdilberr, İstiâb, c:3. S:1057; İbn Esir, Usdu'l-gâbe, c:4, s:8; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:984; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:257- 378; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:2, s:228 / Buhârî, Sahih, c:2, s:113; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:25,379; Taberî, Târih, :3, s:150); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5573, c./s. 15/418-419]

1107. Liboso Jarir bin Abdullah aya, ayebisaki: “Moto oyo aleki malamu na Yemen azali...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Liboso Jarir bin Abdullah aya, ayebisaki: “Moto oyo aleki malamu na Yemen azali kokɔta, mpe azali na elembo ya anzelu na elongi na ye”.

10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.282; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 33, Cerîr'in gelişi bâbı; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Cerir b. Abdullah el-Becelî Gelmeden Önce Haber Vermesi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:347; Zehebî, Tarih, c:2, s:381; İbn Abdilberr, İstiâb, c:1, s:337-338; Beyhakî, Delâil, c:5, s:346-347; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:357,364,365); Kütüb-i Sitte: Nesâî (satırdaki künye)

1108. Abetaki tolo ya Jarir, oyo akokaki kotelema malamu likolo ya farasi te, mpe abondelaki; akweaki lisusu na farasi te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abetaki tolo ya Jarir, oyo akokaki kotelema malamu likolo ya farasi te, mpe abondelaki; akweaki lisusu na farasi te.

10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.282; 1000 Mucize no.150 (s.131); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5897; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 34, Cerîr'in gelişi bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; ayrıca: IslamHouse, The Miracles of Muhammad; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Megazî 62, Cihâd 154, 162; Müslim, Fedâilu's-Sahâbe 137; Ebû Dâvud, Cihâd 172, (2772) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4302, c./s. 12/275]

1109. Apesaki basahaba na ye nsango malamu ya koya ya Wail bin Hujr mikolo misato liboso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki basahaba na ye nsango malamu ya koya ya Wail bin Hujr mikolo misato liboso.

9–10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.285; 1000 Mucize no.919 (s.757); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 35, Hadramevt heyeti bâbı; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 108; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 60-61; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yemen krallarından Vâil b. Hucr'un Geleceğinin Haber Verilmesi" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:5, s:425,435; Buhârî, Târîh, ks:2, s:4, s:175; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:9, s:374; İbn Sa'd,Tabakât, c:1, s:349)

1110. Kobima ya mai kati na misapi na ye, oyo Ziyad bin al-Harith as-Sudai amonaki na miso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kobima ya mai kati na misapi na ye, oyo Ziyad bin al-Harith as-Sudai amonaki na miso.

8–9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.289; 1000 Mucize no.264 (s.238), no.269 (s.244); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14106; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 69

1111. Ntango babwakaki mabanga mike sambo oyo apesaki na libulu ya etuluku ya Suda...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango babwakaki mabanga mike sambo oyo apesaki na libulu ya etuluku ya Suda, oyo ezalaki kokauka na eleko ya moi, mai na yango esilaki lisusu te.

8–9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.289; 1000 Mucize no.264 (s.238), no.269 (s.244); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 101 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 69; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 69-70; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 290; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 34-35; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 513-514

1112. Bato ya bafarasi 400 ya Muzayna bapesamaki bilei ya nzela na tamari moke oyo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Bato ya bafarasi 400 ya Muzayna bapesamaki bilei ya nzela na tamari moke oyo ezalaki na ndako ya Umar; tamari ekitaki ata moke te.

5–9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.302; İbn Kesîr s.52; 19. Mektup listesi (183.txt) no.130; 1000 Mucize no.253 (s.227); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14114-14116; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 38, Müzeyne ve Cüheyne heyeti bâbı; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 13. misal; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Müzeynelere İkrâm Edilen Yol Azığında Müşâhade Edilen Mu'cize" (kitabın dipnotu: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:5, s:365-366); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd, Edeb (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 407, c./s. 3/178]

1113. Ayebisaki etuluku ya Surad bin Abdullah oyo ezalaki kokwela bato na bango na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki etuluku ya Surad bin Abdullah oyo ezalaki kokwela bato na bango na ntango yango na Jurash (“Na ngomba Shakar bazali kokata bakamela”).

10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.309; 1000 Mucize no.350 (s.336); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 42, Cüreş heyeti bâbı; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Cüreş Halkının Şekr'de Öldürülmekte Olduğunu Haber Verişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:4, s:234,238; İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1, s.338; Kastalânî, Mevâhibü'l-ledünniye, c:1, s:314)

1114. Baklisto ya Najran babangaki mpe baboyaki mubahala (kolakelana mabe) (“soki...”)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Baklisto ya Najran babangaki mpe baboyaki mubahala (kolakelana mabe) (“soki balakelanaki mabe, mbele babebaki”).

9–10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.318; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 244-245; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 40-41, Necran heyeti bâbı; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 28. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 221; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 54; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 134-135; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fedailu'l-Ashab 21, Megazî 72, İcazetu Haberi'l-Vahid 1 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5979, c./s. 16/460]

1115. Abetaki tolo ya Ali, oyo atindaki na Yemen lokola mosambisi, mpe abondelaki: “E...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abetaki tolo ya Ali, oyo atindaki na Yemen lokola mosambisi, mpe abondelaki: “E Allah, pesa motema na ye nzela ya solo mpe lolemo na ye bokangami”; Ali azalaki lisusu na ntembe te na bosambisi.

10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.335; 1000 Mucize no.948 (s.774); web: Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 122; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 12; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 53; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74; Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Akdiye 6, (3582); Tirmizî, Ahkâm 5, (1331); İbnu Mâce, Ahkâm 1, (2310) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4891, c./s. 14/90; no. 6706]

1116. Ntango azalaki kokabola wolo oyo Ali atindaki uta na Yemen, ayebisaki ete na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokabola wolo oyo Ali atindaki uta na Yemen, ayebisaki ete na libota ya mobali oyo alobaki: “Banga Allah”, etuluku moko ekobima oyo ekotanga Korani kasi Korani ekoleka bakingo na bango te; Ali abundaki na bango na Nahrawan.

Esakweli: 10 H (631–632); kokokisama: 38 H (658)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.205; İbn Kesîr s.159; 19. Mektup listesi (183.txt) no.17; Kütüb-i Sitte: Buhâri, Menâkıb 25, İstitabe 6, 7; Müslim, Zekât 143-148, (1064); Müslim, Zekat 156, (1066) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4816, c./s. 13/494; no. 4813, c./s. 13/488-489]

1117. Alobaki na Muadh, oyo azalaki kokendisa na Yemen: “Mbala mosusu nsima ya mobu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muadh, oyo azalaki kokendisa na Yemen: “Mbala mosusu nsima ya mobu oyo okomona ngai lisusu te; okoleka na moskeyi na ngai mpe na kunda na ngai”.

10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.341; 1000 Mucize no.939 (s.771); web: Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 66; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 102; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Muaz b. Cebel'e Kendisiyle Bir Daha Görüşemeyeceğini ve Bazı Hadiseleri Haber verişi" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:167; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:5, s:235)

1118. Lisolo ya Tamim ad-Dari mpo na al-Jassasa mpe Dajjal oyo akangami na minyɔlɔlɔ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo ya Tamim ad-Dari mpo na al-Jassasa mpe Dajjal oyo akangami na minyɔlɔlɔ eyokanaki na oyo ye ayebisaki liboso.

9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.358; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 45-46, Dârîler heyeti bâbı; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 119, (2942); Ebu Davud, Melahim 15, (4325, 4326); Tirmizî, Fiten 66, (2254) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5009, c./s. 14/290-292]

1119. Lisolo ya Hama bin Haym, mwana ya mwana ya Iblis, oyo ayaki mpe akomaki Moislam

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo ya Hama bin Haym, mwana ya mwana ya Iblis, oyo ayaki mpe akomaki Moislam.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.360; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 269; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 234-236); ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 83-84

1120. Lisolo oyo elobi ete akutanaki na profeta Ilyas

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo oyo elobi ete akutanaki na profeta Ilyas.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.364; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 459; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 301; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 118

1121. Lisolo oyo elobi ete ayokaki maloba ya Khidr

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo oyo elobi ete ayokaki maloba ya Khidr.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.365; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 151-152

1122. Na Hajj ya bolaeli, ayebisaki liwa na ye na koloba: “Mbala mosusu nsima ya mobu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hajj ya bolaeli, ayebisaki liwa na ye na koloba: “Mbala mosusu nsima ya mobu oyo nakokutana na bino lisusu te”.

Dhul-Hijja 10 H (Marsi 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.391; 19. Mektup listesi (183.txt) no.114; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 65; Kütüb-i Sitte: Müslim, Hacc 310, (2197); Ebu Dâvud, 78 (1970); Nesâî, Hacc 220, (5, 270) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1452, c./s. 6/19]

1123. Bato nyonso na bisika oyo bakitaki bayokaki khutba na ye ya Mina uta na esika bafandaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bato nyonso na bisika oyo bakitaki bayokaki khutba na ye ya Mina uta na esika bafandaki.

Dhul-Hijja 10 H (Marsi 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.718; 1000 Mucize no.363 (s.349); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 113; Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Menâsik 70, (1951); Nesâî, Hacc 189, (5, 249) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1559, c./s. 6/145]

1124. Na Hajj ya bolaeli, alobaki na Saad bin Abi Waqqas, oyo azalaki kobela makasi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hajj ya bolaeli, alobaki na Saad bin Abi Waqqas, oyo azalaki kobela makasi: “Mbala mosusu okotikala; bamosusu bakozwa litomba na yo, bamosusu bakozwa mabe”; Saad awumelaki mibu 45 lisusu mpe azwaki Irak.

Esakweli: 10 H; kokokisama: 14–55 H

LIZIBA 1000 Mucize no.145 (s.125), no.322 (s.299); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Sa'd b. Ebi Vakkas'ı Ziyâret ve Teselli Edişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, c:1, S:168,171,176; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1115-1116; Nesâî, Sünen, c:6, s:241; İbn Sa'd, Tabakât, c:1,s:251-252 / İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:1, s:413; İbn Sa'd, Tabakât,

c:3,s:149); Kütüb-i Sitte: Buharî Cenaiz 37, Vasaya 2, 3, Megazi 77; Müslim, Vesaya 5, (1628); Tirmizî 6, (975); Ebu Davud, Vesaya 2, (2864) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5797, c./s. 16/260]

1125. Na kokita ya Sura an-Nasr, eyebisamaki na ye ete ntango ya liwa na ye ekomi pene

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kokita ya Sura an-Nasr, eyebisamaki na ye ete ntango ya liwa na ye ekomi pene.

Dhul-Hijja 10 H (Marsi 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.447; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3627; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 470; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 102; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3627, 4970 (satırdaki künye)

1126. Ayebisaki Adi bin Hatim ete bomengo ya Kisra bin Hurmuz ekozwama; Adi azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Adi bin Hatim ete bomengo ya Kisra bin Hurmuz ekozwama; Adi azalaki kati na bato oyo bafungolaki bomengo yango.

Esakweli: 9 H; kokokisama: 16 H (637)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.272; İbn Kesîr s.146; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3595; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 607; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 246, 257; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 314; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Adiyy B. Hâtim'in Medine'ye Gelip Müslüman Oluşu Esnasında Şahit Olduğu Gaybî Mucizeler" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:149,150,163; İbn Abdilberr, İstiâb, c:3. S:1057; İbn Esir, Usdu'l-gâbe, c:4, s:8; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:984; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:257- 378; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:2, s:228 / Buhârî, Sahih, c:2, s:113; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:25,379; Taberî, Târih, :3, s:150); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5573, c./s. 15/418-419]

1127. Ayebisaki Adi bin Hatim ete ntango moko ekoya oyo moto akozwa moto te oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Adi bin Hatim ete ntango moko ekoya oyo moto akozwa moto te oyo akoyamba sadaka na ye ya wolo ya lobɔkɔ etondi.

Esakweli: 9 H; kokokisama: 99–101 H (eleko ya Umar bin Abd al-Aziz)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.272; İbn Kesîr s.146; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3595; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 246, 257; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 314; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Adiyy B. Hâtim'in Medine'ye Gelip Müslüman Oluşu Esnasında Şahit Olduğu Gaybî Mucizeler" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:149,150,163; İbn Abdilberr, İstiâb, c:3. S:1057; İbn Esir, Usdu'l-gâbe, c:4, s:8; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:984; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:257- 378; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:2, s:228 / Buhârî, Sahih, c:2, s:113; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:25,379; Taberî, Târih, :3, s:150); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5573, c./s. 15/418-419]

1128. Pasi oyo Uthman bin Abi al-As azalaki koyoka na nzoto esilaki na libondeli oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Pasi oyo Uthman bin Abi al-As azalaki koyoka na nzoto esilaki na libondeli oyo ye ateyaki ye (“Bismillah… audhu bi-izzatillahi wa qudratihi”).

9–10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.243; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 25, Sakîf heyeti bâbı; Kütüb-i Sitte: Müslim, Selam 67, (2202); Muvatta, Ayn 9, (2, 942); Ebu Dâvud, Tıbb 19, (3891); Tirmizî, Tıbb 29, (2081) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4032, c./s. 11/344]

1129. Na nzela ya Hajj, na Rawha, ntango bazwaki eloko ya kozipa te mpo na bamposa ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hajj, na Rawha, ntango bazwaki eloko ya kozipa te mpo na bamposa ya nzoto, alobaki na Usama bin Zayd ayebisa mabanga mitindo na ye, mpe mabanga epumbwaki moko moko mpe esanganaki lokola efelo mpe ezipaki ye.

Nzela ya Hajj ya bolaeli, 10 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.211 (s.193)

1130. Na Rawha, nsima ya kosilisa bamposa na ye, ntango atindaki Usama bin Zayd...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Rawha, nsima ya kosilisa bamposa na ye, ntango atindaki Usama bin Zayd ayebisa mitindo na ye, banzete ya tamari mpe mabanga epumbwaki mpe ezongaki moko moko na bisika na yango ya kala.

Nzela ya Hajj ya bolaeli, 10 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.213 (s.193); web: Questions on Islam, "Miracles Concerning Trees"

1131. Na mobu ya Hajj ya bolaeli, apapolaki elongi ya Khuzayma, moto ya etuluku ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobu ya Hajj ya bolaeli, apapolaki elongi ya Khuzayma, moto ya etuluku ya Muharib ya bato zomi, mpe elongi na ye ekomaki na pole mpe kongɛnga.

Etuluku ya Muharib, 10 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.220 (s.199); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 48, Muhârib heyeti bâbı

1132. Ntango Habib bin Amr mpe baninga na ye ya etuluku ya Bani Salaman ya bato sambo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Habib bin Amr mpe baninga na ye ya etuluku ya Bani Salaman ya bato sambo bayimaki mpo na kokauka ya mboka na bango, atombolaki mabɔkɔ na ye mpe abondelaki mbula; ntango etuluku ezongaki nsima ya mikolo misato, eyebaki ete mbula enokaki na mboka na bango kaka na mokolo oyo abondelaki.

Etuluku ya Salaman, pene na 10 H (631)

LIZIBA 1000 Mucize no.270 (s.248); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 47, Selâmân heyeti bâbı

1133. Alimbolaki ndɔtɔ ya Zurara bin Amr, mokambi ya etuluku ya Nakha ya bato nkama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alimbolaki ndɔtɔ ya Zurara bin Amr, mokambi ya etuluku ya Nakha ya bato nkama mibale (ntaba oyo atikaki ebotaki mwana ya langi ya moindo mpe ya mabe), ete mosali na ye mwasi oyo azalaki na zemi abotelaki ye

mwana mobali, mpe lokola ntina ya langi ya mwana, ayebisaki bokɔnɔ ya baras (loposo ya mpɛmbɛ) oyo Zurara abombaki na bato nyonso.

Etuluku ya Nakha, Muharram 10 H (631) (na kolanda makomi)

LIZIBA 1000 Mucize no.279 (s.257), no.992 (s.805); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 57; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Zürâre b. Amr'ın Gelirken Yolda Gördüğü Rüyayı Peygamberimiz Aleyhisselâma Anlatıp Yordurması" (kitabın dipnotu: İbn Hacer, el-İsâbe, c:1, s:548 / İbn Hacer, el-İsâbe, c:1, s:548; Halebî, İnsanu'l-uyûn, c:3, s:279)

1134. Na mokolo ya mbeka, bamemelaki ye bakamela mitano, motoba to sambo mpo akata...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya mbeka, bamemelaki ye bakamela mitano, motoba to sambo mpo akata; bakamela bazalaki kopusana epai na ye, moko na moko alingi ete abanda na ye (lisolo ya Abdullah bin Qurt).

Hajj ya bolaeli, Dhul-Hijja 10 H (632)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1135. Asimbaki litoi ya mpate moko ya etuluku moko ya libota ya Abd al-Qays kati na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asimbaki litoi ya mpate moko ya etuluku moko ya libota ya Abd al-Qays kati na misapi na ye mibale mpe atikaki yango; elembo moko ebimaki na litoi, mpe elembo yango etikalaki na mpate yango mpe na bana na yango.

Etuluku ya Abd al-Qays, 8–10 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1136. Ntango al-Jarud bin Abdullah ayaki mpe akomaki Moislam, alobaki: “Nazwaki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango al-Jarud bin Abdullah ayaki mpe akomaki Moislam, alobaki: “Nazwaki bizaleli na yo na Injili; mwana ya Batul (Isa) apesaki nsango malamu na yo”.

9–10 H (630–631), etuluku ya Abd al-Qays

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 24 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

1137. Apesaki Sinan bin Talq al-Yamami, moko ya bato ya liboso oyo bayaki na etuluku...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Sinan bin Talq al-Yamami, moko ya bato ya liboso oyo bayaki na etuluku ya Bani Hanifa, mai oyo etikalaki nsima ya kosukola moto na ye, mpe na bosɛngi na ye eteni ya simisi na ye; eteni yango ebatelamaki na libota na ye, mpe bazalaki kosukola yango mpe komɛlisa babeli mai na yango mpo na kobikisa.

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 25-26, Benî Hanîfe heyeti bâbı

1138. Atangelaki etuluku ya Abd al-Qays moko moko na bankombo na yango ndenge ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atangelaki etuluku ya Abd al-Qays moko moko na bankombo na yango ndenge ya tamari ya mboka na bango Hajar; balobaki: “Soki obotamaki mpe okolaki kati na biso, mbele oyebaki malamu koleka boye te”.

8–9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 26, Abdülkays heyeti bâbı

1139. Abetaki mokongo ya ndeko ya liboma oyo Zari (Wazi) al-Abdi, oyo ayaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abetaki mokongo ya ndeko ya liboma oyo Zari (Wazi) al-Abdi, oyo ayaki na etuluku ya Abd al-Qays, amemaki, mpe alobaki: “Bima, e monguna ya Allah!”, mpe mobali yango abandaki kotala na miso ya moto ya malamu; nsima ya kopapola elongi na ye mpe kobondela, moto moko te kati na etuluku aleki ye.

8–9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 27, Abdülkays heyeti bâbı

1140. Ntango azalaki kopekisa etuluku ya Abd al-Qays masanga ya kolangwa, alobaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kopekisa etuluku ya Abd al-Qays masanga ya kolangwa, alobaki: “Ntango bokomela, moko kati na bino akobeta mwana ya noko na ye na mopanga na lokolo”; mobali moko ya etuluku (kombo na ye al-Harith), oyo azokaki mpenza bongo, ayokaki nsɔni mpe azipaki lokolo na ye.

8–9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 27, Abdülkays heyeti bâbı

1141. Apapolaki moto ya Ziyad bin Abdullah bin Malik, ya etuluku ya Bani Hilal, kino...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Ziyad bin Abdullah bin Malik, ya etuluku ya Bani Hilal, kino na nsɔngɛ ya zolo na ye; Bana ya Hilal bazalaki komona lipamboli (pole) na elongi na ye kino akufaki, mpe bayembi bakundolaki yango na banzembo.

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 33, Benî Hilâl heyeti bâbı

1142. Abetaki na likonga moko (qadah) mpe apapolaki mosuni ya kovimba oyo ezalaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abetaki na likonga moko (qadah) mpe apapolaki mosuni ya kovimba oyo ezalaki na nsima ya lobɔkɔ ya Abu Sabra Yazid bin Malik al-Jufi mpe epekisaki ye kosimba nsinga ya kamela na ye, mpe mosuni yango esilaki.

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 33, Cu'fî heyeti bâbı

1143. Abondelaki mpo na kokakatana ya monoko

ya Mikhwas bin Madikarib ya etuluku ya…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na kokakatana ya monoko ya Mikhwas bin Madikarib ya etuluku ya Hadramawt (Kinda); ntango, na nzela ya kozonga, akangamaki na kokufa ya ndambo ya elongi (laqwa), alimbolaki nkisi: “Bopelisa ntonga moko na mɔtɔ mpe bobalusa mposo ya miso na ye, lobiko na ye ezali kuna”, mpe mobeli abikaki.

10 H (631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 36, Hadramevt heyeti bâbı

1144. Apesaki Aqyas (Aqas) bin Salama ya etuluku ya Bani Suhaym mbeki moko ya mai oyo…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Aqyas (Aqas) bin Salama ya etuluku ya Bani Suhaym mbeki moko ya mai oyo abwakaki nsoi na kati mpe asukolaki monoko, mpe alobaki: “Bosopa yango na moskeyi na bino, botombola mito na bino”; moto moko te ya libota yango alandaki Musaylima, mpe Khariji moko te abimaki kati na bango.

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 38, Benî Sühaym heyeti bâbı

1145. Moto ya mayele mpe episkopo ya etuluku ya Najran ya bato 60, Abu Haritha bin…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele mpe episkopo ya etuluku ya Najran ya bato 60, Abu Haritha bin Alqama, alobaki na ndeko na ye Kurz, oyo afingaki Mosakoli ﷺ ntango mpunda na ye ya mule eteleki: “Ye azali mosakoli oyo tozalaki kozela, oyo Isa apesaki nsango malamu na ye; kasi tozali kolanda ye te mpo tobungisa te biloko oyo bakonzi ya Baroma bapesaka biso”; mpe Kurz akomaki Moislam.

9–10 H (631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 40, Necran heyeti bâbı

1146. Ntango etuluku ya Bani Fazara, ya bato zomi na eleko, oyo eyaki nsima ya…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango etuluku ya Bani Fazara, ya bato zomi na eleko, oyo eyaki nsima ya kozonga uta na Tabuk, eyimaki mpo na kokauka, amataki na minbar, atombolaki mabɔkɔ mpe abondelaki mbula; mbula enokaki mikolo motoba kozanga kotelema, mpe nsima, na libondeli “Zingazinga na biso, likolo na biso te”, mapata elongwaki likolo ya Madina.

9 H (630), kozonga uta na Tabuk

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 43, Benî Fezâre heyeti bâbı

1147. Ntango etuluku ya Dari oyo eyaki na mobu 9 H eyimaki mpo na kokauka, abondelaki…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango etuluku ya Dari oyo eyaki na mobu 9 H eyimaki mpo na kokauka, abondelaki mbula; na mikolo ya kozonga na bango mbula ebandaki mpe ezalaki konoka mbala moko na mikolo zomi na mitano, mpe bakamela bakomaki mafuta kino bazalaki kolya na esika oyo bazalaki kolala, mpe bampate bakokaki kobima na lopango te mpo na mafuta.

9 H (630–631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 45, Dârîler heyeti bâbı

1148. Liboso al-Harith bin Abd Kulal, moko ya bakonzi ya Himyar, aya, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso al-Harith bin Abd Kulal, moko ya bakonzi ya Himyar, aya, alobaki: “Mobali moko ya libota ya lokumu, ya elongi kitoko, akokɔta na nzela oyo”; al-Harith akɔtaki, akomaki Moislam, mpe ye atandelaki ye elamba na ye (rida).

9–10 H (630–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 46, Hâris b. Abdikülâl'in gelişi bâbı

1149. Na nzela ya Hajj, na Rawha, mwasi moko amemaki mwana na ye oyo azalaki kokwea...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hajj, na Rawha, mwasi moko amemaki mwana na ye oyo azalaki kokwea na kolɛmba banda abotamaki; abwakaki nsoi na monoko ya mwana mpe alobaki: “Bima, e monguna ya Allah, ngai nazali Mosakoli ya Allah”; ntango azalaki kozonga, mwasi yango ayebisaki ete mwana abiki mpe apesaki ye mpate lokola likabo.

Nzela ya Hajj ya bolaeli, 10 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.25

1150. Ntango akendaki kotala Saad bin Abi Waqqas oyo azalaki kobela na Maka, atiaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akendaki kotala Saad bin Abi Waqqas oyo azalaki kobela na Maka, atiaki lobɔkɔ na ye na mbunzu na ye mpe apapolaki elongi mpe tolo na ye; Saad azalaki koyoka naino, mibu mingi nsima, malili ya lobɔkɔ yango na libale na ye.

10 H (Hajj ya bolaeli, Maka)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 127 (Yaratılışının vasfına dair toplu bâb)

1151. Rabi moko ya Moyuda, oyo ayokaki bizaleli na ye epai ya Ali oyo atindamaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Rabi moko ya Moyuda, oyo ayokaki bizaleli na ye epai ya Ali oyo atindamaki na Yemen, ye moko atangaki bizaleli na ye (langi ya motane na miso, mbɛku mpe monoko kitoko, mpe bongo na bongo) mpe alobaki: “Nazwaki yango na buku ya bankɔkɔ na ngai; akobima na esika mosantu, akosala Hijra na esika ya bilanga ya tamari, basalisi na ye bazali Bana ya Amr bin Amir”, mpe atatolaki bosakoli na ye.

10 H (631–632), Yemen

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 128 (Yaratılışının vasfına dair toplu bâb)

1152. Apesaki Thabit bin Qays, kozanga kobongisama, mokumba ya koyanola na molobi ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Thabit bin Qays, kozanga kobongisama, mokumba ya koyanola na molobi ya etuluku ya Bani Tamim, Utarid bin Hajib, mpe Hassan bin Thabit ya koyanola na moyembi na bango az-Zibriqan; etuluku elobaki kati na yango: “Moto oyo alendisami (na Allah); molobi na ye aleki molobi na biso, moyembi na ye aleki moyembi na biso”, mpe ekɔtaki na Islam.

Etuluku ya Bani Tamim, 9 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 58 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1153. Ntango azalaki kozonga uta na Hajj, na mpate ya kotumba oyo mwasi oyo mwana na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na Hajj, na mpate ya kotumba oyo mwasi oyo mwana na ye abikaki amemaki, asɛngaki mbala misato lobɔkɔ ya liboso (dhira); ntango balobaki: “Mpate ezali na mabɔkɔ mibale kaka”, ayebisaki ete soki bafandaki nye, mbele bakopesaka ye mabɔkɔ mbala nyonso oyo azali kosɛnga.

Kozonga uta na Hajj ya bolaeli, 10 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 61 (Veda Haccı'nda vuku bulan mucizeler)

1154. Na tawaf, ntango akomaki na litumu ya wɛsti (ar-Rukn al-Gharbi) ya Kaaba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na tawaf, ntango akomaki na litumu ya wɛsti (ar-Rukn al-Gharbi) ya Kaaba, litumu yango elobaki: “E Mosakoli ya Allah, ngai mpe nazali moko te ya miboko ya ndako ya Nkolo na yo? Mpo na nini basimbaka ngai te?”; apusanaki mpe alobaki: “Zala kimya; kimya ezala na yo, batiki yo te”.

Hajj ya bolaeli, 10 H (632) (na kolanda eteni ya buku)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 65 (Veda Haccı'nda vuku bulan mucizeler)

1155. Na Hajj ya bolaeli, akitaki na Hajun na mawa mpe na kolela, mpe nsima ya mwa...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na Hajj ya bolaeli, akitaki na Hajun na mawa mpe na kolela, mpe nsima ya mwa ntango azongaki na esengo; ayebisaki Aisha ete akendaki na kunda ya mama na ye mpe asɛngaki Allah azongisa ye na bomoi, ete mama na ye azongisamaki na bomoi, andimaki ye, mpe nsima akufisamaki lisusu.

Hajj ya bolaeli, 10 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 66 (Veda Haccı'nda vuku bulan mucizeler)

1156. Ntango bakonzi ya Hadramawt to Kinda, kati na bango al-Ashath bin Qays...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bakonzi ya Hadramawt to Kinda, kati na bango al-Ashath bin Qays, basɛngaki elembeteli ya bosakoli na ye mpe bamekaki ye na koloba: “Tobombeli yo eloko moko, ezali nini?”, azwaki lobɔkɔ moko ya mabanga mike mpe alobaki: “Mabanga oyo ekotatola ete ngai nazali Mosakoli ya Allah”, mpe mabanga mike ekumisaki Allah na lobɔkɔ na ye.

Etuluku ya Kinda, 10 H (631)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 125 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri)

1157. Mɔtɔ esalaki mabe te na Dhuayb bin Kulayb, oyo mosakoli ya lokuta al-Aswad...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mɔtɔ esalaki mabe te na Dhuayb bin Kulayb, oyo mosakoli ya lokuta al-Aswad al-Ansi, oyo azwaki Sanaa, abwakisaki na mɔtɔ mpo andimaki; Mosakoli ya Allah ﷺ ayebisaki yango na basahaba na ye na Madina, mpe Umar alobaki: “Masanzoli epai ya Allah oyo atii kati na umma na biso moto lokola Ibrahim moninga ya Allah”.

10–11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 133 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri: ateşin yakmaması)

1158. Na losambo ya kozipama ya moi, Paladiso mpe lifelo emonisamaki na ye; atandaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na losambo ya kozipama ya moi, Paladiso mpe lifelo emonisamaki na ye; atandaki lobɔkɔ mpo na kozwa etonga moko ya mbuma na Paladiso (“Soki nazwaki yango, mbele bolyaki yango tango mokili ezali”), mpe amonaki lifelo mpe ete mingi kati na bato na yango bazali basi.

Kozipama ya moi, 10 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 150 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1159. Ayebisaki: “Satana asili elikya ete bato oyo basambelaka na esanga ya Baarabu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Satana asili elikya ete bato oyo basambelaka na esanga ya Baarabu bakosambela ye; kasi asili elikya te ya kokɔtisa koswana kati na bango (tahrish)” (lisolo ya Jabir bin Abdullah).

Esakweli: eleko ya Madina (pene na 10 H); kokokisama: nsima ya 11 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 217 (Arap yarımadasında putlara bir daha tapılmayacağını haber vermesi)

1160. Nsuki na ye etalelami peto na boyokani ya bato nyonso ya mayele: na Hajj ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsuki na ye etalelami peto na boyokani ya bato nyonso ya mayele: na Hajj ya bolaeli, na mokolo ya mbeka, ntango akataki nsuki, akabolaki yango kati na bato, mpe Abu Talha azwaki ndambo; Ibn Sirin alobaki: “Kozala na ata nsuki moko na ye epai na ngai eleki na motema na ngai mokili mpe nyonso oyo ezali na kati” (lisolo ya Anas).

Hajj ya bolaeli, Dhul-Hijja 10 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 442 (ona özgü ikramlar (kerâmât) kısmı)

1161. Ntango mwana na ye Ibrahim akufaki, alobaki: “Azali na mama ya mabɛlɛ na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mwana na ye Ibrahim akufaki, alobaki: “Azali na mama ya mabɛlɛ na Paladiso oyo akosilisa komɛlisa ye”, mpe: “Soki awumelaki na bomoi, mbele akomaki mosakoli ya bosembo (siddiq)” (masolo ya al-Bara, Ibn Abbas mpe Anas).

10 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 464 (Ehl-i beytinin, eşlerinin ve ashabının şerefi bâbı)

1162. Alobaki na basahaba na ye: “Bozali kokanisa ete nakozala moto ya nsuka kati na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na basahaba na ye: “Bozali kokanisa ete nakozala moto ya nsuka kati na bino oyo akokufa; kasi nakokufa liboso na bino, mpe bino bokolanda ngai etuluku na etuluku, kobomana moko na mosusu” (lisolo ya Wathila bin al-Asqa).

Esakweli: 10–11 H; kokokisama: 11 H (liwa na ye) mpe bitumba kati na Baislam nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 469 (vefatını kendisinin haber vermesi ve vefatı sırasındaki mucizeler bâbı)

1163. Na al-Jarud bin Amr al-Abdi, oyo alobaki: “Soki ozali mosakoli, yeba mpo na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na al-Jarud bin Amr al-Abdi, oyo alobaki: “Soki ozali mosakoli, yeba mpo na nini toyei”, alobaki: “Oyei kotuna likambo ya makila ya ntango ya bozoba, ya boyokani ya bondeko (hilf) mpe ya nyama ya kodefa”, mpe na Salama bin Iyad al-Azdi: “Oyei kotuna likambo ya kosambela bikeko, ya mokolo ya Sabasib mpe ya lifuta ya makila ya mwana ya libota ya kosangana”, mpe apesaki biyano; bango mibale balobaki: “Na kombo ya Allah, oyo nde ezalaki na mitema na biso”.

Mobu ya bituluku ya bantoma, 9–10 H (630–631)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 98-99 (fasl fî mu'cizât akvâlihî (gayb haberleri))

1164. Na Mina, basahaba na ye basepelaki na mobali moko oyo azalaki kofukama mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Mina, basahaba na ye basepelaki na mobali moko oyo azalaki kofukama mpe kolala elongi na nse malamu; ayebisaki bango ete azali Iblis, oyo abimisaki Adam na Paladiso; Ali akendaki, aningisaki ye, mpe Iblis alobaki: “Okoki koboma ngai te kino ntango oyo etiami” (lisolo ya Jabir).

Mina (10 H / 632)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 89 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

1165. Na Abda bin Mushir (oyo ayaki elongo na Jarir bin Abdullah al-Bajali), oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Abda bin Mushir (oyo ayaki elongo na Jarir bin Abdullah al-Bajali), oyo alobaki mpo na komeka ye: “Yebisa ngai oyo nakotuna yo”, ayebisaki bankombo ya mopanga na ye oyo atikaki (Husam), ya mwana na ye (Humam),

mpe ya farasi na ye (Isam), mpe ayebisaki oyo ekokwela mwana na ye (moto moko akoboma ye na nse ya ngomba).

Pene na 10 H (631)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 138-139 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1166. Ali, naino elenge, oyo atindaki na Yemen mpo na kosangisa lisusu bato ebele oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali, naino elenge, oyo atindaki na Yemen mpo na kosangisa lisusu bato ebele oyo bazalaki kowelana, abelelaki (ndenge ye ateyaki ye) uta na nsɔngɛ ya ngomba: “E nzete, e brike, e mabele! Mosakoli ya Allah Muhammad azali kopesa bino mbote”; banzete nyonso, mabanga mpe mabele bazongisaki mbote na mongongo moko, mpe bato ya Yemen oyo bazalaki kobongisa etumba babangaki makasi mpe bamipesaki.

Kotindama ya Ali na Yemen, 10 H (631–632)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 371 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1167. Kulayb bin Asad ya Hadramawt, ntango amemaki elamba oyo mama na ye asalaki mpo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kulayb bin Asad ya Hadramawt, ntango amemaki elamba oyo mama na ye asalaki mpo na Mosakoli ﷺ, na loyembo oyo ayembaki alobaki ete ye azali mosakoli oyo bato ya mayele ya Bayuda (na kolanda Ibn Sad, Tora) mpe basakoli ya liboso bapesaki nsango malamu na ye mpe koya na ye eyebisamaki; ntango akomaki Moislam, apapolaki moto na ye mpe abondelaki mpo na ye.

Eleko ya bituluku ya bantoma, pene na 9–10 H (630–632)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Küleyb b. Esed'in Medine'ye Gelme Sebebi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c.1.s:350)

1168. Na mikanda oyo bakonzi ya Najran babatelaki uta na libota kino na libota...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mikanda oyo bakonzi ya Najran babatelaki uta na libota kino na libota, ekangami na elembo ya mafuta ya nzoi, bankombo mpe bizaleli ya Mosakoli ﷺ ekomamaki; mokonzi ya ntango na ye alobaki na mwana na ye: “Ye azali mosakoli oyo kombo na ye ekomami na mikanda oyo”; ntango mokonzi akufaki, mwana na ye abukaki elembo, amonaki ete atangami, akomaki Moislam mpe akendaki na Hajj.

Eleko ya etuluku ya Najran, 9–10 H (630–632)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın, Necran Reislerinin Yanındaki Kitapta İsim ve Sıfatlarının Yazılı Oluşu" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3,s:163; İbn İshâk- İbn Hişam, Sîre, c.2, s.222-223)

1169. Apesaki etuluku ya Bani Udhra, bato zomi na mibale oyo bayaki na Madina na mobu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki etuluku ya Bani Udhra, bato zomi na mibale oyo bayaki na Madina na mobu 9 H mpe bakomaki Baislam, nsango malamu ete Sham ekozwama mpe ete Herakliyus akobima na mokili na ye mpe akokima na esika oyo akoki komibatela.

Esakweli: Safar 9 H (630); kokokisama: 13–15 H (634–636)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Benî Uzre Heyetinin Medine'ye Gelmeleri ve Müslüman Olmaları" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:331-332; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:1, s:349; İbn Seyyid, Uyûnu'l-eser, c:2, s:251-252; Halebî, İnsânu'l-uyûn, c:3, s:272)

1170. Ayebisaki Abda bin Mushir ete makambo ya kotika lingomba ekosalema mpe apesaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Abda bin Mushir ete makambo ya kotika lingomba ekosalema mpe apesaki ye mitindo ete na ntango wana alanda te bato ya Kinda mpe abuka boyokani te; alobaki: “Makambo makasi ebongisami”, mpe apesaki ye toli ya kozwa bafarasi na mboka na ye.

Esakweli: 10 H (631); kokokisama: 11 H (632), makambo ya ridda

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Abde b. Müshir'in Medine'ye Gelişi ve Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: İbn Hacer, el-Isâbe, c:2, s:435; İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1. S:340)

1171. Alobaki na Adi bin Hatim, oyo ayaki mpo na kokoma Moislam: “Nayebi lingomba na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Adi bin Hatim, oyo ayaki mpo na kokoma Moislam: “Nayebi lingomba na yo koleka yo”, mpe ayebisaki ete azali Rakusi, ete lokola mokonzi ya bato na ye azwaka eteni moko na minei ya biloko ya bitumba (mirba), ete yango ezali na ndingisa te na lingomba na ye moko, mpe makanisi oyo ezalaki na motema na ye oyo ezalaki kopekisa ye kokɔta na Islam; na yango Adi ayebaki ete ye azali mosakoli oyo ayebi makambo oyo ebombami.

9–10 H (630–631) (na kolanda buku Shaban 10 H)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Adiyy B. Hâtim'in Medine'ye Gelip Müslüman Oluşu Esnasında Şahit Olduğu Gaybî Mucizeler" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:149,150,163; İbn Abdilberr, İstiâb, c:3. S:1057; İbn Esir, Usdu'l-gâbe, c:4, s:8; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:984; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:257- 378; İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:2, s:228); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce, Mukaddime (87) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6005, c./s. 16/498]

1172. Ayebisaki Muadh bin Jabal, oyo azalaki kokendisa na Yemen, ete bato ya motema...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Muadh bin Jabal, oyo azalaki kokendisa na Yemen, ete bato ya motema pɛtɛ oyo atindami epai na bango bakobunda mbala mibale mpo na solo, ete bato oyo bakotosa ye bakobunda na bato oyo bakotombokela ye, ete mwasi akosilikela mobali na ye, mwana tata na ye, ndeko ndeko na ye, mpe ete nsima bakozonga lisusu na Islam.

Esakweli: 10 H (631); kokokisama: 11 H (632), makambo ya ridda na Yemen (buku elobi te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Muaz b. Cebel'e Kendisiyle Bir Daha Görüşemeyeceğini ve Bazı Hadiseleri Haber verişi" (kitabın dipnotu: Taberî, Târih, c:3, s:167; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:5, s:235)

1173. Na esengo ya koya na ye, asangisaki Baislam, ayebisaki Wail bin Hujr na minbar...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na esengo ya koya na ye, asangisaki Baislam, ayebisaki Wail bin Hujr na minbar, mpe nsima abondelaki: “E Allah, pambola Wail bin Hujr, mwana na ye mpe mwana ya mwana na ye”.

9–10 H (630–631)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yemen krallarından Vâil b. Hucr'un Geleceğinin Haber Verilmesi" (kitabın dipnotu: İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:5, s:425,435; Buhârî, Târîh, ks:2, s:4, s:175; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, c:9, s:374; İbn Sa'd,Tabakât, c:1, s:349)

1174. Na Hajj ya bolaeli, alobaki na Saad bin Abi Waqqas, oyo azalaki kobela makasi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Hajj ya bolaeli, alobaki na Saad bin Abi Waqqas, oyo azalaki kobela makasi: “In sha Allah okokufa te”, ayebisaki ete azali kobela motema, apesaki monganga al-Harith bin Kalada mitindo ya kobikisa ye na tamari ya Ajwa, mpe abondelaki: “E Allah, bikisa Saad”; Saad, oyo amɛlaki nkisi oyo basalaki na tamari, abikaki mbala moko lokola moto oyo bafungoli ye na nsinga.

10 H (Hajj ya bolaeli, Maka)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Sa'd b. Ebi Vakkas'ı Ziyâret ve Teselli Edişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, c:1, S:168,171,176; Vâkıdî, Megâzî, c:3, s:1115-1116; Nesâî, Sünen, c:6, s:241; İbn Sa'd, Tabakât, c:1,s:251-252 / İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:1, s:413; İbn Sa'd, Tabakât, c:3,s:149); Kütüb-i Sitte: Buharî Cenaiz 37, Vasaya 2, 3, Marza 13, 16, 43; Müslim, Vesaya 5, (1628) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5797, c./s. 16/260]; Ebû Dâvûd, Tıbb 12, (3875) (Acve ile tedavi; Canan'da bulunamadı)

1175. Apapolaki na lobɔkɔ libɛlɛ ya kamela oyo Naqada bin Abdullah ya etuluku ya Bani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki na lobɔkɔ libɛlɛ ya kamela oyo Naqada bin Abdullah ya etuluku ya Bani Asad amemaki mpe atindaki bakama yango; ye, basahaba na ye mpe Naqada bamɛlaki miliki; abondelaki: “E Allah, pambola kamela oyo kati na bakamela mpe moto oyo apesi yango”, mpe na bosɛngi ya Naqada asangisaki na libondeli mpe moto oyo amemaki yango.

9 H (630–631), etuluku ya Bani Asad

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Kendisine Bağışlanan Deve ve Onu Bağışlayan ve Getiren Hakkındaki Bereket Duası" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakâtü'l-kübrâ, c:1, s:293)

1176. Ntango Amir bin at-Tufayl azalaki kosolola na ye mpo na kokosa ye, Arbad bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Amir bin at-Tufayl azalaki kosolola na ye mpo na kokosa ye, Arbad bin Qays, oyo apesamaki mokumba ya kobeta ye na mopanga uta na nsima, mbala nyonso oyo azalaki kosala eloko, amonaki Amir kati na bango, amonaki efelo ya ebende etelemi kati na bango, lobɔkɔ na ye oyo atandaki na libombelo ya mopanga ekaukaki, mpe amonaki kamela ya mobali oyo efungoli monoko mpo na komela moto na ye; boye abatelamaki na koboma ya nkuku.

Etuluku ya Bani Amir, 10 H (631)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Âmir'le Erbed'in Peygamberimiz Aleyhisselâma Suikasta Yeltenmeleri" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, el-Bidâye, c:4, s:114; Halebî, İnsânu'l-uyun, c:3, s:246; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:310; Süheylî, Ravdu'l-ünüf, c:7, s:438)

27 · Mobu ya 11 ya Hijra (632): bokɔnɔ na ye ya nsuka mpe liwa na ye

1177. Ayebisaki moombo na ye oyo asikolaki, Abu Muwayhiba, ete batikeli ye kopona...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki moombo na ye oyo asikolaki, Abu Muwayhiba, ete batikeli ye kopona kati na bomengo ya mokili mpe kokutana na Nkolo na ye, mpe ete aponi kokutana na Ye.

Safar 11 H (Mai 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.472; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 471

1178. Alobaki na mwana na ye mwasi Fatima ete akokufa mpe ete moto ya liboso ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwana na ye mwasi Fatima ete akokufa mpe ete moto ya liboso ya libota na ye oyo akolanda ye akozala ye; Fatima akufaki nsima ya sanza motoba.

11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.142, 474; 19. Mektup listesi (183.txt) no.11, 81; 1000 Mucize no.149 (s.130); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3623-3626; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 469; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 270; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112, 132, 142; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 65; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95, 122; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Ölüm Hastalığı Şiddetlendiğinde" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:2, s.:247; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:6, s:282); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3872); Buhârî 3623-3626; Müslim 2450 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4485, c./s. 13/43]

1179. Na ebandeli ya bokɔnɔ na ye, alobaki na Aisha: “Ngai nde nasengeli koloba ‘mawa...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ebandeli ya bokɔnɔ na ye, alobaki na Aisha: “Ngai nde nasengeli koloba ‘mawa na moto na ngai’”, mpe alakisaki liwa na ye.

Safar 11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.479; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 472; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Ahkâm 51, Merdâ 16; Müslim, Fedailu's-Sahâbe 11, (2387); İbn Mâce 1465 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1740, c./s. 6/479; no. 6430, c./s. 17/114]

1180. Ayebisaki ete na bokɔnɔ na ye ya nsuka azali koyoka nguya ya eteni ya bilei oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na bokɔnɔ na ye ya nsuka azali koyoka nguya ya eteni ya bilei oyo batiaki ngɛngɛ oyo alyaki na Khaybar (“mosisa monene na ngai ezali kokatana”); akufaki lokola shahidi.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.479; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 473; ayrıca: İbn Hişâm, es-Sîretü'n-nebeviyye, c. 2, s. 338; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 396, 405-406; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 81; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Yahudîlerin Peygamberimiz Aleyhisselâmı Zehirlemeye Kalkışmaları" (kitabın dipnotu: Ebu Dâvud, Sünen, c:4, s:175,673; Vâkıdı, Megâzî, c:2, s:665, 677-678; Kastalânî, Mevâhib, c:1, s:181; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:2, s:338); Kütüb-i Sitte: Buhârî (Âişe) — satırdaki künye

1181. Na khutba na ye ayebisaki liwa na ye na koloba: “Allah atikeli mosali moko...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na khutba na ye ayebisaki liwa na ye na koloba: “Allah atikeli mosali moko kopona”; kaka Abu Bakr nde asosolaki yango.

11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.483; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 470; Kütüb-i Sitte: Buharî, Fezailu'l-Ashab 3, Menâkıbu'l-Ensâr 45, Mesacid 80; Müslim, Fezâilu's-Sahabe 2, (2382); Tirmizî, Menakıb, (3661) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4382, c./s. 12/436]

1182. Na kolanda lisolo ya Ibn Masud, ayebisaki basahaba na ye nsango ya liwa na ye mpe apesaki bango mitindo ya nsuka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kolanda lisolo ya Ibn Masud, ayebisaki basahaba na ye nsango ya liwa na ye mpe apesaki bango mitindo ya nsuka.

11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.553

1183. Alobaki: “Allah mpe bandimi bakondima moto mosusu te longola Abu Bakr”, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Allah mpe bandimi bakondima moto mosusu te longola Abu Bakr”, mpe bokalifa esalemaki bongo.

11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.118; 1000 Mucize no.423 (s.417); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 266; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Ahkâm 51, Merdâ 16; Müslim, Fedailu's-Sahâbe 11, (2387) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1740, c./s. 6/479]

1184. Ayebisaki ete na esanga ya Baarabu bakosambela lisusu satana te, kasi satana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na esanga ya Baarabu bakosambela lisusu satana te, kasi satana akopelisa bato koswana moko na mosusu.

10–11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.141; 1000 Mucize no.421 (s.415); Kütüb-i Sitte: Müslim, Münâfikûn 65, (2812) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4624, c./s. 13/208]

1185. Ntango bazalaki kosukola nzoto na ye, mpɔngi ekangaki basahaba, mpe bayokaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kosukola nzoto na ye, mpɔngi ekangaki basahaba, mpe bayokaki mongongo moko koloba: “Bosukola Mosakoli elongo na bilamba na ye”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.565; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 482; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 1466; Ebû Dâvûd 3141 — satırdaki künye [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6431]

1186. Ntango abimaki na moskeyi, moto na ye ekangami, kati na bato mibale, mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abimaki na moskeyi, moto na ye ekangami, kati na bato mibale, mpe abengaki bato oyo bazalaki na mpasi mpo na libondeli, abondelaki mpo na mobali moko oyo alobaki: “Nazali moto ya bopiko, ya bobangi, oyo alalaka mingi”; mobali yango akomaki nsima moto ya mpiko koleka na bitumba, ya motema malamu koleka, mpe oyo alalaka moke.

Pene na 11 H (632), bokɔnɔ na ye ya nsuka (euti na makomi)

LIZIBA 1000 Mucize no.355 (s.345); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 474; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 13; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 56

1187. Na mokolo oyo abimaki na moskeyi na bokɔnɔ na ye ya nsuka, atindaki na ndako ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo abimaki na moskeyi na bokɔnɔ na ye ya nsuka, atindaki na ndako ya Aisha mwasi moko oyo azalaki kolakisa lolemo na ye na mosapi (oyo akokaki koloba te) mpe abondelaki mpo na ye; mwasi yango abandaki koloba mpe akomaki moto ya losambo mingi.

Pene na 11 H (632), bokɔnɔ na ye ya nsuka (euti na makomi)

LIZIBA 1000 Mucize no.356 (s.345); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 474

1188. Ntango akufaki, baanzelu basambelaki likolo ya nzoto na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akufaki, baanzelu basambelaki likolo ya nzoto na ye.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1189. Anzelu ya liwa asɛngaki ye ndingisa mpo na kozwa molimo na ye; liboso na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu ya liwa asɛngaki ye ndingisa mpo na kozwa molimo na ye; liboso na ye, asɛngaki naino ndingisa epai ya moto moko te.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1190. Esolami ete, ntango akufaki, Khidr mpe baanzelu babɔndisaki libota na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Esolami ete, ntango akufaki, Khidr mpe baanzelu babɔndisaki libota na ye.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1191. Dhu Qarabat al-Himyari, moko ya bato ya mayele koleka kati na Bayuda, na liwa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Dhu Qarabat al-Himyari, moko ya bato ya mayele koleka kati na Bayuda, na liwa ya Mosakoli ya Allah ﷺ atangaki moko nsima ya mosusu bato oyo bakoya nsima na ye: “al-Amin (Abu Bakr), liseke ya ebende (Umar), al-Azhar (Uthman), al-Waddah al-Mansur (Muawiya)”; Kaab mpe alobaki ete nsima ya Uthman mokonzi akozala Muawiya.

11 H (632); kokokisama: 11–41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 55 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

1192. Ayebisaki mwana na ye mwasi Fatima ete ntango ya liwa na ye ekomi pene, na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mwana na ye mwasi Fatima ete ntango ya liwa na ye ekomi pene, na koloba: “Mosakoli nyonso awumelaka na bomoi ndambo ya mibu ya mosakoli oyo azalaki liboso na ye”.

11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 472 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1193. Noko na ye Abbas amonaki na ndɔtɔ ete mabele ezali kobendama epai ya likolo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Noko na ye Abbas amonaki na ndɔtɔ ete mabele ezali kobendama epai ya likolo na basinga minene; ntango ayebisaki yango, ye alimbolaki: “Noko, oyo ezali liwa ya mwana ya ndeko na yo”.

11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 472 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1194. Na bokɔnɔ na ye ya nsuka, alobaki na bato oyo bazalaki kobanga bokɔnɔ ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na bokɔnɔ na ye ya nsuka, alobaki na bato oyo bazalaki kobanga bokɔnɔ ya mipanzi (dhat al-janb): “Allah akotika te ete yango ekanga ngai; euti na satana” (abatelamaki na bokɔnɔ yango).

11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 474 (Hastalığında görülen âyetler)

1195. Alobaki: “Mosakoli moko te akufaka liboso bamonisa ye esika na ye na Paladiso...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mosakoli moko te akufaka liboso bamonisa ye esika na ye na Paladiso mpe batikela ye kopona”; na ntango ya liwa na ye, atalaki plafo mpe alobaki: “E Allah, nalingi Moninga oyo aleki likolo (ar-Rafiq al-Ala) (elongo na Jibrili, Mikail mpe Israfil)”, mpe Aisha asosolaki: “Boye akopona biso te”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

1196. Na ntango ya liwa na ye, atandaki lobɔkɔ mpe abendaki yango, abengaki anzelu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya liwa na ye, atandaki lobɔkɔ mpe abendaki yango, abengaki anzelu Jibrili, mpe Aisha ayokaki Jibrili koloba: “Labbayk, labbayk”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 479 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1197. Ntango molimo na ye ezwamaki, Aisha ayokaki solo moko kitoko oyo ayokaki naino...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango molimo na ye ezwamaki, Aisha ayokaki solo moko kitoko oyo ayokaki naino te kino mokolo yango; Abu Bakr apwepwaki ye mpe alobaki: “Ozali na solo kitoko boni na bomoi mpe na liwa”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 479 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1198. Umm Salama, oyo atiaki lobɔkɔ na ye na tolo na ye na mokolo oyo akufaki, atako...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umm Salama, oyo atiaki lobɔkɔ na ye na tolo na ye na mokolo oyo akufaki, atako azalaki kolya mpe kosukola nzoto, solo ya misk elongwaki na lobɔkɔ na ye te bapɔsɔ mingi.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 480 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1199. Ntango bato bazalaki na ntembe soki akufi, Asma bint Umays atiaki lobɔkɔ na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bato bazalaki na ntembe soki akufi, Asma bint Umays atiaki lobɔkɔ na ye kati na mapeka na ye mibale, amonaki ete elembo ya bosakoli elongwi, mpe alobaki: “Akufi”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 480 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1200. Ntango molimo na ye ezwamaki, anzelu ya liwa amataki na likolo na kolela, mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango molimo na ye ezwamaki, anzelu ya liwa amataki na likolo na kolela, mpe mongongo moko eyokanaki uta na likolo: “Wa Muhammadah!”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 480 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1201. Na Yemen, bato mibale, Dhu Kala mpe Dhu Amr (na boyebi ya Bato ya Buku)...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Yemen, bato mibale, Dhu Kala mpe Dhu Amr (na boyebi ya Bato ya Buku), balobaki na Jarir bin Abdullah: “Moto oyo ozali kolobela akufi mikolo misato eleki”; na nzela, etuluku oyo eutaki na Madina endimaki yango.

Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 480 (Ehl-i kitabın onun vefatını haber vermesi) — satırdaki künye

1202. Na Uman, Moyuda moko alobaki na Amr bin al-As: “Soki moto oyo atindi yo azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Uman, Moyuda moko alobaki na Amr bin al-As: “Soki moto oyo atindi yo azali ntoma ya Allah, akufi lelo”; mwa ntango nsima, mokanda ya Abu Bakr eyebisaki liwa na ye na mokolo yango.

Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 481 (Ehl-i kitabın onun vefatını haber vermesi)

1203. Moto ya mayele ya Bayuda alobaki na al-Harith bin Abdullah al-Juhani, oyo ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele ya Bayuda alobaki na al-Harith bin Abdullah al-Juhani, oyo ye atindaki na Yemen: “Na mikanda ekomami ete Muhammad akokufa na mokolo boye”, mpe ayebisaki liwa na ye; mokanda ya Abu Bakr endimaki yango.

Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 481 (Ehl-i kitabın onun vefatını haber vermesi)

1204. Moyembi Abu Dhuayb al-Hudhali, na butu oyo azwaki nsango ya bokɔnɔ na ye, na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyembi Abu Dhuayb al-Hudhali, na butu oyo azwaki nsango ya bokɔnɔ na ye, na ntongo makasi ayokaki epai ya mongongo moko oyo amonani te banzembo oyo ndimbola na yango ezali: “Likama monene ekweli Islam; Mosakoli Muhammad azwami”, mpe ntango akomaki na Madina azwaki bato bazali kolela.

Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 481 (Ehl-i kitabın onun vefatını haber vermesi)

1205. Ntango bazalaki kosukola nzoto na ye, eloko moko te oyo emonanaka na bakufi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kosukola nzoto na ye, eloko moko te oyo emonanaka na bakufi emonanaki na ye, mpe solo moko kitoko oyo eyokamaki naino te kino mokolo yango epalanganaki; Ali alobaki: “Tata na ngai mpe mama na ngai bazala lisiko na yo; ozali na solo kitoko boni na bomoi mpe na liwa”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 482 (Yıkanması sırasında görülen âyetler)

1206. Apesaki Ali mitindo ya nsuka: “Moto mosusu te asukola ngai longola yo; moto…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Ali mitindo ya nsuka: “Moto mosusu te asukola ngai longola yo; moto nyonso oyo akomona nzoto na ngai ya kobombama, miso na ye ekokufa”; ntango Ali azalaki kosukola ye, eteni nyonso ya nzoto oyo asimbaki ezalaki kobaluka pɛtɛ lokola bato ntuku misato bazali kobalusa yango elongo na ye (biteni ya nzoto ezalaki kotombwama yango moko), mpe mongongo moko eyokanaki: “Bofungola te nzoto ya kobombama ya Mosakoli na bino”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 482 (Yıkanması sırasında görülen âyetler)

1207. Losambo ya kunda na ye esalemaki kozanga mokambi: bato bazalaki kokɔta etuluku…

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Losambo ya kunda na ye esalemaki kozanga mokambi: bato bazalaki kokɔta etuluku na etuluku mpe kosambela moko moko (bokeseni oyo ezali kaka na ye).

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 483 (Üzerine namaz kılınmasındaki hususiyet)

1208. Bokeseni oyo: “Mosakoli nyonso akundamaka na esika oyo molimo na ye ezwamaki”…

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Bokeseni oyo: “Mosakoli nyonso akundamaka na esika oyo molimo na ye ezwamaki”; ntango Abu Bakr akundolaki maloba yango, akundamaki na esika oyo akufaki.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 485 (Defnedilmesindeki hususiyetler)

1209. Ntango bazalaki kotinda nsango epai ya Abu Talha, oyo atimolaka kunda ya lahd…

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotinda nsango epai ya Abu Talha, oyo atimolaka kunda ya lahd, mpe epai ya Abu Ubayda, oyo atimolaka kunda ya shaqq, mpo na kunda na ye, Abbas abondelaki: “E Allah, ponela mosakoli na Yo oyo eleki malamu”, mpe Abu Talha, motimoli ya lahd, ayaki liboso.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 486 (Defnedilmesindeki hususiyetler)

1210. Batandaki na kunda na ye elamba moko ya motane ya velure (Waki: “Oyo ezali kaka…”)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Batandaki na kunda na ye elamba moko ya motane ya velure (Waki: “Oyo ezali kaka mpo na ye”), mpe alobaki: “Botandela lahd na ngai elamba na ngai ya velure; mabele epesameli nguya te likolo ya nzoto ya basakoli”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 486 (Defnedilmesindeki hususiyetler) — satırdaki künye; İbn Mâce 1628 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6502, c./s. 17/153-254]

1211. Alobaki: “Mosakoli moko te akufaka liboso ete moto moko ya umma na ye akamba ye...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mosakoli moko te akufaka liboso ete moto moko ya umma na ye akamba ye na losambo”; afungolaki elamba ya ekuke, amonaki basahaba na ye bazali kosambela na nsima ya Abu Bakr, mpe asepelaki; alobaki: “Moto nyonso oyo akozwa likama nsima na ngai, abɔndisama na likama na ngai; moto moko te ya umma na ngai akozwa likama eleki likama na ngai”.

Rabi al-Awwal 11 H (Yuni 632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 491 (Hayatının da ölümünün de ümmeti için hayır olması)

1212. Atindaki bakanga bikuke oyo ezalaki kofungwama epai ya moskeyi mpe atikaki kaka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki bakanga bikuke oyo ezalaki kofungwama epai ya moskeyi mpe atikaki kaka ekuke ya Abu Bakr, mpe alobaki: “Nazali komona molili na ekuke ya moto na moto kati na bino, kasi pole na ekuke ya Abu Bakr”.

Pene na 11 H (bokɔnɔ na ye ya nsuka)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 145 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler) — olayın aslı [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4382, c./s. 12/436]

1213. Ntango anzelu Jibrili atikelaki ye kopona kati na kotikala na mokili mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango anzelu Jibrili atikelaki ye kopona kati na kotikala na mokili mpe kokutana na Nkolo na ye, atunaki basahaba na ye toli; balobaki: “Tikala elongo na biso”, kasi Hubab bin al-Mundhir alobaki: “Pona oyo Nkolo na yo aponeli yo”, mpe ye andimaki likanisi na ye.

11 H (632), mwa ntango liboso ya liwa na ye

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 399 (istişarenin ona vacip oluşu bâbı)

1214. Alobaki: “Nasalisamaki na bobangi; natikelamaki kopona kati na kozela kino...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nasalisamaki na bobangi; natikelamaki kopona kati na kozela kino namona bilonga oyo ekofungwama mpo na umma na ngai mpe kokutana noki na Nkolo na ngai, mpe naponi oyo ya noki” (lisolo ya Tawus); alobaki ete na mpɔngi na ye bapesaki ye nsapi ya mokili, nsima bamemaki ye na nzela oyo eleki malamu, mpe basahaba na ye batikamaki kati na bisengo ya mokili (lisolo ya Salim bin Abi al-Jad).

11 H (632), mwa ntango liboso ya liwa na ye

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 471 (vefatını kendisinin haber vermesi ve vefatı sırasındaki mucizeler bâbı)

1215. Na ntango oyo akufaki, mpunda na ye Ufayr (Yafur) ekatisaki nsinga na yango...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango oyo akufaki, mpunda na ye Ufayr (Yafur) ekatisaki nsinga na yango, epotaki mbangu mpe emibwakaki na libulu ya Bani Khatma na Quba, mpe libulu yango ekomaki kunda na yango.

Liwa na ye, 11 H (632)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 404, 416 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

28 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: makamwa ya mai

1216. Mai kobima na misapi na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI MAI

Jabir bin Abdullah ayebisaki ete bato bayokaki mposa ya mai na mokolo ya Hudaybiya. Mosakoli ﷺ atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki moke ya mai, mpe mai ebandaki kobima makasi kati na misapi na ye, bongo ebele ya bato bamɛlaki mpe basukolaki nzoto mpo na losambo.

Mobembo ya Hudaybiya, 6 H.

LIZIBA Sahih al-Bukhari 3576

1217. Na Zawra (zando ya Madina), ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki moke, mai…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Zawra (zando ya Madina), ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki moke, mai ebimaki kati na misapi na ye; bato soki ~300 basukolaki nzoto.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya mai

LIZIBA İbn Kesîr s.27; 1000 Mucize no.271 (s.249); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3572; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 94 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 1. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 13. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 68; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 59; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 292; Buhârî, Menâkıb, no 3572; Müslim, Fezâil, no 2279c-d; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buharî, Vüdu 32, Menakıb 25; Müslim Fezail 5, (2279); Nesâî, Taharet 61; Tirmizî, Menakıb 12, (3635) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5591, c./s. 15/443]

1218. Ntango ntango ya losambo ekomaki mpe mai ezwamaki te, akɔtisaki lobɔkɔ na ye na…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ntango ya losambo ekomaki mpe mai ezwamaki te, akɔtisaki lobɔkɔ na ye na mbeki moke ya libanga oyo bamemaki mpe mai etiolaki kati na misapi na ye; bato soki 70–80 basukolaki nzoto (lisolo ya mibale ya Anas).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya mai

LIZIBA İbn Kesîr s.27; 19. Mektup listesi (183.txt) no.6; 1000 Mucize no.26 (s.38); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3575; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 575; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 94 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 13. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 67-68; c. 2, s. 68; ayrıca: Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 58; Buhârî, Vudû, no 200; Menâkıb, no 3574-3575; Müslim, Fezâil, no 2279a; Nesâî, Tahâret, no 78; Kütüb-i Sitte: Buharî, Vüdu 32, Menakıb 25; Müslim Fezail 5, (2279); Muvatta, Taharet 32 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5591, c./s. 15/443]

1219. Na mobembo ya Buwat, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na litanga moko ya mai oyo…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya Buwat, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na litanga moko ya mai oyo ezalaki na sani, mai ebimaki makasi na misapi na ye (lisolo ya Jabir).

2 H (623)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.457; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 575; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 96 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.9-10; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 8. İşaret, 3. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 372; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 62; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 295; islamveihsan.com, "Hz. Peygamber'in Mucizeleri"; Kütüb-i Sitte: Müslim, Zühd 74 (3013) — satırdaki künye

---

1220. Na bitumba mpe na mibembo, liboso na ye mai ebakisamaki mbala mingi (masolo ya ntango nyonso)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na bitumba mpe na mibembo, liboso na ye mai ebakisamaki mbala mingi (masolo ya ntango nyonso).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya mai

LIZIBA İbn Kesîr s.30; ayrıca: TDV İslâm Ansiklopedisi, "Mûcize", c. 30; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 254; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menakıb 25; Müslim Fezail 5, (2279); Müslim, İmaret 67, (1856) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5591, c./s. 15/443; no. 5592, c./s. 15/444; no. 5593, c./s. 15/444; no. 5594, c./s. 15/445]

1221. Mai ya libulu ya Quba (to libulu ya Anas) ekomaki ebele ntango asopaki mai ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mai ya libulu ya Quba (to libulu ya Anas) ekomaki ebele ntango asopaki mai ya monoko na ye, mpe ekaukaki lisusu te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya mai

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.597; 1000 Mucize no.267 (s.243); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 101 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 68; c. 2, s. 69; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 71

1222. Ntango abwakaki nsoi na libulu moko, mai na yango ekomaki elɛngi mpe ya solo lokola misk

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abwakaki nsoi na libulu moko, mai na yango ekomaki elɛngi mpe ya solo lokola misk.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya mai

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.143; 1000 Mucize no.361 (s.348); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 105; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 102-103; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 659 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6189, c./s. 16/620]

1223. Amɛlaki na mbeki ya Zamzam mpe apumbisaki mai na kati, mpe mbeki yango ebandaki koyoka solo lokola misk

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amɛlaki na mbeki ya Zamzam mpe apumbisaki mai na kati, mpe mbeki yango ebandaki koyoka solo lokola misk.

10 H (632)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.142; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 659 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6189, c./s. 16/620]

1224. Na mobembo moko, al-Bara, oyo azalaki kobenda mai elongo na bato motoba na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, al-Bara, oyo azalaki kobenda mai elongo na bato motoba na libulu oyo mai na yango ekitaki, mbeki na ye ebimaki mpamba; ye akɔtisaki lobɔkɔ na ye na mbeki mpe abondelaki; ntango bazongisaki mbeki, mai ebimaki makasi lokola ebale, kino moko kati na bango abangaki kozinda.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te (na kolanda Ibn Kathir likambo ekeseni na Hudaybiya)

LIZIBA 1000 Mucize no.28 (s.40); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14105; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 95 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 60; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 289

1225. Na Hammam bin Nufayd as-Sadi, oyo alobaki ete mai ya libulu oyo batimolaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Hammam bin Nufayd as-Sadi, oyo alobaki ete mai ya libulu oyo batimolaki ezali na mungwa, apesaki mbeki moko ya mai mpe alobaki asopa yango na libulu; libulu ekomaki elɛngi mpe ekomaki mai ya peto koleka na Yemen.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.225 (s.201)

1226. Na etumba moko, ntango mai ya mampinga esilaki, akɔtisaki misapi na ye na mbeki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango mai ya mampinga esilaki, akɔtisaki misapi na ye na mbeki oyo ezalaki na mai moke mpe afungolaki yango, mai ebimaki kati na misapi na ye, atindaki Bilal abelela bato, mpe basoda basukolaki nzoto na mai yango.

Na etumba moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.312 (s.290); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, bâbü mâ ekramallâhu'n-nebiyye min tefcîri'l-mâi min beyni esâbi'ihî, no. 25; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü mu'cizâtihî fi'l-mâ, no 14104; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 97 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 70; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 64; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 293; al-shia.org (Farsça mucize listeleri)

1227. Na esika ya mobali moko ya Ansar oyo alɛmbaki kosopa mai, andimaki kosopa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na esika ya mobali moko ya Ansar oyo alɛmbaki kosopa mai, andimaki kosopa elanga na ye na mbeki moko ya loposo mpo na tamari nkama moko, mpe asopaki kino nkolo ya elanga alobaki: “Elanga na ngai ezindi na mai”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.887 (s.740); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14108; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 88; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 114

1228. Na mobembo moko, ntango mai esilaki, alobaki: “Moto nyonso oyo atikali na mai...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango mai esilaki, alobaki: “Moto nyonso oyo atikali na mai amema yango”; asopaki mai moke oyo bamemaki na mbeki moko, atiaki lobɔkɔ na ye na kati, mpe mai ebandaki kobima kati na misapi na ye (lisolo ya Ibn Masud, na nzela ya Alqama).

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 13. fasıl (parmaklarından su akması) — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 70; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 64-65; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 293-294; Buhârî, Menâkıb, no 3579; Tirmizî, Menâkıb, no 3633; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 38; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25; Tirmizî, Menakıb 14, (3637); Nesâî, Taharet 61, (1, 60) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5594, c./s. 15/445]

1229. Na moko ya mibembo na ye, bamemelaki ye mbeki ya loposo (idawa) mpe balobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na moko ya mibembo na ye, bamemelaki ye mbeki ya loposo (idawa) mpe balobaki: “Tozali na mai mosusu te longola oyo”; asopaki mai na sani mpe azindisaki mosapi na ye na katikati, mpe bato bayaki mpe basukolaki nzoto (lisolo mursal ya ash-Shabi; at-Tirmidhi: “Na likambo oyo ezali mpe na lisolo uta na Imran bin Husayn”).

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 13. fasıl (parmaklarından su akması)

1230. Atunaki: “Ezali na mai ya kosukola?”; mobali moko amemaki mbeki oyo ezalaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki: “Ezali na mai ya kosukola?”; mobali moko amemaki mbeki oyo ezalaki na litanga moke ya mai (nutfa); asopaki mai na kopo, mpe bato 1,400 basukolaki nzoto, bango nyonso bamisopelaki mai mingi (lisolo ya Salama bin al-Akwa).

Na etumba moko, eleko ya Madina (pene na 6–7 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 14. fasıl (suyun bereketiyle fışkırması) — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – azıkların toplanması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 450; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 98; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 290; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim 1729 (Lukata) — satırdaki künye

1231. Apesaki Hasan mpe Husayn, oyo bazalaki kolela na mposa ya mai, lolemo na ye; bamɛlaki mpe bafandaki nye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Hasan mpe Husayn, oyo bazalaki kolela na mposa ya mai, lolemo na ye; bamɛlaki mpe bafandaki nye.

Eleko ya Madina, 4–10 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1232. Apesaki basahaba na ye mbeki moko ya loposo ya mai lokola bilei ya nzela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki basahaba na ye mbeki moko ya loposo ya mai lokola bilei ya nzela; akangaki monoko na yango mpe abondelaki; ntango ntango ya losambo ekomaki, bakitaki mpe bafungolaki mbeki; na kati ezalaki miliki ya elɛngi, mpe na monoko na yango mafuta ya miliki (lisolo ya Hammad bin Salama).

Na mobembo moko, eleko ya Madina (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1233. Ntango ntango ya losambo ya nsima ya midi ekomaki mpe bato bazwaki mai ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ntango ya losambo ya nsima ya midi ekomaki mpe bato bazwaki mai ya kosukola te, atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki oyo bamemaki, mai ebimaki na nse ya misapi na ye, mpe bato nyonso basukolaki kino moto ya nsuka (lisolo ya Ishaq bin Abdullah uta na Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3573 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 67; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 57; Buhârî, Menâkıb, no 3573; Müslim, Fezâil, no 2279b; Nesâî, Tahâret, no 76; Djamduri–Malinda, Journal of Islamic Education 6/1 (2021); WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buharî, Vüdu 32, Menakıb 25; Müslim Fezail 5, (2279); Muvatta, Taharet 32; Nesâî, Taharet 61; Tirmizî, Menakıb 12, (3635) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5591, c./s. 15/443]

1234. Na mobembo moko, ntango ntango ya losambo ekomaki mpe mai ezwamaki te, atiaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango ntango ya losambo ekomaki mpe mai ezwamaki te, atiaki misapi minei na kopo oyo ezalaki na mai moke mpe alobaki: “Botelema, bosukola”, mpe bato soki ntuku sambo basukolaki (lisolo ya al-Hasan al-Basri uta na Anas).

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3574 — satırdaki künye; Buharî, Menakıb 25; Müslim Fezail 5, (2279) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5591, c./s. 15/443]

1235. Na mobembo moko oyo babimaki na bato nkama mibale na zomi na eleko, ntango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko oyo babimaki na bato nkama mibale na zomi na eleko, ntango ntango ya losambo ekomaki mpe mai ezwamaki te, atindaki basopa na kopo mai oyo ezalaki na nse ya mbeki ya loposo, atiaki lobɔkɔ na ye mpe alobaki: “Bosukola malamu”; Jabir amonaki maziba ya mai kobima kati na misapi na ye, mpe atombolaki lobɔkɔ na ye te kino bato nyonso basukolaki.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 26 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 63

1236. Apesaki Rashid bin Abd Rabbih mabele na Ruhat, mpe apesaki ye mbeki moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Rashid bin Abd Rabbih mabele na Ruhat, mpe apesaki ye mbeki moko ya loposo etondi na mai oyo abwakaki nsoi (to afulaki) na kati, mpe alobaki: “Sopa yango na likolo ya mabele yango”; liziba moko ebimaki, oyo ezali kotiola kino lelo mpe babengaka yango “Mai ya Mosakoli”.

Eleko ya Madina (pene na 8 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 68

1237. Amɛlaki mai na mbeki oyo bamemelaki ye mpe apumbisaki mai ya monoko na ye na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amɛlaki mai na mbeki oyo bamemelaki ye mpe apumbisaki mai ya monoko na ye na libulu (to na mbeki), mpe solo lokola ya misk epalanganaki uta na yango (lisolo ya Wail bin Hujr).

Eleko ya Madina, pene na 9–10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.69

1238. Na etumba moko, ntango mposa ya mai makasi ebimaki, amemisaki mai epai ya moto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango mposa ya mai makasi ebimaki, amemisaki mai epai ya moto moko oyo azalaki na mai moke na mbeki na ye, atimolaki mabele, atiaki lobɔkɔ na ye mpe atindaki basopa mai likolo na yango; mampinga mobimba mpe banyama ya komata bamɛlaki kino batondaki na mai oyo ezalaki kobima kati na misapi na ye (lisolo ya Abu Layla al-Ansari).

Eleko ya Madina, na etumba moko

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14107 (8/301)

1239. Na mobembo moko, ntango bato nyonso bazalaki koluka mai mpe mai ezwamaki kaka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango bato nyonso bazalaki koluka mai mpe mai ezwamaki kaka epai ya moto moko, atindaki basopa yango na mbeki; wana bato bazalaki kosukola, maziba ebimaki na misapi na ye; nsima ete etuluku mobimba esilisaki kosukola, akangaki lobɔkɔ na ye, mpe mai etikalaki ndenge ezalaki na ebandeli.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 70 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: suyun çoğalması)

1240. Na etumba moko, ntango mposa ya mai makasi ekangaki bato, asɛngaki mbeki ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango mposa ya mai makasi ekangaki bato, asɛngaki mbeki ya loposo (rakwa), atindaki basopa mai na kati, abwakaki nsoi mpe abondelaki, mpe ntango akɔtisaki mosapi na ye ya moke, maziba ebimaki; bato nyonso bamɛlaki, bamɛlisaki banyama na bango mpe batondisaki bambeki na bango; asekaki

kino mino na ye ya nsima emonanaki, mpe apesaki nsango malamu ete moto oyo akoloba shahada akokɔta na Paladiso.

Na etumba moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 71 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: suyun çoğalması)

1241. Na mobembo moko, ntango bakitaki na Qaha esika mai ezalaki te, mosahaba moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango bakitaki na Qaha esika mai ezalaki te, mosahaba moko atimolaki zelo na lobɔkɔ na ye, zelo ekomaki mai mai, mpe mai ebimaki; Mosakoli ya Allah ﷺ mpe bato oyo bazalaki elongo na ye bamɛlaki kino batondaki, mpe apesaki esika yango kombo "Suqya".

Eleko ya Madina, mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 71 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: suyun çoğalması)

1242. Asukolaki nzoto na mbeki ya libulu ya Budaa, asopaki mai oyo etikalaki mpe nsoi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asukolaki nzoto na mbeki ya libulu ya Budaa, asopaki mai oyo etikalaki mpe nsoi na ye na libulu, mpe amɛlaki mai na yango; na ntango na ye babeli bazalaki kosukolama na koloba: "Bosukola bango na mai ya Budaa", mpe bazalaki kobika lokola bato oyo bafungoli bango na nsinga.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 118 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1243. Ntango basahaba bayimaki mpo na mposa ya mai, asɛngaki kopo monene (uss)...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango basahaba bayimaki mpo na mposa ya mai, asɛngaki kopo monene (uss); basopaki mwa mai na kati, atiaki mosapi na ye (lobɔkɔ na ye) mpe alobaki: "Bozwa mai"; Jabir amonaki mai kobima kati na misapi na ye lokola maziba.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 60 (Arzî mucizeler, cemâdât: parmakları arasından suyun kaynaması)

1244. Na mobembo moko, ntango mampinga oyo atindaki epai ya basambeli bikeko (kati na...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango mampinga oyo atindaki epai ya basambeli bikeko (kati na yango Abu Bakr) ekendaki, ye atikalaki na nsima elongo na bato mwambe mpe Anas; apapolaki mai oyo ezalaki na mbeki moke ya kosukola (mida'a) mpe abondelaki lipamboli, mpe bato libwa basukolaki; nsima atunaki: "Nkolo ya mida'a azali nani?", mpe bato nyonso bamɛlaki na mbeki yango moko, bamɛlisaki banyama na bango mpe batondisaki bambeki na bango.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 68-69 (Su bereketi: Enes'ten buna benzer başka hadis)

1245. Ntango abwakaki nsoi na libulu ya mungwa, oyo mai na yango ekitaki, ya bato oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abwakaki nsoi na libulu ya mungwa, oyo mai na yango ekitaki, ya bato oyo bazalaki koyima mpo na mungwa ya mai na bango, mai ya elɛngi ebimaki na libulu; bankolo ya libulu bazalaki komikumisa na yango libota na libota.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 28-29 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1246. Na mobembo moko, ntango basahaba, oyo bakomaki pene ya kokufa na mposa ya mai...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango basahaba, oyo bakomaki pene ya kokufa na mposa ya mai, bayimaki, alobaki: “Te; Nkolo na ngai azali elongo na ngai, namitiki na maboko na Ye”, mpe atindaki batia na mbeki moko mai moke oyo ekokaki ata kotondisa mobali moko ya bolɛmbu te; ntango akɔtisaki lobɔkɔ na ye, mai ebimaki kati na misapi na ye; bato nkoto na nkoto bamɛlaki kino batondaki, mpe alobaki: “Natatoli ete ngai nazali solo ntoma ya Allah”.

Eleko ya Madina, mobembo moko (buku epesi kombo ya mobembo te)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 75 (2. bâb, fasl: bazı mucizelerinin beyanı)

1247. Apesaki mobedwe moko, oyo azalaki koyima ete mai ya libulu na bango ekiti...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki mobedwe moko, oyo azalaki koyima ete mai ya libulu na bango ekiti, libanga moke moko to mibale oyo asukolaki na nsɔngɛ ya misapi na ye, mpe alobaki: “Bwaka yango na libulu”; ntango babwakaki libanga, mai ebimaki kino na monoko ya libulu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 491 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1248. Ntango Jabir ayimaki mpo na libulu na ye oyo mai na yango ezalaki ya mungwa mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Jabir ayimaki mpo na libulu na ye oyo mai na yango ezalaki ya mungwa mpe mpo na mposa ya mai, asukolaki makolo na ye na sani moko ya mai mpe atindaki basopa mai yango na libulu, mpe mai ya libulu ekomaki elɛngi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 507 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1249. Ntango abwakaki nsoi na libulu moko oyo mai na yango ekitaki (oyo bazalaki...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abwakaki nsoi na libulu moko oyo mai na yango ekitaki (oyo bazalaki kosalela lisusu te), mai etondaki kino bazalaki kozwa yango kozanga mbeki mpe nsinga.

Eleko ya Madina

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 103 (fasl fî mu'cizât ef'âlihî)

1250. Na “mokolo ya Mida'a”, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki ya kosukola oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na “mokolo ya Mida'a”, ntango atiaki lobɔkɔ na ye na mbeki ya kosukola oyo bamemaki, mai etondaki mpe emataki; bato nkoto mwambe basukolaki mpe bamɛlaki na yango, bamɛlisaki banyama na bango mpe batondisaki bambeki na bango.

Eleko ya Madina, mobembo; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 325 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim... fî mu'cizâti'n-Nebî)

1251. Na mobembo moko, ntango mai esilaki, atindaki Ali epai ya libanga moko mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango mai esilaki, atindaki Ali epai ya libanga moko mpe apesaki ye mitindo ya koloba: “Ngai nazali ntoma ya Mosakoli ya Allah, bimisa mai”; mai etiolaki uta na bisika ya libanga oyo ebimaki lokola mabɛlɛ ya kamela, mampinga emɛlaki, emɛlisaki banyama mpe esukolaki nzoto.

Eleko ya Madina, mobembo; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 42, no. 1/1 (fasl: âyâtühû fi'l-miyâh)

1252. Na mobembo moko, asɛngaki Ali mbeki moko (tawr), atiaki lobɔkɔ na ye ya mobali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, asɛngaki Ali mbeki moko (tawr), atiaki lobɔkɔ na ye ya mobali elongo na lobɔkɔ ya Ali na mbeki, mpe ntango alobaki: “Bima”, mai ebimaki kati na misapi na ye.

Eleko ya Madina, mobembo; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 42, no. 2/2 (fasl: âyâtühû fi'l-miyâh)

1253. Na etumba moko, ntango Ali, oyo atindaki koluka mai, azwaki kaka potopoto na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango Ali, oyo atindaki koluka mai, azwaki kaka potopoto na libulu, amemisaki potopoto yango, (abondelaki likolo na yango) mpe atindaki babwaka yango na libulu, mpe mai emataki mpe etondaki libulu.

Eleko ya Madina, etumba moko; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 43, no. 4/4 (fasl: âyâtühû fi'l-miyâh)

1254. Na etumba moko, ntango mai esilaki, amemisaki al-Bara bin Azib mbeki moke...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango mai esilaki, amemisaki al-Bara bin Azib mbeki moke (tawr), atiaki lobɔkɔ na ye elongo na lobɔkɔ na ye na mbeki; mai ebimaki makasi, mpe mampinga mpe banyama bamɛlaki kino batondaki (lisolo ya al-Bara).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 38 (Bâb 7: mübarek uzuvlarının bereketi, yiyecek ve içeceğin çoğalması)

1255. Ntango azalaki kozonga uta na mobembo moko, bato moko oyo mai ya libulu na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na mobembo moko, bato moko oyo mai ya libulu na bango ezalaki kosila na eleko ya moi basɛngaki libondeli; ntango abwakaki nsoi na libulu na bango, mai ebimaki mpe ekomaki ebele kino nse na yango emonanaki lisusu te; ntango Musaylima mokosi ayokaki yango, abwakaki nsoi na libulu moko ya mai moke, mpe libulu yango ekaukaki mobimba.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 234, 238-239 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

29 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: mabondeli ya mbula

1256. Na eleko ya kokauka, abimaki na esika ya losambo mpe abondelaki mbula; liboso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na eleko ya kokauka, abimaki na esika ya losambo mpe abondelaki mbula; liboso azonga na moskeyi, mbula enokaki makasi, mpe amwɛmwɛlaki ntango bato bazalaki kopota mbangu mpo na kobombama (lisolo ya Aisha).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli ya mbula

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.600; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 277; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Yağmur Dualarının Sayısı ve Çeşitleri" (kitabın dipnotu: Ebu Dâvud, Sünen, c:1, s:304; Hâkim, Müstedrek, c:3, s:328); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (Âişe) — satırdaki künye; Canan K3055 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3055, c./s. 9/366-367]

1257. Na libondeli ya mbula, ntango Abu Lubaba alobaki: “Tamari ezali na esika ya...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli ya mbula, ntango Abu Lubaba alobaki: “Tamari ezali na esika ya kokausa”, abondelaki: “Nokisa mbula kino Abu Lubaba akozipa libulu ya esika na ye ya kokausa na elamba na ye ya loketo”, mpe esalemaki ndenge moko.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli ya mbula

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.600; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 580; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 92 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 277; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 55; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 90, hadis no. 74/5; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Yağmur Dualarının Sayısı ve Çeşitleri" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâilü'n-nübüvve, c:2, s:450)

1258. Nsima ya bolakeli mabe na ye mpo na Mudar, ntango Kaab bin Murra alobaki: “Bato...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya bolakeli mabe na ye mpo na Mudar, ntango Kaab bin Murra alobaki: “Bato na yo babebi, bondela mpo na bango”, abondelaki mbula, mpe liboso Juma moko eleka, mbula enokaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 44, Kâ'b b. Mürre'nin gelişi bâbı — satırdaki künye

1259. Ntango mobedwe moko alimbolaki kokauka na loyembo mpe asɛngaki mbula...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobedwe moko alimbolaki kokauka na loyembo mpe asɛngaki mbula, abondelaki na minbar: “Allahumma isqina ghaythan mughithan...”, mbula enokaki mbala moko; mobali moko ya Kinana ayembaki loyembo oyo ezalaki kokundola molɔngɔ ya Abu Talib: “moto ya elongi ya pɛmbɛ, oyo mpo na lokumu ya elongi na ye basɛngaka mbula na mapata”, mpe alobaki: “Soki moyembi moko alobaki malamu, yo mpe olobi malamu”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 91 — Delâilü'n-nübüvve: semâvî mucizeler – istiskā

1260. Na mobembo yango moko, ntango babandaki nzela, mbula enokaki mpe basahaba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo yango moko, ntango babandaki nzela, mbula enokaki mpe basahaba bamɛlaki mai ya mbula; kati na bato misato oyo bayaki, mibale bafandaki mpe moko abalusaki mokongo mpe akendaki; ayebisaki makambo na bango: “Moko ayokaki nsɔni liboso ya Allah, mpe Allah ayokelaki ye nsɔni; mosusu abalukaki na kobongola motema, mpe Allah ayambaki kobongola motema na ye; mosusu abalusaki mokongo, mpe Allah abalusaki ye mokongo”.

Usfan, etumba ya Tihama (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 115 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – azıkların toplanması

1261. Na ntongo, na moskeyi, alobaki Allahu Akbar mbala misato mpe abondelaki: “E...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntongo, na moskeyi, alobaki Allahu Akbar mbala misato mpe abondelaki: “E Allah, pesa biso mbula; pesa biso bilei ya mafuta, ya miliki, ya mafuta ya nyama mpe ya mosuni”; atako lipata ezalaki te na likolo, mopepe mpe putulu etombwamaki, mapata esanganaki mpe mbula enokaki, mpe na mobu yango mafuta, miliki mpe mosuni ekomaki ebele kino ezalaki kopalangana na banzela (lisolo ya Abu Umama).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 276 (duaların kabulündeki mucizeler: yağmur duaları)

1262. Na mobembo moko, ntango mai ya kosukola ezwamaki te, abondelaki, mbula enokaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango mai ya kosukola ezwamaki te, abondelaki, mbula enokaki, mpe bato mpe banyama bamɛlaki kino batondaki (lisolo ya ar-Rubayyi bint Muawwidh).

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 277 (duaların kabulündeki mucizeler: yağmur duaları)

1263. Mpo na mobedwe moko oyo azalaki koyima mpo na kokauka, amataki na minbar...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobedwe moko oyo azalaki koyima mpo na kokauka, amataki na minbar, akumisaki Allah mpe abondelaki mbula; mbula enokaki, mpe bato oyo bazalaki koya uta na bangambo nyonso balobaki: “Tozwi bomoi” (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 277 (duaların kabulündeki mucizeler: yağmur duaları) — Canan K3054 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6364, c./s. 17/79; no. 3054]

1264. Na eleko ya nzala, abimaki na Madina kino na Baqi al-Gharqad, alati kitambala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na eleko ya nzala, abimaki na Madina kino na Baqi al-Gharqad, alati kitambala ya moindo ya moto, amikundisi na likonga ya Baarabu, abalukaki epai ya kibla, asambelaki biteni mibale (rakat) na mongongo makasi (na Sura at-Takwir mpe Sura ad-Duha), mpe atangaki libondeli molai ya mbula; kaka ntango asilisaki libondeli na ye, mbula enokaki makasi kino bato bazalaki kokanisa ndenge nini bakozonga na bandako na bango, banyama bazwaki lisusu bomoi mpe mabele ekomaki mobesu (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 278 (duaların kabulündeki mucizeler: yağmur duaları)

1265. Ntango azalaki kobondela mbula na minbar, Ibn Umar atalaki elongi na ye mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobondela mbula na minbar, Ibn Umar atalaki elongi na ye mpe akundolaki molɔngɔ ya Abu Talib: “Moto ya elongi ya pɛmbɛ, oyo mpo na lokumu ya elongi na ye basɛngaka mbula na mapata; esika ya kobombama ya bana bitike, mobateli ya basi bakufeli mibali” (litatoli ete mabondeli na ye ya mbula endimamaka).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 47-48 (Yağmur gecikince ümmeti için Rabbinden yağmur istemesi ve duasının kabulü) — satırdaki künye

1266. Ntango bakitaki na lobwaku moko ya mabele pɛtɛ oyo ezangaki mai, mpe basambeli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bakitaki na lobwaku moko ya mabele pɛtɛ oyo ezangaki mai, mpe basambeli bikeko bafandaki liboso pembeni ya mabulu, Baislam bazalaki na mposa ya mai, mpe bato mosusu ya bilongi mibale balobaki: “Soki azalaki mosakoli, mbele asɛngaki mai mpo na bato na ye lokola Musa”; ntango ayokaki yango, afungolaki mabɔkɔ na ye mpe abondelaki na kotangaka bizaleli ya lipata; liboso mabɔkɔ na ye ekita, na ezaleli nyonso oyo atangaki, lipata moko epesaki elili, mbula enokaki, mpela etondisaki lobwaku, mpe bato nyonso bamɛlaki kino batondaki (lisolo ya Aisha bint Saad uta na tata na ye Saad bin Abi Waqqas).

Eleko ya Madina, na etumba moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. Mustafa Abdülkādir Atâ, Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1408/1988; tek cilt), s. 353 (Ebvâbü mu'cizâtih, 32. bâb: dualarının kabulü)

1267. Ntango afandaki, atelemaki mpe asalaki lokola azali kosimba lobɔkɔ ya moto moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki, atelemaki mpe asalaki lokola azali kosimba lobɔkɔ ya moto moko oyo amonanaki te, nsima alobaki: “Anzelu ya mbula Ismail asɛngaki ndingisa epai ya Nkolo na ye mpe apesi ngai mbote; nasɛngaki mbula, mpe alaki ngai mokolo boye ya sanza boye”; bato ya bilongi mibale bakomaki mokolo yango mpe basɛkɛlaki

yango; na mokolo yango, atako molunge ezalaki makasi, atindaki Ali atala likolo mpe amonisaki ye lipata moko monene lokola nguba, mpe mbula enokaki makasi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 15, 115 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

1268. Mpo na bato moko oyo bazalaki koyima mpo na kokauka, abimisaki minbar mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na bato moko oyo bazalaki koyima mpo na kokauka, abimisaki minbar mpe abondelaki, mpe atindaki bato baloba “Amin”; anzelu Jibrili akitaki mpe ayebisaki ete mbula elakami na mokolo boye na ngonga boye; na ngonga yango, mopepe ememaki lipata mpe mbula makasi enokaki; ntango bazongaki na bobangi ya kozinda, atindaki bango babondela: “Allahumma hawalayna wa la alayna”, mpe mbula ekendaki zingazinga (lisolo ya Ruzayk).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 21-22 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

1269. Alobaki na bato oyo basɛngaki ye mbula: “Lobi mbula ekonoka”; na ntongo oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na bato oyo basɛngaki ye mbula: “Lobi mbula ekonoka”; na ntongo oyo elandaki, likolo ezalaki polele lokola talatala, mpe moto moko alobaki: “Oyo olobaki lobi ezali wapi?”; lipata moko emataki mpe etondisaki milobwaku; mbala oyo, ntango balobaki: “Longola yango mosika na biso”, na libondeli “Allahumma hawalayna wa la alayna” lipata ekendaki na lobɔkɔ ya mobali mpe ya mwasi.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 105 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1270. Na ndako ya Abu Talha, mampa mwa moke ya orge ya Umm Sulaym etondisaki bato 70–80

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndako ya Abu Talha, mampa mwa moke ya orge ya Umm Sulaym etondisaki bato 70–80.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.543; İbn Kesîr s.39; 19. Mektup listesi (183.txt) no.64, 124; 1000 Mucize no.30 (s.43); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3578; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14119-14122; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 105 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – Ebû Talha'nın evi; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 76-77; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 507-508; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 81-87; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 279; Buhârî, Menâkıb, no 3578; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 26, 36; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 90; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıb 25 (3578), Et'ime 6, 48; Müslim, Eşribe 142-143 (2040)

1271. Na mobembo oyo Abd al-Rahman bin Abi Bakr ayebisaki, bato 130 baliaki na saa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo oyo Abd al-Rahman bin Abi Bakr ayebisaki, bato 130 baliaki na saa moko ya farini mpe na libale ya mpate moko, mpe oyo etikalaki batiaki likolo ya kamela.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA İbn Kesîr s.47; 19. Mektup listesi (183.txt) no.61, 122; 1000 Mucize no.256 (s.229); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 113 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 80; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 94; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 280; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Hibe 28, Et'ime 6 (2618); Müslim, Eşribe 175 (2056)

1272. Na ndako ya Abu Bakr, bilei oyo bapesaki bapaya ya bato ya Suffa ezalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndako ya Abu Bakr, bilei oyo bapesaki bapaya ya bato ya Suffa ezalaki kobakisama uta na nse ntango bazalaki kolya, mpe ekomaki mbala misato ndenge ezalaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.559; İbn Kesîr s.45; 1000 Mucize no.38 (s.50); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3581; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 112 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 84; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 93; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3581, 602; Müslim 2057

1273. Na sani moko ya bilei, bituluku ya bato zomi zomi baliaki uta na ntongo kino na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na sani moko ya bilei, bituluku ya bato zomi zomi baliaki uta na ntongo kino na midi; “ezalaki kobakisama uta na likolo” (lisolo ya Samura).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA İbn Kesîr s.45; 19. Mektup listesi (183.txt) no.66, 126; 1000 Mucize no.41 (s.53); web: Tirmizî, Menâkıb, bâb fî âyâti isbâti nübüvveti'n-nebî, no. 3625; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 112 — Delâilü'n-nübüvve:

yemeğin çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 8. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 79; ayrıca: Tirmizî, Menâkıb, no 3625; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 92; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 281; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb (3625)

1274. Na kopo moko ya miliki, bato nyonso ya Suffa mpe Abu Hurayra batondaki, mpe etikalaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kopo moko ya miliki, bato nyonso ya Suffa mpe Abu Hurayra batondaki, mpe etikalaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.557; İbn Kesîr s.35; 19. Mektup listesi (183.txt) no.133, 146; 1000 Mucize no.29 (s.40); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 102 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 16. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 80-81; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 73; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 296; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 48-49, no. 15/4; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Rikāk 17 (6452); Tirmizî, Sıfatü'l-Kıyâme 36 (2477)

1275. Lobɔkɔ moko ya tamari oyo ezalaki na saki ya Abu Hurayra epambolamaki na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Lobɔkɔ moko ya tamari oyo ezalaki na saki ya Abu Hurayra epambolamaki na libondeli na ye mpe esilaki te mibu mingi kino liwa ya shahidi ya Uthman.

Libondeli: eleko ya Madina; kowumela kino 35 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.565; İbn Kesîr s.50; 19. Mektup listesi (183.txt) no.132; 1000 Mucize no.44 (s.55); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 117 — Delâilü'n-nübüvve: Ebû Hüreyre'nin dağarcığı; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 15. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 84-85; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 102-104; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 284-285; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 18, 29; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 55; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb (3838) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5597, c./s. 15/448-449]

1276. Mbeki ya loposo ya mafuta ya Umm Malik ezalaki kozwama etondi na mafuta mbala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mbeki ya loposo ya mafuta ya Umm Malik ezalaki kozwama etondi na mafuta mbala nyonso oyo bana na ye bazalaki kosɛnga eloko ya kolya na limpa; ntango akamolaki yango, esilaki (“Soki okamolaki yango te, elingaki kotikala libela”).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA İbn Kesîr s.37; 19. Mektup listesi (183.txt) no.140; 1000 Mucize no.43 (s.54), no.311 (s.288); web: Müslim, Fezâil, bâbün fî mu'cizâti'n-nebî, no. 2280; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 89; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 78-79, 105; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 283; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 121; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâil 8 (2280)

1277. Mbeki ya loposo ya mafuta ya Umm Sharik, oyo ezalaki mpamba, etondaki na mafuta

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mbeki ya loposo ya mafuta ya Umm Sharik, oyo ezalaki mpamba, etondaki na mafuta.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.581; 1000 Mucize no.346 (s.330); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 32, Devs heyeti bâbı; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 78; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 235, 239; c. 18, s. 26, 36; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 25; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 90

1278. Mbeki ya loposo ya mafuta ya miliki oyo Umm Aws al-Bahziyya apesaki ye lokola likabo epambolamaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mbeki ya loposo ya mafuta ya miliki oyo Umm Aws al-Bahziyya apesaki ye lokola likabo epambolamaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA 1000 Mucize no.310 (s.287); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14128; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 89; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 77-78

1279. Na ndambo ya wasq ya orge oyo apesaki mobali moko, libota na ye baliaki ntango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndambo ya wasq ya orge oyo apesaki mobali moko, libota na ye baliaki ntango molai; ntango bamekaki yango, esilaki (“Soki bomekaki yango te, mbele bozalaki kolya libela”).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.65, 125, 137; 1000 Mucize no.42 (s.54); web: Müslim, Fezâil, bâbün fî mu'cizâti'n-nebî, no. 2281; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14131; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 79, 105; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 37; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 90; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâil 3 (2281)

1280. Orge moke oyo ezalaki na etando ya Aisha esilaki te ntango molai; ntango amekaki yango, esilaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Orge moke oyo ezalaki na etando ya Aisha esilaki te ntango molai; ntango amekaki yango, esilaki.

Nsima ya 11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.570; 1000 Mucize no.45 (s.57); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 105; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Hz. Âişe)

1281. Nyongo monene ya tata ya Jabir, oyo akufaki shahidi, efutamaki na tamari moke...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nyongo monene ya tata ya Jabir, oyo akufaki shahidi, efutamaki na tamari moke ntango ye atambolaki zingazinga ya esika ya kotia mbuma mpe abondelaki, mpe tamari ebakisamaki.

3–4 H (nsima ya Uhud)

LIZIBA İbn Kesîr s.49; Beyhakî, Delâil c.4 s.470; 19. Mektup listesi (183.txt) no.131; 1000 Mucize no.88 (s.63), no.886 (s.739); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3580; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 116 — Delâilü'n-nübüvve: hurmanın çoğalması; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 14. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 87; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 101; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 276; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 31-32, 42; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 154-155; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 117; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 52, no. 20/9; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Câbir b. Abdullah'ın Hurma Mahsulünün

Bütün Borçlarını Ödeyecek Kadar Bereketlenişi" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:3, s:373, 391; Buhârî, Sahîh, c:3, s:21, 84, 89, 199); Kütüb-i Sitte: Buharî, Büyu 51, İstikraz 8, 9, 18, Sulh 13, Vesaya 36, Menakıb 25; Megazî 18; Nesaî, Vesaya 4; Ebu Davud, Vesaya 17 (2884) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5599, c./s. 15/453-454]

1282. Bilei moke ya Fatima (sani moko ya mosuni mpe limpa) ekokaki na libondeli na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bilei moke ya Fatima (sani moko ya mosuni mpe limpa) ekokaki na libondeli na ye mpo na libota mobimba mpe bazalani.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.564; 19. Mektup listesi (183.txt) no.129, 138; 1000 Mucize no.249 (s.219); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 111 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – Fâtıma'nın evi; Questions on Islam, "The Miracles Concerning the Increase in Food and Drink"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 82-83; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 91

1283. Masolo mosusu mpo na kobakisama ya bilei (eteni ya ntango nyonso)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Masolo mosusu mpo na kobakisama ya bilei (eteni ya ntango nyonso).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA İbn Kesîr s.39; Beyhakî, Delâil c.4 s.577; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 255; Kütüb-i Sitte: Buharî, Megazî 29; Müslim, Eşribe 141 (2039) (örnek) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5596, c./s. 15/447-448; no. 5597, c./s. 15/448-449]

1284. Ntango mopaya ayaki mpe eloko ezalaki te ya koyamba ye na yango, nsima ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mopaya ayaki mpe eloko ezalaki te ya koyamba ye na yango, nsima ya libondeli: “E Allah, tozali kosɛnga ngolu mpe mawa na Yo”, mpate ya kotumba eyaki lokola likabo.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.587; İbn Kesîr s.51; 1000 Mucize no.131 (s.108), no.273 (s.250); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 279; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 108

1285. Libondeli “Allah apambola yo” mpo na badinari oyo Miqdad azwaki, mpe lipamboli na yango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli “Allah apambola yo” mpo na badinari oyo Miqdad azwaki, mpe lipamboli na yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA 1000 Mucize no.173 (s.150); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 283; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, İmâret 40 (3087); İbnu Mâce, Lukata 3 (2508) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2032, c./s. 7/378]

1286. Mosuni ya mpate oyo Masud bin Khalid atindaki epambolamaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosuni ya mpate oyo Masud bin Khalid atindaki epambolamaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA 1000 Mucize no.305 (s.282); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14130; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 83

1287. Na mpate oyo balambaki, asɛngaki mbala misato kolandana “lobɔkɔ ya liboso”, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mpate oyo balambaki, asɛngaki mbala misato kolandana “lobɔkɔ ya liboso”, mpe alobaki: “Soki ofandaki nye, mbele ozalaki kopesa ngai mbala nyonso oyo nazali kosɛnga” (Abu Rafi).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA 1000 Mucize no.112 (s.89); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 577; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü kavlihî nâvilni'z-zirâ', no 14133-14135; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 377; c. 2, s. 92; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 111-113

1288. Mosuni oyo Umm Salama aboyaki kopesa mosɛngi mpe abombaki ekomaki libanga

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosuni oyo Umm Salama aboyaki kopesa mosɛngi mpe abombaki ekomaki libanga.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.68; 1000 Mucize no.170 (s.149), no.297 (s.274); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 178-179

1289. Ntango atiaki na monoko mosuni ya mpate oyo bazwaki kozanga ndingisa ya nkolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atiaki na monoko mosuni ya mpate oyo bazwaki kozanga ndingisa ya nkolo na yango, alobaki: “Mosuni oyo ezali koyebisa ete ezwamaki kozanga ndingisa”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.78; 1000 Mucize no.393 (PDF s.387); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 176; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 252; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 318; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (İbn Kesîr'in naklettiği metin)

1290. Basahaba bayokaki bilei oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye kokumisa Allah ntango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Basahaba bayokaki bilei oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye kokumisa Allah ntango bazalaki kolya (lisolo ya Ibn Masud).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya bilei mpe ya lipamboli

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.3 s.250; Beyhakî, Delâil c.4 s.520; İbn Kesîr s.30; 1000 Mucize no.94 (s.69); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3579; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 575 ve 578; İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6493; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 98 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 70; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 64-65, 135, 419, 445, 135; Buhârî, Menâkıb, no 3579; Tirmizî, Menâkıb, no 3633; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 379; c. 17, s. 379-380; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 47; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 80; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25; Tirmizî, Menakıb 14 (3637); Nesâî, Taharet 61 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5594, c./s. 15/445]

1291. Ntango mama ya Jabir abengaki ye na nkuku na bilei oyo alambaki, ayaki elongo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mama ya Jabir abengaki ye na nkuku na bilei oyo alambaki, ayaki elongo na bato ntuku mitano; bato nyonso, oyo bazalaki kokɔta zomi zomi, batondaki, mpe bilei etikalaki ndenge ezalaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.893 (s.743); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14123; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 82

1292. Akangaki mpe akamaki mpate moko kaka oyo Khabbab bin al-Aratt, oyo akendaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akangaki mpe akamaki mpate moko kaka oyo Khabbab bin al-Aratt, oyo akendaki na etumba, atikelaki libota na ye, mpe atondisaki mbeki ya monene ya sani ya kopɔtɔ farini; libota mpe bazalani bamɛlaki; ntango Khabbab azongaki mpe ye moko akamaki, miliki ezongaki ndenge ezalaki liboso.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.538; 1000 Mucize no.307 (s.283); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü bereketihî fi'l-leben, no 14139; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 102 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 99; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 74; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 383; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 104

1293. Nsima ya kolya elongo na basahaba na ye kino batondaki tamari nkama moko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kolya elongo na basahaba na ye kino batondaki tamari nkama moko oyo azwaki lokola lifuta ya kosopa elanga ya Moansari moko, azongiselaki mobali yango tamari nkama moko lisusu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.888 (s.740)

1294. Bilei oyo etikalaki na ndako ya Abu Bakr ememamaki epai ya Mosakoli ﷺ, mpe bato...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bilei oyo etikalaki na ndako ya Abu Bakr ememamaki epai ya Mosakoli ﷺ, mpe bato zomi na mibale oyo bazalaki komonisa etuluku ya boyokani, elongo na mibali oyo bazalaki elongo na moko na moko kati na bango, bango nyonso baliaki na mbeki wana moko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.39 (s.50); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3581, 602; Müslim 2057

1295. Apesaki Umar mitindo ya koleisa bato 440 oyo bayaki kosɛnga bilei; atako bato...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Umar mitindo ya koleisa bato 440 oyo bayaki kosɛnga bilei; atako bato nyonso bazwaki na mbumba ya tamari oyo ezalaki na ndako ya Umar ndenge bazalaki na bosɛngi, tamari ekitaki ata moke te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.90 (s.65), no.272 (s.249); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 113; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud (Dükeyn b. Saîd el-Müzenî) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 407, c./s. 3/178]

1296. Amemaki na ndako na ye bapaya oyo bakweaki na eteni na ye kati na bapaya oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amemaki na ndako na ye bapaya oyo bakweaki na eteni na ye kati na bapaya oyo basanganaki na moskeyi; na supu moke mpe masanga moke oyo Aisha abombaki mpo na kofungola kokila bilei, ye moko amekaki liboso, nsima apesaki na Bismillah, mpe ekokaki mpo na bapaya nyonso.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.168 (s.146); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 82

1297. Atindaki Bilal asopa mbeki ya mafuta ya miliki oyo Umm Malik al-Ansariyya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki Bilal asopa mbeki ya mafuta ya miliki oyo Umm Malik al-Ansariyya amemaki, mpe azongiselaki ye mbeki; Umm Malik azwaki mbeki etondi lisusu, mpe alobaki: “Oyo ezali lipamboli oyo Allah apesi yo lokola lifuta ya bolamu na yo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.169 (s.148); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14127; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 89

1298. Nadla bin Amr al-Ghifari, oyo akamelaki ye miliki, oyo liboso azalaki komela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nadla bin Amr al-Ghifari, oyo akamelaki ye miliki, oyo liboso azalaki komela mbeki sambo kasi azalaki kotonda te, nsima na ye atondaki na mbeki moko ya miliki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.226 (s.202); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86

1299. Mpo na Nawfal bin al-Harith bin Abd al-Muttalib, oyo abalisaki, atiaki elamba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Nawfal bin al-Harith bin Abd al-Muttalib, oyo abalisaki, atiaki elamba na ye ya ebende lokola ndanga epai ya Moyuda moko na lobɔkɔ ya Abu Rafi mpe Abu Ayyub; mbuma saa ntuku misato oyo azwaki eliamaki ndambo ya mobu, kasi ntango bamekaki yango, ekitaki te; alobaki: “Soki omekaki te, mbele ozalaki kolya bomoi na yo mobimba”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.254 (s.227); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 106

1300. Na basahaba oyo balobaki: “Tozali kolya kasi totondaka te”, ayebaki ete...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na basahaba oyo balobaki: “Tozali kolya kasi totondaka te”, ayebaki ete bazalaki kolya moto na moto mpe alobaki: “Bosangana na bilei na bino mpe botanga kombo ya Allah, ekopambolama”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.255 (s.228); Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Et'ime 15 (3764); İbnu Mâce, Et'ime 17 (3286) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3871, c./s. 11/98]

1301. Na motuna ya Salama bin Nufayl, ayebisaki ete bilei eyelaki ye uta na likolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna ya Salama bin Nufayl, ayebisaki ete bilei eyelaki ye uta na likolo (na nzungu moko ya moto) mpe ete oyo etikalaki ezongisamaki na likolo; ayebisaki mpe ete noki akokabwana na bango, ete basahaba bakobomana, mpe ete liboso ya Ngonga ya nsuka ekozala na mibu mibale ya liwa monene mpe ya koninganinga ya mabele.

Eleko ya Madina, pene na liwa na ye (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.301 (s.279); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 92-93; c. 2, s. 93; Kütüb-i Sitte (kısmen): Nesâî, Hayl 1 (6, 214-215) (kısmen) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1032, c./s. 5/75]

1302. Ye mpe basahaba na ye baliaki na mpate moko oyo Khalid bin Abd al-Uzza, moto ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ye mpe basahaba na ye baliaki na mpate moko oyo Khalid bin Abd al-Uzza, moto ya libota monene mpenza, akataki mpo na ye; oyo etikalaki epesamaki na Khalid mpe na libota na ye, bango mpe baliaki mpe etikalaki lisusu.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.302 (s.280); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86

1303. Na Madina, Miqdad bin al-Aswad, mopaya na ye na ndako na ye, amɛlaki eteni ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, Miqdad bin al-Aswad, mopaya na ye na ndako na ye, amɛlaki eteni ya miliki oyo babombelaki ye mpe ayokaki mawa; ntango ayaki na ndako mpe azwaki mbeki mpamba, abondelaki: “E Allah, leisa moto oyo akoleisa ngai, mɛlisa moto oyo akomɛlisa ngai”; Miqdad azwaki mabɛlɛ ya bantaba oyo bakamaki sika etondi, akamaki mpe apesaki ye, mpe ye alobaki: “Oyo ezali lipamboli oyo ekiti uta na likolo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.313 (s.290); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 102 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 100; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 74; Kütüb-i Sitte: Müslim 2055

1304. Na mobembo moko oyo abimaki elongo na bato nkama minei, ntango bakitaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko oyo abimaki elongo na bato nkama minei, ntango bakitaki na esika oyo mai ezalaki te, ntaba moko ya maseke mibale eyaki mpe etelemaki liboso na ye; akamaki yango, mpe ye moko mpe basahaba nyonso bamɛlaki kino batondaki; alobaki na Nafi: “Kanga yango, kasi nakanisi te ete okokoka kosimba yango”; na butu ntaba ebungaki, mpe alobaki: “Moto oyo amemaki yango azongisi yango”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.332 (s.308), no.899 (s.746); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 103 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 98; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 75; İbnü'l-

1305. Ntango apapolaki mabɛlɛ mpe mikongo ya bantaba ya mwana etike mobateli Abu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango apapolaki mabɛlɛ mpe mikongo ya bantaba ya mwana etike mobateli Abu Qirsafa, oyo ekomaki na bolɛmbu mpe miliki na yango esilaki, mpe abondelaki, bantaba bakomaki mafuta mpe mabɛlɛ na bango etondaki na miliki; na yango mama na ye mpe ndeko mwasi ya mama na ye bakomaki Baislam.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.342 (s.328); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 99

1306. Mpo na mbuma saa ntuku misato oyo apesisaki ntango abalisaki Umm Sharik na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mbuma saa ntuku misato oyo apesisaki ntango abalisaki Umm Sharik na Zayd, balobaki: “Bolya, bomeka te”; atako baliaki, ntango nsima bamekaki yango, mbuma ekitaki ata moke te na saa ntuku misato.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.345 (s.330); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 88; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 78

1307. Na mpate moko oyo akataki, atindaki elenge mosali amemela ye mbala misato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na mpate moko oyo akataki, atindaki elenge mosali amemela ye mbala misato kolandana lobɔkɔ ya liboso; ntango asɛngaki ya minei, elenge alobaki: “Okati mpate moko, namemi mabɔkɔ misato”, mpe ye alobaki: “Soki ofandaki nye, mbele omemaki oyo nazalaki kosɛnga”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.885 (s.739); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü kavlihî nâvilni'z-zirâ', no 14136; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 92

1308. Apesaki Abu Hurayra mpe etuluku ya basahaba oyo bayaki na moskeyi na nzala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Abu Hurayra mpe etuluku ya basahaba oyo bayaki na moskeyi na nzala tamari mibale mibale uta na sani moko mpe alobaki: “Bolya oyo, bomela mai likolo na yango; lelo ekokokela bino”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.889 (PDF s.744); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 84

1309. Mpo na mwana etike oyo asɛngaki bilei mpo na ndeko na ye mwasi etike mpe mama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mwana etike oyo asɛngaki bilei mpo na ndeko na ye mwasi etike mpe mama na ye mwasi oyo mobali akufa, abondelaki likolo ya tamari ntuku mibale na moko oyo ememamaki uta na bandako ya basi na ye, mpe

alobaki: “Sambo mpo na yo, sambo mpo na mama na yo, sambo mpo na ndeko na yo; bolya moko na ntongo mpe moko na mpokwa”, mpe tamari ekokaki mpo na bango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.890 (s.742); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 86-87

1310. Atiaki misapi na ye na sani moko ya bilei na tamari oyo Abu Hurayra amemaki uta...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki misapi na ye na sani moko ya bilei na tamari oyo Abu Hurayra amemaki uta na ndako ya basi na ye, mpe alobaki: “Bolya na Bismillah”, mpe bato nyonso ya moskeyi oyo abengisaki batondaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.894 (s.744), no.895 (s.744); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14124; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 84

1311. Atindaki Abu Hurayra abenga ba-muhajir babola koleka nkama moko oyo bazalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki Abu Hurayra abenga ba-muhajir babola koleka nkama moko oyo bazalaki kofanda na Suffa; na mesa moko ya bilei oyo batiaki liboso na bango, bango nyonso baliaki ndenge balingaki mpe batelemaki; mbeki etikalaki etondi ndenge batiaki yango, mpe kaka bilembo ya misapi nde emonanaki na bilei.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 7. İşaret, 9. misal (s. 170) — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14122-14123; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 81; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 36; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 90; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 89-90

1312. Fatima alambaki nzungu moko mpo na bilei ya midi mpe atindaki Ali abenga ye; na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Fatima alambaki nzungu moko mpo na bilei ya midi mpe atindaki Ali abenga ye; na mitindo na ye, Fatima akabolelaki basi na ye nyonso sani moko moko uta na nzungu, nsima mpo na ye, mpo na Ali mpe mpo na Fatima; ntango atombolaki nzungu, ezalaki naino kotonda mpe kotiola; alobaki: “Toliaki na yango ndenge Allah alingaki”.

Eleko ya Madina, nsima ya 2 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl (yemeğin çoğalması)

1313. Apalanganisaki na mbeki bilei ya monene ya lobɔkɔ moko oyo mobali moko ya Ansar...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apalanganisaki na mbeki bilei ya monene ya lobɔkɔ moko oyo mobali moko ya Ansar mpe mwasi na ye babongisaki, alobaki: “Masha Allah” mpe abondelaki; bato nyonso oyo bayaki elongo na ye, oyo batondisaki ndako, ndako moke mpe lopango, baliaki na yango; nsima ya kotonda, bilei etikalaki na mbeki ndenge ezalaki na ebandeli (lisolo ya Thabit uta na mobali mpe mwasi ya Ansar oyo bankombo na bango epesami te).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 15. fasıl (yemeğin çoğalması)

1314. (Na mokolo ya Ashura) azalaki kobwaka nsoi na minoko ya bana ya mabɛlɛ; nsoi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Na mokolo ya Ashura) azalaki kobwaka nsoi na minoko ya bana ya mabɛlɛ; nsoi na ye ezalaki kokokela bango kino na butu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1315. Hanash bin Uqayl alobaki: “Mosakoli ya Allah amɛlisaki ngai masanga ya sawiq...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Hanash bin Uqayl alobaki: “Mosakoli ya Allah amɛlisaki ngai masanga ya sawiq; ye amɛlaki ebandeli na yango, ngai namɛlaki nsuka na yango; banda mokolo wana, ntango nazalaki na nzala nazalaki koyoka botondi na yango, ntango nazalaki na mposa ya mai nazalaki koyoka ndenge ezalaki kotondisa ngai, mpe na molunge nazalaki koyoka malili na yango”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1316. Mpate ya Anas ebimisaki miliki mingi mpo na lipamboli na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpate ya Anas ebimisaki miliki mingi mpo na lipamboli na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1317. Na mobembo yango moko, ntango basahaba bayimaki mpo na nzala, alobaki: “Mbala...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo yango moko, ntango basahaba bayimaki mpo na nzala, alobaki: “Mbala mosusu Allah akoleisa bino”; ntango bakomaki na libongo ya mbu, mbu emataki mpe ebwakaki nyama moko monene, mpe baliaki yango kino batondaki.

Na mobembo moko (balobaka Buwat), pene na 2 H (623)

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.10 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 373; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 62; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Kütüb-i Sitte: Müslim, Zühd 74 (3014)

1318. Alobaki na Saad, moombo oyo Abu Bakr asikolaki, na esika oyo ayebaki ete ntaba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Saad, moombo oyo Abu Bakr asikolaki, na esika oyo ayebaki ete ntaba ezali te: “Kamela ngai ntaba”; Saad akendaki, azwaki ntaba moko oyo mabɛlɛ na yango etondi mpe akamaki yango; ntango ntaba ebungaki na

mobulu ya mobembo, alobaki: “Ezali na nkolo na yango”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 103 — Delâilü'n-nübüvve: sütün çoğalması

1319. Atindaki basopa mafuta ya mbeki ya loposo etondi oyo Umm Sulaym atindaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki basopa mafuta ya mbeki ya loposo etondi oyo Umm Sulaym atindaki na nzela ya mwana mwasi ya mobali na ye, mpe azongisaki mbeki; Umm Sulaym azwaki mbeki, ekangami na nsɛtɛ, etondi kino mafuta ezalaki kotanga; ye alobaki: “Ozali kokamwa ete Allah aleisi yo lokola oleisaki mosakoli na Ye? Lya mpe leisa bato”; mafuta yango ekokaki lokola eloko ya kolya na limpa sanza moko to mibale.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 103 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması

1320. Na etumba ya Tihama, na Usfan, ntango basahaba balingaki kokata bakamela mpo na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba ya Tihama, na Usfan, ntango basahaba balingaki kokata bakamela mpo na nzala, na toli ya Umar asangisaki bilei oyo etikalaki na elamba moko mpe abondelaki, mpe moto nyonso atondisaki mbeki na ye (Abu Khunays al-Ghifari).

Usfan, etumba ya Tihama (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 114 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması – azıkların toplanması

1321. Nsima ya koleisa Ansar etuluku na etuluku na mpate ya ndako oyo Jabir akataki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya koleisa Ansar etuluku na etuluku na mpate ya ndako oyo Jabir akataki mpe alambaki, alobaki: “Bobuka mikuwa te”, asangisaki mikuwa na katikati ya sani, atiaki lobɔkɔ na ye likolo na yango mpe atangaki maloba mosusu, mpe mpate eningisaki matoi na yango, ezongaki na bomoi mpe etelemaki; mwasi ya Jabir, ntango amonaki yango, atatolaki shahada mbala misato.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 109 — Delâilü'n-nübüvve: yemeğin çoğalması

1322. Azwaki mafuta ya nzoi oyo mwasi moko atindaki lokola likabo mpe azongisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azwaki mafuta ya nzoi oyo mwasi moko atindaki lokola likabo mpe azongisaki mbeki mpamba; mbeki ezongaki etondi na mafuta ya nzoi, mpe libota baliaki sanza mingi kozanga ete ekita; ntango basopaki yango na mbeki mosusu, esilaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

1323. Ayaki na nzala mpe atunaki Safiyya: “Ozali na eloko?”; bazwaki kaka mudd mibale...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayaki na nzala mpe atunaki Safiyya: “Ozali na eloko?”; bazwaki kaka mudd mibale ya farini mpe balambaki yango na nzungu; Aisha akamolaki na nzungu mafuta moke oyo etikalaki na mbeki na ye ya loposo; ye atiaki lobɔkɔ, alobaki Bismillah mpe alobaki: “Benga bandeko na yo basi”; basi na ye, nsima Abu Bakr, Umar mpe mobali mosusu baliaki kino batondaki, mpe bilei etikalaki.

Madina, 7–11 H

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14125-14126 (8/308-309)

1324. Na mokolo moko oyo eloko ezalaki te na bandako na ye, apesaki mobedwe moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo moko oyo eloko ezalaki te na bandako na ye, apesaki mobedwe moko ya nzala, oyo ayaki kotuna motuna, eteni moko ya limpa oyo azwaki; abukaki yango mike mike, atiaki lobɔkɔ na ye likolo na yango mpe alobaki: “Lya, e mobedwe”; mobedwe aliaki kino atondaki, mpe eteni yango etikalaki; mobedwe alobaki: “Ozali solo mobali ya bolamu” (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14132 (8/310)

1325. Na mpate oyo Abu Hurayra akataki to alambaki mpo na ye, asɛngaki mbala misato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na mpate oyo Abu Hurayra akataki to alambaki mpo na ye, asɛngaki mbala misato lobɔkɔ ya liboso; ntango Abu Hurayra alobaki: “E Mosakoli ya Allah, mpate ezali na mabɔkɔ mibale kaka”, alobaki: “Soki olukaki, mbele ozwaki”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hibbân, Sahîh (el-İhsân), K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6484-6485 (14/403-404)

1326. Ayaki na bilei moke oyo Suhayb abongisaki kaka mpo na ye, elongo na etuluku ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayaki na bilei moke oyo Suhayb abongisaki kaka mpo na ye, elongo na etuluku ya basahaba oyo bazalaki elongo na ye (atunaki: “Bango mpe?”, mpe amemaki bango); bango nyonso baliaki, mpe bilei etikalaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 82 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1327. Mosakoli ya Allah ﷺ, oyo akambaki losambo ya mpokwa na moskeyi, alyaki elongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosakoli ya Allah ﷺ, oyo akambaki losambo ya mpokwa na moskeyi, alyaki elongo na basahaba soki ntuku minei mikuwa ya mosuni (arq) mpe limpa oyo Umm Amir Asma bint Yazid amemaki, mpe bilei etikalaki; Asma

abatelaki mbeki ya loposo ya mai oyo amɛlaki mpe azalaki komɛlisa babeli na yango mpo na lobiko mpe lipamboli.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 83 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1328. Mwasi ya mobali moko mobola (ya Ansar), oyo bilei ezalaki te na ndako na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi ya mobali moko mobola (ya Ansar), oyo bilei ezalaki te na ndako na ye, abalusaki libanga ya konika mpamba mpe apelisaki litumbu mpo bazalani bayoka, mpe abondelaki Allah; libanga ya konika ebandaki kobaluka yango moko mpe kobimisa farini, mbeki moko te etikalaki mpamba na ndako, mpe litumbu etondaki na mampa; Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: “Soki botombolaki libanga ya konika te, mbele elingaki kobaluka kino Mokolo ya Lisekwa”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 91 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1329. Asɛngaki kolandana lobɔkɔ ya liboso (dhira) epai ya Abu Ubayd, oyo alambelaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Asɛngaki kolandana lobɔkɔ ya liboso (dhira) epai ya Abu Ubayd, oyo alambelaki ye nzungu moko ya mosuni; ntango balobaki: “Mpate ezali na mabɔkɔ boni?”, alobaki: “Soki ofandaki nye, mbele ozalaki kopesa ngai lobɔkɔ tango nyonso nazali kosɛnga”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 91 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1330. Na motuna: “Bamemelaki yo eloko moko ya bilei ya Paladiso?”, alobaki: “Ee...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna: “Bamemelaki yo eloko moko ya bilei ya Paladiso?”, alobaki: “Ee, Jibrili amemelaki ngai harisa (bilei ya sukali) uta na Paladiso, mpe naliaki yango”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 93 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1331. Ntango elenge moko oyo azalaki komemela ye miliki ya bampate ya tata na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango elenge moko oyo azalaki komemela ye miliki ya bampate ya tata na ye akufaki, apesaki tata na ye kopona: “Soki olingi, nabondela Allah mpo azongisela yo ye na bomoi; soki olingi, yika mpiko (mpo akutana na yo na Mokolo ya Lisekwa)”; mobali yango aponaki koyika mpiko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 113 (Ölülerin diriltilmesi ve konuşması bâbı)

1332. Ayebisaki ete tharid (bilei ya limpa na mosuni) oyo bamemelaki ye ezali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete tharid (bilei ya limpa na mosuni) oyo bamemelaki ye ezali kokumisa Allah; apusanisaki bilei moko moko epai ya bato oyo bazalaki pembeni na ye, mpe bango nyonso bayokaki kokumisa yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 125 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri)

1333. Mpo na mobali moko oyo abandaki kolya kozanga koloba Bismillah mpe na eteni ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo abandaki kolya kozanga koloba Bismillah mpe na eteni ya nsuka alobaki: “Bismillahi awwalahu wa akhirahu”, asekaki mpe alobaki: “Satana azalaki kolya elongo na ye; ntango atangaki kombo ya Allah, satana alukaki oyo ezalaki na libumu na ye”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 153 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1334. Ntango abengaki mwasi moko ya monoko mabe (oyo alobaka bato mabe na nsima) na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abengaki mwasi moko ya monoko mabe (oyo alobaka bato mabe na nsima) na bilei mpe mwasi yango alobaki: “Nazali kokila bilei”, alobaki: “Okili bilei te” (na mokolo ya mibale: “Okosi”); ntango na mokolo ya misato mwasi yango alobaki mabe mpo na moto moko te, alobaki: “Lelo okili bilei”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 177 (Gıybet eden oruçlu kadının hâlini haber vermesi bâbı)

1335. Ntango Abu Bakr mpe Umar, oyo balobaki mpo na mosali na bango oyo alalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Bakr mpe Umar, oyo balobaki mpo na mosali na bango oyo alalaki kozanga kobongisela bango bilei: “Alalaka mingi”, batindaki nsango mpo na kosɛnga eloko ya kolya na limpa, alobaki: “Bolei eloko na bino ya kolya na limpa; bolei mosuni ya ndeko na bino; nazali komona mosuni na ye kati na mino na bino”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 178 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1336. Ntango ndambo ya bilei oyo bamemelaki ye etikalaki, alobaki: “Mobali moko ya...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ndambo ya bilei oyo bamemelaki ye etikalaki, alobaki: “Mobali moko ya bato ya Paladiso akoya na nzela oyo mpe akolya oyo etikali”, mpe Abdullah bin Salam ayaki mpe aliaki yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 221 (Abdullah b. Selâm'ın hâlini haber vermesi)

1337. Na mobali moko ya Bani Haritha oyo akendaki na etumba te mpe alobaki: “Nazali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobali moko ya Bani Haritha oyo akendaki na etumba te mpe alobaki: “Nazali na milona ya tamari, soki nakei ekobeba”, alobaki: “Etumba eleki malamu mpo na milona na yo”; mobali yango akendaki na etumba mpe ntango azongaki azwaki milona na ye kitoko mpe ekoli koleka ntango nyonso (lisolo ya Abu ad-Darda).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 273 (bir adama "Gaza, hurma fidanların için daha hayırlıdır" buyurması)

1338. Na etumba moko, basoda oyo nzala ezalaki koboma basɛngaki ndingisa ya kokata...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, basoda oyo nzala ezalaki koboma basɛngaki ndingisa ya kokata bakamela na bango ya komata; Umar alobaki: “Tokotikala kozanga banyama ya komata”, mpe na toli na ye bilei oyo etikalaki esanganaki (moto oyo amemaki mingi amemaki saa moko ya tamari) mpe abondelaki; na mampinga mbeki moko te etikalaki mpamba, mpe bilei etikalaki lisusu ndenge moko; asekaki kino mino na ye ya nsima emonanaki mpe atatolaki shahada (lisolo ya Abu Amra al-Ansari mpe nzela al-Awzai–al-Muttalib bin Hantab; kombo ya mobembo epesami te, ekoki kozala likambo moko na lisolo ya Tabuk to ya Usfan).

Na etumba moko, mokolo eyebani malamu te (ekoki kozala likambo moko na masolo ya Tabuk, Usfan to Hudaybiya)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 95-96 (Yiyecekleri çoğaltması: seferde yemeğin çoğalması hakkında başka bir hadis)

1339. Na sanza ya Ramadan, na butu oyo moto moko te abimaki mpo na komema bato ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na sanza ya Ramadan, na butu oyo moto moko te abimaki mpo na komema bato ya Suffa na bilei ya kofungola kokila, ntango ayebisamaki likambo yango, atindaki nsango epai ya basi na ye moko moko mpe ayebaki ete bilei ezali te; abondelaki: “E Allah, nazali kosɛnga ngolu mpe mawa na Yo, ezali na lobɔkɔ na Yo”, mpe mpate ya kotumba mpe mampa eyaki; bato ya Suffa baliaki kino batondaki, mpe alobaki: “Tosɛngaki Allah ngolu mpe mawa na Ye; oyo ezali ngolu na Ye” (lisolo ya Wathila bin al-Asqa).

Eleko ya Madina, Ramadan moko (pene na 9–10 H, eleko oyo Wathila azalaki na Suffa)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 108-109 (Yiyecekleri çoğaltması: başka bir hadis (Vâsile b. el-Eska'))

1340. Ntango azalaki kokende na zando elongo na Anas mpo na kosomba kazaka na dirham...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokende na zando elongo na Anas mpo na kosomba kazaka na dirham zomi, mpo na mosali mwasi moko oyo azalaki kolela mpo abungisaki dirham mibale, atindaki Anas apesa ye dirham mibale; nsima ya kosomba kazaka na dirham zomi, Anas azwaki lisusu na lobɔkɔ na ye dirham zomi mobimba.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 39 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1341. Mpo na babola oyo bazalaki kolala na butu na moskeyi pembeni ya minbar, atiaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na babola oyo bazalaki kolala na butu na moskeyi pembeni ya minbar, atiaki nzungu oyo mosali mwasi oyo azalaki kotala basi na ye amemaki, oyo ezalaki na bilei moke mpenza, alamwisaki bango zomi zomi mpe alobaki: “Bismillah, bolya”; bango nyonso batondaki, mpe atindaki epai ya basi na ye bilei oyo etikalaki na nzungu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 88-89 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1342. Ntango azalaki kotambola elongo na Salman, oyo akilaki bilei mikolo misato na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola elongo na Salman, oyo akilaki bilei mikolo misato na mai kaka, apapolaki libɛlɛ ya ntaba moko oyo nkolo na yango alobaki ete ezali ekomba, mpe miliki na yango ebimaki; atondisaki mbeki, amɛlisaki liboso nkolo na yango, nsima Salman, mpe ye moko amɛlaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 102-103 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1343. Na mobembo moko, apalanganisaki likolo ya bilamba ya loketo mpe bitoko tamari...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, apalanganisaki likolo ya bilamba ya loketo mpe bitoko tamari soki saa moko oyo basahaba, oyo nzala elɛmbisaki, bamemaki, mpe abondelaki; tamari ekomaki ebele kino ekomaki bilei na bango ya nzela kino Madina.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 110 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1344. Ndenge Aisha ayebisaki, ntango ayambaki Ali na ndako na ye, lipata moko ezipaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Aisha ayebisaki, ntango ayambaki Ali na ndako na ye, lipata moko ezipaki bango mibale; ntango lipata elongwaki, bamonaki etonga moko ya vinyo ya pɛmbɛ na lobɔkɔ na ye; alyaki yango, aleisaki Ali, mpe alobaki: “Oyo ezali mbuma ya Paladiso; na mokili kaka mosakoli to mokitani ya mosakoli nde alyaka yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 165 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1345. Ntango mwana ya mwana na ye Hasan, oyo asilaki kobika na bokɔnɔ mpe ayaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mwana ya mwana na ye Hasan, oyo asilaki kobika na bokɔnɔ mpe ayaki na moskeyi, asɛngaki meloni (khirbiz), anzelu Jibrili amemaki uta na likolo meloni, rumman, safarjal mpe pome; alobaki: “Allah akomisi bino lokola baponami ya Bana ya Israel, bilei na bino ezali kokita uta na Paladiso”, mpe Hasan, Husayn, Ali mpe Fatima baliaki yango; meloni ebungaki na liwa na ye, rumman na liwa ya Fatima, safarjal na liwa ya Ali, mpe pome etikalaki epai ya Hasan mpe Husayn (lisolo ya Ali bin Husayn uta na tata na ye).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (bomwana ya Hasan, 3–11 H)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 53-54, hadis no. 22/2 (bâb 1, gökten indirilenlerde âyetlerinin zuhuru faslı)

1346. Na Madina, nsima ya mbula, ntango abimaki libanda ya engumba elongo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, nsima ya mbula, ntango abimaki libanda ya engumba elongo na Muhajirun mpe Ansar, Ali ayaki mpe anzelu Jibrili akumisaki ye; nsima lobɔkɔ moko ya pɛmbɛ koleka mbula ya malili emonanaki na likolo mpe epesaki ye rumman moko ya langi ya mai ya pondu lokola emerodi, na kobimisa lokito; alyaki na rumman mpe akabolelaki Ali, Hasan mpe Husayn eteni, mpe alobaki: “Oyo ezali likabo mpo na ngai, mpo na mokitani na ngai, mpo na mwana na ngai mwasi mpe mpo na bana mibale ya mwana na ngai”; ntango Salman atunaki mpo na lokito, ayebisaki ete ezalaki kokumisa Allah ya nzete oyo bakatelaki rumman (lisolo ya Jafar as-Sadiq).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 56-57, hadis no. 27/7 (bâb 1, gökten indirilenlerde âyetlerinin zuhuru faslı)

1347. Ayaki na ndako ya Ali mpe Fatima, oyo balyaki eloko te mikolo misato, mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayaki na ndako ya Ali mpe Fatima, oyo balyaki eloko te mikolo misato, mpe alobaki: “Tala soki ezali na eloko na ndako”; Ali azwaki na ndako sani moko ya tamari mpe kopo moko ya tharid; ntango alimbolaki moto oyo amemaki yango “na langi ya motane, ya mai ya pondu mpe ya mosaku”, alobaki: “Oyo ezali milɔngɔ oyo ezali na mapapu ya Jibrili”; bango nyonso baliaki kino batondaki, mpe bilei ekitaki te (lisolo ya Ali).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 57-58, hadis no. 28/8 (bâb 1, gökten indirilenlerde âyetlerinin zuhuru faslı)

1348. Na mpate moko oyo etuluku moko ya Ansar ekataki, asɛngaki mbala misato: “Pesa...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na mpate moko oyo etuluku moko ya Ansar ekataki, asɛngaki mbala misato: “Pesa ngai lobɔkɔ ya liboso”; ntango nkolo ya ndako alobaki: “Nakati mpate moko, nakozwa mabɔkɔ misato wapi?”, alobaki: “Soki ofandaki nye, mbele omemaki ndenge nazalaki kosɛnga”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 50, no. 16/5 (fasl: âyâtühû fi'l-et'ime ve'l-eşribe)

1349. Na etumba moko, ntango bilei ya mampinga esilaki, atandaki likolo ya elamba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango bilei ya mampinga esilaki, atandaki likolo ya elamba moko lobɔkɔ moko ya orge oyo amemisaki, azipaki yango mpe abondelaki; mampinga mobimba ezwaki na yango, etondisaki bambeki na yango, mpe bilei esilaki te.

Eleko ya Madina, etumba moko; mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 52, no. 18/7 (fasl: âyâtühû fi'l-et'ime ve'l-eşribe)

1350. Na Madina, na ntongo nsima ya butu ya mbula, abimaki libanda ya engumba elongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, na ntongo nsima ya butu ya mbula, abimaki libanda ya engumba elongo na Ali; na nse ya ngomba moko, ntango atombolaki moto, amonaki rumman moko ya Paladiso ekangami; azwaki yango, alyaki ndambo mpe aleisaki Ali ndambo, mpe alobaki: “Oyo ezali rumman ya Paladiso; na mokili kaka mosakoli to mokitani ya mosakoli nde alyaka yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 53, no. 21/1 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1351. Na ndako ya Fatima alobaki: “Telema, mema mbeki wana”; atako Fatima alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ndako ya Fatima alobaki: “Telema, mema mbeki wana”; atako Fatima alobaki: “Tozali na eloko ya boye te”, atosaki, akendaki mpe azwaki mbeki moko; na kati ebimaki limpa ya pɛmbɛ, mbuma ya vinyo ekauki lokola vinyo ya Taif, mpe tamari lokola ajwa; alobaki: “Bolya”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 55-56, no. 26/6 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1352. Na ntongo nsima ya butu ya mbula, ntango abimaki elongo na Ali na lobwaku ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntongo nsima ya butu ya mbula, ntango abimaki elongo na Ali na lobwaku ya Aqiq, lipata moko epesaki bango elili, mpe kitunga moko (mesa) etondi na rumman, oyo moko na moko ezalaki na mposo misato, ekitaki liboso na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 58-59, no. 29/9 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1353. Ntango azalaki kokende na ngambo ya Baqi, wana azalaki kotambola elongo na Ali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokende na ngambo ya Baqi, wana azalaki kotambola elongo na Ali oyo abengisaki na Anas, lipata moko ekitaki likolo na bango; azwaki eloko moko na lipata, alyaki, aleisaki mpe Ali, mpe alobaki: “Mosakoli nyonso asalaka bongo na mokitani na ye”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 59-60, no. 30/10 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1354. Nsima ya losambo ya ntongo, likolo ya mpunda na ye, elongo na Ali oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya losambo ya ntongo, likolo ya mpunda na ye, elongo na Ali oyo azalaki kotambola pembeni na ye, amataki na ngomba moke moko na Madina mpe basololaki kino moi ebimaki; lipata moko eyaki mpe epesaki bango elili; azwaki eloko moko na lipata, alyaki mpe aleisaki Ali (Anas ayebisaki yango na al-Hajjaj).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 60, no. 31/11 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1355. Bapesaki ye likabo uta na Paladiso mbuma moko ya ndimo (utrujja), oyo solo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bapesaki ye likabo uta na Paladiso mbuma moko ya ndimo (utrujja), oyo solo na yango epalanganaki na Madina mobimba; na ndako ya Umm Salama akabolaki yango na biteni mitano, mpe ye, Ali, Fatima, Hasan mpe Husayn baliaki; ntango Umm Salama atunaki, alobaki: “Oyo ezali likabo ya Paladiso; Jibrili apesaki ngai mitindo ya kolya yango mpe koleisa bato ya libota na ngai”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 61, no. 33/13 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

1356. Na feti oyo Abdullah bin Ubayy abongisaki bilei mpo na bato minei to mitano...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na feti oyo Abdullah bin Ubayy abongisaki bilei mpo na bato minei to mitano, abengaki bato 7,800 kati na Muhajirun mpe Ansar; ndako moke ekomaki monene mpe ekotisaki bango nyonso, mabɔkɔ ekomaki milai mpe ekokaki kino na mwana mpate oyo ezalaki na katikati, mpe bilei moke epambolamaki mpe etondisaki bato nyonso.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 330-333 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1357. Na feti ya bilei oyo batiaki ngɛngɛ ya Abdullah bin Ubayy, ntango abondelaki...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na feti ya bilei oyo batiaki ngɛngɛ ya Abdullah bin Ubayy, ntango abondelaki likolo ya mikuwa ya mwana mpate oyo mosuni na yango eliamaki, nyama ezongaki na bomoi mpe libɛlɛ na yango etondaki na miliki; bato nyonso

bamɛlaki miliki na yango; nsima, na libondeli “E Allah, zongisa yango mikuwa ndenge ozalisaki yango”, ekomaki lisusu mikuwa.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 333 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

31 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

1358. Kolela ya nzete ya tamari

Sahih (ya solo) MAKAMWA OYO ETALI BOZALISI

Mosakoli ﷺ azalaki kosakola khutba wana amikundisi na nzete ya tamari. Ntango minbar esalemaki mpe akendaki na yango, nzete eyokanaki ezali kolela kino ayaki mpe atiaki lobɔkɔ na ye likolo na yango.

Moskeyi ya Mosakoli na Madina.

LIZIBA Sahih al-Bukhari 3583

1359. Nzete oyo abengaki mpo na kolakisa mobedwe bosakoli na ye eyaki na kopasola...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nzete oyo abengaki mpo na kolakisa mobedwe bosakoli na ye eyaki na kopasola mabele mpe etelemaki liboso na ye (lisolo ya Ibn Umar).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA İbn Kesîr s.56; 19. Mektup listesi (183.txt) no.9, 36, 152, 153; 1000 Mucize no.25 (s.37), no.880 (s.736); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, bâbü mâ ekramallâhu bihî nebiyyehû min îmâni'ş-şecer, no. 16; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü şehâdeti'ş-şecer, no 14085; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.14-15; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 2. misal; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 118-119, 421; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZELER PEYGAMBERLERİN TEBLİĞİNE VESİLEDİR" (kitabın dipnotu: Beyhakî Delâili'n-Nübüvve; c:6, s:14-15)

1360. Na mobembo moko, mpo na bamposa ya nzoto, abengaki banzete mibale na kosimba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, mpo na bamposa ya nzoto, abengaki banzete mibale na kosimba bitape na yango; banzete esanganaki mpe ekomaki elamba ya kobombama, nsima ezongaki na bisika na yango (lisolo ya Jabir).

Na mobembo moko (balobaka Buwat to Dhat ar-Riqa)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.457; İbn Kesîr s.29; 19. Mektup listesi (183.txt) no.37, 154; 1000 Mucize no.22 (s.33); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5885; İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 96 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.7-8; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 3. misal; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 371; c. 2, s. 61-62; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 61, 115, 420; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 299; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 375; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 26-27; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Müslim, Zühd 74 (3012)

1361. Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, banzete mibale esanganaki na mitindo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, banzete mibale esanganaki na mitindo na ye mpe ekomaki elamba ya kobombama, mpe nsima ekabwanaki lisusu.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA 1000 Mucize no.37 (s.48), no.320 (s.297), no.878 (s.735); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 573; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.23; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s.

145-148; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 298; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 44-45; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 117; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 339 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6096, c./s. 16/568]

1362. Na nzela ya Hajj ya bolaeli, na Rawha, banzete mike ya tamari etambolaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Hajj ya bolaeli, na Rawha, banzete mike ya tamari etambolaki mpe esanganaki mpe ekomaki elamba ya kobombama na mitindo oyo Usama bin Zayd ayebisaki.

10 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.212 (s.193); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.25; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 9; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 46

1363. Na bosɛngi ya mobedwe moko, etonga ya tamari ekitaki na nzete mpe eyaki epai na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na bosɛngi ya mobedwe moko, etonga ya tamari ekitaki na nzete mpe eyaki epai na ye, mpe ntango alobaki: “Zonga”, ezongaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.464; 1000 Mucize no.23 (s.34); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 24; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 573; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14171; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.15; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 59-60; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 117-118, 420; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 301; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 368-369; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 44; c. 2, s. 503; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 112; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb 9 (3632) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5588, c./s. 15/441]

1364. Mabanga mike oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye ekumisaki Allah; mabanga yango moko...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mabanga mike oyo ezalaki na lobɔkɔ na ye ekumisaki Allah; mabanga yango moko ekumisaki mpe na mabɔkɔ ya Abu Bakr, Umar mpe Uthman.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.522; İbn Kesîr s.59; 19. Mektup listesi (183.txt) no.40, 41, 156, 172; 1000 Mucize no.95 (s.69); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.64-65; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 2. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 124-125; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 133-135, 419, 446; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 329-330; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 281; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; TDV İslâm Ansiklopedisi, “Mûcize”, c. 30; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 256; c. 17, s. 295; c. 17, s. 377, 379; c. 17, s. 379-380; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 124; 159; c. 3, s. 915; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 333; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 70, no. 53/8 (+1 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında)

1365. Ntango ngomba Uhud eninganaki, abetaki yango na lokolo mpe alobaki: “Zala...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ngomba Uhud eninganaki, abetaki yango na lokolo mpe alobaki: “Zala kimya, Uhud; likolo na yo ezali mosakoli moko, siddiq moko mpe bashahidi mibale”; Umar mpe Uthman babomamaki lokola bashahidi.

Likambo: eleko ya Madina; kokufa shahidi: 23 H mpe 35 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.126; 19. Mektup listesi (183.txt) no.75, 164, 165; 1000 Mucize no.328 (s.303); web: İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6492; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 5. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 129; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 267; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezâilü'l-Ashâb 5-7 (3675)

1366. Ntango ngomba Hira eninganaki, alobaki: “Zala kimya; likolo na yo ezali kaka...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ngomba Hira eninganaki, alobaki: “Zala kimya; likolo na yo ezali kaka mosakoli, siddiq mpe bashahidi”; Umar, Uthman, Ali, Talha mpe Zubayr, oyo bazalaki elongo na ye, bango nyonso bakufaki bashahidi.

Likambo: mokolo eyebani malamu te; kokufa shahidi: 23–40 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.127; İbn Kesîr s.157; 1000 Mucize no.327 (s.303); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Wikipedia, "Miracles of Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 129; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 268; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 302; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 288; c. 17, s. 376; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 326; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâilü's-Sahâbe (2417); Tirmizî, Menâkıb (3696, 3757)

1367. Ntango azalaki kolimbola monene ya Allah na minbar, minbar eninganaki kino...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kolimbola monene ya Allah na minbar, minbar eninganaki kino bakanisaki ete ekokwea.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.169; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 6. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 129; Kütüb-i Sitte: Müslim, Sıfatü'l-Kıyâme 19-26 (2788)

1368. Libanga monene moko etambolaki na mitindo na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libanga monene moko etambolaki na mitindo na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.168

1369. Na libondeli oyo asalaki mpo na Abbas mpe bana na ye, mopanzi ya ekuke mpe bifelo elobaki “Amin”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli oyo asalaki mpo na Abbas mpe bana na ye, mopanzi ya ekuke mpe bifelo elobaki “Amin”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.528; 1000 Mucize no.329 (s.304); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.71-72; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 4. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 128; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 136; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 340; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 281; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 377; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 47-48; Kütüb-i Sitte (kısmen): İbn Mâce 3711 (kısmen; âmin kısmı yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7103]

1370. Na banzela oyo alekaki solo ya misk ezalaki kotikala; banzete mpe mabanga ezalaki kofukamela ye

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na banzela oyo alekaki solo ya misk ezalaki kotikala; banzete mpe mabanga ezalaki kofukamela ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.526; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb sıfatihî ve tîbi râihatihî, no 14053; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.69; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 11. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 114-115; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 346; c. 17, s. 377; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 46; c. 2, s. 494; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 107

1371. Elilingi oyo ezalaki na elamba to na nguba elongwaki ntango asimbaki yango na lobɔkɔ to ntango alingaki yango te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Elilingi oyo ezalaki na elamba to na nguba elongwaki ntango asimbaki yango na lobɔkɔ to ntango alingaki yango te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.537; 1000 Mucize no.360 (s.347); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 137; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 139; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 382; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 104

1372. Na butu ya molili mpe ya mbula, etape ya tamari (urjun) oyo apesaki Qatada bin...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya molili mpe ya mbula, etape ya tamari (urjun) oyo apesaki Qatada bin an-Numan engɛngaki mpe engɛngisaki nzela na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.532; 1000 Mucize no.159 (s.138), no.261 (s.235); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning mountains, rocks and lifeless creatures"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 135; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 376, 380; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 34-35; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 103; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 98-99, hadis no. 90/5

1373. Fimbo ya Usayd bin Hudayr mpe ya Abbad bin Bishr, oyo babimaki epai na ye na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Fimbo ya Usayd bin Hudayr mpe ya Abbad bin Bishr, oyo babimaki epai na ye na butu ya molili, engɛngaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.532; İbn Kesîr s.68; 1000 Mucize no.834 (s.699); web: Buhârî, Menâkıb, no. 3639; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 135; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 177, 425-426; Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 98, hadis no. 88/3; Kütüb-i Sitte: Buharî, Mesâ'ıd 78, Menâkıb 28, Menakıbu'l-Ensar 13 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4378, c./s. 12/431]

1374. Fimbo oyo apesaki mosahaba moko oyo

miso na ye ekomaki na bolɛmbu (balobaka ete...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Fimbo oyo apesaki mosahaba moko oyo miso na ye ekomaki na bolɛmbu (balobaka ete ezalaki Abu Abs bin Jabr) ezalaki kongɛngisa nzela na ye na butu.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA 1000 Mucize no.158 (s.138); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 135

1375. Na butu ya molili, misapi ya Hamza bin Amr al-Aslami engɛngaki mpe esalisaki ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya molili, misapi ya Hamza bin Amr al-Aslami engɛngaki mpe esalisaki ye asangisa bakamela oyo bapalanganaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.532; 1000 Mucize no.160 (s.139); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 455; c. 2, s. 135; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 179, 426; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 255; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 913; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 107; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 98, hadis no. 89/4

1376. Na butu ya molili, mpo na Hasan mpe Husayn oyo bazalaki kozonga na ndako, nkake...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya molili, mpo na Hasan mpe Husayn oyo bazalaki kozonga na ndako, nkake engɛngaki mpe engɛngisaki nzela na bango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – banzete, mabanga mpe biloko ezangi bomoi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.532; 1000 Mucize no.260 (s.233); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.76; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 136; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 179; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 99, hadis no. 91/6

1377. Na mobembo moko, na patatalu ezangi banzete, mpo na bamposa ya nzoto alobaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, na patatalu ezangi banzete, mpo na bamposa ya nzoto alobaki na Jabir ayebisa moko ya banzete mibale mitindo: “Kende epai ya moninga na yo”, mpe nzete etambolaki, ekangamaki na mosusu mpe ekomaki elamba ya kobombama; na mobembo yango moko, kamela moko ya mobange ya mibu ntuku mibale eyaki mpe efukamelaki ye, mpe apesaki bilenge ya Ansar, bankolo na yango, mitindo ya kobatela yango malamu.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.247 (s.216); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 17; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 573; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14165; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.18; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 149-151; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 299, 305; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 214; Kütüb-i Sitte (kısmen): Ebû Dâvûd ; İbn Mâce (muhtasar) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3559, c./s. 10/377]

1378. Alobaki na Qatada bin an-Numan: “Soki

omoni elili moko ya moindo na litumu ya…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Qatada bin an-Numan: “Soki omoni elili moko ya moindo na litumu ya ndako na yo, beta yango, ezali satana”; Qatada azwaki na ndako na ye satana (na lolenge ya nyama ya nzube) ndenge ayebisaki mpe abenganaki ye na etape.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.262 (s.236); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 12. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 34-35

1379. Na lobwaku ya Idam, alongaki mbala misato na etumba ya kobwakana na mabele…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na lobwaku ya Idam, alongaki mbala misato na etumba ya kobwakana na mabele mobundi makasi mosambeli bikeko Rukana, oyo azalaki kobatela bampate; ntango Rukana asɛngaki elembeteli, nzete oyo abengaki epasukaki na biteni mibale mpe ndambo moko eyaki epai na ye elongo na bitape na yango, nsima na mitindo na ye ezongaki mpe esanganaki na ndambo mosusu.

Mokolo eyebani malamu te (Rukana azalaki mosambeli bikeko ya Maka; na makomi ndako ya Aisha etangami)

LIZIBA 1000 Mucize no.338 (s.317); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 215-217; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 368-369; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 109; Kütüb-i Sitte (kısmen): Ebu Davud, Libas 24, (4078); Tirmizî, Libas 47, (1785) [yalnız güreş kısmı] [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5233, c./s. 15/45]

1380. Nzete oyo abengaki mpo na mobedwe moko oyo asɛngaki elembeteli mpo akoma…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nzete oyo abengaki mpo na mobedwe moko oyo asɛngaki elembeteli mpo akoma Moislam mpe kondima na ye ebakisama epasukaki, ndambo moko eyaki liboso na ye mpe elobaki: “Kimya ezala na yo, e Mosakoli ya Allah”; aboyaki mposa ya mobedwe ya kofukamela ye.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.879 (s.735); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 112

1381. Nzete oyo abengaki na bosɛngi ya mobedwe moko, na mitindo na ye, etatolaki…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nzete oyo abengaki na bosɛngi ya mobedwe moko, na mitindo na ye, etatolaki mbala misato ete ye azali Mosakoli ya Allah, mpe ezongaki na esika na yango; mobedwe akendaki na elaka ya komema bato na ye.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.881 (s.736); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 60; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 376; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 300; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 281; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 43; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "MU'CİZELER PEYGAMBERLERİN TEBLİĞİNE VESİLEDİR" (kitabın dipnotu: Beyhakî Delâili'n-Nübüvve; c:6, s:14-15)

1382. Na mobembo moko, alobaki na mobedwe oyo asɛngaki likamwa: “Loba na nzete wana…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, alobaki na mobedwe oyo asɛngaki likamwa: “Loba na nzete wana: ‘Mosakoli ya Allah azali kobenga yo’”; nzete egumbamaki na lobɔkɔ ya mobali mpe ya mwasi, ebimisaki misisa na yango, eyaki liboso na ye mpe elobaki: “Assalamu alayka ya Rasulallah”, mpe na bosɛngi ya mobedwe ezongaki na esika na yango; mobedwe asɛngaki ndingisa ya kofukamela ye, mpe ntango apesamaki yango te, apwepwaki mabɔkɔ mpe makolo na ye (lisolo ya Burayda bin al-Husayb al-Aslami).

Eleko ya Madina, mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 2. misal (s. 185)

1383. Ghaylan bin Salama ath-Thaqafi mpe ayebisaki likamwa lokola oyo ya banzete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ghaylan bin Salama ath-Thaqafi mpe ayebisaki likamwa lokola oyo ya banzete mibale oyo esanganaki mpe ekabwanaki na mitindo na ye.

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 16. fasıl (ağaçların konuşması ve itaati)

1384. Na mobembo moko, nzete moko oyo babengaka “talha” to “samura” eyaki, ebalukaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, nzete moko oyo babengaka “talha” to “samura” eyaki, ebalukaki zingazinga na ye lokola ezali kosala tawaf, mpe ezongaki na esika na yango; alobaki: “Esɛngaki ndingisa epai ya Nkolo na yango mpo na kopesa ngai mbote” (lisolo ya Yala bin Murra).

Eleko ya Madina, mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 9. İşaret, 6. misal (s. 187)

1385. Ntango azalaki kobela, anzelu Jibrili amemaki sani moko oyo ezalaki na rumman...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobela, anzelu Jibrili amemaki sani moko oyo ezalaki na rumman mpe vinyo; alyaki na yango, mpe mbuma (sani) ekumisaki Allah (lisolo ya Jafar bin Muhammad uta na tata na ye).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 18. fasıl (cemâdât)

1386. Na kolanda lisolo ya Anas, ntango Abu Bakr mpe Umar babimaki na molili nsima ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kolanda lisolo ya Anas, ntango Abu Bakr mpe Umar babimaki na molili nsima ya masolo ya butu liboso ya Mosakoli ya Allah ﷺ (na ndako ya Abu Bakr), mafimbo na bango engɛngaki mpe engɛngisaki nzela na bango kino bakomaki na bandako na bango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 135 (Asâların, kamçının ve parmakların ışık vermesi bâbı)

1387. Ntango azalaki na ngomba Hira mpe ngomba eninganaki, alobaki: “Zala kimya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki na ngomba Hira mpe ngomba eninganaki, alobaki: “Zala kimya; likolo na yo ezali kaka mosakoli moko mpe mokitani moko”, mpe ngomba etelemaki (Ali azalaki elongo na ye).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 34 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1388. Mabanga mike oyo azwaki na lobɔkɔ na ye ekumisaki Allah; ntango asopaki yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mabanga mike oyo azwaki na lobɔkɔ na ye ekumisaki Allah; ntango asopaki yango na lobɔkɔ ya Ali, ekumisaki lisusu kuna mpe mingongo na yango eyokanaki, kasi ntango basopaki yango na mabɔkɔ ya basahaba mosusu, ekumisaki te (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 47 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1389. Na mokolo oyo azipaki bato ya libota na ye na nse ya elamba (kisa), ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo azipaki bato ya libota na ye na nse ya elamba (kisa), ntango alyaki na sani oyo etondi na rumman mpe vinyo oyo anzelu Jibrili amemaki, mbuma ekumisaki Allah; ekumisaki mpe na mabɔkɔ ya Hasan, Husayn mpe Ali; mpo na mosahaba moko oyo alingaki kolya, Jibrili alobaki: “Kaka mosakoli, mwana ya mosakoli to mokitani ya mosakoli nde alyaka na yango” (lisolo ya Umm Salama).

Eleko ya Madina (hadith ya kisa)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 48 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1390. Liboso ya mobali oyo alobaki: “Monisa ngai elembo moko”, alakisaki na lobɔkɔ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya mobali oyo alobaki: “Monisa ngai elembo moko”, alakisaki na lobɔkɔ nzete moko ya tamari; nzete ekendaki na lobɔkɔ ya mobali, mpe ntango alobaki: “Boye”, ekendaki na lobɔkɔ ya mwasi, mpe mobali yango andimaki (uta na Imam Jafar as-Sadiq).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 90 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1391. Ntango batimoli ya kunda ya mobali moko oyo akufaki bayimaki: “Ebende na biso...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango batimoli ya kunda ya mobali moko oyo akufaki bayimaki: “Ebende na biso ezali kosala te lokola ezali kobeta libanga”, alobaki: “Mpo na nini? Moninga na bino azalaki na bizaleli malamu”, mpe asopaki na mabele

kopo moko ya mai oyo akɔtisaki lobɔkɔ na ye; mabele etimolamaki pɛtɛ lokola zelo oyo basopi likolo na bango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 91 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1392. Na mobembo moko, ntango bakitaki na esobe moko ya banzete mwa moke, atindaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango bakitaki na esobe moko ya banzete mwa moke, atindaki Ammar bin Yasir aloba na banzete mibale mike: “Mosakoli ya Allah azali kotinda bino bosangana”; banzete etambolaki epai na mosusu mpe ekomaki lokola nzete moko, mpe ntango asilisaki bamposa na ye, na mitindo na ye ezongaki na bisika na yango (lisolo ya Ammar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 155 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1393. Ntango azalaki kotambola na elanga ya tamari elongo na Ali, nzete moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola na elanga ya tamari elongo na Ali, nzete moko ya tamari ebelelaki mosusu: “Oyo azali Mosakoli ya Allah, mpe oyo azali mokitani na ye”; yango wana tamari yango babengaka “Sayhani”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 928 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

1394. Na elanga moko ya tamari oyo akɔtaki, bitonga ya tamari (urjun) ebelelaki uta...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na elanga moko ya tamari oyo akɔtaki, bitonga ya tamari (urjun) ebelelaki uta na bangambo nyonso: “Assalamu alayka ya Rasulallah”, mpe moko na moko elobaki: “Kamata ngai, lya”; ntango apusanaki na tamari ya ajwa, efukamaki, mpe abondelaki: “E Allah, pambola yango mpe pesa litomba na yango” (yango wana balobaka ete “ajwa euti na Paladiso”).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 494 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1395. Liboso ya Mikraz al-Amiri, oyo asɛngaki elembo (likamwa), amemisaki mabanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya Mikraz al-Amiri, oyo asɛngaki elembo (likamwa), amemisaki mabanga mike libwa, mpe mabanga ekumisaki Allah na lobɔkɔ na ye; ntango atiaki yango na mabele, efandaki nye, mpe ntango azwaki yango lisusu, ekumisaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 80 (fasl fî nutki'l-cemâdât)

1396. Liboso ya Bayuda oyo balobaki: “Mitema na biso ezali pɛtɛ koleka libanga”...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Liboso ya Bayuda oyo balobaki: “Mitema na biso ezali pɛtɛ koleka libanga”, akamataki ngomba (mabanga) lokola motatoli: ngomba eninganaki, mai ebimaki na yango, mpe etatolaki: “Ozali ntoma ya Nkolo ya mikili nyonso, mokonzi ya bikelamu nyonso”; na mitindo na ye ngomba epasukaki na biteni mibale mpe na nse ekomaki likolo; ntango akendaki mosika mpe abelelaki: “E ngomba, mpo na lokumu ya Muhammad mpe ya libota ya Muhammad, yaka”, ngomba etambolaki lokola kamela ya mbangu mpe etelemaki liboso na ye (ndimbola ya Sura al-Baqara, vɛrsɛ 74).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 82 (fasl fî nutki'l-cemâdât)

1397. Ntango azalaki kozelisa mosɛngi moko, mpo na saki oyo moto moko amemaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozelisa mosɛngi moko, mpo na saki oyo moto moko amemaki alobaki: “E mosɛngi, zwa dinari oyo nkama minei”; ntango nkolo na yango alobaki: “Ezalaki dirham”, alobaki: “Kokosela ngai te”, atindaki bafungola saki, mpe biloko ya kati ezalaki dinari; alobaki: “Olobi solo; kasi ntango liloba dinari ebimaki na monoko na ngai, Allah abongolaki dirham dinari”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 99 (fasl fî mu'cizât akvâlihî (gayb haberleri))

1398. Na Juhfa, akitaki na nse ya nzete moke moko ya elili moke, mpe ntango basahaba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Juhfa, akitaki na nse ya nzete moke moko ya elili moke, mpe ntango basahaba na ye bafandaki zingazinga na ye, ayokaki mawa ete elili ekokaki te; na ndingisa ya Allah, nzete ekolaki, etombwamaki mpe epesaki bango nyonso elili, mpe Sura al-Furqan, vɛrsɛ 45 (“Omoni te ndenge Nkolo na yo asembolaki elili?”) ekitaki.

Hijra / mobembo moko, Juhfa

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 117 (fasl fîmâ zahara mine'l-hayevânât ve'l-cemâdât)

1399. Mpo na mobali moko oyo alobaki: “Monisa ngai elembo moko”, ntango alobaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo alobaki: “Monisa ngai elembo moko”, ntango alobaki na banzete mibale: “Bosangana”, banzete esanganaki, mpe ntango alobaki: “Bokabwana”, moko na moko ezongaki na esika na yango (lisolo ya Hammad bin Uthman mpe Makhlad bin Abdullah uta na Jafar as-Sadiq).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 91, hadis no. 75/1 (bâb 1, fasıl 11: ağaç ve taşın itaati)

1400. Ntango azalaki kozonga uta na etumba moko, na mabele polele, alingaki kosilisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na etumba moko, na mabele polele, alingaki kosilisa bamposa ya nzoto mpe abengaki nzete moko oyo ezalaki mosika; nzete eyaki elongo na misisa na yango mpe etelemaki liboso na ye, mpe nsima ya kosilisa bamposa na ye na nsima na yango, na mitindo na ye ezongaki na esika na yango (Abu Bakr ayebisaki yango na Umar).

Eleko ya Madina, kozonga uta na etumba moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 92, hadis no. 78/4 (bâb 1, fasıl 11: ağaç ve taşın itaati)

1401. Ntango alingaki kosilisa bamposa ya nzoto, atindaki mosahaba oyo azalaki elongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alingaki kosilisa bamposa ya nzoto, atindaki mosahaba oyo azalaki elongo na ye epai ya banzete mibale ya tamari mpe aloba: “Bosangana”; banzete esanganaki mpe ekomaki elamba ya kobombama mpo na ye; nsima, mobali oyo atalaki esika yango amonaki elembo ata moko te (lisolo ya Jafar as-Sadiq).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 92-93, hadis no. 80/6 (bâb 1, fasıl 11: ağaç ve taşın itaati)

1402. Na ntango moko oyo azalaki na nzala, anzelu Jibrili amemaki uta na Paladiso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango moko oyo azalaki na nzala, anzelu Jibrili amemaki uta na Paladiso likabo (tuhfa) na mbeki moko; likabo mpe mbeki ekumisaki mpe elobaki Allahu Akbar na lobɔkɔ na ye, nsima na mabɔkɔ ya bato ya libota na ye (lokola profeta Idris aleisamaki bilei ya Paladiso; Ali: “elɛngi na yango ezali naino na monoko na ngai”).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 315 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim... fî mu'cizâti'n-Nebî)

1403. Ntango ayebaki ete bilei esili na ndako ya Abu al-Haytham, epai oyo akendaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ayebaki ete bilei esili na ndako ya Abu al-Haytham, epai oyo akendaki elongo na Ali, asopaki na nzete moko ya tamari oyo naino ebotaki te mai oyo abwakaki nsoi na kati; nzete etondaki na tamari ya mobesu mpe ya sika, baliaki mpe baleisaki bazalani; nzete yango eyebanaki na kombo “Nakhlat al-Jiran” (tamari ya bazalani) mpe etikalaki kino ekatamaki na likambo ya Harra (mampinga ya Yazid).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 41-42 (Bâb 7: mübarek uzuvlarının bereketi, yiyecek ve içeceğin çoğalması)

1404. Na bosɛngi ya Bayuda, ngomba moko etatolaki bosakoli na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na bosɛngi ya Bayuda, ngomba moko etatolaki bosakoli na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 256 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1405. Ayebisaki Bayuda oyo basɛngaki elembo lokola fimbo ya Musa: “Na butu oyo...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Bayuda oyo basɛngaki elembo lokola fimbo ya Musa: “Na butu oyo, ntango bokosangana na ndako na bino, mabaya ya plafo ekobongwana banyoka koleka nkama moko, bato minei kati na bino bakokufa na bobangi, mpe batikali bakolala na kolɛmba kino na ntongo”; atako basɛkɛlaki ye, na butu esalemaki ndenge moko; na ntongo, Bayuda mosusu oyo bayaki bamonaki banyoka, bamosusu bakufaki, bamosusu babungisaki makanisi; bato oyo babikaki na kobondela na nzela na ye mpe ya libota na ye bandimaki, mpe mabaya ezongaki ndenge ezalaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 265-267 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1406. Na Madina, ntango Moyuda Malik bin as-Sayf alobaki: “Nakondima te kino etoko...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, ntango Moyuda Malik bin as-Sayf alobaki: “Nakondima te kino etoko oyo nafandi likolo na yango ekondima yo”, etoko (bisat) ebandaki koloba mpe etatolaki bomoko ya Allah, bosakoli na ye mpe bokitani ya Ali; elobaki ete kaka bandimi nde bakoki kofanda likolo na yango, mpe efandisaki Salman, Miqdad, Abu Dharr mpe Ammar likolo na yango; Bayuda balobaki: “Kindoki ya polele”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 302-304 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1407. Ntango Abu Lubaba bin Abd al-Mundhir alobaki: “Nakondima te kino fimbo oyo...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Lubaba bin Abd al-Mundhir alobaki: “Nakondima te kino fimbo oyo ezali na lobɔkɔ na ngai ekondima yo”, fimbo ebandaki koloba mpe etatolaki bomoko ya Allah, bosakoli mpe bokonzi (wilaya) ya Ali, ebendaki nkolo na yango mpe ekweisaki ye na mabele mbala mingi; Abu Lubaba andimaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 302-305 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1408. Na mobembo moko kati na Maka mpe Madina, ntango Allah ayebisaki ye mokano ya...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko kati na Maka mpe Madina, ntango Allah ayebisaki ye mokano ya bato ya bilongi mibale oyo balingaki kotala ye na nkuku ntango azalaki kosilisa bamposa ya nzoto, atindaki Zayd bin Thabit apesa banzete mibale oyo ezalaki mosika moko na mosusu mitindo ya kosangana; banzete elongwaki na bisika na yango elongo na misisa, ekutanaki lokola baninga mibale mpe ezipaki ye; na ngambo nyonso oyo bato ya bilongi mibale bazalaki kozinga, banzete ezalaki kobaluka mpe kobomba ye; nsima na mitindo na ye ezongaki na bisika na yango, mpe elembo ata moko ezwamaki te na mabele.

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 314-316 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1409. Monganga ya Thaqif al-Harith bin Kalada ayaki na koloba: “Nabikisaka bato ya...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Monganga ya Thaqif al-Harith bin Kalada ayaki na koloba: “Nabikisaka bato ya liboma”, mpe asɛngaki ye abenga lokola likamwa nzete monene moko oyo ezalaki mosika; nzete eyaki na kopasola mabele elongo na misisa na yango mpe etatolaki na mongongo polele bomoko ya Allah, bosakoli na ye mpe bokambi ya Ali; al-Harith akomaki Moislam.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 316-317 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1410. Libanga oyo atiaki na nzela mpo na kobalusa mai mosika na mabele na ye esalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libanga oyo atiaki na nzela mpo na kobalusa mai mosika na mabele na ye esalaki ete kamela ata moko to moto ata moko ateleka te to azoka te, banda mokolo wana kino na ntango ya (Imam as-Sadiq).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 346 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1411. Ntango Moyuda moko amekaki ye, apesaki Ali mbuma ya tamari oyo azalaki na yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Moyuda moko amekaki ye, apesaki Ali mbuma ya tamari oyo azalaki na yango na monoko mpe atindaki ye alona yango; uta na mbuma nyonso, mbala moko, nzete moko ya tamari ebimaki (na mbuma ya mosaku, ya motane, ya pɛmbɛ mpe ya moindo), mpe banzete ebelelaki: “Oyo azali Mosakoli ya Allah, mpe oyo azali mokitani na ye”; mpo na mobeleli yango (sayha) tamari yango babengaka “Sayhani”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 365 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1412. Nzete moko ekauki, oyo amikundisaki na yango na mokongo, ekomaki mobesu mpe ebotaki mbuma

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nzete moko ekauki, oyo amikundisaki na yango na mokongo, ekomaki mobesu mpe ebotaki mbuma.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 366 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1413. Ntango bituluku mibale bazalaki kobundana, ntango balobaki: “Muhammad azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bituluku mibale bazalaki kobundana, ntango balobaki: “Muhammad azali Mosakoli ya Allah”, mipanga mpe makonga oyo ezalaki na mabɔkɔ na bango elɛngaki to ekweaki, mpe etumba esilaki na kimya (ndenge Ali

ayebisaki).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 372 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1414. Ntango afandaki elongo na basahaba na ye, libanga moke oyo apesaki na lobɔkɔ ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki elongo na basahaba na ye, libanga moke oyo apesaki na lobɔkɔ ya Ali oyo ayaki ebandaki koloba: “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah; nasepeli na Allah lokola Nkolo, na Muhammad lokola mosakoli, mpe na Ali bin Abi Talib lokola moninga (wali)” (lisolo ya Salman).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 373 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1415. Moyuda moko, kombo na ye Subukht (moko ya bato minene ya Persia), oyo ayaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyuda moko, kombo na ye Subukht (moko ya bato minene ya Persia), oyo ayaki komeka ye, nsima ya koyanola mituna na ye: “Nkolo na yo azali wapi, azali ndenge nini?”, alobaki: “Nani akotatola ete ozali mosakoli?”; mabanga nyonso, mabele mpe biloko oyo ezalaki zingazinga na ye elobaki na Liarabu polele: “E mobange, ye azali Mosakoli ya Allah”; Moyuda alobaki: “Namonaki naino likambo ya polele boye te”, akomaki Moislam, mpe ye apesaki ye kombo Abdullah.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 373 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1416. Ntango akɔtaki elongo na Sahl bin Hunayf mpe Abu Ayyub al-Ansari (Khalid bin...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akɔtaki elongo na Sahl bin Hunayf mpe Abu Ayyub al-Ansari (Khalid bin Zayd) na elanga moko ya Bani Najjar, libanga oyo ezalaki pembeni ya libulu elobaki: “Sɛngela ngai epai ya Nkolo na yo mpo nazala te kati na mabanga ya lifelo”, zelo mpe esɛngaki bongo, mpe abondelaki; banzete ya tamari epesaki ye mbote mpe epesaki ye mbuma na yango; ntango tamari ya ajwa efukamaki (egumbamaki), abondelaki lipamboli mpe alobaki: “Ajwa euti na Paladiso”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 374 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1417. Alobaki na Ammar bin Yasir, oyo alobaki ete ntembe ekɔti na motema na ye: “Tuna...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ammar bin Yasir, oyo alobaki ete ntembe ekɔti na motema na ye: “Tuna libanga mpe nzete oyo okokutana na yango”; libanga nyonso mpe nzete nyonso oyo Ammar atunaki eyanolaki: “Natatoli ete Muhammad azali ntoma ya Nkolo na biso”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 383 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1418. Ntango atiaki mbuma ya tamari na monoko na ye mpe nsima alonaki yango, mbuma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atiaki mbuma ya tamari na monoko na ye mpe nsima alonaki yango, mbuma ebimaki mpe ebimisaki molona mbala moko.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 388 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1419. Kamela ya mobali moko ya Ansar, oyo ekomaki na nkanda, ntango emonaki ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kamela ya mobali moko ya Ansar, oyo ekomaki na nkanda, ntango emonaki ye, eyaki, efukamaki liboso na ye mpe ekomaki pɛtɛ.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.482; İbn Kesîr s.61; 19. Mektup listesi (183.txt) no.71, 160, 163; 1000 Mucize no.99 (s.74); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü mu'cizâtihî fi'l-hayvânât ve'ş-şecer, no 14153; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.28; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 94, 96; c. 2, s. 94; c. 2, s. 96; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 141; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 304; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 408; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 39-40

1420. Kamela moko, na kotangisa mpisoli, emilelaki ete nkolo na yango azali kotika...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kamela moko, na kotangisa mpisoli, emilelaki ete nkolo na yango azali kotika yango na nzala mpe kolɛmbisa yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA İbn Kesîr s.63; 1000 Mucize no.100 (s.76); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.26-27; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 95; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 144, 401; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 303; Ebû Dâvûd, Cihâd, no 2549; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 400, 417; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 84; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte (kısmen): Ebû Dâvud, Cihâd 47, (2549); Müslim, Hayız (342) [aynı isnadla yalnız baş kısmı; satırın kaynağından] [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1990, c./s. 7/272]

1421. Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, kamela moko emilelaki ete, nsima ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, kamela moko emilelaki ete, nsima ya kosala na yango mibu mingi, bankolo na yango balingi kokata yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA İbn Kesîr s.64; 1000 Mucize no.35 (s.48), no.320 (s.297); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.23; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 63; c. 2, s. 96; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 407-408; c. 17, s. 277; c. 17, s. 400, 411; Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 317; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 145-148; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 303; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 37; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 85

1422. Mbwa ya zamba moko elobaki na mobateli ya bibwele mpe eyebisaki ye mosakoli oyo azali na Madina

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mbwa ya zamba moko elobaki na mobateli ya bibwele mpe eyebisaki ye mosakoli oyo azali na Madina.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.494; İbn Kesîr s.65; 1000 Mucize no.34 (s.47); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbâri'z-zi'b bi-nübüvvetihî, no 14081-14083; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.41-43; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions

on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 102-103; c. 2, s. 102; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 159, 157-160; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 321-324; c. 17, s. 215, 226; c. 17, s. 393-395, 406, 412-413; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 155; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 282; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36; Facts and Details, "Miracles of Muhammad"; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 36; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 79-80; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 71, no. 54/1; Kütüb-i Sitte (kısmen): Tirmizî, Fiten 19, (2182) [yalnız hadisin son kısmı] [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5034]

1423. Ntoma ya bambwa ya zamba ayaki na likita mpe asɛngaki eteni

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntoma ya bambwa ya zamba ayaki na likita mpe asɛngaki eteni.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.497; 1000 Mucize no.33 (s.46); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 22; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü süâli'z-zi'bi'l-kūt, no 14084; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.39-40; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 104; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 161; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 391, 399; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 496-497

1424. Ndɛkɛ moko (hummara), ntango bazwaki bana na yango, ebalukaki likolo ya moto na ye mpe emilelaki

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ndɛkɛ moko (hummara), ntango bazwaki bana na yango, ebalukaki likolo ya moto na ye mpe emilelaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.487; İbn Kesîr s.67; 1000 Mucize no.97 (s.72); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.32-33; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 105; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 175; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, Cihâd 122, (2675), Edeb, 176, (5268) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1992, c./s. 7/274]

1425. Nyama ya zamba oyo ezalaki na ndako na ye ezalaki kofanda kimya mpe kotelema...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nyama ya zamba oyo ezalaki na ndako na ye ezalaki kofanda kimya mpe kotelema kozanga koningana ntango ye akɔtaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.486; 1000 Mucize no.31 (s.45), no.877 (s.734); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü edebi'l-hayvân, no 14152; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.31; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 105; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 162-163

1426. Mboloko oyo mobɛti-bokila akangaki elobaki, esɛngaki ndingisa mpo na kokende...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mboloko oyo mobɛti-bokila akangaki elobaki, esɛngaki ndingisa mpo na kokende komɛlisa bana na yango, mpe etatolaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.488; 19. Mektup listesi (183.txt) no.51; 1000 Mucize no.330 (s.305); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü hadîsi'z-zabye, no 14087-14088; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.34; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 101-102; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 165-167; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 340-341; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 282; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Meclisî,

Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 299; c. 17, s. 398, 402, 413, 415-416; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 37; c. 2, s. 523; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 81; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 84

1427. Nyama ya zamba (dabb) oyo mobedwe moko amemaki elobaki mpe etatolaki bosakoli na ye

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Nyama ya zamba (dabb) oyo mobedwe moko amemaki elobaki mpe etatolaki bosakoli na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.490; 19. Mektup listesi (183.txt) no.50, 74, 76; 1000 Mucize no.336 (s.312); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü şehâdeti'd-dabb, no 14086; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.36-38; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 107-108; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 169-171; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 342-344; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 401, 406-407, 415; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 38-39; c. 2, s. 504; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 83-84; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 73, no. 56/3; WikiShia (Farsça), «Mu'cizât-ı Peygamber» maddesi

---

1428. Amataki farasi ya Abu Talha oyo ezalaki kotambola malɛmbɛ mpe alobaki: “Tozwi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amataki farasi ya Abu Talha oyo ezalaki kotambola malɛmbɛ mpe alobaki: “Tozwi yango lokola mbu”; nsima farasi yango elekamaki lisusu te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA İbn Kesîr s.84; 1000 Mucize no.113 (s.90); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 583; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 106; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 155, 199; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 305-306; Kütüb-i Sitte: Buharî, Cihad 46, 82; Müslim, Fezail 48, (2307); Ebu Davud, Edeb 87, (4988); Tirmizî, Cihad 14, (1685) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5549, c./s. 15/367; no. 5550, c./s. 15/367-368]

1429. Asimbaki na fimbo na ye farasi ya bolɛmbu ya Juayl al-Ashjai mpe abondelaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Asimbaki na fimbo na ye farasi ya bolɛmbu ya Juayl al-Ashjai mpe abondelaki lipamboli; farasi ekendaki liboso, mpe bana na yango bapesaki litomba mingi.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa oyo etali banyama

LIZIBA İbn Kesîr s.84; 19. Mektup listesi (183.txt) no.72; 1000 Mucize no.114 (s.91); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 106; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 200; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 12; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 54; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 73

1430. Kamela na ye Adba, nsima ya liwa na ye, eboyaki kolya mpe komela mpo na mawa mpe ekufaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela na ye Adba, nsima ya liwa na ye, eboyaki kolya mpe komela mpo na mawa mpe ekufaki.

Nsima ya 11 H

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.161; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"

1431. Ntango azalaki elongo na etuluku ya Muhajirun mpe Ansar, kamela moko eyaki mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki elongo na etuluku ya Muhajirun mpe Ansar, kamela moko eyaki mpe efukamelaki ye; aboyaki mposa ya basahaba ya kofukamela ye na koloba: “Bosambela Nkolo na bino, bopesa ndeko na bino lokumu”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.108 (s.83); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14167; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 96; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 144; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 398-399; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 76, no. 61/8; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 1852 [yalnız "kocaya secde" cümlesi] [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6566]

1432. Atindaki na etuluku ya etumba epai ya Bani Abs mobali moko oyo abalaki mwasi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki na etuluku ya etumba epai ya Bani Abs mobali moko oyo abalaki mwasi moko ya Ansar mpe asɛngaki lisalisi mpo na mbongo ya libala; ntango mobali yango ayimaki ete nyama na ye ya komata ezali kotambola te, abetaki nyama na lokolo, mpe nyama ebandaki kopota mbangu makasi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.117 (s.93); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 97; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 200-201; Kütüb-i Sitte: Müslim, Nikâh 74, (1424); Nesâî, Nikah 23 [Canan'da hadisin baş kısmı] [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5634, c./s. 15/525]

1433. Akendaki epai ya kamela moko oyo ekomaki na nkanda na elanga moko mpe alobaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki epai ya kamela moko oyo ekomaki na nkanda na elanga moko mpe alobaki: “Yaka”; kamela eyaki na kokitisa moto, akangaki yango mpe apesaki yango na bankolo na yango; ntango Abu Bakr akamwaki, alobaki: “Eloko moko te ezali oyo eyebi te ete ngai nazali mosakoli, longola (batomboki kati na) bajini mpe bato”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.333 (s.309); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 18; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14154; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.30; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 94-95; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 141-142

1434. Bampunda mibale ya mibali ya nkanda, oyo mobali moko ya Ansar akangaki na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Bampunda mibale ya mibali ya nkanda, oyo mobali moko ya Ansar akangaki na elanga, ntango ye akɔtaki na elanga, efukamaki liboso na ye; akangaki mito na yango na nsinga mpe atosisaki yango na nkolo na yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.334 (s.309); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14154-14155; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.20; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 64; c. 2, s. 97; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 142

1435. Ayebisaki basahaba ete mbwa ya zamba oyo etelemaki na nsima na ye ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba ete mbwa ya zamba oyo etelemaki na nsima na ye ntango azalaki kosambela eyaki koyebisa ete soki bapesi yango eteni ya bilei te, ekobundisa bitonga.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.335 (s.311); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 105

1436. Ntango mpate oyo bamɛlaki miliki na yango ebungaki wana bazalaki kobongisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mpate oyo bamɛlaki miliki na yango ebungaki wana bazalaki kobongisa nzela, mpe Saad ayebisaki yango, alobaki: “Nkolo na yango azongisi yango”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.897 (s.745)

1437. Ntango bilei ezalaki te na ndako ya basi na ye libwa, asimbaki libɛlɛ ya mpate...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bilei ezalaki te na ndako ya basi na ye libwa, asimbaki libɛlɛ ya mpate moko oyo amonaki na ndako moko, oyo ezalaki na miliki ata moke te, mpe libɛlɛ etondaki na miliki; akamaki yango mpe atindaki na bandako ya basi na ye moko nsima ya mosusu, nsima amɛlisaki basahaba oyo bazalaki elongo na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.898 (s.745); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 100

1438. Apesaki al-Harith bin Sawa kamela moko ya mwasi mpe alobaki: “Allah akopambola...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki al-Harith bin Sawa kamela moko ya mwasi mpe alobaki: “Allah akopambola yango mpo na yo”, mpe bana na ye balobaki ete bakamela nyonso oyo bazalaki kobatela bautaki na kamela wana.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.937 (s.770); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 98

1439. Esolami ete Salama bin Amr bin al-Akwa mpe azalaki nkolo ya lisolo ya kosolola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Esolami ete Salama bin Amr bin al-Akwa mpe azalaki nkolo ya lisolo ya kosolola na mbwa ya zamba, mpe ete yango ezalaki ntina oyo akomaki Moislam.

Eleko ya Madina (liboso ya 6 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1440. Abu Sufyan bin Harb mpe Safwan bin Umayya bamonaki mbwa ya zamba oyo ezalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Sufyan bin Harb mpe Safwan bin Umayya bamonaki mbwa ya zamba oyo ezalaki kolanda mboloko ezongi ntango mboloko ekɔtaki na esika mosantu, mpe bakamwaki; mbwa ya zamba elobaki: “Likambo ya kokamwa koleka oyo ezali Muhammad bin Abdullah, oyo azali na Madina mpe azali kobenga bino na Paladiso, kasi bino bozali kobenga ye na mɔtɔ”; Abu Sufyan alobaki: “Na kombo ya Lat mpe Uzza, soki oyebisi likambo oyo na Maka, okotika yango kozanga mibali”.

Kati na Hijra mpe kozwama ya Maka (1–8 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1441. Akɔtaki elongo na Abu Bakr, Umar mpe mobali moko ya Ansar na elanga ya Moansari...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akɔtaki elongo na Abu Bakr, Umar mpe mobali moko ya Ansar na elanga ya Moansari moko; bampate oyo ezalaki na elanga efukamelaki ye; Abu Bakr alobaki: “Biso nde tobongi kofukamela yo koleka bango” (apesaki ndingisa te) (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1442. Kamela moko ya mwasi elobaki liboso na ye mpe etatolaki ete nkolo na yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela moko ya mwasi elobaki liboso na ye mpe etatolaki ete nkolo na yango ayibaki yango te, ete ezali biloko na ye moko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1443. Na mobembo moko, ntango azalaki kotelema mpo na losambo, alobaki na farasi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango azalaki kotelema mpo na losambo, alobaki na farasi na ye: “Koningana te kino tokosilisa losambo, Allah apambola yo”, mpe atiaki yango na ngambo ya kibla na ye; farasi eningisaki eteni ata moko ya nzoto na yango te kino asilisaki losambo.

Eleko ya Madina, na mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl (hayvanlar)

1444. Kamela na ye moko ekimaki; abondelaki; mopepe makasi ya mobulu ememaki kamela mpe ezongisaki yango epai na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela na ye moko ekimaki; abondelaki; mopepe makasi ya mobulu ememaki kamela mpe ezongisaki yango epai na ye.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

1445. Amataki mpunda ya Saad bin Ubada oyo ezalaki kotambola malɛmbɛ; azongisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amataki mpunda ya Saad bin Ubada oyo ezalaki kotambola malɛmbɛ; azongisaki yango ezali kotambola malamu mpe mbangu oyo moto akoki kolonga te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1446. Nsima ya kokende mosika mpo na bamposa ya nzoto mpe kosukola, ntango alataki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kokende mosika mpo na bamposa ya nzoto mpe kosukola, ntango alataki moko ya sapato na ye ya loposo (khuff), ndɛkɛ moko ya langi ya mai ya pondu ekangaki sapato mosusu, etombolaki yango na mopepe mpe etikaki yango, mpe nyoka moko ya moindo ekweaki na kati; alobaki: “Oyo ezali lokumu oyo Allah apesi ngai”, mpe amibombaki epai ya Allah liboso ya mabe ya biloko oyo etambolaka na libumu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 150

1447. Ndenge mobali moko ya Qays ayebisaki, ntango ayaki epai na bango, bazalaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge mobali moko ya Qays ayebisaki, ntango ayaki epai na bango, bazalaki na kamela moko elenge ya mwasi oyo moto akokaki kosimba te; apusanaki, apapolaki libɛlɛ na yango, kamela ekomaki pɛtɛ mpe epesaki miliki, mpe akamaki mpe amɛlaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.29

1448. Ntango azalaki kokende na kunda ya moto moko ya Ansar na Baqi, akutanaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokende na kunda ya moto moko ya Ansar na Baqi, akutanaki na nzela na mbwa ya zamba oyo etandaki makolo na yango ya liboso; alobaki: “Oyo eyei mpo bapesa yango eteni; bopesa mpate moko na mobu uta na etonga nyonso”; ntango bamonaki yango mingi, alakisaki mbwa ya zamba: “Zwa na kokanga mpe kokima”, mpe mbwa ya zamba ekendaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.40

1449. Kamela na ye Adba elobaki na ye mpe eyebisaki likambo moko (nsango ya Abu Ishaq...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela na ye Adba elobaki na ye mpe eyebisaki likambo moko (nsango ya Abu Ishaq al-Isfarayini).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"

1450. Ntango azalaki kozonga uta na mobembo moko mpe bakomaki na elanga ya Bani...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kozonga uta na mobembo moko mpe bakomaki na elanga ya Bani Najjar, kamela oyo ezalaki kobundisa moto nyonso oyo akɔtaki, ntango abengaki yango, eyaki na kosimbisa mbɛbu na yango na mabele mpe efukamaki liboso na ye; asɛngaki nsinga ya kokanga moto mpe apesaki yango na nkolo na yango, mpe alobaki: “Kati na likolo mpe mabele moko te azali oyo ayebi te ete ngai nazali ntoma ya Allah, longola bajini mpe bato batomboki” (lisolo ya Jabir).

Eleko ya Madina, kozonga uta na mobembo moko

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14164 (9/7)

1451. Ntango azalaki na moskeyi, kamela moko oyo ebangaki eyaki, etiaki moto na yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki na moskeyi, kamela moko oyo ebangaki eyaki, etiaki moto na yango na mabolongo na ye mpe ebelelaki; alobaki: “Kamela oyo ezali koloba ete ezali ya moto boye mpe nkolo na yango alingi kokata yango (mpo na tata na ye to mpo na feti), mpe ezali kosɛnga lisalisi”; babengaki nkolo na yango, andimaki yango, mpe na bosɛngi na ye atikaki kokata kamela.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 95 (Hayvan türlerindeki mucizeleri: deve kıssası bâbı)

1452. Ntango Hakam bin al-Harith (na bokuse: Hakam bin Ayyub) as-Sulami apamelaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Hakam bin al-Harith (na bokuse: Hakam bin Ayyub) as-Sulami apamelaki kamela na ye ya mwasi oyo efukamaki mpe eboyaki kotambola, kamela etelemaki mpe ekendaki liboso ya etuluku.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 97 (Hayvan türlerindeki mucizeleri: deve kıssası bâbı)

1453. Mpate oyo mokati-nyama azalaki pene ya kokata ekimaki mpe emibombaki epai na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpate oyo mokati-nyama azalaki pene ya kokata ekimaki mpe emibombaki epai na ye; alobaki na mpate: “Yika mpiko na mitindo ya Allah”, mpe apesaki mokati-nyama mitindo ya komema yango na liwa na boboto (mpe mpate etosaki).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 100 (Hayvan türlerindeki mucizeleri)

1454. Ntango Rafi bin Umayra ya libota ya Tay

azalaki kobatela bampate, mbwa ya zamba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Rafi bin Umayra ya libota ya Tay azalaki kobatela bampate, mbwa ya zamba elobaki mpe ebengaki ye akende epai ya mosakoli; Rafi ayebisaki likambo yango na loyembo mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 103-104 (Hayvan türlerindeki mucizeleri: kurt kıssası)

1455. Mpo na mbwa ya zamba oyo ebimaki mpe etelemaki liboso na ye na Harra, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mbwa ya zamba oyo ebimaki mpe etelemaki liboso na ye na Harra, alobaki: “Oyo azali Uways; azali kosɛnga mpate moko epai ya nkolo nyonso ya etonga”; ntango basahaba bandimaki te, alakisaki, mpe mbwa ya zamba ebalukaki mpe ekendaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 105 (Hayvan türlerindeki mucizeleri: kurt kıssası)

1456. Abondelaki mbala mibale mpo na mobali moko oyo asɛngaki libondeli ya lipamboli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mbala mibale mpo na mobali moko oyo asɛngaki libondeli ya lipamboli mpo na kamela oyo asombaki, mpe bakamela bakufaki noki; na mbala ya misato alobaki: “E Allah, sala ete amema ye”, mpe kamela etikalaki epai na ye mibu ntuku mibale; al-Bayhaqi alobaki: “Na mbala mibale ya liboso mpe libondeli endimamaki; lipamboli etikalaki mpo na bomoi ya nsima” (lisolo mursal ya Mujahid).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293 (duaların kabulündeki mucizeler)

1457. Ntango abimaki elongo na basahaba na ye na ngambo moko, kamela moko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abimaki elongo na basahaba na ye na ngambo moko, kamela moko oyo bazalaki kosalela mpo na kobenda mai (nadih) etombolaki moto, emonaki ye mpe etiaki tolo to kingo na yango na mabele mpe efukamaki; aboyaki maloba ya basahaba: “Biso nde tobongi kofukama koleka” (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 143 (Bâbü mâ yeteallaku bi'l-hayevânât min delâili'n-nübüvve)

1458. Kamela moko oyo bankolo na yango balingaki kokata eyaki mbangu mpe emibombaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela moko oyo bankolo na yango balingaki kokata eyaki mbangu mpe emibombaki epai na ye; apamelaki bankolo na yango, asombaki kamela mpe atikaki yango na bonsomi; kamela ebondelaki mpo na ye, mpe na

libondeli na yango nyonso ye alobaki “Amin”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 155-156 (Bâbü mâ yeteallaku bi'l-hayevânât min delâili'n-nübüvve)

1459. Asɛngaki basapato na ye ya loposo, alataki moko, mpe nsima kɔngɔlɔ moko eyaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asɛngaki basapato na ye ya loposo, alataki moko, mpe nsima kɔngɔlɔ moko eyaki, ekangaki mosusu, ememaki yango mpe ebwakaki, mpe nyoka moko ebimaki na kati; alobaki: “Moto oyo andimi Allah mpe mokolo ya nsuka alata basapato na ye te liboso ya kopupola yango” (lisolo ya Abu Umama).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. Mustafa Abdülkādir Atâ, Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1408/1988; tek cilt), s. 338 (Ebvâbü mu'cizâtih, 24. bâb: haşerat ezasının ondan def edilmesi)

1460. Na mobembo moko, kamela oyo efukamaki mpo na bolɛmbu mpe etikaki bankolo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, kamela oyo efukamaki mpo na bolɛmbu mpe etikaki bankolo na yango na nzela, ye atindaki basopa na monoko mpe na moto na yango mai oyo asukolaki na yango monoko mpe asukolaki nzoto, mpe alobaki: “E Allah, memisa Khallad, Amir mpe baninga na bango”; kamela ememaki bango liboso ya bafarasi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 107 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1461. Ntango kamela moko oyo efukamaki eningisaki mokila na yango mpe ebelelaki epai...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango kamela moko oyo efukamaki eningisaki mokila na yango mpe ebelelaki epai na ye, alobaki: “Ezali komilela mpo na kobatelama mabe na bankolo na yango, mpe ezali kosɛnga ete bazwa yango epai na bango”; ntango nkolo na yango aboyaki kotɛka yango, kamela etelemaki mpe elandaki ye, mpe alobaki: “Ezali kosɛnga ete nazwa likambo na yango”; kamela etɛkamaki na Ali mpe etikalaki epai na ye kino mikolo ya Siffin.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 107-108 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1462. Na etumba moko, apumbisaki mai oyo azwaki na monoko na ye na kamela ya Ammar...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, apumbisaki mai oyo azwaki na monoko na ye na kamela ya Ammar bin Yasir, oyo efukamaki na nzela mpe etikalaki na nsima, mpe abelelaki yango; kamela etelemaki lokola mboloko, mpe kamela na ye moko Adba ekokaki koleka yango te; asombaki kamela na dirham nkama moko, afutaki ntalo na yango na Madina, mpe apesaki yango Ammar lokola likabo (lisolo ya Jabir uta na Ammar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 158-159 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1463. Ayebisaki basahaba na ye ete ndɛkɛ moko ya miso ekufa, oyo ezalaki koyemba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye ete ndɛkɛ moko ya miso ekufa, oyo ezalaki koyemba likolo ya nzete moko na esobe, ezali koloba: “Nkolo na ngai, nazali na nzala mpe nazali na makasi te ya koluka bilei”; na ntango yango, liyoyo moko ekweaki na monoko ya ndɛkɛ, mpe ndɛkɛ eliaki yango.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 919 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

1464. Akendaki na elanga ya bato moko oyo bazalaki koyima mpo na kamela na bango oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki na elanga ya bato moko oyo bazalaki koyima mpo na kamela na bango oyo ekomaki liboma mpe ebebisaki elanga na bango; ntango ekuke efungwamaki, kamela oyo ezalaki kobundisa, kaka ntango emonaki ye, ekweaki na mabele mpe ebelelaki na kolela; alobaki: “Ezali komilela mpo na bino: ‘Nasalelaki bino mibu mingi, bolɛmbisaki ngai na misala na bino; ntango nakomi mobange, bolingi kokata ngai mpo na feti ya libala’”; bankolo na yango bandimaki mpe balingaki kopesa ye kamela lokola likabo, kasi ye asombaki yango mpe atikaki yango na bonsomi; kamela ezalaki kotambola na Madina, mpe bato bazalaki koleisa yango na koloba: “Esikolami na Mosakoli ya Allah”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 490-491 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1465. Ntango afandaki, kamela moko oyo ezalaki koleka efukamaki liboso na ye mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki, kamela moko oyo ezalaki koleka efukamaki liboso na ye mpe ebelelaki; ntango Umar alobaki: “Kamela oyo efukameli yo; biso nde tobongi kofukamela yo koleka”, alobaki: “Te, bofukamela Allah; soki nazalaki kotinda moto afukamela moto, mbele natindaki mwasi afukamela mobali na ye”, mpe ayebisaki: “Kamela oyo ezali komilela mpo na bankolo na yango: ezali koloba ete babokolaki yango mpe basalisaki yango ntango ezalaki moke, mpe ntango ekomi mobange, liso moko mpe bolɛmbu, balingi kokata yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 495 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1466. Ndenge Salman ayebisaki, ntango mobedwe moko alobaki: “E Muhammad, yebisa ngai...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Salman ayebisaki, ntango mobedwe moko alobaki: “E Muhammad, yebisa ngai nini ezali na libumu ya kamela na ngai mpo nayeba ete oyo omemi ezali solo”, abalukaki epai ya Ali mpe alobaki: “Moninga na ngai

molingami Ali akolakisa yo"; Ali asimbaki nsinga ya kamela, apapolaki kingo na yango mpe abondelaki: "E Allah, mpo na lokumu ya Muhammad mpe ya libota na ye, losa kamela oyo eloba", mpe kamela elobaki: "E Mokonzi ya bandimi", mpe eyebisaki likambo ya nsɔni oyo nkolo na yango asalaki yango na lobwaku moko; mobedwe atunaki: "Nani kati na bino azali mosakoli?", mpe ntango azwaki eyano: "Oyo azali mosakoli, mpe oyo azali ndeko na ye mpe mokitani na ye", atatolaki shahada; nsima, na libondeli na ye, likambo oyo ezalaki na libumu ya kamela elongolamaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 497-498 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1467. Likambo oyo Abu Dharr ayebisaki Mosakoli ya Allah ﷺ, oyo atunaki ye mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Likambo oyo Abu Dharr ayebisaki Mosakoli ya Allah ﷺ, oyo atunaki ye mpo na bampate na ye: ntango azalaki kosambela, mbwa ya zamba ebundisaki etonga mpe ekangaki mwana mpate moko; mpo alingaki kobuka losambo te, nkɔsi moko ebimaki, ebikisaki mwana mpate na mbwa ya zamba mpe ezongisaki yango na etonga, mpe elobaki: "E Abu Dharr, koba losambo na yo; Allah atii ngai mobateli ya bampate na yo"; nsima ya losambo, nkɔsi elobaki: "Kende epai ya Muhammad mpe yebisa ye ete Allah apesi moninga na ye — mobateli ya mibeko na ye — lokumu mpe atii nkɔsi mpo na kobatela bampate na ye"; bato oyo bazalaki zingazinga na ye bakamwaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 503-504 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

1468. Ntango azalaki kolya tamari ya sika na lobɔkɔ ya mobali mpe kosimba mbuma na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kolya tamari ya sika na lobɔkɔ ya mobali mpe kosimba mbuma na yango na lobɔkɔ ya mwasi, alakisaki mpate moko oyo ezalaki koleka pembeni na ye; mpate eyaki, eliaki mbuma na lobɔkɔ na ye ya mwasi, mpe etikalaki pembeni na ye kino asilisaki tamari yango.

Eleko ya Madina

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 104 (fasl fî mu'cizât ef'âlihî)

1469. Mbisi moko oyo bakangaki ezwamaki ekomami na litoi (na ngambo) moko "La ilaha..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mbisi moko oyo bakangaki ezwamaki ekomami na litoi (na ngambo) moko "La ilaha illallah", mpe na mosusu "Muhammadun Rasulullah".

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 117 (fasl fîmâ zahara mine'l-hayevânât ve'l-cemâdât)

1470. Mobali moko ya Ansar, oyo ayokaki ete ye azali na mposa ya mosuni, akataki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko ya Ansar, oyo ayokaki ete ye azali na mposa ya mosuni, akataki mpe alambaki mwana ntaba (anaq) moko kaka oyo ezalaki na ndako na ye; alobaki: “Bolya, kasi bobuka mikuwa te”, mpe nsima ete bato nyonso baliaki, ntango mobali azongaki na ndako na ye, azwaki mwana ntaba azali kosakana na ekuke na ye (lisolo ya Misma bin Abd al-Malik Kirdin).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 94-95, hadis no. 84/2 (bâb 1, fasıl 12: ölülerin diriltilmesi)

1471. Abu al-Ashath bin Qays al-Khuzai alobaki na mbwa ya zamba oyo ebimaki liboso na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu al-Ashath bin Qays al-Khuzai alobaki na mbwa ya zamba oyo ebimaki liboso na ye mbala minei: “Namonaki naino mbwa ya zamba ya nsɔni te lokola yo”; mbwa ya zamba elobaki: “Moto oyo azangi nsɔni koleka ngai ezali moto oyo abalusi mokongo na moto oyo aleki malamu na mabele”, mpe eyebisaki likambo ya mosakoli; mobali yango apesaki mbwa ya zamba bampate na ye ebatela, ayaki mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 72, no. 55/2 (fasl: kelâmü'l-behâim ve't-tıfl)

1472. Ntango ye mpe basahaba na ye bapusanaki na mboka ya Bani Salim, ngɔmbɛ moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango ye mpe basahaba na ye bapusanaki na mboka ya Bani Salim, ngɔmbɛ moko ya mwasi eyaki mbangu mpe ebelelaki: “E Bani Salim, moto moko ya bosembo ayei epai na bino elongo na mosalisi ya sembo”, mpe emilelaki ete, nsima ya kobota mbala zomi na mibale mpe ete basilisaki miliki na yango, sikoyo balingi kokata yango; Bani Salim bamonaki yango mpe bandimaki (na nsango oyo euti na Jafar as-Sadiq: “Na ntango na ye banyama misato elobaki: kamela, mbwa ya zamba mpe ngɔmbɛ”, elobami ete ngɔmbɛ etatolaki bosakoli na ye mpe bokitani ya Ali).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 76, no. 60/7 (fasl: kelâmü'l-behâim ve't-tıfl)

1473. Na Madina, ntango azalaki na esika moko polele, kamela moko ya mobedwe eyaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, ntango azalaki na esika moko polele, kamela moko ya mobedwe eyaki mbangu, etondi na motoki, efukamaki liboso na ye mpe etangisaki mpisoli, mpe eyebisaki ete bankolo na yango balingi kokata yango; ayebisaki bankolo na yango misala oyo kamela esalaki mibu mingi (nyama ya komata na eleko ya malili epai ya molunge, na eleko ya moi epai ya matiti, mpe kobotisa etonga) mpe ete na mobu ya nzala bakanisaki kokata yango, mpe bandimaki; asombaki kamela na dirham nkama moko mpe atikaki yango na bonsomi; kamela ebelelaki mbala minei mpe na mbala nyonso ye alobaki “Amin”, mpe na mbala ya minei alelaki mpe ayebisaki

ete kati na mabondeli minei oyo kamela esalaki mpo na umma na ye, oyo ya nsuka (ete umma ebundana te) endimamaki te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 77-79, no. 62/7 (fasl: kelâmü'l-behâim ve't-tıfl)

1474. Mboloko moko oyo abengaki eyaki; atindaki bakata yango, aleisaki bato mosuni na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mboloko moko oyo abengaki eyaki; atindaki bakata yango, aleisaki bato mosuni na yango, apesaki mitindo ete babuka mikuwa te, atindaki batia mikuwa na kati ya loposo na yango, mpe na mitindo na ye mboloko ezwaki lisusu bomoi mpe ekendaki kolya matiti.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 7 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

1475. Na mwana ntaba (sakhla) oyo bamemaki, makomi “La ilaha illallah” mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mwana ntaba (sakhla) oyo bamemaki, makomi “La ilaha illallah” mpe “Muhammadun Rasulullah” emonanaki na langi ya pɛmbɛ ya matoi na yango.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 300 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1476. Ntango Kaab bin al-Ashraf alobaki: “Nakondima te kino mpunda oyo namati...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Kaab bin al-Ashraf alobaki: “Nakondima te kino mpunda oyo namati ekondima yo”, mpunda ebwakaki ye na mokongo na yango mbala sambo to mwambe, ebandaki koloba, etatolaki bomoko ya Allah, bosakoli mpe bokambi ya Ali, mpe elobaki: “Kaka mondimi nde akoki komata ngai”; Mosakoli ﷺ alobaki: “Mpunda na yo ezali na mayele koleka yo, tɛka yango na mondimi”, mpe Thabit bin Qays asombaki yango na dirham nkama moko mpe azalaki komata yango na kimya.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 302-307 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1477. Akendaki pembeni ya etonga elongo na bato ya bilongi mibale oyo bazalaki na...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki pembeni ya etonga elongo na bato ya bilongi mibale oyo bazalaki na ntembe na makambo oyo mobateli ayebisaki; bambwa ya zamba mibale oyo bazingaki etonga mpe bazalaki kozela bayaki mpe bapesaki ye mbote: “Assalamu alayka ya Rasula Rabbi al-alamin”, mpe, na kotala bilongi, bayebaki Ali oyo azalaki kati na basahaba, basimbisaki matama na bango na mabele liboso na ye mpe bapesaki ye mbote: “E mokitani ya al-Mustafa”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 324-326 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1478. Ntango mobali moko ayimaki mpo na nyoka monene oyo ezalaki konyokola lobwaku na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali moko ayimaki mpo na nyoka monene oyo ezalaki konyokola lobwaku na ye (oyo ezalaki koganga lokola kamela mpe kobelela lokola ngɔmbɛ) mpe mpo na nzete na ye ya tamari oyo ekaukaki, akendaki kuna; nyoka, ntango emonaki ye, etelemaki mpe epesaki ye mbote; atiaki lobɔkɔ na ye likolo ya nzete ya tamari mpe abondelaki: “Bismillahi alladhi qaddara fa-hada”, mpe nzete ekolaki, ebotaki mbuma, mpe mai ebimaki na nse na yango (lisolo ya Amr bin Muntashir).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 391 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

1479. Kamela oyo balingaki kokata mpo na feti ya libala eyaki mpe elelaki; alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kamela oyo balingaki kokata mpo na feti ya libala eyaki mpe elelaki; alobaki: “Ezali koloba: ‘Bobokolaki ngai ntango nazalaki moke, ntango nakolaki bosalisaki ngai, mpe sikoyo bolingi kokata ngai’”, mpe azwaki kamela epai ya bankolo na yango (asombaki mpe atikaki yango na bonsomi); nsima kamela ezalaki kotambola na bandako ya Ansar lokola mosɛngi, kotia moto na yango na bifelo, mpe bilenge basi bazalaki kosangisela yango bilei na koloba: “Oyo esikolami na Mosakoli ya Allah”, mpe kamela ekomaki mafuta.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 401, 412 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

1480. Ntango mobedwe moko, mobembi, oyo aleki liboso ya Bayuda zomi oyo bayaki kotuna...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobedwe moko, mobembi, oyo aleki liboso ya Bayuda zomi oyo bayaki kotuna mituna na mokano ya kowelana, asɛngaki motatoli, abengaki Ali mpe akumisaki ye (na koloba ete azali na nkembo ya Adam, bwanya ya Shith, mayele ya Idris, botondi ya Nuh, bosembo ya Ibrahim, koyina banguna lokola Musa, mpe bolingo mpo na bandimi lokola Isa), mpe asɛngaki litatoli epai ya nyama ya zamba (dabb) oyo ezalaki na saki ya mobedwe; nyama yango, oyo alobaki: “Ekokima te”, ntango batiaki yango na mabele, ebalukaki epai na ye, esimbisaki elongi na yango na mabele mpe etatolaki liloba ya bomoko ya Allah, ete ye azali mokonzi mpe nsuka ya basakoli, mpe lokumu ya Ali; mobedwe mpe Bayuda zomi bandimaki, mpe alobaki: “Nyama oyo endimi ekangamaka te”, mpe atindaki batika yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 418-421 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

1481. Nyama ya zamba oyo batikaki eyebisaki mobedwe mobola ete akende na libulu oyo...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Nyama ya zamba oyo batikaki eyebisaki mobedwe mobola ete akende na libulu oyo bakangaki yango mpe akozwa kuna dinari nkoto zomi (mpe dirham nkoto nkama misato); bato ya bilongi mibale oyo bayokaki yango mpe bapotaki mbangu mpo na kozwa bomengo yango, nyoka monene moko oyo ebimaki na libulu eswaki bango mpe ebomaki bango; nyoka yango moko esalisaki mobedwe komema bomengo mpe ebatelaki ye kino akomaki na ndako na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 420-421 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 5: hayvanların itaati ve konuşması)

1482. Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, mwana moko oyo azalaki kozwa likama ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo oyo Yala bin Murra ayebisaki, mwana moko oyo azalaki kozwa likama ya liboma, oyo mwasi moko amemaki, abikaki ntango ye afulaki na monoko na ye mpe alobaki: “Bima, e monguna ya Allah, ngai nazali Mosakoli ya Allah”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA İbn Kesîr s.76; 1000 Mucize no.36 (s.48); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14156-14162, 14168-14169; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.22-24; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 62; ayrıca: Tabersî, el-İhticâc, c. 1, s. 332; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 146-148, 459; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 351; IslamHouse, The Miracles of Muhammad

1483. Apapolaki tolo ya mwana mobali ya liboma oyo mwasi moko amemaki mpe abondelaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki tolo ya mwana mobali ya liboma oyo mwasi moko amemaki mpe abondelaki; mwana alukaki mpe eloko moko ya moindo ebimaki na kati na ye, mpe abikaki (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.651; 19. Mektup listesi (183.txt) no.178; 1000 Mucize no.120 (s.97); web: Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 19; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb minhu fî tâatihim, no 14146-14147; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 116-117; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 193, 459; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 351; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 10; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 49

1484. Apesaki nsango malamu ya Paladiso na mwasi moindo (Umm Zufar) oyo aponaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki nsango malamu ya Paladiso na mwasi moindo (Umm Zufar) oyo aponaki koyika mpiko na bokɔnɔ ya kokwea (epilepsie), mpe abondelaki mpo nzoto na ye efungwama te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA İbn Kesîr s.77; 1000 Mucize no.317 (s.295); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 193-194, 460; Kütüb-i Sitte: Buhârî ve Müslim [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3237]

1485. Miso ya mobali moko ya miso ekufa efungwamaki na libondeli oyo ye ateyaki ye (lisolo ya Uthman bin Hunayf)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Miso ya mobali moko ya miso ekufa efungwamaki na libondeli oyo ye ateyaki ye (lisolo ya Uthman bin Hunayf).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA İbn Kesîr s.78; 19. Mektup listesi (183.txt) no.176; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 3. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c.

2, s. 347 bâbı); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 195-196, 463; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 13; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 55; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 65, no. 44/11; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Daavât 119 (3578); İbn Mâce, İkāme 189 (1385)

1486. Fudayk, oyo miso na ye ekomaki mpɛmbɛ mpe azalaki komona ata moke te, ntango ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Fudayk, oyo miso na ye ekomaki mpɛmbɛ mpe azalaki komona ata moke te, ntango ye afulaki na miso na ye, abandaki komona; na mbula 80 azalaki naino kokotisa nsinga na ntonga.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.52; 1000 Mucize no.236 (s.208), no.315 (s.293), no.944 (s.773); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14100; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 115; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197, 465

1487. Muhammad bin Hatib, oyo lobɔkɔ na ye ezikaki na nzungu ya mai ya moto ntango...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Muhammad bin Hatib, oyo lobɔkɔ na ye ezikaki na nzungu ya mai ya moto ntango azalaki moke, abikaki ntango ye afulaki na lobɔkɔ na ye mpe abondelaki.

Pene na 7 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.640; 19. Mektup listesi (183.txt) no.179; 1000 Mucize no.288 (s.267); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 115; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197, 465; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 39; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 101; Kütüb-i Sitte: Nesâî, es-Sünenü'l-kübrâ (satırdaki atıf)

1488. Jabir, oyo alɛmbaki, alamukaki ntango ye asopaki likolo na ye mai ya kosukola na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Jabir, oyo alɛmbaki, alamukaki ntango ye asopaki likolo na ye mai ya kosukola na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.628; 1000 Mucize no.101 (s.77), no.290 (s.268); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 118; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 39; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 101; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Câbir) — satırdaki atıf

---

1489. Mwana ya mwasi moko ya Khatham, oyo akokaki koloba te (to azalaki na bokɔnɔ)...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwana ya mwasi moko ya Khatham, oyo akokaki koloba te (to azalaki na bokɔnɔ), abikaki mpe azwaki mayele ntango amɛlaki mai oyo ye asukolaki na yango mabɔkɔ mpe monoko.

10 H (Hajj ya bolaeli)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.518; 19. Mektup listesi (183.txt) no.54, 57, 177; 1000 Mucize no.161 (s.139), no.354 (s.344); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14151; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 64; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce, Tıb 40 (3532) — satırdaki atıf

1490. Mwana moko ya Yamama oyo abotamaki sika alobaki: “Ozali Mosakoli ya Allah”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwana moko ya Yamama oyo abotamaki sika alobaki: “Ozali Mosakoli ya Allah” (Mubarak al-Yamama).

10 H (Hajj ya bolaeli)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.518; 19. Mektup listesi (183.txt) no.53; 1000 Mucize no.314 (s.292); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.59-60; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 20. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 64; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 190-191; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 391; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 118; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 74, no. 57/4

1491. Mosuni ya kovimba oyo ezalaki na lobɔkɔ ya Shurahbil al-Jufi esilaki ntango ye afulaki mpe apapolaki yango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosuni ya kovimba oyo ezalaki na lobɔkɔ ya Shurahbil al-Jufi esilaki ntango ye afulaki mpe apapolaki yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA 1000 Mucize no.277 (s.255), no.941 (s.772); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü'ş-şifâ mine's-sil'a, no 14101; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 7. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 116; ayrıca: İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 63-64, hadis no. 38/5; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 197

1492. Elongi ya mosahaba (Qatada bin Milhan) oyo ye apapolaki ekomaki kongɛnga lokola talatala

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elongi ya mosahaba (Qatada bin Milhan) oyo ye apapolaki ekomaki kongɛnga lokola talatala.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.181; 1000 Mucize no.242 (s.212); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 592; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 140 bâbı); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 205; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 97, hadis no. 86/1

1493. Fiɛvrɛ eyaki liboso na ye mpe esɛngaki ndingisa; atindaki yango epai ya bato ya Quba

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Fiɛvrɛ eyaki liboso na ye mpe esɛngaki ndingisa; atindaki yango epai ya bato ya Quba.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.624; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 145-146; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 194-195

1494. Mabondeli oyo azalaki kotanga mpo na lobiko mpe kobika ya babeli (eteni ya ntango nyonso na al-Bayhaqi)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mabondeli oyo azalaki kotanga mpo na lobiko mpe kobika ya babeli (eteni ya ntango nyonso na al-Bayhaqi).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

1495. Mwana ya mwasi mobange mpe ya miso ekufa ya Ansar, oyo akufaki, azongaki na bomoi na libondeli ya mama na ye (lisolo ya Anas)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwana ya mwasi mobange mpe ya miso ekufa ya Ansar, oyo akufaki, azongaki na bomoi na libondeli ya mama na ye (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.506; İbn Kesîr s.75; web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.50-52; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 20. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning Resurrected Corpses"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 111; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 182-183, 386-387, 456-457; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 9; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 45

1496. Mokonzi ya libota moko oyo basalelaki ruqya na Sura al-Fatiha abikaki, mpe ye andimaki likambo yango

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mokonzi ya libota moko oyo basalelaki ruqya na Sura al-Fatiha abikaki, mpe ye andimaki likambo yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – makamwa ya lobiko

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.408; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 299; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Tıbb 39, 33, İcâre 16, Fedâilu'l-Kur'an 9; Müslim, Selam 66, (2201); Ebu Dâvud, Tıbb 19, (3900); Tirmizî, Tıbb 20, (2064, 2065) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4033, c./s. 11/346]

1497. Alobaki na Umm Ayman, oyo, na butu, mposa ya mai ekangaki ye mpe amɛlaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Umm Ayman, oyo, na butu, mposa ya mai ekangaki ye mpe amɛlaki kozanga koyeba masuba na ye oyo ezalaki na mbeki na litumu ya ndako: “Banda sikoyo libumu na yo ekoyoka lisusu pasi te”, mpe Umm Ayman ayokaki lisusu pasi ya libumu te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.106 (s.82); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14014-14015; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 122; c. 2, s. 441 kısmı); ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 109

1498. Mpo na Sahl bin Hunayf, oyo akweaki na mabele ntango Amir bin Rabia atalaki ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Sahl bin Hunayf, oyo akweaki na mabele ntango Amir bin Rabia atalaki ye na liso mabe wana azalaki kosukola, apamelaki Amir mpe atindaki ye asukola; ntango basopaki likolo ya Sahl mai oyo Amir asukolaki na yango elongi, mabɔkɔ, mabolongo ya mabɔkɔ, mabolongo, mpe nsuka ya makolo, Sahl atelemaki malamu mpenza.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.216 (s.196)

1499. Asimbaki na lokolo Ali, oyo azalaki koyima mpo na pasi ya miso mpe azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Asimbaki na lokolo Ali, oyo azalaki koyima mpo na pasi ya miso mpe azalaki kobondela, mpe alobaki: “E Allah, bikisa ye”; Ali ayokaki lisusu pasi ya miso te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.357 (s.346); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 6. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 279; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 10; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 49; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Daavât 112 (3564) — satırdaki atıf

1500. Asalaki ruqya na mavɛrsɛ mpe basura lokola al-Fatiha, ebandeli mpe nsuka ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asalaki ruqya na mavɛrsɛ mpe basura lokola al-Fatiha, ebandeli mpe nsuka ya al-Baqara, Ayat al-Kursi, al-Ikhlas mpe al-Muawwidhatayn mpo na ndeko ya mobedwe moko oyo abungisaki mayele, mpe mobali yango atelemaki lokola azalaki na eloko te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.921 (s.758); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 123-124); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3549 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7056]

1501. Atiaki lobɔkɔ na ye, na likolo ya elamba, na esika oyo ezalaki koyoka pasi ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye, na likolo ya elamba, na esika oyo ezalaki koyoka pasi ya Asma bint Abi Bakr, oyo azalaki na bilɔkɔ (rougeole) na moto mpe na elongi, mpe abondelaki mbala misato: “Bismillah, longola bokɔnɔ na ye na libondeli ya mosakoli”, mpe bokɔnɔ esilaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.940 (s.771); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 116

1502. Abondelaki mpo na Thabit bin Yazid, oyo alobaki ete lokolo na ye moko ezali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Thabit bin Yazid, oyo alobaki ete lokolo na ye moko ezali kotɛngɔ, mpe lokolo na ye ebikaki mpe ezongaki malamu.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.954 (s.777); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 283

1503. Atunaki mwana moko oyo akolaki kasi alobaki naino te: “Ngai nazali nani?”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki mwana moko oyo akolaki kasi alobaki naino te: “Ngai nazali nani?”; mwana alobaki: “Ozali Mosakoli ya Allah”, mpe abandaki koloba.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal (4. çocuk) (s. 207)

1504. Apapolaki moto ya mwana moko oyo azalaki na bokɔnɔ ya kolongwa nsuki; mwana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya mwana moko oyo azalaki na bokɔnɔ ya kolongwa nsuki; mwana abikaki mpe nsuki na ye ekomaki malamu.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1505. Masolo lokola oyo mpe esolami mpo na al-Muhallab bin Qabala mpe mpo na bana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Masolo lokola oyo mpe esolami mpo na al-Muhallab bin Qabala mpe mpo na bana mingi, babeli mpe bato ya liboma: babikaki ntango ye asimbaki bango.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1506. Mobali moko oyo azalaki na bokɔnɔ ya kovimba na nse ya libumu (udra) ayaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko oyo azalaki na bokɔnɔ ya kovimba na nse ya libumu (udra) ayaki; apesaki ye mitindo ya kozwa mai na liziba moko oyo ye abwakaki nsoi mpe kosopa yango likolo na ye; mobali asalaki bongo mpe abikaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1507. Na mobembo yango moko oyo Jabir ayebisaki, na mboka moko bamemaki elenge mwasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo yango moko oyo Jabir ayebisaki, na mboka moko bamemaki elenge mwasi moko kitoko oyo jini abetaki; ntango alobaki: “Ngai nazali Muhammad, Mosakoli ya Allah, tika ye”, jini abimaki mpe elenge mwasi abikaki.

Eleko ya Madina, mobembo, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 51, Cin heyetleri bâbı

1508. Amr bin Muadh, oyo lokolo na ye ezokaki (ekatanaki), abikaki ntango ye abwakaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amr bin Muadh, oyo lokolo na ye ezokaki (ekatanaki), abikaki ntango ye abwakaki nsoi na lokolo na ye (lisolo ya Burayda bin al-Husayb).

Mokolo eyebani malamu te (eleko ya Madina)

1509. Na mobembo oyo Ghaylan bin Salama ayebisaki, mwasi moko amemaki mwana na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo oyo Ghaylan bin Salama ayebisaki, mwasi moko amemaki mwana na ye mobali oyo alingaki mingi mpe liboma makasi ekangaki ye; alobaki mbala misato: “Bismillah, ngai nazali Mosakoli ya Allah; bima, e monguna ya Allah”, mpe alobaki: “Mema mwana na yo, na ndingisa ya Allah atikali na eloko te”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 63 (Veda Haccı'nda vuku bulan mucizeler)

1510. Mpo na mobali moko oyo azalaki na mpota na lokolo oyo banganga bazwaki nkisi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo azalaki na mpota na lokolo oyo banganga bazwaki nkisi te, azwaki nsoi na ye na mosapi, atiaki yango na mabele mpe atiaki likolo ya mpota, mpe abondelaki: “Bismillah; mabele ya esika na biso, na nsoi ya moko na biso, na ndingisa ya Nkolo na biso, ekobikisa mobeli na biso”; mpota ebikaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 115 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1511. Apapolaki elongi ya Abyad bin Hammal, oyo bokɔnɔ ya loposo (quba) ezipaki zolo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi ya Abyad bin Hammal, oyo bokɔnɔ ya loposo (quba) ezipaki zolo na ye, mpe banda mokolo wana elembo ya bokɔnɔ etikalaki te.

Eleko ya Madina (pene na 10 H, etuluku ya Marib), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 116 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1512. Apapolaki kingo ya Asma bint Abi Bakr, oyo evimbaki, mpe abondelaki: “E Allah...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki kingo ya Asma bint Abi Bakr, oyo evimbaki, mpe abondelaki: “E Allah, batela ye na mabe mpe na mpasi ya likambo oyo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 116 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1513. Mwasi moko amemaki mwana na ye mobali oyo bokɔnɔ elɛmbisaki mpe ye (mama)...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi moko amemaki mwana na ye mobali oyo bokɔnɔ elɛmbisaki mpe ye (mama) alingaki ete akufa mpo na mpasi; ntango ye abondelaki, mwana abikaki, akolaki mpe akufaki shahidi na nzela ya Allah.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1514. Apapolaki libumu ya Rifaa bin Rafi, oyo azalaki koyoka pasi ya libumu mobu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki libumu ya Rifaa bin Rafi, oyo azalaki koyoka pasi ya libumu mobu mobimba, mpe pasi esilaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1515. Afulaki na lobɔkɔ ya Jarhad, oyo azalaki kolya na lobɔkɔ ya mwasi mpo lobɔkɔ na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Afulaki na lobɔkɔ ya Jarhad, oyo azalaki kolya na lobɔkɔ ya mwasi mpo lobɔkɔ na ye ya mobali ezalaki kobela, mpe Jarhad ayimaki lisusu te mpo na lobɔkɔ yango kino akufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1516. Apapolaki elongi ya moto moko ya liboma oyo bamemaki mpe abondelaki, mpe mayele...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi ya moto moko ya liboma oyo bamemaki mpe abondelaki, mpe mayele ya moto yango ezongaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 117 (Hayvan türlerindeki mucizeleri ana başlığı altında: hastaları ve sakatları iyileştirmesine dair rivayetler)

1517. Al-Harith (na bokuse: Haritha bin Abi Haritha), oyo ye asɛngaki kobala mwana na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Al-Harith (na bokuse: Haritha bin Abi Haritha), oyo ye asɛngaki kobala mwana na ye mwasi, alobaki lokuta mpo na kopesa ye te: “Azali na bokɔnɔ (baras)”; ntango azongaki na ndako, azwaki mwana na ye mwasi mpenza akangami na bokɔnɔ ya baras.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 133 (Türlerine göre mucizeler bölümü (alt bâb başlığı özetten alınamadı))

1518. Noko ya Kharija bin as-Salt atangaki Sura al-Fatiha mpe afulaki likolo ya moto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Noko ya Kharija bin as-Salt atangaki Sura al-Fatiha mpe afulaki likolo ya moto ya liboma oyo bakangaki na minyɔlɔlɔ, ntongo mpe mpokwa mikolo misato, mpe moto yango abikaki lokola bafungoli ye na nsinga; ye apesaki ndingisa ete azwa bampate nkama moko oyo bapesaki ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 299 (humma rukyesi, borç duası, cin rukyesi ve diğer öğrettiği dualar)

1519. Apesaki mobali moko ya Juhayna, oyo nzoto na ye ezalaki kopɔla na maba, kopo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki mobali moko ya Juhayna, oyo nzoto na ye ezalaki kopɔla na maba, kopo moko ya mai oyo abwakaki nsoi na kati, mpe alobaki: “Paka yango na nzoto na yo”; mobali yango abikaki kino elembo ata moko etikalaki te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 36 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1520. Qays al-Lakhmi, oyo ayaki na bokɔnɔ ya baras, abikaki ntango ye abwakaki nsoi likolo na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Qays al-Lakhmi, oyo ayaki na bokɔnɔ ya baras, abikaki ntango ye abwakaki nsoi likolo na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 101 (fasl fî mu'cizât ef'âlihî)

1521. Mpo na bato misato oyo balobaki: “Ibrahim akomaki moninga ya Allah, Musa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na bato misato oyo balobaki: “Ibrahim akomaki moninga ya Allah, Musa asololaki na Allah, Isa asekwisaki bakufi; yo osekwisi mokufi ntango nini?”, alobaki na Ali: “Telema, lata simisi na ngai, mema bango na kunda ya Yusuf bin Kaab mpe sekwisa ye na ndingisa ya Allah”; Ali abetaki na lokolo kunda moko ya kala na Baqi mpe alobaki: “Telema na ndingisa ya Allah oyo asekwisaka bakufi”, mpe mobange moko abimaki na kopupolaka mabele na moto mpe na mbɛku na ye mpe alobaki: “Bopagano nsima ya kondima? Ngai nazali Yusuf bin Kaab, Allah abomaki ngai mibu nkama misato eleki” (lisolo ya Umm Salama; mokomi alobi ete akutoli hadith).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 95, hadis no. 85/3 (bâb 1, fasıl 12: ölülerin diriltilmesi)

1522. Mobedwe moko oyo akangamaki na bokɔnɔ ya baras atelemaki malamu mpenza ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobedwe moko oyo akangamaki na bokɔnɔ ya baras atelemaki malamu mpenza ntango ye abwakaki nsoi likolo na ye.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 332 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim… fî mu'cizâti'n-Nebî)

1523. Miso ya mobali moko ya miso ekufa, oyo asɛngaki libondeli mpo miso na ye…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Miso ya mobali moko ya miso ekufa, oyo asɛngaki libondeli mpo miso na ye efungwama, efungwamaki na libondeli na ye; mobali ya mibale ya miso ekufa oyo ayaki na bosɛngi yango moko, atikelaki ye kopona: “Paladiso to kofungwama ya miso na yo?”, mpe ye aponaki Paladiso.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 63, no. 37/4 (fasl: ibrâü'l-merdâ ve'l-a'zâ)

1524. Ntango akendaki kotala mosahaba moko oyo bokɔnɔ ekomisaki lokola mwana ndɛkɛ…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akendaki kotala mosahaba moko oyo bokɔnɔ ekomisaki lokola mwana ndɛkɛ oyo nsala na ye ekweaki, atunaki ye ndenge azalaki kobondela ntango azalaki malamu; ntango ayebaki ete azalaki koloba: “Pesa ngai na mokili etumbu oyo okopesa ngai na bomoi ya nsima”, ateyaki ye libondeli “Rabbana atina fi-d-dunya hasanatan…”, mpe mobali yango atelemaki malamu mpenza lokola bafungoli ye na nsinga.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 64, no. 39/6 (fasl: ibrâü'l-merdâ ve'l-a'zâ)

1525. Apesaki Tufayl al-Amiri, oyo azalaki koyima mpo na maba, mai oyo abwakaki nsoi…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Tufayl al-Amiri, oyo azalaki koyima mpo na maba, mai oyo abwakaki nsoi na kati mpe alobaki amisukola na yango, mpe abikaki mobimba.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 39 (Bâb 7: mübarek uzuvlarının bereketi, yiyecek ve içeceğin çoğalması)

1526. Mpo na Hassan bin Amr al-Khuzai, oyo ayaki na maba, asɛngaki mai, abwakaki nsoi…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Hassan bin Amr al-Khuzai, oyo ayaki na maba, asɛngaki mai, abwakaki nsoi na kati mpe alobaki asopa yango likolo na ye; abikaki, mpe bato na ye nyonso bakomaki Baislam.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 39 (Bâb 7: mübarek uzuvlarının bereketi, yiyecek ve içeceğin çoğalması)

1527. Alobaki na mwana moko oyo jini abetaki, oyo azalaki kokwea na likama mbala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwana moko oyo jini abetaki, oyo azalaki kokwea na likama mbala nyonso oyo azalaki kolinga kolya to komela mpe akomaki pene ya kokufa: “Kende mosika, e monguna ya Allah, ngai nazali Mosakoli ya Allah”; satana alongwaki mpe mwana atelemaki malamu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 294 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1528. Ntango apapolaki liso ya Abdullah bin Unays oyo ezokaki, ekomaki ndenge moko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango apapolaki liso ya Abdullah bin Unays oyo ezokaki, ekomaki ndenge moko na liso mosusu, moto akokaki kokabola yango te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 295 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1529. Libondeli ya lipamboli na bomengo, bana mpe bomoi mpo na Anas bin Malik; Anas...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya lipamboli na bomengo, bana mpe bomoi mpo na Anas bin Malik; Anas awumelaki mibu koleka 100 mpe amonaki bana ya bana koleka 100.

Libondeli: 1–2 H; kokokisama: kino 93 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.659; İbn Kesîr s.86; 1000 Mucize no.121 (s.98); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 286; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 204; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 354; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 10; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 50; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Hz. Enes'e Mal Ve Evlat İçin Yaptığı Dua" (kitabın dipnotu: Zehebî, Siyeru a'lâmi'n-nübelâ, c:3, s:266-267; Müslim, Sahih, c:4, s:1929); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Da'avât 19, 26, 47, Savm 61; Müslim, Mesâcid 268, (660), Fezâilu's-Sahâbe 141, 142, (2480, 2481); Tirmizî, Menakıb, (3827, 3828) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4466, c./s. 13/12-13]

1530. Libondeli mpo na Ibn Abbas: “E Allah, pesa ye bososoli ya lingomba mpe teya ye...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli mpo na Ibn Abbas: “E Allah, pesa ye bososoli ya lingomba mpe teya ye ndimbola”, mpe akomaki moto ya mayele ya umma.

Libondeli: 8–10 H; kokokisama: kino 68 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.658; İbn Kesîr s.85; 1000 Mucize no.128 (s.104); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 285; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 203; Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 18; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 57-58; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74; Kütüb-i Sitte: Buharî, Fezâil'l-Ashâb 24, İlm 17, Vudû 10, İ'tisam 1; Müslim, Fezâilu's Sahâbe 138, (2477); Tirmizî, Menâkıb, (3823, 3824) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4452, c./s. 12/538]

1531. Akangaki eloko moko na lobɔkɔ mpe atiaki yango na kazaka oyo Abu Hurayra...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akangaki eloko moko na lobɔkɔ mpe atiaki yango na kazaka oyo Abu Hurayra afungolaki; nsima na yango abosanaki hadith ata moko te.

Nsima ya 7 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.665; İbn Kesîr s.82; 1000 Mucize no.110 (s.86); web: Buhârî, Menâkıb, no. 3648; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 589; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 122; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 198; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 312; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 13; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 57; Kütüb-i Sitte: Buhârî, İlim 42; Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 159, (2492); Tirmizî, Menâkıb, (3833, 3834) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4472, c./s. 13/20]

1532. Libondeli ya nzela ya solo mpo na mama ya Abu Hurayra; akomaki Moislam na mokolo yango moko

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya nzela ya solo mpo na mama ya Abu Hurayra; akomaki Moislam na mokolo yango moko.

Nsima ya 7 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.667; İbn Kesîr s.87; 1000 Mucize no.132 (s.109); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5895; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Yaqeen Institute, "The Physical Miracles of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 287; ayrıca: Elshinawy, The Physical Miracles of the Prophet (Yaqeen); IslamHouse, The Miracles of Muhammad; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Hureyre'nin Anası İçin Hidâyet Duası" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:4, s:938-939); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu's-Sahabe 158, (2491) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5600, c./s. 15/456]

1533. Libondeli mpo na Saad bin Abi Waqqas: “E Allah, yamba libondeli na ye ntango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli mpo na Saad bin Abi Waqqas: “E Allah, yamba libondeli na ye ntango akobondela”; Saad ayebanaki lokola moto oyo libondeli na ye endimamaka.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA İbn Kesîr s.83; 1000 Mucize no.118 (s.94); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 280; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 198, 205; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 18; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74-75; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ensardan Ebu Talha'nın Elinde, Efendimizin yerden alıp Verdiği Ağaç Dalının İyi Bir Ok Olması" (kitabın dipnotu: Vakıdî, Megâzî, c:1, s: 243; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c:3, s:239,346; Hakim, Müstedrek, c:3, s:26); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb 27 (3751) — satırdaki atıf

---

1534. Libondeli mpo na Abu Talha mpe mwasi na ye Umm Sulaym: “Allah apambola butu na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli mpo na Abu Talha mpe mwasi na ye Umm Sulaym: “Allah apambola butu na bino”; bana mibali libwa ya Abdullah, oyo abotamaki, bango nyonso bakomaki bato oyo babatelaka Korani na motema.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA İbn Kesîr s.86; 1000 Mucize no.135 (s.114); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 288; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 204; Kütüb-i Sitte: Buhârî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3241]

1535. Libondeli ya lipamboli mpo na Abd al-Rahman bin Awf; akomaki mozwi kino...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya lipamboli mpo na Abd al-Rahman bin Awf; akomaki mozwi kino alobaki: “Soki natomboli libanga, nakozwa wolo na nse na yango”.

1 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.680; İbn Kesîr s.89; 1000 Mucize no.119 (s.95); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 287; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 205

1536. Libondeli ya lipamboli na mombongo mpo na Urwa al-Bariqi; “soki asombaki mabele, alingaki kozwa litomba”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya lipamboli na mombongo mpo na Urwa al-Bariqi; “soki asombaki mabele, alingaki kozwa litomba”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.683; İbn Kesîr s.90; 1000 Mucize no.123 (s.99); web: Buhârî, Menâkıb, no. 3642; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 581; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 288; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 206; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 112, hadis no. 108/11; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıb 28 (3642) — satırdaki atıf

---

1537. Alobaki na mobali moko oyo, na lolendo, alobaki: “Nakoki kolya na lobɔkɔ na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobali moko oyo, na lolendo, alobaki: “Nakoki kolya na lobɔkɔ na ngai ya mobali te”: “Okoka te”, mpe mobali yango akokaki lisusu komema lobɔkɔ na ye na monoko te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.697; İbn Kesîr s.90; 1000 Mucize no.19 (s.30); web: İbn Hibbân, Sahîh, K. et-Târîh, bâbü'l-mu'cizât, no 6512-6513; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 292; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 210; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 11; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 50; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 72; Kütüb-i Sitte: Müslim, Eşribe 107, (2021) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3875, c./s. 11/102]

1538. Alobaki na moto oyo azalaki komekola ye na nsima na kogumbisa elongi na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na moto oyo azalaki komekola ye na nsima na kogumbisa elongi na ye: “Tikala bongo”, mpe moto yango atikalaki bongo kino akufaki.

Eleko ya Maka to ya Madina

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.697; 1000 Mucize no.295 (s.272); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 132)

1539. Bolakeli mabe ya maba mpe ya kobungisa bomengo mpo na bato oyo babombaka bilei ya Baislam

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bolakeli mabe ya maba mpe ya kobungisa bomengo mpo na bato oyo babombaka bilei ya Baislam.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.706; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 2155 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6665]

1540. Libondeli ya nzela ya solo mpe ya lipamboli mpo na bato ya Yemen, ya Sham (mpe ya Irak)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya nzela ya solo mpe ya lipamboli mpo na bato ya Yemen, ya Sham (mpe ya Irak).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.696; 1000 Mucize no.431 (s.424); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 291; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 210; Kütüb-i Sitte: Buhârî (Şam ve Yemen duası) — satırdaki atıf

1541. Libondeli mpo na Quraysh: “Opesaki bato na bango ya liboso etumbu, pesa ba nsima ngolu”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli mpo na Quraysh: “Opesaki bato na bango ya liboso etumbu, pesa ba nsima ngolu”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA 1000 Mucize no.964 (s.782); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 290; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 13; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 56; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb, (3904) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4531, c./s. 13/94]

1542. Alobaki mpo na Muawiya, oyo ayaki noki te ntango babengaki ye: “Allah atondisa...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na Muawiya, oyo ayaki noki te ntango babengaki ye: “Allah atondisa libumu na ye te”, mpe Muawiya akomaki moto oyo atondaka te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA 1000 Mucize no.126 (s.102); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 211; Kütüb-i Sitte: Müslim, Birr 96, (2604) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4479, c./s. 13/33]

1543. Apapolaki moto ya Abu Zayd al-Ansari (Amr bin Akhtab) mpe abondelaki: “E Allah...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Abu Zayd al-Ansari (Amr bin Akhtab) mpe abondelaki: “E Allah, sala ye kitoko”; atako aleki mbula 100, nsuki ya moto mpe ya mbɛku na ye ekomaki mpɛmbɛ te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA İbn Kesîr s.88; 1000 Mucize no.115 (s.92), no.243 (s.213); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 590; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 139 bâbı); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 205; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 354; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 11; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 50; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb 10, (3633) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5601, c./s. 15/456]

1544. Apapolaki moto ya as-Saib bin Yazid mpe abondelaki; esika oyo lobɔkɔ na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya as-Saib bin Yazid mpe abondelaki; esika oyo lobɔkɔ na ye esimbaki ekomaki mpɛmbɛ te ata na bobange.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA İbn Kesîr s.88; 1000 Mucize no.122 (s.99); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 591; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 138 bâbı); c. 2, s. 287; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 205; islamveihsan.com, “Hz. Peygamber'in Mucizeleri”; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 12; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 53; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıb (3540); Müslim (2345) — satırdaki atıf

1545. Apapolaki elongi ya Amr bin Thalaba al-Juhani; atako akomaki mobange, elongi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi ya Amr bin Thalaba al-Juhani; atako akomaki mobange, elongi na ye ebongwanaki te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA 1000 Mucize no.240 (s.211); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 139 bâbı)

1546. Libondeli mpo na moyembi an-Nabigha al-Jadi: “Allah abebisa monoko na yo te”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli mpo na moyembi an-Nabigha al-Jadi: “Allah abebisa monoko na yo te”; atako aleki mbula 100, mino na ye ekweaki te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA 1000 Mucize no.316 (s.293); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 282; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 208-209; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 11, 17; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 51; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74

1547. Apesaki Ukkasha bin Mihsan nsango malamu: “Ozali moko kati na bango” (bato...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Ukkasha bin Mihsan nsango malamu: “Ozali moko kati na bango” (bato nkoto ntuku sambo oyo bakokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo); Ukkasha akufaki shahidi.

Esakweli: eleko ya Madina; kokufa shahidi: 11–12 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.128; 1000 Mucize no.369 (s.355); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 268; Kütüb-i Sitte: Müslim, İman, 371, (218) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4034, c./s. 11/350]

1548. Libondeli ya bolamu mpo na Muhammad bin Maslama mpe maloba na ye: “Mobulu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli ya bolamu mpo na Muhammad bin Maslama mpe maloba na ye: “Mobulu ekosala yo mabe te”; awumelaki mosika na mobulu.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–43 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.185; 1000 Mucize no.448 (s.442); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 231; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 285-286; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd 4663 — satırdaki atıf

---

1549. Nguya ya mabondeli oyo ateyaki mpo na komibatela na kindoki mpe na liso mabe

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nguya ya mabondeli oyo ateyaki mpo na komibatela na kindoki mpe na liso mabe.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – mabondeli na ye oyo endimamaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.708

1550. Mpo na lipamboli ya nsuki (nsuki ya lokumu) oyo Khalid bin al-Walid abombaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na lipamboli ya nsuki (nsuki ya lokumu) oyo Khalid bin al-Walid abombaki na libunda na ye, azalaki kolonga na etumba nyonso oyo akɔtaki.

Nsuki: 10 H (Hajj ya bolaeli); bilonga: 11–21 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.710; 1000 Mucize no.215 (s.196); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 117

1551. Asimbaki mbunzu ya mwana moko oyo bamemaki mpe abondelaki lipamboli, mpe nsuki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asimbaki mbunzu ya mwana moko oyo bamemaki mpe abondelaki lipamboli, mpe nsuki ebimaki na mbunzu na ye lokola nsuki ya liboso ya farasi; ntango mwana akolaki mpe asanganaki na Khawarij, nsuki ekweaki, mpe ntango, na toli, abongolaki motema, Allah azongisaki nsuki yango.

Libondeli: eleko ya Madina; nsuki kokwea: kobima ya Khawarij, pene na 37–38 H (657–658)

LIZIBA 1000 Mucize no.318 (s.295); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 141-142 bâbı); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 207

1552. Na Moyuda moko oyo afandaki liboso na ye mpe, ntango ye akɛmaki, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Moyuda moko oyo afandaki liboso na ye mpe, ntango ye akɛmaki, alobaki: “Allah ayokela yo mawa”, ye azongisaki: “Allah apesa yo nzela ya solo”, mpe moto yango akomaki Moislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.289 (s.268); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 284

1553. Apapolaki moto ya mwana Hanzala bin Hidhyam, oyo tata na ye mobange amemaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya mwana Hanzala bin Hidhyam, oyo tata na ye mobange amemaki, mpe alobaki: “Allah apambola yo”; nsima, bampate, bakamela mpe bato ya kobela oyo Hanzala azalaki kopapola nsima ya kobwaka nsoi na lobɔkɔ na ye mpe koloba: “Bismillah, na elembo ya lobɔkɔ ya Mosakoli ya Allah”, bazalaki kobika.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.107 (s.83), no.238 (s.210); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 140 bâbı)

1554. Abondelaki lipamboli mpo na Abdullah bin Hisham; yango wana, ntango azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki lipamboli mpo na Abdullah bin Hisham; yango wana, ntango azalaki kosomba bilei na zando, Ibn az-Zubayr mpe Ibn Umar balingaki kosangana na ye, mpe mbala mosusu azalaki kozwa litomba ya mokumba mobimba ya kamela mpe kotinda yango na ndako na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.124 (s.100), no.303 (s.281); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 289; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 206; islamveihsan.com, "Hz. Peygamber'in Mucizeleri"; Kütüb-i Sitte: Buhârî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2301, c./s. 8/176-177]

1555. Alobaki mpo na mobali moko oyo azalaki kosangisa nsuki na ye mpo esimba mabele...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na mobali moko oyo azalaki kosangisa nsuki na ye mpo esimba mabele te wana azalaki kofukama: "E Allah, bebisa nsuki na ye", mpe nsuki ya mobali yango ekweaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.164 (s.143); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 72; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 10; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 50

1556. Atunaki elenge moko oyo asɛngaki ndingisa ya kosala ekobo: "Olingi yango mpo na..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki elenge moko oyo asɛngaki ndingisa ya kosala ekobo: "Olingi yango mpo na mama na yo, mwana na yo mwasi, ndeko na yo mwasi, ndeko mwasi ya tata na yo, ndeko mwasi ya mama na yo?", mpe abondelaki: "E Allah, petola motema na ye, batela bosembo na ye"; banda ntango wana, elenge yango akomaki moto oyo ayinaka ekobo koleka.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.207 (s.187); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 284

1557. Ntango abondelaki mpo na Moyuda moko oyo asimbaki mbɛku na ye (to ayaki pene na...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abondelaki mpo na Moyuda moko oyo asimbaki mbɛku na ye (to ayaki pene na ye): "E Allah, sala ye kitoko", mbɛku to nsuki ya mpɛmbɛ ya mobali yango ekomaki moindo mpenza, mpe azalaki komonana elenge kino mbula ntuku libwa.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.217 (s.197)

1558. Ntango Ukkasha bin Mihsan ayebisaki maloba ya Umm Qays, oyo, ntango mwana na ye...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ukkasha bin Mihsan ayebisaki maloba ya Umm Qays, oyo, ntango mwana na ye akufaki, alobaki: "Bosukola ye na mai ya malili te, bokoboma ye", amwɛmwɛlaki mpe alobaki: "Bomoi na ye ezala molai"; Umm Qays akomaki mwasi kaka moko oyo awumelaki mibu mingi mpenza.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.224 (s.201), no.969 (s.785); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 294; Kütüb-i Sitte: Nesâî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3810]

1559. Na bisakoli misato ya bitumba, mpo na Abu Umama oyo mbala nyonso asɛngaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na bisakoli misato ya bitumba, mpo na Abu Umama oyo mbala nyonso asɛngaki libondeli ya kokufa shahidi, abondelaki: “E Allah, pesa bango kimya mpe biloko ya bitumba”, mpe mbala nyonso bazongaki malamu na biloko ya bitumba; nsima apesaki ye toli ya kokila bilei mpe kofukama mingi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.235 (s.207), no.953 (s.777); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 291; Kütüb-i Sitte (kısmen): Nesâî — yalnız oruç tavsiyesi kısmı [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3110, c./s. 9/425]

1560. Atiaki lobɔkɔ na ye na tolo ya Fatima, oyo ayaki na elongi mpɛmbɛ mpo na nzala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye na tolo ya Fatima, oyo ayaki na elongi mpɛmbɛ mpo na nzala, mpe abondelaki: “E Allah oyo oleisaka bato ya nzala, kotika Fatima, mwana mwasi ya Muhammad, na nzala te”; makila ezongaki na elongi na ye, mpe Fatima alobaki ete ayokaki lisusu nzala te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.245 (s.215); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 119; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 52

1561. Na ntongo moko ya malili makasi, atako Bilal abelelaki adhana mbala mibale...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntongo moko ya malili makasi, atako Bilal abelelaki adhana mbala mibale, moto moko te ayaki na moskeyi; abondelaki: “E Allah, longola malili na bango”, mpe Bilal amonaki bato bazali komipupola mpo na molunge na ntango ya ntongo.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.248 (s.218); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 121); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 206; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 355

1562. Ntango alobaki na bato mibale oyo bakeseni na botangi: “Bino mibale botangi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alobaki na bato mibale oyo bakeseni na botangi: “Bino mibale botangi malamu”, ntembe ekɔtaki na motema ya Ubayy bin Kaab; abetaki ye na tolo mpe abondelaki: “E Allah, longola makanisi mabe ya satana na ye”; Ubayy asopaki motoki mpe ntembe na ye esilaki, mpe ayebisaki ete Korani ekitaki na mitindo sambo (ahruf).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.287 (s.266), no.955 (s.778); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 285; c. 2, s. 387; Kütüb-i Sitte: Müslim — satırdaki atıf

1563. Alakelaki mabe mobali moko oyo atindaki na esika moko mpe alobaki lokuta na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alakelaki mabe mobali moko oyo atindaki na esika moko mpe alobaki lokuta na kombo na ye; mobali yango akufaki libumu epasuki, mpe mabele eboyaki nzoto na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.294 (s.272); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 130

1564. Abondelaki: “E Allah, pambola umma na ngai na ntango na yango ya ntongo”, mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki: “E Allah, pambola umma na ngai na ntango na yango ya ntongo”, mpe azalaki kotinda bituluku ya etumba na ntongo mpenza; Sakhr al-Ghamidi, moto ya mombongo, mpe azalaki kotinda baombo na ye na mombongo na ntongo mpenza, mpe akomaki mozwi kino azwaki lisusu esika te ya kotia bomengo na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.304 (s.281); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 291; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 2238; Ebû Dâvûd, Cihâd — satırdaki atıf [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6685, c./s. 17/256]

1565. Ntango azalaki kotambola elongo na Umar, akutanaki na mwasi moko oyo azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola elongo na Umar, akutanaki na mwasi moko oyo azalaki komilela mpo na mobali na ye mpe alobaki ete ayini ye; asimbisaki mbunzu na bango mibale mpe abondelaki: “E Allah, sangisa bango, lingisa bango moko na mosusu”; nsima, ntango bakutanaki na ye na zando, mwasi yango alobaki: “Moto moko te azali molingami na ngai koleka ye”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.319 (s.296); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb min bereketi duâihî, no 13999; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 291; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 206-207; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 11, 17; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 51-52; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 73

1566. Abondelaki mpo na Amr bin al-Hamiq, oyo amɛlisaki ye miliki: “E Allah, sala ye...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Amr bin al-Hamiq, oyo amɛlisaki ye miliki: “E Allah, sala ye elenge”; Amr akokisaki mbula ntuku mwambe, kasi ata nsuki moko ya mpɛmbɛ ezalaki na moto na ye te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.358 (s.347); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 283; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 12, 17; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 52; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74

1567. Ntango Muawiya bin Hayda al-Qushayri ayaki liboso na ye, alobaki: “Nasɛngaki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Muawiya bin Hayda al-Qushayri ayaki liboso na ye, alobaki: “Nasɛngaki Allah anyokola bino na nzala mpe atia bobangi na mitema na bino”; Muawiya andimaki ete, atako alapaki ndai ete akondima te, nzala mpe bobangi etikaki ye te kino akomaki liboso na ye.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.381 (s.369), no.974 (s.788); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 43, Muâviye b. Hayde'nin gelişi bâbı

1568. Abondelaki mpo na Muawiya: “E Allah, teya ye Buku mpe kotanga motango, fandisa...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Muawiya: “E Allah, teya ye Buku mpe kotanga motango, fandisa ye na mabele, batela ye na etumbu; sala ye moto oyo alakisaka nzela mpe oyo azwi nzela”; na ntango ya boyangeli mpe ya bokalifa ya Muawiya, Kipros mpe Rodos ezwamaki, mpe mikili ya Islam ekomaki monene.

Libondeli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: boyangeli mpe bokalifa ya Muawiya (pene na 18–60 H / 639–680)

LIZIBA 1000 Mucize no.464 (s.457); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3841) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4480, c./s. 13/33]

1569. Alobaki mpo na Subaya al-Aslamiyya, oyo amonaki azali kolya na lobɔkɔ ya mwasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na Subaya al-Aslamiyya, oyo amonaki azali kolya na lobɔkɔ ya mwasi: “Bokɔnɔ ya Ghazza ekanga ye”; ntango mwasi yango azalaki koleka na Ghazza, abelaki mpe akufaki kuna.

Liloba: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.874 (PDF s.736); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 292; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd — satırdaki atıf (doğrulanamadı)

1570. Alobaki mpo na mobali moko, kombo na ye Qays, oyo atunaki likambo na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na mobali moko, kombo na ye Qays, oyo atunaki likambo na ye: “Akokoka kofanda esika moko te”, mpe mobali yango azalaki kobima mbala moko na esika nyonso oyo azalaki kokɔta.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.875 (PDF s.736); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 292; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (listedeki kaynağa göre; künye yok)

1571. Abondelaki mpo na Abdullah bin Jafar, oyo azalaki kotɛka eloko ntango ye...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Abdullah bin Jafar, oyo azalaki kotɛka eloko ntango ye alekaki pembeni na ye: “E Allah, pambola mombongo na ye”, mpe azalaki kozwa ntango nyonso litomba na mombongo na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.949 (s.775); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Questions on Islam, "The miracles occurring upon the prayer of the prophet Muhammad"; Beyhakî, Delâil, 6/221; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 288; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 17-18; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 74

1572. Hakim bin Hizam, oyo ye apesaki dinari moko mpo na kosomba nyama ya mbeka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Hakim bin Hizam, oyo ye apesaki dinari moko mpo na kosomba nyama ya mbeka, atɛkaki oyo asombaki na dinari mibale mpe azongaki na nyama ya mbeka na dinari moko mpe dinari moko lisusu; abondelaki lipamboli na mombongo na ye, mpe eloko nyonso oyo Hakim azalaki kotɛka ezalaki kopesa litomba.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.950 (s.775); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 289; Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Büyû 28, (3386); Tirmizî, Büyu 34, (1257). [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5808, c./s. 16/273]

1573. Abondelaki mpo bana ya Malik bin Rabia as-Saluli bapambolama, mpe Malik azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo bana ya Malik bin Rabia as-Saluli bapambolama, mpe Malik azalaki na bana mibali ntuku mwambe.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.959 (s.780); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 282

1574. Mpo na Damra bin Thalaba al-Bahzi, oyo asɛngaki libondeli ya kokufa shahidi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Damra bin Thalaba al-Bahzi, oyo asɛngaki libondeli ya kokufa shahidi, abondelaki: “E Allah, napekisi makila ya Damra na basambeli bikeko”; Damra awumelaki mibu mingi mpenza, azalaki kopasola milɔngɔ ya monguna mpe kozonga malamu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.962 (s.781); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 284

1575. Abondelaki mpo na bana mibali ya Yazid bin Malik al-Jufi, oyo ayaki liboso na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na bana mibali ya Yazid bin Malik al-Jufi, oyo ayaki liboso na ye: al-Harith, Sabra mpe Abd al-Uzza (oyo abongolaki kombo na ye Abd al-Rahman), mpe bakomaki na bisika ya lokumu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.963 (s.781); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 284

1576. Na eteni ya mibale ya losambo ya butu, atangaki qunut mpe abondelaki mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na eteni ya mibale ya losambo ya butu, atangaki qunut mpe abondelaki mpo na lobiko ya Ayyash bin Abi Rabia, Salama bin Hisham, al-Walid bin al-Walid mpe bandimi oyo bazalaki konyokwama, mpe alakelaki Mudar mabe: “nzala lokola mibu ya Yusuf”; Mudar akwelamaki na nzala makasi, bato oyo bazalaki konyokwama babikaki, mpe atikaki libondeli yango.

Eleko ya Madina (liboso ya kozwama ya Maka), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.966-967 (s.783); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 410; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Yağmur Dualarının Sayısı ve Çeşitleri" (kitabın dipnotu: İbn Kayyım, Zâdu'l-mead, c:1, s:156; İbn Mâce, Sünen, c:1, s:404-405; Abdurrezzak, Musannef, c:3, s:90); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (satırdaki künye: Buhârî 1007, 4821; Müslim 2798)

1577. Libondeli lokola oyo ya lipamboli na mombongo esolami mpe mpo na Gharqada

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libondeli lokola oyo ya lipamboli na mombongo esolami mpe mpo na Gharqada.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

1578. Alobaki na mwasi moko: “Nkɔsi elya yo”, mpe nkɔsi eliaki mwasi yango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwasi moko: “Nkɔsi elya yo”, mpe nkɔsi eliaki mwasi yango.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

1579. Mpo na mobali moko oyo atɛkelaki ye farasi mpe nsima aboyaki ete atɛkaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo atɛkelaki ye farasi mpe nsima aboyaki ete atɛkaki (likambo oyo Khuzayma atatolaki mpo na ye), azongisaki farasi mpe alobaki: “E Allah, soki azali mokosi, pambola ye te na farasi na ye”; na ntongo oyo elandaki, bazwaki farasi etomboli lokolo na yango (ekufi).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

1580. Apapolaki moto ya Umayr bin Saad mpe abondelaki lipamboli; Umayr akufaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Umayr bin Saad mpe abondelaki lipamboli; Umayr akufaki na mbula ntuku mwambe, nsuki na ye ekomaki mpɛmbɛ te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1581. Apapolaki moto ya Qays bin Zayd al-Judhami mpe abondelaki; Qays akufaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Qays bin Zayd al-Judhami mpe abondelaki; Qays akufaki na mbula nkama moko, moto na ye mpɛmbɛ mpenza, kasi nsuki oyo lobɔkɔ na ye esimbaki mpe elekaki etikalaki moindo; yango wana babengaki ye “al-Agharr”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1582. Apapolaki moto ya Abd al-Rahman bin Zayd bin al-Khattab, oyo ntango azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki moto ya Abd al-Rahman bin Zayd bin al-Khattab, oyo ntango azalaki moke azalaki mokuse mpe mabe na komonana (damim), mpe abondelaki lipamboli; aleki mibali na molai mpe na kitoko ya nzoto.

Eleko ya Madina, 8–11 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1583. Mpo na Bani Haritha bin Amr bin Qurayt, oyo basukolaki mokanda na ye ya kobenga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Bani Haritha bin Amr bin Qurayt, oyo basukolaki mokanda na ye ya kobenga na Islam mpe basalelaki loposo na yango mpo na kobongisa bambeki na bango, alobaki: “Nini ekweli bango? Allah alongola mayele na bango”, mpe bato ya libota yango bakomaki bato ya kolɛnga, ya mbangu mbangu, ya maloba ya mobulu mpe ya liboma.

Eleko ya Madina, pene na 7–9 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 22, Benî Hârise b. Amr b. Kurayt'a mektup bâbı

1584. Ntango alobaki na mobedwe moko ya kobela oyo akendaki kotala: “Okobika, In sha...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alobaki na mobedwe moko ya kobela oyo akendaki kotala: “Okobika, In sha Allah ezali kopetola”, mobedwe alobaki: “Te, oyo ezali fiɛvrɛ oyo ezali kotoka na mobange moko mpe ekomema ye na malita”; alobaki: “Boye ezala bongo” (na banzela mosusu, mobedwe akufaki na mokolo oyo elandaki).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3616

1585. Abondelaki mpo na Mazin bin Ghaduba, moto oyo alingaki masanga mpe basi mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Mazin bin Ghaduba, moto oyo alingaki masanga mpe basi mpe azalaki na mwana te: “E Allah, pesa ye kotanga Korani na esika ya miziki, oyo epesami nzela na esika ya oyo epekisami; pesa ye mbula mpe bana”; Mazin ayekolaki ndambo ya Korani na motema, abalaki basi minei ya bonsomi, mwana na ye mobali Hayyan abotamaki, mpe Uman ezwaki bomengo mingi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 63

1586. Abondelaki mpo na elenge moko ya Ansar oyo asalisaki ye kolongola to kolata...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na elenge moko ya Ansar oyo asalisaki ye kolongola to kolata sapato na ye: “E Allah, mosali oyo azali koluka bosepeli na Yo; sepela na ye”; elenge yango akufaki nsima shahidi (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14002-14003 (8/268)

1587. Na mokolo ya Dhu Qar, etumba emonisamaki na ye (anzelu Jibrili alakisaki ye...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Dhu Qar, etumba emonisamaki na ye (anzelu Jibrili alakisaki ye esika ya etumba), abondelaki mpo na Bakr bin Wail mpe alobaki: “Lelo, mbala ya liboso, Baarabu bazwi lotomo na bango epai ya Baperse; basalisami na nzela na ngai”.

Etumba ya Dhu Qar (mokolo na yango ezali na ntembe: kati na kotindama mpe mibu ya liboso ya Hijra, pene na 610–624)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 302 (Kendisini kabilelere arz etmesinde görülen âyetler bâbı)

1588. Ubayy bin Kaab, oyo akɔtaki na moskeyi na mokano ya kokumisa Allah na masanzoli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ubayy bin Kaab, oyo akɔtaki na moskeyi na mokano ya kokumisa Allah na masanzoli oyo moto moko te asalaki, nsima ya losambo ayokaki mongongo makasi na nsima na ye ezali kobondela: “E Allah, masanzoli nyonso ezali ya Yo, bokonzi nyonso ezali ya Yo, bolamu nyonso ezali na lobɔkɔ na Yo...”; Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: “Ye azali Jibrili”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 158 (Cebrâil aleyhisselâmın duası)

1589. Abondelaki: “E Allah, pesa libota ya Muhammad bilei oyo ekoki kaka (qut)”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki: “E Allah, pesa libota ya Muhammad bilei oyo ekoki kaka (qut)”; ndenge al-Bayhaqi ayebisi, libota na ye bazwaki bilei mpenza bongo mpe bayikaki mpiko na yango (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 279 (duaların kabulündeki mucizeler: ailesi, misafir, Ömer ve Ali için duaları)

1590. Alobaki na mwana mwasi moke oyo akɔtisaki lobɔkɔ na ye na mai ya kosukola ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwana mwasi moke oyo akɔtisaki lobɔkɔ na ye na mai ya kosukola ya Saad: “Allah akata molai na yo”, mpe mwana yango akolaki lisusu te mpe atikalaki na molai ya mwana (lisolo ya Mughira uta na mama na ye).

Kati na eleko ya Umar mpe ya Muawiya, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 281 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

1591. Afandisaki Abdullah bin Utba, mwana ya mbula mitano to motoba, na mabolongo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Afandisaki Abdullah bin Utba, mwana ya mbula mitano to motoba, na mabolongo na ye, apapolaki moto na ye mpe abondelaki lipamboli mpo na ye mpe bakitani na ye; libota na ye balobaki: "Toyebaka lipamboli na yango ndenge tokomaka mibange te".

Eleko ya Madina (8–11 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 282 (duaların kabulündeki mucizeler)

1592. Alobaki "Amin" na mabondeli ya Zayd bin Thabit mpe moninga na ye oyo bazalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki "Amin" na mabondeli ya Zayd bin Thabit mpe moninga na ye oyo bazalaki kobondela na moskeyi; nsima alobaki "Amin" na libondeli ya Abu Hurayra: "Nazali kosɛnga Yo boyebi oyo ekobosanama te", mpe alobaki: "Elenge ya Daws aleki bino"; Abu Hurayra abosanaki hadith te.

Eleko ya Madina (7–11 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 287 (duaların kabulündeki mucizeler)

1593. Alakelaki libota ya Bani Usayya mabe (asɛngaki ete fiɛvrɛ ebaluka epai na...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alakelaki libota ya Bani Usayya mabe (asɛngaki ete fiɛvrɛ ebaluka epai na bango), mpe bakangamaki na bokɔnɔ (lisolo ya Ibn Umar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 294 (duaların kabulündeki mucizeler)

1594. Asɛngaki Nkolo na ye apesa etumbu te na bana ya bato oyo bazali naino kosakana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Asɛngaki Nkolo na ye apesa etumbu te na bana ya bato oyo bazali naino kosakana (lahin), mpe libondeli na ye endimamaki (lisolo ya Anas).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 386 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

1595. Lisolo ya Yasir bin Suwayd: ntango mobali moko ya Juhayna, oyo atindaki elongo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo ya Yasir bin Suwayd: ntango mobali moko ya Juhayna, oyo atindaki elongo na etuluku ya bato ya bafarasi, amemaki mwana oyo mwasi na ye ya zemi abotaki, abondelaki: "E Allah, bakisa mibali na bango, kitisa basi na

bango, mpe kotika bango na bozangi te", mpe apesaki mwana kombo Musri na koloba: "Asali mbangu na Islam".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 80 (13. bâb: Amr b. Mürre'nin rüyası)

1596. Ntango akokisaki bosɛngi ya Moyuda moko epai oyo asɛngaki nyongo mpe alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akokisaki bosɛngi ya Moyuda moko epai oyo asɛngaki nyongo mpe alobaki: "Sɛnga oyo olingi", Moyuda yango asɛngaki ete abondela: "Allah awumelisa kitoko na yo"; Moyuda awumelaki mibu ntuku mwambe, mpe ata nsuki moko ya mpɛmbɛ emonanaki na moto na ye te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 87 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1597. Alobaki: "Na ekuke oyo akokɔta mokitani oyo aleki malamu kati na bakitani mpe..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: "Na ekuke oyo akokɔta mokitani oyo aleki malamu kati na bakitani mpe oyo azali pene na basakoli koleka na esika", mpe Ali akɔtaki; abondelaki mpo na ye: "E Allah, longola molunge mpe malili na ye", mpe Ali ayokaki molunge mpe malili te kino akufaki (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 103 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1598. Libota moko oyo abengaki na Islam eboyaki libiangi mpe elandaki ye na bato ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Libota moko oyo abengaki na Islam eboyaki libiangi mpe elandaki ye na bato ya bafarasi nkoto mitano; ntango bakomaki pene na ye, alakelaki bango mabe, mpe mopepe oyo ebimaki ebebisaki bango nyonso.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 69 (fasl fî istiâbeti daavâtihî)

1599. Ntango azalaki kokende kobundisa Muqaqa bin Humaysa, basahaba bayimaki mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kokende kobundisa Muqaqa bin Humaysa, basahaba bayimaki mpo na ngomba moko makasi na nzela oyo ezalaki kolɛmbisa banyama; na libondeli na ye, ngomba ezindaki na mabele mpe ebukanaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 69 (fasl fî istiâbeti daavâtihî)

1600. Mwasi oyo Bilal alingaki kobala, Jumana bint ad-Dahhaf al-Ashjai, abomaki ye na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi oyo Bilal alingaki kobala, Jumana bint ad-Dahhaf al-Ashjai, abomaki ye na nzela mpe akimaki epai ya Shihab bin Mazin; Salman mpe Suhayb, oyo ye atindaki, bazwaki Bilal akufi, atondi makila; asambelaki biteni mibale ya losambo, abondelaki mpe asopaki likolo na ye lobɔkɔ moko ya mai, mpe Bilal azongaki na bomoi mpe apwepwaki makolo na ye; na nsango ya anzelu Jibrili, atindaki Ali epai ya Shihab, ayebisaki elonga liboso, mpe Shihab mpe Jumana bakomaki Baislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 120-121 (fasl fi'l-müfredât (münferit mucizeler))

1601. Na komilela ya tata moko oyo abokolaki mwana na ye mpe akomisaki ye mozwi, kasi...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na komilela ya tata moko oyo abokolaki mwana na ye mpe akomisaki ye mozwi, kasi na bobange na ye atikamaki kozanga lisungi, alakelaki mabe mwana oyo alobaki ete azali na bomengo te; ble, orge, tamari mpe mbuma ya vinyo ekauki oyo ezalaki na bandako na ye ya kobomba bilei ekomaki na bankusu mpe epɔlaki, dirham mpe dinari oyo ezalaki na basaki na ye ekomaki mabanga, mpe moto yango akomaki mobola mpe mobeli.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 272-273 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1602. Alakelaki mabe bato ya bilongi mibale ntuku minei oyo basɛkɛlaki maloba na ye...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Alakelaki mabe bato ya bilongi mibale ntuku minei oyo basɛkɛlaki maloba na ye nsima ete Abu Said al-Khudri amɛlaki makila na ye: “Allah apesa bango etumbu na makila”; ntongo ntuku minei, makila ezalaki kobima na minoko na bango (na mosuni ya mino), mpe bilei mpe masanga na bango ezalaki kotonda makila.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 270-271 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1603. Nsima ete mama na ye akomaki Moislam, na bosɛngi ya Abu Hurayra abondelaki: “E...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ete mama na ye akomaki Moislam, na bosɛngi ya Abu Hurayra abondelaki: “E Allah, lingisa mosali oyo moke na Yo mpe mama na ye epai ya basali na Yo bandimi, mpe lingisa bandimi epai na bango”; Abu Hurayra alobaki: “Banda wana mondimi moko te azalisamaki oyo ayoki to amoni ngai mpe alingaki ngai to mama na ngai te”.

Nsima ya 7 H

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Ebu Hureyre'nin Anası İçin Hidâyet Duası" (kitabın dipnotu: Müslim, Sahih, c:4, s:938-939); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu's-Sahabe 158, (2491) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5600, c./s. 15/456] (Canan'ın tercümesi hidayet duasıyla bitiyor; ikinci dua Müslim'in tam metninde)

35 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

1604. Na Wabisa, oyo ayaki kotuna likambo ya bolamu mpe ya masumu, liboso ye atuna...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Wabisa, oyo ayaki kotuna likambo ya bolamu mpe ya masumu, liboso ye atuna, alobaki: “Oyei kotuna likambo ya birr mpe ithm”, mpe apesaki eyano.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.57; İbn Kesîr s.122; 1000 Mucize no.136 (s.115); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 171; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 233-234; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 229; c. 18, s. 118; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 106-107

1605. Na Mina, na bato mibale, moko ya Thaqif mpe mosusu ya Ansar, oyo bayaki kotuna...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Mina, na bato mibale, moko ya Thaqif mpe mosusu ya Ansar, oyo bayaki kotuna mituna, alobaki liboso ete batuna nini bakotuna, mpe ayanolaki.

10 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.57; 1000 Mucize no.142 (s.121), no.931 (s.766); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 65; c. 2, s. 171-172; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 128, 138; Râvendî, el-Harâic, c. 2, s. 514-516; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 99

1606. Ayebisaki liboso ete Abu ad-Darda akokoma Moislam

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki liboso ete Abu ad-Darda akokoma Moislam.

2 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.69; 1000 Mucize no.386 (s.376); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 175; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 111-112; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 64

1607. Ayebisaki uta na Madina makambo oyo ezalaki kosalema na masuwa moko na mbu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki uta na Madina makambo oyo ezalaki kosalema na masuwa moko na mbu.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.66

1608. Ayebisaki ete mobali moko amikati na nsɔngɛ ya likonga, mpe esalemaki bongo

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mobali moko amikati na nsɔngɛ ya likonga, mpe esalemaki bongo.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.70; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 175; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 251; Kütüb-i Sitte (kısmen): Ebu Davud, Cenaiz 51, (3185); Müslim (muhtasar, listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4937, c./s. 14/148]

1609. Ayebisaki liboso likambo oyo Muadh bin Malik akokwela

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki liboso likambo oyo Muadh bin Malik akokwela.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.71

1610. Ayebisaki tata mobange moko, oyo azalaki komilela na motema na loyembo mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki tata mobange moko, oyo azalaki komilela na motema na loyembo mpo na mwana na ye, loyembo oyo naino alobaki te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.72; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 172-173

1611. Ayebisaki mobali moko oyo asimbaki mwasi moko na nzela oyo asalaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mobali moko oyo asimbaki mwasi moko na nzela oyo asalaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.74

1612. Ayebisaki lipata oyo enokisaki mbula na lobwaku boye na Yemen

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki lipata oyo enokisaki mbula na lobwaku boye na Yemen.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.79; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14074; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 175

1613. Ayebisaki basahaba na ye bato ya bilongi mibale na bankombo na bango moko moko

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye bato ya bilongi mibale na bankombo na bango moko moko.

Pene na 9 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.51; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 174; Kütüb-i Sitte: Müslim (satırdaki künye: Huzeyfe'ye bildirmesi)

1614. Ayebisaki na elongi ya mobali oyo bazalaki kokumisa mpo na losambo na ye ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na elongi ya mobali oyo bazalaki kokumisa mpo na losambo na ye ete akanisaki na motema: “Na likita oyo moto moko te aleki ngai malamu”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.52; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 171

1615. Ayebisaki likambo ya basi mibale oyo bazalaki kolobela bato mabe na nsima wana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki likambo ya basi mibale oyo bazalaki kolobela bato mabe na nsima wana bazalaki kokila bilei; ntango balukisaki bango, makila mpe mosuni ebimaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.54; 1000 Mucize no.280 (s.258); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 177

1616. Maloba na ye: “Moto oyo amibateli, Allah akobatela ye; moto oyo amilakisi ete...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Maloba na ye: “Moto oyo amibateli, Allah akobatela ye; moto oyo amilakisi ete azangi mposa, Allah akokomisa ye mozwi”, emonanaki epai ya Abu Said al-Khudri.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.55; 1000 Mucize no.244 (s.214); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 173; Kütüb-i Sitte: Buharî, Zekat 50, Rikak 20; Müslim, Zekat 124, (1053); Ebu Davud, Zekat 28, (1644); Tirmizî, Birr 77, (2025); Nesaî, Zekat 85 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4857, c./s. 14/46]

1617. Ayebisaki ete nkake ekokwela mosambeli bikeko oyo atunaki motuna ya lolendo mpo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nkake ekokwela mosambeli bikeko oyo atunaki motuna ya lolendo mpo na lolenge ya Allah, mpe esalemaki bongo.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.48; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 22, Müşrik reisini yakan yıldırım bâbı; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 353-354

1618. Alobaki mpo na mobali oyo azalaki kobongisa lokuta na kombo na ye: “Nakanisi te...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na mobali oyo azalaki kobongisa lokuta na kombo na ye: “Nakanisi te ete bokokoka kokuta ye”, mpe bazwaki mobali yango akufi.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.49; 1000 Mucize no.296 (s.273); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 131 bâbı)

1619. Moto oyo alobaki ntango adhana ezalaki kobelelama: “Mokosi azika”, azikaki na mɔtɔ oyo epelaki na ndako na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto oyo alobaki ntango adhana ezalaki kobelelama: “Mokosi azika”, azikaki na mɔtɔ oyo epelaki na ndako na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.37; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 323; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 68; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 117

1620. Balobaki na Bayuda: “Soki bozali na bosembo, bolinga liwa”, mpe eyebisamaki ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Balobaki na Bayuda: “Soki bozali na bosembo, bolinga liwa”, mpe eyebisamaki ete bakokoka ata mokolo moko te kolinga yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.37; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 41, Necran heyeti bâbı; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 221; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 159, 168, 220-221; al-shia.org (Farsça mucize listeleri)

1621. Ayanolaki mituna ya moto ya mayele ya Moyuda (bilei ya liboso ya bato ya...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayanolaki mituna ya moto ya mayele ya Moyuda (bilei ya liboso ya bato ya Paladiso, ndenge mwana akokanaka na baboti, mpe bongo na bongo); moto yango alobaki: “Olobi solo, ozali mosakoli”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.23; İbn Kesîr s.98; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 584; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 318; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 347-348; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 217-218; Kütüb-i Sitte: Müslim, Hayz 34, (315). [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5605, c./s. 15/464-465]

1622. Ayanolaki mituna minei ya etuluku moko ya Bayuda (oyo Israel amipekisaki...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayanolaki mituna minei ya etuluku moko ya Bayuda (oyo Israel amipekisaki, nkake, mpe bongo na bongo) na biyano oyo bango moko bandimaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.26; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13902-13903; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 316; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 218-219; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 345-346; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Yahudî Bilginlerinin Birtakım Sorular Sorarak Peygamberimiz aleyhisselâmı Oyalamaya Çalışmaları" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:160-163,191-192; İbn Sa'd, Tabakât, c:1, s:174-175 / Bakara: 97-100); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Tefsir Ra'd, (3116). [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1695, c./s. 6/387]

1623. Bayuda mibale oyo batunaki likambo ya “bilembo libwa ya polele”, ntango bazwaki eyano, bapwepwaki mabɔkɔ mpe makolo na ye

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Bayuda mibale oyo batunaki likambo ya “bilembo libwa ya polele”, ntango bazwaki eyano, bapwepwaki mabɔkɔ mpe makolo na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.29; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 219-220; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Nesâî, İbn Mâce (satırdaki künye)

1624. Amonisaki ete Bayuda bazalaki kobomba na mabɔkɔ na bango vɛrsɛ ya koboma na mabanga (rajm) na Tora

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonisaki ete Bayuda bazalaki kobomba na mabɔkɔ na bango vɛrsɛ ya koboma na mabanga (rajm) na Tora.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.30; İbn Kesîr s.103; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3635; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 317; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 223-224; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Hudud 37, 24, Cenâiz 61, Menâkıb 26, Tefsir, Âl-i İmran 6, İ'tisâm 16, Tevhid 51; Müslim, Hudud 26, (1699) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1613, c./s. 6/250-251]

1625. Moyuda moko oyo azalaki kotanga Tora pembeni ya moto ya mwana na ye mobali oyo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Moyuda moko oyo azalaki kotanga Tora pembeni ya moto ya mwana na ye mobali oyo azalaki kokufa andimaki ete bizaleli na ye ekomami na Tora.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.34; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13885, 13891; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 30; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 225; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ölüm Döşeğinde Müslüman Olan Yahudî Genci" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1,s:185)

1626. Moto ya mayele ya Moyuda oyo ayokaki Sura Yusuf akamwaki makasi ndenge eyokani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele ya Moyuda oyo ayokaki Sura Yusuf akamwaki makasi ndenge eyokani na Tora.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.39

1627. Atangelaki moko moko Moyuda oyo atunaki bankombo ya minzoto oyo efukamelaki profeta Yusuf

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atangelaki moko moko Moyuda oyo atunaki bankombo ya minzoto oyo efukamelaki profeta Yusuf.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.41; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 318

1628. Moto ya mayele ya Moyuda, Zayd bin Saana, amekaki epai na ye bilembo mibale ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Moto ya mayele ya Moyuda, Zayd bin Saana, amekaki epai na ye bilembo mibale ya nsuka (motema molai na ye eleki nkanda na ye) mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.42; 1000 Mucize no.201 (s.177); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 601; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13898; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 48; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 27; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz aleyhisselâmın Yumuşak Huyluluğunun Bir Yahudîyi Müslüman Edişi" (kitabın dipnotu: İbn Sa'd, Tabakât, c:1,s:361)

1629. Ayanolaki na emoniseli mituna oyo Quraysh bayekolaki epai ya Bayuda mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayanolaki na emoniseli mituna oyo Quraysh bayekolaki epai ya Bayuda mpe batunaki: likambo ya molimo, ya Dhul-Qarnayn mpe ya Bato ya mobɛngɛ (Ashab al-Kahf).

Eleko ya Maka (pene na 615–619)

LIZIBA İbn Kesîr s.94; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 248; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 238-239; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 215; Kütüb-i Sitte: Buhârî 125, Müslim 2794 (satırdaki künye; ruh sorusu)

1630. Nzoto ya Moklisto moko oyo azalaki mokomi ya emoniseli mpe atikaki lingomba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nzoto ya Moklisto moko oyo azalaki mokomi ya emoniseli mpe atikaki lingomba, mabele ebwakaki yango libanda mbala mingi.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – nsango ya makambo ebombami oyo apesaki na bomoi na ye

LIZIBA İbn Kesîr s.92; Beyhakî, Delâil c.5 s.441; 1000 Mucize no.125 (s.101); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3617; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 585; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 130-131; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 334; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 212-213; Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3617, Müslim 2781 (satırdaki künye)

1631. Liboso Abu Talha, oyo Umm Sulaym asɛngaki lokola mbongo ya libala kaka ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liboso Abu Talha, oyo Umm Sulaym asɛngaki lokola mbongo ya libala kaka ete akoma Moislam, akoma epai na ye, ayebisaki basahaba na ye: “Abu Talha azali koya epai na bino, pole ya Islam ezali komonana na miso na ye”, mpe abalisaki bango na mbongo ya libala yango.

Mokolo eyebani malamu te (eleko ya Hijra, pene na 622)

LIZIBA 1000 Mucize no.137 (s.117); Kütüb-i Sitte (kısmen): Nesâî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3456, c./s. 10/252]

1632. Ntango azalaki na elanga moko, mpo na bato misato oyo babetaki ekuke moko nsima...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki na elanga moko, mpo na bato misato oyo babetaki ekuke moko nsima ya mosusu, alobaki na Anas: “Fungola, mpe pesa ye nsango malamu ya Paladiso mpe ya bokalifa nsima na ngai”: bato oyo bayaki bazalaki Abu Bakr, nsima Umar, nsima Uthman, oyo eyebisamaki mpe ete akokufa shahidi.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bokalifa na 11, 13 mpe 23 H, koboma ya shahidi Uthman 35 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.113; 1000 Mucize no.427 (s.419); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 207; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 267; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3674, 3693; Müslim 2403 (satırdaki künye)

1633. Mpo na moyibi moko oyo bamemaki liboso na ye, alobaki liboso: “Boboma ye”, mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na moyibi moko oyo bamemaki liboso na ye, alobaki liboso: “Boboma ye”, mpe ntango balobaki: “Ayibi kaka”, apesaki mitindo ete bakata lobɔkɔ na ye; moto yango ayibaki mbala mingi, mpe nsima ete bakataki mabɔkɔ mpe makolo na ye, ntango ayibaki mbala ya mitano, Abu Bakr abomisaki ye na koloba: “Mosakoli ya Allah ayebaki ye malamu koleka”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bokalifa ya Abu Bakr (11–13 H / 632–634)

LIZIBA 1000 Mucize no.298 (s.275); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 176; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, Hudud 20, (4410); Nesâî, Sârik 15 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1631, c./s. 6/270-271]

1634. Alakisaki ngambo ya Yemen mpe alobaki: “Kondima ezali awa; kasi bopiko mpe...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alakisaki ngambo ya Yemen mpe alobaki: “Kondima ezali awa; kasi bopiko mpe motema makasi ezali na esika oyo maseke mibale ya satana ebimaka, epai ya Rabia mpe Mudar, oyo bagangaka na nsima ya mikila ya bakamela”.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.325 (s.302); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Bed'ü'l- Halk 15, Menakıb 1, Megâzî 74; Müslim, İman 85, (52); Müslim, İman 92, (53) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4804, c./s. 13/472; no. 4803, c./s. 13/471; no. 4623, c./s. 13/207]

1635. Ntango mobali moko, kombo na ye Karkara, oyo azalaki komema biloko na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali moko, kombo na ye Karkara, oyo azalaki komema biloko na ye, akufaki, alobaki: “Azali na lifelo”; ntango balukaki biloko na ye, eyebanaki ete ayibaki na nkuku eloko moko na biloko ya bitumba.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.402 (s.392); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cihâd 190; İbnu Mâce, Cihâd 34, (2849). [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1135]

1636. Alobaki: “Bolanda bato mibale oyo bakoya nsima na ngai, Abu Bakr mpe Umar”, mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bolanda bato mibale oyo bakoya nsima na ngai, Abu Bakr mpe Umar”, mpe alakisaki ete bango bakozala bakalifa nsima na ye, moko nsima ya mosusu.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 11 H (632) mpe 13 H (634)

LIZIBA 1000 Mucize no.424 (s.417); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 267; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menakıb, (3804). [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4371, c./s. 12/422-423]

1637. Ayebisaki ete bomoi ya bato ya umma na ye ekozala kati na mibu ntuku motoba mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bomoi ya bato ya umma na ye ekozala kati na mibu ntuku motoba mpe ntuku sambo; ye moko akufaki na mbula ntuku motoba na misato.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.489 (s.481); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 332; Kütüb-i Sitte: Buhârî ve Tirmizî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 152, c./s. 2/474-475]

1638. Ntango Dhul-Jawshan, oyo abengaki na Islam, alobaki: “Soki olongi bato na yo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Dhul-Jawshan, oyo abengaki na Islam, alobaki: “Soki olongi bato na yo, nakondima”, alobaki: “Soki owumeli mwa moke, okomona ete nalongi bango”; Dhul-Jawshan, mwa ntango nsima, ayebaki epai ya motambwisi moko ya farasi oyo ayaki uta na ngambo ya Maka ete bato ya Maka balongami, mpe ayokaki mawa.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.926 (s.762); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 437

1639. Alobaki na mobedwe moko oyo atunaki mosala oyo ekomema na Paladiso ete amemela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobedwe moko oyo atunaki mosala oyo ekomema na Paladiso ete amemela libota moko oyo ezangi mai, mai na kamela na ye mpe na mbeki na ye ya loposo, mpe alobaki: “Okokɔta na Paladiso liboso kamela na yo ekufa mpe mbeki na yo ekoma ya kala”; mobali yango akufaki solo shahidi liboso kamela na ye ekufa.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.930 (s.765); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 223

1640. Apesaki Masud bin ad-Dahhak al-Lakhmi kombo Muta (oyo batosaka) mpe alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Masud bin ad-Dahhak al-Lakhmi kombo Muta (oyo batosaka) mpe alobaki: “Bato na yo bakotosa yo”; azongaki epai ya bato na ye, bato na ye batosaki ye, mpe bayaki elongo na ye epai ya Mosakoli ﷺ.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.936 (s.769); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 179

1641. Na khutba moko, atelemaki kati na basahaba na ye mpe ayebisaki makambo nyonso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na khutba moko, atelemaki kati na basahaba na ye mpe ayebisaki makambo nyonso oyo ekosalema kino Mokolo ya Lisekwa, kozanga kotika ata moko; oyo abatelaki, abatelaki; oyo abosanaki, abosanaki; Hudhayfa alobaki: “Ntango likambo moko esalemi, nakundolaka yango lokola moto oyo ayebi elongi ya moto oyo amonaki ye te ntango molai ntango amoni ye”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

1642. Ayebisaki basahaba na ye mokambi nyonso ya mobulu oyo akobima kino mokili...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye mokambi nyonso ya mobulu oyo akobima kino mokili ekosila, oyo bato na ye bakoleka nkama misato, na kombo na ye, kombo ya tata na ye mpe libota na ye (lisolo ya Hudhayfa).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

1643. Alakaki basahaba na ye liboso ete bakolonga banguna na bango mpe ete Maka...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alakaki basahaba na ye liboso ete bakolonga banguna na bango mpe ete Maka ekozwama; esalemaki bongo.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 8 H (630)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

1644. Nsima ya kolala ya moi, abimaki, ayokaki mongongo moko mpe alobaki: “Bayuda...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya kolala ya moi, abimaki, ayokaki mongongo moko mpe alobaki: “Bayuda bazali kozwa etumbu na malita na bango” (lisolo ya Abu Ayyub al-Ansari).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5899

1645. Alobaki: “Na Madina ezali na bajini oyo bakomi Baislam; soki bomoni moko kati...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na Madina ezali na bajini oyo bakomi Baislam; soki bomoni moko kati na bango (nyoka ya ndako), bokebisa ye mikolo misato; soki amonani lisusu nsima, boboma ye, azali satana”, mpe ayebisaki ete bajini ya Madina bakɔti na Islam.

Eleko ya Madina (nsima ya Khandaq)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 249

1646. Na mobembo yango moko, atindaki Jabir akata etape moko na moko ya banzete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo yango moko, atindaki Jabir akata etape moko na moko ya banzete mibale mpe atia yango na bisika mibale ekeseni; ayebisaki ete alekaki pembeni ya malita mibale oyo bazali kozwa etumbu na yango, mpe ete asɛngaki ete, na bosɛngeli na ye, etumbu na bango ekita tango bitape ezali mobesu.

Na mobembo moko (balobaka Buwat), pene na 2 H (623)

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.9 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 372; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 62; Kütüb-i Sitte: Müslim, Zühd 74 (3012) (satırdaki künye)

1647. Na butu, ntango azalaki kokende na Baqi, alobaki na Aisha, oyo azalaki kolanda...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu, ntango azalaki kokende na Baqi, alobaki na Aisha, oyo azalaki kolanda ye na nkuku: “To yo moko okoyebisa, to Moto ya boboto mpe Moyebi ya makambo nyonso akoyebisa ngai”, mpe ayebaki ete elili oyo ezalaki liboso na ye ezalaki ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

1648. Ayokaki mingongo ya bato oyo bazali kozwa etumbu na malita na bango; ntango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayokaki mingongo ya bato oyo bazali kozwa etumbu na malita na bango; ntango alekaki pembeni ya malita mibale, ayebisaki ete bankolo na yango bazali kozwa etumbu mpe ntina na yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Wikipedia (en), "Miracles of Muhammad"

1649. Ntango abalaki Umm Salama, alobaki: “Natindelaki Najashi likabo ya elamba ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abalaki Umm Salama, alobaki: “Natindelaki Najashi likabo ya elamba ya lokumu (hulla) mpe uqiya mingi ya misk; nakanisi ete Najashi akufi mpe ete likabo na ngai ekozongela ngai; soki ezongi, ekozala ya yo”, mpe likabo ezongaki ndenge alobaki; apesaki basi na ye uqiya moko moko ya misk, mpe oyo etikalaki elongo na elamba apesaki Umm Salama.

Madina, 4–9 H

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14071 (8/289)

1650. Alobaki: “Soki Korani esangisamaki na kati ya loposo, mɔtɔ elingaki kozikisa...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Soki Korani esangisamaki na kati ya loposo, mɔtɔ elingaki kozikisa yango te” (na kolanda bamosusu, likamwa oyo ezalaki kaka na ntango na ye).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 197 (Kur'an'ın i'câzı)

1651. Akɔtaki na ndako ya losambo ya Bayuda mpe alobaki: “Bomonisa ngai bato zomi na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akɔtaki na ndako ya losambo ya Bayuda mpe alobaki: “Bomonisa ngai bato zomi na mibale kati na bino oyo bakotatola, mpe Allah akolongola nkanda na Ye likolo ya Bayuda nyonso”; bango nyonso bafandaki nye, mpe ntango azalaki kobima, mobali moko kati na bango (Abdullah bin Salam) alobaki: “Natatoli ete ye azali mosakoli ya Allah oyo bozwaka na Tora”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 315 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

1652. Na mobembo moko, ntango mopepe ya solo mabe epepaki, alobaki: “Bato mosusu ya...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, ntango mopepe ya solo mabe epepaki, alobaki: “Bato mosusu ya bilongi mibale balobeli bandimi mabe na nsima; mopepe oyo epepi mpo na yango”.

Eleko ya Madina, mobembo moko (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 392 (Benî Mustalik gazvesindeki âyetler)

1653. Alobaki na Bilal: “Kotika te kokila bilei na mokolo ya yambo; nabotamaki na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Bilal: “Kotika te kokila bilei na mokolo ya yambo; nabotamaki na mokolo ya yambo, emoniseli eyelaki ngai na mokolo ya yambo, nasalaki Hijra na mokolo ya yambo, mpe nakokufa na mokolo ya yambo”, mpe ayebisaki mokolo ya liwa na ye; mpe akufaki na mokolo ya yambo.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Rabi al-Awwal 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 472 (Vefat edeceği günü ve yeri haber vermesi)

1654. Alobaki: “Madina ezali esika ya Hijra na ngai, esika oyo nakolala (nakokufa)...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Madina ezali esika ya Hijra na ngai, esika oyo nakolala (nakokufa) mpe nakosekwa”, mpe ayebisaki esika oyo akokufa.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 473 (Vefat edeceği günü ve yeri haber vermesi)

1655. Ayebisaki: “Nsima na ngai bato bakobɔndisana moko na mosusu mpo na ngai (mpo na...)”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Nsima na ngai bato bakobɔndisana moko na mosusu mpo na ngai (mpo na liwa na ngai)”; nsima ya liwa na ye, bato bazalaki kobɔndisana mpo na ye ntango bazalaki kokutana.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 488 (Vefatı sırasında görülen mucizeler ve hasâis)

1656. Alobaki: “Allah apekisi mabele kolya nzoto ya basakoli”, mpe ayebisaki ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Allah apekisi mabele kolya nzoto ya basakoli”, mpe ayebisaki ete nzoto na ye ekopɔla te mpe ete salawat oyo ekotangama na mokolo ya Juma ekomonisama na ye.

Esakweli: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 489 (Cesedinin çürümemesi)

1657. Alobaki: “Moto moko te azali oyo apesaka ngai mbote kozanga ete Allah...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moto moko te azali oyo apesaka ngai mbote kozanga ete Allah azongisela ngai molimo na ngai mpe nazongisela ye mbote”.

Esakweli: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 490 (Kabrinde hayatı, namazı ve selamın ulaştırılması)

1658. Alobaki: “Bomoi na ngai ezali malamu mpo na bino, mpe liwa na ngai ezali malamu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bomoi na ngai ezali malamu mpo na bino, mpe liwa na ngai ezali malamu mpo na bino; misala na bino ekomonisama na ngai: soki ezali malamu, nakokumisa Allah; soki ezali mabe, nakosɛngela bino bolimbisi”.

Esakweli: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 491 (Hayatının da ölümünün de ümmeti için hayır olması)

1659. Alingaki kobongola kombo ya nkɔkɔ ya Said bin al-Musayyab, Hazn, na koloba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alingaki kobongola kombo ya nkɔkɔ ya Said bin al-Musayyab, Hazn, na koloba: “Ozali Sahl”; Hazn alobaki: “Nakobongola te kombo oyo tata na ngai apesaki ngai”, mpe Said alobaki: “Banda mokolo wana makambo makasi (huzuna) esilaki te na libota na biso”.

Eleko ya Madina (nsima ya kozwama ya Maka), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 123 (Türlerine göre mucizeler bölümü (alt bâb başlığı özetten alınamadı))

1660. Etuluku moko ya basahaba ya Ansar, na butu moko, balingaki kotanga sura moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Etuluku moko ya basahaba ya Ansar, na butu moko, balingaki kotanga sura moko oyo bayebaki na motema, kasi bakundolaki eloko te longola Bismillah; ntango batunaki na ntongo, alobaki: “Sura yango elongolami (neshedi) na butu oyo”, mpe ayebisaki ete likambo yango moko ekweli bango nyonso.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 124 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri)

1661. Butu moko, ntango alamukaki pembeni ya Aisha mpe abondelaki, pole moko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Butu moko, ntango alamukaki pembeni ya Aisha mpe abondelaki, pole moko oyo engɛngisaki ndako eyaki mpe ekendaki mbala misato (mbala nyonso pole makasi koleka); alobaki: “Nasɛngaki Nkolo na ngai alimbisa eteni moko na misato ya umma na ngai, apesaki ngai; nasɛngaki eteni ya mibale mpe ya nsuka, apesaki ngai mpe”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 136 (Hâne-i saadetin üç kez nurlanması ve ümmetinin tamamının mağfireti hakkındaki duasının kabulü bâbı)

1662. Ayaki epai ya etuluku moko oyo ezalaki kotanga kombo ya Allah, kati na yango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayaki epai ya etuluku moko oyo ezalaki kotanga kombo ya Allah, kati na yango Salman, mpe alobaki: “Bozalaki koloba nini? Namoni ngolu ezali kokitela bino, nalingaki kosangana na bino”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 144 (Rahmetin ve sekînetin görülmesi bâbı)

1663. Na likita moko, atalaki likolo mpe nsima akitisaki moto; ntango batunaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na likita moko, atalaki likolo mpe nsima akitisaki moto; ntango batunaki, ayebisaki ete amonaki kimya (sakina) oyo baanzelu bazalaki komema ezali kokitela etuluku oyo ezalaki kotanga kombo ya Allah lokola kuba, mpe ntango moko kati na bango alobaki liloba ya lokuta, etombwamaki lisusu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 144 (Rahmetin ve sekînetin görülmesi bâbı)

1664. Ndenge Abu Bakr ayebisaki, alelaki ntango bamemelaki ye mai ya mafuta ya nzoi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Abu Bakr ayebisaki, alelaki ntango bamemelaki ye mai ya mafuta ya nzoi: ntango moto moko te azalaki pembeni na ye, alobaki lokola azali kotindika eloko na lobɔkɔ: “Kende mosika na ngai”; ntango batunaki ye, ayebisaki ete mokili emonani na ye na lolenge ya nzoto mpe epusani, mpe ntango alobaki: “Kende mosika na ngai”, elobaki: “Yo obiki na ngai, kasi bato oyo bakoya nsima na yo bakobika te”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 146 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1665. Ayebisaki ete mokili, emilengeli na lolenge ya langi ya mai ya pondu mpe ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mokili, emilengeli na lolenge ya langi ya mai ya pondu mpe ya elɛngi, eyaki epai na ye mpe etombolaki moto na yango, mpe ye alobaki: “Nalingi yo te”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 147 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1666. Anzelu Jibrili ayaki na talatala moko ya pɛmbɛ na lobɔkɔ na ye, oyo ezalaki na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayaki na talatala moko ya pɛmbɛ na lobɔkɔ na ye, oyo ezalaki na elembo moko ya moindo na kati; alobaki: “Oyo ezali Juma; Nkolo na yo apesi yango na yo mpe na umma na yo lokola feti; elembo ya moindo ezali Ngonga ya nsuka oyo ekosalema na mokolo yango”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 147 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1667. Ntongo moko abimaki na esengo mpe ayebisaki ete, ntango mpɔngi ekangaki ye na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntongo moko abimaki na esengo mpe ayebisaki ete, ntango mpɔngi ekangaki ye na losambo ya butu, amonaki Nkolo na ye na lolenge oyo eleki kitoko; batunaki ye: “Likita ya likolo mpenza (al-Mala al-Ala) ezali kowelana mpo na nini?”, mpe ntango ayokaki malili ya lobɔkɔ ya nguya na tolo na ye, ayebaki makambo nyonso oyo ezali na likolo mpe na mabele.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 147-148 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1668. Alobaki na Aisha, oyo atunaki likambo ya bana ya basambeli bikeko: “Soki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Aisha, oyo atunaki likambo ya bana ya basambeli bikeko: “Soki olingi, nakoyokisa yo kolela na bango na lifelo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 148 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1669. Ntango solo mabe emataki pembeni na ye, alobaki: “Boyebi oyo ezali nini? Ezali...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango solo mabe emataki pembeni na ye, alobaki: “Boyebi oyo ezali nini? Ezali solo ya bato oyo balobelaka bandimi mabe na nsima”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 149 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1670. Ateyaki Islam na motambwisi moko oyo akutanaki na ye na esobe, oyo atikaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ateyaki Islam na motambwisi moko oyo akutanaki na ye na esobe, oyo atikaki libota na ye mpe ayaki epai na ye; ntango lokolo ya kamela ya mobali yango ekɔtaki na libulu ya mpuku ya bilanga, akweaki mpe akufaki; alobaki: “Asali moke kasi azwi lifuta mingi; namoni baanzelu mibale bazali kotia na monoko na ye mbuma ya Paladiso” (na lisolo mosusu: bahuri balingaki ye, mpe abalisamaki na bahuri ntuku sambo).

Eleko ya Madina (pene na 10 H), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 150 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1671. Ntango akɔtaki na Paladiso, ayokaki botangi ya Korani, mpe ayebisamaki ete moto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akɔtaki na Paladiso, ayokaki botangi ya Korani, mpe ayebisamaki ete moto oyo azali kotanga azali Haritha bin an-Numan; alobaki: “Bolamu (epai ya mama) ezali bongo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 151 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1672. Anzelu Jibrili asimbaki ye na lobɔkɔ mpe amonisaki ye ekuke ya Paladiso oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili asimbaki ye na lobɔkɔ mpe amonisaki ye ekuke ya Paladiso oyo umma na ye ekokɔta; alobaki na Abu Bakr, oyo alobaki: “Soki ekoki, nazalaki elongo na yo mpo namona”: “Yo nde okozala moto ya liboso ya umma na ngai oyo akokɔta na Paladiso”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 151 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1673. Ntango azalaki pembeni na bango, basahaba bamonaki kazaka moko (burda) mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki pembeni na bango, basahaba bamonaki kazaka moko (burda) mpe lobɔkɔ moko; ntango batunaki, alobaki: “Wana azali Isa mwana ya Maryam; apesi ngai mbote”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 152 (Hızır ve Îsâ aleyhimesselâm ile buluşması bâbı)

1674. Akendaki kotala Abu Bakr oyo azalaki kobela, mpe nsima ya kobima mpe koyebisa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki kotala Abu Bakr oyo azalaki kobela, mpe nsima ya kobima mpe koyebisa Aisha bokɔnɔ na ye, mbala moko Abu Bakr ayaki abiki; alobaki: “Ntango obimaki, mpɔngi moke ekangaki ngai; Jibrili ayaki mpe atiaki nkisi na zolo na ngai (saut), mpe natelemaki nabiki”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 156 (Ashabının melekleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1675. Mibange ya Madina bayebisaki Mosakoli ya Allah ﷺ ete ndako ya Thabit bin Qays...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mibange ya Madina bayebisaki Mosakoli ya Allah ﷺ ete ndako ya Thabit bin Qays bin Shammas ezalaki kongɛnga na butu mobimba lokola na minda; alobaki: “Mbala mosusu atangaki Sura al-Baqara”, mpe Thabit andimaki yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 157 (Ashabının melekleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1676. Na etuluku moko ya Bato ya Buku oyo bayaki na bamushaf na mabɔkɔ na bango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etuluku moko ya Bato ya Buku oyo bayaki na bamushaf na mabɔkɔ na bango, alobaki: “Soki bolingi, nakoyebisa bino oyo bokotuna liboso bino boloba”, ayebisaki ete bayei kotuna likambo ya Dhul-Qarnayn, mpe alimbolaki lisolo na ye (azalaki elenge ya Baroma, atongaki Aleksandria, anzelu moko atombolaki ye na likolo mpe amonisaki ye mabele, atongaki efelo) ndenge ezali na mikanda na bango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 172 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1677. Alobaki na Aisha, oyo alobaki mpo na mwasi moko oyo alekaki: “Elamba na ye ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Aisha, oyo alobaki mpo na mwasi moko oyo alekaki: “Elamba na ye ya nse ezali molai boni”: “Bwaka nsoi”, mpe eteni ya mosuni ebimaki na monoko ya Aisha.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 178 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1678. Ntango amonaki uta mosika bato mibale likolo ya banyama, alobaki: “Moto ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango amonaki uta mosika bato mibale likolo ya banyama, alobaki: “Moto ya Kinda, moto ya Madhhij”; ntango bapusanaki, eyebanaki ete bazalaki bato mibale ya Madhhij, bayaki mpe bapesaki ye boyokani.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 179 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1679. Alobaki: “Sikoyo mobali moko ya bato ya Paladiso akoya epai na bino”, mpe Abu...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Sikoyo mobali moko ya bato ya Paladiso akoya epai na bino”, mpe Abu Bakr abimaki mpe ayaki (na kotala Saad bin ar-Rabi, na maloba yango moko Abu Bakr, Umar, Uthman mpe Ali bayaki moko nsima ya mosusu; na lisolo ya Salma, Ali nde ayaki).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 180-181 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1680. Alobaki: “Moto ya liboso oyo akokɔta na ekuke oyo azali moko ya bato ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moto ya liboso oyo akokɔta na ekuke oyo azali moko ya bato ya Paladiso”, mpe Saad bin Abi Waqqas akɔtaki (na lisolo moko, alobaki maloba yango mikolo misato kolandana, mpe mbala nyonso Saad nde ayaki).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 180 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1681. Ntango Aisha, oyo atindaki kotala mwasi moko ya Kalb oyo alingaki kobala...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Aisha, oyo atindaki kotala mwasi moko ya Kalb oyo alingaki kobala, alobaki: “Namoni eloko moko ya ntina te”, alobaki: “Omonaki elembo moko na litama na ye oyo ekamwisaki yo kino nsuki ya nzoto na yo etelemaki”; Aisha alobaki: “Sekele moko ebombamaka yo te”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 181 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1682. Abimaki na nkanda mpe alobaki: “Lelo nakoyebisa bino nyonso oyo bokotuna ngai”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abimaki na nkanda mpe alobaki: “Lelo nakoyebisa bino nyonso oyo bokotuna ngai” (anzelu Jibrili azalaki pembeni na ye); ayebisaki bato oyo batunaki bankombo ya batata na bango mpe bisika na bango na Paladiso to na lifelo, mpe Umar akitisaki nkanda na ye na koloba: “Tondimi Allah lokola Nkolo, Islam lokola lingomba, Muhammad lokola mosakoli”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 182 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1683. Ntango Damdam bin Qatada, oyo mwasi na ye abotaki mwana moindo, azalaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Damdam bin Qatada, oyo mwasi na ye abotaki mwana moindo, azalaki na ntembe, atunaki ye langi ya bakamela na ye mpe alobaki: “Mbala mosusu abendi mosisa moko ya libota”, (nsima eyebanaki ete na libota na ye ezalaki na nkɔkɔ mwasi moko moindo).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 182 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1684. Ntango mobali moko oyo losambo na ye eyebanaki mingi te akufaki, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali moko oyo losambo na ye eyebanaki mingi te akufaki, alobaki: “Boyebi ete Allah atii moto boye na Paladiso?”; basahaba bakamwaki mpe balukaki koyeba, mpe eyebanaki ete mobali yango, mbala nyonso oyo

muadhin azalaki kobelela adhana, azalaki kozongela shahada mpe kobondela libondeli yango moko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 183 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1685. Na etumba moko, ayebisaki moko nsima ya mosusu: “Bokobundisa esanga ya Baarabu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ayebisaki moko nsima ya mosusu: “Bokobundisa esanga ya Baarabu, mpe Allah akopesa elonga; nsima Persia, mpe Allah akopesa elonga; nsima Baroma, mpe Allah akopesa elonga; nsima Dajjal, mpe Allah akopesa elonga” (lisolo ya Hashim/Nafi bin Utba).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 8–21 H (630–642) mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 192 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1686. Ayebisaki: “Nsima na ngai bakalifa bakoya oyo bakosala na oyo bayebi mpe...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Nsima na ngai bakalifa bakoya oyo bakosala na oyo bayebi mpe bakosala oyo batindami; nsima na bango bakalifa bakoya oyo bakosala na oyo bayebi te mpe bakosala oyo batindami te” (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11–40 H mpe nsima ya 41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1687. Ntango Abu Bakr alobaki: “Na ndɔtɔ namonaki ete nanyati bosoto ya bato mpe...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Bakr alobaki: “Na ndɔtɔ namonaki ete nanyati bosoto ya bato mpe namonaki bilembo mibale (raqma) na tolo na ngai”, alimbolaki: “Okozwa mokumba ya makambo ya bato; bilembo mibale ezali mibu mibale”, mpe bokalifa na ye ewumelaki soki mibu mibale.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11–13 H (632–634)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1688. Ayebisaki: “Bosakoli moko te ezali oyo bokalifa elandaka yango te; bokalifa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Bosakoli moko te ezali oyo bokalifa elandaka yango te; bokalifa moko te ezali oyo bokonzi ya bakonzi elandaka yango te; sadaka (zakat) moko te ezali oyo na nsuka ekomaka mpako (maks) te” (lisolo ya Abd al-Rahman bin Sahl al-Ansari).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H mpe nsima ya 41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 197 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1689. Ayebisaki: “Bokalifa ekozala na Madina, bokonzi ya bakonzi na Sham” (lisolo ya...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Bokalifa ekozala na Madina, bokonzi ya bakonzi na Sham” (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11–35 H Madina, 41–132 H Sham

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 197 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1690. Alobaki na Quraysh: “Likambo oyo ekotikala epai na bino, bozali bankolo na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Quraysh: “Likambo oyo ekotikala epai na bino, bozali bankolo na yango, soki bokɔtisi makambo ya sika te. Soki bokɔtisi, Allah akotindela bino bato mabe koleka kati na bikelamu na Ye, mpe bakolongola bino lokola balongolaka loposo ya fimbo” (lisolo ya Abu Masud al-Ansari).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 11 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 204 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

1691. Ayebisaki: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino mabota mosusu ya umma na ngai...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino mabota mosusu ya umma na ngai bakosangana na basambeli bikeko mpe bakosambela bikeko” (lisolo ya Thawban).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: makambo ya ridda, 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 216 (kendisinden sonra irtidat olacağını haber vermesi)

1692. Ntango balobaki na ye: “Efelo ekweli Ammar, akufi”, alobaki: “Ammar akufi te”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango balobaki na ye: “Efelo ekweli Ammar, akufi”, alobaki: “Ammar akufi te”, mpe Ammar abimaki na bomoi (lisolo ya Hudhayl).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 239 (Ammâr b. Yâsir'in öldürüleceğini haber vermesi)

1693. Ntango Qays bin Mutatiya ayaki na etuluku esika Salman, Suhayb mpe Bilal...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Qays bin Mutatiya ayaki na etuluku esika Salman, Suhayb mpe Bilal bazalaki mpe alobaki: “Aws mpe Khazraj basalisaki moto oyo, kasi bango oyo nini ezali na bango?”, Muadh akangaki ye mpe amemaki ye; ye akɔtaki na moskeyi na nkanda mpe asakolaki khutba: “Nkolo azali moko, tata azali moko, lingomba ezali moko; kozala Moarabu euti na mama mpe tata te, kasi na monoko”, mpe alobaki mpo na Qays: “Tika ye, akokende na mɔtɔ”; Qays atikaki lingomba na ntango ya ridda mpe abomamaki (lisolo mursal ya Abu Salama bin Abd al-Rahman).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 247 (Kays b. Mutâtıye'nin hâlini haber vermesi)

1694. Alobaki na mwasi moko oyo azalaki kotala Saad tango nyonso: “Elongi na yo ebeba...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwasi moko oyo azalaki kotala Saad tango nyonso: “Elongi na yo ebeba (ebaluka)”, mpe elongi ya mwasi yango ebalukaki epai ya mokongo ya kingo (lisolo ya Mina).

Mokolo eyebani malamu te (Madina)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 281 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

1695. Atikelaki kopona mwana moko oyo baboti na ye, moko Moislam mpe mosusu mopagano...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Atikelaki kopona mwana moko oyo baboti na ye, moko Moislam mpe mosusu mopagano, bazalaki kowelana mpo na ye; ntango mwana abalukaki epai ya mopagano, alobaki: “E Allah, pesa ye nzela ya solo”, mpe mwana abalukaki epai ya Moislam (lisolo ya Abd al-Hamid bin Salama uta na nkɔkɔ na ye).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 284 (duaların kabulündeki mucizeler)

1696. Na etuluku moko ya etumba, mpo na mobali oyo atosaki mitindo te mpe asambelaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etuluku moko ya etumba, mpo na mobali oyo atosaki mitindo te mpe asambelaki ye moko na mabele, kasi elongo na bato te, alobaki: “Atɛmɛli; Allah mpe akomisa ye motɛmɛli”, mpe mobali yango akufaki libanda ya Islam (lisolo ya Damra mpe Muhajir bin Habib).

Eleko ya Madina, etuluku moko ya etumba (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 292 (duaların kabulündeki mucizeler)

1697. Ateyaki mobali moko oyo azalaki koyima mpo na bobola, ete kati na ntongo makasi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ateyaki mobali moko oyo azalaki koyima mpo na bobola, ete kati na ntongo makasi mpe losambo ya ntongo aloba mbala nkama moko: “Subhanallahi wa bihamdihi, subhanallahi al-azim, astaghfirullah”; mobali yango ayaki nsima mpe alobaki: “Mokili ebaluki epai na ngai kino nayebi te esika ya kotia yango” (lisolo ya Ibn Umar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 299 (humma rukyesi, borç duası, cin rukyesi ve diğer öğrettiği dualar)

1698. Ayebisaki ete vɛrsɛ “Qul idu Allaha aw idu ar-Rahman” (Sura al-Isra, vɛrsɛ...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete vɛrsɛ “Qul idu Allaha aw idu ar-Rahman” (Sura al-Isra, vɛrsɛ 110–111) ezali libateli liboso ya moyibi; moyibi oyo akɔtaki na ndako ya mosahaba moko oyo azalaki kotanga yango ntango azalaki kolala asangisaki biloko mpe ayaki na ekuke mbala misato, kasi mbala nyonso azwaki ekuke ekangami mpe akokaki kobima te (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 300 (humma rukyesi, borç duası, cin rukyesi ve diğer öğrettiği dualar)

1699. Alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na lobɔkɔ na Ye, soki Musa...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na lobɔkɔ na Ye, soki Musa azalaki na bomoi, mbele akokaki kosala eloko mosusu te longola kolanda ngai” (mpo na lokasa ya Tora oyo Umar amemaki).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 319 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

1700. Ntango Umar abetaki mbata Moyuda moko oyo azalaki kosɛnga ye nyongo mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar abetaki mbata Moyuda moko oyo azalaki kosɛnga ye nyongo mpe atɛmɛlaki maloba na ye: “Na kombo ya Ye oyo atomboli Muhammad likolo ya bato”, alobaki: “Adam azali moponami ya Allah, Ibrahim moninga ya Allah, Musa moto oyo Allah asololaki na ye na nkuku, Isa molimo ya Allah; mpe ngai nazali molingami ya Allah; Allah apesaki umma na ngai bankombo mibale na kati ya bankombo na Ye: Baislam mpe Bandimi; tozali ya nsuka kasi na Mokolo ya Lisekwa tozali ya liboso; Paladiso epekisami na basakoli kino ngai nakɔta, mpe na bikolo mosusu kino umma na ngai ekɔta” (lisolo ya Makhul; Paladiso kopekisama mpe esolami uta na Umar mpe Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 362 (ümmetine özgü hususiyetler bâbları)

1701. Asalaki kofukama molai kino basahaba na ye bakanisaki ete molimo na ye ezwami...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asalaki kofukama molai kino basahaba na ye bakanisaki ete molimo na ye ezwami; ntango atombolaki moto, ayebisaki ete Nkolo na ye atunaki ye toli mbala misato mpo na umma na ye; ntango alobaki: “Nkolo na ngai, bazali basali na Yo”, Nkolo alobaki: “Nakotungisa yo te mpo na umma na yo”, mpe apesaki ye nsango malamu ete bato nkoto ntuku sambo bakokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo, mpe ngolu mosusu (lisolo ya Hudhayfa).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 365 (ümmetine özgü hususiyetler bâbları)

1702. Alobaki na elenge moko ya Quraysh oyo amɛlaki makila ya kobɛndama (hijama) na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na elenge moko ya Quraysh oyo amɛlaki makila ya kobɛndama (hijama) na ye: “Kende, omibateli na mɔtɔ” (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 440 (ona özgü ikramlar (kerâmât) kısmı)

1703. Mwana (to bana mibale, balobaka) oyo apesaki makila ya hijama na ye amɛlaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mwana (to bana mibale, balobaka) oyo apesaki makila ya hijama na ye amɛlaki makila yango; ntango anzelu Jibrili ayaki koyebisa ye, alobaki: “Mɔtɔ ekosimba yo te” (lisolo ya Asma bint Abi Bakr).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 441 (ona özgü ikramlar (kerâmât) kısmı)

1704. Ntango mosali ya Umm Salama (balobaka mpe ya Umm Habiba), Barra, amɛlaki masuba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mosali ya Umm Salama (balobaka mpe ya Umm Habiba), Barra, amɛlaki masuba na ye oyo ezalaki na kopo na nse ya mbeto, alobaki: “Omibateli na mɔtɔ na efelo makasi” (lisolo ya Hukayma bint Umayma).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 441 (ona özgü ikramlar (kerâmât) kısmı)

1705. Mokolo moko ayaki na esengo na elongi mpe ayebisaki ete anzelu (Jibrili) ayaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mokolo moko ayaki na esengo na elongi mpe ayebisaki ete anzelu (Jibrili) ayaki mpe amemaki nsango malamu uta na Nkolo na ye: “Moto nyonso ya umma na yo oyo akotindela yo salawat moko, nakotindela ye salawat zomi; moto nyonso oyo akopesa yo mbote, nakopesa ye mbote zomi” (masolo ya Abu Talha mpe Umar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 453 (salât ü selâmın fazileti bâbı)

1706. Ntango Hasan mpe Husayn bazalaki kobunda na lisano, azalaki kolendisa Hasan...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Hasan mpe Husayn bazalaki kobunda na lisano, azalaki kolendisa Hasan; ntango Fatima atunaki, alobaki: “Jibrili mpe azali kolendisa Husayn”; esolami ete na nkisi oyo ezalaki na kingo na bango mibale ezalaki nsala ya lipapu ya Jibrili (masolo ya Muhammad bin Ali mpe Ibn Umar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 465 (Ehl-i beytinin, eşlerinin ve ashabının şerefi bâbı)

1707. Elaka mpo na noko na ye Abbas, oyo afutaki lisiko mpo na ye moko mpe mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elaka mpo na noko na ye Abbas, oyo afutaki lisiko mpo na ye moko mpe mpo na Aqil na Badr: “Akopesa bino oyo eleki malamu koleka oyo ezwamaki epai na bino” (Sura al-Anfal, vɛrsɛ 70), ekokisamaki: na bomengo oyo eyaki nsima, Abbas, oyo alobaki: “Pesa ngai mpe”, batiaki na elamba na ye bomengo oyo akokaki komema te.

Esakweli: nsima ya Badr, 2 H; kokokisama: eleko ya Madina (bomengo oyo eyaki nsima)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 238 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

1708. Ntango Umar, oyo akendaki epai ya Bayuda na koteyama na bango ya Tora...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar, oyo akendaki epai ya Bayuda na koteyama na bango ya Tora, alapisaki bango ndai, mokonzi na bango andimaki: “Toyebi ete ye azali ntoma ya Allah”, mpe apesaki ntina: “Jibrili azali monguna na biso, Mikail moninga na biso”; ntango Umar ayaki koyebisa yango, Mosakoli ﷺ atangelaki ye, liboso ete aloba, vɛrsɛ oyo ekitaki mpo na likambo yango (Sura al-Baqara, vɛrsɛ 97), mpe Umar alobaki: “Na kombo ya Ye oyo atindaki yo na solo, ngai mpe nayaki koyebisa yo yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ bi-ahvâli'l-Mustafâ (thk. M. Abdülkādir Atâ, DKİ 1408/1988), tek cilt, s. 44-45 (4. bâb: Tevrat ve İncil'de zikri)

1709. Ayebisaki ete ngɔmbɛ moko oyo bamataki likolo na yango ebalukaki epai ya nkolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ngɔmbɛ moko oyo bamataki likolo na yango ebalukaki epai ya nkolo na yango mpe elobaki: “Bazalisaki ngai mpo na oyo te, kasi mpo na kosala bilanga”, mpe ete mbwa ya zamba oyo ekangaki mpate elobaki na mobateli: “Na mokolo ya banyama ya zamba, mokolo oyo mobateli mosusu akozala te longola ngai, nani akobatela yango?”, mpe alobaki: “Ngai, Abu Bakr mpe Umar tondimi yango” (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (likambo oyo eyebisami etali bikolo ya kala)

LIZIBA Jeffrey Hays (der.), "Miracles of Muhammad", Facts and Details – Middle East and North Africa, "Miracles of Muhammad: the Talking Wolf and Expulsion of a Liar's Corpse" bölümü

1710. Mpo na mobali moko oyo na etumba azalaki kosangisa nkoni mpe kobenda mai mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo na etumba azalaki kosangisa nkoni mpe kobenda mai mpo na baninga na ye ya nzela, azalaki kosala mosala ya bato misato, alobaki: “Ye azali moko ya bato ya lifelo”; ntango bakutanaki na monguna, mobali yango azokaki mpe amibomaki na likonga, mpe ye alobaki: “Natatoli ete ngai nazali Mosakoli ya Allah mpe mosali na Ye” (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 61 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1711. Mobali moko alobaki: “Nabimaki na mobembo ntango mwasi na ngai azalaki na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko alobaki: “Nabimaki na mobembo ntango mwasi na ngai azalaki na sanza, mpe ntango nazongaki azalaki na zemi”; amemisaki bato mibale oyo mobali yango azalaki na ntembe na bango, mpe alobaki: “Soki mwana azali ya oyo, akobotama na nsuki ya kozingama, boye na boye”; mwana abotamaki ndenge alobaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 87 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1712. Ntango abimaki mpo na kunda ya mwana na ye mwasi, alobaki: “Moto oyo apusanaki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abimaki mpo na kunda ya mwana na ye mwasi, alobaki: “Moto oyo apusanaki na mosali na ye mwasi na butu oyo akende na kunda te”; ntango moto moko te atelemaki, alobaki: “To akotelema, to nakotanga kombo na ye elongo na kombo ya tata na ye” (ayebisaki likambo moko ya nkuku).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 96 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1713. Qays bin Arana al-Bajali, oyo abengaki na mokanda, ayaki kozanga koyebisa ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Qays bin Arana al-Bajali, oyo abengaki na mokanda, ayaki kozanga koyebisa ete abombi moninga na ye Huwaylid bin al-Harith al-Kalbi oyo azalaki kobanga kokɔta na engumba mpe azalaki kozela na ngomba, mpe atunaki: “Nazali na kimya?”; alobaki: “Ee; mpe moninga na yo oyo atikali na ngomba mpe”; Qays atatolaki shahada mbala moko.

Eleko ya Madina (bituluku ya bantoma, 9–10 H)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 103-104 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1714. Maloba oyo moto moko te ayebaki, oyo mobedwe moko atunaki (sulaya: mabele...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Maloba oyo moto moko te ayebaki, oyo mobedwe moko atunaki (sulaya: mabele ekauki oyo balonaka kasi ebotaka eloko te; quraya: mabele oyo ebotaka moke mpe ezongisaka te mbongo oyo babimisi), bisika oyo eleki malamu mpe eleki mabe na mabele (bamoskeyi mpe bazando), mpe makila ya liboso oyo ekweaki na mabele (ya Hawa ntango abotaki Qabil), anzelu Jibrili amataki na likolo, ayekolaki yango mpe ayebisaki ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 110-111 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1715. Moyuda moko atunaki: “Mosakoli nyonso azalaka na Haman moko; ya yo azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyuda moko atunaki: “Mosakoli nyonso azalaka na Haman moko; ya yo azali nani?”; alobaki: “Soki namonisi yo, okondima?”; Moyuda atangaki bilembo zomi, mpe ntango, mpo na bato mibale ya liboso oyo bakɔtaki, azwaki eyano “te”, mpe mpo na ya misato “ee”, alobaki: “Natatoli ete ozali ntoma ya Allah”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 1083-1084 (el-Bâbü'l-ışrûn fî alâmât ve merâtib nebiyyinâ ve evsiyâih)

1716. Alobaki na basahaba na ye: “Sikoyo mobali moko ya Rabia, oyo alobaka na monoko...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na basahaba na ye: “Sikoyo mobali moko ya Rabia, oyo alobaka na monoko ya satana, akokɔta epai na bino”; ntango al-Hutam bin Hind akɔtaki, asɛngaki ntango mpe abimaki, alobaki: “Akɔti na elongi ya mopagano, abimi na litindi ya motɛki”, mpe mobali yango, ntango abimaki, akumbaki mpe amemaki etonga ya Madina.

Eleko ya Madina (6–9 H)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 96 (fasl fî mu'cizât akvâlihî (gayb haberleri))

1717. Ayebisaki: “Lobi bato libwa bakoya uta na Hadramawt; motoba bakokoma Baislam...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Lobi bato libwa bakoya uta na Hadramawt; motoba bakokoma Baislam, misato te” (ntango Ali andimaki, abengaki ye “as-Siddiq al-Akbar, yasub al-muminin”); na mokolo oyo elandaki esalemaki ndenge moko, mpe ayebisaki bato misato oyo bandimaki te ete moko akokufa na nkake euti na likolo, mosusu na kosuama na nyoka, mpe mosusu akobomama ntango azali koluka bakamela na ye; bato motoba oyo bakomaki Baislam bayaki nsima mpe balobaki: “Bango misato nyonso bakeseni te na oyo olobaki” (lisolo ya Ali).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (ekoki kozala eleko ya bituluku ya bantoma)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 103-104, hadis no. 95/4 (bâb 1, fasıl 14: gaybdan haber vermesi)

1718. Mpo na Moyuda moko oyo alekaki na koloba “as-samu alayk”, alobaki: “Nyoka moko...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Moyuda moko oyo alekaki na koloba “as-samu alayk”, alobaki: “Nyoka moko ya moindo ekoswa ye na kingo mpe ekoboma ye”; ntango Moyuda azongaki na bomoi uta kosangisa nkoni, atindaki bafungola mokumba na ye ya nkoni mpe amonisaki na kati nyoka moko ya moindo oyo esimbi etape na mino, mpe ayebisaki ete mobali yango abikaki mpo na mokolo yango apesaki mobola moko ya mampa na ye mibale lokola sadaka.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 21 (Bâb 6: duasının kabulü, ölülerin diriltilmesi ve hastaların şifası)

1719. Anzelu Jibrili ayebisaki ye ete mabota minei ya Yemen (bamonisi na bango), oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayebisaki ye ete mabota minei ya Yemen (bamonisi na bango), oyo bazalaki komema libota na libota oyo etikalaki na bitanda ya Musa, babimi mpo na koya epai na ye; ntango babetaki ekuke na butu, atangaki moko na moko na kombo na ye mpe atunaki: “Buku oyo etikalaki lokola libula uta na Yusha bin Nun ezali wapi?”, mpe batatolaki shahada; apesaki Ali buku ya Liebre ya makomi mike, mpe na ntongo buku yango ekomaki na Liarabu mpe boyebi nyonso ezalaki na kati (lisolo ya Ali).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 106 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1720. Ntango amonaki Ali mpe etuluku moko bazali koya, amwɛmwɛlaki mpe alobaki: “Soki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango amonaki Ali mpe etuluku moko bazali koya, amwɛmwɛlaki mpe alobaki: “Soki bolingi, ngai nakoloba oyo bokotuna”, mpe ayebisaki makambo misato oyo balingaki kotuna (nani basengeli kosalela bolamu, jihad ya mwasi, bilei euti wapi) liboso ete baloba, mpe ayanolaki (Said bin al-Musayyab uta na Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 107 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1721. Alobaki na Abu Sufyan, oyo alingaki kotuna eloko: “Soki olingi, nakoloba liboso...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Sufyan, oyo alingaki kotuna eloko: “Soki olingi, nakoloba liboso otuna: okotuna bomoi na ngai ekozala boni; nakowumela mibu ntuku motoba na misato”; Abu Sufyan andimaki (na monoko) (lisolo ya Ibn Abbas).

Nsima ya kozwama ya Maka (8–11 H)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 107 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1722. Apesaki mitindo ete baboma bakangami oyo bamemaki, mpe atikaki kaka moko kati...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki mitindo ete baboma bakangami oyo bamemaki, mpe atikaki kaka moko kati na bango; alobaki na mobali oyo atunaki ntina: “Jibrili ayebisi ngai bizaleli na yo mitano oyo Allah alingaka: zuwa ya kobatela basi na yo, motema malamu, bizaleli malamu, kolobaka solo mpe mpiko”, mpe mobali yango akomaki Moislam (lisolo ya Imam as-Sadiq).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 108 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1723. Na etumba moko, mpo na mobali moko oyo azalaki kosala mosala ya bato nyonso mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, mpo na mobali moko oyo azalaki kosala mosala ya bato nyonso mpe kobunda na mpiko, alobaki: “Ye azali moto ya lifelo”; ntango azokaki na etumba, akokaki koyika mpiko na mpasi te mpe amibomaki na likonga na ye, mpe moto oyo amemaki nsango alobaki: “Natatoli ete ozali Mosakoli ya Allah” (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 111 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1724. Alobaki na mobola moko oyo alobaki ete alyaki eloko te mikolo mibale akende na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobola moko oyo alobaki ete alyaki eloko te mikolo mibale akende na zando; nsima ete mobali yango alobaki mikolo mibale: “Nazwi eloko te”, na mokolo ya misato, atako mobali aboyaki, ayebisaki: “Na etuluku ya mombongo ya bana ya boye, eteni etikalaki mpo na yo, ozwi dinari moko”; mobali andimaki: “Nalingaki komeka yo”, mpe alobaki: “Moto oyo amilakisi ete azangi mposa, Allah akokomisa ye mozwi”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 114-115 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1725. Na moskeyi, atelemisaki bato mitano na bankombo na bango: “Telema, e boye...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na moskeyi, atelemisaki bato mitano na bankombo na bango: “Telema, e boye; telema, e boye”, mpe alobaki: “Bobima na moskeyi na biso; bosambela awa te wana bozali kofuta zakat te” (ayebisaki makambo na bango ya nkuku; lisolo ya Imam al-Baqir).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 130 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1726. Ntango mobali moko, kombo na ye Abu Badr, oyo alobaki na ye: “Loba La ilaha...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali moko, kombo na ye Abu Badr, oyo alobaki na ye: “Loba La ilaha illallah”, asɛngaki elembeteli, ayebisaki ye oyo ezalaki na motema na ye: “Banda sanza minei ezali na motema na yo boye na boye”; mobali yango andimaki mpe akomaki Moislam (lisolo ya Anas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 138 (Bâb 11: gaybî haberleri)

1727. Mokano ya nkuku ya barabi zomi na mibale (to zomi na moko) ya Bayuda ya Khaybar...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mokano ya nkuku ya barabi zomi na mibale (to zomi na moko) ya Bayuda ya Khaybar mpe ya mboka ya Urayna, ya komonisa ete bandimi na ntongo mpe kozonga na mpokwa mpo na kotia Baislam ntembe, emonisamaki na vɛrsɛ (Sura Al Imran, vɛrsɛ 72).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 159, 171-172 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

1728. Kati na Arbad bin Qays mpe Nadr bin al-Harith, oyo bayokanaki mpo na koya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kati na Arbad bin Qays mpe Nadr bin al-Harith, oyo bayokanaki mpo na koya komeka ye na mituna ya makambo ebombami, abalukaki epai ya Arbad mpe alobaki: “Okundoli mpo na nini oyaki elongo na Amir na mokolo boye?”,

mpe ayebisaki lisolo na bango ya nkuku; Arbad alobaki: “Moto moko te azalaki pembeni na biso; kaka anzelu moko ya likolo nde ayebisi yo yango”, mpe atatolaki shahada.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 228 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1729. Nsima ya losambo moko, alobaki: “Awa ezali na moto moko ya Bani Najjar? Moninga...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya losambo moko, alobaki: “Awa ezali na moto moko ya Bani Najjar? Moninga na bino (atako akufaki shahidi) asimbami na ekuke ya Paladiso mpo na nyongo ya dinari misato”, mpe ayebisaki likambo ya mokufi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 295 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1730. Ntango moto ya bilongi mibale Rafi bin Huraymila, moko ya bato ya mayele ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango moto ya bilongi mibale Rafi bin Huraymila, moko ya bato ya mayele ya Bayuda ya Qurayza, akufaki, ayebisaki liwa na ye na koloba: “Lelo moto monene moko ya bilongi mibale, moko ya bakonzi ya bato ya bilongi mibale, akufi”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kurayza oğulları Yahudî bilginlerinden münâfık olan Rafi' b. Hureymile" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:174-175)

1731. Atunaki bato misato ya Abs oyo bayaki na Madina likambo ya Khalid bin Sinan ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki bato misato ya Abs oyo bayaki na Madina likambo ya Khalid bin Sinan ya libota na bango, mpe ayebisaki bango makambo oyo ekweaki ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (etuluku ya Abs)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Abs Oğullarına Hâlid b. Sinan'ı Soruşu ve Onlara Onun Başına Gelenleri Haber Verişi" (kitabın dipnotu: Diyarbekrî, Târîh, c:1, s:200)

36 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

1732. Umar mpe basahaba bamonaki anzelu Jibrili oyo ayaki na lolenge ya moto mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Umar mpe basahaba bamonaki anzelu Jibrili oyo ayaki na lolenge ya moto mpo na koteya lingomba (hadith ya Jibrili).

Pene na 10 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.393; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 154; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Îmân 37; Müslim, Îmân 1-7 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 14, c./s. 2/215-218]

1733. Umm Salama amonaki anzelu Jibrili na lolenge ya Dihya ntango azalaki kosolola na Mosakoli ya Allah ﷺ

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Umm Salama amonaki anzelu Jibrili na lolenge ya Dihya ntango azalaki kosolola na Mosakoli ya Allah ﷺ.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.392; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3633; Questions on Islam, "Miracles concerning Angels and Jinn"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 154; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3633, 4980; Müslim 2451

1734. Haritha bin an-Numan amonaki anzelu Jibrili afandi elongo na Mosakoli ya Allah ﷺ mpe apesaki mbote

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Haritha bin an-Numan amonaki anzelu Jibrili afandi elongo na Mosakoli ya Allah ﷺ mpe apesaki mbote.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.395; 1000 Mucize no.839 (s.702); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 155

1735. Abdullah bin Abbas amonaki anzelu Jibrili

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Abbas amonaki anzelu Jibrili.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.396; 1000 Mucize no.837 (s.701); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 155

1736. Moto moko ya Ansar amonaki anzelu Jibrili mpe asololaki na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto moko ya Ansar amonaki anzelu Jibrili mpe asololaki na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.397; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 155

1737. Muhammad bin Maslama amonaki anzelu Jibrili; Jibrili alobaki: “Soki apesaki...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muhammad bin Maslama amonaki anzelu Jibrili; Jibrili alobaki: “Soki apesaki mbote, mbele nazongisaki yango”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.398; 1000 Mucize no.840 (s.703); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 155; c. 2, s. 156

1738. Hudhayfa amonaki anzelu oyo akitaki na mabele mbala ya liboso mpo na kopesa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Hudhayfa amonaki anzelu oyo akitaki na mabele mbala ya liboso mpo na kopesa Mosakoli ya Allah ﷺ mbote (nsango malamu ya Hasan mpe Husayn).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.399; 1000 Mucize no.835 (s.700); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 156; c. 2, s. 464; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3783) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4447, c./s. 12/531]

1739. Baanzelu bazalaki kopesa Imran bin Husayn mbote; ntango asalisaki kotumba nzoto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Baanzelu bazalaki kopesa Imran bin Husayn mbote; ntango asalisaki kotumba nzoto na ebende, mbote ekatanaki, mpe ntango atikaki yango, ezongaki.

Kino 52 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.400; 1000 Mucize no.836 (s.700); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 156-157; Kütüb-i Sitte: Müslim 1226

1740. Ntango Usayd bin Hudayr azalaki kotanga Korani, kimya (sakina) to baanzelu bakitaki uta na likolo lokola minda

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Usayd bin Hudayr azalaki kotanga Korani, kimya (sakina) to baanzelu bakitaki uta na likolo lokola minda.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.403; 1000 Mucize no.833 (s.698); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 157; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Üseyd b. Hudayr)

1741. Mosahaba moko ayokaki botangi ya Korani uta na moto oyo akokaki komona te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosahaba moko ayokaki botangi ya Korani uta na moto oyo akokaki komona te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.406; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 167

1742. Awf bin Malik mpe baninga na ye bayokaki mongongo ya anzelu oyo amemaki nsango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Awf bin Malik mpe baninga na ye bayokaki mongongo ya anzelu oyo amemaki nsango uta na Nkolo na ye mpo na bosɛngeli.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.407; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 385; Kütüb-i Sitte: Tirmizî (listedeki kaynağa göre); İbn Mâce 4311 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7328]

1743. Abu Hurayra akangaki satana oyo azalaki koyiba na bomengo ya zakat; Mosakoli ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Hurayra akangaki satana oyo azalaki koyiba na bomengo ya zakat; Mosakoli ya Allah ﷺ azalaki koyebisa ye ntongo nyonso oyo esalemaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.421; 1000 Mucize no.202 (s.181); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 267; Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 161-162; Kütüb-i Sitte: Buhârî 2311 (ta'lîkan); Nesâî (listedeki kaynağa göre)

1744. Basatana mibale bayaki na nsima ya mobali moko, mpe satana atindelaki Mosakoli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Basatana mibale bayaki na nsima ya mobali moko, mpe satana atindelaki Mosakoli ya Allah ﷺ mbote.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.428

1745. Libateli (hirz) oyo akomisaki mpo na bajini oyo bazalaki kotungisa ndako ya Abu Dujana

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Libateli (hirz) oyo akomisaki mpo na bajini oyo bazalaki kotungisa ndako ya Abu Dujana.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.433; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 166-167

1746. Kobatelama ya Rubayyi, mwana mwasi ya Muawwidh bin Afra

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kobatelama ya Rubayyi, mwana mwasi ya Muawwidh bin Afra.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.430; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 499

1747. Ayebisaki basahaba na ye, liboso Ammar bin Yasir azonga, ete Ammar abundaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye, liboso Ammar bin Yasir azonga, ete Ammar abundaki na jini to satana na libulu.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.439; 1000 Mucize no.203 (s.183); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 165-166; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 111; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 60

1748. Umar abundaki na satana oyo ebimaki liboso na ye mpe alongaki ye

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Umar abundaki na satana oyo ebimaki liboso na ye mpe alongaki ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.438; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 268; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 165

1749. Ayebisaki ete Iblis akotuna mituna mpo na lingomba mpo na kotia bato ntembe

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Iblis akotuna mituna mpo na lingomba mpo na kotia bato ntembe.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.440; 1000 Mucize no.206 (s.186); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 166

1750. Ndɔtɔ ya Abdullah bin Umar (mpo na lifelo) mpe ndimbola na yango: “Abdullah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya Abdullah bin Umar (mpo na lifelo) mpe ndimbola na yango: “Abdullah azali mobali malamu, soki azalaki kosambela na butu”.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.348; 1000 Mucize no.990 (s.803); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 300; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Ta'bir, 35, 36, Salât 58, Teheccüt 2, Fedâilu'l-Ashâb 19; Müslim, Fedâilu's- Sahâbe 140, (2479) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 969, c./s. 4/537-538]

1751. Ndɔtɔ ya Talha bin Ubaydullah, oyo amonaki ete ndeko oyo akufaki mobu moko...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya Talha bin Ubaydullah, oyo amonaki ete ndeko oyo akufaki mobu moko nsima akɔti na Paladiso liboso ya ndeko oyo akufaki shahidi.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.351; 1000 Mucize no.993 (s.807); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 302; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3925 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7173]

1752. Ndɔtɔ ya Abu Said al-Khudri mpo na kofukama ya Sura Sad

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya Abu Said al-Khudri mpo na kofukama ya Sura Sad.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.355; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 302

1753. Ndɔtɔ ya Tufayl bin Sakhbara mpo na liloba “Soki Allah mpe Muhammad balingi”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya Tufayl bin Sakhbara mpo na liloba “Soki Allah mpe Muhammad balingi”, mpe kopekisama na yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.356; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 2118 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6651, c./s. 17/240]

1754. Ndɔtɔ ya moto moko ya Ansar mpo na makumisi nsima ya losambo, mpe kondimama na yango

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya moto moko ya Ansar mpo na makumisi nsima ya losambo, mpe kondimama na yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.357; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 303; Kütüb-i Sitte: Nesâî (Zeyd b. Sâbit rivayeti, 'te) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1813, c./s. 7/42]

1755. Ndɔtɔ oyo emonisaki ete baanzelu bazalaki kobondela mpo na Abu Umama mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ oyo emonisaki ete baanzelu bazalaki kobondela mpo na Abu Umama mpo na kotanga kombo ya Allah na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.358

1756. Ndɔtɔ ya mwasi moko ya bosembo mpe likambo oyo esalemaki nsima mpe endimisaki ndɔtɔ yango

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya mwasi moko ya bosembo mpe likambo oyo esalemaki nsima mpe endimisaki ndɔtɔ yango.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.359

1757. Ndɔtɔ ya mwasi oyo alapaki ndai pembeni ya Aisha ete akokɔta na Paladiso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya mwasi oyo alapaki ndai pembeni ya Aisha ete akokɔta na Paladiso.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.361

1758. Butu ya Qadr emonisamaki na basahaba mingi na ndɔtɔ ete ezali na butu sambo to...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Butu ya Qadr emonisamaki na basahaba mingi na ndɔtɔ ete ezali na butu sambo to zomi ya nsuka ya Ramadan.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.362; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 303; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (listedeki kaynağa göre)

1759. Ndɔtɔ ya Ibn Zaml al-Juhani (mpo na bomoi ya mokili mpe minbar)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya Ibn Zaml al-Juhani (mpo na bomoi ya mokili mpe minbar).

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.365

1760. Ndɔtɔ ya moto oyo amonaki ete basangani mpo na kotalela makambo na Mokolo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ ya moto oyo amonaki ete basangani mpo na kotalela makambo na Mokolo ya kosangana, mpe ete yango elakisaki lokumu na ye.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.368

1761. Moto oyo ayokaki toli uta na mokufi oyo azalaki na kunda epai oyo amikundisaki

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto oyo ayokaki toli uta na mokufi oyo azalaki na kunda epai oyo amikundisaki.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.369

1762. Mosahaba oyo ayokaki mokufi ya kunda, oyo atongaki hema likolo na yango, azali kotanga Sura al-Mulk

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mosahaba oyo ayokaki mokufi ya kunda, oyo atongaki hema likolo na yango, azali kotanga Sura al-Mulk.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.370; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 364; Kütüb-i Sitte: Tirmizî (listedeki kaynağa göre)

1763. Yala bin Murra ayokaki etumbu (kokamolama) na kunda moko

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Yala bin Murra ayokaki etumbu (kokamolama) na kunda moko.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.371; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 145

1764. Abd al-Rahman bin Awf ayebisaki oyo baanzelu mibale balobaki na ye ntango alɛmbaki

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abd al-Rahman bin Awf ayebisaki oyo baanzelu mibale balobaki na ye ntango alɛmbaki.

Liboso ya 32 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.372; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 159

1765. Abdullah bin Rawaha ayebisaki ete, ntango alɛmbaki, mpo na liloba nyonso ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Rawaha ayebisaki ete, ntango alɛmbaki, mpo na liloba nyonso ya kolela ya ndeko na ye mwasi, balobaki na ye: “Ozali bongo?”.

Liboso ya 8 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.373; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 158-159; Kütüb-i Sitte: Buhârî (Nu'mân b. Beşîr; listedeki kaynağa göre)

1766. Alobaki: “Moto oyo amoni ngai na ndɔtɔ amoni ngai solo; satana akoki kozwa lolenge na ngai te”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moto oyo amoni ngai na ndɔtɔ amoni ngai solo; satana akoki kozwa lolenge na ngai te”.

Ntango nyonso

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.374; web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 567; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 452 kısmı); Kütüb-i Sitte: Buharî, Tabir 2, 10; Müslim, Rüya 10; (2266); İbn Mâce 3903, 3904 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 959, c./s. 4/516; no. 7165; no. 7166]

1767. Abdullah bin Abbas amonaki butu ya Qadr na ndɔtɔ

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Abbas amonaki butu ya Qadr na ndɔtɔ.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo ya sikisiki te – komona baanzelu mpe bandɔtɔ ya solo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.364

1768. Na ndɔtɔ na ye, ntango azalaki kobenda mai na libulu, mbeki ekomaki mbeki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndɔtɔ na ye, ntango azalaki kobenda mai na libulu, mbeki ekomaki mbeki monene ya loposo na lobɔkɔ ya Umar, mpe Umar abendaki mai na makasi oyo ekokani na eloko te kino bato bafukamisaki bakamela na bango; elembo ya bokalifa na ye ya molai mpe etondi na bilonga.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 13–23 H (634–644)

LIZIBA 1000 Mucize no.426 (s.418); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3634; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3634, 3682; Müslim 2393

1769. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete Abu Jahl ayei mpe apesi ye boyokani; ntango Khalid...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete Abu Jahl ayei mpe apesi ye boyokani; ntango Khalid bin al-Walid akomaki Moislam, alobaki na bato oyo balobaki: "Ndɔtɔ na yo ekokisami": "Mosusu mpe akoya", mpe na nsuka Ikrima bin Abi Jahl akomaki Moislam.

Ndɔtɔ: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: Khalid 8 H (629), Ikrima nsima ya kozwama ya Maka 8 H (630)

LIZIBA 1000 Mucize no.985 (s.798); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 56; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "İkrime b. Ebu Cehil'e Eman Verilişi ve Kendisinin Müslüman Oluşu" (kitabın dipnotu: Hâkim, Müstedrek, c:3, s:241-242; Vâkıdî, Megâzî, c:2, s:851; Taberî, Târih, c:3, s:120; Diyarbekrî, Târîh, c:2, s:91; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:4, s:71; Ezrakî, Ahbâru Mekke, c:1, s:123)

1770. Na ndɔtɔ oyo mobali moko ayebisaki Mosakoli ﷺ, mbeki moko ekitaki uta na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na ndɔtɔ oyo mobali moko ayebisaki Mosakoli ﷺ, mbeki moko ekitaki uta na likolo; Abu Bakr asimbaki yango na mabɔkɔ mpe amɛlaki moke, Umar mpe Uthman bamɛlaki kino batondaki, mpe ntango Ali asimbaki yango, mbeki ebendamaki mpe mai moke esopanaki likolo na ye; yango etalelami lokola elembo ya bileko ya bakalifa minei mpe ya mobulu na ntango ya Ali.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya bakalifa minei, mobulu ya ntango ya Ali 35–40 H (656–661)

LIZIBA 1000 Mucize no.991 (s.804); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (listedeki kaynağa göre)

1771. Ibn Abbas, Usama bin Zayd mpe bamosusu bamonaki pembeni na ye anzelu Jibrili na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Abbas, Usama bin Zayd mpe bamosusu bamonaki pembeni na ye anzelu Jibrili na lolenge ya Dihya (al-Kalbi).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl (melekler ve cinler)

1772. Ndenge Rabia al-Jurashi ayebisaki, na mpɔngi na ye bayaki epai na ye mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Rabia al-Jurashi ayebisaki, na mpɔngi na ye bayaki epai na ye mpe balobaki: "Liso na yo elala, litoi na yo eyoka, motema na yo esosola", mpe balimbolaki likambo na ye na lisese ya nkolo moko oyo atongi ndako, abongisi mesa mpe atindi mobengi: nkolo azali Allah, ndako ezali Islam, mesa ezali Paladiso, mobengi azali Muhammad ﷺ.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Dârimî, Sünen, Mukaddime, no. 11

1773. Na ndako ya mobali moko oyo azalaki

kotanga Sura al-Kahf, nyama na ye ya komata...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndako ya mobali moko oyo azalaki kotanga Sura al-Kahf, nyama na ye ya komata ebangaki mpe molinga to lipata ezipaki ye; ntango ayebisaki likambo yango, alobaki: “Tanga, e boye! Yango ezali kimya (sakina) oyo ekitaka mpo na Korani” (lisolo ya al-Bara bin Azib).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3614

1774. Na ndɔtɔ na ye, baanzelu mibale batelemaki na ngambo ya moto na ye mpe ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na ndɔtɔ na ye, baanzelu mibale batelemaki na ngambo ya moto na ye mpe ya makolo na ye mpe balimbolaki ye mpe umma na ye na lisese ya babembi oyo batikali kozanga bilei na katikati ya esobe, mpe mobali moko alati malamu ayei mpe alobi: “Soki bolandi ngai, nakomema bino na bilanga ya mobesu mpe na mabeke etondi” (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb fî meselihî ve meseli men etâahû, no 13957 (8/260)

1775. Abu Bakr ayokaki anzelu Jibrili kosolola na nkuku na Mosakoli ﷺ, kasi amonaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Bakr ayokaki anzelu Jibrili kosolola na nkuku na Mosakoli ﷺ, kasi amonaki ye te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 198 (Vahiy sırasında görülen âyetler)

1776. Butu misato liboso ya kokoma Moislam, Saad bin Abi Waqqas amonaki na ndɔtɔ ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Butu misato liboso ya kokoma Moislam, Saad bin Abi Waqqas amonaki na ndɔtɔ ete azali kolanda sanza oyo ebimi na molili makasi, mpe ete liboso na ye Zayd bin Haritha, Ali mpe Abu Bakr bakomi na sanza yango; nsima akutanaki na Mosakoli ﷺ na lobwaku ya Ajyad mpe akomaki Moislam.

Pene na 610–611

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 205 (Sa'd b. Ebî Vakkās'ın rüyası)

1777. Mwasi moko amonaki na ndɔtɔ ete akɔti na Paladiso mpe bamemi bato zomi na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi moko amonaki na ndɔtɔ ete akɔti na Paladiso mpe bamemi bato zomi na mibale oyo atangaki bankombo; mopesi nsango malamu oyo ayaki uta na etuluku ya etumba oyo ye atindaki ayebisaki ete mpenza bato wana zomi na mibale bakufi bashahidi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 429 (Bir başka seriyyedeki mucize)

1778. Aisha amonaki na ndɔtɔ ete basanza misato ekwei na ndako na ye; Abu Bakr...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Aisha amonaki na ndɔtɔ ete basanza misato ekwei na ndako na ye; Abu Bakr alimbolaki: “Bakokunda na ndako na yo bato misato baleki malamu na mabele”, mpe ntango ye akundamaki, Abu Bakr alobaki: “Oyo ezali malamu koleka kati na basanza na yo”.

Ndɔtɔ: eleko ya Madina; kokokisama: 11, 13 mpe 23 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 486 (Defnedilmesindeki hususiyetler)

1779. Amonaki na ndɔtɔ na ye na Paladiso etonga (nzete) ya tamari ya Abu Jahl; ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye na Paladiso etonga (nzete) ya tamari ya Abu Jahl; ntango Ikrima bin Abi Jahl akomaki Moislam, ayebisaki ete ndɔtɔ ekokisami na ye.

Ndɔtɔ: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsima ya kozwama ya Maka, 8 H (630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 57 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1780. Ntango akɔtaki na Paladiso, amonaki ndako ya lokumu ya Umar mpe alobaki: “Kaka...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akɔtaki na Paladiso, amonaki ndako ya lokumu ya Umar mpe alobaki: “Kaka koyeba zuwa na yo nde epekisaki ngai kokɔta na kati” (molobi Humayd: oyo esalemaki ntango alamukaki, na ndɔtɔ te).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 151 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1781. Alobaki: “Na butu oyo, emonisami na mobali moko ya bosembo na ndɔtɔ ete Abu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na butu oyo, emonisami na mobali moko ya bosembo na ndɔtɔ ete Abu Bakr akangisami na Mosakoli ya Allah, Umar na Abu Bakr, Uthman na Umar”; Jabir alimbolaki yango ete bakalifa misato bakozwa bokonzi moko nsima ya mosusu.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11–35 H (632–656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

1782. Alimbolaki ndɔtɔ ya Ibn Zimal al-Juhani: nzela monene ezali nzela ya solo...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Alimbolaki ndɔtɔ ya Ibn Zimal al-Juhani: nzela monene ezali nzela ya solo, elanga ya matiti ezali mokili (etuluku ya liboso eleki kozanga kogumbama epai na yango, oyo elandaki ezindi na yango); komona ye na nsɔngɛ ya minbar ya mabaku sambo, Musa na lobɔkɔ na ye ya mobali, Isa na lobɔkɔ ya mwasi, Ibrahim liboso na ye, mpe

kamela ya mwasi ya bolɛmbu oyo azali kokumba (Ngonga ya nsuka), alimbolaki boye: “Mokili ezali mibu nkoto sambo, nazali na nkoto ya nsuka”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 301 (onun zamanında görülen rüyalardaki âyetler)

1783. Mosahaba moko amonaki na ndɔtɔ ete, ntango azalaki kosambela na nsima ya nzete...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mosahaba moko amonaki na ndɔtɔ ete, ntango azalaki kosambela na nsima ya nzete moko, na kofukama ya Sura Sad nzete mpe efukamaki mpe ebondelaki: “E Allah, komela ngai na yango lifuta, longola na ngai lisumu moko...”; nsima ye mpe azalaki kotanga libondeli yango na kofukama yango (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 303 (onun zamanında görülen rüyalardaki âyetler)

1784. Mosahaba moko amonaki na ndɔtɔ ete na nsɔngɛ ya nzela makasi ya ngomba, banzete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosahaba moko amonaki na ndɔtɔ ete na nsɔngɛ ya nzela makasi ya ngomba, banzete mibale ya langi ya mai ya pondu bazalaki kosimba na bitape na yango bato oyo batangaka Sura al-Baqara mpe Sura Al Imran mpe kolekisa bango na nzela yango (lisolo ya Abu Umama).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 303 (onun zamanında görülen rüyalardaki âyetler)

1785. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete mobali moko ya umma na ye azali kolɛnga mpe kobenda...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete mobali moko ya umma na ye azali kolɛnga mpe kobenda nzoto likolo ya Sirat, mpe salawat oyo azalaki kotinda eyaki, esimbaki ye na lobɔkɔ, etelemisaki ye mpe elekisaki ye (lisolo ya Abd al-Rahman bin Samura).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 456 (salât ü selâmın fazileti bâbı)

1786. Mosali mwasi moko, kombo na ye Zaida, oyo azalaki koya mbala na mbala epai na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mosali mwasi moko, kombo na ye Zaida, oyo azalaki koya mbala na mbala epai na ye, ntango azalaki kosangisa nkoni akutanaki na motambwisi moko ya farasi ya elongi kitoko (Ridwan, mokɛngɛli ya Paladiso), oyo atindaki na nzela na ye mbote mpe nsango malamu: “Allah akaboli Paladiso na biteni misato mpo na umma na yo: eteni moko na misato ekokɔta kozanga kotalelama makambo, eteni moko na misato ekotalelama makambo na pɛtɛ, mpe mpo na eteni moko na misato okosɛngela bango”; motambwisi asimbaki na fimbo ya motane oyo ezalaki

na lobɔkɔ na ye libanga moko monene mpe alobaki: “Mema nkoni elongo na ye”, mpe libanga ebalukaki mpe ememaki nkoni kino na ndako na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 35-36 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1787. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete bazali na ndako ya Uqba bin Rafi mpe bapesi bango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete bazali na ndako ya Uqba bin Rafi mpe bapesi bango tamari ya Ibn Tab, mpe alimbolaki yango: “Na mokili lokumu (rifa), na bomoi ya nsima nsuka malamu ezali ya biso; lingomba na biso mpe ekoki (taba)”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 90 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

1788. Likabo (mbuma) oyo ememamaki epai na ye uta na Paladiso, apesaki yango na Ali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Likabo (mbuma) oyo ememamaki epai na ye uta na Paladiso, apesaki yango na Ali na mitindo ya anzelu Jibrili; ntango Ali ayokaki solo na yango (asimbaki yango), likabo epasukaki mpe makomi moko ebimaki na kati: “Uta na Talib-i Ghalib epai ya Ali bin Abi Talib”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 61, no. 32/12 (fasl: mâ ünzile aleyhi mine's-semâ)

37 · Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te: kobatelama na ye, bajini mpe makambo mosusu

1789. Abwakaki nsoi na monoko ya mwana oyo abotamaki sika, oyo mama na ye Jamila bint...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abwakaki nsoi na monoko ya mwana oyo abotamaki sika, oyo mama na ye Jamila bint Abdullah bin Ubayy, mwasi oyo Thabit bin Qays abwakaki, alapaki ndai ete akomɛlisa ye te; asalaki ye tahnik na tamari ya ajwa, apesaki ye kombo Muhammad mpe alobaki: “Allah nde akopesa ye bilei”; na mokolo ya misato, mwasi moko ya Baarabu amonaki na ndɔtɔ ete azali komɛlisa mwana moko kombo na ye Muhammad, ayaki mpe amɛlisaki mwana, miliki na ye ezalaki kotiola mingi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.306 (s.282); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 106

1790. Abondelaki mpo na Abu Sufyan Madluk oyo akomaki Moislam mpe apapolaki moto na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na Abu Sufyan Madluk oyo akomaki Moislam mpe apapolaki moto na ye, mpe nsuki ya esika oyo lobɔkɔ na ye esimbaki etikalaki moindo, atako zingazinga na yango ekomaki mpɛmbɛ.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.239 (s.211); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 138 bâbı)

1791. Pembeni ya Kaaba atombolaki Ali na mapeka na ye; Ali ayokaki ete na ntango...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Pembeni ya Kaaba atombolaki Ali na mapeka na ye; Ali ayokaki ete na ntango yango soki alingaki, alingaki kokoma na likolo; amataki likolo ya Kaaba, alongolaki ekeko monene koleka ya mitako ya Quraysh oyo ekangamaki na ebende, abwakaki yango mpe abukaki yango.

Maka; na makomi mokolo ezali te (eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.105 (s.81)

1792. Eteni ya mosuni oyo ekomaki libanga ntango baboyaki kopesa mosɛngi etikalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Eteni ya mosuni oyo ekomaki libanga ntango baboyaki kopesa mosɛngi etikalaki libanga kino liwa ya Umm Salama.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; lolenge ya libanga kino liwa ya Umm Salama (pene na 59–62 H / 679–681)

LIZIBA 1000 Mucize no.172 (s.149)

1793. Apekisaki basahaba na ye kokila bilei kozanga kofungola (wisal), mpe alimbolaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apekisaki basahaba na ye kokila bilei kozanga kofungola (wisal), mpe alimbolaki ndenge ye moko azalaki kosala yango: “Nazali lokola bino te; na butu Nkolo na ngai aleisaka ngai mpe amɛlisaka ngai”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.194 (s.173); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 418 kısmı); ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 905; Kütüb-i Sitte: Buharî, Savm 48, Temennî 9; Müslim, Savm 57-60, (1103-1105); Tirmizî, Savm 62, (778) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3195, c./s. 9/501]

1794. Atako liboso ya mobembo moko alobaki: “Moto oyo azali kobela to kamela na ye...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atako liboso ya mobembo moko alobaki: “Moto oyo azali kobela to kamela na ye ezali na nkanda aya te”, mobali moko oyo abimaki na kamela na ye ya nkanda akweaki, mokuwa ya ebɛlɛ na ye ebukanaki mpe akufaki, mpe ye atindaki Bilal abelela mbala misato: “Paladiso epekisami na motomboki”.

Na mobembo moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.214 (s.195); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 423

1795. Mpo na Utba bin Farqad, oyo ayebisaki ye likambo moko ya pasi na ye, afulaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Utba bin Farqad, oyo ayebisaki ye likambo moko ya pasi na ye, afulaki na mabɔkɔ na ye mpe apapolaki na lobɔkɔ moko libanda mpe na mosusu kati (mokongo mpe libumu); nsima na yango Utba, atako azalaki komipakola malasi te, azalaki na solo kitoko koleka basi na ye oyo bazalaki komipakola malasi.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.218 (s.198); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14055; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 141 bâbı)

1796. Asopaki lobɔkɔ moko ya mai na elongi ya Umm Ishaq, oyo ndeko na ye mobali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asopaki lobɔkɔ moko ya mai na elongi ya Umm Ishaq, oyo ndeko na ye mobali abomamaki na mobali na ye ntango azongaki na Maka mpo na kozwa bilei na ye ya nzela na ntango ya Hijra; nsima na yango, ata na ntango ya likama, mpisoli na ye ezalaki kotiola na matama na ye te.

Eleko ya Madina (na ntango ya Hijra ya Umm Ishaq), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.229 (s.203); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 121)

1797. Mwasi moko oyo azalaki kosangana na mibali mpe koloba maloba ya nsɔni asɛngaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi moko oyo azalaki kosangana na mibali mpe koloba maloba ya nsɔni asɛngaki ye eteni ya bilei oyo ezalaki na monoko na ye ntango azalaki kolya; ntango alyaki eteni oyo ye apesaki, mwasi yango akomaki na nsɔni mingi mpe alobaki lisusu maloba ya nsɔni te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.233 (s.205); web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâb fîmen ekele min fîhi şey'en, no 14138; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 21. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning the sick and the wounded being healed"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 105; c. 2, s. 122; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 41; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 103; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 107-108, hadis no. 100/3

1798. Abwakaki nsoi na monoko ya Abdullah bin Amir, mwana ya mbula mitano to motoba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abwakaki nsoi na monoko ya Abdullah bin Amir, mwana ya mbula mitano to motoba, oyo tata na ye Amir bin Kurayz amemaki, mpe alobaki: “Mwana na yo oyo akozala moto oyo apesaka mai”; nsima Abdullah azalaki na makoki ya kobimisa mai na libanga oyo ezalaki liboso na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.237 (s.210); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 106; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 42; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 118

1799. Atiaki lobɔkɔ na ye na moto, na elongi, na tolo mpe na libumu ya moyembi Malik...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye na moto, na elongi, na tolo mpe na libumu ya moyembi Malik bin Umayr; ntango Malik akomaki mobange mpenza mpe nsuki ya moto mpe ya mbɛku ekomaki mpɛmbɛ, bisika oyo lobɔkɔ na ye esimbaki ekomaki mpɛmbɛ te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.241 (s.212); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 139 bâbı)

1800. Mpo na mobali moko oyo nkɔ (ndonga) eswaki, alobaki: “Soki na mpokwa alobaki...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali moko oyo nkɔ (ndonga) eswaki, alobaki: “Soki na mpokwa alobaki: ‘Namibombi na maloba ya kokoka ya Allah liboso ya mabe ya bikelamu na Ye’, mbele esalaki ye mabe te”; mwasi moko ya libota ya molobi ya Aslam atangaki libondeli yango, mpe atako nkɔ eswaki ye, azwaki mabe te.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.291 (s.270); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 297; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3518 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7044]

1801. Mopagano moko oyo ayambaki lokola mopaya amɛlaki miliki ya bantaba sambo; na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mopagano moko oyo ayambaki lokola mopaya amɛlaki miliki ya bantaba sambo; na ntongo oyo elandaki, ntango akomaki Moislam, amɛlaki miliki ya ntaba moko mpe akokaki kosilisa ya mibale te, mpe alobaki: “Moislam amelaka na mosopo moko, mopagano na misopo sambo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.321 (s.298); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Et'ime 12; Müslim, Eşribe 186, (2063); Muvatta, Sıfatu'n-Nebiyy 10, (2, 924); Tirmizî, Et'ime 20, (1820) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3891, c./s. 11/122]

1802. Na lisano ya kobwaka makonga ya Bato ya Aslam, liboso apesaki lisungi na ngambo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na lisano ya kobwaka makonga ya Bato ya Aslam, liboso apesaki lisungi na ngambo ya Ibn al-Adra; ntango ngambo mosusu etikaki kobwaka, alobaki: “Nazali elongo na bino nyonso”; atako babwakaki mokolo mobimba, ngambo moko te elongaki mosusu.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.362 (s.348); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 123); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cihâd 78, Enbiyâ 12, Menâkıb 4 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2218, c./s. 8/56-57]

1803. Khutba oyo asakolaki na mongongo makasi mpo na kolobela bato mabe na nsima mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Khutba oyo asakolaki na mongongo makasi mpo na kolobela bato mabe na nsima mpe koluka mabunga ya Baislam eyokanaki kino epai ya basi oyo bazalaki na bandako na bango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.364 (s.350); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 113; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Birr 85, (2033) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3429, c./s. 10/221]

1804. Na etumba moko, ntango bakutanaki na monguna, abondelaki: “E Nkolo ya mokolo ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba moko, ntango bakutanaki na monguna, abondelaki: “E Nkolo ya mokolo ya bosambisi, kaka Yo nde tosambelaka, kaka epai na Yo nde tosɛngaka lisalisi”; Abu Talha amonaki basoda ya monguna kokwea na mabele, baanzelu bazali kobeta bango liboso mpe nsima.

Mokolo eyebani malamu te (na etumba moko)

LIZIBA 1000 Mucize no.410 (s.400); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 452

1805. Ntango basahaba bazalaki kobatela ye na bobateli ya mbala na mbala, vɛrsɛ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango basahaba bazalaki kobatela ye na bobateli ya mbala na mbala, vɛrsɛ “Allah akobatela yo liboso ya bato” (Sura al-Maida, vɛrsɛ 67) ekitaki; abimisaki moto na ye na hema mpe alobaki: “Bokende, Allah alaki kobatela ngai”, mpe atindaki bakɛngɛli bakende.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.902 (s.749); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 151; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 25. fasıl; Questions on Islam, "He is Protected from his Enemies"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 210 vaadi bâbı); ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 160, 176; Kütüb-i Sitte: Tirmizî 3046

1806. Lobɔkɔ ya Wail bin Hujr, oyo asimbaki lobɔkɔ na ye, ezalaki na solo kitoko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

LobɔkɔYa Wail bin Hujr, oyo asimbaki lobɔkɔ na ye, ezalaki na solo kitoko koleka misk mikolo misato.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.942 (s.772); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 141 bâbı)

1807. Alobaki na Qayla bint Makhrama, oyo amonaki ye afandi na komikitisa makasi mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Qayla bint Makhrama, oyo amonaki ye afandi na komikitisa makasi mpe abandaki kolɛnga na bobangi: “E mobola, zala kimya”, mpe mwasi yango akomaki kimya mbala moko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.970 (s.785); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 39, Benî Şeybân heyeti bâbı

1808. Apapolaki elongi ya moto mosusu; pole etikalaki libela na elongi na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi ya moto mosusu; pole etikalaki libela na elongi na ye.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1809. Mobali moko alobaki ete abwakaki mwana na ye mwasi na lobwaku boye; akendaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko alobaki ete abwakaki mwana na ye mwasi na lobwaku boye; akendaki elongo na ye na lobwaku mpe abengaki mwana na kombo na ye: “E boye, na ndingisa ya Allah, yanola ngai”; mwana abimaki na koloba: “Labbayk wa sadayk”; alobaki: “Baboti na yo bakomi Baislam; soki olingi, nakozongisa yo epai na bango”; mwana alobaki: “Nazali na mposa na bango te; namoni Allah malamu mpo na ngai koleka bango” (lisolo mursal ya al-Hasan al-Basri).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 20. fasıl (ölülerin diriltilmesi, çocukların konuşması)

1810. Asopaki lobɔkɔ moko ya mai na elongi ya Zaynab, mwana mwasi ya Umm Salama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asopaki lobɔkɔ moko ya mai na elongi ya Zaynab, mwana mwasi ya Umm Salama; eyebanaki naino te kitoko lokola oyo ya elongi na ye na mwasi mosusu (ata ntango akomaki mobange, bosika ya elongi na ye esilaki te).

Eleko ya Madina, 4–8 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

1811. Ntango alobaki: “Allah atindaki ngai mpo na kosilisa bibɛtɛli ya miziki”, Aws…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alobaki: “Allah atindaki ngai mpo na kosilisa bibɛtɛli ya miziki”, Aws bin Saman andimaki na koloba: “Nazwi yango ndenge moko na Tora”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 28 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

1812. Na Bayt al-Midras alapisaki ndai Abdullah bin Suriya, moto ya mayele koleka…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Bayt al-Midras alapisaki ndai Abdullah bin Suriya, moto ya mayele koleka kati na Bayuda; ye andimaki: “Ee, bizaleli na yo ezali polele na Tora, kasi bayokelaki yo zuwa”.

Eleko ya Madina (1–5 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 29 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

1813. Moyuda moko oyo asimbaki ye uta na midi kino na ntongo oyo elandaki mpo na…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyuda moko oyo asimbaki ye uta na midi kino na ntongo oyo elandaki mpo na dinari mwa moke oyo azalaki kosɛnga ye, ntango ayokaki maloba na ye: “Nkolo na ngai apekisaki ngai konyokola moto ya boyokani”, alobaki: “Nasalaki bongo mpo na komona bizaleli na yo oyo ezali na Tora”, akomaki Moislam mpe apesaki ndambo ya bomengo na ye na nzela ya Allah.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 30 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

1814. Ntango mobali moko oyo azalaki kotanga Tora mpe Injili alobaki: “Tozali kozwa…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali moko oyo azalaki kotanga Tora mpe Injili alobaki: “Tozali kozwa bizaleli na yo, kasi elongo na mosakoli yango bato nkoto ntuku sambo bakokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo, mpe epai na yo bato bazali moke”, alobaki: “Ezali ngai; bango bazali umma na ngai, mpe baleki nkoto ntuku sambo”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 26 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

1815. Na motuna: “Elembeteli ya Allah liboso ya Kisra ezali nini?”, ayebisaki ete…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna: “Elembeteli ya Allah liboso ya Kisra ezali nini?”, ayebisaki ete Allah atindaki anzelu moko epai ya Kisra; anzelu abimisaki lobɔkɔ na ye ya pole uta na efelo ya ndako ya bokonzi (na lisolo mosusu, ayaki na lolenge

ya mobali alati bilamba ya langi ya mai ya pondu, fimbo na lobɔkɔ, mpe alobaki: “Koma Moislam, soki te nakobuka bokonzi na yo lokola fimbo oyo”) mpe akebisaki ye.

Eleko ya Kisra Khosrow II; esakweli na eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 15-16, Kisrâ'ya mektup bâbı

1816. Uta na kati ya ekeko ya Bani Udhra, kombo na yango Himam, mongongo moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Uta na kati ya ekeko ya Bani Udhra, kombo na yango Himam, mongongo moko eyokanaki: “Solo emonani, Himam abebi”, mpe na mbala ya mibale mongongo eyebisaki ete mosakoli moko abimi na Tihama, mpe ekeko ekweaki elongi na nse; Zimil bin Amr al-Udhri, oyo ayokaki yango, ayaki mpe akomaki Moislam, mpe alobaki: “Wana azali mondimi ya bajini”.

7–9 H (628–630)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 39, Benî Uzre heyeti bâbı

1817. Na Madina, na Baqi al-Gharqad, atikaki Ibn Masud na kati ya molɔngɔ oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, na Baqi al-Gharqad, atikaki Ibn Masud na kati ya molɔngɔ oyo abendaki na fimbo na ye mpe akutanaki na etuluku ya bajini; Ibn Masud amonaki elili moko ya moindo (lokola lipata), mpe ayebisaki bajini ete bakozwa bilei na mokuwa nyonso mpe na bosoto nyonso ya banyama lokola bilei ya nzela.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 48, Cin heyetleri bâbı

1818. Na Madina, nsima ya losambo ya ntongo, amemaki Zubayr bin al-Awwam epai ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Madina, nsima ya losambo ya ntongo, amemaki Zubayr bin al-Awwam epai ya etuluku ya bajini; Zubayr amonaki mibali ya molai lokola makonga mpe alɛngaki; ntango afandaki na kati ya molɔngɔ oyo ye abendaki, bobangi na ye esilaki, mpe ye atangelaki bajini Korani kino na ntongo.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 49, Cin heyetleri bâbı

1819. Ayebisaki Abu Hurayra ete etuluku ya bajini ya Nasibin bayaki kosɛnga bilei ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Abu Hurayra ete etuluku ya bajini ya Nasibin bayaki kosɛnga bilei ya nzela, mpe ete abondelaki mpo na bango bazwa bilei na mokuwa nyonso mpe na bosoto nyonso ya banyama oyo bakoleka.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 49, Cin heyetleri bâbı

1820. Basatana mibale balandaki mobali moko oyo abimaki ye moko uta na Khaybar; moto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Basatana mibale balandaki mobali moko oyo abimaki ye moko uta na Khaybar; moto ya misato (jini Moislam) azongisaki bango, mpe atindelaki Mosakoli ﷺ mbote na nzela ya mobali yango mpe nsango: “Zakat na biso esangisami, soki ebongi tolingaki kotinda yango”; na yango apekisaki kotambola ye moko na mobembo.

Nsima ya Khaybar, 7–10 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 50, Cin heyetleri bâbı

1821. Na mobembo moko, na Arj, Bilal bin al-Harith ayokaki makɛlɛlɛ oyo asosolaki te...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, na Arj, Bilal bin al-Harith ayokaki makɛlɛlɛ oyo asosolaki te; ye ayaki na koseka mpe alobaki: “Bajini Baislam mpe bajini basambeli bikeko bawelanaki mpe basɛngaki ngai esika ya kofanda; natii Baislam na Jals, basambeli bikeko na Ghawr”.

Eleko ya Madina, mobembo, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 50, Cin heyetleri bâbı

1822. Ntango Huraym bin Fatik azalaki koluka na butu bakamela na ye oyo babungaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Huraym bin Fatik azalaki koluka na butu bakamela na ye oyo babungaki, jini moko (mongongo moko oyo amonani te) ayebisaki ye na loyembo ete mosakoli abimi na Yathrib; ayaki na Madina, azwaki ye azali kosakola khutba na minbar, mpe akomaki Moislam.

Nsima ya Hijra, pene na 1–2 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 51, Cin heyetleri bâbı

1823. Na mobembo na esobe oyo Jabir ayebisaki, nsima ya bamposa na ye ya nzoto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo na esobe oyo Jabir ayebisaki, nsima ya bamposa na ye ya nzoto, mabele ezwamaki peto mpenza, mpe alobaki: “Mabele epesami mitindo ya komela oyo ebimaka na basakoli”; nyoka moko ya moindo eyaki, etiaki monoko na yango na litoi na ye mpe elobaki; ayebisaki ete ezalaki ntoma ya bajini oyo balingi koyekola Korani.

Eleko ya Madina, mobembo, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 50-51, Cin heyetleri bâbı

1824. Rashid bin Abd Rabbih ya Bana ya Sulaym ayokaki uta na kati ya ekeko Suwa na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Rashid bin Abd Rabbih ya Bana ya Sulaym ayokaki uta na kati ya ekeko Suwa na Ruhat mpe bikeko mosusu mingongo oyo ezalaki koyebisa kobima ya mosakoli, nsima amonaki mbweli mibale bazali kosuba likolo ya

ekeko, ayaki na Madina mpe akomaki Moislam; ye abongolaki kombo na ye (Ghawi bin Abd al-Uzza) Rashid.

Eleko ya Madina (pene na 8 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 7. fasıl (cinler, putlar ve kâhinlerden işitilenler), no. 68

1825. Alobaki na mobali moko oyo bamemaki liboso na ye na koloba: “Oyo alingaki…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobali moko oyo bamemaki liboso na ye na koloba: “Oyo alingaki koboma yo”: “Kobanga te, kobanga te; ata soki olingaki yango, Allah alingaki kotika yo ozwa nguya likolo na ngai te”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl (ismet ve korunması), no. 143

1826. Nsima ete abimaki na esika ya bopɛmi, Aisha azwaki na kati elembo mosusu te…

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ete abimaki na esika ya bopɛmi, Aisha azwaki na kati elembo mosusu te longola solo kitoko; alobaki: “Nzoto na biso ezalisamaki na lolenge ya milimo ya bato ya Paladiso; mabele emelaka oyo ebimi”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.70

1827. Na etumba yango moko, mopepe oyo Allah atindaki ebetaki bilongi ya basambeli…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etumba yango moko, mopepe oyo Allah atindaki ebetaki bilongi ya basambeli bikeko; basambeli bikeko balongamaki mpe batikaki bakufi, bakangami mpe biloko ya bitumba mingi (Anas).

Na etumba moko, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye (Saâde bs.), c. 6, s. 100 — Delâilü'n-nübüvve: yeryüzü mucizeleri – suyun çoğalması

1828. Kindoki oyo mwasi moko, kombo na ye Hayra, oyo bato ya Abdullah bin Ubayy bin…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kindoki oyo mwasi moko, kombo na ye Hayra, oyo bato ya Abdullah bin Ubayy bin Salul bafutaki, asalaki na kotobola mwana ya libenga na ntonga mpe kotia ye na libulu, eyebisamaki nsima ya bokɔnɔ ya mikolo libwa, mpe efungolamaki na al-Muawwidhatayn.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Molla Câmî, Şevâhidü'n-Nübüvve, 4. bölüm

1829. Ntango Abu Shahm ayaki kopesa boyokani, ye oyo asimbaki mosali mwasi moko na…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Shahm ayaki kopesa boyokani, ye oyo asimbaki mosali mwasi moko na mopanzi na nzela ya Madina, aboyaki boyokani na ye na koloba: “Ozali te nkolo ya kobenda wana ya lobi?”; Abu Shahm abongolaki

motema mpe apesaki boyokani.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 611

1830. Na motuna ya Moyuda moko oyo alekaki pembeni na ye: “Moto azalisamaka na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna ya Moyuda moko oyo alekaki pembeni na ye: “Moto azalisamaka na nini?”, ayanolaki: “Na mai ya bomoi ya mobali mpe ya mwasi; mai ya mobali ezali makasi, mikuwa mpe misisa euti na yango; ya mwasi ezali pɛpɛlɛ, mosuni mpe makila euti na yango”; Moyuda andimaki na koloba: “Basakoli oyo bazalaki liboso na yo mpe bazalaki koloba bongo” (lisolo ya Ibn Masud).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13901 (8/241)

1831. Amwɛmwɛlaki ntango moombo na ye oyo asikolaki, Safina, oyo apesaki makila ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amwɛmwɛlaki ntango moombo na ye oyo asikolaki, Safina, oyo apesaki makila ya hijama na koloba: “Bomba yango na banyama, na bandɛkɛ mpe na bato”, amɛlaki makila mpe ayebisaki yango.

Eleko ya Madina

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14011 (8/270)

1832. Alobaki na Salma (mwasi ya Abu Rafi), oyo amɛlaki mai oyo ye asukolaki na yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Salma (mwasi ya Abu Rafi), oyo amɛlaki mai oyo ye asukolaki na yango moto na esika ya kokunda yango: “Kende, Allah apekisi mɔtɔ likolo ya nzoto na yo”.

Eleko ya Madina

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14013 (8/270)

1833. Na mobali oyo asɛngaki lisalisi mpo na kobalisa mwana na ye mwasi, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobali oyo asɛngaki lisalisi mpo na kobalisa mwana na ye mwasi, alobaki: “Lobi mema molangi ya monoko monene mpe eteni ya nzete”, mpe atondisaki molangi na motoki oyo apupolaki na mabɔkɔ na ye; ntango mwana mwasi amipakolaki yango, bato ya Madina bayokaki solo yango, mpe ndako yango babengaki “Bayt al-Mutayyibin” (ndako ya bato ya solo kitoko) (lisolo ya Abu Hurayra).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14056 (8/283)

1834. Apesaki Umayra bint Masud mpe bandeko na ye basi mitano, oyo bayaki kopesa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Umayra bint Masud mpe bandeko na ye basi mitano, oyo bayaki kopesa boyokani, eteni moko moko ya mosuni ekauki (qadid) oyo atafunaki; bango nyonso, kino bakufaki, bazalaki na solo mabe na monoko te.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 14058 (8/283)

1835. Ntango Jabir bin Abdullah, oyo amatisaki na nsima na ye likolo ya nyama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Jabir bin Abdullah, oyo amatisaki na nsima na ye likolo ya nyama, asimbisaki monoko na ye na elembo ya bosakoli, solo ya misk epalanganaki uta na elembo.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 102 (Nübüvvet mührü hakkında gelenler)

1836. Ntongo makasi, ntango Aisha azalaki kotonga elamba, ntonga ekweaki mpe azwaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntongo makasi, ntango Aisha azalaki kotonga elamba, ntonga ekweaki mpe azwaki yango te; ntango ye akɔtaki, azwaki yango na pole ya elongi na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 107 (Mübarek yüzündeki âyet)

1837. Barabi ya Bayuda (na lisolo moko, rabi ya Bayt al-Maqdis) batunaki Ali bizaleli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Barabi ya Bayuda (na lisolo moko, rabi ya Bayt al-Maqdis) batunaki Ali bizaleli na ye, bayokaki mpe balobaki: “Tozwaki bizaleli na ye bongo na Tora; ye azali ntoma ya Allah”.

Eleko ya Madina / eleko ya bakalifa, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 129 (Yaratılışının vasfına dair toplu bâb)

1838. Ntango Moyuda moko atunaki likambo ya elili ya moindo na sanza, azongisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Moyuda moko atunaki likambo ya elili ya moindo na sanza, azongisaki: “Butu mpe moi ezalaki bilembo mibale (mwi mibale); Allah alongolaki elembo ya butu, mpe elili oyo ozali komona ezali elembo ya kolongolama yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 315 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

1839. Ntango azalaki kotambola na elanga moko na Madina, Bayuda batunaki ye likambo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola na elanga moko na Madina, Bayuda batunaki ye likambo ya molimo; afandaki nye mwa ntango, emoniseli eyaki, mpe atangaki vɛrsɛ: “Bazali kotuna yo likambo ya molimo...”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 317 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

1840. Bayuda mibale batunaki ye bilembo libwa ya polele oyo epesamaki na Musa; ntango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bayuda mibale batunaki ye bilembo libwa ya polele oyo epesamaki na Musa; ntango atangaki yango nyonso, bapwepwaki mabɔkɔ mpe makolo na ye mpe balobaki: “Totatoli ete ozali mosakoli”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 317 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

1841. Rabi moko ya Moyuda, oyo azwaki ye azali kotanga Sura Yusuf, akamwaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Rabi moko ya Moyuda, oyo azwaki ye azali kotanga Sura Yusuf, akamwaki na koloba: “Ndenge ekitisamaki na Tora”, akendaki komema Bayuda mosusu; bayebaki bizaleli na ye mpe elembo ya bosakoli kati na mapeka na ye mibale, bayokaki sura mpe bakomaki Baislam.

Eleko ya Madina (na lisolo moko Maka), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 318 (Yahudilerin onunla buluşması, soruları ve doğruluğunu bilmeleri bâbı)

1842. Alobaki: “Ntango baghul bakomonana na bino, bobelela adhana”; ghul oyo abimaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ntango baghul bakomonana na bino, bobelela adhana”; ghul oyo abimaki liboso ya mobali moko oyo Saad bin Abi Waqqas atindaki na mosala moko azalaki kobunga mbala nyonso oyo azalaki kobelela adhana, mpe kozonga ntango azalaki kofanda nye.

Esakweli: eleko ya Madina; likambo: eleko ya basahaba

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 324 (Ezanda görülen âyetler bâbı)

1843. Ibn Umar, ntango azalaki koleka na butu na Batn Rabigh, esika Ubayy bin Khalaf...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Umar, ntango azalaki koleka na butu na Batn Rabigh, esika Ubayy bin Khalaf akufaki, amonaki mobali moko abimi na mɔtɔ oyo ezalaki kopela, na minyɔlɔlɔ, azali kobelela: “Mposa ya mai ezali koboma ngai”, mpe moto mosusu oyo alobaki: “Pesa ye mai te, oyo azali Ubayy bin Khalaf oyo Mosakoli ya Allah abomaki”.

Mibu mingi nsima ya Uhud (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 353 (Uhud gazvesindeki âyetler)

1844. Bana nyonso oyo babotamaki na libota ya moto oyo abukaki lino na ye ya liboso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bana nyonso oyo babotamaki na libota ya moto oyo abukaki lino na ye ya liboso na Uhud bazalaki kobotama kozanga lino yango.

Nsima ya Uhud (libota na libota)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 361 (Uhud gazvesindeki âyetler)

1845. Pembeni ya malita ya bashahidi ya Uhud alobaki: “Bango bazali bashahidi epai ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Pembeni ya malita ya bashahidi ya Uhud alobaki: “Bango bazali bashahidi epai ya Allah; bokende kotala bango; moto nyonso oyo akopesa bango mbote kino Mokolo ya Lisekwa, bakozongisa solo”.

Nsima ya Uhud, eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 363 (Uhud gazvesindeki âyetler)

1846. Elaka ya vɛrsɛ “Mbala mosusu Allah akotia bolingo kati na bino mpe bato oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Elaka ya vɛrsɛ “Mbala mosusu Allah akotia bolingo kati na bino mpe bato oyo bozalaki banguna na bango” (Sura al-Mumtahana, vɛrsɛ 7) ekokisamaki ntango abalaki Umm Habiba, mwana mwasi ya Abu Sufyan.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 7 H (628)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 383 (Hendek gazvesindeki âyetler)

1847. Alobaki: “Nayokaka moto oyo atindeli ngai salawat pembeni ya kunda na ngai, mpe...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nayokaka moto oyo atindeli ngai salawat pembeni ya kunda na ngai, mpe salawat ya moto oyo azali mosika ememamaka epai na ngai; Allah atii na kunda na ngai anzelu moko oyo ayokaka mongongo ya bikelamu nyonso; baanzelu oyo batambolaka na mabele bamemelaka ngai mbote ya umma na ngai”.

Esakweli: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 489 (Kabrinde hayatı, namazı ve selamın ulaştırılması)

1848. Ayebisaki ete mabanga ya jamra oyo bato oyo Hajj na bango endimami babwakaka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mabanga ya jamra oyo bato oyo Hajj na bango endimami babwakaka etombolamaka (na anzelu), soki te elingaki kosangisama lokola bangomba; oyo ezali likamwa oyo emonanaka mobu nyonso mpe ewumeli kino lelo.

Esakweli: eleko ya Madina; likamwa oyo ekobi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 500 (Onun zamanından bugüne süren mucize)

1849. Al-Hajjaj bin Ilat as-Sulami, na etuluku moko oyo ezalaki kokende na Maka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Al-Hajjaj bin Ilat as-Sulami, na etuluku moko oyo ezalaki kokende na Maka, ntango na butu, na lobwaku moko ya kimya, alobaki maloba mpo na komibatela, ayokaki uta na mongongo moko oyo amonani te vɛrsɛ oyo ezali koloba na bajini mpe na bato (Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 33); na Maka, bato ya Quraysh balobaki ete yango ezali moko ya maloba oyo ekitisamaki na Muhammad, mpe al-Hajjaj akendaki mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina (nsima ya Hijra), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 55 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1850. Ntango Rafi bin Umayr ya Tamim asɛngaki libateli epai ya bajini na butu na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Rafi bin Umayr ya Tamim asɛngaki libateli epai ya bajini na butu na esobe, jini moko mobange ayebisaki ye mosakoli Muhammad oyo azali na Yathrib; ntango akomaki na Madina, Mosakoli ya Allah ﷺ ayebisaki ye, liboso ye aloba, makambo oyo ekwelaki ye mpe abengaki ye na Islam, mpe Rafi akomaki Moislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 55 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1851. Na mobali moko oyo ayaki kopesa boyokani, alati elamba ya mosaku, mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mobali moko oyo ayaki kopesa boyokani, alati elamba ya mosaku, mpe amilakisaki na libota molai mpe na bankombo: “Qati bin Sariq bin Zalim...”, alobaki: “Ozali Abu Sufra; tika Sariq mpe Zalim”, mpe mobali yango atatolaki shahada mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 56 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1852. Ntango bayebisaki ete Ikrima bin Abi Jahl (ntango azalaki naino mosambeli...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bayebisaki ete Ikrima bin Abi Jahl (ntango azalaki naino mosambeli bikeko) abomi Sakhr ya Ansar, amwɛmwɛlaki mpe alobaki: “Oyo abomi mpe oyo abomami bazali na esika moko”, mpe alakisaki ete Ikrima akokoma Moislam mpe akozwa esika ya bashahidi.

Esakweli: eleko ya Madina (liboso ya kozwama ya Maka); kokokisama: Islam ya Ikrima 8 H, kokufa shahidi pene na 13–15 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 57 (Heyetlerin gelişinde vuku bulan mucizeler)

1853. Anzelu Jibrili ayaki mpe alobaki: “Nkolo na yo apesi yo mbote; atindi ngai mpo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayaki mpe alobaki: “Nkolo na yo apesi yo mbote; atindi ngai mpo naleisa yo etonga oyo (qitf)”, mpe amemaki etonga ya mbuma uta na Paladiso.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 93 (Önceki bâblara girmeyen diğer mucizeler: yemeğin çoğalması)

1854. Mwasi oyo azalaki kopɛtola moskeyi (Umm Mihjan) akufaki mpe akundamaki kozanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi oyo azalaki kopɛtola moskeyi (Umm Mihjan) akufaki mpe akundamaki kozanga ete ayeba; akendaki na kunda na ye, atelemaki na molɔngɔ elongo na basahaba mpe asambelaki mpo na ye, mpe nsima atunaki: “Mosala nini omoni eleki malamu?”; ntango balobaki: “E Mosakoli ya Allah, azali koyoka?”, alobaki: “Bino boyokaka malamu koleka ye te”, mpe ayebisaki ete mwasi yango azongisaki: “Kopɛtola moskeyi”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 112 (Ölülerin diriltilmesi ve konuşması bâbı)

1855. Abu Umama, oyo atindaki epai ya bato na ye Bahila mpo na kobenga bango na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abu Umama, oyo atindaki epai ya bato na ye Bahila mpo na kobenga bango na Islam, ntango bato na ye baboyaki ye mpe bapesaki ye bilei mpe mai te, alalaki na nzala mpe na mposa ya mai; na ndɔtɔ bapesaki ye miliki (masanga) na mbeki ya talatala mpe amɛlaki; ntango alamukaki, atondaki mpe mposa ya mai esilaki, mpe ayokaki lisusu nzala to mposa ya mai te; bato na ye, oyo bamonaki yango, bandimaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 120 (Türlerine göre mucizeler bölümü (alt bâb başlığı özetten alınamadı))

1856. Na Yemen (na libota moko), mobali moko, kombo na ye Jundai, oyo alobaki lokuta...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Yemen (na libota moko), mobali moko, kombo na ye Jundai, oyo alobaki lokuta mpo na kozwa mwasi oyo alingaki: “Mosakoli ya Allah atindi ngai nasamba bino ndenge nalingi”, atindaki Ali epai na ye; na butu, ntango mobali yango abimaki koluka mai, nyoka moko ya ngɛngɛ eswaki ye mpe akufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 131 (Kendisi adına yalan söyleyen hakkındaki âyet (mucize) bâbı)

1857. Apapolaki elongi ya Khuzayma bin Asim al-Ukli, oyo akomaki Moislam; elongi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apapolaki elongi ya Khuzayma bin Asim al-Ukli, oyo akomaki Moislam; elongi na ye etikalaki ya sika mpe ya elenge kino akufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 141 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

1858. Ntango apapolaki moto ya Hulb (Hilb) bin Yazid bin Adi, oyo azalaki libandi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango apapolaki moto ya Hulb (Hilb) bin Yazid bin Adi, oyo azalaki libandi, nsuki ebimaki, mpe yango wana babengaki ye “Hulb” (moto ya nsuki).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 142 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

1859. Ntango abimaki na moskeyi elongo na Anas, amonaki pole na mabɔkɔ ya etuluku...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abimaki na moskeyi elongo na Anas, amonaki pole na mabɔkɔ ya etuluku moko oyo bazalaki kobondela na mabɔkɔ etombolami; ntango Anas alobaki ete amoni te, abondelaki Allah mpe amonisaki ye mpe.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 144 (Bir topluluğun ellerindeki nurun görülmesi bâbı)

1860. Amonaki na lifelo Amr bin Amir (Luhayy) al-Khuzai, moto ya liboso oyo abimisaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na lifelo Amr bin Amir (Luhayy) al-Khuzai, moto ya liboso oyo abimisaki momeseno ya kopesa banyama na bikeko mpe kotika yango (saiba), azali kobenda misopo na ye; amonaki ete eteni moko ya lifelo ezali konyata eteni mosusu.

Eleko ya Madina (pene na losambo ya kozipama ya moi), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 151 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1861. Asɛngaki Nkolo na ye amonisa ye mobali moko ya bato ya Ad; bamonisaki ye mobali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asɛngaki Nkolo na ye amonisa ye mobali moko ya bato ya Ad; bamonisaki ye mobali moko (monene mpenza) oyo makolo na ye ezalaki na Madina mpe moto na ye na Dhul-Hulayfa.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 152 (Mânaların cisim sûretinde görülmesine dair mucizeler)

1862. Tamim bin Salama amonaki mobali moko oyo akabwanaki na Mosakoli ya Allah ﷺ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Tamim bin Salama amonaki mobali moko oyo akabwanaki na Mosakoli ya Allah ﷺ, nsuka ya kitambala na ye ya moto etiami na nsima na ye; ntango atunaki, ayebisamaki ete azalaki Jibrili.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 154 (Ashabının melekleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1863. Ntango Muadh bin Jabal alɛmbaki, ndeko na ye mwasi alelaki; ntango alamukaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Muadh bin Jabal alɛmbaki, ndeko na ye mwasi alelaki; ntango alamukaki, ayebisaki ete anzelu moko makasi azalaki pembeni na ye, mpe mbala nyonso oyo ndeko na ye mwasi azalaki koloba: “Mawa, lisungi na

ngai", anzelu azalaki kopamela ye: "Ozali bongo?", mpe ye azalaki koloba: "Te".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 159 (Ashabının melekleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1864. Muadh bin Jabal, oyo amonaki ete tamari ya sadaka oyo atiaki na ndako na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muadh bin Jabal, oyo amonaki ete tamari ya sadaka oyo atiaki na ndako na ye ezalaki kokita mokolo na mokolo, azalaki kokɛngɛla; akangaki mbala misato jini oyo azalaki koya na lolenge ya nzoko mpe kokɔta na lolenge mosusu na libulu ya ekuke; jini alobaki ete azali moko ya bajini ya Nasibin, mobola mpe azali na bana, mpe ateyaki Ayat al-Kursi mpe nsuka ya Sura al-Baqara; Mosakoli ya Allah ﷺ ayebisaki mbala nyonso oyo esalemaki mpe alobaki: "Moto mabe alobi solo, atako azali mokosi mingi".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 162 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1865. Burayda akangaki na butu ghul (jini mwasi) oyo azalaki kokitisa bilei na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Burayda akangaki na butu ghul (jini mwasi) oyo azalaki kokitisa bilei na ye; ntango ghul alobaki ete azali na bana mingi mpe alapaki ndai ete akoya lisusu te, atikaki ye; Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: "Akosi, akoya lisusu"; na mbala ya misato ghul ateyaki Ayat al-Kursi, mpe alobaki: "Alobi solo, atako azali mokosi mingi".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 163 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1866. Abu Usayd as-Saidi akangaki ghul oyo azalaki koyiba mpe kobebisa tamari oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Usayd as-Saidi akangaki ghul oyo azalaki koyiba mpe kobebisa tamari oyo asangisaki na elanga na ye mpe atiaki na ndako na ye (mashraba); ghul alobaki: "Kokamba ngai epai ya Mosakoli ya Allah te, nakoteya yo Ayat al-Kursi; soki otangi yango na ndako na yo, satana akoki kokɔta te; soki otangi yango likolo ya mbeki na yo, ezipeli na yango ekofungwama te", mpe Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: "Alobi solo, atako azali mokosi mingi".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 164 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1867. Ubayy bin Kaab, oyo amonaki ete esika na ye ya tamari ezali kokita, azelaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ubayy bin Kaab, oyo amonaki ete esika na ye ya tamari ezali kokita, azelaki na butu; asololaki na jini oyo ayaki na lolenge ya elenge mobali, lobɔkɔ na ye lokola lobɔkɔ ya mbwa na nsuki; jini alobaki: "Toyokaki ete olingaka sadaka, tolingaki kozwa eteni ya bilei na yo", mpe alobaki ete bamibatelaka na bango na Ayat al-Kursi; Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki: "Moto mabe alobi solo".

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 164 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1868. Zayd bin Thabit, na butu na elanga na ye, akutanaki na jini moko oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Zayd bin Thabit, na butu na elanga na ye, akutanaki na jini moko oyo azalaki koyima mpo na nzala mpe kosɛnga mbuma na ye; ntango atunaki nini ebatelaka biso na bango, jini alobaki: “Ayat al-Kursi”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 165 (Ashabının cinleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

1869. Ntango afandaki na elili ya ndako moko, alobaki: “Sikoyo mobali moko oyo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki na elili ya ndako moko, alobaki: “Sikoyo mobali moko oyo atalaka na miso ya satana akoya epai na bino; ntango akoya, bosolola na ye te”; mobali moko ya miso ya langi ya likolo ayaki; alobaki na ye: “Mpo na nini yo mpe baninga na yo bofingaka ngai?”; mobali amemaki baninga na ye mpe balapaki ndai ete balobaki yango te, mpe vɛrsɛ ekitaki mpo na bango (Sura al-Mujadala, vɛrsɛ 18).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 174 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1870. Basahaba, mpo na kobanga ete emoniseli ekokita mpo na bango mpe makambo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Basahaba, mpo na kobanga ete emoniseli ekokita mpo na bango mpe makambo na bango ya nkuku ekomonana, bazalaki komipekisa ata kosolola mpe kosakana na basi na bango na ntango na ye; nsima ya liwa na ye basololaki na kimya.

Eleko ya Madina (1–11 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 183 (Önceki bâblarda geçenler dışında haber verdiği gaybî şeylere dair mucizeler)

1871. Apesaki bankombo na koloba: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakosi ntuku misato...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki bankombo na koloba: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakosi ntuku misato bakobima; Musaylima, al-Ansi mpe al-Mukhtar bazali kati na bango; mabota mabe koleka ya Baarabu ezali Bana ya Umayya, Bana ya Hanifa mpe Thaqif” (lisolo ya Abdullah bin az-Zubayr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H (Musaylima, al-Ansi), 66–67 H (al-Mukhtar)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 225 (yalancıları ve deccalleri haber vermesi)

1872. Akendaki epai ya elenge moko oyo azalaki kokufa kasi akokaki koloba shahada te...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki epai ya elenge moko oyo azalaki kokufa kasi akokaki koloba shahada te, mpe atunaki ntina; ntango ayebaki ete elenge yango atombokelaki mama na ye, abengisaki mama, asalaki ete asepela, mpe elenge akokaki

koloba “La ilaha illallah” (lisolo ya Abdullah bin Abi Awfa).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 295 (duaların kabulündeki mucizeler)

1873. Ateyaki Khalid bin al-Walid, oyo alobaki ete jini moko azali kotɛkela ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ateyaki Khalid bin al-Walid, oyo alobaki ete jini moko azali kotɛkela ye motambo, libondeli “Audhu bi-kalimatillahi at-tammat...”; ntango Khalid atangaki yango, mpasi na ye esilaki (lisolo ya Abu al-Aliya ar-Riyahi).

Eleko ya Madina (8–11 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 297 (humma rukyesi, borç duası, cin rukyesi ve diğer öğrettiği dualar)

1874. Bato oyo balingaki kosolola na ye na nkuku (najwa) batindamaki liboso kopesa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bato oyo balingaki kosolola na ye na nkuku (najwa) batindamaki liboso kopesa sadaka (Sura al-Mujadala, vɛrsɛ 12); moto ya liboso mpe kaka moko oyo asalaki yango azalaki Ali, oyo apesaki dinari moko lokola sadaka, mpe nsima vɛrsɛ ya ndingisa ekitaki (masolo ya Ibn Abbas mpe Mujahid).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 342 (Kur'an'daki hitap ve itaatin farz kılınması bâbları)

1875. Atikelaki bato ya libota na ye mabondeli mibale oyo endimamaka: moko mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atikelaki bato ya libota na ye mabondeli mibale oyo endimamaka: moko mpo na kolongola mpasi (“Ya da'iman lam yazal...”), mosusu mpo na kokokisa bamposa mpe kofuta nyongo (“Ya man yakfi min kulli shay...”) (lisolo ya Jafar bin Muhammad).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 344 (ihtiyaç ve sıkıntı duaları bâbı)

1876. Ntango akɔtaki na ndako ya losambo ya Bayuda, Moyuda oyo azalaki kotanga Tora...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango akɔtaki na ndako ya losambo ya Bayuda, Moyuda oyo azalaki kotanga Tora afandaki nye ntango akomaki na bizaleli na ye; mobali moko ya kobela oyo azalaki na litumu ayaki na kobenda nzoto, azwaki Tora, atangaki bizaleli na ye mpe alobaki: “Oyo ezali bizaleli na yo mpe ya umma na yo; natatoli ete nzambe mosusu azali te longola Allah mpe ete ozali ntoma na Ye”, mpe akufaki; alobaki: “Bozwa ndeko na bino (bokunda ye)”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 225-226 (Hadîs yetedammenü i'tirâfe'l-Yehûd bi-ennehû Resûlullah)

1877. Mwana ya sanza mibale oyo ezalaki na

mabolongo ya mwasi moko mosambeli bikeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwana ya sanza mibale oyo ezalaki na mabolongo ya mwasi moko mosambeli bikeko, oyo alobaki na ye maloba makasi, alobaki: “Assalamu alayka ya Rasulallah, ya Muhammad bin Abdullah”; na motuna: “Oyebi yango wapi?”, alobaki: “Nkolo na ngai mpe Molimo ya sembo bateyaki ngai; tala Jibrili atelemi na ngambo ya moto na ngai”; kombo na ye ezalaki Abd al-Uzza, azwaki kombo Abdullah, asɛngaki ete abondela: “Tia ngai kati na basali na yo na Paladiso”, atatolaki shahada mpe akufaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 88 (fasl fî kelâmi'l-hayvânât)

1878. Akendaki elongo na Ali, Abu Ayyub mpe basahaba mosusu na feti ya mpate oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Akendaki elongo na Ali, Abu Ayyub mpe basahaba mosusu na feti ya mpate oyo batiaki ngɛngɛ, oyo Bayuda, na elaka ya lifuta, batindaki mwasi moko, kombo na ye Abda, abongisa; Bayuda batelemaki, bamikundisi na mafimbo na bango mpe basimbi zolo na bango; lobɔkɔ ya mpate elobaki: “E Muhammad, kolya ngai te, natiami ngɛngɛ”; mwasi alobaki: “Nasalaki yango na koloba: soki ozali mosakoli, ekosala yo mabe te; soki te, nakobikisa bato na ngai na yo”, mpe anzelu Jibrili akitaki mpe ateyaki ye libondeli moko.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb fi'l-menâkıb (thk. Nebîl Rızâ Ulvân, Kum: Ensâriyân, 2. bs. 1412), s. 81, no. 65/3 (fasl: kelâmü'z-zirâ' ve'ş-şâti'l-mesmûme)

1879. Ntango jini mwasi moko, kombo na ye Afra, oyo azalaki koyoka maloba na ye mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango jini mwasi moko, kombo na ye Afra, oyo azalaki koyoka maloba na ye mpe komemela yango bajini ya bosembo, mpe bajini bakomaki Baislam na lobɔkɔ na ye, amonanaki te mwa ntango, anzelu Jibrili ayebisaki: “Akei kotala ndeko na ye oyo alingaka mpo na Allah”; ntango Afra azongaki, ayebisaki ete amonaki Iblis likolo ya libanga ya pɛmbɛ na mbu ya langi ya mai ya pondu, azali kobondela: “Mpo na lokumu ya Muhammad, Ali, Fatima, Hasan mpe Husayn”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 83 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

1880. Ntango afandaki elongo na basahaba na ye na Abtah, Urfuta (Atrafa) bin Shimrah...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki elongo na basahaba na ye na Abtah, Urfuta (Atrafa) bin Shimrah, jini ya Bani Najah, oyo abimaki na kati ya mopepe makasi, asɛngaki mosambisi mpo na ntembe kati na ye mpe bato na ye mpo na mai mpe matiti; atindaki ye afungola elongi mpe amonisaki ye na basahaba na ye; ntango Abu Bakr, Umar mpe Uthman bakokaki kokende te, atindaki Ali epai ya bajini na nse ya mabele, mpe Ali abundaki na bajini oyo baboyaki Islam, jizya mpe kimya, mpe azongaki (lisolo ya Salman).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 86-88 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

1881. Ntango afandaki na ekuke elongo na Ali, ayebisaki Ali ete mobange moko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki na ekuke elongo na Ali, ayebisaki Ali ete mobange moko oyo apesaki mbote mpe aleki azali Iblis; Ali alandaki ye, abwakaki ye na mabele, mpe Iblis alobaki: “Bapesi ngai ntango kino mokolo oyo eyebani” (lisolo ya Anas; al-Majlisi azwi nzela na yango ya kokamwa).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 88-89 (Bâb 9: cinler ve şeytanlar üzerindeki hâkimiyeti, bazı cinlerin imanı)

1882. Na butu ya molili, ntango azalaki kobenga bana ya mwana na ye Hasan mpe Husayn...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya molili, ntango azalaki kobenga bana ya mwana na ye Hasan mpe Husayn: “E Abu Muhammad, e Abu Abdullah, boya epai na ngai”, abimisaki mosapi na ye ya kolakisa na ekuke, mpe pole oyo eleki sanza mpe moi ebimaki na mosapi na ye; ntango bana bayaki, mosapi ezongaki ndenge ezalaki, mpe ntango bazalaki kozonga na ndako, engɛngisaki lisusu nzela na bango.

Eleko ya Madina (4–11 H / 625–632)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 267 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1883. Ntango abimaki na engumba, Allah atindaki nsɛlɛlɛ (pou) na nzoto ya bato ya...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango abimaki na engumba, Allah atindaki nsɛlɛlɛ (pou) na nzoto ya bato ya bilongi mibale mpe bapagano oyo balandaki ye mpo na koboma ye; nsɛlɛlɛ etondaki kino na bakingo na bango, bakokaki lisusu kolya to komela te, mpe na sanza mibale bango nyonso bakufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 268-269 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1884. Etuluku moko oyo esanganaki na Maka na eleko ya Hajj mpe ekendaki na Madina mpo...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Etuluku moko oyo esanganaki na Maka na eleko ya Hajj mpe ekendaki na Madina mpo na koboma ye, bampuku batobolaki bambeki na bango ya loposo ya mai mpe libeke oyo bazalaki kozwa mai; bango nyonso bakufaki na mposa ya mai na esobe, longola moko oyo abondelaki “Mpo na lokumu ya Muhammad mpe ya libota na ye”, abikaki mpe andimaki, mpe bapesaki ye bakamela mpe bomengo ya bato oyo bakufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 269-270 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1885. Abu Said al-Khudri, oyo apesaki makila ya hijama mpo abomba yango, amɛlaki...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Abu Said al-Khudri, oyo apesaki makila ya hijama mpo abomba yango, amɛlaki yango; alobaki: “Kosala lisusu bongo te; kasi yeba ete mpo mosuni mpe makila na yo esangani na makila na ngai, epekisami na mɔtɔ”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 270 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1886. Lokola mopepe etosaki Sulayman, mopepe etiamaki na nse ya mitindo na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokola mopepe etosaki Sulayman, mopepe etiamaki na nse ya mitindo na ye; ememaki mokitani na ye mpe basahaba na ye likolo ya etoko kino na mobɛngɛ ya Bato ya mobɛngɛ (Ashab al-Kahf).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 257 (Bâb 2: cevâmiu mu'cizâtihî ve nevâdirühâ)

1887. Abdullah bin Ubayy atimolisaki libulu na ndako na ye, atiaki na nse na yango...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Ubayy atimolisaki libulu na ndako na ye, atiaki na nse na yango nsɔngɛ ya makonga mpe mbeli oyo batiaki ngɛngɛ, atandaki etoko likolo na yango mpe abongisaki bilei oyo batiaki ngɛngɛ; anzelu Jibrili ayebisaki ye mokano ya koboma ye; ntango afandaki likolo ya etoko, libulu etondaki mpe ekomaki mabele makasi; bilei oyo batiaki ngɛngɛ (supu ya farini/harira mpe mwana mpate ya kotumba), oyo Ali atangelaki libondeli “Bismillahi ash-Shafi...”, ye, Ali mpe basahaba baliaki kozanga ete basala bango mabe; nsima mwana mwasi ya Ibn Ubayy, oyo afandaki likolo ya etoko, akweaki na libulu oyo efungwamaki lisusu mpe akufaki, mpe bato na ye oyo baliaki bilei oyo etikalaki bakufaki.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 328-333 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

1888. Mondimi mobola moko, oyo azalaki na mbongo te mpo na mombongo mpe azalaki...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Mondimi mobola moko, oyo azalaki na mbongo te mpo na mombongo mpe azalaki koleka mokolo na ye na kotinda salawat mpo na ye mpe libota na ye, asombaki na nyongo na kombo ya Mosakoli ﷺ mbisi moko na danika mibale (oyo ntalo na yango ye afutisaki Usama lokola dirham moko); na libumu ya mbisi babimisaki mabanga mibale ya motuya ya ntalo ya dirham nkoto nkama mibale; ntango moto oyo atɛkaki mbisi, na kopelisama na bato ya bilongi mibale, atandaki lobɔkɔ mpo na kozwa lisusu mabanga, mabanga ekomaki ndonga na lobɔkɔ na ye, mpe mabanga mibale mosusu oyo ebimaki na mbisi ekomaki banyoka mpe eswaki ye; ntango mondimi azwaki yango na lobɔkɔ, nyonso ekomaki lisusu mabanga ya motuya, mpe mabanga minei etɛkamaki na bato ya mombongo na dirham nkoto nkama minei.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 383-385 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 4: cemâdât ve nebâtâtın itaati ve konuşması)

1889. Abdullah bin Salam, oyo azalaki moto ya mayele ya Bayuda mpe akomaki Moislam...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Salam, oyo azalaki moto ya mayele ya Bayuda mpe akomaki Moislam, alobaki na Umar ete ayebi Mosakoli ya Allah ﷺ malamu koleka mwana na ye moko mpo bizaleli na ye ezali na mikanda na bango, mpe ete atatoli bosakoli na ye na ntembe te.

Eleko ya Madina (1–11 H), mokolo eyebani malamu te

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz aleyhisselâmın İsim ve Sıfatlarının Ehl-i Kitab Nezdinde Belli Oluşu" (kitabın dipnotu: Fahru'r-Râzî, Tefsir, c:4, s:128; Hâzin, Tefsir, c: 1, s:94; Vâhidî, Esbâbü'n-nüzûl, s:27)

38 · Na bomoi na ye mobimba: bokeseni ya nzoto na ye mpe bizaleli na ye

1890. Elaka “Allah akobatela yo liboso ya bato” mpe kobatelama na ye na mikano nyonso ya koboma ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elaka “Allah akobatela yo liboso ya bato” mpe kobatelama na ye na mikano nyonso ya koboma ye.

5–11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.522; İbn Kesîr s.16; 1000 Mucize no.519 (s.533); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Tefsîr, Mâide (listedeki kaynağa göre)

1891. Bizaleli na ye ya lokumu mpe ete na bomoi na ye mobimba lokuta ata moko na ye eyebanaki te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bizaleli na ye ya lokumu mpe ete na bomoi na ye mobimba lokuta ata moko na ye eyebanaki te.

571–632

LIZIBA İbn Kesîr s.15; 1000 Mucize giriş no.1 (s.1); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Peygamberimiz Aleyhisselâmın Her Türlü Kötülüklerden Korunarak Büyütülüşü (İbn İshak'ın değerlendirmesi)" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:1, s:194); Kütüb-i Sitte: Buharî, Bed'ü'l-Vahy 1, Cihad 102, Tefsir Al-i İmran 4; Müslim, Cihad 73, (1773); Tirmizî, İsti'zan 24, (2718) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5561, c./s. 15/382-385]

1892. Na mibu ntuku mibale na misato asilisaki libiangi na ye na elonga oyo ekokani na eloko te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mibu ntuku mibale na misato asilisaki libiangi na ye na elonga oyo ekokani na eloko te.

610–632

LIZIBA 1000 Mucize giriş no.2 (s.7); Kütüb-i Sitte: Buharî, Megazî 85, Fezailu'l-Kur'an 1; Müslim, Feazail 117, 121, (2351, 2353); Tirmizî, Menakıb 28, (3652, 3653) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5533, c./s. 15/348]

1893. Miso na ye elalaka, kasi motema na ye elalaka te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Miso na ye elalaka, kasi motema na ye elalaka te.

Ntango nyonso

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.304; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 118-119; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Âişe) (listedeki kaynağa göre)

1894. Na losambo azalaki komona milɔngɔ oyo ezali na nsima na ye lokola ezali liboso na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na losambo azalaki komona milɔngɔ oyo ezali na nsima na ye lokola ezali liboso na ye.

Ntango nyonso (eleko ya Madina)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.529; 1000 Mucize no.111 (s.88), no.282 (s.260); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 566; Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.73-74; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 104; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 299; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 349; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 47; c. 2, s. 507; Kütüb-i Sitte: Buhârî 418, 741; Müslim 423-426 (listedeki kaynağa göre; Canan'da künyesi yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2581]

1895. Azalaki komona na molili lokola na pole

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azalaki komona na molili lokola na pole.

Ntango nyonso

LIZIBA 1000 Mucize no.283 (s.261); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.75; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 104; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 349

1896. Motoki na ye mpe nzoto na ye ezalaki na solo kitoko koleka misk; lobɔkɔ na ye ezalaki pɛtɛ koleka swa mpe malili

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Motoki na ye mpe nzoto na ye ezalaki na solo kitoko koleka misk; lobɔkɔ na ye ezalaki pɛtɛ koleka swa mpe malili.

Ntango nyonso

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.199; 1000 Mucize no.104 (s.80); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 114-115; c. 1, s. 127; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 107; Kütüb-i Sitte: Buharî, İsti'zan 41; Müslim, Fezail 84, (2331); Nesâî, Zinet 119, (8, 218) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5548, c./s. 15/366]

1897. Elongi na ye ezalaki kongɛnga lokola sanza

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elongi na ye ezalaki kongɛnga lokola sanza.

Ntango nyonso

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.158; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 425; Kütüb-i Sitte: Buhârî (listedeki kaynağa göre); Tirmizî, Menakıb 26, (3650) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5544, c./s. 15/365]

1898. Ndenge emoniseli ezalaki koya: motoki ezalaki kotiola na mbunzu na ye na mokolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge emoniseli ezalaki koya: motoki ezalaki kotiola na mbunzu na ye na mokolo ya malili, mongongo lokola ya ngɛngɛlɛ, mpe nyama na ye ezalaki kofukama.

610–632

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.379; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, no 13938-13939; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 198-200; c. 1, s. 199; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 165-169; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 41; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (Âişe) (listedeki kaynağa göre)

1899. Moninga jini (qarin) oyo moto nyonso azali na ye, epai na ye amipesaki mpe azalaki kotinda kaka bolamu

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Moninga jini (qarin) oyo moto nyonso azali na ye, epai na ye amipesaki mpe azalaki kotinda kaka bolamu.

Ntango nyonso

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.416; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ismetihî mine'l-karîn, no 13856-13860; Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 127; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 323; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 337; Kütüb-i Sitte: Müslim, Münâfıkûn 69, (2814) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4359, c./s. 12/405]

1900. Ntango azalaki kosambela, akangaki ifrit oyo alingaki kotia mɔtɔ na elongi na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kosambela, akangaki ifrit oyo alingaki kotia mɔtɔ na elongi na ye mpe akamolaki ye; akundolaki libondeli ya Sulayman mpe atikaki ye.

Eleko ya Madina

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.413; 1000 Mucize no.204 (s.185); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl, no. 264-265; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 27. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 109; c. 2, s. 109-110; c. 2, s. 110; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 451; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 335; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 258; c. 18, s. 82, 89; Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 918; Kütüb-i Sitte: Buharî, Salat 75, Amel fi's-Salat 10, Bed'ül-Halk 11, Enbiya 40; Müslim, Mesacid 39, (541) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5609, c./s. 15/470]

1901. Ntango basatana basanganaki mpe balingaki kosala mabe, bapalanganaki na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango basatana basanganaki mpe balingaki kosala mabe, bapalanganaki na libondeli oyo anzelu Jibrili ateyaki; ateyaki mpe Khalid bin al-Walid libondeli yango.

Eleko ya Maka to ya Madina

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.412; 1000 Mucize no.205 (s.185); web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 13. fasıl, no. 137-138; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 298

1902. Imam ya tabiun Tawus al-Yamani ayebisaki na ntembe te: “Moto ya liboma moko te...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Imam ya tabiun Tawus al-Yamani ayebisaki na ntembe te: “Moto ya liboma moko te amemamaki epai ya Mosakoli ya Allah, oyo ye atiaki lobɔkɔ na tolo na ye, kozanga ete abika”.

Eleko ya Madina (litatoli ya ntango nyonso)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 13. İşaret, 8. misal (s. 208)

1903. Ntango azalaki kobondela mpo na moto, lipamboli ya libondeli na ye ezalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobondela mpo na moto, lipamboli ya libondeli na ye ezalaki kokoma kino na mwana na ye mpe mwana ya mwana na ye (lisolo ya Hudhayfa).

Ya ntango nyonso (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 22. fasıl (duasının kabulü)

1904. Abu Dharr alobaki: “Mosakoli ya Allah atikaki biso na lolenge oyo ndɛkɛ moko te...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Dharr alobaki: “Mosakoli ya Allah atikaki biso na lolenge oyo ndɛkɛ moko te ezalaki kobɛta mapapu na likolo oyo atangelaki biso boyebi moko te mpo na yango”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

1905. Azalaki koyebisa makambo ya nkuku mpe makanisi ya basahaba na ye, oyo bato ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Azalaki koyebisa makambo ya nkuku mpe makanisi ya basahaba na ye, oyo bato ya bilongi mibale bazalaki kobomba, bopagano na bango mpe maloba na bango mpo na ye mpe mpo na bandimi; kino moko ya bato ya bilongi mibale azalaki koloba na moninga na ye: “Fanda nye; na kombo ya Allah, ata soki moto moko te azali pembeni na ye mpo na koyebisa ye, mabanga ya Batha ekoyebisa ye”.

Eleko ya Madina, ya ntango nyonso

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

1906. Atako ayebaki kotanga mpe kokoma te mpe asanganaki na bapaya te, ayebaki maloba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atako ayebaki kotanga mpe kokoma te mpe asanganaki na bapaya te, ayebaki maloba ya minoko ya bikolo mosusu: na monoko ya Abisini “sanah sanah” (kitoko), “harj” (koboma); na hadith ya Abu Hurayra, na monoko ya Persia “ashkanb dard” (pasi ya libumu).

Ya ntango nyonso (eleko ya Madina)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 26. fasıl (ilimleri)

1907. Atako azalaki kokoma te, apesaki boyebi ya mozindo mpo na ndenge ya kokoma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atako azalaki kokoma te, apesaki boyebi ya mozindo mpo na ndenge ya kokoma mikanda: “Bosembola te Bismillahi ar-Rahmani ar-Rahim”; alobaki na mokomi na ye Muawiya: “Bongisa mbeki ya mangɛlɛ (liqa), kata ekomeli na ngambo, tia ba elongo, kabola sin, kokanga mim te, koma kombo ya Allah kitoko, sembola Rahman, mpe bongisa Rahim”; alobaki na mokomi na ye: “Tia ekomeli na litoi na yo; ekundolaka malamu koleka”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 26. fasıl (ilimleri)

1908. Elobami ete na moi mpe na pole ya sanza, elili na ye ezalaki kokwea na mabele...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Elobami ete na moi mpe na pole ya sanza, elili na ye ezalaki kokwea na mabele te, mpo azalaki pole.

Ya ntango nyonso

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1909. Banzinzi bazalaki kofanda te likolo ya nzoto na ye mpe likolo ya bilamba na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Banzinzi bazalaki kofanda te likolo ya nzoto na ye mpe likolo ya bilamba na ye.

Ya ntango nyonso

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1910. Elembo ya bosakoli oyo ezalaki na mokongo na ye ezalaki na makomi “Muhammad...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Elembo ya bosakoli oyo ezalaki na mokongo na ye ezalaki na makomi “Muhammad Mosakoli ya Allah” likolo ya mosuni; na lisolo mosusu, na kati ekomamaki: “Allah azali moko, azali na moninga te, Muhammad azali mosali mpe ntoma na Ye”, mpe na libanda: “Kende epai olingi, okolonga”.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 102 (Nübüvvet mührü hakkında gelenler)

1911. Elembo ya bosakoli (elembo) ya basakoli ya liboso ezalaki na lobɔkɔ na bango ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Elembo ya bosakoli (elembo) ya basakoli ya liboso ezalaki na lobɔkɔ na bango ya mobali, kasi oyo na ye ezalaki kati na mapeka na ye mibale.

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 103 (Nübüvvet mührü hakkında gelenler)

1912. Ntango azalaki koloba, ezalaki lokola pole ezali kobima kati na mino na ye ya liboso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki koloba, ezalaki lokola pole ezali kobima kati na mino na ye ya liboso.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 106 (Mübarek ağzı, tükürüğü ve dişlerindeki âyetler)

1913. Anzelu Jibrili amemaki nsango: “Allah alobi: Nalatisaki Yusuf kitoko na pole ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili amemaki nsango: “Allah alobi: Nalatisaki Yusuf kitoko na pole ya Kursi, mpe nalatisi elongi na yo kitoko na pole ya Kiti na ngai ya bokonzi”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 107 (Mübarek yüzündeki âyet)

1914. Na nse ya mabɔkɔ na ye ezalaki ya pɛmbɛ, langi ebongwanaki te mpe ezalaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na nse ya mabɔkɔ na ye ezalaki ya pɛmbɛ, langi ebongwanaki te mpe ezalaki na nsuki te; na libondeli mpe na kofukama, langi ya pɛmbɛ ya na nse ya mabɔkɔ na ye ezalaki komonana.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 107 (Mübarek koltuk altındaki âyet)

1915. Azalaki moto oyo aleki koloba Liarabu kitoko kati na Baarabu; na motuna ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azalaki moto oyo aleki koloba Liarabu kitoko kati na Baarabu; na motuna ya Umar: “Ndenge nini ozali koloba malamu koleka biso nyonso wana obimaki kati na biso te?”, alobaki: “Monoko ya Ismail ebosanamaki; Jibrili amemelaki ngai yango, mpe nabatelaki yango”.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 108 (Mübarek dilindeki mucize)

1916. Na bomoi na ye mobimba ayasolaki (azalaki kofungola monoko na mpɔngi) ata mbala moko te (mosakoli moko te ayasolaki)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na bomoi na ye mobimba ayasolaki (azalaki kofungola monoko na mpɔngi) ata mbala moko te (mosakoli moko te ayasolaki).

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 112 (Esnemekten korunması)

1917. Alobaki: “Nazali komona oyo bino bozali komona te, mpe koyoka oyo bino bozali...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nazali komona oyo bino bozali komona te, mpe koyoka oyo bino bozali koyoka te; likolo elelaki, mpe ebongi ete elela: esika ya misapi minei ezali te oyo anzelu moko azali kofukama te”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 113 (Mübarek kulağındaki (işitmesindeki) âyet)

1918. Wahb bin Munabbih, oyo atangaki mikanda ntuku sambo na moko, azwaki na mikanda...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Wahb bin Munabbih, oyo atangaki mikanda ntuku sambo na moko, azwaki na mikanda yango nyonso ete mayele oyo epesamaki na bato nyonso uta na ebandeli kino na nsuka ya mokili, pembeni ya mayele na ye, ezali lokola mbuma moko ya zelo kati na zelo nyonso ya mokili, mpe ete ye azali moto oyo aleki na mayele kati na bato nyonso.

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 114 (Mübarek aklındaki âyet)

1919. Ntango azalaki kobongisa sapato na ye, motoki oyo ebimaki na mbunzu na ye...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kobongisa sapato na ye, motoki oyo ebimaki na mbunzu na ye ezalaki kongɛnga lokola pole, mpe Aisha akamwaki yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 115 (Mübarek terindeki âyet)

1920. Atako azalaki na molai ya katikati, ntango azalaki kotambola elongo na bato ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atako azalaki na molai ya katikati, ntango azalaki kotambola elongo na bato ya molai, azalaki komonana molai koleka bango; soki atikalaki kati na mibali mibale ya molai, azalaki koleka bango; ntango afandaki, lipeka na ye ezalaki likolo koleka bato nyonso oyo bafandi.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 116 (Boyundaki âyet ve gölgesinin görülmemesi)

1921. Ntango azalaki kotambola, mabele ezalaki kozingama mpo na ye; basahaba na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola, mabele ezalaki kozingama mpo na ye; basahaba na ye bazalaki komilɛmbisa mpo na kokuta ye, kasi ye azalaki kotambola kozanga komitungisa, mpe moto oyo azalaki kolanda ye akokaki kokuta ye te.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 118, 123 (Yürüyüşündeki âyet)

1922. Apesamaki makasi ya mibali ntuku misato (na lisolo mosusu ntuku minei); nsima...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesamaki makasi ya mibali ntuku misato (na lisolo mosusu ntuku minei); nsima ya kolya na mbeki (kafit) oyo anzelu Jibrili amemaki, azwaki makasi ya mibali ntuku minei.

Eleko ya Madina / ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 119 (Cimâdaki âyet)

1923. Azalaki kolota ndɔtɔ ya kosopa mai ya bomoi te (mosakoli moko te alotaki yango...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azalaki kolota ndɔtɔ ya kosopa mai ya bomoi te (mosakoli moko te alotaki yango, mpo yango euti na satana).

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 120 (İhtilâmdan korunması)

1924. Ntango azalaki koseka, bifelo ezalaki kongɛnga lokola na pole (mpo na kongɛnga...)

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki koseka, bifelo ezalaki kongɛnga lokola na pole (mpo na kongɛnga ya mino na ye); ntango azalaki kokitisa elamba na ye (rida) na mokongo, mokongo na ye ezalaki komonana lokola eteni ya palata.

Ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 125, 127 (Yaratılışının vasfına dair toplu bâb)

1925. Ntango emoniseli ezalaki kokita, bato oyo bazalaki pembeni na ye bazalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango emoniseli ezalaki kokita, bato oyo bazalaki pembeni na ye bazalaki koyoka pene ya elongi na ye mongongo lokola makɛlɛlɛ ya banzoi.

610–632

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 198 (Vahiy sırasında görülen âyetler)

1926. Nyama nyonso oyo azalaki komata ezalaki kotikala na lolenge oyo ezalaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nyama nyonso oyo azalaki komata ezalaki kotikala na lolenge oyo ezalaki na yango ntango amataki yango, mpe mpo na lipamboli na ye ezalaki kokoma mobange te (likambo oyo Ibn Saba atangaki kati na bokeseni na ye).

Bokeseni ya ntango nyonso

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 107 (Hayvan türlerindeki mucizeleri)

1927. Ntango azalaki kolala na elanga, alobaki na Abu Dharr, oyo abukaki etape ekauki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kolala na elanga, alobaki na Abu Dharr, oyo abukaki etape ekauki mpo na koyeba soki alali to te: “Oyebi te ete namonaka misala na bino na mpɔngi ndenge namonaka yango ntango nalamuki? Miso na ngai elalaka, motema na ngai elalaka te”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 106 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

1928. Na esika nyonso oyo azalaki kofanda mpe kotelema, pole oyo bato bazalaki komona...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na esika nyonso oyo azalaki kofanda mpe kotelema, pole oyo bato bazalaki komona ezalaki kongɛnga na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe ya mwasi; eyebisamaki ete pole yango ekongɛnga uta na kunda na ye kino Mokolo ya Lisekwa (ekokanisami na lobɔkɔ ya pɛmbɛ ya Musa).

Eleko ya bosakoli, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 913 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

1929. Ntango azalaki kotambola na mabele pɛtɛ, elembo ya lokolo na ye ezalaki…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotambola na mabele pɛtɛ, elembo ya lokolo na ye ezalaki kotikala te, kasi ntango azalaki konyata libanga makasi, elembo na ye ezalaki kotikala.

Bomoi na ye mobimba (bokeseni na ye)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 109 (fasl fî mu'cizâtihî fî zâtihî)

1930. Azalaki koyoka na mpɔngi ndenge ayokaka ntango alamuki (na kotangama ya makamwa…)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azalaki koyoka na mpɔngi ndenge ayokaka ntango alamuki (na kotangama ya makamwa ya biteni ya nzoto na ye).

Bomoi na ye mobimba (ya ntango nyonso)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr (Müessesetü'l-Vefâ), c. 17, s. 299 (ebvâbü mu'cizâtih, bâb 2: cevâmi'u mu'cizâtihî ve nevâdiruhâ)

39 · Likamwa ya Korani: nguya na yango oyo elongamaka te, kobatelama na yango mpe bilembo na yango ya siansi

1931. Korani ekoki komekolama te (Ijaz)

Sahih (ya solo) MAKAMWA YA KORANI

Korani ebwakaka mbala na mbala momekano ya koyeisa eloko oyo ekokani na yango, mpe esakoli ete ata bato mpe bajini soki basangani bakokoka te. Bato ya mayele ya Baislam batalelaka Korani lokola likamwa ya Mosakoli oyo eleki monene mpe oyo eumelaka.

Ekitaki na eleko ya Maka mpe na eleko ya Madina.

LIZIBA Vɛrsɛ 2:23-24 (Surat al-Baqarah); Vɛrsɛ 17:88 (Surat al-Isra)

1932. Likamwa ya Korani oyo moto akoki kolonga te: bato nyonso mpe bajini bakokaki te...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Likamwa ya Korani oyo moto akoki kolonga te: bato nyonso mpe bajini bakokaki te koya na eloko lokola yango.

610–632

LIZIBA İbn Kesîr s.6; Beyhakî, Delâil c.5 s.444; 1000 Mucize no.497 (s.490); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 188, 194-197; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 7-13, 235-236, 7-9; Bâkılânî, İ'câzü'l-Kur'ân, s. 8-10; Süyûtî, el-İtkān fî ulûmi'l-Kur'ân, c. 4, s. 3; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 268; Şeyh Müfîd, en-Nüketü'l-i'tikâdiyye, s. 36, 35-36; Hoyî, el-Beyân, «i'câzü'l-Kur'ân» bölümü (ikincil aktarımdan); TDV İslâm Ansiklopedisi, “Mûcize”, c. 30; Facts and Details, “Miracles of Muhammad”; Djamduri–Malinda, Journal of Islamic Education 6/1 (2021); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 159, 165-168, 187-188, 191, 214-217, 223-224 (+5 kaynak daha: web_kaynaklari dosyasında); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: İsrâ: 88-89); Kütüb-i Sitte: Buharî, Fezâilu'l-Kur'ân 1, Î'tisâm 1; Müslim, İman 239, (152) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4351, c./s. 12/388]

1933. Korani eyebisaki na solo nsango ya bikolo mpe ya basakoli ya kala na monoko ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani eyebisaki na solo nsango ya bikolo mpe ya basakoli ya kala na monoko ya moto moko oyo ayebaki kotanga te.

610–632

LIZIBA İbn Kesîr s.8; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 185-187, 205-206, 215; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 11-12

1934. Korani eyebisaki makambo oyo ekoya, mpe nyonso ekokisamaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani eyebisaki makambo oyo ekoya, mpe nyonso ekokisamaki.

610–632

LIZIBA İbn Kesîr s.10, 124

1935. Bosembo mpe bonene ya mibeko oyo Korani ememaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bosembo mpe bonene ya mibeko oyo Korani ememaki.

610–632

LIZIBA İbn Kesîr s.12

1936. Elaka ete Korani ekobatelama kino Mokolo ya Lisekwa, mpe ete ekomi kino lelo kozanga kobongwana

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elaka ete Korani ekobatelama kino Mokolo ya Lisekwa, mpe ete ekomi kino lelo kozanga kobongwana.

610 – lelo

LIZIBA İbn Kesîr s.14; Beyhakî, Delâil c.5 s.457; 1000 Mucize no.515 (s.529); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Süleyman Nedvî, İslâm Târihi, c. 4, s. 1575-1577)

1937. Eyebisamaki ete lingomba na ye ekotombolama likolo ya mangomba nyonso

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki ete lingomba na ye ekotombolama likolo ya mangomba nyonso.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.84; İbn Kesîr s.135; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 236; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 161, 165, 181-183

1938. Elaka ete bato oyo bandimi bakokoma bakitani to bayangeli na mabele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Elaka ete bato oyo bandimi bakokoma bakitani to bayangeli na mabele.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11–40 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.86; İbn Kesîr s.135; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 236

1939. Korani ezalaki kotangama elongo na anzelu Jibrili mbala moko na mobu, mpe mbala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani ezalaki kotangama elongo na anzelu Jibrili mbala moko na mobu, mpe mbala mibale na mobu oyo akufaki (elembo ete liwa na ye ekomi pene).

10–11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.456; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 469; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (listedeki kaynağa göre)

1940. Korani ezali pɛtɛ mpo na koyekola na motema (Sura al-Qamar, vɛrsɛ 17; na eteni...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani ezali pɛtɛ mpo na koyekola na motema (Sura al-Qamar, vɛrsɛ 17; na eteni moko na minei ya hizb na mokolo na sanza mwambe, mpe az-Zuhri ayekolaki yango na mikolo ntuku mwambe), kasi moto moko te oyo abatelaka Korani akomaki na nsɔngɛ ya kotanga yango kozanga libunga ata moke.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.503 (s.505)

1941. Korani ezali na lilɛmbo moko te ya kobakisa mpamba: na Sura az-Zumar, vɛrsɛ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani ezali na lilɛmbo moko te ya kobakisa mpamba: na Sura az-Zumar, vɛrsɛ 71–73, “waw” oyo ezali te ntango balobeli bikuke ya lifelo ebakisami ntango balobeli bikuke ya Paladiso, mpe yango elakisi ete bikuke ya Paladiso ezali kofungwama liboso bato na yango bakoma.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.504 (s.506)

1942. Ata na kozongela mavɛrsɛ oyo ekokani na Korani, ntina ekeseni ezalaka: bwanya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ata na kozongela mavɛrsɛ oyo ekokani na Korani, ntina ekeseni ezalaka: bwanya ya bokeseni ya maloba mwambe kati na Sura al-Baqara, vɛrsɛ 58–59 mpe Sura al-Araf, vɛrsɛ 161–162 oyo elobeli kokɔta ya Bana ya Israel na engumba.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.505 (s.509)

1943. Mavɛrsɛ oyo eyebisi ete Baislam bakozwa mabele lokola libula mpe bakoyangela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mavɛrsɛ oyo eyebisi ete Baislam bakozwa mabele lokola libula mpe bakoyangela (Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 105; Sura an-Nur, vɛrsɛ 55; Sura al-Isra, vɛrsɛ 5) ezali na motango 5 to mbala ya 5; mokomi atali yango lokola elembo ya bomoko ya umma.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.507 (s.516)

1944. Sura at-Tawba, vɛrsɛ 33 mpe Sura as-Saff, vɛrsɛ 9, oyo eyebisi ete Islam...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Sura at-Tawba, vɛrsɛ 33 mpe Sura as-Saff, vɛrsɛ 9, oyo eyebisi ete Islam ekotombolama likolo ya mangomba nyonso, eyokani na maloba, na lisolo (mavɛrsɛ oyo ezali liboso) mpe na motango (3×3=9).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.508 (s.520)

1945. Atako bato oyo balimbolaka Korani balimbolaki soki liloba nyonso ya Korani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atako bato oyo balimbolaka Korani balimbolaki soki liloba nyonso ya Korani, banda ntango ya basahaba moto moko te akokaki kolimbola mikanda oyo ekabwani (huruf muqattaa) oyo ezali na ebandeli ya basura.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.509 (s.524)

1946. Mikanda oyo ekabwani na ebandeli ya basura ezali na lokito ya kitoko mingi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mikanda oyo ekabwani na ebandeli ya basura ezali na lokito ya kitoko mingi koleka soki batiaki mikanda mosusu (ha, jim, zay) na esika na yango.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.510 (s.525)

1947. Kotanga mikanda oyo ekabwani na ebandeli ya basura na kosembolaka (madd) ezali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kotanga mikanda oyo ekabwani na ebandeli ya basura na kosembolaka (madd) ezali na kitoko ya mongongo oyo eleki kotanga yango kozanga kosembola.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.511 (s.525)

1948. Mpo na ebandeli ya basura, mikanda zomi na minei, ndambo mpenza ya alfabɛ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na ebandeli ya basura, mikanda zomi na minei, ndambo mpenza ya alfabɛ, eponamaki: kati na mikanda libwa ya liboso, kaka mibale (alif, ha); kati na mikanda zomi oyo elandi, mitano oyo ezangi matɔnɔ; mpe kati na mikanda libwa ya nsuka, sambo, longola mibale (fa, waw).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.512 (s.526)

1949. Kati na mikanda zomi na minei oyo eponamaki na ebandeli ya basura, bankombo ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kati na mikanda zomi na minei oyo eponamaki na ebandeli ya basura, bankombo ya libwa etangamaka na mikanda misato mpe ekoki kosembolama, mpe mitano mosusu (ha, ra, ta, ha, ya) etangamaka na mikanda mibale, mpe nyonso esilaka na alif.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.513 (s.527)

1950. Mikanda ya ebandeli ya sura etangamaka lokola vɛrsɛ moko soki nsuka na yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mikanda ya ebandeli ya sura etangamaka lokola vɛrsɛ moko soki nsuka na yango eyokani na nsuka ya mavɛrsɛ oyo elandi (Ha-Mim: Ghafir, Fussilat, az-Zukhruf), mpe etangamaka bongo te soki eyokani te (Alif-Lam-Ra: Hud mpe mosusu).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.514 (s.527)

1951. Atako ayebaki kotanga mpe kokoma te mpe azalaki moto ya siansi ya kemi te...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atako ayebaki kotanga mpe kokoma te mpe azalaki moto ya siansi ya kemi te, Korani eyebisaki ete likolo mpe mabele ezalaki esangani mpe ekabwanaki, ete eloko nyonso ya bomoi ezalisamaki na mai (Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 30), mpe ete mafuta ya nzoi ezali lobiko; makambo oyo endimisami na siansi ya lelo.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.520 (s.534); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Enbiyâ: 30-33 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1952. Na Sura al-Anam, vɛrsɛ 125, eyebisami ete tolo ya moto oyo abungi nzela ekokoma...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Anam, vɛrsɛ 125, eyebisami ete tolo ya moto oyo abungi nzela ekokoma moke “lokola azali komata na likolo”; nsima eyebanaki ete na molai ya mil 3–4 mpema ekomaka moke, mpe na mil 7–8 moto akufaka.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.521 (s.535)

1953. Na maloba ya Sura az-Zumar, vɛrsɛ 5 (butu ezingaka moi, moi ezingaka butu) mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na maloba ya Sura az-Zumar, vɛrsɛ 5 (butu ezingaka moi, moi ezingaka butu) mpe ya Sura an-Naziat, vɛrsɛ 30 (mabele etandami), elakisami ete mokili ezali ya libumbu (ekitisami moke na bisika ya nsuka ya nɔrdi mpe sudi); bamesire ya lelo emonisaki bokeseni ya monene kati na nsuka yango mpe ekwatɛli (≈mil 700).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.522 (s.536)

1954. Na Sura an-Naml, vɛrsɛ 88, eyebisami ete bangomba oyo bakanisaka ete etelemi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura an-Naml, vɛrsɛ 88, eyebisami ete bangomba oyo bakanisaka ete etelemi ezali kotambola lokola mapata, mpe yango elakisi ndenge mokili ebalukaka; Kopernik nde amonisaki yango mbala ya liboso na ekeke ya 16.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.523 (s.538)

1955. Na Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 30, eyebisami ete likolo mpe mabele ezalaki esangani…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 30, eyebisami ete likolo mpe mabele ezalaki esangani mpe ekabwanaki; bato ya siansi bakomaki na likanisi ete mokili, moi mpe baplanɛti ekabwanaki na eloko moko kaka nsima ya mibu nkoto moko.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.524 (s.538)

1956. Na spektroskɔpi, eyebanaki ete molunge na mozindo ya km 200 na nse ya mabele…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na spektroskɔpi, eyebanaki ete molunge na mozindo ya km 200 na nse ya mabele ekokani na molunge ya likolo ya moi, mpe ete biloko oyo esalaka moi ezali ndenge moko na oyo ya mabele; Korani eyebisaki yango na bokuse mibu 1,300 liboso.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.525 (s.539)

1957. Na Sura Yasin, vɛrsɛ 38–40, eyebisami ete moi ezali kotambola epai ya esika na…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura Yasin, vɛrsɛ 38–40, eyebisami ete moi ezali kotambola epai ya esika na yango mpe ete moko na moko ezali kobɛta mai na nzela na yango; bato ya siansi ya minzoto bamonaki ete moi ezali kotambola na ngambo ya monzoto Nasr nsima ya mibu nkoto moko.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.526 (s.540); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Enbiyâ: 30-33 / Yâsîn: 38) / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1958. Na Sura al-Qiyama (vɛrsɛ 2–5), eyebisami ete Allah azali na nguya ya kobongisa…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Qiyama (vɛrsɛ 2–5), eyebisami ete Allah azali na nguya ya kobongisa lisusu ata nsɔngɛ ya misapi ya moto, mpe yango elakisi ete bilembo ya misapi ezali ya moto moko moko.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.527 (s.541)

1959. Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 13–14, Sura al-Kahf, vɛrsɛ 49 mpe Sura al-Anbiya, vɛrsɛ…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 13–14, Sura al-Kahf, vɛrsɛ 49 mpe Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 104, eyebisami buku oyo ekomaka misala nyonso ya moto, ya moke mpe ya monene, mpe ekotiama polele liboso na ye na Mokolo ya Lisekwa; mokomi akangisi yango na boyebi ete bilili mpe mingongo etikalaka ekomami na mopepe (televizyo).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.528 (s.542)

1960. Na Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 33, eyebisami ete bajini mpe bato bakoki koleka na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 33, eyebisami ete bajini mpe bato bakoki koleka na nsuka ya likolo mpe ya mabele kaka na nguya; mokomi atali yango lokola elembo ya moto kokende na likolo mpe kokita na sanza.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.529 (s.545)

1961. Na Sura Yunus, vɛrsɛ 24, eyebisami eleko moko oyo mabele ekomilɛngɛla na kitoko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura Yunus, vɛrsɛ 24, eyebisami eleko moko oyo mabele ekomilɛngɛla na kitoko na yango mpe bankolo na yango bakokanisa ete bazali na nguya likolo na yango; mokomi atali yango lokola elembo ya eleko ya lelo ya siansi mpe ya tekiniki, ntango mokili ekoti na maboko ya moto.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.530 (s.545)

1962. Na lisolo ya Sura an-Najm, vɛrsɛ 1–5 (ndai na monzoto oyo ekiti), eyebanaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na lisolo ya Sura an-Najm, vɛrsɛ 1–5 (ndai na monzoto oyo ekiti), eyebanaki kaka na eleko na biso ete ezali na minzoto oyo eleki moi mbala nkama mingi na bonene mpe na kongɛnga (Shira al-Yamaniyya, Simak ar-Ramih, Suhayl); na Sura an-Nahl, vɛrsɛ 89, eyebisami ete Korani elimbolaka eloko nyonso.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.531 (s.547)

1963. Na Sura adh-Dhariyat, vɛrsɛ 49 mpe Sura an-Najm, vɛrsɛ 45, eyebisami ete eloko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura adh-Dhariyat, vɛrsɛ 49 mpe Sura an-Najm, vɛrsɛ 45, eyebisami ete eloko nyonso ezalisami na mibale; emonani ete bikelamu nyonso, kino na baplanɛti mpe biloko ya likolo, ezali na mibale mibale.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.532 (s.548)

1964. Na Sura an-Nahl, vɛrsɛ 8, nsima ya kotanga farasi, mule mpe mpunda, elobami...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura an-Nahl, vɛrsɛ 8, nsima ya kotanga farasi, mule mpe mpunda, elobami: “akozalisa mpe biloko oyo boyebi te”, mpe elakisami bimeseno ya mobembo ya lelo oyo eyebanaki te na ntango ya kokita (mituka, mpɛpɛ, fize).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.533 (s.549)

1965. Korani etangi koyoka liboso ya komona na bisika zomi na mitano (ndakisa Sura...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Korani etangi koyoka liboso ya komona na bisika zomi na mitano (ndakisa Sura an-Nahl, vɛrsɛ 78), mpe na libondeli ya kofukama elobami “Ye oyo afungolaki litoi mpe liso na ye”; siansi endimisi ete koyoka esalaka liboso ya liso mpe ekatanaka te.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.534 (s.550); Kütüb-i Sitte: Tirmizî (listedeki kaynağa göre; Canan'da künyesi yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2774, c./s. 9/91]

1966. Na Sura al-Baqara, vɛrsɛ 233, eyebisami ete bamama bamɛlisa bana na bango mibu...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Baqara, vɛrsɛ 233, eyebisami ete bamama bamɛlisa bana na bango mibu mibale mobimba; monganga ya lelo endimisi matomba ya miliki ya mama mpo na kokola mpe kobatelama ya mwana mpe mpo na nzoto kolɔngɔnɔ ya mama.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.535 (s.551)

1967. Na Sura al-Baqara, vɛrsɛ 222, eyebisami ete sanza ya mwasi ezali mpasi, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Baqara, vɛrsɛ 222, eyebisami ete sanza ya mwasi ezali mpasi, mpe epesami mitindo ya kotika kosangisa nzoto na ntango yango; nsima eyebanaki ete yango elɛmbisaka libateli ya nzoto mpe ememaka maladi ya libumu ya mwasi.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.536 (s.552)

1968. Apesaki mitindo ete mbeki oyo mbwa elambi esukolama mbala sambo, ya liboso na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki mitindo ete mbeki oyo mbwa elambi esukolama mbala sambo, ya liboso na mabele; mokomi atali yango lokola libateli oyo siansi endimisi liboso ya bokɔnɔ ya liboma ya mbwa mpe ya bamikrobe oyo ezali na nsoi ya mbwa.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.537 (s.553); Kütüb-i Sitte: Müslim (Ebû Hüreyre) — Canan'da künyesi yok, künye doğrulanmadı [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3523, c./s. 10/351]

1969. Ayebisaki ete nzinzi oyo ekwei na mbeki ezindisama mobimba mpe nsima ebwakama...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nzinzi oyo ekwei na mbeki ezindisama mobimba mpe nsima ebwakama, mpo na lipapu moko ezali na bokɔnɔ mpe na mosusu lobiko (mpe ete ezindisaka liboso oyo ezali na ngɛngɛ); bolukiluki emonisi ete nzinzi ebimisaka mpe biloko oyo ebundisaka mikrobe oyo ememaka.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.538 (s.554); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, Et'ime 49, (3844); Buhârî, Tıbb 58, Bed'ü'l-Halk 14; İbnu Mâce, Tıb 31, (3504, 3505) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3898, c./s. 11/135]

1970. Na Sura Yunus, vɛrsɛ 90–92, eyebisami ete nzoto ya Farao oyo azindaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura Yunus, vɛrsɛ 90–92, eyebisami ete nzoto ya Farao oyo azindaki ekobikisama mpo ezala liteya mpo na bato oyo bakoya nsima; nzoto ya Farao oyo babatelaki (balobaka Merneptah to Thoutmosis III) ezwamaki mpe ezali komonisama na Moze ya Ezipito na Kairo.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya Korani; kozwama ya nzoto ebatelami na eleko ya lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.539 (s.555)

1971. Mobedwe moko, ntango ayokaki mobali moko kotanga vɛrsɛ “Fasda bima tumar” (Sura...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobedwe moko, ntango ayokaki mobali moko kotanga vɛrsɛ “Fasda bima tumar” (Sura al-Hijr, vɛrsɛ 94), afukamaki mpe alobaki: “Nafukami mpo na kitoko ya maloba oyo”.

Mokolo eyebani malamu te (eleko ya Mosakoli to nsima)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

1972. Mobali mosusu, ntango ayokaki vɛrsɛ “Falamma istaysu minhu khalasu najiyya”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali mosusu, ntango ayokaki vɛrsɛ “Falamma istaysu minhu khalasu najiyya” (Sura Yusuf, vɛrsɛ 80), alobaki: “Natatoli ete ekelamu moko te akoki koloba maloba lokola oyo”.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

1973. Moklisto moko oyo alekaki pembeni ya moto oyo azalaki kotanga Korani atelemaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moklisto moko oyo alekaki pembeni ya moto oyo azalaki kotanga Korani atelemaki mpe alelaki; ntango batunaki ye: “Mpo na nini olelaki?”, alobaki: “Mpo na mawa mpe mpo na ndenge maloba ebongisami” (nguya ya Korani ata epai ya moto oyo asosoli ndimbola na yango te).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

1974. Alobaki: “Mosakoli nyonso apesamaki likamwa oyo bato bandimaki na yango; kasi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mosakoli nyonso apesamaki likamwa oyo bato bandimaki na yango; kasi oyo ngai napesami ezali emoniseli oyo Allah amonisi (Korani); nazali na elikya ete na Mokolo ya Lisekwa nakozala mosakoli oyo azali na balandi mingi koleka”; Korani ezali likamwa oyo ekowumela kino Mokolo ya Lisekwa mpe ekitaki eteni na eteni.

Bokeseni na ye (610–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 316 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

1975. Buku na ye esangisi boyebi ya mikanda nyonso: Allah asangisaki boyebi ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Buku na ye esangisi boyebi ya mikanda nyonso: Allah asangisaki boyebi ya mikanda nkama moko na minei na mikanda minei, mpe boyebi ya yango na Korani (al-Hasan al-Basri); Korani ekitaki na mitindo sambo mpe ezali na maloba ya minoko nyonso (masolo ya Ibn Masud, Ibn Abbas mpe Ubayy bin Kaab).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 317 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

1976. Likamwa na ye (Korani) ekowumela kino Mokolo ya Lisekwa, kasi makamwa ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Likamwa na ye (Korani) ekowumela kino Mokolo ya Lisekwa, kasi makamwa ya basakoli mosusu esilaki na ntango na bango; makamwa na ye eleki na motango (balobi ete ezali nkoto moko to nkoto misato); azali Nsuka ya basakoli mpe mibeko na ye elongolaki mibeko nyonso ya liboso.

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 318 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

1977. Na Sura al-Muzzammil (vɛrsɛ 20), oyo ekitaki na Maka, eyebisami ete na mikolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Muzzammil (vɛrsɛ 20), oyo ekitaki na Maka, eyebisami ete na mikolo ekoya ekozala na bato oyo bakobunda na nzela ya Allah; jihad etiamaki lokola mokumba kaka na Madina, mpe nsango ekokisamaki.

Esakweli: eleko ya Maka (610–622); kokokisama: banda 2 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 235 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

1978. Na Sura al-Fath, vɛrsɛ 16, eyebisamaki na bamobedwe oyo batikalaki na nsima ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Fath, vɛrsɛ 16, eyebisamaki na bamobedwe oyo batikalaki na nsima ya mobembo ete na mikolo ekoya bakobengama mpo na kobunda na bato ya nguya makasi.

Esakweli: nsima ya Hudaybiya, 6 H; kokokisama: bokuse elobi te

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 237 (Bâbü mâ ahbera bihî mine'l-kâinâti'l-müstakbele fî hayâtihî ve ba'deh)

1979. Ibn Abbas alobaki ete ndimbola ya vɛrsɛ “Soki bakɔtelaki bango uta na ngambo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Abbas alobaki ete ndimbola ya vɛrsɛ “Soki bakɔtelaki bango uta na ngambo nyonso ya engumba mpe basɛngaki bango mobulu, mbele bapesaki yango” (Sura al-Ahzab, vɛrsɛ 14) eyaki na ebandeli ya mobu ya ntuku motoba, ntango Bani Haritha bakɔtisaki bato ya Sham na Madina.

Esakweli: kokita ya Sura al-Ahzab, 5 H; kokokisama: likambo ya Harra, 63 H (683)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 330 (Yezîd zamanındaki Harre vakasını haber vermesi)

1980. Nsima ya Badr, eyebisamaki na Bayuda (na likanisi mosusu, na basambeli bikeko...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Badr, eyebisamaki na Bayuda (na likanisi mosusu, na basambeli bikeko ya Maka): “Bokolongama” (Sura Al Imran, vɛrsɛ 12); ekokisamaki na koboma Qurayza, kobengana Nadir mpe kozwa Khaybar.

Esakweli: nsima ya Badr, 2 H (624); kokokisama: 4–7 H (625–628)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 159, 169 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

1981. Nsango ete Bayuda bakoki kosala Baislam mabe te longola konyokola moke, ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsango ete Bayuda bakoki kosala Baislam mabe te longola konyokola moke, ete soki babundi bakobaluka mokongo mpe bakokima mpe bakozwa lisalisi te (Sura Al Imran, vɛrsɛ 111), ekokisamaki ntango Bayuda ya Qurayza, Nadir, Qaynuqa mpe Khaybar balongamaki na etumba nyonso, Fadak ezwamaki mpe Wadi al-Qura emipesaki.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 2–7 H (624–628)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 173, 176 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

1982. Nsima ya liwa na ye, Ibn Abi al-Awja, Abu Shakir ad-Daysani, Abd al-Malik...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya liwa na ye, Ibn Abi al-Awja, Abu Shakir ad-Daysani, Abd al-Malik al-Basri mpe Ibn al-Muqaffa bayokanaki pembeni ya Kaaba mpo na kokoma moko na moko eteni moko na minei ya Korani oyo ekokani na yango; nsima ya mobu moko, moko na moko andimaki ete akokaki eloko te liboso ya vɛrsɛ moko kaka (Sura Yusuf, vɛrsɛ 80; Sura al-Hajj, vɛrsɛ 73; Sura al-Anbiya, vɛrsɛ 22; Sura Hud, vɛrsɛ 44), mpe Jafar as-Sadiq, oyo alekaki pembeni na bango, atangaki Sura al-Isra, vɛrsɛ 88.

Nsima ya liwa na ye; eleko ya Jafar as-Sadiq (katikati ya ekeke ya 2 H)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 213-214 (Bâb 1: i'câzü ümmi'l-mu'cizât el-Kur'ânü'l-Kerîm)

1983. Na al-Asmai, oyo akamwaki kitoko ya maloba na ye mpe alobaki: “Olobaka kitoko...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na al-Asmai, oyo akamwaki kitoko ya maloba na ye mpe alobaki: “Olobaka kitoko boni!”, mosali mwasi moko akundolaki vɛrsɛ ya Sura al-Qasas, vɛrsɛ 7 oyo elobeli emoniseli epai ya mama ya Musa, mpe alobaki: “Nsima ya oyo, maloba na ngai ekoki kotalelama kitoko?”; na vɛrsɛ oyo moko, mitindo mibale, mipekiseli mibale, nsango mibale mpe nsango malamu mibale esangani.

Nsima ya liwa na ye; eleko ya al-Asmai (ndambo ya mibale ya ekeke ya 2 H – pene na 216 H)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Kasas: 7 / Kâdı Iyaz, Şifâ, c:1, s: 215-216 / Kâdı Iyaz, Şifâ, c. 1, s. 215-216)

1984. Mikanda “Ha-mim, ayn-sin-qaf” ya ebandeli ya Sura ash-Shura, oyo Ibn Abbas...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mikanda “Ha-mim, ayn-sin-qaf” ya ebandeli ya Sura ash-Shura, oyo Ibn Abbas apesaki eyano te, Hudhayfa bin al-Yaman alimbolaki boye: moto moko ya Ahl al-Bayt, oyo bakobenga Abd al-Ilah to Abdullah, akofanda na engumba oyo ebale moko ya ɛsti ekabolaki na biteni mibale (Bagdad), mpe ntango bokonzi na bango ekosila, mɔtɔ ekotindama likolo na bango na butu mpe na ntongo bakosila; na kolanda buku, yango ekokisamaki ntango libota ya bokonzi oyo Abd al-Ilah, mosalisi ya mokonzi, azalaki komonisa, ebetamaki masasi na butu moko na botomboki ya Jeneral Qasim.

Esakweli: ndimbola ya Hudhayfa bin al-Yaman (akufaki 36 H); kokokisama: na kolanda buku “na eleko na biso” (1958, botomboki ya Bagdad)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Suyûtî, el-İtkân, c.2, s. 125-126; Taberî, Tefsir, c. 25, s. 6; İbnü'n-Nedîm, Fihrist, s. 56-65)

1985. Na Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 7, eyebisami ete likolo etombolami mpe libaku ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 7, eyebisami ete likolo etombolami mpe libaku ya kopima (mizan) etiami, mpe elakisami ete mobeko ya bokokani etiami na likolo.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Rahmân: 7 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1986. Na Sura Fussilat, vɛrsɛ 11, eyebisami ete likolo ebongisamaki ntango ezalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura Fussilat, vɛrsɛ 11, eyebisami ete likolo ebongisamaki ntango ezalaki milinga, mpe elakisami ete lolenge ya liboso ya likolo ezalaki gaz.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Fussilet: 11 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1987. Na Sura al-Araf, vɛrsɛ 172–173, eyebisami ete bakitani ya bana ya Adam...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Araf, vɛrsɛ 172–173, eyebisami ete bakitani ya bana ya Adam bazwamaki na mikongo na bango, mpe elakisami ete bakitani nyonso ya bato bazalaki kati na profeta Adam lokola biteni mike mpenza (bagene).

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: A'raf 173 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1988. Na Sura al-Hijr, vɛrsɛ 22, eyebisami ete mipepe etindami lokola mipepe oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Hijr, vɛrsɛ 22, eyebisami ete mipepe etindami lokola mipepe oyo ebotisaka, mpe elakisami ete mbuma ebimaka na lisalisi ya mipepe oyo ememaka mbuma ya bomoi ya bafololo.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Hicr: 22 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1989. Na Sura an-Nahl, vɛrsɛ 68–69, eyebisami ete Nkolo amoniselaki nzoi, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura an-Nahl, vɛrsɛ 68–69, eyebisami ete Nkolo amoniselaki nzoi, mpe elakisami ete misala ya kokamwa mpe ya mayele oyo emonanaka epai ya banzoi Allah nde apesaki bango mayele ya kosala yango.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Nahl: 68-69 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1990. Na Sura al-Anam, vɛrsɛ 38, eyebisami ete banyama nyonso oyo etambolaka na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Anam, vɛrsɛ 38, eyebisami ete banyama nyonso oyo etambolaka na mabele mpe oyo epumbwaka na mopepe ezali mpe bikolo (mangomba ya bikelamu) lokola bato.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: En'âm: 38 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1991. Na Sura ash-Shura, vɛrsɛ 29, Korani elakisi ete bikelamu ya bomoi ezali na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura ash-Shura, vɛrsɛ 29, Korani elakisi ete bikelamu ya bomoi ezali na likolo lokola na mabele, mpe ete mokolo moko ekosangana.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Şûrâ: 29 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1992. Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 85, Korani eyebisi ete boyebi ya moto ekoki te mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 85, Korani eyebisi ete boyebi ya moto ekoki te mpo na kososola lolenge ya molimo.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: İsrâ: 85 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1993. Na Sura adh-Dhariyat, vɛrsɛ 47, Korani eyebisi ete likolo (espace) ezali kokoma monene ntango nyonso

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura adh-Dhariyat, vɛrsɛ 47, Korani eyebisi ete likolo (espace) ezali kokoma monene ntango nyonso.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Zâriyât: 47 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1994. Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 44, Korani eyebisi ete ata biloko oyo bakanisaka ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Sura al-Isra, vɛrsɛ 44, Korani eyebisi ete ata biloko oyo bakanisaka ete ezangi bomoi mpe monoko ekumisaka Allah mpe ekumisaka Ye, kasi bato bakoki kososola yango te.

Mokolo eyebani malamu te (likamwa ya siansi ya Korani; likambo moko ya sikisiki te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: İsrâ: 44 / M. Asım Köksal, İslam Tarihi, Işık Yayıncılık: C:7-8,s:841-849)

1995. Ayebisaki ete ye azali mosakoli ya nsuka, mpe esalemaki bongo

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ye azali mosakoli ya nsuka, mpe esalemaki bongo.

610 – lelo

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.1 s.303; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menâkıb 18; Müslim, Fedâil 21, (2286); Müslim, İmaret 170, (1920); Ebu Davud, Fiten 1, (4252); Tirmizî, Fiten 32 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4353, c./s. 12/395; no. 4779, c./s. 13/425-426]

1996. Alobaki: “Napesami biloko mitano (na masolo mosusu motoba) oyo mosakoli moko te...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Napesami biloko mitano (na masolo mosusu motoba) oyo mosakoli moko te liboso na ngai apesamaki: nasalisamaki na bobangi na mosika ya sanza moko; mabele ekomisami mpo na ngai moskeyi mpe peto; biloko ya bitumba epesami nzela mpo na ngai; natindami epai ya bato nyonso; mpe napesami bosɛngeli” (masolo ya Abu Dharr, Ibn Umar, Ibn Abbas, Abu Hurayra mpe Jabir).

Eleko ya Madina (bokeseni na ye)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 3. bâb, 1. fasıl (Rabbi katındaki mertebesi ve hasâis)

1997. Alobaki: “Esika oyo ezali kati na ndako na ngai mpe minbar na ngai ezali elanga moko kati na bilanga ya Paladiso”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Esika oyo ezali kati na ndako na ngai mpe minbar na ngai ezali elanga moko kati na bilanga ya Paladiso”.

Eleko ya Madina

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

1998. Ayebisaki ete na ekuke ya Paladiso mpe na lokasa nyonso ya nzete nyonso ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ekuke ya Paladiso mpe na lokasa nyonso ya nzete nyonso ya Paladiso ekomami: “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 13 (isminin Arş'a yazılması bâbı)

1999. Anzelu Jibrili alobaki: “Nabalusaki ɛsti mpe wɛsti ya mabele; nazwaki mobali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili alobaki: “Nabalusaki ɛsti mpe wɛsti ya mabele; nazwaki mobali moko te oyo aleki Muhammad, mpe libota moko te oyo eleki Bana ya Hashim”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 66 (nesebinin temizliği bâbı)

2000. Alobaki: “Allah atomboli mokili liboso na ngai; nazali kotala yango mpe makambo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Allah atomboli mokili liboso na ngai; nazali kotala yango mpe makambo nyonso oyo ekozala na kati kino Mokolo ya Lisekwa lokola nazali kotala lobɔkɔ na ngai oyo” (lisolo ya Ibn Umar).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14067 (8/287)

2001. Bokeseni ya kobengama na bankombo mingi: “Ngai nazali Muhammad, nazali Ahmad...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bokeseni ya kobengama na bankombo mingi: “Ngai nazali Muhammad, nazali Ahmad, nazali al-Mahi (Allah alongolaka bopagano na nzela na ngai), nazali al-Hashir (bato bakosangisama nsima na ngai), nazali al-Aqib (mosakoli mosusu te nsima na ngai)”; mpe lisusu al-Muqaffi, Mosakoli ya kobongola motema, Mosakoli ya ngolu, Mosakoli ya bitumba minene, al-Fatih, al-Khatam, Taha, Yasin (as-Suyuti alobi ete asangisaki bankombo 340).

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 132-133 (İsimlerinin çokluğu ile hususiyeti)

2002. Kombo na ye na Korani ezali Muhammad, na Injili Ahmad, na Tora Uhayd...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kombo na ye na Korani ezali Muhammad, na Injili Ahmad, na Tora Uhayd (“nakolongola umma na ngai mosika na mɔtɔ ya lifelo”); na mikanda ya kala abengami al-Mahi, al-Muqaffi, Faraqlit, Mazmaz mpe “Ahmad moto ya koseka mpe mobundi; amataka kamela, alataka aba, asepelaka na moke, mopanga na ye ezali na lipeka”.

Mikanda ya liboso; nsango: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 133 (İsimlerinin çokluğu ile hususiyeti)

2003. Abengami na bankombo soki ntuku misato kati na bankombo ya Allah (al-Akram...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abengami na bankombo soki ntuku misato kati na bankombo ya Allah (al-Akram, al-Amin, al-Awwal, al-Akhir mpe mosusu); kombo na ye euti na kombo ya Allah (Hassan: “Nkolo ya Kiti ya bokonzi azali Mahmud, mpe oyo azali Muhammad”).

Bokeseni na ye (ntango nyonso)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 133-134 (Allah'ın isimlerinden isim verilmesi hususiyeti)

2004. Etumbu ya noko na ye Abu Talib, oyo abatelaki ye, ekitisamaki mpo na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Etumbu ya noko na ye Abu Talib, oyo abatelaki ye, ekitisamaki mpo na ye: alobaki: “Azali na esika ya mozindo moke ya mɔtɔ; soki ngai nazalaki te, mbele azalaki na nse mpenza ya lifelo”.

Esakweli: eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 147 (Ebû Tâlib'le ilgili rivayetler)

2005. Bokeseni oyo: “Basakoli bazali na bomoi na malita na bango, basambelaka”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bokeseni oyo: “Basakoli bazali na bomoi na malita na bango, basambelaka”.

Bokeseni na ye (ekangami na ntango te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 490 (Kabrinde hayatı, namazı ve selamın ulaştırılması)

2006. Lokola Adam ateyamaki bankombo nyonso, ye mpe ateyamaki bankombo nyonso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokola Adam ateyamaki bankombo nyonso, ye mpe ateyamaki bankombo nyonso; alobaki: “Umma na ngai emonisamaki na ngai ntango nazalaki naino mai mpe potopoto, mpe bateyaki ngai bankombo nyonso” (lisolo ya Abu Rafi).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 304 (peygamberlere verilen faziletlerin benzerinin veya daha üstününün ona verilmesi (muvâzât))

2007. Lokola Ibrahim, akomisamaki moninga (khalil) ya Allah: “Allah akomisaki ngai...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lokola Ibrahim, akomisamaki moninga (khalil) ya Allah: “Allah akomisaki ngai moninga lokola akomisaki Ibrahim moninga”; mikolo mitano liboso ya liwa na ye alobaki: “Moninga na bino azali moninga ya Allah; soki nazalaki kozwa moninga mosusu longola Nkolo na ngai, mbele nazwaki Abu Bakr” (masolo ya Abdullah bin Amr, Kaab bin Malik mpe Ibn Masud).

Bokeseni na ye; liloba ya nsuka: 11 H (632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 306 (peygamberlere verilen faziletlerin benzerinin veya daha üstününün ona verilmesi (muvâzât))

2008. Apesamaki uta na bomengo oyo ezali na nse ya Kiti ya bokonzi (mavɛrsɛ ya nsuka...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesamaki uta na bomengo oyo ezali na nse ya Kiti ya bokonzi (mavɛrsɛ ya nsuka ya Sura al-Baqara), mpe libiangi na ye ezali mpo na bato nyonso.

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 319 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2009. Anzelu Jibrili apesaki ye nsango malamu ya makambo zomi oyo ezali kaka na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili apesaki ye nsango malamu ya makambo zomi oyo ezali kaka na ye: kotindama epai ya bato mpe bajini, kopesama Korani, bolimbisi ya masumu na ye ya kala mpe oyo ekoya, Kawthar, kolendisama na baanzelu, Esika ya lokumu (al-Maqam al-Mahmud), bato nkoto ntuku sambo ya umma na ye kokɔta na Paladiso kozanga kotalelama makambo, bosɛngeli, mpe esika oyo eleki likolo na Paladiso (lisolo ya Ubada bin as-Samit).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 320 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2010. Alobaki: "Nazali mosakoli ya bato oyo nakutani na bango na bomoi mpe ya bato..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: "Nazali mosakoli ya bato oyo nakutani na bango na bomoi mpe ya bato oyo bakobotama nsima na ngai" (lisolo mursal ya al-Hasan al-Basri; lokola yango uta na Khalid bin Madan).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 321 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2011. Ntango basɛngaki ye alakela basambeli bikeko mabe, alobaki: "Natindamaki lokola..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango basɛngaki ye alakela basambeli bikeko mabe, alobaki: "Natindamaki lokola molakeli mabe te, kasi lokola ngolu"; mpo azali ngolu mpo na mikili, umma na ye ebatelamaki na bitumbu oyo ekwelaki bikolo ya liboso: kozinda nyonso na mabele, kobongwana lolenge mpe mbula ya mabanga (masolo ya Abu Hurayra, Ibn Abbas, Abu Umama).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 322 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2012. Na Korani, Allah abengaka basakoli mosusu na bankombo na bango ("E Adam, e Nuh...")

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Korani, Allah abengaka basakoli mosusu na bankombo na bango ("E Adam, e Nuh, e Musa..."), kasi ye abengaka ye ata mbala moko te na kombo na ye, kasi "E Mosakoli, e Ntoma"; mpe umma na ye epekisamaki kobenga ye na kombo na ye (Sura an-Nur, vɛrsɛ 63).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 324 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2013. Allah ye moko azongisaka eyano na makambo ya lokuta ya banguna na ye (wana...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Allah ye moko azongisaka eyano na makambo ya lokuta ya banguna na ye (wana basakoli ya liboso bazalaki komibatela bango moko); Allah alapaki ndai na bosakoli na ye ("Solo ozali moko kati na bato oyo batindami");

mpe asangisaki na ye bakibla mibale mpe Hijra mibale.

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 327 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2014. Allah asololaki na ye na ndenge nyonso misato ya emoniseli: ndɔtɔ ya solo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Allah asololaki na ye na ndenge nyonso misato ya emoniseli: ndɔtɔ ya solo, maloba kozanga motindami, mpe na nzela ya anzelu Jibrili (bokeseni oyo Izz ad-Din bin Abd as-Salam atangaki).

Bokeseni na ye (610–632)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 331 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2015. Anzelu Jibrili ayaki mpe apesaki ye nsango malamu ete Allah alendisi ye na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayaki mpe apesaki ye nsango malamu ete Allah alendisi ye na baanzelu, apesi ye lisalisi, atindi bobangi liboso na ye, apesi ye bokonzi mpe nguya, mpe apesi nzela na biloko ya bitumba (lisolo ya Ubada bin as-Samit).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 332 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2016. Ayebisaki ete nsapi ya mokili ememamaki epai na ye na anzelu Jibrili likolo ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsapi ya mokili ememamaki epai na ye na anzelu Jibrili likolo ya farasi moko ya langi ndenge na ndenge, oyo ezalaki na elamba ya velure ya sundus likolo na yango (lisolo ya Jabir bin Abdullah).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 333 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2017. Nkolo na ye alobaki ete akobongola Batha ya Maka wolo mpo na ye; aboyaki na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Nkolo na ye alobaki ete akobongola Batha ya Maka wolo mpo na ye; aboyaki na koloba: “Te, Nkolo na ngai; tika nazala na nzala mokolo moko mpe natonda mokolo mosusu; ntango nakozala na nzala nakobondela Yo, mpe ntango nakotonda nakopesa Yo matɔndi” (lisolo ya Abu Umama).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 333 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2018. Mwasi moko ya Ansar, oyo amonaki ete mbeto na ye ezalaki kaka aba moko ekunjami...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi moko ya Ansar, oyo amonaki ete mbeto na ye ezalaki kaka aba moko ekunjami na mibale, atindelaki Aisha matela etondi na nsuki ya mpate; alobaki mbala misato: “Zongisa yango”, mpe alobaki: “Na kombo ya Allah, soki nalingaki, Allah alingaki kotambwisa bangomba ya wolo mpe ya palata elongo na ngai”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 334 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2019. Ayebisaki ete apesamaki nsapi ya biloko nyonso, longola makambo mitano oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete apesamaki nsapi ya biloko nyonso, longola makambo mitano oyo ebombami oyo ezali na Sura Luqman, vɛrsɛ 34 (ntango ya Ngonga ya nsuka mpe mosusu) (masolo ya Ibn Umar mpe Ibn Masud).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 334 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2020. Akeseni na basakoli mosusu na kofungwama ya tolo na ye (sharh as-sadr), na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akeseni na basakoli mosusu na kofungwama ya tolo na ye (sharh as-sadr), na kolongolama ya mokumba na ye (wizr), na koyebisama ntango azalaki naino na bomoi ete masumu na ye ya kala mpe oyo ekoya elimbisami, mpe na kotombolama ya kombo na ye (Sura ash-Sharh, vɛrsɛ 1–4; Sura al-Fath, vɛrsɛ 2; lisolo ya Abu Hurayra “natombolamaki na makambo motoba”).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 336 (şerh-i sadr, vizrinin kaldırılması ve zikrinin yükseltilmesi bâbı)

2021. Ntango atunaki Nkolo na ye motuna moko na kokundolaka oyo epesamaki na basakoli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atunaki Nkolo na ye motuna moko na kokundolaka oyo epesamaki na basakoli ya liboso, Nkolo na ye azongisaki: “Nazwaki yo te mwana etike mpe nabatelaki yo? Nazwaki yo te ozali kobunga mpe nalakisaki yo nzela? Nafungolaki te tolo na yo mpe nakitisaki mokumba na yo? Natombolaki te kombo na yo?”; alobaki: “Soki ekokaki, mbele natunaki te” (lisolo ya Ibn Abbas).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 336 (şerh-i sadr, vizrinin kaldırılması ve zikrinin yükseltilmesi bâbı)

2022. Anzelu Jibrili ayaki mpe ayebisaki ye maloba ya Nkolo na ye: “Oyebi ndenge...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu Jibrili ayaki mpe ayebisaki ye maloba ya Nkolo na ye: “Oyebi ndenge natomboli kombo na yo? Ntango kombo na ngai ekotangama, kombo na yo mpe ekotangama elongo na ngai” (lisolo ya Abu Said al-Khudri; Qatada: mosakoli nyonso ya khutba, moto nyonso oyo atangi tashahhud mpe oyo abeleli adhana atangaka kombo na ye elongo na Allah na shahada).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 337 (şerh-i sadr, vizrinin kaldırılması ve zikrinin yükseltilmesi bâbı)

2023. Ntango atunaki likambo ya lokumu oyo epesamaki na basakoli ya liboso (kosekwisa...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango atunaki likambo ya lokumu oyo epesamaki na basakoli ya liboso (kosekwisa bakufi, mopepe kotosa, mpe mosusu), Nkolo na ye alobaki: “Napesi yo oyo eleki malamu: ntango nakotangama, okotangama elongo na ngai; nakomisi mitema ya umma na yo esika ya kobomba mikanda na yango (Injili na yango); nakitiseli yo liloba moko uta na bomengo ya Kiti ya bokonzi” (lisolo ya Anas).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 337 (şerh-i sadr, vizrinin kaldırılması ve zikrinin yükseltilmesi bâbı)

2024. Bismillah ekitisamaki kaka na ye, longola profeta Sulayman (lisolo ya Ibn Abbas)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bismillah ekitisamaki kaka na ye, longola profeta Sulayman (lisolo ya Ibn Abbas).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 339 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2025. Ayat al-Kursi epesamaki na ye uta na bomengo oyo ezali na nse ya Kiti ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayat al-Kursi epesamaki na ye uta na bomengo oyo ezali na nse ya Kiti ya bokonzi, mpe liboso na ye epesamaki na mosakoli moko te (lisolo ya Ali; Kaab: mavɛrsɛ minei epesamaki na profeta Musa te).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 339 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2026. Anzelu moko oyo naino akitaki te uta na likolo akitaki mpe apesaki ye nsango...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu moko oyo naino akitaki te uta na likolo akitaki mpe apesaki ye nsango malamu: “Sepela na bapole mibale oyo epesami na yo mpe epesamaki na mosakoli moko te liboso na yo: al-Fatiha mpe mavɛrsɛ ya nsuka ya Sura al-Baqara” (lisolo ya Ibn Abbas).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 339 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2027. Ayebisaki ete na esika ya Tora apesamaki basura sambo ya milai (as-sab...)

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na esika ya Tora apesamaki basura sambo ya milai (as-sab at-tiwal), na esika ya Zabur basura ya miin, na esika ya Injili al-mathani, mpe ete atombolamaki na basura ya mufassal (lisolo ya Wathila bin al-Asqa).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 339 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2028. Sab al-mathani (mpe basura ya milai) epesamaki kaka na ye; profeta Musa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Sab al-mathani (mpe basura ya milai) epesamaki kaka na ye; profeta Musa apesamaki motoba kati na yango, kasi ntango abwakaki bitanda, mibale elongolamaki (masolo ya Ibn Abbas).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 340 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2029. Allah akomisaki profeta Ibrahim moninga (khalil), profeta Musa moto ya kosolola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Allah akomisaki profeta Ibrahim moninga (khalil), profeta Musa moto ya kosolola na nkuku (naji), mpe ye molingami (habib) (masolo ya Abu Hurayra mpe Thabit al-Bunani).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 340 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2030. Ntango afandaki na moskeyi, lipata moko emonanaki mpe anzelu moko abimaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango afandaki na moskeyi, lipata moko emonanaki mpe anzelu moko abimaki na kati mpe apesaki ye nsango malamu ete azali mosali oyo azali pene mpenza mpe na motuya koleka epai ya Allah (lisolo ya Abd al-Rahman bin Ghanm).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 340 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2031. Kotosa ye ekomisamaki mokumba na mokili mobimba kozanga likambo, mpe kolanda ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kotosa ye ekomisamaki mokumba na mokili mobimba kozanga likambo, mpe kolanda ye (uswa) etindamaki na ndenge nyonso (Sura al-Hashr, vɛrsɛ 7; Sura an-Nisa, vɛrsɛ 80; Sura al-Ahzab, vɛrsɛ 21; ndenge Abu Nuaym amonisaki).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 342 (Kur'an'daki hitap ve itaatin farz kılınması bâbları)

2032. Atangaki mabondeli ya profeta Ibrahim (Sura Ibrahim, vɛrsɛ 36) mpe ya profeta...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atangaki mabondeli ya profeta Ibrahim (Sura Ibrahim, vɛrsɛ 36) mpe ya profeta Isa (Sura al-Maida, vɛrsɛ 118), atombolaki mabɔkɔ na ye mpe alelaki: “Umma na ngai, umma na ngai”; Allah atindaki anzelu Jibrili mpe apesaki ye nsango malamu: “Tokosepelisa yo mpo na umma na yo, tokotungisa yo te” (lisolo ya Abdullah bin Amr; lisolo ya Ali: “Nakosɛngela kino Nkolo na ngai akoloba: Osepeli, e Muhammad?”).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 386 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2033. Anzelu moko (elongo na anzelu Jibrili) ayaki mpe atikelaki ye kopona kati na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu moko (elongo na anzelu Jibrili) ayaki mpe atikelaki ye kopona kati na kozala “mosakoli mokonzi” mpe “mosakoli mosali”; na elembo ya komikitisa ya Jibrili, aponaki bosakoli ya mosali, mpe banda wana kino akabwanaki na mokili alyaki lisusu te na komikundisa (masolo ya Aisha, az-Zuhri, Ibn Abbas).

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 407 (ona özgü yasaklar (muharremât) kısmı)

2034. Apesamaki jawami al-kalim (maloba moke na ndimbola mingi); ntango azalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesamaki jawami al-kalim (maloba moke na ndimbola mingi); ntango azalaki kolala, bamemaki nsapi ya bomengo ya mabele mpe batiaki yango na lobɔkɔ na ye (lisolo ya Abu Hurayra; elongo na ndimbola ya Ibn Shihab mpo na jawami al-kalim).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bilonga nsima ya liwa na ye

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 332 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2035. Allah abatelaki kombo na ye: (lokola mpo na profeta Yahya) kino pene ya eleko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Allah abatelaki kombo na ye: (lokola mpo na profeta Yahya) kino pene ya eleko ya kotindama na ye moto moko te apesamaki kombo Muhammad.

Liboso ya kotindama

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 80 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

2036. Bandɛkɛ bazalaki kopumbwa likolo na ye te (na liste ya bokeseni ya Ibn...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bandɛkɛ bazalaki kopumbwa likolo na ye te (na liste ya bokeseni ya Ibn Shahrashub, etangami elongo na lipata oyo ezalaki kopesa ye elili mpe kotambola elongo na ye).

Bomoi na ye mobimba (bokeseni na ye)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 108 (fasl fî mu'cizâtihî fî zâtihî)

2037. Uta na mokolo abotamaki kino mokolo akufaki, na mboka mpe na mobembo, lipata...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Uta na mokolo abotamaki kino mokolo akufaki, na mboka mpe na mobembo, lipata ezalaki kopesa ye elili (lokola lipata epesaki profeta Musa elili).

Bomoi na ye mobimba (571–632)

LIZIBA Tabersî, el-İhticâc (thk. M. Bâkır el-Hursân, Necef: Matbaatü'n-Nu'mân 1386/1966), c. 1, s. 325 (İhticâcü Emîri'l-mü'minîn ale'l-Yehûd min ahbârihim… fî mu'cizâti'n-Nebî)

2038. Alobaki na Ubayy bin Kaab ete akoteya ye sura moko oyo ekokani na yango…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ubayy bin Kaab ete akoteya ye sura moko oyo ekokani na yango ekitisamaki te na Tora, na Injili, na Zabur mpe kati na basura mosusu ya Korani, mpe alapaki ndai ete ezali al-Fatiha, sab al-mathani mpe Korani monene oyo ekitisamaki na ye.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Tirmizî, Sünen, c. 5, s. 155-156); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fezâilü'l-Kur'ân 1, (2875) (kitabın dipnotuna göre: Tirmizî, Sünen, c. 5, s. 155-156; Canan'da bulunamadı)

41 · Nsango na ye oyo ekokisamaki nsima ya liwa na ye: eleko ya bakalifa minei (11–40 H)

2039. Ayebisaki ete umma na ye ekokabwana na bituluku 73, mpe ete oyo ekobika ezali…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete umma na ye ekokabwana na bituluku 73, mpe ete oyo ekobika ezali “bato oyo bazali na nzela na ngai mpe ya basahaba na ngai”.

Kokokisama: bikeke 1–3 H

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.87; 1000 Mucize no.462 (s.454); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 248; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Sünnet 1, (4597); Tirmizî, İman 18, (2643); İbn Mâce 3992, 3993; Ebû Dâvûd 4596, Tirmizî 2640-2641 (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4776, c./s. 13/420; no. 4777, c./s. 13/422-423; no. 7198; no. 7199]

2040. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka bakosi (dajjal) bakobima oyo bakobongisa…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka bakosi (dajjal) bakobima oyo bakobongisa ba-hadith oyo eyokanaki naino te.

Kokokisama: banda bikeke 1–2 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.343; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 244; Kütüb-i Sitte: Müslim, Mukaddime 6, (6) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5207, c./s. 14/551]

2041. Ayebisaki ete basahaba na ye bakoyoka epai na ye, mpe bato oyo bakoya nsima…

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete basahaba na ye bakoyoka epai na ye, mpe bato oyo bakoya nsima bakoyoka epai na bango; mpe ete bato bakoya uta na mikili ya mosika mpo na boyebi.

Kokokisama: bikeke 1–3 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.331; 1000 Mucize no.746 (s.662); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 260; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 321; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, İlm 10, (3661); İbn Mâce 248 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4120, c./s. 11/502-503; no. 6063, c./s. 16/549-550]

2042. Alobaki: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino Iblis akotambola na bazando mpe…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino Iblis akotambola na bazando mpe akoloba: ‘Mwana ya boye ayebisi ngai hadith boye na boye’” (lisolo ya Wathila bin al-Asqa; lokola yango uta na Ibn Masud: satana akozwa lolenge ya moto mpe akoyebisa hadith ya lokuta).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: banda bikeke 1–2 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 244 (hadis uyduran yalancıları ve şeytanları haber vermesi)

2043. Ayebisaki makambo oyo na koloba: “Kobeba ya umma na ngai ezali na makambo…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki makambo oyo na koloba: “Kobeba ya umma na ngai ezali na makambo misato: bondeko ya libota ya kozanga bosembo (asabiyya), Qadariyya mpe lisolo oyo ezali makasi te”, mpe: “Mpo na umma na ngai nazali kobanga kotɛngɛ ya moto ya mayele, kowelana ya moto ya bilongi mibale na Korani, mpe koboya bokonzi ya Allah (qadar)” (masolo ya Ibn Abbas mpe Abu ad-Darda).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: banda bikeke 1–2 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 263 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2044. Ayebisaki: “Botika Baturki kino bango bakosimba bino te; bato ya liboso oyo...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Botika Baturki kino bango bakosimba bino te; bato ya liboso oyo bakobotola umma na ngai bokonzi na yango mpe oyo Allah apesi bango bazali Bana ya Qantura” (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke 3–7 H (bokonzi ya Baturki mpe Bamongoli, kokwea ya Bagdad 656 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 204 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2045. Ayebisaki: “Baturki bakolonga Baarabu mpe bakobengana bango kino na bisika oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Baturki bakolonga Baarabu mpe bakobengana bango kino na bisika oyo matiti ya esobe (shih mpe qaysum) ebimaka” (lisolo ya Muawiya).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke 3–7 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 205 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2046. Ayebisaki ete kimya ekoya oyo mobembi oyo azali kokende uta na Sanaa kino na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kimya ekoya oyo mobembi oyo azali kokende uta na Sanaa kino na Hadramawt akobanga moto mosusu te longola Allah.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: 10–20 H

LIZIBA İbn Kesîr s.146; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3612; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 241; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 242, 247; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Habbab b. Eret'e Yapılan İşkence" (kitabın dipnotu: Belâzurî, Ensâb, c:1, s:175,178-179;İbn Sa'd, Tabakât, c:3, s:165, 233;Ebu Nuaym, Hilye, c:1, s:144; İbn Esîr, Usdu'l-gâbe, c:2, s:114-115; Suyûtî, Dürru'l-mensûr, c:4, s:132;Ahmed b. Hanbel, c:5, s:11,56,109-111; Buhârî, c:3, s:56; c:4, s:238-239; Hâkim, Müstedrek, c:3, s:383); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3612, 6943 (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 3239]

2047. Ayebisaki ete nsima ya liwa na ye bamosusu bakotika lingomba; Abu Bakr abundaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya liwa na ye bamosusu bakotika lingomba; Abu Bakr abundaki na bato oyo batikaki lingomba.

Kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.137; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 216; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Rikak 53, Fiten 1; Müslim, Fezail 32, (2297); Buhârî, İ'tisâm 2, Zekât 1; Müslim, İmân 32, (20) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5084; no. 2013, c./s. 7/340]

2048. Na likita oyo Abu Hurayra mpe Hudhayfa bazalaki, alobaki: “Lino ya nsima ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na likita oyo Abu Hurayra mpe Hudhayfa bazalaki, alobaki: “Lino ya nsima ya moko kati na bino ekozala na lifelo monene koleka Uhud”; ar-Rajjal bin Unfuwa asanganaki na Musaylima mpe atikaki lingomba.

Kokokisama: 11–12 H (632–633)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.105; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14076; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 246; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95

2049. Na ndɔtɔ na ye, ntango azalaki kobenda mai na libulu, Abu Bakr azwaki mbeki mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na ndɔtɔ na ye, ntango azalaki kobenda mai na libulu, Abu Bakr azwaki mbeki mpe abendaki mbeki moko to mibale na bolɛmbu; elembo ete bokalifa na ye ekozala mokuse.

Kokokisama: 11–23 H (632–644)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.119; 1000 Mucize no.425 (s.417), no.986 (s.799); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 266; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (listedeki kaynağa göre)

2050. Ayebisaki ete bokalifa ekowumela mibu 30, mpe nsima ekokoma bokonzi ya bakonzi

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bokalifa ekowumela mibu 30, mpe nsima ekokoma bokonzi ya bakonzi.

Kokokisama: 11–41 H (632–661)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.116; 19. Mektup listesi (183.txt) no.19; 1000 Mucize no.461 (s.453); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 197; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 264-265, 362; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvud, Sünnet 9 (4648, 4647); Tirmizî, Fiten 48, (2227) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1708, c./s. 6/411]

2051. Ayebisaki ete liboso ya Ngonga ya nsuka, bakosi (basakoli ya lokuta) soki ntuku...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete liboso ya Ngonga ya nsuka, bakosi (basakoli ya lokuta) soki ntuku misato bakobima.

Kokokisama: banda 11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.267; İbn Kesîr s.173; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3609; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 224; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 43, (2219); Ebu Davud, Melahim 16 (4333-4335); Buhârî 3609; Müslim 157 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5031, c./s. 14/322; no. 4779, c./s. 13/425-426]

2052. Ayebisaki ete bakalifa zomi na mibale bakoya, bango nyonso ya Quraysh

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakalifa zomi na mibale bakoya, bango nyonso ya Quraysh.

Kokokisama: banda 11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.308; İbn Kesîr s.175; 1000 Mucize no.472 (s.464), no.473 (s.464), no.474 (s.465); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 257, 265, 359-363; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Ahkâm 51; Müslim, İmâret 5-9 (1821); Tirmizî, Fiten 46, (2224) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1709, c./s. 6/412-413]

2053. Alobaki: “Bokalifa ezali na Quraysh; tango bakotelemisa lingomba, likambo oyo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bokalifa ezali na Quraysh; tango bakotelemisa lingomba, likambo oyo ekokoba kozala na Quraysh”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 11 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2054. Akebisaki ete nsima na ye bato bakotika lingomba (ridda)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akebisaki ete nsima na ye bato bakotika lingomba (ridda).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2055. Ayebisaki: “Ntango moko ekoya oyo, mpo na moko kati na bino, komona ngai...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoya oyo, mpo na moko kati na bino, komona ngai ekozala elingami koleka kozala na libota na ye mpe bomengo na ye mbala mibale”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya liwa na ye (nsima ya 11 H)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3589

2056. Ayebisaki mwasi na ye Hafsa lokola sekele ete nsima na ye Abu Bakr mpe tata na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mwasi na ye Hafsa lokola sekele ete nsima na ye Abu Bakr mpe tata na ye Umar bakozwa bokambi ya umma (Sura at-Tahrim, vɛrsɛ 3).

Esakweli: pene na 7–9 H; kokokisama: 11 mpe 13 H

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

2057. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete azali kobendela bampate ya moindo mai, mpe bampate...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete azali kobendela bampate ya moindo mai, mpe bampate ya langi ya putulu (ya pɛmbɛ) basangani na bango, nsima Abu Bakr abendi mbeki moko to mibale mpe Umar abendi na makasi; alimbolaki bampate ya moindo ete ezali Baarabu mpe bampate ya putulu Baperse oyo bakosangana na bango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bilonga ya 11–23 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 195 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2058. Ayebisaki ete Thabit bin Qays azali moto ya Paladiso mpe akokufa shahidi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Thabit bin Qays azali moto ya Paladiso mpe akokufa shahidi; Thabit akufaki shahidi na Yamama.

Kokokisama: 12 H (633)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.129; İbn Kesîr s.147; 1000 Mucize no.430 (s.421); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3613; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 212; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 248; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Menâkıb 25, Tefsir, Hucurat 1; Müslim, İmân 187, (119) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4469, c./s. 13/15]

2059. Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, alobaki: “Hira ya pɛmbɛ emonisami na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kozonga uta na Tabuk, alobaki: “Hira ya pɛmbɛ emonisami na ngai; tala Shayma bint Buqayla al-Azdiyya likolo ya mule ya langi ya putulu, na elamba ya moto ya moindo”; Huraym bin Aws alobaki: “Soki nakɔti na Hira mpe nazwi ye na lolenge oyo, akozala ya ngai?”, mpe azwaki elaka; ntango Khalid bin al-Walid azwaki Hira, moto ya liboso oyo bakutanaki na ye azalaki mpenza Shayma na lolenge yango, mpe na litatoli ya Muhammad bin Maslama mpe Ibn Umar apesamaki na Huraym (ye atɛkaki ye na dirham nkoto moko).

Esakweli: kozonga uta na Tabuk, 9 H; kokokisama: kozwama ya Hira, 12 H (633)

LIZIBA Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14069 (8/288)

2060. Na ndimbola ya ndɔtɔ eyebisamaki ete Abu Bakr akokufa mibu mibale na ndambo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ndimbola ya ndɔtɔ eyebisamaki ete Abu Bakr akokufa mibu mibale na ndambo nsima ya liwa na ye.

Kokokisama: 13 H (634)

LIZIBA 1000 Mucize no.987 (s.801); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196

2061. Ayebisaki ete Sham, Irak mpe Yemen ekozwama mpe ete bato bakolongwa na Madina...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Sham, Irak mpe Yemen ekozwama mpe ete bato bakolongwa na Madina mpo na kokende kuna.

Kokokisama: 13–20 H (634–641)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.86; web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 187; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 255; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kayser Herakliyus'un Çekmecesinde Sakladığı Peygamber Resimlerini İslâm Elçilerine Gösterişi" (kitabın

dipnotu: Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:50-53; Zehebî, Târîh, s:529,532-535; Beyhakî, Delâil, c:1, s:386-387388; Dineverî, Kitâbu'l-ahbâr, s:18; Muhyiddin b. Arabî, Muhâdarâtu'l-ebrâr, c:1, s:100; Alâüddin Ali, Kenz, c:12, s:466-467-469; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:2, s:252); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezailu'l-Medine 5; Müslim, Hacc 497, (1388); Muvatta, el-Câmi' 7 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4600, c./s. 13/180-181]

2062. Abengaki Umm Waraqa “shahidi”; na ntango ya Umar, baombo na ye babomaki ye na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abengaki Umm Waraqa “shahidi”; na ntango ya Umar, baombo na ye babomaki ye na ndako na ye.

Kokokisama: 13–23 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.157; İbn Kesîr s.151; 1000 Mucize no.278 (s.256), no.337 (s.316); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 228; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 272-273; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 322; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 66; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd 571 (listedeki kaynağa göre)

2063. Alobaki: “Na bikolo ya liboso ezalaki na bato oyo bazalaki kozwa mayele uta na Allah; soki moko azali na umma na ngai, azali Umar”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na bikolo ya liboso ezalaki na bato oyo bazalaki kozwa mayele uta na Allah; soki moko azali na umma na ngai, azali Umar”.

Kokokisama: 13–23 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.146; İbn Kesîr s.150; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 219 olduğunu haber vermesi); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 271; Kütüb-i Sitte: Buhârî ; Buhârî, Müslim (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4392, c./s. 12/452]

2064. Atiaki bisika ya kobanda ihram (miqat): Dhul-Hulayfa mpo na bato ya Madina...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki bisika ya kobanda ihram (miqat): Dhul-Hulayfa mpo na bato ya Madina, Juhfa mpo na bato ya Sham, Qarn al-Manazil mpo na bato ya Najd, Yalamlam mpo na bato ya Yemen, Dhat Irq mpo na bato ya Irak; na kolanda buku, botii oyo esalemaki ntango mikili yango naino ezwamaki te endimisamaki na bilonga ya ntango ya Umar.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bilonga ya eleko ya Umar, 13–23 H (634–644)

LIZIBA 1000 Mucize no.434 (s.425); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 189; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 262; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 97-98; Kütüb-i Sitte: Buharî, Hacc 7, 9, 11, 12; Müslim, Hacc 11, (1181); Ebû Dâvud, Menâsik 9, (1737); Müslim, Hacc 18, (1183) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1190, c./s. 5/310-311; no. 1192, c./s. 5/314]

2065. Ayebisaki al-Aqra bin Shufayy al-Akki, oyo akendaki kotala ntango azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki al-Aqra bin Shufayy al-Akki, oyo akendaki kotala ntango azalaki kobela mpe azalaki kokanisa ete akokufa na bokɔnɔ yango, ete akowumela na bomoi, akosala Hijra na Sham mpe akokufa mpe akokundama na Ramla na Palestina; akufaki na Ramla na ntango ya bokalifa ya Umar.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bokalifa ya Umar (13–23 H / 634–644), Ramla

LIZIBA 1000 Mucize no.934 (s.768); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 218

2066. Ayebisaki Shaddad bin Aws, oyo azalaki komilela mpo na mokili na bokɔnɔ na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Shaddad bin Aws, oyo azalaki komilela mpo na mokili na bokɔnɔ na ye ya nsuka: “Sham ekozwama, Bayt al-Maqdis ekozwama; yo mpe bana na yo bokozala bakambi kuna”.

Esakweli: 11 H (632); kokokisama: 13–17 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 476 (Hastalığında görülen âyetler)

2067. Alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo ya Muhammad ezali na lobɔkɔ na Ye, Persia...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na kombo ya Ye oyo molimo ya Muhammad ezali na lobɔkɔ na Ye, Persia mpe Baroma bakozwama mpo na bino; bilei ekokoma ebele kino bakotanga lisusu kombo ya Allah likolo na yango te”.

Kokokisama: 13–20 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 191 (Fars ve Rum'un fethini haber vermesi bâbı)

2068. Ayebisaki basahaba na ye: “Nazali kobanga bobola mpo na bino te; Allah akopesa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basahaba na ye: “Nazali kobanga bobola mpo na bino te; Allah akopesa bino mikili ya Persia mpe ya Baroma, mpe mokili ekosopana likolo na bino mingi” (lisolo ya Awf bin Malik).

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 13–21 H (634–642)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 192 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2069. Ayebisaki nsuka ya bakalifa misato: “Kati na bino bakozala bakalifa zomi na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki nsuka ya bakalifa misato: “Kati na bino bakozala bakalifa zomi na mibale: Abu Bakr akowumela moke nsima na ngai; oyo akobalusa libanga ya konika ya Baarabu (Umar) akozala na bomoi na masanzoli mpe akokufa shahidi; e Uthman, Allah akolatisa yo simisi, soki balingi ete olongola yango, kolongola yango te” (lisolo ya Abdullah bin Amr/Ibn Umar).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 13 H, 23 H mpe 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2070. Ntango Bakr bin Shaddakh al-Laythi, oyo azalaki kosalela ye, ayebisaki ye moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Bakr bin Shaddakh al-Laythi, oyo azalaki kosalela ye, ayebisaki ye moko ete akomi elenge mobali ya mbula, abondelaki: “E Allah, sala ete liloba na ye ezala solo mpe pesa ye elonga”; na ntango ya Umar, abomaki Moyuda moko (oyo atyolaki libota ya mobundi moko) mpe andimaki yango, mpe Umar andimaki ye mpe atalaki makila yango lokola oyo efutamaka te.

Libondeli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Umar (13–23 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 292 (duaların kabulündeki mucizeler)

2071. Ayebisaki ete etuluku moko ya umma na ye ekofanda na engumba moko ya bato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ya umma na ye ekofanda na engumba moko ya bato ebele, kombo na yango Basra; Basra etongamaki na ntango ya Umar.

Kokokisama: 14 H (kotongama) mpe nsima

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.110; 1000 Mucize no.441 (s.433); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 257; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 121; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melâhim 10, (4306), (4307) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4768, c./s. 13/403-404; no. 1976, c./s. 7/252-253]

2072. Ntango, elongo na Abu Bakr mpe Ali, apesaki Islam na Bana ya Shayban bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango, elongo na Abu Bakr mpe Ali, apesaki Islam na Bana ya Shayban bin Thalaba na Mina, mpe Mafruq bin Amr, Hani bin Qabisa mpe al-Muthanna bin Haritha bapesaki ntina na bango, alobaki: “Soki mwa ntango nsima Allah apesi bino mabele mpe bomengo na bango (ya Baperse) lokola libula, bokokumisa Allah?”, mpe ayebisaki kozwama ya Persia.

Esakweli: pene na 620–621; kokokisama: 14–21 H

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 16. fasıl (müşriklerle arasında geçenler), no. 214

2073. Alakaki Abd al-Rahman bin Awf ete ntango Sham ekozwama, mabele oyo babengaka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alakaki Abd al-Rahman bin Awf ete ntango Sham ekozwama, mabele oyo babengaka Salil kuna ekopesama na ye (kozanga mokanda); ntango Sham ezwamaki, elaka ekokisamaki.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kozwama ya Sham, 14–17 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 187 (Yemen, Şam ve Irak'ın fethini haber vermesi bâbı)

2074. Ayebisaki ete Basasanide bakobukana noki mpe Byzance ekowumela ntango molai...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Basasanide bakobukana noki mpe Byzance ekowumela ntango molai: “Persia ezali libɛtɛ moko to mibale ya maseke, nsima Persia ekozala lisusu te libela; kasi Baroma bazali bankolo ya maseke, ntango liseke moko ebebi, mosusu eyei na esika na yango” (lisolo mursal ya Ibn Muhayriz).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kobukana ya Basasanide 14–31 H (635–651), kowumela ya Byzance

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 193 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2075. Atangaki Basra, oyo naino etongamaki te, mpe ayebisaki ete kibla ya bato na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atangaki Basra, oyo naino etongamaki te, mpe ayebisaki ete kibla ya bato na yango ekozala ya sembo koleka, bamoskeyi mpe bamuadhin na yango bakozala mingi koleka, mpe Allah akolongola na yango makama oyo alongolaka te na bingumba mosusu; mpe ete makama minene ekokwela bato ya Kufa (lisolo ya Abu Dharr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kotongama ya Basra mpe Kufa, 14–17 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 257 (Basra ve Kûfe'yi haber vermesi)

2076. Ayebisaki: “Baislam bakozala na bingumba minene misato (misr): moko na esika...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Baislam bakozala na bingumba minene misato (misr): moko na esika oyo mbu mibale ekutanaka, moko na Hira, moko na Sham” (lisolo ya Uthman bin Abi al-As).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bingumba ya kaa ya basoda ya Basra, Kufa mpe Sham, 14–17 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 257 (Basra ve Kûfe'yi haber vermesi)

2077. Alobaki: “Ntango Kisra akobeba, Kisra mosusu akozala te nsima na ye; ntango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ntango Kisra akobeba, Kisra mosusu akozala te nsima na ye; ntango Kaisala akobeba (na Sham), Kaisala mosusu akozala te nsima na ye; bomengo na bango ekobimisama na nzela ya Allah”.

Kokokisama: 15–31 H (636–651)

LIZIBA İbn Kesîr s.145; 1000 Mucize no.692 (s.628); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3618-3619; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 606; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14072-14073; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 192; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 245, 396; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 308-309; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 141; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 66; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 121; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menâkıb 25, Humus 8, Eyman 3; Müslim, Fiten 77, (2919); Buhârî 3618 (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5572, c./s. 15/416]

2078. Afif al-Kindi, ntango azalaki pembeni ya Abbas na Mina, amonaki Mosakoli ﷺ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Afif al-Kindi, ntango azalaki pembeni ya Abbas na Mina, amonaki Mosakoli ﷺ, Khadija mpe Ali bazali kosambela; Abbas alobaki: “Mwana ya ndeko na ngai oyo azali koloba ete bomengo ya Kisra mpe ya Kaisala ekofungwama mpo na ye”, mpe yango ekokisamaki.

Esakweli: eleko ya Maka, mibu ya liboso ya kotindama (pene na 610–613); kokokisama: 15–21 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 192 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2079. Ayebisaki ete Bayt al-Maqdis (Yerusaleme) ekozwama

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Bayt al-Maqdis (Yerusaleme) ekozwama.

Kokokisama: 16 H (637)

LIZIBA İbn Kesîr s.152; 1000 Mucize no.545 (s.564); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 188; Kütüb-i Sitte: Buhârî (Avf b. Mâlik; listedeki kaynağa göre)

2080. Ayebisaki Ali ete nsima na ye akozala na mwana mobali oyo akomema kombo na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ali ete nsima na ye akozala na mwana mobali oyo akomema kombo na ye mpe kunya na ye (Muhammad bin al-Hanafiyya).

Kokokisama: 16–21 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.156; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 226; c. 2, s. 462; ayrıca: İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 103; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 66; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd, Tirmizî (listedeki kaynağa göre)

2081. Ayebisaki bantoma ya Badhan: “Lingomba na ngai mpe bokonzi na ngai ekokoma kino...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki bantoma ya Badhan: “Lingomba na ngai mpe bokonzi na ngai ekokoma kino esika bokonzi ya Kisra ekomaki, kino esika nyonso oyo makolo ya kamela mpe ya farasi enyataka”.

Esakweli: 7 H (628); kokokisama: 16–31 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 17, Kisrâ'ya mektup bâbı

2082. Alobaki: “Etuluku moko ya Baislam ekozwa bomengo ya Kisra oyo ezali na Ndako ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Etuluku moko ya Baislam ekozwa bomengo ya Kisra oyo ezali na Ndako ya pɛmbɛ”; Jabir bin Samura alobaki: “Ngai mpe nazalaki kati na bango, eteni na ngai ezalaki dirham nkoto moko”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kozwama ya Madain, 16 H (637)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 192 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2083. Alobaki: “Mobali moko ya umma oyo akokɔta na Paladiso ntango azali naino na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mobali moko ya umma oyo akokɔta na Paladiso ntango azali naino na bomoi”; Sharik bin Hubasha an-Numayri, oyo akitaki na libulu ya Sulayman na Bayt al-Maqdis mpo na kozwa mbeki na ye oyo ekweaki, abimaki na lokasa moko ya Paladiso, mpe Umar ayebisaki hadith oyo mpe atunaki Kaab.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Umar, pene na 16–23 H, Yerusaleme

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 224 (ümmetinden bir adamın dünyadayken cennete gireceğini haber vermesi)

2084. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakobunda na bato ya Khuz mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakobunda na bato ya Khuz mpe Kirman kati na Baperse, oyo bazali na bilongi ya motane, zolo ya patatalu mpe miso mike.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kozwama ya Khuzistan mpe Kirman, 17–23 H (638–644)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3590

2085. Alobaki: “Soki moskeyi na ngai oyo ekomisami monene kino Sanaa, ekozala lisusu...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Soki moskeyi na ngai oyo ekomisami monene kino Sanaa, ekozala lisusu moskeyi na ngai”, mpe alakisaki ete Moskeyi ya Mosakoli ekokoma monene na mikolo ekoya.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kokomisa monene na eleko ya Umar, ya Uthman mpe nsima (banda 17 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 322 (Mescidin inşası sırasında görülen âyetler bâbı)

2086. Ayebisaki ete nsima ya kozwama ya Yerusaleme bokɔnɔ ya kopalangana ekoya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya kozwama ya Yerusaleme bokɔnɔ ya kopalangana ekoya (bokɔnɔ ya Amwas) oyo ekoboma “lokola bokɔnɔ ya bampate”.

Kokokisama: 18 H (639)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.159; İbn Kesîr s.152; 19. Mektup listesi (183.txt) no.109; 1000 Mucize no.546 (s.564); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kütüb-i Sitte: Buhârî (listedeki kaynağa göre)

2087. Ayebisaki ete bomengo ekokoma ebele kino ata soki bapesi moto dinari 100, akomona yango moke

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bomengo ekokoma ebele kino ata soki bapesi moto dinari 100, akomona yango moke.

Kokokisama: 20–35 H (eleko ya Uthman)

LIZIBA İbn Kesîr s.152; 1000 Mucize no.548 (s.564); Kütüb-i Sitte: Buhârî (listedeki kaynağa göre)

2088. Alobaki: “Bokozwa Ezipito, mokili oyo qirat etangamaka”, mpe Ezipito ezwamaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bokozwa Ezipito, mokili oyo qirat etangamaka”, mpe Ezipito ezwamaki na ntango ya Umar.

Kokokisama: 20 H (641)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.86; 1000 Mucize no.432 (s.424); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 188-189; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 256; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131, 144; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu's-Sahabe 226, (2543) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5574, c./s. 15/420]

2089. Ayebisaki ete kati na basi na ye moto ya liboso oyo akokutana na ye akozala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kati na basi na ye moto ya liboso oyo akokutana na ye akozala “oyo lobɔkɔ na ye eleki molai (oyo apesaka mingi)”; Zaynab bint Jahsh nde akufaki liboso.

Kokokisama: 20 H (641)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.148; 1000 Mucize no.153 (s.134); web: A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 596; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14069; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 219; c. 2, s. 429; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 271-272; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112, 142; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 65; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buharî, Zekat 11; Nesaî, Zekat 59; Müslim, Fezailü's-Sahabe 101, (2452) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5582, c./s. 15/432; no. 5583, c./s. 15/432]

2090. Alobaki mpo na al-Bara bin Malik: “Soki alapi ndai na kombo ya Allah, Allah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na al-Bara bin Malik: “Soki alapi ndai na kombo ya Allah, Allah akokokisa yango”; na Tustar ndai na ye endimamaki mpe akufaki shahidi.

Kokokisama: 20 H (641)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.145; 1000 Mucize no.154 (s.135), no.842 (s.704); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 218; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Menâkıb, (3853) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4468, c./s. 13/14]

2091. Ayebisaki ete ntango umma na ye ekotambola na lolendo mpe bana basi ya Persia...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango umma na ye ekotambola na lolendo mpe bana basi ya Persia mpe ya Baroma bakosalela bango, bato mabe na bango bakozwa nguya likolo ya bato malamu na bango.

Kokokisama: nsima ya 20 H

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.21, 90; 1000 Mucize no.630 (s.605), no.631 (s.606); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 191; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 377; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 145; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 64, (2262) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4783, c./s. 13/430]

2092. Ntango Umar azalaki kopotisa farasi na ye mpe ebɛlɛ na ye efungwamaki, bato ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar azalaki kopotisa farasi na ye mpe ebɛlɛ na ye efungwamaki, bato ya Najran bamonaki elembo ya moindo oyo ezalaki kuna mpe balobaki: “Oyo azali moto oyo ekomami na buku na biso ete akobimisa biso na mboka na biso”.

Eleko ya Madina; kokokisama: bokalifa ya Umar (20 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 53 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2093. Ayebisaki ete Bayuda bakobimisama na Khaybar; esalemaki na ntango ya Umar

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Bayuda bakobimisama na Khaybar; esalemaki na ntango ya Umar.

Esakweli: 7 H; kokokisama: pene na 20 H

LIZIBA Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve

2094. Ayebisaki ete eteni moko ya nzoto ya Zayd bin Suhan ekokende na Paladiso liboso...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete eteni moko ya nzoto ya Zayd bin Suhan ekokende na Paladiso liboso na ye; lobɔkɔ na ye ekatamaki na Nahawand (to na Jalula), mpe ye akufaki shahidi na Jamal.

Kokokisama: 21 H mpe 36 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.197; 19. Mektup listesi (183.txt) no.115, 116; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 238; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 293; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112, 131; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 66; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95

2095. Ntango azalaki koyebisa kozwama ya Ezipito, alobaki na Abu Dharr: “Soki omoni...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki koyebisa kozwama ya Ezipito, alobaki na Abu Dharr: “Soki omoni kuna bato mibale bazali kowelana mpo na esika ya brike moko, bima kuna”; na kolanda buku, yango mpe ekokisamaki ndenge moko.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsima ya kozwama ya Ezipito (nsima ya 21 H/642)

LIZIBA 1000 Mucize no.433 (s.424); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 188; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 256; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezailu's-Sahabe 226, (2543) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5574, c./s. 15/420]

2096. Ayebisaki ete Umar azali “ekuke ekangami” liboso ya mobulu, ete tango azali na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Umar azali “ekuke ekangami” liboso ya mobulu, ete tango azali na bomoi mobulu ekobima te, mpe ete ekuke ekobukama (akobomama lokola shahidi).

Kokokisama: 23 H (644)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.163; İbn Kesîr s.150; 19. Mektup listesi (183.txt) no.94; 1000 Mucize no.440 (s.432); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3586; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 229; c. 2, s. 230; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 274-275; Kütüb-i Sitte: Buharî, Mevakitu's-Salat 4, Zekat 23, Savm 3, Menakıb 25, Fiten 17; Müslim, Fiten 17, (144); Tirmizî, Fiten 71 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4766, c./s. 13/399-400]

2097. Ntango amonaki elamba ya sika likolo ya Umar, alobaki: “Lata ya sika, zala na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango amonaki elamba ya sika likolo ya Umar, alobaki: “Lata ya sika, zala na bomoi na masanzoli, kufa shahidi”; Umar abomamaki shahidi na losambo ya ntongo na mobu 23 H.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 23 H (644)

LIZIBA Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve, "Çağdaşlarının ölüm şeklini haber vermesi"

2098. Alobaki na Uthman: “Okobomama lokola shahidi, yika mpiko; kolongola te simisi...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Uthman: “Okobomama lokola shahidi, yika mpiko; kolongola te simisi oyo Allah akolatisa yo mibu zomi na mibale na sanza motoba; na mokolo yango kila bilei, okofungola kokila pembeni na ngai”, mpe ayebisaki ntango ya bokalifa na ye mpe ete akobomama shahidi wana azali kokila bilei (masolo ya Hafsa mpe Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bokalifa 23–35 H, kokufa shahidi 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 208 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2099. Alobaki: “Bokokoma epai ya mobali moko ya Paladiso, oyo azipami na elamba ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bokokoma epai ya mobali moko ya Paladiso, oyo azipami na elamba ya milɔngɔ mpe azali kozwa boyokani ya bato”; Abdullah bin Hawala azwaki Uthman mpenza na lolenge yango azali kozwa boyokani.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 23–24 H (644)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 208 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2100. Oyo alobaki mpo na bana ya Uqba bin Abi Muayt ekokisamaki (epai ya al-Walid bin...)

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Oyo alobaki mpo na bana ya Uqba bin Abi Muayt ekokisamaki (epai ya al-Walid bin Uqba).

Kokokisama: 25–30 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.176; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 246; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Cihad 128, (2686) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5978, c./s. 16/458]

2101. Alobaki: “Bato ya umma na ngai oyo nalingi koleka ezali bato oyo bakoya nsima...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bato ya umma na ngai oyo nalingi koleka ezali bato oyo bakoya nsima na ngai, bakondima ngai kozanga komona ngai, mpe bakosala na oyo ezali na lokasa oyo ekangami (nkasa ekomami)”; ntango Uthman akomisaki bamushaf, Abu Hurayra alobaki: “Nazalaki koloba lokasa nini, ntango namonaki bamushaf nasosolaki”, ayebisaki hadith yango, mpe Uthman apesaki ye dirham nkoto zomi (lisolo ya Nubayt al-Ashjai).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kobakisa bamushaf, pene na 25–30 H (646–651)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 220 (mushafların yazılacağını haber vermesi)

2102. Na nsango yango moko alobaki mpo na Jundab: “Akobeta libɛtɛ moko na mopanga oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nsango yango moko alobaki mpo na Jundab: “Akobeta libɛtɛ moko na mopanga oyo ekokabola solo na lokuta”; Jundab abomaki ndoki (oyo azalaki kosala bisengo liboso ya al-Walid bin Uqba na Kufa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Uthman, pene na 25–30 H (Kufa)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 238 (Zeyd b. Sûhân ve Cündeb'i haber vermesi)

2103. Apesaki Umm Haram nsango malamu ete akozala kati na bato ya liboso ya umma na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Umm Haram nsango malamu ete akozala kati na bato ya liboso ya umma na ye oyo bakokende na etumba na mbu; asangisaki mobembo ya Kipros mpe akufaki kuna.

Kokokisama: 27–28 H (648–649)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.233; İbn Kesîr s.163, 165; 19. Mektup listesi (183.txt) no.13, 83; 1000 Mucize no.467 (s.460), no.982 (s.796); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, alâmâtü'n-nübüvve, no. 5859; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve, "Vefatından sonra gerçekleşen gayb haberleri"; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 190; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 307-308; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî 2788-2789, 2924; Müslim 1912

2104. Ayebisaki: “Lingomba oyo ekopalangana, mbu ekokatisama, bafarasi bakozinda na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Lingomba oyo ekopalangana, mbu ekokatisama, bafarasi bakozinda na mbu na nzela ya Allah; nsima bato bakoya oyo bakotanga Korani mpe bakoloba: ‘Nani atangaka malamu koleka biso, nani ayebi koleka biso?’; bango bazali nkoni ya mɔtɔ” (lisolo ya Abbas bin Abd al-Muttalib).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mibembo ya etumba na mbu nsima ya 28 H mpe mabota oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2105. Alobaki na Abu Dharr: “Ntango bandako ekokoma kino ngomba Sal, bima na Madina”...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Dharr: “Ntango bandako ekokoma kino ngomba Sal, bima na Madina”, mpe alobaki: “Moko kati na bino akokufa na esika ya kimya, mpe etuluku ya bandimi bakozala na kunda na ye”; Abu Dharr akufaki na Rabadha.

Kokokisama: 30–32 H (651–652)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.180; 19. Mektup listesi (183.txt) no.12, 82; 1000 Mucize no.443 (s.435); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 222; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 281; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 320; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 112, 131

2106. Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bakotika losambo nsima ya ntango na yango

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bakotika losambo nsima ya ntango na yango.

Kokokisama: banda mibu 30 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.176; 1000 Mucize no.613 (s.598); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 242; Kütüb-i Sitte: Müslim 648

2107. Alobaki: “Nsima na ngai bokomona kopona bato (athara) mpe makambo oyo bokolinga...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nsima na ngai bokomona kopona bato (athara) mpe makambo oyo bokolinga te”.

Kokokisama: nsima ya 30 H

LIZIBA İbn Kesîr s.170; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3603; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194; c. 2, s. 255; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 245, 288; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 96; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3603, 7052; Müslim 1843

2108. Azwaki Abu Dharr azali kolala na moskeyi mpe alobaki: “Okozala ndenge nini...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azwaki Abu Dharr azali kolala na moskeyi mpe alobaki: “Okozala ndenge nini ntango bakobengana yo awa?”; “Nakofanda na Moskeyi Mosantu”; “Soki babengani yo kuna mpe?”, mpe ayebisaki ete akobenganama.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 30–32 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2109. Alobaki na Abu Dharr: “Okozala ndenge nini nsima na ngai ntango bayangeli...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Dharr: “Okozala ndenge nini nsima na ngai ntango bayangeli bakomizwela biloko ya bato nyonso (fay)?”, mpe apesaki ye toli ya koyika mpiko kino akokutana na ye na esika ya kosimba mopanga.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 30 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 222 (Ebû Zer'in hâlini haber vermesi)

2110. Ayebisaki ete Abu ad-Darda akokufa liboso ya mobulu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Abu ad-Darda akokufa liboso ya mobulu.

Kokokisama: 32 H (652)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.183; İbn Kesîr s.153; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 231; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 281-282

2111. Abu Dharr alobaki ete Mosakoli ya Allah ﷺ apesaki ye elaka: “Bakokoka koboma yo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Dharr alobaki ete Mosakoli ya Allah ﷺ apesaki ye elaka: “Bakokoka koboma yo te mpe bakokoka kobalusa yo na lingomba na yo te”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 32 H (652)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 222 (Ebû Zer'in hâlini haber vermesi)

2112. Ndɔtɔ oyo Amir bin Rabia amonaki liboso ya mobulu, mpe liwa na ye liboso ya kosangana na mobulu

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ndɔtɔ oyo Amir bin Rabia amonaki liboso ya mobulu, mpe liwa na ye liboso ya kosangana na mobulu.

Kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.183

2113. Apesaki Uthman nsango malamu ya Paladiso “elongo na likama oyo ekokwela ye”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Uthman nsango malamu ya Paladiso “elongo na likama oyo ekokwela ye” (libulu ya Aris), mpe lolenge ya kofanda oyo elakisaki bisika ya malita na bango.

Kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.165; İbn Kesîr s.153; 1000 Mucize no.446 (s.438); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 206; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 276-277; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 314; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3693; Müslim 2403

2114. Alobaki na Uthman: “Allah akolatisa yo simisi; soki balingi ete olongola yango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Uthman: “Allah akolatisa yo simisi; soki balingi ete olongola yango, kolongola yango te”.

Kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.165; İbn Kesîr s.153; 1000 Mucize no.449 (s.443), no.450 (s.443); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 208; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Tirmizî 3705; İbn Mâce 112

2115. Alobaki: “Nazali komona mobulu ezali konoka kati na bandako na bino lokola...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nazali komona mobulu ezali konoka kati na bandako na bino lokola mbula”; mobulu ya mibu ya nsuka ya Uthman mpe ya ntango ya Ali.

Kokokisama: 35–40 H (656–661)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.121, 185; İbn Kesîr s.156; 19. Mektup listesi (183.txt) no.16; web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3597; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve, "Fitne haberleri"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 146; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 283; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezailu'l-Medine 8, Mezalim 25, Menakıb 25, Fiten 4; Müslim, Fiten 9, (2885) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4781, c./s. 13/428]

2116. Ayebisaki ete mobulu moko ekoya oyo ekotika ndako moko te ya Baarabu oyo ekokɔta te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mobulu moko ekoya oyo ekotika ndako moko te ya Baarabu oyo ekokɔta te.

Kokokisama: nsima ya 35 H

LIZIBA İbn Kesîr s.152; 1000 Mucize no.547 (s.564); Kütüb-i Sitte: Buhârî (Avf b. Mâlik)

2117. Ayebisaki ete bokeseni mingi ekobima na umma na ye, mpe apesaki toli ya kosimba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bokeseni mingi ekobima na umma na ye, mpe apesaki toli ya kosimba makasi sunna na ye mpe sunna ya bakalifa oyo bazali na nzela ya solo.

Kokokisama: banda 35 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.333; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd; Tirmizî; İbn Mâce (İrbâz b. Sâriye)

2118. Ayebisaki ete asɛngaki biloko misato mpo na umma na ye, mibale epesamaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete asɛngaki biloko misato mpo na umma na ye, mibale epesamaki (kobebisama nyonso te na nzala mpe na kozinda) mpe moko epesamaki te (kobundana kati na bango te).

Kokokisama: banda 35 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.316; web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 369; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 20, (2890) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4519, c./s. 13/80-81]

2119. Alobaki: “Soki mopanga etiami mbala moko na umma na ngai, ekolongolama te kino Mokolo ya Lisekwa”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Soki mopanga etiami mbala moko na umma na ngai, ekolongolama te kino Mokolo ya Lisekwa”.

Kokokisama: banda 35 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.316; 1000 Mucize no.476 (s.466); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 230; Kütüb-i Sitte: Müslim, İmaret 170, (1920); Ebu Davud, Fiten 1, (4252); Tirmizî, Fiten 32, (2203, 2220, 2230) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4779, c./s. 13/425-426]

2120. Na likita moko esika Abd al-Rahman bin Awf azalaki, ayebisaki ete ntango Persia...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na likita moko esika Abd al-Rahman bin Awf azalaki, ayebisaki ete ntango Persia mpe Baroma bakozwama, basahaba bakowelana mpo na biloko ya mokili, nsima bakoyokelana zuwa mpe bakowelana, bakobombelana nkanda mpe bakobomana.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsuka ya bokalifa ya Uthman (pene na 35 H/656)

LIZIBA 1000 Mucize no.439 (s.431); Kütüb-i Sitte: Müslim, Zühd 7, (2962) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4784, c./s. 13/431]

2121. Atindaki Aisha abenga Uthman, afandisaki ye pembeni na ye mpe apesaki ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki Aisha abenga Uthman, afandisaki ye pembeni na ye mpe apesaki ye mokumba moko, mpe elongi ya Uthman ekomaki mpɛmbɛ; na mokolo ya kozingama, Uthman apesaki ndingisa ya etumba te na koloba: “Mosakoli ya Allah azwaki elaka epai na ngai, nakoyika mpiko”; na lisolo ya Kaab bin Ujra, ntango azalaki kolobela mobulu monene, mpo na Uthman oyo alekaki moto ezipami alobaki: “Na mokolo wana, oyo azali na solo”.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: kozingama ya Uthman, 35 H (656)

LIZIBA 1000 Mucize no.447 (s.441); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 207; c. 2, s. 209; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 278, 261; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 111 ; İbn Mâce 113 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6016, c./s. 16/507-508; no. 6017, c./s. 16/508-509]

2122. Alapaki ndai mpe ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino Baislam bakoboma...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alapaki ndai mpe ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino Baislam bakoboma imam na bango, bakobimisela moko na mosusu mipanga, mpe bato mabe bakozwa mokili na bango lokola libula.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: buku epesi mokolo te (lisolo ya eteni: koboma ya shahidi Uthman, 35 H/656)

LIZIBA 1000 Mucize no.451 (s.444), no.742 (s.659); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 209; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 279; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 9, (2171) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5022, c./s. 14/313]

2123. Ayebisaki ete Uthman akobomama ntango azali kotanga Korani, mpe ete makila na...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Uthman akobomama ntango azali kotanga Korani, mpe ete makila na ye ekotanga likolo ya vɛrsɛ “Fa-sayakfikahumu Allah” (Sura al-Baqara, vɛrsɛ 137).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2124. Butu moko alamukaki mpe alobaki: “Subhanallah! Na butu oyo bomengo boni...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Butu moko alamukaki mpe alobaki: “Subhanallah! Na butu oyo bomengo boni ekitisami, mobulu boni ekitisami! Bolamwisa bato ya bandako”, mpe ayebisaki bomengo mpe mobulu oyo ekofungwama mpo na umma na ye (lisolo ya Umm Salama).

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bilonga mpe mobulu nsima ya 35 H

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3599

2125. Ayebisaki ete mobulu ekobima oyo kati na yango moto oyo afandi akoleka oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mobulu ekobima oyo kati na yango moto oyo afandi akoleka oyo atelemi malamu, oyo atelemi akoleka oyo azali kotambola, oyo azali kotambola akoleka oyo azali kopota mbangu; moto oyo akobaluka epai na yango akobeba, mpe moto oyo akozwa esika ya kobombama amibomba.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–40 H (Jamal, Siffin)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3601

2126. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete likonzi ya Buku ezwami na nse ya moto na ye mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete likonzi ya Buku ezwami na nse ya moto na ye mpe ememami na Sham, mpe alobaki: “Ntango mobulu ekobima, kondima ezali na Sham” (Abu ad-Darda; lisusu masolo ya Umar mpe Ibn Umar).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mobulu nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 198 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2127. Liloba: “Nsima ya Uthman, Madina (lokola esika ya bokalifa) ekotikala te; nsima...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Liloba: “Nsima ya Uthman, Madina (lokola esika ya bokalifa) ekotikala te; nsima ya Muawiya, kimya ekotikala te” (lisolo ya Abu ad-Darda).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 35 H mpe nsima ya 60 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 198 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2128. Atindaki Zayd bin Arqam epai ya Abu Bakr, Umar mpe Uthman moko nsima ya mosusu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atindaki Zayd bin Arqam epai ya Abu Bakr, Umar mpe Uthman moko nsima ya mosusu mpo na kopesa bango mibale ya liboso nsango malamu ya Paladiso, mpe Uthman nsango malamu ya Paladiso “nsima ya likama makasi”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 206 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2129. Mpo na Uthman, oyo alekaki pembeni na ye, ayebisaki ete anzelu oyo azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na Uthman, oyo alekaki pembeni na ye, ayebisaki ete anzelu oyo azalaki pembeni na ye alobaki: “Oyo azali shahidi, bato na ye bakoboma ye; biso toyokaka nsɔni liboso na ye” (lisolo ya Zayd bin Thabit).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 207 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2130. Alobaki: “Mobulu mpe bokeseni ekozala”; na bato oyo batunaki: “Na ntango wana...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mobulu mpe bokeseni ekozala”; na bato oyo batunaki: “Na ntango wana tosala nini?”, alakisaki Uthman mpe alobaki: “Bosimba mokambi mpe baninga na ye”; Abu Hurayra ayebisaki yango ntango Uthman azalaki kozingama.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 207 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2131. Alobaki: “Moto oyo abiki na makambo misato abiki: liwa na ngai, koboma ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moto oyo abiki na makambo misato abiki: liwa na ngai, koboma ya kalifa oyo ayiki mpiko na solo, mpe Dajjal”, mpe ayebisaki ete kalifa moko akobomama kozanga ntina (lisolo ya Abdullah bin Hawala).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 208 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2132. Ayebisaki: “Libanga ya konika ya Islam ekobaluka na mobu ya ntuku misato na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Libanga ya konika ya Islam ekobaluka na mobu ya ntuku misato na mitano, ntuku misato na motoba to ntuku misato na sambo; soki babebi, ezali nzela ya bato oyo babebaki; soki lingomba na bango etelemi, ekotelema mibu ntuku sambo” (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–37 H (koboma ya shahidi Uthman, Jamal, Siffin)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 208 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2133. Alobaki: “Bato bakobima na lingomba lokola likonga etobolaka nyama mpe ebimaka...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bato bakobima na lingomba lokola likonga etobolaka nyama mpe ebimaka; Allah akoboma bango na ngomba ya Liban”; Abd al-Rahman bin Udays, oyo ayebisaki hadith oyo, atambolaki elongo na bato ya Ezipito mpo na kobundisa Uthman, mpe nsima abomamaki na ngomba ya Liban (Jalil).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–36 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 209 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2134. Ayebisaki: “Mobulu ekokwela bino lokola bilili ya kozipa; na mobulu yango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Mobulu ekokwela bino lokola bilili ya kozipa; na mobulu yango bokokoma lokola banyoka ya moindo oyo etomboli mito mpe ezali kobetana kingo” (lisolo ya Kurz bin Alqama).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 230 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2135. Alobaki na Khalid bin Urfuta: “Nsima na ngai makambo, mobulu mpe bokeseni...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Khalid bin Urfuta: “Nsima na ngai makambo, mobulu mpe bokeseni ekozala; soki okoki, zala mosali ya Allah oyo babomaka, kasi oyo abomaka te”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 230 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2136. Alobaki: “Mobulu ekozala; kati na yango bato oyo bakozala na kimya koleka ezali...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mobulu ekozala; kati na yango bato oyo bakozala na kimya koleka ezali mampinga ya wɛsti”; Amr bin al-Hamiq alobaki: “Yango wana nayaki na Ezipito”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mobulu nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 231 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2137. Ayebisaki Imran bin Husayn ete mobulu minei ekoya: na ya liboso bakopesa nzela...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Imran bin Husayn ete mobulu minei ekoya: na ya liboso bakopesa nzela na makila, na ya mibale makila mpe bomengo, na ya misato makila, bomengo mpe lokumu ya basi (ya minei ezali Dajjal).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 231 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2138. Alobaki na Ali: "Nsima na ngai okozwa mpasi mingi"; na motuna ya Ali: "Lingomba..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ali: "Nsima na ngai okozwa mpasi mingi"; na motuna ya Ali: "Lingomba na ngai ekozala malamu?", alobaki: "Ee, lingomba na yo ekozala malamu" (lisolo ya Ibn Abbas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–40 H (656–661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 235 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2139. Ayebisaki: "Umma na ngai ekosila te kino kati na yango ekabwani (tamayuz)..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Umma na ngai ekosila te kino kati na yango ekabwani (tamayuz), kogumbamela bituluku (tamayul) mpe bitumba kati na bingumba (maami) ekobima" (lisolo ya Hudhayfa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 35 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2140. Bamonisaki ye makambo oyo umma na ye ekokutana na yango nsima na ye mpe ete...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bamonisaki ye makambo oyo umma na ye ekokutana na yango nsima na ye mpe ete bakosopa makila na bango moko na moko; na yango asɛngaki Nkolo na ye nguya ya kosɛngela bango na Mokolo ya Lisekwa, mpe libondeli na ye endimamaki (lisolo ya Umm Habiba).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mobulu nsima ya liwa na ye (35 H mpe nsima)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 386 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2141. Ayebisaki moko ya basi na ye ete bambwa ya Hawab bakobɔkɔla; Aisha akutanaki na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki moko ya basi na ye ete bambwa ya Hawab bakobɔkɔla; Aisha akutanaki na yango na nzela ya Jamal.

Kokokisama: 36 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.190; İbn Kesîr s.156; 1000 Mucize no.453 (s.446); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14070; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz,

eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 232; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 289-290; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 113, 123, 132, 142; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 67; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 91; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95, 122

2142. Alobaki na Zubayr: “Okobunda na Ali kozanga ntina”; ntango Ali akundolaki ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Zubayr: “Okobunda na Ali kozanga ntina”; ntango Ali akundolaki ye yango, Zubayr alongwaki na etumba ya Jamal.

Kokokisama: 36 H (656)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.194; 1000 Mucize no.455 (s.448); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 233; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 291-292; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 116, 123, 132; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 91; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95

2143. Ayebisaki likambo ya Jamal na koloba: “Nani kati na bino akozala nkolo ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki likambo ya Jamal na koloba: “Nani kati na bino akozala nkolo ya kamela oyo bato mingi bakobomama zingazinga na yango mpe ye moko akobika mwa moke na kobomama?”.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: likambo ya Jamal, 36 H (656)

LIZIBA 1000 Mucize no.454 (s.447); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 233; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 290

2144. Alobaki na Ali: “Okobunda na an-nakithin (bato oyo babuki boyokani), al-qasitin...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ali: “Okobunda na an-nakithin (bato oyo babuki boyokani), al-qasitin (banyokoli) mpe al-mariqin (bato oyo babimi na lingomba)”, mpe ayebisaki makambo ya Jamal, Siffin mpe ya Khawarij (Harura–Nahrawan).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36–38 H (656–658)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret (s. 145)

2145. Alobaki na Ali: “Likambo moko ekozala kati na yo mpe Aisha; ntango ekosalema...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ali: “Likambo moko ekozala kati na yo mpe Aisha; ntango ekosalema, zongisa ye na esika oyo azali na kimya” (lisolo ya Abu Rafi).

Kokokisama: 36 H (656)

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2146. Na mokolo ya Jamal, Talha, oyo azalaki kokufa, apesaki boyokani na lobɔkɔ ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Jamal, Talha, oyo azalaki kokufa, apesaki boyokani na lobɔkɔ ya moko ya basoda ya Ali na kombo ya Ali; ntango Ali ayokaki yango, alobaki: “Allahu Akbar! Mosakoli ya Allah alobaki solo: Allah alingaki kokotisa Talha na Paladiso te kozanga ete boyokani na ngai ezala na kingo na ye” (lisolo ya Thawr bin Majzaa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2147. Ntango alobelaki ete moko ya bamama ya bandimi akobima (mpo na botomboki), mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alobelaki ete moko ya bamama ya bandimi akobima (mpo na botomboki), mpe Aisha asekaki, alobaki: “Keba, e Humayra, ezala yo te”; abalukaki epai ya Ali mpe alobaki: “Soki likambo na ye ekweli yo na lobɔkɔ, salela ye na boboto” (lisolo ya Umm Salama).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 232 (Cemel, Sıffîn ve Nehrevân vakalarını, Âişe ve Zübeyr'in Ali ile savaşını, iki hakemi haber vermesi)

2148. Hudhayfa (atako akufaki liboso ya Jamal) ayebisaki: “Moko ya bamama ya bandimi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Hudhayfa (atako akufaki liboso ya Jamal) ayebisaki: “Moko ya bamama ya bandimi akotambola likolo na bino na kati ya etuluku moko mpe akobunda na bino na mopanga”.

Esakweli: liboso ya 36 H; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 233 (Cemel, Sıffîn ve Nehrevân vakalarını, Âişe ve Zübeyr'in Ali ile savaşını, iki hakemi haber vermesi)

2149. Ayebisaki: “Etuluku moko oyo ekokende na libebi mpe ekobika te ekobima; mwasi...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Etuluku moko oyo ekokende na libebi mpe ekobika te ekobima; mwasi moko akozala mokambi na bango, kasi bakambi na yango bazali na Paladiso” (lisolo ya Abu Bakra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 233 (Cemel, Sıffîn ve Nehrevân vakalarını, Âişe ve Zübeyr'in Ali ile savaşını, iki hakemi haber vermesi)

2150. Na kolakisa Ali, oyo atikalaki na nsima mpo na kobongisa sapato na ye oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kolakisa Ali, oyo atikalaki na nsima mpo na kobongisa sapato na ye oyo ekatanaki, alobaki: “Moko kati na bino akobunda mpo na ndimbola ya Korani lokola ngai nabundaki mpo na kokita na yango”; na Abu Bakr mpe Umar oyo batunaki: “Ngai nde?”, alobaki: “Te, ezali moto oyo azali kobongisa sapato” (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36–38 H (656–658)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 234 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2151. Apesaki Ali elaka: “Umma ekokosa yo nsima na ngai”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Ali elaka: “Umma ekokosa yo nsima na ngai”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36–40 H (656–661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 235 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2152. Alobaki na Ali: “Mobulu ekozala, bato na yo bakowelana na yo”; na motuna...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ali: “Mobulu ekozala, bato na yo bakowelana na yo”; na motuna: “Opesi ngai mitindo nini?”, alobaki: “Samba na Buku”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36–38 H (656–658)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 235 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2153. Alobaki: “Nazali kokebisa bino na mobulu sambo: mobulu oyo ekobima na Madina...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nazali kokebisa bino na mobulu sambo: mobulu oyo ekobima na Madina, na Maka, na Yemen, na Sham, na ɛsti, na wɛsti mpe na kati ya Sham (as-Sufyani)”; Ibn Masud alobaki: “Bamosusu kati na bino bakokuta oyo ya liboso, mpe bamosusu ya umma oyo bakokuta oyo ya nsuka”; al-Walid bin Ayyash alimbolaki ete mobulu ya Madina ezali ya Talha mpe Zubayr, oyo ya Maka ya Ibn az-Zubayr, mpe oyo ya Sham ya Bana ya Umayya.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36 H (Jamal), 64–73 H (Ibn az-Zubayr), eleko ya Bana ya Umayya mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 235 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2154. Alobaki na Imran bin Husayn ad-Dabbi mpo na Quraysh: “Soki bomoi na yo ewumeli...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Imran bin Husayn ad-Dabbi mpo na Quraysh: “Soki bomoi na yo ewumeli, okomona ete bakotia bato na mobulu, mpe bato bakozala kokende epai ya moko mpe epai ya mosusu”; Imran, na bobange na ye na Basra, amonaki bato bazali kozela ndingisa mobu moko na ekuke ya Muawiya, mobu oyo elandi na ekuke ya Ibn Abbas, mpe akundolaki yango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 36–41 H (Basra)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 262 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2155. Ayebisaki ete bituluku mibale minene ya Baislam, oyo likambo na bango ezali...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bituluku mibale minene ya Baislam, oyo likambo na bango ezali moko, bakobunda mpe bato mingi bakokufa (Siffin).

Kokokisama: 37 H (657)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.199; 19. Mektup listesi (183.txt) no.17, 92; 1000 Mucize no.600 (s.588); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3608-3609; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 234; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 293; Kütüb-i Sitte: Buharî, Fiten 24, Menakıb 25, İstitabe 8; Müslim, İman 248, (157), Fiten 17, (157) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5021, c./s. 14/312]

2156. Alobaki na Ammar, oyo azalaki komema brike na ntango ya kotonga moskeyi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Ammar, oyo azalaki komema brike na ntango ya kotonga moskeyi: “Etuluku ya batomboki (baghiya) ekoboma yo”; Ammar akufaki shahidi na Siffin.

Esakweli: 1 H; kokokisama: 37 H (657)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.2 s.241; Beyhakî, Delâil c.5 s.200; İbn Kesîr s.158; 19. Mektup listesi (183.txt) no.93; 1000 Mucize no.456 (s.450); web: Mişkâtü'l-Mesâbîh, Fezâil, bâbün fi'l-mu'cizât, no. 5878; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 239; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 293-295; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 311; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 113, 119, 123, 142; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 68; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 91; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 105, hadis no. 97/6 sonrası; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ammar b. Yâsir İle Alakalı Gaybî İhbar" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c.3, s.217; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c.3, s.91; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.2, s.142-143; Zehebî, Siyer, c:1, s:303; Semhûdi, Vefâu'l-vefâ, c:1, s:329); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Salât 63, Cihad 17; Müslim 2915-2916 (satırdan) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4438, c./s. 12/506-507]

2157. Ayebisaki basambisi mibale oyo bakoponama na ntango ya Ali

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki basambisi mibale oyo bakoponama na ntango ya Ali.

Kokokisama: 37–38 H (657–658)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.203; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 234; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 296-297

2158. Ayebisaki ete bituluku mibale mpo na Ali bakobeba: oyo bakolinga ye koleka...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bituluku mibale mpo na Ali bakobeba: oyo bakolinga ye koleka ndelo mpe oyo bakoyina ye koleka ndelo.

Kokokisama: nsima ya 37 H

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.89; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 251

2159. Ayebisaki Ammar bin Yasir ete masanga na ye ya nsuka na mokili ekozala mwa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ammar bin Yasir ete masanga na ye ya nsuka na mokili ekozala mwa miliki; na mokolo ya Siffin, Ammar asɛngaki miliki, amɛlaki, akɔtaki na etumba mpe akufaki shahidi.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 37 H (657), Siffin

LIZIBA 1000 Mucize no.457 (s.451); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 239; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 294; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 124; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 91-92; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 105, hadis no. 97/6 sonrası; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Ammar b. Yâsir İle Alakalı Gaybî İhbar" (kitabın dipnotu: Ebu'l-Fidâ, Nihâye, c.3, s.217; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c.3, s.91; İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c.2, s.142-143; Zehebî, Siyer, c:1, s:303; Semhûdi, Vefâu'l-vefâ, c:1, s:329)

2160. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka etuluku moko ekobima ya bilenge, ya mayele...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka etuluku moko ekobima ya bilenge, ya mayele moke, oyo bakoloba maloba kitoko, kasi bakobima na Islam lokola likonga ebimaka na likonga ya kobwaka, mpe kondima na bango ekoleka bakingo na bango te.

Kokokisama: bokalifa ya Ali, kobima ya Khawarij (pene na 37–38 H / 657–658)

LIZIBA 1000 Mucize no.596 (s.584); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3611; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 299; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 92; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezâilu'l-Kur'ân 36, Menakıb 25, İstitâbe 6; Müslim, Zekât 154, (1066); Ebu Davud, Sünnet 31, (4767); Nesâî, Tahrîm 26 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4815, c./s. 13/492-493]

2161. Ayebisaki ete Ali azali “qasim an-nar” (moto oyo akaboli lifelo): baninga na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ali azali “qasim an-nar” (moto oyo akaboli lifelo): baninga na ye bakokɔta na Paladiso, banguna na ye na mɔtɔ; Qadi Iyad: bato oyo bazalaki banguna na ye bazali Khawarij, Nasibi, mpe etuluku ya Rafidi oyo bamilobaka ya ye kasi babengaka ye mopagano.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 37 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2162. Alobaki: “Quraysh bakwelaki Ammar; moto oyo akoboma Ammar mpe oyo akobotola...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Quraysh bakwelaki Ammar; moto oyo akoboma Ammar mpe oyo akobotola biloko na ye bazali na lifelo” (lisolo ya Amr bin al-As).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Siffin, 37 H (657)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 239 (Ammâr b. Yâsir'in öldürüleceğini haber vermesi)

2163. Ayebisaki ete ntango Baislam bakokabwana na biteni mibale, etuluku moko oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango Baislam bakokabwana na biteni mibale, etuluku moko oyo ebimi na lingomba ekobima, mpe ngambo oyo ezali pene na solo koleka ekoboma yango (Nahrawan).

Kokokisama: 38 H (658)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.204; 1000 Mucize no.458 (s.451); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 250; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 298; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Zekat 150, (1065); Ebu Davud, Sünnet 13, (4467) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4782, c./s. 13/429]

2164. Lokola elembo ya Khawarij, ayebisaki mobali moko moindo oyo lobɔkɔ na ye moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lokola elembo ya Khawarij, ayebisaki mobali moko moindo oyo lobɔkɔ na ye moko ezali lokola libɛlɛ ya mwasi to eteni ya mosuni oyo ezali koningana; Abu Said al-Khudri atatolaki ete, ntango Ali abundaki na bango, balukaki mobali yango mpe bazwaki ye mpenza ndenge alimbolaki.

Esakweli: 8 H (630); kokokisama: Nahrawan, 38 H (658)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3610

2165. Ayebisaki Ali ete bakobeta ye na moto mpe mbɛku na ye ekotonda na makila (“moto...”)

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ali ete bakobeta ye na moto mpe mbɛku na ye ekotonda na makila (“moto oyo azangi esengo koleka kati na bato”).

Kokokisama: 40 H (661)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.220; İbn Kesîr s.161; 1000 Mucize no.459 (s.452); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 196; c. 2, s. 210; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 301, 301-302; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 319; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 119, 141; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 122; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95, 121; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 106, hadis no. 97/6 sonrası; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hz. Ali'ye Şehit Edileceğinin Haber Verilişi" (kitabın dipnotu: İbn İshak-İbn Hişam, Sîre, c:2, s:249-250; Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:4, s:263)

2166. Ayebisaki ete na libota ya Qurayza moto moko akobima oyo akoteya Korani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na libota ya Qurayza moto moko akobima oyo akoteya Korani (Muhammad bin Kaab al-Qurazi).

Kokokisama: 40–108 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.289; 1000 Mucize no.486 (s.479); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 227; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 344

2167. Ayebisaki mbala na mbala: “Bato ya libota na ngai bakobomama mpe bakobenganama...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mbala na mbala: “Bato ya libota na ngai bakobomama mpe bakobenganama (qatl mpe tashrid) nsima na ngai”, mpe esalemaki ndenge moko.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 40 H (eleko ya Bana ya Umayya mpe ya Bana ya Abbas)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret (s. 146)

2168. Ayebisaki: “Bato ya libota na ngai bakomona mpasi mpe kobenganama nsima na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Bato ya libota na ngai bakomona mpasi mpe kobenganama nsima na ngai; na nsuka, etuluku moko na bendele ya moindo ekoya uta na ɛsti mpe ekopesa likambo na moto moko ya libota na ngai, mpe ye akotondisa mabele na bosembo” (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 40 H mpe 132 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 203 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2169. Ntango Ali abelaki makasi mpe Abu Bakr mpe Umar babangaki ete akokufa, alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ali abelaki makasi mpe Abu Bakr mpe Umar babangaki ete akokufa, alobaki: “Akokufa na bokɔnɔ oyo te; akokufa te kino atondi na nkanda, mpe akokufa kaka na kobomama” (lisolo ya Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 40 H (661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 211 (Hz. Ali'nin öldürüleceğini haber vermesi)

2170. Ntango Umm al-Fadl, oyo azalaki kosɔnɔla nsuki na ye mpe kotia ye kohl, mpisoli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umm al-Fadl, oyo azalaki kosɔnɔla nsuki na ye mpe kotia ye kohl, mpisoli na ye ekweaki na litama na ye mpe alobaki: “Pesa biso mitindo ya nsuka”, alobaki: “Nsima na ngai bokonyokwama mpe bokolɛmbisama (mustadaf)” (lisolo ya Zayd bin Ali bin Husayn).

Esakweli: pene na 11 H (632); kokokisama: nsima ya 40 H (eleko ya Bana ya Umayya)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 229 (Ümmü'l-Fadl'a kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

2171. Abdullah bin Salam alobaki na Ali, oyo atiaki lokolo na ye na ebandeli ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Salam alobaki na Ali, oyo atiaki lokolo na ye na ebandeli ya kamata farasi: “Kokende na Irak te; soki okei, nsɔngɛ ya mopanga ekosimba yo kuna”; Ali alobaki: “Na kombo ya Allah, Mosakoli ya Allah ayebisaki ngai yango liboso na yo” (lisolo ya Abu al-Aswad ad-Duali).

Esakweli: eleko ya Madina; nsango: 36 H; kokokisama: Kufa, 40 H (661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 235 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2172. Ayebisaki Uways al-Qarani, oyo aleki malamu kati na tabiun, na bizaleli na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Uways al-Qarani, oyo aleki malamu kati na tabiun, na bizaleli na ye (mama na ye, elembo ya bokɔnɔ ya baras); Umar azwaki ye ndenge moko.

Kokokisama: pene na 20 H (pene na 641)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.150; 1000 Mucize no.483 (s.475); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 220; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 272; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 225, (2542) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4552, c./s. 13/118-119]

2173. Nsima ya mibu mwambe, asambelaki mpo na bashahidi ya Uhud lokola losambo ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya mibu mwambe, asambelaki mpo na bashahidi ya Uhud lokola losambo ya kunda, mpe alobaki na minbar: “Na ntango oyo nazali kotala Ebale na ngai (Hawd); bapesi ngai nsapi ya bomengo ya mabele; nazali kobanga te ete bokozonga na kosangisa Allah nsima na ngai, kasi ete bokowelana mpo na mokili” (lisolo ya Uqba bin Amir).

Esakweli: mwa ntango liboso ya liwa na ye na 11 H (632); kokokisama: bilonga mpe kowelana mpo na bomengo oyo elandaki

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3596

2174. Ntango bazalaki kotimola Khandaq mpe bakutanaki na libanga makasi, amwɛmwɛlaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotimola Khandaq mpe bakutanaki na libanga makasi, amwɛmwɛlaki; ntango batunaki ntina, alobaki: “Nasekaki mpo na etuluku moko oyo bakomema uta na ɛsti, bakangami na minyɔlɔlɔ, mpe bakokamba bango na Paladiso atako balingi te”, mpe ayebisaki ete bakangami bakokoma Baislam.

Esakweli: Khandaq, 5 H; kokokisama: eleko ya bilonga

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 379 (Hendek gazvesindeki âyetler)

2175. Alobaki na mobali moko oyo ayimaki: “Nzala (dabu) eliaki biso”: “Nazali kobanga...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobali moko oyo ayimaki: “Nzala (dabu) eliaki biso”: “Nazali kobanga mpo na bino likambo mosusu koleka nzala: ete mokili ekosopama likolo na bino; soki ekokaki, umma na ngai elata wolo te”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya bilonga

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 186 (Kendisinden sonra olacağını haber verip öylece gerçekleşen olaylara dair mucizeler)

2176. Alobaki na Abu ad-Darda: “Soki oyoki na esika moko ete bato mibale bazali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu ad-Darda: “Soki oyoki na esika moko ete bato mibale bazali kowelana mpo na mabele ya mbeka moko, bima kuna”; ntango bato mibale bamemelaki ye ntembe mpo na esika ya mbeka moko, Abu ad-Darda akundolaki yango mpe akendaki na Sham.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Umar mpe Uthman

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 231 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2177. Alobaki: “Mokili ezali elɛngi mpe ya langi ya mai ya pondu; Allah akotia bino...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mokili ezali elɛngi mpe ya langi ya mai ya pondu; Allah akotia bino bakitani kuna mpe akotala ndenge bokosala; bokeba na mokili mpe na basi”, mpe ayebisaki ete umma na ye ekoyangela mokili (lisolo ya Abu Said).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya bilonga

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 254 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2178. Ayebisaki Abdullah bin Hawala al-Azdi: “Sham, Baroma mpe Persia bakozwama mpo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Abdullah bin Hawala al-Azdi: “Sham, Baroma mpe Persia bakozwama mpo na bino, kino moko kati na bino akozala na bakamela boye mpe bangɔmbɛ boye, mpe soki bapesi moto dinari nkama moko, akomona yango moke mpe akosilika”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 13–21 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 258, 260 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2179. Alobaki na mwasi moko oyo ayaki mpo na likambo moko ete aya nsima; ntango mwasi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mwasi moko oyo ayaki mpo na likambo moko ete aya nsima; ntango mwasi alobaki: “Soki nayei mpe nazwi yo te?” (na kolakisa liwa na ye), alobaki: “Soki ozwi ngai te, kende epai ya Abu Bakr”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 266 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2180. Akomaki eyano na mokanda ya Musaylima, oyo amilobaki moninga na ye na bosakoli...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Akomaki eyano na mokanda ya Musaylima, oyo amilobaki moninga na ye na bosakoli: “Mabele ezali ya Allah, apesaka yango libula na oyo alingi kati na basali na Ye; nsuka ezali ya bato oyo babangaka Allah”, mpe nsuka esalemaki bongo (Musaylima alongamaki na bitumba ya ridda).

Esakweli: 10–11 H; kokokisama: 12 H (633)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 269 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2181. Muadh bin Jabal, na bokɔnɔ ya kopalangana ya Amwas, ayebisaki nsango na koloba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Muadh bin Jabal, na bokɔnɔ ya kopalangana ya Amwas, ayebisaki nsango na koloba: “Nayokaki epai ya Mosakoli ya Allah: oyo (bokɔnɔ) ezali ngolu ya Nkolo na bino mpe libondeli ya mosakoli na bino; Allah akokomisa bino bashahidi na yango mpe akopetola misala na bino”; ntango asɛngaki eteni na ye, akangamaki na bokɔnɔ na mosapi mpe akufaki elongo na mwana na ye.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bokɔnɔ ya Amwas, Sham, 18 H (639)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 273-274 (bâb: gelecekteki gaybları haber vermesi; Beyhakî'nin Delâil'inden)

2182. Na likita moko, ntango azalaki kotanga mobulu, alobaki: “Ezali na misato oyo…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na likita moko, ntango azalaki kotanga mobulu, alobaki: “Ezali na misato oyo ekotika mwa moke eloko te; mosusu ezali lokola mipepe ya eleko ya moi, ya moke mpe ya monene”; Hudhayfa alobaki ete ye nde ayebaki koleka mobulu oyo ekozala kino Mokolo ya Lisekwa; na kolanda al-Bayhaqi, Hudhayfa akufaki nsima ya mobulu ya liboso (koboma ya shahidi Uthman), mpe mibale mosusu esalemaki na ntango ya Ali.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–40 H (656–661)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 283 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2183. Zubayr bin al-Awwam alobaki ete ntango vɛrsɛ “Bokeba na mobulu oyo ekokwela…”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Zubayr bin al-Awwam alobaki ete ntango vɛrsɛ “Bokeba na mobulu oyo ekokwela kaka banyokoli kati na bino te” (Sura al-Anfal, vɛrsɛ 25) ekitaki, batunaki: “Mobulu oyo ezali nini?”, mpe na nsuka ekwelaki bango moko; Zubayr abomamaki na Wadi as-Siba ntango azalaki kozonga uta na Jamal.

Esakweli: eleko ya Madina (kokita ya vɛrsɛ); kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 285 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2184. Ntango alobelaki mobulu moko mpe akomisaki yango monene, basahaba na ye…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango alobelaki mobulu moko mpe akomisaki yango monene, basahaba na ye balobaki: “Soki tokuti yango, tokobeba”, mpe alobaki: “Te, kobomama ekoki mpo na bino”; Said bin Zayd alobaki: “Namonaki ndenge bandeko na ngai babomamaki”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–37 H (656–657)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 285 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2185. Alobaki na Muhammad bin Maslama: “Mobulu, bokabwani mpe bokeseni ekozala; na…”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muhammad bin Maslama: “Mobulu, bokabwani mpe bokeseni ekozala; na ntango wana beta mopanga na yo na Uhud (libanga ya Harra) mpe buka yango, buka makonga na yo mpe fanda na ndako na yo”; ye asalaki bongo mpe azwaki mopanga ya nzete (masolo ya Abu Burda mpe Mahmud bin Labid).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35–37 H (656–657)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 286 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2186. Uhban bin Sayfi al-Ghifari alobaki na Ali, oyo abengaki ye epai na ye: “Moninga...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Uhban bin Sayfi al-Ghifari alobaki na Ali, oyo abengaki ye epai na ye: “Moninga na ngai mpe mwana ya noko na yo ayebisaki ngai ete mobulu mpe bokeseni ekozala mpe apesaki ngai mitindo: ‘Buka mopanga na yo, zwa mopanga ya nzete, fanda na ndako na yo’”, mpe amonisaki mopanga na ye ya nzete (lisolo ya mwana na ye mwasi Udaysa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: koya ya Ali na Basra, 36 H (656)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 287 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2187. Alobaki: “Ntango bato bakowelana, Ibn Sumayya (Ammar) azali elongo na solo”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ntango bato bakowelana, Ibn Sumayya (Ammar) azali elongo na solo”; Ammar azalaki na molɔngɔ ya Ali na Siffin mpe abomamaki na bato ya Sham (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Siffin, 37 H (657)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 294 (Hz. Osman'ın son günleri ile Hz. Ali'nin hilâfetindeki fitneleri haber vermesi)

2188. Na kolakisa ngambo ya ɛsti, ayebisaki ete etuluku moko ya mito ekatami nsuki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kolakisa ngambo ya ɛsti, ayebisaki ete etuluku moko ya mito ekatami nsuki ekobima kuna, oyo bakotanga Korani na minoko na bango kasi ekoleka bakingo na bango te; elembo na bango ezali kokata nsuki, mpe bazali “bato mabe koleka kati na bikelamu” (masolo ya Sahl bin Hunayf, Abu Dharr mpe Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kobima ya Khawarij, 37–38 H (657–658)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 299 (Hâricîleri ve onlarla savaşılacağını haber vermesi)

2189. Atangaki Dhu ath-Thudayya mpe alobaki: “Satana ya libulu (shaytan ar-radha)...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atangaki Dhu ath-Thudayya mpe alobaki: “Satana ya libulu (shaytan ar-radha); moto moko ya Bajila, oyo bakobenga al-Ashhab (to Ibn al-Ashhab), akokitisa ye; azali elembo kati na etuluku ya banyokoli”; Saad alobaki: “Ali bin Abi Talib (basahaba na ye) babomaki ye” (lisolo ya Saad bin Abi Waqqas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Nahrawan, 38 H (658)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 300 (Hâricîleri ve onlarla savaşılacağını haber vermesi)

2190. Aisha alobaki: “Mampinga ya Marwa (jaysh al-Marwa) mpe bato ya Nahrawan...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Aisha alobaki: “Mampinga ya Marwa (jaysh al-Marwa) mpe bato ya Nahrawan balakelamaki mabe na monoko ya Muhammad”; mampinga ya Marwa elimbolami lokola bato oyo batambolaki mpo na kobundisa Uthman.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 35 H mpe 38 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 300 (Hâricîleri ve onlarla savaşılacağını haber vermesi)

2191. Ntango nsango ekomaki ete Buran, mwana mwasi ya Kisra, afandi na kiti ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango nsango ekomaki ete Buran, mwana mwasi ya Kisra, afandi na kiti ya bokonzi, alobaki: “Bato oyo batiki makambo na bango na mwasi bakozwa lobiko te”; nsima bokonzi ya Basasanide epalanganaki mpe Yazdajird akimaki mpe abomamaki.

Esakweli: 8–9 H (630); kokokisama: 14–31 H (635–651)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 79 (fasl: önceki kitaplarda Hz. Peygamber'in anılması)

2192. Alobaki na Zubayr, oyo azalaki kosolola na Ali wana batelemi: “Ozali koloba na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Zubayr, oyo azalaki kosolola na Ali wana batelemi: “Ozali koloba na ye nini? Na kombo ya Allah, okozala moto ya liboso kati na Baarabu oyo akobuka boyokani na ye” (uta na Imam Muhammad al-Baqir, lisolo ya Jabir al-Jufi).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 97 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

2193. Ntango bazalaki kokoma kimya ya Hudaybiya mpe Suhayl bin Amr aboyaki liloba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kokoma kimya ya Hudaybiya mpe Suhayl bin Amr aboyaki liloba “Mosakoli ya Allah”, alobaki na Ali: “Koma oyo olingi; yo mpe likambo lokola oyo ekokwela yo nsima na ngai”; yango ekokisamaki na Siffin ntango Muawiya mpe Amr bin al-As baboyaki liloba “mokonzi ya bandimi” (uta na Ali, lisolo ya Isa bin Abdullah al-Hashimi).

Esakweli: Hudaybiya, 6 H (628); kokokisama: bosambisi ya Siffin, 37 H (657)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 1, s. 116-117 (el-Bâbü'l-evvel fî mu'cizâti nebiyyinâ Muhammed)

2194. Na kolanda lisolo ya Ubayy bin Kaab, alobaki: “Pesa umma oyo nsango malamu ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kolanda lisolo ya Ubayy bin Kaab, alobaki: “Pesa umma oyo nsango malamu ya lokumu, ya bonene, ya elonga mpe ya nguya na mabele; moto oyo kati na bango asali mosala ya bomoi ya nsima mpo na mokili akozala na

eteni moko te na bomoi ya nsima", mpe ayebisaki ete umma na ye ekoyangela mabele (na ndimbola ya Sura at-Tawba, vɛrsɛ 33).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: eleko ya bilonga (nsima ya 11 H)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 89 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2195. Alobaki: "Nsima na ngai bozonga te bapagano oyo babetanaka kingo", mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: "Nsima na ngai bozonga te bapagano oyo babetanaka kingo", mpe alakisaki ete umma na ye ekobundana nsima na ye.

Esakweli: Hajj ya bolaeli, 10 H (632); kokokisama: mobulu nsima ya 35 H

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 90 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2196. Atunaki Abu Dharr, oyo azalaki kotambola na moskeyi na kosolola na Uthman...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki Abu Dharr, oyo azalaki kotambola na moskeyi na kosolola na Uthman: "Ozalaki kosolola nini na nkuku na Uthman?", mpe alobaki: "Yeba ete akoyina yo, mpe yo okoyina ye; oyo kati na bino mibale azali monyokoli akozala na mɔtɔ"; ntango Abu Dharr atunaki: "Nani kati na biso azali monyokoli?", alobaki: "E Abu Dharr, loba solo ata soki ezali bololo; okokutana na ngai na elaka na yo".

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 30–32 H (kobenganama ya Abu Dharr na Rabadha)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 489-490 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

2197. Alobaki na Talha: "Okobunda na Ali lokola monyokoli"

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Talha: "Okobunda na Ali lokola monyokoli".

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Jamal, 36 H (656)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 95 (fasl fî mu'cizât akvâlihî (gayb haberleri))

2198. Alobaki na Salman al-Farisi: "Bakotia motole ya Kisra na moto na yo", mpe na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Salman al-Farisi: "Bakotia motole ya Kisra na moto na yo", mpe na kozwama ya mboka motole yango etiamaki na moto na ye.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 16 H (637)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 131 (Bâb 11: gaybî haberleri)

2199. Apesaki na makomi Tamim ad-Dari mpe libota na ye etuka ya Bayt Aynun (Hebron)...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki na makomi Tamim ad-Dari mpe libota na ye etuka ya Bayt Aynun (Hebron) ya mabele ya Sham, oyo naino ezwamaki te, na likambo “ntango Allah akopesa ngai mabele” (ayebisaki liboso kozwama yango).

Esakweli: 9 H; kokokisama: 15–16 H (636–637)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 135 (Bâb 11: gaybî haberleri)

2200. Alimbolaki mɔtɔ oyo Zurara bin Amr ya etuluku ya Nakha amonaki na ndɔtɔ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alimbolaki mɔtɔ oyo Zurara bin Amr ya etuluku ya Nakha amonaki na ndɔtɔ etandami kati na ye mpe mwana na ye, ete ezali mobulu oyo ekobima nsima na ye, oyo kosopa makila ya bandimi ekozala elɛngi koleka mafuta ya nzoi mpe mai; alobaki: “Soki okufi, mwana na yo akomona yango; soki mwana na yo akufi liboso, yo okomona yango”, mpe na bosɛngi ya Zurara abondelaki: “E Allah, monisa ye mobulu yango te”; Zurara akufaki liboso ya mwana na ye, mpe mwana na ye azalaki kati na bato oyo balongolaki Uthman na bokalifa.

Esakweli: etuluku ya Nakha, Muharram 11 H (632) (na kolanda buku); kokokisama: 35 H (656)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -2 (2023), "Zürâre b. Amr'ın Gelirken Yolda Gördüğü Rüyayı Peygamberimiz Aleyhisselâma Anlatıp Yordurması" (kitabın dipnotu: İbn Hacer, el-İsâbe, c:1, s:548; Halebî, İnsanu'l-uyûn, c:3, s:279)

42 · Nsango na ye oyo ekokisamaki nsima ya liwa na ye: eleko ya Bana ya Umayya (41–132 H)

2201. Ayebisaki ete nsima ya bosakoli mpe bokalifa, bokonzi ya “kosuama” mpe ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya bosakoli mpe bokalifa, bokonzi ya “kosuama” mpe ya “makasi” ekoya.

Kokokisama: nsima ya 41 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.114; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 197; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 264, 341; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen)

2202. Alobaki mpo na mwana ya mwana na ye Hasan: “Mwana na ngai oyo azali mokonzi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na mwana ya mwana na ye Hasan: “Mwana na ngai oyo azali mokonzi (sayyid); Allah akosangisa na nzela na ye bituluku mibale minene ya Baislam”.

Kokokisama: 41 H (661)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.225; İbn Kesîr s.162; 1000 Mucize no.460 (s.453); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3629; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; A'zamî, el-Câmiu'l-Kâmil, Sîre, bâb 598; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 226; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 303-304; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 313; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 142; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Sulh 9, Menâkıb 25, Fedailu'l-Ashâb 22, Fiten 20 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1746, c./s. 6/500-501]

2203. Alobaki na Muawiya: “Soki ozwi bokonzi, banga Allah mpe zala na bosembo”, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muawiya: “Soki ozwi bokonzi, banga Allah mpe zala na bosembo”, mpe alakisaki bokonzi na ye.

Kokokisama: 41–60 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.229; 1000 Mucize no.463 (s.456); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 198; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 305; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 106, hadis no. 97/6 sonrası

2204. Amonaki na ndɔtɔ na ye ete Bana ya Umayya bazali kopumbwa likolo ya minbar na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amonaki na ndɔtɔ na ye ete Bana ya Umayya bazali kopumbwa likolo ya minbar na ye.

Kokokisama: 41–132 H (661–750)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.298; 19. Mektup listesi (183.txt) no.20; 1000 Mucize no.988 (s.801); web: Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 200 saltanatını haber vermesi); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 349; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 106, hadis no. 97/6 sonrası; Kütüb-i Sitte: Tirmizî

2205. Ayebisaki ete bokonzi ya Bana ya Umayya ekobima, ete mingi kati na bakonzi na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bokonzi ya Bana ya Umayya ekobima, ete mingi kati na bakonzi na yango bakozala banyokoli, mpe ete Yazid mpe al-Walid bakozala kati na bango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 41–132 H (661–750)

LIZIBA Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret (s. 153)

2206. Atiaki lobɔkɔ na ye na moto ya Abdullah bin Hawala mpe ayebisaki: “Ntango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atiaki lobɔkɔ na ye na moto ya Abdullah bin Hawala mpe ayebisaki: “Ntango okomona bokalifa ekiti na Mabele Mosantu (Sham), koninganinga ya mabele, makama mpe makambo minene ekomi pene; na mokolo wana Ngonga ya nsuka ekozala pene na bato koleka lobɔkɔ na ngai oyo na moto na yo”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bokalifa kokende na Sham, 41 H (661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 198 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2207. Alobaki na Muawiya: “Soki Allah alatisi yo simisi (soki akomisi yo moyangeli ya...)”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muawiya: “Soki Allah alatisi yo simisi (soki akomisi yo moyangeli ya makambo ya umma na ngai), okozala ndenge nini?”; na motuna ya Umm Habiba: “Allah akopesa ndeko na ngai yango?”, alobaki: “Ee, kasi ekozala na mabunga mosusu (hanat)” (masolo ya Aisha mpe Umm Habiba).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 41–60 H (661–680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 198 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2208. Ntango amonaki na ndɔtɔ ete Bana ya Umayya bazali kosakola khutba moko moko na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango amonaki na ndɔtɔ ete Bana ya Umayya bazali kosakola khutba moko moko na minbar na ye mpe ayokaki mawa, Sura al-Kawthar mpe Sura al-Qadr ekitaki; maloba “eleki sanza nkoto moko” etalelami lokola elembo ya bokonzi ya Bana ya Umayya, mpe na kotanga ya al-Qasim bin al-Fadl, bokonzi yango ewumelaki mpenza sanza nkoto moko (lisolo ya Hasan bin Ali).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 41–132 H (661–750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 201 (Emevîlerin (Benî Ümeyye) saltanatını haber vermesi)

2209. Alobaki na Muadh bin Jabal: “Bozwa makabo tango ezali makabo; ntango ekokoma...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Muadh bin Jabal: “Bozwa makabo tango ezali makabo; ntango ekokoma lifuta ya mabe mpo na lingomba, bozwa te, kasi bokokoka kotika yango te mpo na bobola mpe bosɛngi. Libanga ya konika ya Islam ezali

kobaluka; Buku mpe mokonzi bakokabwana, bino bokabwana na Buku te. Bakonzi bakoya oyo, soki botosi bango, bakobungisa bino nzela; soki botosi bango te, bakoboma bino", mpe asɛngaki ete bayika mpiko lokola basahaba ya Isa.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 262 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2210. Ayebisaki: "Nsima na ngai bakonzi bakozala oyo na bikuke na bango mobulu..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Nsima na ngai bakonzi bakozala oyo na bikuke na bango mobulu ekofukama lokola bisika ya kolala ya bakamela; bakopesa moto eloko ya mokili te kozanga ete bazwa na lingomba na ye ndenge moko" (lisolo ya Abdullah bin al-Harith).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 262 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2211. Ayebisaki: "Bisimbeli ya Islam ekofungwama moko moko; ntango esimbeli moko..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Bisimbeli ya Islam ekofungwama moko moko; ntango esimbeli moko ekofungwama, bato bakosimba oyo ezali nsima na yango; ya liboso oyo ekofungwama ezali bosambisi (boyangeli na bosembo), mpe ya nsuka ezali losambo" (lisolo ya Abu Umama al-Bahili).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: banda 41 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2212. Atunaki Muawiya, oyo azalaki na nsima na ye likolo ya nyama: "Eteni nini ya..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki Muawiya, oyo azalaki na nsima na ye likolo ya nyama: "Eteni nini ya nzoto na yo esimbi ngai?"; ntango azwaki eyano: "Libumu na ngai", abondelaki: "E Allah, tondisa ye na boyebi mpe na motema molai"; Muawiya ayebanaki na motema molai na ye (lisolo ya Wahshi).

Eleko ya Madina (8–11 H); kokokisama: 41–60 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 293 (duaların kabulündeki mucizeler)

2213. Ayebisaki ete Abdullah bin Salam azali moto ya Paladiso mpe akotikala na Islam...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Abdullah bin Salam azali moto ya Paladiso mpe akotikala na Islam kino akokufa (ndimbola ya ndɔtɔ ya likonzi mpe ya esimbeli).

Kokokisama: 43 H (663)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.246, 360; İbn Kesîr s.148, 167; 1000 Mucize no.452 (s.444), no.989 (s.802); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 221; c. 2, s. 301; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 248-249, 315-316; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menâkibu'l- Ensâr 19; Müslim, Fezâilu's-Sahabe 147, (2483) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4462, c./s. 13/8]

2214. Alobaki: “Mampinga ya liboso oyo ekobundisa engumba ya Kaisala elimbisami”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mampinga ya liboso oyo ekobundisa engumba ya Kaisala elimbisami”; kozinga ya liboso ya Konstantinopoli.

Kokokisama: 49–52 H (669–672)

LIZIBA İbn Kesîr s.165; 1000 Mucize no.466 (s.459); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 190; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 309; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî 2924

2215. Ayebisaki ete moto moko ya umma na ye, kombo na ye Sila bin Ashyam, akobima

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto moko ya umma na ye, kombo na ye Sila bin Ashyam, akobima.

Kokokisama: katikati ya ekeke ya 1 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.156; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 226

2216. Ayebisaki ete Qadariyya (“Bamajusi ya umma oyo”) mpe bituluku lokola Rafida...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Qadariyya (“Bamajusi ya umma oyo”) mpe bituluku lokola Rafida bakobima.

Kokokisama: nsuka ya ekeke ya 1 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.340; 19. Mektup listesi (183.txt) no.88; 1000 Mucize no.564 (s.572); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 251; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Sünnet 17, (4691); Ebu Davud, Sünnet 17, (4692) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4847, c./s. 14/35; no. 4846, c./s. 14/34]

2217. Ayebisaki ete bato oyo mitema na bango ezali na bogumbami bakotika mavɛrsɛ ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo mitema na bango ezali na bogumbami bakotika mavɛrsɛ ya polele mpe bakolanda mavɛrsɛ oyo ezali na ndimbola ya kobombama.

Kokokisama: banda ekeke ya 1 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.338; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim

2218. Ayebisaki ete Irak ekopekisa dirham mpe bilembo ya komeka na yango, mpe Sham...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Irak ekopekisa dirham mpe bilembo ya komeka na yango, mpe Sham mpe Ezipito dinari mpe bilembo ya komeka na yango.

Kokokisama: banda nsuka ya ekeke ya 1 H (na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.559 (s.569); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 189; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 261; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 33, (2896); Ebu Davud, Harac 29, (3035) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4792, c./s. 13/443]

2219. Ayebisaki ete bakobunda na Baturki ya miso mike, ya zolo ya patatalu, ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakobunda na Baturki ya miso mike, ya zolo ya patatalu, ya bilongi lokola nguba.

Kokokisama: ekeke ya 1 H – 656 H (kobundisama na Bamongoli)

LIZIBA İbn Kesîr s.172; 19. Mektup listesi (183.txt) no.111; 1000 Mucize no.492 (s.482); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3587; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 313-314, 312-313; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 315; Kütüb-i Sitte: Buharî, Cihad 95, 96, Menâkıb 25; Müslim, Fiten 62, (2912); Ebu Davud, Melahim 9, (4303, 4304); İbn Mâce 4099 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5017, c./s. 14/305; no. 7241]

2220. Ayebisaki ete mabele ezingamaki mpo na ye, amonaki ɛsti mpe wɛsti na yango, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mabele ezingamaki mpo na ye, amonaki ɛsti mpe wɛsti na yango, mpe ete bokonzi ya umma na ye ekokoma kino bisika oyo emonisamaki na ye; na ntango ya basahaba bilonga esalemaki na Azia, Afrika mpe Ulaya, mpe bokonzi ya Persia mpe ya Baroma esilaki.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bilonga ya eleko ya basahaba (ekeke ya 1 H / ekeke ya 7)

LIZIBA 1000 Mucize no.476 (s.466), no.496 (s.489); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 369; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 237, 396; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 311; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 136; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 98; al-shia.org (Farsça mucize listeleri); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 19, (2889); Tirmizî, Fiten 14, (2177); Ebu Davud, Fiten 1, (4252) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5575, c./s. 15/422]

2221. Ayebisaki: “Nsima na ngai etuluku moko ekoya oyo ekozwa bokonzi na kobomana...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Nsima na ngai etuluku moko ekoya oyo ekozwa bokonzi na kobomana moko na mosusu” (lisolo ya Ammar bin Yasir).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ekeke ya 1 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 205 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2222. Ayebisaki: “Satana akoganga na Sham, mpe biteni mibale na misato ya bato na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Satana akoganga na Sham, mpe biteni mibale na misato ya bato na yango bakoboya bokonzi ya Allah (qadar)” (lisolo ya Abu Hurayra); kobima ya Qadariyya na Sham.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsuka ya ekeke ya 1 H – ebandeli ya ekeke ya 2 H (Ghaylan mpe Qadariyya)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 227 (Vehb, Kurazî, Gaylân ve Velîd'i haber vermesi)

2223. Amr bin al-Hamiq, oyo azalaki kokima bato ya Muawiya, alobaki na Rifaa bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Amr bin al-Hamiq, oyo azalaki kokima bato ya Muawiya, alobaki na Rifaa bin Shaddad oyo azalaki elongo na ye: “Mosakoli ya Allah ayebisaki ngai ete bajini mpe bato bakosangana na makila na ngai”; liboso asilisa koloba, nyoka eswaki ye, nsima bato ya bafarasi oyo bakokaki bakataki moto na ye, mpe yango ezalaki moto ya liboso na Islam oyo ememamaki (uta esika moko kino esika mosusu).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: pene na 50–51 H (670–671), pene na Mosul

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 241 (Amr b. Hamık'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2224. Ayebisaki: “Likambo ya umma oyo ekotambola malamu kino bakoloba te mpo na bana...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Likambo ya umma oyo ekotambola malamu kino bakoloba te mpo na bana (ya basambeli bikeko) mpe mpo na qadar”; “Maloba mpo na qadar etikelami bato mabe ya umma na ngai na ntango ya nsuka” (masolo ya Ibn Abbas, Abu Hurayra, Abu Musa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsuka ya ekeke ya 1 H mpe nsima (bowelani mpo na qadar)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 252 (Râfıza, Kaderiyye, Mürcie ve zındıkları haber vermesi)

2225. Ayebisaki kobima ya makambo oyo na koloba: “Mpo na umma na ngai nazali kobanga...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki kobima ya makambo oyo na koloba: “Mpo na umma na ngai nazali kobanga makambo misato: kozela mbula na nzela ya minzoto, bonyokoli ya mokonzi mpe koboya qadar” (masolo ya Jabir bin Samura, Anas, Abu Umama).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsuka ya ekeke ya 1 H mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 263 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2226. Ayebisaki ete mwasi na ye Maymuna akokufa na Maka te; akufaki na Sarif (esika...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mwasi na ye Maymuna akokufa na Maka te; akufaki na Sarif (esika oyo babalaki).

Kokokisama: 51 H (na lisolo moko 38 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.219; İbn Kesîr s.169; 1000 Mucize no.465 (s.458); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 252; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 317

2227. Ayebisaki ete etuluku moko ekobomama kozanga ntina na etuka ya Adhra na Sham...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekobomama kozanga ntina na etuka ya Adhra na Sham (Hujr bin Adi mpe baninga na ye).

Kokokisama: 51 H (671)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.240; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 240; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 124; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 92-93

2228. Ali alobaki na bato ya Irak: “Bato sambo kati na bino bakobomama na Adhra...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali alobaki na bato ya Irak: “Bato sambo kati na bino bakobomama na Adhra; lisese na bango ezali lokola Bato ya libulu (Ashab al-Ukhdud)”; Hujr bin Adi mpe baninga na ye babomamaki kuna.

Esakweli: 36–40 H; kokokisama: 51 H (671)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 241 (Azrâ'da haksız yere öldürülecekleri haber vermesi)

2229. Alobaki na Qays bin Kharasha: “Moto moko te akokoka kosala yo mabe”; Qays...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Qays bin Kharasha: “Moto moko te akokoka kosala yo mabe”; Qays akufaki liboso Ubaydullah bin Ziyad akoka konyokola ye.

Kokokisama: 55–65 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.263; 1000 Mucize no.872 (s.731); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 254; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 334

2230. Alobaki na etuluku moko ya basahaba na ye: “Moto ya nsuka kati na bino oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na etuluku moko ya basahaba na ye: “Moto ya nsuka kati na bino oyo akokufa akozala na mɔtɔ”; Samura bin Jundab akufaki na kokwea na nzungu ya mai ya moto makasi.

Kokokisama: 58–59 H (678–679)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.242; web: Heysemî, Mecmau'z-zevâid, K. Alâmâti'n-nübüvve, bâbü ihbârihî bi'l-muğayyebât, no 14077-14078; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 245; ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 95-96; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 318-319; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132

2231. Alobaki: “Kobeba ya umma na ngai ekozala na mabɔkɔ ya bilenge mosusu ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Kobeba ya umma na ngai ekozala na mabɔkɔ ya bilenge mosusu ya Quraysh”; komibomba epai ya Allah liboso ya ebandeli ya mobu ntuku motoba.

Kokokisama: nsima ya 60 H (680)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.249; 1000 Mucize no.578 (s.577); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3605; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 236; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 321, 322; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fiten 3, Menakıb 25 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4825, c./s. 13/513]

2232. Ayebisaki ete Ibn Abbas akobungisa miso na bobange na ye mpe akokoma moto ya mayele

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ibn Abbas akobungisa miso na bobange na ye mpe akokoma moto ya mayele.

Kokokisama: 60–68 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.265; 1000 Mucize no.481 (s.473); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 247; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 335; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 126; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 96

2233. Ayebisaki Zayd bin Arqam ete akobika na bokɔnɔ na ye, kasi ete nsima na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Zayd bin Arqam ete akobika na bokɔnɔ na ye, kasi ete nsima na ye akokufa miso.

Kokokisama: 60–68 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.266; 1000 Mucize no.265 (s.239), no.920 (s.757); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 241; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 335; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 126; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 97; Kütüb-i Sitte (kısmen): kısmen: Ebû Dâvûd 3102 (sunnah.com)

2234. Ayebisaki ete nsima ya mobu ntuku motoba libota moko ekoya oyo ekobungisa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya mobu ntuku motoba libota moko ekoya oyo ekobungisa losambo mpe ekolanda bamposa na yango.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsima ya 60 H (680 mpe nsima)

LIZIBA 1000 Mucize no.470 (s.463); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 236; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 322

2235. Ayebisaki ete libota moko ekoya oyo ekotanga Korani kasi ekoleka bakingo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete libota moko ekoya oyo ekotanga Korani kasi ekoleka bakingo na bango te, mpe ete Korani ekotangama na bituluku misato: mondimi, moto ya bilongi mibale mpe moto mabe.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsima ya 60 H (680 mpe nsima)

LIZIBA 1000 Mucize no.471 (s.463)

2236. Alobaki: “Libota oyo ya Quraysh ekobebisa bato; soki ekoki, bato bamibatela...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Libota oyo ya Quraysh ekobebisa bato; soki ekoki, bato bamibatela mosika na bango”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 60 H (eleko ya Bana ya Umayya)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3604

2237. Alobaki na Kaab bin Ujra: “Allah abatela yo na bokonzi ya bato ya liboma”, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Kaab bin Ujra: “Allah abatela yo na bokonzi ya bato ya liboma”, mpe ayebisaki ete nsima na ye bakonzi bakoya oyo bakolanda nzela na ye te mpe bakosala na sunna na ye te (lisolo ya Jabir bin Abdullah).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 60 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 194 (kendisinden sonra olacakları haber vermesi ve haber verdiği gibi çıkması)

2238. Alobaki: “Moko ya banyokoli ya Bana ya Umayya akobima makila na zolo likolo ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moko ya banyokoli ya Bana ya Umayya akobima makila na zolo likolo ya minbar na ngai oyo”; Amr bin Said bin al-As abimaki makila na zolo likolo ya minbar mpe makila etiolaki na mabaku ya minbar (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: boyangeli ya Amr bin Said na Madina, pene na 60–61 H (680–681)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 201 (Emevîlerin (Benî Ümeyye) saltanatını haber vermesi)

2239. Ali, ntango azalaki kozonga uta na Siffin, ayebisaki oyo ekoya nsima na koloba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali, ntango azalaki kozonga uta na Siffin, ayebisaki oyo ekoya nsima na koloba: “Boyina te bokonzi ya Muawiya; soki bobungisi ye, bokomona mito ekokwea na mapeka” (lisolo ya ash-Shabi).

Esakweli: 37–38 H; kokokisama: nsima ya 60 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 236 (Kureyş'ten birtakım gençleri ve altmış yılının başını haber vermesi)

2240. Ayebisaki na kopesa kombo: “Likambo ya umma na ngai ekotikala kotelema na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki na kopesa kombo: “Likambo ya umma na ngai ekotikala kotelema na bosembo kino moto ya liboso oyo akobuka yango, mobali moko ya Bana ya Umayya oyo babengaka Yazid, akobima” (masolo ya Abu Dharr mpe Abu Ubayda).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 60–64 H (680–683)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 236 (Kureyş'ten birtakım gençleri ve altmış yılının başını haber vermesi)

2241. Ntango azalaki kotangela Muadh bin Jabal mobulu oyo ekoya lokola biteni ya butu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotangela Muadh bin Jabal mobulu oyo ekoya lokola biteni ya butu ya molili, ntango akomaki na ya mitano, alobaki: “Yazid; Allah apambola Yazid te”, mpisoli ezalaki kotiola na miso na ye, mpe alobaki: “Bayebisaki ngai liwa ya Husayn, bamemelaki ngai mabele na ye, mpe bayebisaki ngai mobomi na ye”; ntango akomaki na oyo elandaki, alobaki: “Al-Walid; ezali kombo ya Farao, akobuka mibeko ya Islam, mpe moto moko ya libota na ye akosopa makila na ye”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 60–61 H (Yazid, Karbala), 125–126 H (koboma ya al-Walid bin Yazid)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 237 (Kureyş'ten birtakım gençleri ve altmış yılının başını haber vermesi)

2242. Ayebisaki: “Mawa na Baarabu mpo na mabe oyo ekomi pene: na ebandeli ya mobu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Mawa na Baarabu mpo na mabe oyo ekomi pene: na ebandeli ya mobu ntuku motoba, biloko ya bato oyo bamitiki na moto ekotalelama lokola biloko ya bitumba, sadaka lokola nyongo ya bozito, litatoli ekopesama na kotalela bondeko, mpe bosambisi na kotalela bamposa” (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 60 H (680) mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 237 (Kureyş'ten birtakım gençleri ve altmış yılının başını haber vermesi)

2243. Ayebisaki ete mwana ya mwana na ye Husayn akobomama shahidi na libongo ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mwana ya mwana na ye Husayn akobomama shahidi na libongo ya Efrate (Karbala); anzelu Jibrili amonisaki mabele yango.

Kokokisama: 61 H (680)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.253; İbn Kesîr s.171; 19. Mektup listesi (183.txt) no.18; 1000 Mucize no.469 (s.462); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 212; c. 2, s. 213; c. 2, s. 214; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 324-325, 325; Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 68; c. 3, s. 904; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 93; ayrıca: N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Hz. Ali'nin ve Hz. Hüseyin'in Kerbelâ'daki Hatıraları" (kitabın dipnotu: Ahmed b. Hanbel, Müsned, c:1, s:85; Dineveri, Kitâbu'l-ahbâr, s:251-253)

2244. Ntango azalaki kotala Husayn, oyo Umm al-Fadl atiaki na mabolongo na ye...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotala Husayn, oyo Umm al-Fadl atiaki na mabolongo na ye, mpisoli etondaki na miso na ye mpe alobaki: “Jibrili ayaki mpe ayebisaki ngai ete umma na ngai ekoboma mwana na ngai oyo, mpe amemelaki ngai mabele na ye ya motane”.

Esakweli: eleko ya Madina (4–11 H); kokokisama: 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 212 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2245. Anzelu ya mbula, oyo asɛngaki ndingisa ya kotala ye, alobaki mpo na Husayn oyo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Anzelu ya mbula, oyo asɛngaki ndingisa ya kotala ye, alobaki mpo na Husayn oyo amataki na lipeka na ye: “Umma na yo ekoboma ye; soki olingi, nakolakisa yo esika oyo akobomama”, mpe amemaki mabele ya motane; Umm Salama abatelaki mabele yango, mpe bayokaki ete esika yango ezali Karbala (lisolo ya Anas).

Esakweli: eleko ya Madina (4–11 H); kokokisama: 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 212 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2246. Apesaki Umm Salama mabele oyo anzelu Jibrili amemaki mpe alobaki: “Tia yango na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Apesaki Umm Salama mabele oyo anzelu Jibrili amemaki mpe alobaki: “Tia yango na molangi; ntango ekobongwana makila, yeba ete mwana na ngai abomami” (lisolo ya Umm Salama).

Esakweli: eleko ya Madina (4–11 H); kokokisama: 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 213 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2247. Alobaki: “Ezali lokola nazali komona mbwa moko ya langi ndenge na ndenge oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ezali lokola nazali komona mbwa moko ya langi ndenge na ndenge oyo ezali kotia monoko na yango na makila ya bato ya libota na ngai”; na Karbala, ntango Husayn amonaki Shimr bin Dhil-Jawshan, oyo nzoto na ye ezalaki na baras, alobaki: “Allah mpe Mosakoli na Ye balobaki solo” (lisolo ya Muhammad bin Amr bin Hasan).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Karbala, 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 213 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2248. Alobaki: “Mwana na ngai oyo akobomama na esika oyo babengaka Karbala; moto...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mwana na ngai oyo akobomama na esika oyo babengaka Karbala; moto nyonso kati na bino oyo akozala kuna asalisa ye”; Anas bin al-Harith, oyo ayokaki yango, akendaki na Karbala mpe akufaki shahidi elongo na Husayn.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Karbala, 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 213 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2249. Ntango Ali akomaki na esika oyo kunda ya Husayn ekozala, alobaki: “Awa ezali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ali akomaki na esika oyo kunda ya Husayn ekozala, alobaki: “Awa ezali esika oyo banyama na bango bakofukama, mikumba na bango ekotiama mpe makila na bango ekosopama; bilenge ya libota ya Muhammad bakobomama na patatalu oyo, mpe likolo mpe mabele ekolelela bango” (lisolo ya al-Asbagh bin Nubata).

Esakweli: 36–40 H; kokokisama: Karbala, 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2250. Allah amoniselaki ye: “Mpo na Yahya bin Zakariya nabomaki bato nkoto ntuku...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Allah amoniselaki ye: “Mpo na Yahya bin Zakariya nabomaki bato nkoto ntuku sambo; mpo na mwana ya mwana na yo mwasi nakoboma nkoto ntuku sambo mpe nkoto ntuku sambo” (lisolo ya Ibn Abbas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 61 H (kozongisa mabe ya al-Mukhtar 66–67 H mpe nsima)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2251. Ayebisaki ete bato ya Madina bakobomama na Harra

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato ya Madina bakobomama na Harra.

Kokokisama: 63 H (683)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.260; 1000 Mucize no.478 (s.468); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 240; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 330-331; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 125; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 95-96; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Fiten 2, (4261); İbnu Mace, Fiten 10, (3958) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4760, c./s. 13/369-370]

2252. Ayebisaki ete ntango bana ya al-Hakam bin Abi al-As bakokoma ntuku misato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango bana ya al-Hakam bin Abi al-As bakokoma ntuku misato, bakozala kobalusa bomengo ya Allah kati na bango.

Kokokisama: 64–132 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.296; web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 200 saltanatını haber vermesi); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 347-348; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 126-127; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 97-98

2253. Ntango basɛngaki libondeli mpo na mwana moke an-Numan bin Bashir, ayebisaki ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango basɛngaki libondeli mpo na mwana moke an-Numan bin Bashir, ayebisaki ete akozala na bomoi na lokumu mpe akokufa shahidi lokola noko na ye Abdullah bin Rawaha, ete akokende na Sham mpe akobomama na moto moko ya bilongi mibale ya Sham; an-Numan, ntango azalaki moyangeli ya Hims, alingaki kokima nsima ya liwa ya ad-Dahhak bin Qays, mpe bato ya Hims babomaki ye.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Marwan bin al-Hakam, pene na 64–65 H (684)

LIZIBA 1000 Mucize no.922 (PDF s.762); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 243

2254. Alobaki na Abdullah bin az-Zubayr: “Mawa na bato mpo na yo, mpe mawa na yo mpo...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abdullah bin az-Zubayr: “Mawa na bato mpo na yo, mpe mawa na yo mpo na bato”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 64–73 H

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2255. Mpo na al-Hakam bin Abi al-As oyo asɛngaki ndingisa ya kokɔta epai na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na al-Hakam bin Abi al-As oyo asɛngaki ndingisa ya kokɔta epai na ye, alobaki: “Bopesa ye ndingisa; azali nyoka to mwana ya nyoka. Bolakeli mabe ezala likolo na ye mpe likolo ya bato oyo bakobima na loketo na ye, longola bandimi kati na bango, mpe bazali moke. Bakozwa lokumu na mokili, mpe bakokitisama na bomoi ya nsima” (lisolo ya Amr bin Murra al-Juhani).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 64–132 H (Bana ya Marwan)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 201 (Emevîlerin (Benî Ümeyye) saltanatını haber vermesi)

2256. Alobaki mpo na al-Hakam bin Abi al-As: “Ezali lokola nazali komona bana na ye...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na al-Hakam bin Abi al-As: “Ezali lokola nazali komona bana na ye bazali komata mpe kokita na minbar na ngai” (lisolo mursal ya az-Zuhri mpe Ata al-Khurasani).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 64–132 H (684–750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 201 (Emevîlerin (Benî Ümeyye) saltanatını haber vermesi)

2257. Mpo na al-Hakam bin Abi al-As oyo alekaki pembeni na ye, alobaki: “Mawa na umma...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na al-Hakam bin Abi al-As oyo alekaki pembeni na ye, alobaki: “Mawa na umma na ngai mpo na bato oyo bazali na loketo ya moto oyo” (lisolo ya Jubayr bin Mutim).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 64–132 H (684–750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 201 (Emevîlerin (Benî Ümeyye) saltanatını haber vermesi)

2258. Alobaki: “Mokosi moko mpe mobomi moko (mubir) bakobima na Thaqif”; kobima ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mokosi moko mpe mobomi moko (mubir) bakobima na Thaqif”; kobima ya al-Mukhtar ath-Thaqafi mpe ya al-Hajjaj.

Kokokisama: 66 H mpe 73–95 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.267, 273; 19. Mektup listesi (183.txt) no.14, 84; 1000 Mucize no.479-480 (s.470); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 225; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 336-337; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 321; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 142; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 122; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 44, (2221); Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 229, (2545) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4823, c./s. 13/511; no. 4821, c./s. 13/505-506]

2259. Na lipamboli ya libondeli oyo, Saad alakelaki mabe mobali moko ya Kufa (Abu...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na lipamboli ya libondeli oyo, Saad alakelaki mabe mobali moko ya Kufa (Abu Sada) oyo afundaki ye epai ya Umar na koloba: “Akabolaka na bosembo te, akendaka na etumba te”: “Soki azali mokosi, bakisa bomoi na ye, bakisa bobola na ye (kufisa miso na ye), mpe kotisa ye na mobulu”; mobali yango akomaki mobange mpenza mpe mobola, azalaki kotyola basali basi na banzela mpe koloba: “Bolakeli mabe ya Saad ekwelaki ngai” (na lisolo moko, akufaki miso mpe abomamaki na mobulu ya al-Mukhtar).

Bolakeli mabe: 21 H (642), Kufa; kokokisama: kino 66–67 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 280 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

2260. Alobaki mpo na nsɔngɛ ya likonga oyo ezalaki na tolo ya Rafi bin Khadij: “Na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na nsɔngɛ ya likonga oyo ezalaki na tolo ya Rafi bin Khadij: “Na Mokolo ya Lisekwa nakotatola mpo na yo”; mpota efungwamaki mibu mingi nsima mpe ebomaki ye lokola shahidi.

Kokokisama: 73–74 H (693)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.248; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 221; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 320

2261. Alakisaki ete al-Hajjaj akoboma Abdullah bin az-Zubayr lokola shahidi

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alakisaki ete al-Hajjaj akoboma Abdullah bin az-Zubayr lokola shahidi.

Kokokisama: 73 H (692)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.273; 19. Mektup listesi (183.txt) no.23; 1000 Mucize no.479-480 (s.470); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâilu's-Sahâbe 229, (2545); Tirmizî, Fiten 44, (2221) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4821, c./s. 13/505-506; no. 4823, c./s. 13/511]

2262. Umar, ntango ayebaki ete bato ya Irak babwakelaki moyangeli na bango mabanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umar, ntango ayebaki ete bato ya Irak babwakelaki moyangeli na bango mabanga, asilikaki mpe alakelaki bango mabe: “E Allah, memela bango noki elenge ya Thaqif; asamba bango na bosambisi ya ntango ya bozoba”; na ntango wana al-Hajjaj azalaki naino abotami te.

Libondeli: eleko ya Umar (13–23 H); kokokisama: boyangeli ya al-Hajjaj na Irak, 75–95 H (694–714)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 225 (yalancıları ve deccalleri haber vermesi)

2263. Ali alakelaki bato ya Kufa mabe: “E Allah, tia elenge ya Thaqif likolo na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali alakelaki bato ya Kufa mabe: “E Allah, tia elenge ya Thaqif likolo na bango; alya bomobesu na bango, alata bilamba na bango ya nsuki, asamba na bosambisi ya ntango ya bozoba”; alimbolaki ye lokola “elenge oyo azali kobenda bilamba na ye mpe kotambola na lolendo”, mpe alobaki na mobali moko: “Okokufa te liboso okutana na elenge ya Thaqif”; al-Hajjaj ayaki (masolo ya al-Hasan, Malik bin Aws mpe Habib bin Abi Thabit).

Libondeli: 36–40 H; kokokisama: 75–95 H (694–714)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 225 (yalancıları ve deccalleri haber vermesi)

2264. Alobaki: “Ata soki kondima ezali na monzoto ya Thurayya, mibali ya Bana ya...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ata soki kondima ezali na monzoto ya Thurayya, mibali ya Bana ya Persia bakokoma epai na yango” (etalelami lokola elembo ya Imam Abu Hanifa).

Kokokisama: 80–150 H

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.86; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 263; Kütüb-i Sitte: Buharî, Tefsir, Cum'a 1; Müslim, Fezâilu's-Sahâbe (2546); Tirmizî, Menâkıb, (3229) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4549, c./s. 13/113]

2265. Alobaki mpo na Abdullah bin Busr: “Mwana oyo akowumela ekeke moko”, mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na Abdullah bin Busr: “Mwana oyo akowumela ekeke moko”, mpe awumelaki mibu nkama moko.

Kokokisama: 88–96 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.293; 1000 Mucize no.276 (s.255), no.916 (s.756); ayrıca: İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 101; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 345; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 39

2266. Mpo na mwana yango moko, oyo azalaki na eloko moko (bokɔnɔ ya mosuni moke) na...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mwana yango moko, oyo azalaki na eloko moko (bokɔnɔ ya mosuni moke) na elongi na ye, alobaki: “Akokufa te liboso eloko oyo na elongi na ye esila”, mpe akufaki kaka nsima ete elembo yango esilaki.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: pene na 88–96 H (707–715)

LIZIBA 1000 Mucize no.917 (s.756)

2267. Alobaki: “Bato bakolɛmbisa bakamela na bango mpo na koluka boyebi, kasi bakozwa...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bato bakolɛmbisa bakamela na bango mpo na koluka boyebi, kasi bakozwa moto ya mayele te oyo aleki moto ya mayele ya Madina” (etalelami lokola elembo ya Imam Malik).

Kokokisama: 93–179 H

LIZIBA İbn Kesîr s.176; 1000 Mucize no.484 (s.478); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 366; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, İlim 18, (2682) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4560, c./s. 13/131]

2268. Ayebisaki ete bakobundisa Inde

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakobundisa Inde.

Kokokisama: 93 H (712) mpe nsima

LIZIBA İbn Kesîr s.166; 1000 Mucize no.468 (s.461); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 311, 311-312; Kütüb-i Sitte: Nesâî

2269. Ayebisaki ete nsima ya bolamu, mabe ekoya, mpe nsima na yango bolamu ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya bolamu, mabe ekoya, mpe nsima na yango bolamu ya “milinga” (etalelami lokola elembo ya bosembo ya Umar bin Abd al-Aziz).

Kokokisama: 99–101 H (717–720)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.280; 1000 Mucize no.602 (s.590); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3606; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 259; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 253, 341; Kütüb-i Sitte: Buharî, Fiten 11, Menakıb 25; Müslim, İmaret 51, (1847); Ebu Davud, Fiten 1, (4244-4247) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4788, c./s. 13/435-436]

2270. Umar alobaki: “Moto moko ya libota na ngai, oyo azali na elembo ya mpota...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umar alobaki: “Moto moko ya libota na ngai, oyo azali na elembo ya mpota (shayn) na elongi, akobima mpe akotondisa mabele na bosembo”; Ibn Umar azalaki kozongela: “Soki ekoki nayeba azali nani”; yango ekokisamaki na Umar bin Abd al-Aziz, oyo mama na ye azalaki mwana mwasi ya Asim bin Umar.

Esakweli: eleko ya Umar (13–23 H); kokokisama: 99–101 H (717–720)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 199 (Ömer b. Abdülazîz'in hilafetini haber vermesi)

2271. Ali alobaki: “Bolakela Bana ya Umayya mabe te; kati na bango ezali mokonzi moko...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali alobaki: “Bolakela Bana ya Umayya mabe te; kati na bango ezali mokonzi moko ya bosembo”, mpe alakisaki Umar bin Abd al-Aziz.

Esakweli: 35–40 H; kokokisama: 99–101 H (717–720)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 200 (Ömer b. Abdülazîz'in hilafetini haber vermesi)

2272. Said bin al-Musayyab, liboso Umar bin Abd al-Aziz akoma kalifa, ayebisaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Said bin al-Musayyab, liboso Umar bin Abd al-Aziz akoma kalifa, ayebisaki bokalifa na ye na koloba: “Bakalifa bazali Abu Bakr mpe ba-Umar mibale; Umar mosusu bokoyeba ye noki”.

Esakweli: liboso ya 94 H; kokokisama: 99 H (717)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 200 (Ömer b. Abdülazîz'in hilafetini haber vermesi)

2273. Ayebisaki kobima ya Wahb bin Munabbih mpe ya Ghaylan al-Qadari

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki kobima ya Wahb bin Munabbih mpe ya Ghaylan al-Qadari.

Kokokisama: 100–125 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.288; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 227; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 343

2274. Ayebisaki ete Allah akotindela umma oyo, na ebandeli ya ekeke nyonso, moto moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Allah akotindela umma oyo, na ebandeli ya ekeke nyonso, moto moko oyo akozongisa sika lingomba na yango (mujaddid); buku elakisi Umar bin Abd al-Aziz mpo na ekeke ya liboso mpe Imam ash-Shafii mpo na ekeke ya mibale.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: ebandeli ya ekeke nyonso ya Hijra (ndakisa ya liboso pene na 100 H/718)

LIZIBA 1000 Mucize no.487 (s.479); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 258; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 342, 378; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd

2275. Alobaki: “Nsima ya mibu nkama moko, moto moko te kati na bato oyo bazali lelo...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nsima ya mibu nkama moko, moto moko te kati na bato oyo bazali lelo na mabele akotikala”; mosahaba ya nsuka akufaki na mibu 100–110 H.

Kokokisama: 110 H (728)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.291; İbn Kesîr s.174; 1000 Mucize no.482 (s.474); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 345; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fezâilu's-Sahabe 218, (2538); Tirmizî, Fiten 64, (2251) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5029, c./s. 14/320]

2276. Ayebisaki ete moto moko ya umma na ye, kombo na ye al-Walid, oyo aleki Farao na mabe, akobima

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto moko ya umma na ye, kombo na ye al-Walid, oyo aleki Farao na mabe, akobima.

Kokokisama: 125–126 H (743–744)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.295; 19. Mektup listesi (183.txt) no.112; 1000 Mucize no.475 (s.465); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 346; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 126; Tabersî, İ'lâmü'l-verâ, c. 1, s. 97

2277. Ayebisaki: “Kitoko ya mokili ekolongolama na mobu ya nkama moko na ntuku mibale...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Kitoko ya mokili ekolongolama na mobu ya nkama moko na ntuku mibale na mitano” (lisolo ya Abd al-Rahman bin Awf).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 125 H (743; liwa ya Hisham, kobukana ya bokonzi ya Bana ya Umayya)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 264 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2278. Ayebisaki: “Pembeni ya bomengo na bino bato misato, bango nyonso bana ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Pembeni ya bomengo na bino bato misato, bango nyonso bana ya bakalifa, bakobundana, mpe ekoleka epai ya moko te kati na bango; nsima bendele ya moindo ekobima na Khurasan” (lisolo ya Thawban).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama (na kolanda eteni): botomboki ya Bana ya Abbas, 129–132 H (747–750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 202 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2279. Ayebisaki: “Bendele ya moindo ekobima na Khurasan; eloko moko te ekozongisa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Bendele ya moindo ekobima na Khurasan; eloko moko te ekozongisa yango kino ekotelemisama na Iliya (Bayt al-Maqdis)” (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 129–132 H (747–750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 203 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2280. Ayebisaki bokonzi ya Bana ya Abbas

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki bokonzi ya Bana ya Abbas.

Kokokisama: 132 H (750)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.301; 19. Mektup listesi (183.txt) no.20; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 5. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 202; ayrıca: Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, s. 283; İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 354; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 106, hadis no. 97/6 sonrası

2281. Ayebisaki Umm al-Fadl ete azali na zemi mpe akobota mwana mobali; abelelaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Umm al-Fadl ete azali na zemi mpe akobota mwana mobali; abelelaki adhana na litoi ya Abdullah bin Abbas oyo abotamaki, mpe alobaki: “Kamata tata ya bakalifa mpe kende na ye”.

Esakweli: pene na mibu 3 liboso ya Hijra (pene na 619); kokokisama: 132 H (Bana ya Abbas)

LIZIBA Nişancızâde, Mir'ât-ı Kâinât'tan

2282. Butu moko alobaki na noko na ye Abbas: “Tala likolo, ozali komona nini?”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Butu moko alobaki na noko na ye Abbas: “Tala likolo, ozali komona nini?”; ntango azwaki eyano: “Thurayya”, alobaki: “Uta na loketo na yo, bato motango ya minzoto ya Thurayya bakokamba umma oyo; mibale kati na bango na eleko ya mobulu”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 132 H (750) mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 202 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2283. Ntango Abbas, alati bilamba ya pɛmbɛ, alekaki pembeni na ye, anzelu Jibrili...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abbas, alati bilamba ya pɛmbɛ, alekaki pembeni na ye, anzelu Jibrili alobaki: “Alati pɛmbɛ, kasi bana na ye bakolata moindo” (lisolo ya Ibn Abbas); Bana ya Abbas balataki bilamba ya moindo.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 132 H (750) mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 202 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2284. Ibn Abbas ayebisaki Muawiya liboso: “Bana ya Hashim bakozala na bokonzi, mpe...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Abbas ayebisaki Muawiya liboso: “Bana ya Hashim bakozala na bokonzi, mpe basalisi na bango bakozala bato ya Khurasan” (lisolo ya Aban bin al-Walid bin Uqba).

Esakweli: eleko ya Muawiya (41–60 H); kokokisama: 132 H (750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 203 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2285. Ayebisaki: “Na ntango oyo eleko ekokatana mpe mobulu ekomonana, moto moko ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Na ntango oyo eleko ekokatana mpe mobulu ekomonana, moto moko ya libota na ngai, oyo bakobenga as-Saffah, akobima mpe akokabola bomengo na mabɔkɔ etondi” (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 132–136 H (750–754)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 203 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2286. Nsango “as-Saffah, al-Mansur mpe al-Mahdi bazali ya biso (ya libota ya ndako)”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsango “as-Saffah, al-Mansur mpe al-Mahdi bazali ya biso (ya libota ya ndako)” esolamaki uta na Ibn Abbas, mpe bakalifa ya Bana ya Abbas bayaki na bankombo wana.

Esakweli: liboso ya 68 H; kokokisama: 132–169 H (750–785)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 203 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2287. Umar alobaki ete Bana ya Umayya bakokomisa Islam lokola eyebani lisusu te, ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umar alobaki ete Bana ya Umayya bakokomisa Islam lokola eyebani lisusu te, ete yango ekowumela mibu nkama moko na ntuku misato na eleko, mpe nsima Allah akotinda etuluku moko ya solo kitoko “lokola bantoma ya bakonzi” (lisolo ya al-Mughira bin Shuba).

Esakweli: eleko ya Umar (13–23 H); kokokisama: 132 H (750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 204 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2288. Ntango Umar bin Abd al-Aziz akundaki nyoka moko oyo azwaki ekufi na esobe, jini...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar bin Abd al-Aziz akundaki nyoka moko oyo azwaki ekufi na esobe, jini moko abelelaki ye mpe ayebisaki ete Mosakoli ya Allah ﷺ alobaki na nyoka yango (jini oyo kombo na ye Surraq): “Okokufa na esobe, mpe na mokolo yango moto oyo aleki malamu na mabele akokunda yo”, mpe ete bango bazali kati na bajini libwa oyo bapesaki ye boyokani.

Esakweli: eleko ya Maka; kokokisama: eleko ya Umar bin Abd al-Aziz (pene na 99–101 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 236 (Cinlerin İslâm'ı ve ondaki âyetler bâbı (fasıl))

2289. Alobaki na Abu Rayhana: “Okozala ndenge nini ntango okoleka epai ya etuluku...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Abu Rayhana: “Okozala ndenge nini ntango okoleka epai ya etuluku moko oyo ekangi nyama ya bomoi mpe ekomisi yango elembo ya kobwakela makonga (koboma na kokanga)?”, mpe ayebisaki likambo oyo akomona na mikolo ekoya.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bomoi ya Abu Rayhana nsima (Sham/Ezipito)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 252 (Ebû Reyhâne'ye haber vermesi)

2290. Ayebisaki: “Na umma na ngai ekozala na etuluku ya bato oyo bakatami...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Na umma na ngai ekozala na etuluku ya bato oyo bakatami ba-testicule; bosalela bango malamu” (lisolo ya Muawiya).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Bana ya Umayya mpe ya Bana ya Abbas

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 256 (ümmetinde hadımların olacağını haber vermesi)

2291. Ayebisaki: “Eloko ya liboso oyo ekobalusa Islam lokola babalusaka mbeki ekozala...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Eloko ya liboso oyo ekobalusa Islam lokola babalusaka mbeki ekozala masanga ya kolangwa (oyo bakomɛla na kombo mosusu)” (lisolo ya Abdullah bin Amr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Bana ya Umayya mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2292. Ayebisaki: “Nsima na ngai, bato ya umma na ngai bakozala oyo bakotanga Korani...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Nsima na ngai, bato ya umma na ngai bakozala oyo bakotanga Korani mpe bakoyekola mibeko ya lingomba; satana akoloba na bango: ‘Soki bokendaki epai ya mokonzi mpe bozwaki biloko na bango ya mokili, mpe bobatelaki lingomba na bino mosika’; yango ekosalema te: na nzete ya qatad kaka nzube nde ebukamaka, mpe na kopusana pene na bango kaka masumu” (lisolo ya Ibn Abbas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: eleko ya Bana ya Umayya mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2293. Ayebisaki ete nsima ya basakoli bakalifa bakoya oyo bakosala na buku ya Allah...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya basakoli bakalifa bakoya oyo bakosala na buku ya Allah, mpe nsima na bango bakonzi oyo bakozongisa mabe, bakoboma bato mpe bakomizwela bomengo (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya 41 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 264 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2294. Nsango: “Liboso mikolo mpe butu eleka, likambo ya umma oyo ekosangana na mobali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsango: “Liboso mikolo mpe butu eleka, likambo ya umma oyo ekosangana na mobali moko ya kingo monene (dakhm al-bulum)”; etalelami lokola elembo ya Muawiya (nzela as-Sari bin Ismail–ash-Shabi).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 41 H (661)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 305 (Hasan'ın seyyidliğini ve işi Muâviye'ye bırakacağını haber vermesi)

2295. Atunaki Abu Dharr: “Okosala nini ntango bato bakobomama mpe Ahjar az-Zayt...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki Abu Dharr: “Okosala nini ntango bato bakobomama mpe Ahjar az-Zayt ekozinda na makila?”; alobaki: “Kɔta na ndako na yo”, mpe na motuna: “Soki bayei likolo na ngai?”, apesaki ye toli ya kolata bibundeli te (“Na ntango wana okozala moninga na bango”), mpe soki azali kobanga kongɛnga ya mopanga, azipa elongi na ye.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: likambo ya Harra, 63 H (683)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 330 (Yezîd zamanındaki Harre vakasını haber vermesi)

2296. Alobaki: “Bomibomba epai ya Allah liboso ya ebandeli ya mobu ntuku sambo mpe...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bomibomba epai ya Allah liboso ya ebandeli ya mobu ntuku sambo mpe liboso ya bokonzi ya bana” (lisolo ya Abu Hurayra); Ibn Kathir akangisi yango na liwa ya Yazid, mpe na ntango ya Marwan mpe ya Abd al-Malik.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mibu 60–70 H (680–690)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 332 (Yezîd zamanındaki Harre vakasını haber vermesi)

2297. Umar bin Abd al-Aziz amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ elongo na Abu Bakr...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umar bin Abd al-Aziz amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ elongo na Abu Bakr, Umar, Uthman mpe Ali; alobaki: “Pusana”, mpe alobaki na ye: “Okozwa mokumba ya likambo ya umma oyo; salela bango na bosembo”, mpe akomaki kalifa (lisolo ya Qatada).

Ndɔtɔ: liboso ya 99 H; kokokisama: 99–101 H (717–720)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 342 (Ömer b. Abdülazîz'in devletine nebevî işaret)

2298. Ntango Marwan bin al-Hakam abotamaki mpe bamemaki ye mpo abondela mpo na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Marwan bin al-Hakam abotamaki mpe bamemaki ye mpo abondela mpo na ye, abondelaki te mpe alobaki: “Mwana ya Zarqa; kobeba ya umma na ngai ekozala na mabɔkɔ na ye mpe ya bakitani na ye”.

Esakweli: eleko ya Madina (mbotama ya Marwan); kokokisama: 64–132 H (684–750)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 348 (Emevî halifelerine dair toplu haberler)

2299. Nsango: “Ntango kalifa elenge ya Bana ya Umayya akobomama kozanga ntina kati na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsango: “Ntango kalifa elenge ya Bana ya Umayya akobomama kozanga ntina kati na Sham mpe Irak, botosi ekotyolama mpe makila ekosopama kozanga ntina” (uta na Abu ad-Darda; elimbolami mpo na koboma ya al-Walid bin Yazid).

Esakweli: liboso ya 32 H; kokokisama: koboma ya al-Walid bin Yazid, 126 H (744)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 352 (Emevî halifelerine dair toplu haberler)

2300. Nsango: “Nsima ya Uthman, bakonzi zomi na mibale ya Bana ya Umayya bakozala”...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsango: “Nsima ya Uthman, bakonzi zomi na mibale ya Bana ya Umayya bakozala” (uta na Hudhayfa; bamonisi ete bakobengama “bakonzi”, kasi “bakalifa” te).

Esakweli: liboso ya 36 H; kokokisama: eleko ya Bana ya Umayya, 41–132 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 362 (hepsi Kureyş'ten olan on iki imamı haber vermesi)

2301. Alobaki na Burayda al-Aslami: “Nsima na ngai mampinga ekotindama; zala na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Burayda al-Aslami: “Nsima na ngai mampinga ekotindama; zala na mampinga oyo ekokende na Khurasan, nsima fanda na engumba Marw; Dhul-Qarnayn atongaki yango mpe abondelaki lipamboli; mabe ekosimba bato na yango te” (Burayda afandaki na Marw mpe akufaki kuna).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kozwama ya Khurasan mpe liwa ya Burayda na Marw (62–63 H)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 89 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2302. Ayaki kotala ndako ya Ali mpe Fatima; nsima ya kolya (harisa, mafuta mpe tamari...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayaki kotala ndako ya Ali mpe Fatima; nsima ya kolya (harisa, mafuta mpe tamari oyo Umm Ayman atindaki), asukolaki nzoto, abalukaki epai ya kibla mpe abondelaki, nsima afukamaki na mpisoli; ntango Husayn atunaki, alobaki: “Lelo nasepelaki elongo na bino ndenge nasepelaki naino te; moninga na ngai Jibrili ayaki mpe ayebisaki ngai ete bakoboma bino mpe ete bisika ya liwa na bino (malita na bino) ekozala mosika moko na mosusu; nayokaki mawa mpe nabondelaki bolamu mpo na bino”; na motuna: “Ntango malita na biso ekozala epalangani, nani akotala biso?”, azongisaki: “Etuluku moko ya umma na ngai ekotala bino mpo na bolamu mpe bosembo epai na ngai; na Mokolo ya Lisekwa, na esika ya kotelema, nakotala bango, nakosimba bango na mabɔkɔ mpe nakobikisa bango na nsɔmɔ ya mokolo yango”.

Esakweli: eleko ya Madina (4–11 H); kokokisama: 40 H (Kufa), 50 H (Madina), 61 H (Karbala)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 94-95 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2303. Alobaki mpo na Abd al-Malik, mwana ya Marwan: “tata ya banyokoli minei (abu…)”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki mpo na Abd al-Malik, mwana ya Marwan: “tata ya banyokoli minei (abu al-jababira al-arbaa)”; Muawiya, nsima ete Abd al-Malik ayaki epai na ye mpe abimaki, atindaki Ibn Abbas alapa ndai mpo na kondimisa yango (bana minei ya Abd al-Malik — al-Walid, Sulayman, Yazid, Hisham — bakomaki bakalifa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 86–125 H (705–743)

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 98 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2304. Ntango Ali, Fatima, Hasan mpe Husayn bafandaki zingazinga na ye, alobaki…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ali, Fatima, Hasan mpe Husayn bafandaki zingazinga na ye, alobaki: “Bokozala ndenge nini ntango bokolala na mabele mpe malita na bino ekozala na bisika ekeseni?”; na motuna ya Hasan: “Na kokufa to na kobomama?”, alobaki: “Mwana na ngai, yo okobomama na ngɛngɛ na bonyokoli, ndeko na yo akobomama na bonyokoli (na mposa ya mai), tata na bino akobomama na bonyokoli; bakitani na bino bakopalangana na mabele”; na motuna ya Husayn: “Nani akotala biso?”, azongisaki: “Etuluku moko ya umma na ngai ekotala bino mpo na bolamu mpe bosembo epai na ngai; na Mokolo ya Lisekwa nakoya epai na bango mpe nakobikisa bango na nsɔmɔ ya mokolo yango”.

Esakweli: eleko ya Madina (4–11 H); kokokisama: 40 H, 50 H, 61 H

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 2, s. 491 (14. bâb: fî a'lâmi'n-nebî ve'l-eimme)

2305. Alobaki: “Mobali moko ya bosembo kati na basahaba na ngai akokundama na nse ya…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Mobali moko ya bosembo kati na basahaba na ngai akokundama na nse ya efelo ya Konstantinopoli”; Abu Ayyub al-Ansari, oyo azalaki na elikya yango, na mitindo na ye ya nsuka akundamaki na nse ya efelo; ntango Kaisala alobaki: “Ntango bokokende, nakobimisa ye mpe nakobwakela bambwa”, balobaki na ye: “Soki kunda na ye efungwami, ndako moko ya losambo ya Baklisto ekotikala te na mikili ya Baarabu”, mpe atongisaki kuba likolo ya kunda na ye, mpe bato bazalaki kotala kunda yango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 49–52 H (669–672)

LIZIBA İbn Şehrâşûb, Menâkıbü Âl-i Ebî Tâlib (Necef 1376/1956 baskısı), c. 1, s. 122 (fasl fîmâ zahara min mu'cizâtihî ba'de vefâtihî)

2306. Alobaki na Jabir bin Abdullah al-Ansari: “Okokutana na Muhammad bin Ali bin…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na Jabir bin Abdullah al-Ansari: “Okokutana na Muhammad bin Ali bin Husayn, oyo ayebani na Tora na kombo al-Baqir; pesa ye mbote na ngai”; mibu mingi nsima, Jabir ayebaki mwana oyo amonaki pembeni ya Ali bin Husayn (na kokokanisa botamboli na ye na oyo ya Mosakoli ya Allah ﷺ), apwepwaki makolo na ye mpe ayebisaki ye mbote ya Mosakoli.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bobange ya Jabir (pene na 60–74 H)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 104-105, hadis no. 97/6 (bâb 1, fasıl 14: gaybdan haber vermesi)

43 · Nsango na ye oyo ekokisamaki nsima ya liwa na ye: Bana ya Abbas mpe nsima (nsima ya 132 H)

2307. Ayebisaki ete Bagdad ekotongama mpe makambo oyo ekokwela yango

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Bagdad ekotongama mpe makambo oyo ekokwela yango.

Kokokisama: 145 H (kotongama), 656 H (kobundisama na Bamongoli)

LIZIBA 19. Mektup listesi (183.txt) no.110; web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 365; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 113, 141; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 69; İbn Şehrâşûb, Menâkıb, c. 1, s. 121

2308. Alobaki: “Moto ya mayele ya Quraysh akotondisa mabele na boyebi” (etalelami...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Moto ya mayele ya Quraysh akotondisa mabele na boyebi” (etalelami lokola elembo ya Imam ash-Shafii).

Kokokisama: 150–204 H

LIZIBA İbn Kesîr s.176; 19. Mektup listesi (183.txt) no.86; 1000 Mucize no.485 (s.478); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Questions on Islam, "His Information related to the Future Turn out True"

2309. Ayebisaki ete bato bakobima oyo, bamikundisi na kiti na bango, bakoloba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakobima oyo, bamikundisi na kiti na bango, bakoloba: “Korani ekoki mpo na biso”, mpe bakoboya sunna.

Kokokisama: banda ekeke ya 2 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.341; 1000 Mucize no.694 (PDF s.632); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 21; Ebû Dâvûd 4604, İbn Mâce 12, Tirmizî 2664 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5991, c./s. 16/484]

2310. Ayebisaki ete nsima ya mabota misato oyo eleki malamu, lokuta ekopalangana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima ya mabota misato oyo eleki malamu, lokuta ekopalangana, bato bakotatola kozanga ete basɛngi bango, mpe mafuta ya nzoto ekokoma ebele.

Kokokisama: banda ekeke ya 3 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.345; 1000 Mucize no.632 (s.606); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 368-369; Kütüb-i Sitte: Buharî, Şehâdât 9, Fezâilu'l-Ashâb 1, Rikak 7, Eymân 27; Müslim, Fezâilu's- Sahâbe, 214, (2535); Tirmizî, Fiten 45, (2222); Ebu Dâvud, Sünnet 10, (4657) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4363, c./s. 12/411]

2311. Alobaki ete azali na elikya ete umma na ye ekozwa ntango ya ndambo ya mokolo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki ete azali na elikya ete umma na ye ekozwa ntango ya ndambo ya mokolo; Saad bin Abi Waqqas alimbolaki ndambo ya mokolo lokola mibu nkama mitano, mpe umma ewumeli koleka ntango yango.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: 500 H (1107) mpe nsima

LIZIBA 1000 Mucize no.488 (s.480); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 258; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 371; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Mehalim 18, (4350) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5963, c./s. 16/441]

2312. Atako amonaki yango te, atangaki na kombo ebale Dijla pembeni ya Basra mpe...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Atako amonaki yango te, atangaki na kombo ebale Dijla pembeni ya Basra mpe ekuke na yango; ayebisaki ete Bana ya Qantura (Batatar), ya bilongi minene mpe miso mike, bakokita kuna mpe Baislam bakokabwana na bituluku misato.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: kotongama ya Basra na eleko ya Umar (pene na 14–17 H/635–638); mpo na eteni ya Batatar buku etindi na motango 492 (ekeke ya 7 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.442 (s.433); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 204; ayrıca: Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 113, 141; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 69; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Mehalim 10, (4306) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4768, c./s. 13/403-404]

2313. Alapaki ndai mpe ayebisaki ete bato moko ya bilongi minene mpe miso mike...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alapaki ndai mpe ayebisaki ete bato moko ya bilongi minene mpe miso mike (“Baturki”) bakobengana umma na ye mbala misato kino na esanga ya Baarabu mpe bakokanga bafarasi na bango na makonzi ya bamoskeyi ya Baislam.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: ekeke ya 7 H (ekeke ya 13), kobundisama na Bamongoli

LIZIBA 1000 Mucize no.493 (s.485); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 205; Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd 4305 (sunnah.com)

2314. Ayebisaki ete Baturki bakoya na bafarasi ya matoi ekatami mpe bakokanga yango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Baturki bakoya na bafarasi ya matoi ekatami mpe bakokanga yango na libongo ya Efrate (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: ekeke ya 7 H (kobundisama na Bamongoli, 1258)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 205 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2315. Ayebisaki ete mɔtɔ moko ekobima na Hijaz oyo ekongɛngisa bakingo ya bakamela na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mɔtɔ moko ekobima na Hijaz oyo ekongɛngisa bakingo ya bakamela na Busra.

Kokokisama: 654 H (1256)

LIZIBA İbn Kesîr s.177; 1000 Mucize no.494 (s.485), no.543 (s.563); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 256; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 372-374; Elshinawy, The

Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buharî, Fiten 24; Müslim, Fiten 42, (2902) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5027, c./s. 14/317]

2316. Alobaki: “Konstantinopoli ekozwama solo; mokambi oyo akozwa yango azali mokambi...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Konstantinopoli ekozwama solo; mokambi oyo akozwa yango azali mokambi malamu boni”.

Kokokisama: 857 H (1453)

LIZIBA İbn Kesîr s.165; 19. Mektup listesi (183.txt) no.15, 85; web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen)

2317. Na motuna: “Konstantinopoli to Roma, nini ekozwama liboso?”, alobaki: “Engumba...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na motuna: “Konstantinopoli to Roma, nini ekozwama liboso?”, alobaki: “Engumba ya Herakliyus nde ekozwama liboso” (lisolo ya Abdullah bin Amr).

Kokokisama: 857 H (1453)

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2318. Lisolo: “Nsima ya mobu nkama moko na ntuku mitano na minei, ete moko kati na...”

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo: “Nsima ya mobu nkama moko na ntuku mitano na minei, ete moko kati na bino abokola mwana ya mbwa eleki malamu koleka ete abokola mwana oyo abimi na loketo na ye”.

Esakweli: eleko ya Madina; oyo elobelami: nsima ya 154 H (771)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 365 (Abbâsî devletinde olan bazı işleri haber vermesi)

2319. Alobaki: “Nsima ya mobu nkama mibale, oyo aleki malamu kati na bino azali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nsima ya mobu nkama mibale, oyo aleki malamu kati na bino azali khafif al-hadh”, mpe alimbolaki yango na bato oyo batunaki: “moto oyo azali na libota te, na bomengo te mpe na mwana te” (lisolo ya Hudhayfa).

Esakweli: eleko ya Madina; oyo elobelami: nsima ya 200 H (815)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 367 (iki yüz yılından sonra insanların en hayırlısını haber vermesi)

2320. Alobaki: “Bilembo ezali nsima ya nkama mibale” (lisolo ya Abu Qatada)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bilembo ezali nsima ya nkama mibale” (lisolo ya Abu Qatada).

Esakweli: eleko ya Madina; oyo elobelami: nsima ya 200 H

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 368 (insanların tabakalarını haber vermesi)

2321. Nsango: “Moto ya sambo ya libota ya Abbas akobenga bato na bopagano, mpe...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsango: “Moto ya sambo ya libota ya Abbas akobenga bato na bopagano, mpe bakolanda ye te; bato ya ndako na ye bakoloba: ‘Okobotola biso bilei na biso?’, mpe ye akoloba: ‘Nakotambwisa kati na bino nzela ya Abu Bakr mpe Umar’; bakondima te, monguna moko ya Bana ya Hashim akoboma ye, mpe nsima bokeseni ekokoba kati na bango kino as-Sufyani akobima”; Ibn Kathir alimbolaki yango mpo na Abdullah al-Mamun, oyo abengaki bato na likanisi ya “Korani ezalisami”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama (na kotalela ndimbola): eleko ya al-Mamun, 198–218 H (813–833)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 370 (insanları küfre çağıracak halifeyi haber vermesi)

2322. Abu Thalaba al-Khushani alobaki na Fustat na ntango ya bokalifa ya Muawiya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Thalaba al-Khushani alobaki na Fustat na ntango ya bokalifa ya Muawiya: “Umma oyo ekolɛmba te liboso ya ndambo ya mokolo; ntango okomona Sham ekomi mesa ya mobali moko mpe ya bato ya ndako na ye, ntango yango nde Konstantinopoli ekozwama”.

Esakweli: eleko ya Muawiya (41–60 H); kokokisama: kozwama ya Konstantinopoli (buku epesi mokolo te)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 371 (Kostantiniyye gazvesini haber vermesi)

2323. Ayebisaki ete moto moko, kombo na ye Abdullah bin Aziz, akokoma mokonzi ya bato...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto moko, kombo na ye Abdullah bin Aziz, akokoma mokonzi ya bato ya Rayy, akokangama mpe akomemama na Tabaristan, na mokolo ya feti ya mbeka bakobeta kingo na ye, moto na ye ekokangama na nzete, mpe nzoto na ye ekobwakama na libulu; Muhammad bin Ali bin Attab ayokaki hadith oyo na Tus, pembeni ya kunda ya Ali ar-Rida, epai ya mobange moko (oyo ayokaki yango epai ya ar-Rida, mpe ye na nzela ya batata na ye uta na Mosakoli ﷺ), ayebisaki yango Abdullah bin Aziz, mpe nsango ekweaki ye ndenge moko.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bikeke mingi nsima ya Mosakoli (nsima ya liwa ya Ali ar-Rida [203 H]; buku epesi mobu te)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 100-101, hadis no. 92/1 (bâb 1, fasıl 14: gaybdan haber vermesi)

2324. Alobaki na noko na ye Abbas: “Umma na ngai ekonyokwama na libota na yo”; ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na noko na ye Abbas: “Umma na ngai ekonyokwama na libota na yo”; ntango Abbas alobaki: “Namikata?”, alobaki: “Oyo ezali likambo oyo esili kokatama”, mpe Bana ya Abbas bazwaki bokonzi.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: 132 H (750) mpe nsima

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 119 (Bâb 11: gaybî haberleri)

44 · Nsango na ye oyo ekokisamaki nsima ya liwa na ye: mokolo eyebani malamu te to oyo ekobi

2325. Ayebisaki ete wolo to bomengo ekokoma ebele na esanga ya Baarabu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete wolo to bomengo ekokoma ebele na esanga ya Baarabu.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.623 (s.604)

2326. Ayebisaki ete kino Mokolo ya Lisekwa etuluku moko ya umma na ye oyo ezali na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kino Mokolo ya Lisekwa etuluku moko ya umma na ye oyo ezali na solo mpe elongi ekozanga te.

Kokokisama: ekobi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.316; 1000 Mucize no.689 (s.625); web: Buhârî, Menâkıb, no. 3640-3641; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 258; c. 2, s. 371; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî, İ'tisâm 10, Menâkıb 27, Tevhid 29; Müslim, İmâret 171, (1921) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4523, c./s. 13/86]

2327. Ayebisaki ete mabulu mosusu ya biloko ya mabele ekosalelama na bato mabe koleka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mabulu mosusu ya biloko ya mabele ekosalelama na bato mabe koleka.

Kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.322; 1000 Mucize no.747 (s.662)

2328. Ayebisaki ete umma na ye ekolinga kopesa bomengo mpe bana na yango mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete umma na ye ekolinga kopesa bomengo mpe bana na yango mpo na komona ye mbala moko.

Kokokisama: ekobi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.327; 1000 Mucize no.608 (s.595); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cennet (2832) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4527, c./s. 13/90]

2329. Ayebisaki bituluku (“bandeko na ngai”) oyo bakondima ye atako bamoni ye te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki bituluku (“bandeko na ngai”) oyo bakondima ye atako bamoni ye te.

Kokokisama: ekobi

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.327; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 260; Kütüb-i Sitte: Müslim

2330. Abondelaki lipamboli mpo na Madina lokola profeta Ibrahim abondelaki mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki lipamboli mpo na Madina lokola profeta Ibrahim abondelaki mpo na Maka, mpe ayebisaki ete baanzelu bazali kokɛngɛla nzela nyonso ya kokɔta na engumba, ete bokɔnɔ ya kopalangana mpe Dajjal bakokoka kokɔta te, mpe ete Allah akosilisa moto nyonso oyo alingi kosala bato na yango mabe lokola mungwa ezongaka mai na mai.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: elobami te

LIZIBA 1000 Mucize no.199 (s.175), no.490 (s.481); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 319; c. 2, s. 350; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fezailu'l-Medine 9, Tıbbı 30, Fiten 27; Müslim, Hacc 485, 486, (1379), 1380); Tirmizî, Fiten 51, (2244) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4606, c./s. 13/188]

2331. Ayebisaki ngambo oyo mobulu ekobima na koloba: “Kondima ezali ya Yemen; mobulu...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ngambo oyo mobulu ekobima na koloba: “Kondima ezali ya Yemen; mobulu ezali awa, liseke ya satana ebimaka kuna”; na kolanda buku, mobulu ebimaki na Irak, na Najd mpe zingazinga na yango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mobulu oyo ebimaki na ngambo ya Irak mpe Najd nsima ya liwa na ye

LIZIBA 1000 Mucize no.326 (s.302); Kütüb-i Sitte: Buhârî ; Buharî, Menakıb 1, Megazî 74, Bed'ü'l-Halk 14; Müslim, İman 84, (52) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4803, c./s. 13/471; no. 4627, c./s. 13/210]

2332. Ayebisaki ete mpo na umma na ye azali kobanga bobola te, kasi ete mokili...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mpo na umma na ye azali kobanga bobola te, kasi ete mokili ekotandama liboso na bango mpe bakobeba na kowelana mpo na yango; ete mobulu ya umma na ye ezali bomengo, mpe ete atikeli mibali mobulu moko te oyo eleki mobulu ya basi mabe; na kolanda buku, yango ekokisamaki mbala moko nsima ya liwa na ye.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: mbala moko nsima ya liwa na ye (maloba ya buku)

LIZIBA 1000 Mucize no.419 (s.413); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 185; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 255; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buharî, Rikâk 7, Cizye 1, Megâzî 11; Müslim, Zühd 6, (2961); Tirmizî, Kıyâmet 29, (2464) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1147; no. 395, c./s. 3/168-; no. 3308, c./s. 10/97-98]

2333. Atunaki Jabir: “Bozali na bitoko (anmat)?”, mpe na eyano: “Tozali na yango...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Atunaki Jabir: “Bozali na bitoko (anmat)?”, mpe na eyano: “Tozali na yango wapi”, alobaki: “Na mikolo ekoya bokozala na bitoko”; nsima, ntango Jabir alingaki ete mwasi na ye alongola bitoko na ndako, mwasi yango akundolaki ye liloba yango.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na bomoi ya Jabir, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.420 (s.415); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3631; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 185; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 255, 376; Kütüb-i Sitte: Buharî, Menakıb 25, Nikah 62; Müslim, Libas 39; Ebu Davud, Libas 45, (4145); Tirmizî, Edeb 26, (2775); Nesâî, Nikah 83, (6, 136) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5576, c./s. 15/423]

2334. Ayebisaki ete bandako ya Madina ekokoma kino esika babengaka Ihab (to Yahab)...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bandako ya Madina ekokoma kino esika babengaka Ihab (to Yahab); engumba ekomaki monene mil mingi uta na katikati.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bikeke oyo elandaki (lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.491 (s.482); Kütüb-i Sitte: Müslim

2335. Azongisaki Habib bin Maslama al-Fihri, oyo ayaki na Madina mpo na kokende na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Azongisaki Habib bin Maslama al-Fihri, oyo ayaki na Madina mpo na kokende na mobembo ya etumba, elongo na tata na ye Maslama oyo alandaki ye, na koloba: “Tata na yo akoki kokufa na mobu oyo”, mpe Maslama akufaki na mobu yango.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te (esakweli mpe kokokisama na mobu moko)

LIZIBA 1000 Mucize no.935 (s.769)

2336. Ayebisaki ete Baroma bakowumela libota na libota (dhat qurun) kino nsuka ya ntango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Baroma bakowumela libota na libota (dhat qurun) kino nsuka ya ntango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ekobi

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2337. Ayebisaki ete Ansar bakokita mpe bakotikala lokola mungwa na bilei; likambo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ansar bakokita mpe bakotikala lokola mungwa na bilei; likambo na bango ekobaki kopalangana mpe etuluku na bango etikalaki te.

Esakweli: 11 H (khutba ya nsuka); kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2338. Alobaki: “Lingomba oyo ekokoma esika nyonso oyo butu mpe moi ekomaka; Allah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Lingomba oyo ekokoma esika nyonso oyo butu mpe moi ekomaka; Allah akotika ndako moko te, ezala ya brike to ya nsuki, kozanga ete akotisa yango” (lisolo ya Tamim ad-Dari).

Kokokisama: ekobi

2339. Ayebisaki: "Libota ya Mudar ekokoba koboma basali ya bosembo ya Allah mpe kotia..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Libota ya Mudar ekokoba koboma basali ya bosembo ya Allah mpe kotia bango na mobulu; na nsuka Allah akotindela bango mampinga moko kati na mampinga na Ye" (lisolo ya Hudhayfa).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 205 (Abbâsîlerin hilafetini haber vermesi)

2340. Ayebisaki: "Bato oyo baleki makasi liboso na bino ezali Baroma; kobeba na bango..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Bato oyo baleki makasi liboso na bino ezali Baroma; kobeba na bango ekozala kaka elongo na Ngonga ya nsuka" (lisolo ya al-Mustawrid bin Shaddad).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: kowumela ya Byzance mpe ya Baroma bikeke mingi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 217 (Rumların helakinin kıyametle birlikte olacağını haber vermesi)

2341. Ayebisaki: "Na umma oyo ekozala kobongwana lolenge (maskh), kozinda na mabele..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Na umma oyo ekozala kobongwana lolenge (maskh), kozinda na mabele (khasf) mpe mbula ya mabanga (qadhf); yango ekozala epai ya bato oyo baboyaka qadar mpe epai ya bapagano ya nkuku (zindiq)" (lisolo ya Ibn Umar).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 252 (Râfıza, Kaderiyye, Mürcie ve zındıkları haber vermesi)

2342. Atalaki mabele moko polele na Madina mpe alobaki: "Na esika oyo ndai boni..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atalaki mabele moko polele na Madina mpe alobaki: "Na esika oyo ndai boni ekolapama oyo ekomata epai ya Allah te"; molobi amonaki nsima kuna zando ya bato oyo bazalaki kotɛka baombo to banyama (nakhkhasin) (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mibu oyo elandaki, Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2343. Ayebisaki: "Na umma na ngai makambo misato ya ntango ya bozoba ekotikama te..."

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: "Na umma na ngai makambo misato ya ntango ya bozoba ekotikama te: kozela mbula na minzoto, kofinga libota mpe kolela mokufi na makɛlɛlɛ" (lisolo ya Junada al-Azdi).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ekobi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 263 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2344. Ayebisaki: “Lingomba oyo ezali na ntango ya kokende liboso (iqbal) mpe ntango...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Lingomba oyo ezali na ntango ya kokende liboso (iqbal) mpe ntango ya kozonga nsima (idbar)”: na ntango ya kokende liboso libota mobimba ekozala na boyebi ya lingomba mpe moto ya mabe moko to mibale bakozala na nse; na ntango ya kozonga nsima libota mobimba ekozala na boyebi te mpe moto ya boyebi moko to mibale bakozala na nse, mpe masanga ya kolangwa mpe ekobo ekosalema polele (lisolo ya Abu Umama).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 264 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2345. Ayebisaki: “Ntango okomona umma na ngai ezali kobanga koloba na monyokoli...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango okomona umma na ngai ezali kobanga koloba na monyokoli: ‘Ozali monyokoli’, basili kotika bango” (lisolo ya Abdullah bin Amr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 264 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2346. Ayebisaki: “Ntango moko ekoya oyo bato bakofanda na zingazinga na bamoskeyi...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoya oyo bato bakofanda na zingazinga na bamoskeyi, mpe likambo na bango ekozala kaka mokili; Allah azali na mposa na bango te, bofanda elongo na bango te” (lisolo ya Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 264 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2347. Ayebisaki: “Lelo bato bazali lokola nzete ezangi nzube mpe etondi na makasa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Lelo bato bazali lokola nzete ezangi nzube mpe etondi na makasa; noki bakokoma lokola nzete ezangi makasa mpe etondi na nzube” (lisolo ya Abu Umama al-Bahili).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: mabota oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2348. Ayebisaki: “Likambo ekokoma kaka makasi, bomengo ekokoma kaka ebele, mpe bato...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Likambo ekokoma kaka makasi, bomengo ekokoma kaka ebele, mpe bato bakokoma kaka bato ya bopiko” (lisolo ya Abu Umama).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2349. Na nsango ya anzelu Jibrili, ayebisaki ete na umma na ye makambo misato oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nsango ya anzelu Jibrili, ayebisaki ete na umma na ye makambo misato oyo bikolo ya liboso esalaki te ekomonana (kolongola biloko na malita mpe basi kosepelisana kati na bango ezali kati na yango) (lisolo ya Ubayd al-Juhani).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2350. Ayebisaki ete na umma na ye abdal bakozala: bato nkama misato oyo mitema na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na umma na ye abdal bakozala: bato nkama misato oyo mitema na bango ezali lokola motema ya Adam, ntuku minei lokola motema ya Musa, sambo lokola motema ya Ibrahim, misato lokola motema ya Jibrili, moko lokola motema ya Israfil (Ibn Masud); ete mabele ekotikala te kozanga bato ntuku minei lokola Moninga ya Ar-Rahman (Anas); ete abdal bazali bato ntuku misato (Ubada bin as-Samit).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: ekobi

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 372 (ümmetine özgü hususiyetler bâbları)

2351. Ayebisaki Ansar: “Bato bakokoma ebele, kasi Ansar bakokita”, mpe esalemaki bongo

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ansar: “Bato bakokoma ebele, kasi Ansar bakokita”, mpe esalemaki bongo.

Esakweli: eleko ya Madina (pene na liwa na ye); kokokisama: bikeke oyo elandaki

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 245 (İhbâruhû bimâ vakaa alâ hakîkatih)

2352. Ayebisaki: “Mosakoli nyonso liboso na ngai azalaki na bayekoli (hawari); nsima...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Mosakoli nyonso liboso na ngai azalaki na bayekoli (hawari); nsima na bango bakitani mabe (khuluf) bayaka oyo balobaka oyo basalaka te mpe basalaka oyo batindami te”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bileko nsima ya liwa na ye

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 264 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2353. Alobaki: “Umma na ngai ezali na bileko mitano: mibu ntuku minei bato ya bolamu...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Umma na ngai ezali na bileko mitano: mibu ntuku minei bato ya bolamu mpe ya kobanga Allah; kino nkama moko na ntuku mibale bato ya mawa mpe ya kobatela bondeko ya libota; kino nkama moko na ntuku

motoba bato oyo bakobalusana mokongo mpe bakokata boyokani; nsima harj harj, lobiko lobiko” (lisolo ya Anas; na nzela mosusu, eleko moko na moko ezali mibu ntuku minei).

Esakweli: eleko ya Madina; oyo elobelami: 40, 120, 160 H mpe nsima

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 368 (insanların tabakalarını haber vermesi)

2354. Alobaki: “Nazali mokambi na bino na Ebale (Hawd); moto oyo akoya akomela, mpe...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Nazali mokambi na bino na Ebale (Hawd); moto oyo akoya akomela, mpe oyo amɛli akoyoka lisusu mposa ya mai te; bituluku mosusu oyo nayebi mpe bayebi ngai bakoya epai na ngai, nsima bakotia mopanzi kati na ngai mpe bango; nakoloba: ‘Bango bazali ya ngai’; bakoloba: ‘Oyebi te makambo ya sika oyo basalaki nsima na yo’; nakoloba: ‘Bato oyo babongolaki nsima na ngai bazala mosika’”, mpe ayebisaki ete bamosusu bakobongola lingomba nsima na ye.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: nsima ya liwa na ye

LIZIBA Tabersî, İ'lâmü'l-verâ bi-a'lâmi'l-hüdâ, c. 1, s. 90 (2. bâb: gayb ve gelecek haberleri)

2355. Ayebisaki ete Rumiya (Roma) ekozwama mpe alobaki: “Ntango bokozwa yango...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Rumiya (Roma) ekozwama mpe alobaki: “Ntango bokozwa yango, bokomisa ndako ya losambo ya ɛsti moskeyi; botanga mabanga sambo ya mabele mpe bolongola ya mwambe; na nse na yango ezali fimbo ya Musa mpe elamba (ya mosakoli moko)”.

Kokokisama: naino / na kotalela ndimbola

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 132 (Bâb 11: gaybî haberleri)

2356. Ayebisaki Ali: “Mobulu ekozala oyo mondimi akokoka kobongola yango te ezala na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ali: “Mobulu ekozala oyo mondimi akokoka kobongola yango te ezala na lobɔkɔ na ye to na monoko na ye”; na motuna ya Ali: “Na mokolo yango bandimi bakozala kati na bango? Yango ekokitisa eloko na kondima na bango?”, alobaki: “Te, kaka ndenge litanga ya mbula ekitisaka libanga” (lisolo ya Ubada bin as-Samit).

Kokokisama: nsima ya liwa na ye (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 144-145 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

2357. Ayebisaki Ali ete mobulu mosusu ekomonana mpe ete lobiko na yango ezali Buku ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Ali ete mobulu mosusu ekomonana mpe ete lobiko na yango ezali Buku ya Allah, oyo ezali na nsango ya bato ya liboso mpe ya nsima mpe bosambisi kati na bango.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: nsima ya liwa na ye (buku elobi te)

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "HZ. MUHAMMED ALEYHİSSELÂM'IN EN BÜYÜK VE EN DEVAMLI MU'CİZESİ KUR'ÂN-I KERÎM'DİR" (kitabın dipnotu: Cin:1-2); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fezâilü'l-Kur'ân 14, (2906) (kitapta kaynak gösterilmemiş; Canan'da bulunamadı)

45 · Makambo oyo emonanaki nsima ya liwa na ye: makamwa ya basahaba mpe ya tabiun, litatoli ya Bato ya Buku

2358. Abu al-Qasim bin Mamun alobaki: “Tozalaki na moko ya bambeki ya Mosakoli...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu al-Qasim bin Mamun alobaki: “Tozalaki na moko ya bambeki ya Mosakoli (qasa); tozalaki kotia mai na kati mpo na babeli, mpe bazalaki kobika na yango”.

Bikeke mingi nsima ya Mosakoli (bikeke 4–5 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

2359. Abu Muslim al-Khawlani azikaki te na mɔtɔ oyo mosakoli ya lokuta al-Aswad...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abu Muslim al-Khawlani azikaki te na mɔtɔ oyo mosakoli ya lokuta al-Aswad al-Ansi abwakisaki ye.

11 H (632)

LIZIBA İbn Kesîr s.180; 1000 Mucize no.850 (s.712); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 133; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 403-405; İbn Hamza et-Tûsî, es-Sâkıb, s. 114, hadis no. 111/14

2360. Na libondeli ya al-Ala bin al-Hadrami, mai ebimaki na esobe, mpe alekaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli ya al-Ala bin al-Hadrami, mai ebimaki na esobe, mpe alekaki na mampinga na ye mbu (golfe) kozanga ete bazala mai.

11–12 H (633)

LIZIBA İbn Kesîr s.178; web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.52-53; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 492; c. 2, s. 111; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 183-184, 385-387, 428

2361. Safina, moombo oyo ye asikolaki, oyo abungaki nzela na mokili ya Baroma...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Safina, moombo oyo ye asikolaki, oyo abungaki nzela na mokili ya Baroma, alobaki na nkɔsi oyo ebimaki liboso na ye: “Nazali moombo oyo Mosakoli ya Allah asikolaki”; nkɔsi elakisaki ye nzela.

Nsima ya 11 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.501; İbn Kesîr s.66; 19. Mektup listesi (183.txt) no.73; web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.45; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 19. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles Shown on Animals"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 108; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 163; Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 17, s. 409-410; Râvendî, el-Harâic, c. 1, s. 136-138

2362. Asma bint Abi Bakr abimisaki kazaka moko mpe alobaki: “Mosakoli ya Allah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Asma bint Abi Bakr abimisaki kazaka moko mpe alobaki: “Mosakoli ya Allah azalaki kolata yango; tosukolaka yango mpo na babeli mpe tozalaka na elikya ya lobiko”.

Nsima ya Mosakoli (11–73 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl (kerâmât, berekât, dokunduğu şeylerin dönüşmesi)

2363. Nsima ete al-Ala bin al-Hadrami (na lisolo moko, moninga na ye) akufaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ete al-Ala bin al-Hadrami (na lisolo moko, moninga na ye) akufaki na mobembo mpe akundamaki, bafungolaki kunda mpo na kolongola ye na esika oyo balobaki ete banyama ya zamba bakobimisa nzoto; nzoto ezwamaki te, mpe lahd emonanaki etondi na pole ya kongɛnga kino miso ekokaki komona.

Mobembo ya Bahrayn, 11–12 H (633) mpe nsima

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.53

2364. (Karama ya umma na ye) Mobali moko ya Khawlan oyo akomaki Moislam abwakamaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Mobali moko ya Khawlan oyo akomaki Moislam abwakamaki na mɔtɔ na bato na ye mpo atika lingomba na ye, mpe kaka esika oyo mai ya kosukola esimbaki te nde ezikaki; Abu Bakr asɛngaki ye libondeli, mpe na Sham bakokanisaki ye na profeta Ibrahim.

Eleko ya Abu Bakr, 11–13 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 133 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri: ateşin yakmaması)

2365. Khalid bin al-Walid, na Hira, alobaki Bismillah, amɛlaki ngɛngɛ mpe azwaki mabe te

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Khalid bin al-Walid, na Hira, alobaki Bismillah, amɛlaki ngɛngɛ mpe azwaki mabe te.

12 H (633)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.420, 421; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 494; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 412

2366. Thabit bin Qays, oyo akufaki shahidi na Yamama, ayebisaki na ndɔtɔ mosahaba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Thabit bin Qays, oyo akufaki shahidi na Yamama, ayebisaki na ndɔtɔ mosahaba moko esika elamba na ye ya ebende ezali mpe apesaki mitindo ya nsuka, mpe Abu Bakr asalaki na mitindo yango.

12 H (633)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.129; İbn Kesîr s.147

2367. Ntango bazalaki kotia na kunda Thabit bin Qays bin Shammas, oyo akufaki shahidi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bazalaki kotia na kunda Thabit bin Qays bin Shammas, oyo akufaki shahidi na Yamama, bayokaki ye koloba: “Muhammad Mosakoli ya Allah, Abu Bakr as-Siddiq, Umar ash-Shahid, Uthman al-Barr ar-Rahim”;

ntango batalaki, azalaki akufi (Abdullah bin Ubaydullah al-Ansari: “Nazalaki kati na bato oyo bakundaki ye”).

Etumba ya Yamama, 12 H (633)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 20. fasıl (ölülerin diriltilmesi, çocukların konuşması)

2368. Mpunda ya mobundi moko ya Yemen (an-Nakhai), oyo ekufaki na nzela, ezongaki na bomoi na libondeli na ye

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpunda ya mobundi moko ya Yemen (an-Nakhai), oyo ekufaki na nzela, ezongaki na bomoi na libondeli na ye.

13–23 H (eleko ya Umar)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.504; İbn Kesîr s.72; web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.48-49; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 114; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 181-182, 457-458

2369. Ntango Umar azalaki kosakola khutba ya Juma na Madina, mbala moko abelelaki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar azalaki kosakola khutba ya Juma na Madina, mbala moko abelelaki mbala misato: “E Sariya, ngomba!”; mongongo eyokanaki na mampinga oyo ezalaki mosika, basoda ya Sariya oyo bazalaki pene ya kolongama bamikundisaki na ngomba mpe balongaki, mpe ntoma oyo ayaki nsima ya sanza moko andimaki yango.

Bokalifa ya Umar (13–23 H), pene na 23 H (644)

LIZIBA 1000 Mucize no.832 (s.694); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 497

2370. Ntango Umar azalaki kolala na moskeyi, mokonzi moko ya basoda ya Baroma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Umar azalaki kolala na moskeyi, mokonzi moko ya basoda ya Baroma (batriq) amonanaki pembeni ya moto na ye azali kotatola shahada; alobaki ete ayokaki vɛrsɛ “Wa man yuti Allaha wa rasulahu…” (Sura an-Nur, vɛrsɛ 52) oyo moko ya bakangami ya Baislam atangaki, akanisaki yango, mpe amonaki ete na vɛrsɛ wana moko esangisami makambo nyonso oyo ekitisamaki epai ya profeta Isa mpo na mokili mpe bomoi ya nsima, mpe akomaki Moislam.

Eleko ya Umar (13–23 H)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, i'câzü'l-Kur'ân fasılları

2371. Kaab al-Ahbar alapisaki ndai rabi moko ya Moyuda oyo azalaki kolela mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab al-Ahbar alapisaki ndai rabi moko ya Moyuda oyo azalaki kolela mpe andimisaki ye moko moko ete na Tora Musa atangaki bizaleli ya umma ya Ahmad mpe azalaki na mposa na yango.

Eleko ya Umar mpe nsima (13–32 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 21 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

2372. Baninga ya Ibn Masud, na nzela ya Hajj, bakundaki nyoka moko ya pɛmbɛ ya solo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Baninga ya Ibn Masud, na nzela ya Hajj, bakundaki nyoka moko ya pɛmbɛ ya solo ya misk; na mpokwa basi minei bayaki mpe balobaki: “Nani akundi Amr? Azalaki mondimi oyo azalaki kokila bilei mpe kosambela; ayokaki bizaleli ya mosakoli na bino na likolo mibu nkama minei liboso ya kotindama na ye mpe andimaki”; Umar andimaki na koloba: “Olobi solo, nayokaki bongo epai ya Mosakoli ya Allah”.

Eleko ya Umar (13–23 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 257

2373. Ntango Abu Bakr azalaki kokufa, apesaki mitindo ya nsuka: “Bomema ngai na kunda...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu Bakr azalaki kokufa, apesaki mitindo ya nsuka: “Bomema ngai na kunda ya Mosakoli ya Allah, bosɛnga ndingisa mpe boloba: ‘Abu Bakr alingi kokundama pembeni na yo’” (lisolo ekatani na bokuse).

13 H (634)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 491 (Vefatından sonra görülen âyetler)

2374. (Karama ya umma na ye) Ntango Umar alekaki na malita ya Baqi mpe alobaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ntango Umar alekaki na malita ya Baqi mpe alobaki: “Kimya ezala na bino, e bato ya malita; nsango na biso ezali: basi na bino babalami, bato bafandi na bandako na bino, bomengo na bino ekabolami”, mongongo moko oyo amonani te azongisaki: “Nsango na biso ezali: tozwi oyo totindaki liboso, tomoni litomba ya oyo tobimisaki, mpe tobungisi oyo totikaki na nsima”.

Eleko ya Umar, 13–23 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 112 (Ölülerin diriltilmesi ve konuşması bâbı)

2375. (Karama ya umma na ye) Umar akendaki na kunda ya elenge moko oyo amipesaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Umar akendaki na kunda ya elenge moko oyo amipesaki mingi na losambo mpe atangaki vɛrsɛ: “Mpo na moto oyo abangi kotelema liboso ya Nkolo na ye, ezali na bilanga mibale ya Paladiso” (Sura ar-Rahman, vɛrsɛ 46), mpe elenge azongisaki uta na kunda na ye: “Nkolo na ngai apesaki ngai yango mbala mibale na Paladiso”.

Eleko ya Umar, 13–23 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 113 (Ölülerin diriltilmesi ve konuşması bâbı)

2376. (Karama ya umma na ye) Na ntango ya Umar, mɔtɔ oyo ebimaki na Harra, na bosɛngi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Na ntango ya Umar, mɔtɔ oyo ebimaki na Harra, na bosɛngi ya Umar, Tamim ad-Dari akumbaki yango na lobɔkɔ to na elamba na ye kino akɔtisaki yango na lobwaku moko (mobɛngɛ); Umar alobaki mbala misato: “Moto oyo amoni azali lokola moto oyo amoni te te”.

Eleko ya Umar, 13–23 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 134 (Cansız varlık türlerindeki mucizeleri: ateşin yakmaması)

2377. Na kozinga ya Hims, ntango Baislam balobaki elongo “Allahu Akbar”, Baroma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Hims, ntango Baislam balobaki elongo “Allahu Akbar”, Baroma baninganaki, bifelo ebukanaki, mpe bato bapotaki na bobangi epai ya bakonzi na bango mpo na kosɛnga kimya.

Kozinga ya Hims, eleko ya Umar, pene na 15 H (636)

LIZIBA 1000 Mucize no.830 (s.694)

2378. Na kozinga ya Hims, na “Allahu Akbar” ya mibale ya Baislam, bandako ya engumba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kozinga ya Hims, na “Allahu Akbar” ya mibale ya Baislam, bandako ya engumba ebukanaki, mpe bato balobaki na bakonzi na bango: “Bozali komona te ete etumbu ya Allah ekiti likolo na biso?”.

Kozinga ya Hims, eleko ya Umar, pene na 15 H (636)

LIZIBA 1000 Mucize no.831 (s.694)

2379. Kaab al-Ahbar alobaki na Umar na Sham ete na mikanda ya liboso ekomami ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab al-Ahbar alobaki na Umar na Sham ete na mikanda ya liboso ekomami ete mikili oyo ekozwama na lobɔkɔ ya mobali moko ya bosembo, “moto ya mawa epai ya bandimi, makasi liboso ya bapagano, kati mpe libanda na ye ndenge moko”; bato ya Bayt al-Maqdis balobaki na Khalid bin al-Walid: “Yo te, Umar nde akozwa esika oyo; na mikanda Qaysariyya ekozwama liboso”.

15–17 H (636–638)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 53 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2380. Na Yarmuk, Jurjir (Jaraja), ntoma ya mokonzi ya basoda ya Baroma Mahan, amonaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Yarmuk, Jurjir (Jaraja), ntoma ya mokonzi ya basoda ya Baroma Mahan, amonaki losambo ya Baislam, atunaki mituna, mpe akomaki Moislam na koloba: “Isa apesaki biso nsango malamu ya moto oyo akomata kamela; mosakoli na bino alobaki solo”.

Yarmuk, 15 H (636)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 496 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2381. Abondelaki mpo na mobali moko oyo ayembaki loyembo ya kofinga Saad: “E Allah...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mpo na mobali moko oyo ayembaki loyembo ya kofinga Saad: “E Allah, longola lolemo na ye mpe lobɔkɔ na ye mosika na ngai ndenge olingi”; mobali yango abomamaki na mokolo ya Qadisiyya, mpe lolemo mpe lobɔkɔ na ye ekatamaki (lisolo ya Qabisa bin Jabir).

Qadisiyya, 15 H (636)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 281 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

2382. Lisolo ya kokutana na Zurayb bin Barsamla (mokitani ya profeta Isa) na nzela ya Qadisiyya

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Lisolo ya kokutana na Zurayb bin Barsamla (mokitani ya profeta Isa) na nzela ya Qadisiyya.

16 H (637)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.366; web: Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 5-6. fasıl, no. 54; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 495

2383. Moko ya mampinga ya basahaba oyo bakomaki na Dijla (balobaka ete azalaki Hujr...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moko ya mampinga ya basahaba oyo bakomaki na Dijla (balobaka ete azalaki Hujr bin Adi) alobaki “Bismillah” mpe akɔtisaki farasi na ye na ebale, mpe basusu balandaki ye mpe balekaki likolo ya mai; monguna akimaki na koloba: “Basatana!”, mpe eloko moko te ebungaki longola mbeki moko ya mai oyo ekangamaki na kiti ya farasi.

Kozwama ya Madain, pene na 16 H (637)

LIZIBA 1000 Mucize no.845 (s.707); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.54; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 493; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 185, 388-389

2384. Mobali moko amonaki na ndɔtɔ ete na mokolo ya kosangana basakoli bayei na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko amonaki na ndɔtɔ ete na mokolo ya kosangana basakoli bayei na bapole mibale mibale, mpe Muhammad ﷺ ayei na pole moko na nsuki nyonso ya moto mpe ya elongi na ye; Kaab al-Ahbar alobaki: “Oyo ezali mpenza bizaleli oyo ezali na Tora”.

Eleko ya Umar mpe ya Uthman (17–32 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 28 (Tevrat ve İncil'de anılması bâbı)

2385. Nsima ya liwa na ye mpe, lipamboli na ye emonanaki likolo ya basahaba na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya liwa na ye mpe, lipamboli na ye emonanaki likolo ya basahaba na ye: Umar abondelaki mbula na nzela ya noko na ye Abbas, mpe mbula enokaki; bato mingi mpe bazwaki lipamboli na libota na ye.

Mobu ya Ramada, 18 H (639)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 29. fasıl (doğumundaki ve sonrasındaki alâmetler)

2386. Habib bin Maslama azwaki engumba makasi na koloba: “La hawla wa la quwwata illa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Habib bin Maslama azwaki engumba makasi na koloba: “La hawla wa la quwwata illa billah”.

20–40 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.429; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 498

2387. Zaynab bint Jahsh, oyo akabolaki na mabɔkɔ etondi, na nse ya elamba, likabo oyo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Zaynab bint Jahsh, oyo akabolaki na mabɔkɔ etondi, na nse ya elamba, likabo oyo Umar atindaki epai ya bandeko mpe bana bitike, abondelaki: “E Allah, banda lelo likabo ya Umar ekoma lisusu epai na ngai te”, mpe mwa ntango nsima akufaki.

Bokalifa ya Umar, pene na 20 H (641)

LIZIBA 1000 Mucize no.844 (s.706)

2388. Likambo oyo eyebisamaki na Uthman: na esobe mipepe mibale makasi ebetanaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Likambo oyo eyebisamaki na Uthman: na esobe mipepe mibale makasi ebetanaki, nsima nyoka moko ya mosaku, moke, ya solo ya misk, ezwamaki, mpe mobali moko azingaki yango na kitambala na ye mpe akundaki yango; mongongo moko oyo amonani te alobaki: “Bango bazalaki bajini ya Bana ya Shaysaban mpe ya Uqaysh; oyo okundi azalaki moko ya bato oyo bayokaki emoniseli epai ya Mosakoli ya Allah, mpe akufi shahidi”.

Eleko ya Uthman (23–35 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 256

2389. Kaab al-Ahbar alobaki na Umar: “Nazali kozwa yo na ekuke moko ya lifelo, ozali...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab al-Ahbar alobaki na Umar: “Nazali kozwa yo na ekuke moko ya lifelo, ozali kopekisa bato kokwea na kati; ntango okokufa, bakozinda kuna kino Mokolo ya Lisekwa”, mpe ayebisaki ete akokɔta na Paladiso liboso sanza ya Dhul-Hijja esila; Umar abomamaki shahidi na sanza yango.

Dhul-Hijja 23 H (644)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 230 (fitnelerin Hz. Ömer'in ölümünden sonra başlayacağını haber vermesi)

2390. Zayd bin Kharija, nsima ya liwa na ye, alobaki mpe atatolaki bosakoli ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Zayd bin Kharija, nsima ya liwa na ye, alobaki mpe atatolaki bosakoli ya Mosakoli ya Allah ﷺ mpe bosembo ya bakalifa misato ya liboso.

24–35 H (eleko ya Uthman)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.512; İbn Kesîr s.76; web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.55-57; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 20. fasıl; Questions on Islam, "The Miracles concerning Resurrected Corpses"; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 187-189, 458

2391. Nsima ya Zayd bin Kharija, mobali moko ya Bani Khatma mpe akufaki, mpe nsima ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya Zayd bin Kharija, mobali moko ya Bani Khatma mpe akufaki, mpe nsima ya kozipama, mongongo ebimaki na tolo na ye, alobaki: “Ndeko ya Bani al-Harith bin al-Khazraj (Zayd) alobaki solo”.

Eleko ya Uthman (24–35 H)

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.55

2392. Nsima ya liwa na ye, Uthman bin Hunayf ateyaki libondeli yango moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nsima ya liwa na ye, Uthman bin Hunayf ateyaki libondeli yango moko ya kobondela na nzela na ye na mobali moko oyo akendaki epai ya Uthman mpo na bosɛngi na ye mpe ayambamaki te; ntango mobali yango atangaki libondeli mpe akendaki, mokɛngɛli ya ekuke asimbaki ye na lobɔkɔ mpe amemaki ye epai ya Uthman, mpe Uthman afandisaki ye pembeni na ye mpe akokisaki bosɛngi na ye mbala moko.

Bokalifa ya Uthman, 24–35 H (644–656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 347 (onunla Allah'a tevessül edilmesi (âmânın duası) bâbı)

2393. Mpete na ye etikalaki nsima na ye na mabɔkɔ ya Abu Bakr, Umar mpe Uthman; nsima...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mpete na ye etikalaki nsima na ye na mabɔkɔ ya Abu Bakr, Umar mpe Uthman; nsima ya mobu ya motoba ya bokalifa ya Uthman, mpete ekweaki na libulu ya Aris mpe atako balukaki yango mikolo misato, ezwamaki te, mpe nsima na yango makambo ebongwanaki mpe ntina ya mobulu ebimaki (bato ya mayele: sekele lokola oyo ezalaki na mpete ya profeta Sulayman).

Pene na 30 H (650–651)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 143 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

2394. Nzoto ya Abu Talha, oyo akufaki na masuwa na etumba na mbu, epɔlaki ata moke...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Nzoto ya Abu Talha, oyo akufaki na masuwa na etumba na mbu, epɔlaki ata moke te, atako esanga mpo na kokunda ye ezwamaki kaka nsima ya mikolo sambo.

Pene na 34 H (654)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 499 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2395. Jahjah al-Ghifari, oyo abukaki na libolongo na ye fimbo oyo ezalaki na lobɔkɔ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Jahjah al-Ghifari, oyo abukaki na libolongo na ye fimbo oyo ezalaki na lobɔkɔ ya Uthman (fimbo ya Mosakoli ya Allah ﷺ), mpota ya kopɔla ebimaki na libolongo na ye mpe akufaki.

35 H (656)

LIZIBA 1000 Mucize no.841 (s.704); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 23. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 498

2396. Kaab al-Ahbar mpe episkopo moko bayebisaki Umar bizaleli na ye na Tora: “liseke...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab al-Ahbar mpe episkopo moko bayebisaki Umar bizaleli na ye na Tora: “liseke ya ebende, mokonzi makasi”; bayebisaki ete kalifa oyo akoya nsima na ye (Uthman) akobomama na banyokoli, mpe ete bokalifa ya oyo akoya nsima (Ali) ekoleka na kosopa makila.

Bokalifa ya Umar (13–23 H); kokokisama: 35–40 H

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 54 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2397. Abdullah bin Salam alobaki na bato oyo bazingaki: “Boboma Uthman te, akokufa ye...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Salam alobaki na bato oyo bazingaki: “Boboma Uthman te, akokufa ye moko kino mikolo ntuku minei (nsima butu zomi na mitano); liboso Dhul-Hijja esila, ntango na ye ekokoma”, mpe ayebisaki ete na mikanda ekomami ete na Mokolo ya Lisekwa Uthman akozala mokonzi likolo ya mobomi na ye mpe ya moto oyo atikaki ye kozanga lisalisi.

35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 54 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2398. Uthman, oyo azingamaki mpe azalaki kokila bilei, amonaki Mosakoli ya Allah ﷺ na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Uthman, oyo azingamaki mpe azalaki kokila bilei, amonaki Mosakoli ya Allah ﷺ na ndɔtɔ; amɛlisaki ye mai mpe alobaki: “Na mpokwa oyo fungola kokila bilei epai na biso”, mpe Uthman abomamaki shahidi na mokolo yango (masolo ya Muhajir bin Habib mpe Naila bint al-Farafisa).

Dhul-Hijja 35 H (656), Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 209 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2399. Na mokolo oyo Uthman abomamaki, mongongo moko euti na mokili oyo emonanaka te...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo Uthman abomamaki, mongongo moko euti na mokili oyo emonanaka te eyokanaki: “Nsango malamu epai ya Ibn Affan…” (lisolo ya Adi bin Hatim).

Dhul-Hijja 35 H (656)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 209 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2400. Na ntango ya kokunda Uthman na butu, elili moko eyaki na nsima ya bato oyo…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya kokunda Uthman na butu, elili moko eyaki na nsima ya bato oyo bazalaki komema kunda (na kolanda lisolo, mongongo moko ebelelaki: “Bobanga te, toyei kozala na kunda na ye”; batalelaki bango lokola baanzelu).

Dhul-Hijja 35 H (656), Madina (Baqi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 209 (Hz. Osman'ın öldürüleceğini haber vermesi)

2401. Abondelaki mabe mpo na Ayman bin Sasaa, oyo abomaki kamela ya Aisha: “E Allah…”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abondelaki mabe mpo na Ayman bin Sasaa, oyo abomaki kamela ya Aisha: “E Allah, fungola elamba na ye (monisa sekele na ye)”; na ntango ya Ali, mobali yango ayaki lokola moyangeli na Basra, mpe na butu oyo alalaki na ndako moko, akweaki na libulu ya esika ya bopɛmi, akufaki, mpe bazwaki ye bolumbu.

Nsima ya likambo ya Jamal, bokalifa ya Ali (36–40 H / 656–661)

LIZIBA 1000 Mucize no.843 (s.706)

2402. Na mokolo ya Siffin (to Jamal), mobali moko ya Ansar oyo bazalaki pene ya…

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo ya Siffin (to Jamal), mobali moko ya Ansar oyo bazalaki pene ya kokunda kati na bakufi alobaki: “Muhammad azali Mosakoli ya Allah, Abu Bakr as-Siddiq, Umar ash-Shahid, Uthman ar-Rahim”, mpe nsima afandaki nye.

Siffin to Jamal, 36–37 H (656–657)

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.58

2403. Saad alakelaki mabe mobali moko oyo afingaki Ali; kamela moko eyaki mpe…

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Saad alakelaki mabe mobali moko oyo afingaki Ali; kamela moko eyaki mpe enyataki mobali yango (ebetaki ye na mabanga mpe ongo na ye epalanganaki); Saad asikolaki moombo moko mpe alapaki ndai ete akolakela lisusu moto moko te mabe (masolo ya Qays mpe Musab bin Saad).

Kati na 36–55 H, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 281 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

2404. Ntango Kaab al-Ahbar akomaki na Siffin, atelemaki mpe alobaki: “Na esika oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Kaab al-Ahbar akomaki na Siffin, atelemaki mpe alobaki: “Na esika oyo makila ya Baislam ekosopama ndenge esopamaki naino te na esika mosusu; na Tora ekomami makambo oyo ekosalema na mbeka nyonso ya mabele”.

Esakweli: eleko ya Umar mpe ya Uthman; kokokisama: 37 H (657)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 56 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2405. Asimbaki mpe abendaki loposo kati na miso mibale ya Firas bin Amr ya Bani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Asimbaki mpe abendaki loposo kati na miso mibale ya Firas bin Amr ya Bani Layth, oyo azalaki koyoka pasi makasi ya moto; pasi esilaki, mpe na esika oyo asimbaki nsuki moke ebimaki; ntango Firas alingaki kosangana na Khawarij, nsuki ekweaki, mpe ntango abongolaki motema, ebimaki lisusu.

Likambo: eleko ya Madina; nsuki kokwea: 37–38 H (kobima ya Khawarij)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 141-142 (Mübarek elinin değdiği yerde görülen eserler (saçın ağarmaması vb.) bâbı)

2406. Na Siffin, kamela moko ya mampinga ya Sham, oyo ezalaki na mokumba, ebwakaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Siffin, kamela moko ya mampinga ya Sham, oyo ezalaki na mokumba, ebwakaki motambwisi na yango mpe mokumba, ekatisaki milɔngɔ mpe eyaki epai ya Ali, etiaki zolo na yango kati na moto mpe lipeka na ye mpe ezalaki kopakola mbɛku na yango; Ali alobaki: “Na kombo ya Allah, oyo ezali elembo kati na ngai mpe Mosakoli ya Allah” (lisolo ya al-Harith).

Siffin, 37 H (657)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 234 (Sıffîn vakasını ve iki hakemi haber vermesi)

2407. Abdullah bin Salam alobaki na Mosakoli ya Allah ﷺ: “Na mikanda tozwi yo, na...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Abdullah bin Salam alobaki na Mosakoli ya Allah ﷺ: “Na mikanda tozwi yo, na Mokolo ya Lisekwa, otelemi liboso ya Nkolo na yo, matama na yo motane mpo na makambo oyo umma na yo ekosala nsima na yo”; mpe ntango Ali abomamaki shahidi, alobaki: “Oyo ezali ebandeli ya mobu ntuku minei; nsima na yango kimya ekoya”.

Eleko ya Madina; 40–41 H (661)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 55 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2408. Na ntongo oyo Ali abomamaki shahidi, na Bayt al-Maqdis, na nse ya libanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntongo oyo Ali abomamaki shahidi, na Bayt al-Maqdis, na nse ya libanga nyonso oyo batombolaki ezwamaki makila ya sika (masolo ya az-Zuhri mpe Said bin al-Musayyab).

Ramadan 40 H (661), Yerusaleme

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 211 (Hz. Ali'nin öldürüleceğini haber vermesi)

2409. Ntango Marwan alobaki: “Bomengo oyo ezali ya biso, tokopesa yango na oyo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Marwan alobaki: “Bomengo oyo ezali ya biso, tokopesa yango na oyo tolingi”, Saad atombolaki mabɔkɔ mpo na kolakela ye mabe; Marwan apumbwaki na esika na ye mpe abondelaki: “E Abu Ishaq, mpo na Allah, kolakela mabe te; ezali bomengo ya Allah” (lisolo ya Ibn al-Musayyab).

Eleko ya Muawiya (boyangeli ya Marwan na Madina, pene na 42–49 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 281 (duaların kabulündeki mucizeler: Sa'd b. Ebî Vakkâs için duası)

2410. Ayebisaki ete moko ya bato malamu ya tabiun akoloba nsima ya liwa na ye, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moko ya bato malamu ya tabiun akoloba nsima ya liwa na ye, mpe Rabi bin Hirash alobaki.

Ndambo ya mibale ya ekeke ya 1 H

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.237; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 253; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 190

2411. Abu Muslim al-Khawlani alekaki na mampinga na ye likolo ya Dijla na kotambola

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Muslim al-Khawlani alekaki na mampinga na ye likolo ya Dijla na kotambola.

Ekeke ya 1 H

LIZIBA 1000 Mucize no.852 (s.715); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.54; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 494; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 185, 389-391, 428

2412. Mwasi oyo alobelaki Abu Muslim al-Khawlani lokuta akufaki miso na bolakeli mabe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mwasi oyo alobelaki Abu Muslim al-Khawlani lokuta akufaki miso na bolakeli mabe na ye, mpe ntango abongolaki motema, abikaki.

Ekeke ya 1 H

LIZIBA 1000 Mucize no.851 (s.714); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 466

2413. Ntonga ya Abu Rayhana oyo ekweaki na mbu ezongaki na libondeli na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntonga ya Abu Rayhana oyo ekweaki na mbu ezongaki na libondeli na ye.

Ekeke ya 1 H

LIZIBA 1000 Mucize no.869 (s.729)

2414. Moto oyo alobelaki Mutarrif bin Abdullah

lokuta akufaki mbala moko na libondeli na ye

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Moto oyo alobelaki Mutarrif bin Abdullah lokuta akufaki mbala moko na libondeli na ye.

Ekeke ya 1 H

LIZIBA 1000 Mucize no.860 (s.722)

2415. Moyangeli ya Madina, oyo alapaki ndai ya kobeta kingo ya Said bin al-Musayyab...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moyangeli ya Madina, oyo alapaki ndai ya kobeta kingo ya Said bin al-Musayyab mpo ayaki epai na ye te, akundolaki ye ata mbala moko te tango nyonso awumelaki na Madina, mpo Said abondelaki ete abosana ye; akundolaki ndai na ye kaka nsima, ntango azalaki kosukola nzoto.

Eleko ya Bana ya Umayya, nsuka ya ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.846 (s.708)

2416. Atako mosali na ye mwasi atiaki ngɛngɛ na bilei na ye ntango molai, ngɛngɛ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atako mosali na ye mwasi atiaki ngɛngɛ na bilei na ye ntango molai, ngɛngɛ esalaki eloko te epai ya Abu Muslim al-Khawlani, oyo azalaki kobanda kolya na libondeli: “Bismillah... na kombo na Ye eloko moko te esalaka mabe”; na lisolo moko, asikolaki mosali yango.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.848 (s.711)

2417. Abu Muslim al-Khawlani abondelaki mpo na bana oyo basɛngaki libondeli mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Muslim al-Khawlani abondelaki mpo na bana oyo basɛngaki libondeli mpo na kokanga mboloko moko oyo elekaki pembeni na bango, mpe mboloko ekangamaki.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.849 (s.712)

2418. Sila bin Ashyam, oyo nzala ezalaki koboma na mobembo mpe alingaki kosɛnga moto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Sila bin Ashyam, oyo nzala ezalaki koboma na mobembo mpe alingaki kosɛnga moto te, abondelaki, mpe azwaki na nsima na ye mbeki moko etondi na tamari, ezipami na elamba; banzete kitoko ya tamari ekolaki na mbuma oyo monaki moko, oyo ye apesaki tamari, alonaki.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.855 (PDF s.720)

2419. Abu Raja al-Utaridi apesaki mai na nyoka moko oyo ekɔtaki na hema na ye pembeni...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Abu Raja al-Utaridi apesaki mai na nyoka moko oyo ekɔtaki na hema na ye pembeni ya liziba, mpe ntango ekufaki, azipaki yango mpe akundaki yango; na mokolo oyo elandaki, mingongo nkoto na nkoto epesaki mbote mpe elobaki: “Azalaki jini ya nsuka oyo apesaki boyokani na Mosakoli ya Allah”.

Nsima ya liwa na ye (ekeke ya 1 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 255

2420. Na etuluku moko oyo ebungaki nzela na Maka mpe ekomaki pene ya liwa, moko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na etuluku moko oyo ebungaki nzela na Maka mpe ekomaki pene ya liwa, moko ya bajini oyo bayokaki Korani epai ya Mosakoli ya Allah ﷺ amonanaki, ayebisaki hadith “Mondimi azali ndeko ya mondimi, atikaka ye kozanga lisalisi te”, mpe alakisaki bango mai mpe nzela.

Nsima ya liwa na ye (ekeke ya 1 H)

LIZIBA Ebû Nuaym el-İsfahânî, Delâilü'n-nübüvve, 17. fasıl (hicret yolundaki âyetler), no. 258

2421. Nyoka oyo Safwan bin Muattal azwaki ekufi na nzela ya Hajj mpe akundaki, na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nyoka oyo Safwan bin Muattal azwaki ekufi na nzela ya Hajj mpe akundaki, na nsango ya moto moko oyo ayaki epai na bango na Kaaba, eyebanaki ete ezalaki Amr bin Jabir, moto ya nsuka kati na bajini libwa oyo bayokaki Korani epai na ye.

Nsima ya liwa na ye (ekeke ya 1 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 234 (Cinlerin İslâm'ı ve ondaki âyetler bâbı (fasıl))

2422. Na nzela ya Bayt al-Maqdis, monaki moko alobaki na mobembi moko ya Basra: “Na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na nzela ya Bayt al-Maqdis, monaki moko alobaki na mobembi moko ya Basra: “Na buku na biso ekomami ete etuluku moko ya lingomba na bino ekobomama na Adhra, mpe ete bakozala na kotalelama makambo te mpe na etumbu te”; mwa ntango nsima Hujr bin Adi mpe baninga na ye babomamaki na Adhra.

51 H (671)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 57 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2423. Safwan bin Muhriz, oyo azwaki eloko te epai ya bakonzi ya Basra mpo na mwana ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Safwan bin Muhriz, oyo azwaki eloko te epai ya bakonzi ya Basra mpo na mwana ya ndeko na ye oyo Ubaydullah bin Ziyad akangaki na boloko, ntango na ndɔtɔ balobaki na ye: “Sɛnga oyo olingi”, atelemaki, asambelaki mpe

abondelaki; na butu Ibn Ziyad abungisaki mpɔngi, afungolisaki boloko mpe atikaki mwana ya ndeko yango.

Basra, boyangeli ya Ubaydullah bin Ziyad (55–64 H / 675–684)

LIZIBA 1000 Mucize no.854 (s.716)

2424. Saad bin Abi Waqqas abondelaki: “Bana na ngai bazali naino mike; tika liwa na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Saad bin Abi Waqqas abondelaki: “Bana na ngai bazali naino mike; tika liwa na ngai kino bakokola”, mpe liwa na ye eumelaki mibu ntuku mibale.

Mokolo eyebani malamu te (liwa ya Saad 55 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 282 (duaların kabulündeki mucizeler)

2425. Ibn Abbas, na midi, amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ na nsuki ya mobulu...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ibn Abbas, na midi, amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ na nsuki ya mobulu, etondi putulu, na lobɔkɔ na ye molangi etondi na makila, mpe alobaki: “Makila ya Husayn mpe ya baninga na ye; lelo nazali kosangisa yango”; bakomaki mokolo yango mpe eyebanaki ete Husayn abomamaki na mokolo yango.

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2426. Umm Salama amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ, moto mpe mbɛku na ye etondi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umm Salama amonaki na ndɔtɔ Mosakoli ya Allah ﷺ, moto mpe mbɛku na ye etondi mabele, mpe alobaki: “Sikoyo nazalaki na kobomama ya Husayn”.

Muharram 61 H (680), Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2427. Ntango Husayn abomamaki, likolo enokisaki makila; na ntongo bahema, banzungu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Husayn abomamaki, likolo enokisaki makila; na ntongo bahema, banzungu mpe biloko nyonso ezwamaki etondi na makila (lisolo ya Nadra/Basra al-Azdiyya).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2428. Na mokolo oyo Husayn abomamaki, na Bayt al-Maqdis (na lisolo moko, na Sham), na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo Husayn abomamaki, na Bayt al-Maqdis (na lisolo moko, na Sham), na nse ya libanga nyonso oyo batombolaki ezwamaki makila ya sika (masolo ya az-Zuhri mpe Umm Hibban).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2429. Na mokolo oyo Husayn abomamaki, mokili ekomaki molili mikolo misato, mpe moto...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo Husayn abomamaki, mokili ekomaki molili mikolo misato, mpe moto nyonso oyo apakolaki zafran na elongi na ye, elongi na ye ezikaki (lisolo ya Umm Hibban).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 214 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2430. Na mokolo oyo Husayn abomamaki, bakamela oyo bazwaki na kaa na ye, ntango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mokolo oyo Husayn abomamaki, bakamela oyo bazwaki na kaa na ye, ntango bakataki mpe balambaki, ekomaki bololo lokola ndunda ya ngai ya Abu Jahl mpe bakokaki kolya te (lisolo ya Jamil bin Murra).

Muharram 61 H (680), Karbala

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 215 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2431. Ntango Husayn abomamaki, wars (malasi) (oyo bazwaki na kaa na ye) ekomaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Husayn abomamaki, wars (malasi) (oyo bazwaki na kaa na ye) ekomaki putulu, mpe mosuni ezalaki lokola mɔtɔ ezali na kati (lisolo ya nkɔkɔ mwasi ya Sufyan).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 215 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2432. Ntango Husayn abomamaki, likolo etikalaki mikolo mingi lokola makila ekangani...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Husayn abomamaki, likolo etikalaki mikolo mingi lokola makila ekangani (ya motane) (lisolo ya nkɔkɔ mwasi ya Ali bin Mushir).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 215 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2433. Bato mibale ya Jufi oyo bazalaki na koboma ya Husayn bazwaki etumbu: moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato mibale ya Jufi oyo bazalaki na koboma ya Husayn bazwaki etumbu: moko, eteni moko ya nzoto na ye ekomaki molai, mpe mosusu, atako atiaki mbeki ya loposo ya mai na monoko mpe amɛlaki kino nsuka, atondaki

na mai te (lisolo ya Sufyan).

Nsima ya 61 H (nsima ya 680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 215 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2434. Ntango Husayn abomamaki, bayokaki bajini kolela na banzembo; Umm Salama...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Husayn abomamaki, bayokaki bajini kolela na banzembo; Umm Salama alobaki: “Banda Mosakoli ya Allah akufaki, nayokaki kolela ya bajini te longola na butu oyo; mwana na ngai asengeli kozala abomami” (masolo ya Habib bin Abi Thabit).

Muharram 61 H (680)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 215 (Hz. Hüseyin'in öldürüleceğini haber vermesi)

2435. Na mikolo ya Harra, Said bin al-Musayyab, oyo atikalaki ye moko na moskeyi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na mikolo ya Harra, Said bin al-Musayyab, oyo atikalaki ye moko na moskeyi, ayokaki na ntango ya losambo mongongo ya adhana mpe ya iqama uta na kunda ya lokumu.

Likambo ya Harra, 63 H (683)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 490 (Kabrinde hayatı, namazı ve selamın ulaştırılması)

2436. Kaab ayebisaki Abdullah bin az-Zubayr ete moto moko ya Thaqif akoboma ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab ayebisaki Abdullah bin az-Zubayr ete moto moko ya Thaqif akoboma ye (al-Hajjaj); Abdullah bin Amr alobaki ete na mikanda ekomami moto moko “oyo akosopa makila mpe akobuka Kaaba libanga na libanga”, mpe yango emonanaki na ntango ya al-Hajjaj.

Kokokisama: 73 H (692)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 56 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2437. Mutarrif abondelaki mpo na Muwarriq oyo al-Hajjaj akangaki na boloko, mpe bato...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Mutarrif abondelaki mpo na Muwarriq oyo al-Hajjaj akangaki na boloko, mpe bato oyo bazalaki pembeni na ye balobaki “Amin”; na mokolo oyo elandaki, ntango al-Hajjaj amonaki tata na ye kati na bato oyo bakɔtaki liboso na ye, alobaki na bakɛngɛli: “Bokende na mobange na boloko, bopesa ye mwana na ye”.

Irak, boyangeli ya al-Hajjaj (75–95 H / 694–714)

LIZIBA 1000 Mucize no.861 (s.723)

2438. Na ntango ya al-Hajjaj, ntango bazalaki kokende na Hajj mpe mosali ya Salihin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ntango ya al-Hajjaj, ntango bazalaki kokende na Hajj mpe mosali ya Salihin azalaki kotika moto moko te aleka kozanga ndingisa, Dharr al-Hamdani atindaki baninga na ye ya nzela basukola nzoto, basambela mpe babondela, mpe mosali yango atikaki kaka bango baleka.

Eleko ya al-Hajjaj (75–95 H / 694–714)

LIZIBA 1000 Mucize no.863 (s.725)

2439. (Karama ya umma na ye) Ntango mosahaba mobange Irbad bin Sariya azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ntango mosahaba mobange Irbad bin Sariya azalaki kobondela liwa na ye na moskeyi ya Damasi, elenge moko kitoko alati bilamba ya langi ya mai ya pondu ayaki mpe alobaki: “Kobondela bongo te; loba: ‘E Allah, bongisa misala na ngai, mpe kokisa ntango na ngai’”; ntango atunaki ye azali nani, alobaki: “Ngai nazali Rataail, oyo alongolaka mawa na mitema ya bandimi”, mpe abungaki.

Eleko ya basahaba, liboso ya 75 H (694)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 159-160 (Ashabının melekleri görmesi ve sözlerini işitmesine dair mucizeler)

2440. Mpo na mobali oyo atatolaki lokuta liboso ya al-Walid bin Abd al-Malik ete Busr...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali oyo atatolaki lokuta liboso ya al-Walid bin Abd al-Malik ete Busr bin Said afingaki Bana ya Marwan, Busr alobaki: “E Allah, soki nazali koloba solo, monisa ngai elembo moko na ye”, mpe mobali yango akweaki na mabele, abandaki koningana mpe akufaki.

Bokalifa ya al-Walid bin Abd al-Malik (86–96 H / 705–715)

LIZIBA 1000 Mucize no.847 (s.710)

2441. Anas bin Malik atindaki babwaka na litumbu ya mɔtɔ elamba ya kopangusa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Anas bin Malik atindaki babwaka na litumbu ya mɔtɔ elamba ya kopangusa (kitambala) ya bosoto oyo Mosakoli ya Allah ﷺ azalaki kopangusa na yango elongi na ye, mpe elamba ezikaki te, ebimaki ya pɛmbɛ lokola miliki; alobaki: “Mɔtɔ ezikisaka te eloko oyo esimbaki elongi ya basakoli”.

Nsima ya liwa ya Mosakoli ya Allah (na bomoi ya Anas, liboso ya 93 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 134 (Resûlullah'ın yüzünü sildiği mendilin yanmayıp ateşten bembeyaz çıkmasına dair fâide)

2442. Ntango Amra bint Abd al-Rahman azalaki na mbeto ya liwa (Urwa mpe al-Qasim...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Amra bint Abd al-Rahman azalaki na mbeto ya liwa (Urwa mpe al-Qasim bazalaki pembeni na ye), nyoka monene moko ya moindo oyo ekitaki uta na plafo likolo na ye ezongaki mpe ekendaki ntango lokasa moko ya pɛmbɛ ekweaki, ekomami: “Uta na Nkolo ya Kaab epai ya Kaab: ozali na nguya te likolo ya bana basi ya bato ya bosembo”.

Pene na 98–106 H (eleko ya tabiun)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 499 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2443. Monaki moko ayebisaki, liboso ete makambo eyokana, ete Sulayman bin Abd...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Monaki moko ayebisaki, liboso ete makambo eyokana, ete Sulayman bin Abd al-Malik akufi mpe ete “al-Ashajj” Umar bin Abd al-Aziz akitani ye, mpe ete nsima ya mibu minei bakotia ye ngɛngɛ; na Tora ekomami ete likolo mpe mabele ekolelela ye mibu ntuku minei.

99–101 H (717–720)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 56 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2444. Ntango motangi ya Korani Yazid bin al-Qaqa akufaki, pole lokola lokasa ya Mushaf emonanaki na tolo na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango motangi ya Korani Yazid bin al-Qaqa akufaki, pole lokola lokasa ya Mushaf emonanaki na tolo na ye.

Pene na 130 H

LIZIBA 1000 Mucize no.866 (s.727)

2445. Kaab ayebisaki ete bendele ya moindo ya Bana ya Abbas ekobima mpe ekokita na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kaab ayebisaki ete bendele ya moindo ya Bana ya Abbas ekobima mpe ekokita na Sham; Sarh al-Yarmuki, moko ya Bato ya Buku, mpe ayebisaki ete na buku ekomami ete umma oyo ekozala na bakonzi zomi na mibale, elongo na mosakoli na bango, mpe ntango motango ekokoka, etumba ekobima kati na bango.

Kokokisama: 132 H (750)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 57 (ashabının önceki kitaplarda anılması bâbı)

2446. Sulayman at-Taymi abikaki na bokɔnɔ na kosukola nzoto to na libondeli

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Sulayman at-Taymi abikaki na bokɔnɔ na kosukola nzoto to na libondeli.

Ekeke ya 2 H

LIZIBA 1000 Mucize no.859 (s.722)

2447. Na Maka, na libondeli ya moombo moindo moko ya bosembo, mbula enokaki (lisolo...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Maka, na libondeli ya moombo moindo moko ya bosembo, mbula enokaki (lisolo ya Ibn al-Mubarak).

Ekeke ya 2 H

LIZIBA 1000 Mucize no.857 (PDF s.723)

2448. Solo ya misk etikalaki na elamba oyo Sulayman at-Taymi adefaki mpe azongisaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Solo ya misk etikalaki na elamba oyo Sulayman at-Taymi adefaki mpe azongisaki; na ntembe moko, lobɔkɔ ya mobali oyo abendaki ye na libumu ekufaki.

Ndambo ya liboso ya ekeke ya 2 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.858 (s.721)

2449. Na Maka, na ngomba Abu Qubays, ntango Fudayl bin Iyad alobaki: “Soki komitika...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Maka, na ngomba Abu Qubays, ntango Fudayl bin Iyad alobaki: “Soki komitika na Allah ya moto ezalaki ya solo, ngomba oyo elingaki koningana”, ngomba eninganaki, mpe ntango alobaki na ngomba, etelemaki lisusu kimya.

Maka, ndambo ya mibale ya ekeke ya 2 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.864 (s.726)

2450. Ntango bayebisaki Fudayl bin Iyad ete mpunda na ye oyo azalaki kosalela mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bayebisaki Fudayl bin Iyad ete mpunda na ye oyo azalaki kosalela mpo na komema mai ebungi, afandaki na mihrab, mpe mpunda eyaki yango moko mpe etelemaki na ekuke ya moskeyi.

Ndambo ya mibale ya ekeke ya 2 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.865 (s.727)

2451. Ndeko mwasi ya mama ya Attaf bin Khalid, ntango apesaki mbote na malita ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndeko mwasi ya mama ya Attaf bin Khalid, ntango apesaki mbote na malita ya bashahidi ya Uhud, ayokaki eyano ya mbote na ye: “Toyebi bino ndenge toyebanaka kati na biso”.

Eleko ya tabiun (ekeke ya 2 H)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 364 (Uhud gazvesindeki âyetler)

2452. Moto moko oyo azalaki koyebisa masolo na Masjid al-Khayf, ntango balukaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto moko oyo azalaki koyebisa masolo na Masjid al-Khayf, ntango balukaki koyeba ye, ezwamaki ete azali satana (lisolo ya Sufyan); mpe mobange moko oyo azalaki kokomisa hadith na Moskeyi Mosantu na kosembola nzela na yango kino na Ali, ntango batangaki Ayat al-Kursi pembeni na ye, abungaki (lisolo ya Isa bin Abi Fatima al-Fazari).

Ekeke ya 2 H (Mina mpe Maka)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 244 (hadis uyduran yalancıları ve şeytanları haber vermesi)

2453. Na ndako oyo Sufyan ath-Thawri amibombaki na Basra, ndɛkɛ oyo asɛngaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na ndako oyo Sufyan ath-Thawri amibombaki na Basra, ndɛkɛ oyo asɛngaki mpe atikaki ezalaki kozonga na ndako mpokwa nyonso; ntango Sufyan akufaki, ndɛkɛ elandaki kunda na ye, ezalaki koya mokolo na mokolo na kunda na ye kino ekufaki, mpe na nsuka ekundamaki pembeni ya kunda na ye.

Basra, pene na 161 H (778) mpe nsima

LIZIBA 1000 Mucize no.856 (s.718)

2454. Kobatelama ya Korani mosika na kobongolama: Moyuda moko ya likita ya al-Mamun...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kobatelama ya Korani mosika na kobongolama: Moyuda moko ya likita ya al-Mamun asalaki bakopi ya Tora, ya Injili mpe ya Korani na kolongola mpe kobakisa, mpe atiaki yango na zando; ya liboso mibale esombamaki, kasi bato ya kokoma mikanda (warraq) bamonaki mbongwana na bakopi ya Korani mpe basombaki yango te, mpe na yango akomaki Moislam; Sufyan bin Uyayna alimbolaki yango na vɛrsɛ “Biso tokobatela yango” (Sura al-Hijr, vɛrsɛ 9) (lisolo ya Yahya bin Aktham).

Eleko ya al-Mamun, 198–218 H (813–833)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 316 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2455. Ntango Ammuriya ezwamaki, na ekuke ya ndako moko ya losambo ezwamaki makomi ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ammuriya ezwamaki, na ekuke ya ndako moko ya losambo ezwamaki makomi ya wolo oyo ezalaki kokumisa moninga ya mobɛngɛ (Abu Bakr), Umar, Uthman mpe Ali, mpe monaki mobange alobaki: “Ekomamaki mibu nkoto mibale liboso ya mosakoli na bino”; na ndako mosusu ya losambo ya Baroma, molɔngɔ “Umma oyo ebomaki Husayn ezali na elikya ya bosɛngeli ya nkɔkɔ na ye?” ezwamaki ekomami mibu 600 liboso ya kotindama na ye.

Kozwama: 223 H (838) mpe nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 62 (eski taşlarda adının bulunması bâbı)

2456. Mobali moko oyo azalaki kokende na Tarsus, ntango akabwanaki na etuluku na ye...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko oyo azalaki kokende na Tarsus, ntango akabwanaki na etuluku na ye na nzela, atangaki libondeli oyo Ahmad bin Hanbal ateyaki: “E molakisi nzela ya bato oyo babungi...”, mpe akutanaki lisusu na etuluku na ye.

Ndambo ya liboso ya ekeke ya 3 H (eleko ya Ahmad bin Hanbal; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.868 (s.728)

2457. Na mobembo moko, alobaki na moombo na ye oyo asikolaki, oyo azalaki komema...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo moko, alobaki na moombo na ye oyo asikolaki, oyo azalaki komema mikumba ya bato nyonso: “Ozali safina (masuwa)”, mpe kombo yango etikalaki na ye.

Eleko ya Madina

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.4 s.503; 1000 Mucize no.274 (s.251); web: Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.47; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 121)

2458. Na libondeli ya Abu Nasr, mayoyo enokaki uta na likolo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na libondeli ya Abu Nasr, mayoyo enokaki uta na likolo.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.862 (s.724)

2459. Umm Sharik ya Daws, oyo akomaki Moislam mpe abimaki mpo na kokende epai ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Umm Sharik ya Daws, oyo akomaki Moislam mpe abimaki mpo na kokende epai ya Mosakoli ﷺ, ntango moninga na ye ya nzela Moyuda aboyaki kopesa ye mai kino akoma Moyuda, na butu mbeki moko ekitaki uta na likolo; amɛlaki mai ya pɛmbɛ koleka miliki, ya elɛngi koleka mafuta ya nzoi, kino atondaki, atondisaki mbeki na ye, mpe mbeki ebendamaki na likolo.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.344 (s.330); web: İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. 6, s. 104 — Delâilü'n-nübüvve: yağın çoğalması; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 31, Devs heyeti bâbı; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 78

2460. Na mobembo ya etumba ya Baroma, Abu Muslim al-Khawlani alekisaki mampinga na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na mobembo ya etumba ya Baroma, Abu Muslim al-Khawlani alekisaki mampinga na ebale moko etondi oyo ata banyama bakokaki koleka te, na koloba: “Boloba Bismillah mpe boleka”; saki oyo moto moko abwakaki na mai na bolingi na ye ezwamaki ekangami na eteni ya nzete na ebale.

Mobembo ya etumba ya Baroma (Byzance), eleko ya Bana ya Umayya (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA 1000 Mucize no.853 (s.715); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 390-392

2461. Abu Muawiya al-Aswad, oyo azalaki komona te, ntango afungolaki mushaf mpo na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abu Muawiya al-Aswad, oyo azalaki komona te, ntango afungolaki mushaf mpo na kotanga Korani, abandaki komona, mpe ntango akangaki mushaf, miso na ye ezongaki ndenge ezalaki.

Mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.867 (s.728)

2462. Mpo na mobali oyo azalaki koloba ete azali na nyongo ya dirham nkama misato...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mpo na mobali oyo azalaki koloba ete azali na nyongo ya dirham nkama misato epai na ye kozanga ntina, Habib Abu Muhammad abondelaki: “E Allah, soki azali koloba solo, futa; soki azali mokosi, kaukisa lobɔkɔ na ye”, mpe na mokolo oyo elandaki bamemaki mobali yango ndambo ya nzoto ekufi.

Basra, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.870 (s.729)

2463. Ntango mobali oyo akufaki ndambo ya nzoto mpo na lokuta na ye andimaki mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango mobali oyo akufaki ndambo ya nzoto mpo na lokuta na ye andimaki mpe alobaki ete akosala lisusu bongo te, Habib Abu Muhammad abondelaki, mpe mobali yango atelemaki lokola abelaki ata moke te.

Basra, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA 1000 Mucize no.871 (s.729)

2464. Ali bin Abdullah al-Hashimi ar-Raqqi amonaki na mboka moko na Inde nzete moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ali bin Abdullah al-Hashimi ar-Raqqi amonaki na mboka moko na Inde nzete moko ya rozi ya moindo oyo na makasa na yango ekomamaki na makomi ya pɛmbɛ: “La ilaha illallah Muhammadun Rasulullah, Abu Bakr as-Siddiq, Umar al-Faruq”; ntango afungolaki fololo oyo naino efungwamaki te, azwaki makomi yango moko.

Bikeke 3–4 ya Hijra (komona ya molobi)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 14 (bâb (Kehf hazinesi, Süleyman'ın yüzüğü))

2465. Ntango Abu ad-Darda mpe Salman al-Farisi bazalaki kolya na sani moko, sani mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Abu ad-Darda mpe Salman al-Farisi bazalaki kolya na sani moko, sani mpe biloko oyo ezalaki na kati ekumisaki Allah; ntango bazalaki kokomelana mikanda, bazalaki kokundolana yango (lisolo ya Qays bin Abi Hazim).

Eleko ya basahaba, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve, c.6 s.63

2466. Fatima al-Khuzaiyya, ntango apesaki mbote na kunda ya Hamza, ayokaki eyano: “Wa...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Fatima al-Khuzaiyya, ntango apesaki mbote na kunda ya Hamza, ayokaki eyano: “Wa alaykum as-salam wa rahmatullah”.

Eleko ya tabiun (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 364 (Uhud gazvesindeki âyetler)

2467. Talha bin Ubaydullah ayokaki na butu, pembeni ya kunda ya Abdullah bin Amr bin...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Talha bin Ubaydullah ayokaki na butu, pembeni ya kunda ya Abdullah bin Amr bin Haram, botangi kitoko ya Korani uta na kunda; alobaki: “Wana azali Abdullah; milimo ya bashahidi ezali na minda ya zabarjad”.

Nsima ya Uhud, eleko ya Madina

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 364 (Uhud gazvesindeki âyetler)

2468. Na etuluku ya etumba na mbu oyo Abu Musa al-Ashari azalaki kokamba, na butu...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na etuluku ya etumba na mbu oyo Abu Musa al-Ashari azalaki kokamba, na butu ntango masuwa ezalaki kotambola, mobeleli moko uta na likolo abelelaki: “Moto oyo akoyika mposa ya mai mpo na Allah na mokolo ya molunge, Allah amizwi mokumba ya komɛlisa ye na mokolo ya mposa ya mai”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 429 (Ebû Mûsâ seriyyesi)

2469. Mbeki moko ya vino oyo Khalid bin al-Walid akutanaki na yango ekomaki mafuta ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mbeki moko ya vino oyo Khalid bin al-Walid akutanaki na yango ekomaki mafuta ya nzoi (na lisolo moko, vinegre) ntango abondelaki: “E Allah, komisa yango mafuta ya nzoi”.

Eleko ya Abu Bakr mpe ya Umar (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 495 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2470. Ntango Anas bin Malik asambelaki mpe abondelaki mpo na mabele na ye oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Anas bin Malik asambelaki mpe abondelaki mpo na mabele na ye oyo ekaukaki mpo na bozangi mbula, lipata moko eyaki na mokolo ya eleko ya moi mpe enokisaki mbula kino etondisaki libeke na ye, mpe mbula elekaki ndelo ya mabele na ye te.

Eleko ya basahaba (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 497 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2471. Saad bin Abi Waqqas alobaki na nyoka oyo azwaki na mbeto ya mwasi oyo abalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Saad bin Abi Waqqas alobaki na nyoka oyo azwaki na mbeto ya mwasi oyo abalaki ya Bani Udhra, mpe oyo ezalaki kolanda mwasi yango banda kala: “Ye azali mwasi na ngai ya libala; soki ozongi, nakoboma yo”, mpe nyoka ebimaki mpe ezongaki lisusu te.

Eleko ya basahaba (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 499 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2472. Ntango Ibn Abbas afandaki pembeni ya Zamzam, nyoka moko eyaki, esalaki tawaf...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ntango Ibn Abbas afandaki pembeni ya Zamzam, nyoka moko eyaki, esalaki tawaf mbala sambo zingazinga ya Kaaba, esambelaki biteni mibale na Maqam Ibrahim, mpe ntango Ibn Abbas alobaki: “Allah akokisi losambo na yo ya Hajj”, ekendaki na likolo.

Eleko ya basahaba (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 500 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2473. Nyoka moko ya langi ndenge na ndenge oyo Abdullah bin Amr amonaki na esika...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Nyoka moko ya langi ndenge na ndenge oyo Abdullah bin Amr amonaki na esika mosantu esalaki tawaf mbala sambo zingazinga ya Ndako mpe esambelaki na Maqam; ntango alobaki: “Okokisi losambo na yo; nazali kobanga mpo na yo bato ya liboma ya mboka na biso”, emizingaki mpe emataki na likolo.

Eleko ya basahaba (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 500 (Vefatından sonra ashabının gazvelerinde görülen âyetler)

2474. (Karama ya umma na ye) Ali akɔtaki na malita ya Madina, apesaki bato ya malita...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ali akɔtaki na malita ya Madina, apesaki bato ya malita mbote mpe ayebisaki bango likambo ya basi na bango, bomengo na bango mpe libula na bango na mokili, mpe ayokaki eyano na bango.

Eleko ya Ali to liboso, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 113 (Ölülerin diriltilmesi ve konuşması bâbı)

2475. (Karama ya umma na ye) Ahmad bin Abi al-Hawari ayebisaki molakisi na ye Abu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ahmad bin Abi al-Hawari ayebisaki molakisi na ye Abu Sulayman (ad-Darani) ete litumbu ekomi moto; molakisi alobaki: “Kende, fanda na kati”, akɔtaki na litumbu oyo ezalaki kopela makasi mpe afandaki, mpe mɔtɔ ekomaki malili mpe kimya mpo na ye.

Bikeke 2–3 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 405 (İbrâhîm el-Halîl'e verilenler)

2476. (Karama ya umma na ye) Ntango Abu Muslim al-Khawlani azalaki kotanga kombo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ntango Abu Muslim al-Khawlani azalaki kotanga kombo ya Allah na mayaka ya kotanga (subha) na lobɔkɔ na ye, mpɔngi ekangaki ye; mayaka ezingaki lobɔkɔ na ye mpe ebalukaki na kokumisa Allah: “Subhanaka ya munbita an-nabat wa ya daima ath-thabat”; mwasi na ye Umm Muslim, oyo abengaki, amonaki yango mpe, mpe ntango afandaki, mayaka efandaki nye.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 419 (Mûsâ'ya verilen âyetler; Mûsâ'nın asâsı ile çakılların tesbihinin mukayesesi)

2477. (Karama ya umma na ye) Ntango Mutarrif bin Abdullah, moko ya tabiun, azalaki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Ntango Mutarrif bin Abdullah, moko ya tabiun, azalaki kokende mpe kozonga uta na engumba mpo na Juma, mbala mosusu pole ezalaki komonana na nsuka ya fimbo na ye; butu moko ntango azalaki koleka na malita likolo ya farasi na ye, amonaki nkolo nyonso ya kunda afandi likolo ya kunda na ye; na motuna: “Boyebi mokolo ya Juma?”, balobaki: “Ee; toyebi mpe oyo bandɛkɛ balobaka na mokolo yango: ‘Kimya, kimya...’”.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 426 (Mûsâ'ya verilen âyetler; Mûsâ'nın asâsı ile çakılların tesbihinin mukayesesi)

2478. (Karama ya umma na ye) Abu Muslim al-Khawlani mpe baninga na ye babimaki na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

(Karama ya umma na ye) Abu Muslim al-Khawlani mpe baninga na ye babimaki na Ghuta ya Sham mpo na Hajj kozanga kozwa bilei mpe mai; na esika nyonso ya kopema, ntango basambelaki biteni mibale, bilei, masanga mpe bilei ya banyama na bango ezalaki koya (mesa mbala mibale na mokolo), mpe ezalaki bongo na mobembo ya kokende mpe ya kozonga.

Eleko ya tabiun, ekeke ya 1 H (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 431, 467-468 (Kıssatü Ebî Mûsâ el-Havlânî; Îsâ'nın mâidesi ve ona denk düşen mucizeler)

2479. Makambo oyo esalemaki nsima na nzete wana ya hema ya Umm Mabad: ntango Ali...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Makambo oyo esalemaki nsima na nzete wana ya hema ya Umm Mabad: ntango Ali abomamaki, etikaki kobota mbuma; mibu mingi nsima, makila ya sika ebimaki na misisa na yango mpe makasa na yango ekaukaki, mpe mwa ntango nsima nsango eyaki ete Husayn abomami (eteni oyo elandi lisolo ya Hind bint al-Jawn).

40 H (661) mpe 61 H (680)

LIZIBA es-Sâkıb fi'l-menâkıb (Kum 1412), s. 112, hadis no. 107/10 (bâb 1, fasıl 15: muhtelif konularda âyetleri)

2480. Na Damasi, Jabala bin al-Ayham ya Ghassan alobaki na bantoma oyo Abu Bakr...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Damasi, Jabala bin al-Ayham ya Ghassan alobaki na bantoma oyo Abu Bakr atindaki epai ya Herakliyus: “Bozali Sumara? Bango bazali bato oyo basambelaka na butu mpe bakilaka bilei na moi”; ntango bantoma balobaki ete bazali bongo mpe balimbolaki losambo mpe kokila bilei na bango, elongi na ye ekomaki moindo mpenza.

Eleko ya Abu Bakr, pene na 13 H (634), Damasi

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kayser Herakliyus'un Çekmecesinde Sakladığı Peygamber Resimlerini İslâm Elçilerine Gösterişi" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:50-53; Zehebî, Târîh, s:529,532-535; Beyhakî, Delâil, c:1, s:386-387388; Dineverî, Kitâbu'l-ahbâr, s:18; Muhyiddin b. Arabî, Muhâdarâtu'l-ebrâr, c:1, s:100; Alâüddin Ali, Kenz, c:12, s:466-467-469; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:2, s:252)

2481. Ntango bantoma ya Abu Bakr balobaki “La ilaha illallahu wallahu akbar” liboso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango bantoma ya Abu Bakr balobaki “La ilaha illallahu wallahu akbar” liboso mpe kati na ndako ya bokonzi ya Kaisala na Konstantinopoli, ndako eninganaki (mbala misato) lokola mopepe eningisaka nzete ya tamari; na motuna ya Kaisala, bantoma balobaki ete yango esalemaki te na mboka na bango to na mboka ya banguna, kaka epai na ye.

Eleko ya Abu Bakr, pene na 13 H (634), Konstantinopoli

LIZIBA N. İçel, Hz. Muhammed'in (sas) Mucizeleri -1 (2023), "Kayser Herakliyus'un Çekmecesinde Sakladığı Peygamber Resimlerini İslâm Elçilerine Gösterişi" (kitabın dipnotu: Ebu Nuaym, Delâil, c:1, s:50-53; Zehebî, Târîh, s:529,532-535; Beyhakî, Delâil, c:1, s:386-387388; Dineverî, Kitâbu'l-ahbâr, s:18; Muhyiddin b. Arabî, Muhâdarâtu'l-ebrâr, c:1, s:100; Alâüddin Ali, Kenz, c:12, s:466-467-469; Ebu'l-Fidâ, Tefsîr, c:2, s:252)

46 · Bilembo ya Ngonga ya nsuka: kobeba na bomoi ya lingomba mpe na boyebi

2482. Ayebisaki ete Baislam bakolanda nzela ya Bayuda mpe Baklisto oyo bazalaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Baislam bakolanda nzela ya Bayuda mpe Baklisto oyo bazalaki liboso na bango mbeka na mbeka.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.556 (s.567); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 249; ayrıca: Râvendî, el-Harâic, c. 3, s. 934; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3994; Buhârî, Müslim (satırdaki künye) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7200]

2483. Ayebisaki ete boyebi ekolongolama mpe bozoba ekopalangana

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete boyebi ekolongolama mpe bozoba ekopalangana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.335; 1000 Mucize no.618 (s.601), no.619 (s.601); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261; Kütüb-i Sitte: Buhârî, İlm 34, İ'tisam 7; Müslim, İlm 13, (2573); Tirmizî, İlm 5, (2654) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4138, c./s. 11/522]

2484. Ayebisaki ete bato ya mayele mpe bato ya bosembo bakokende moko moko mpe kaka...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato ya mayele mpe bato ya bosembo bakokende moko moko mpe kaka bato lokola bosoto ya mbuma nde bakotikala.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.594 (s.583); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 259; c. 2, s. 267; Kütüb-i Sitte: Buhârî (satırdaki künye)

2485. Ayebisaki ete bakoluka boyebi epai ya bana mike (bato oyo babongi te)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakoluka boyebi epai ya bana mike (bato oyo babongi te).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.617 (s.600)

2486. Ayebisaki ete bato bakotuna mituna ya mpamba kino bakoloba: “Allah azalisaki...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakotuna mituna ya mpamba kino bakoloba: “Allah azalisaki biloko nyonso, nani azalisaki Allah?”.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.337; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2233, c./s. 10/66]

2487. Ayebisaki ete Islam ebandaki lokola eloko ya mopaya mpe ekozonga lisusu lokola eloko ya mopaya

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Islam ebandaki lokola eloko ya mopaya mpe ekozonga lisusu lokola eloko ya mopaya.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.599 (s.587); Kütüb-i Sitte: Müslim (satırdaki künye); İbn Mâce 3987 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 52, c./s. 2/322-325; no. 7195]

2488. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto oyo asimbi lingomba na ye akozala lokola moto oyo asimbi makala ya mɔtɔ na lobɔkɔ

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto oyo asimbi lingomba na ye akozala lokola moto oyo asimbi makala ya mɔtɔ na lobɔkɔ.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.609 (s.595); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melahim 17, (4341); Tirmizî, Tefsir, Mâide, (3060); İbnu Mace, Fiten 21, (4014); Tirmizî 2260 (satırdaki) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4758, c./s. 13/365-366]

2489. Ayebisaki ete bamoskeyi ekosalelama lokola nzela ya koleka

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bamoskeyi ekosalelama lokola nzela ya koleka.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.567 (s.574); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272

2490. Ayebisaki ete bato bakomikumisa na kokembisa bamoskeyi

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakomikumisa na kokembisa bamoskeyi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.605 (s.593); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Salat 12, (449); Nesai, Mesacid 2, (2, 32) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5523, c./s. 15/335]

2491. Ayebisaki ete bamushaf ekokembisama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bamushaf ekokembisama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.674 (s.617)

2492. Ayebisaki ete na bamoskeyi bakotonga ba-mihrab (madhabih)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na bamoskeyi bakotonga ba-mihrab (madhabih).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.638 (s.612); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 356)

2493. Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekoleka ndelo na libondeli mpe na komipetola

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekoleka ndelo na libondeli mpe na komipetola.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.560 (s.569); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (listedeki kaynağa göre)

2494. Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, ndɔtɔ ya mondimi ekozala soki ata mbala moko...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, ndɔtɔ ya mondimi ekozala soki ata mbala moko te ya lokuta.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.611 (s.597); Kütüb-i Sitte: Buharî, Ta'bir 26; Müslim, Rüya 8, (2263); Tirmizî,Rüya 1, (2271); Ebu Dâvud, Edeb 96, (5019) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 957, c./s. 4/510]

2495. Ayebisaki ntango oyo batangi ya Korani (qurra) bakozala bato mabe

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo batangi ya Korani (qurra) bakozala bato mabe.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.666 (s.616); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268

2496. Ayebisaki ete bato oyo bakoya nsima bakolakela libota ya liboso (basahaba) mabe

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo bakoya nsima bakolakela libota ya liboso (basahaba) mabe.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.590 (s.580); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211); İbn Mâce 263 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046; no. 6070, c./s. 16/554]

2497. Ayebisaki ntango oyo basakoli ya khutba bakokoma ebele mpe bato ya boyebi ya mibeko bakokita

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo basakoli ya khutba bakokoma ebele mpe bato ya boyebi ya mibeko bakokita.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.793 (s.676)

2498. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto oyo akosala eteni moko na zomi ya oyo etindami akobika

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto oyo akosala eteni moko na zomi ya oyo etindami akobika.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.787 (s.676); Kütüb-i Sitte: Tirmizî (listedeki kaynağa göre)

2499. Ayebisaki ete lotomo ya Allah na bomengo (zakat) ekotikama (na liste ya bilembo...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete lotomo ya Allah na bomengo (zakat) ekotikama (na liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.789 (s.676)

2500. Ayebisaki ete atako bakolapa ndai na Korani, mibeko na yango ekotikama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete atako bakolapa ndai na Korani, mibeko na yango ekotikama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.719 (s.646)

2501. Ayebisaki ete bamoskeyi ekotonda na bato kasi ekozanga nzela ya solo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bamoskeyi ekotonda na bato kasi ekozanga nzela ya solo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.720 (s.646)

2502. Ayebisaki ete bato ya mayele ya ntango ya nsuka bakozala bato mabe koleka na nse ya likolo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato ya mayele ya ntango ya nsuka bakozala bato mabe koleka na nse ya likolo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.721 (s.646)

2503. Ayebisaki ntango oyo bazwi bakokende na Hajj mpo na kotambola-tambola

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo bazwi bakokende na Hajj mpo na kotambola-tambola.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.722 (s.647)

2504. Ayebisaki ntango oyo bato ya katikati bakokende na Hajj mpo na mombongo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo bato ya katikati bakokende na Hajj mpo na mombongo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.723 (s.647)

2505. Ayebisaki ntango oyo batangi ya Korani bakokende na Hajj mpo na komimonisa mpe lokumu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo batangi ya Korani bakokende na Hajj mpo na komimonisa mpe lokumu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.724 (s.647)

2506. Ayebisaki ntango oyo babola bakokende na Hajj mpo na kosɛnga makabo

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo babola bakokende na Hajj mpo na kosɛnga makabo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.725 (s.647); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268

2507. Ayebisaki ntango oyo bakotinda mabe mpe bakopekisa bolamu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo bakotinda mabe mpe bakopekisa bolamu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.728 (s.649); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 264

2508. Ayebisaki ete komipesa na Allah mpe kotika mokili ekotikala kaka lisolo oyo bayebisaka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete komipesa na Allah mpe kotika mokili ekotikala kaka lisolo oyo bayebisaka.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.756 (s.665)

2509. Ayebisaki ete komibatela na masumu ekotikala kaka komimonisa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete komibatela na masumu ekotikala kaka komimonisa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.757 (s.665)

2510. Ayebisaki ete bazoba bakomata na baminbar

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bazoba bakomata na baminbar.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.675 (s.618)

2511. Ayebisaki ete mibeko ya Allah ekotikama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mibeko ya Allah ekotikama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.679 (s.618)

2512. Ayebisaki ete etuka nyonso ekotonda na bato ya bilongi mibale

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuka nyonso ekotonda na bato ya bilongi mibale.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.751 (s.663)

2513. Ayebisaki ete solo ekoboyama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete solo ekoboyama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.761 (s.666)

2514. Ayebisaki ete bana mike bakomata na baminbar

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bana mike bakomata na baminbar.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.764 (s.666)

2515. Ayebisaki ete milɔngɔ ya losambo ekotonda na bato kasi motema ya sembo ekozala moke

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete milɔngɔ ya losambo ekotonda na bato kasi motema ya sembo ekozala moke.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.765 (s.666)

2516. Ayebisaki ete mondimi ya solo akotyolama na bato

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mondimi ya solo akotyolama na bato.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.769 (s.666)

2517. Ayebisaki ete motema ya mondimi ekosila liboso ya mabe oyo azali komona lokola...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete motema ya mondimi ekosila liboso ya mabe oyo azali komona lokola mungwa esilaka na mai.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.770 (s.666)

2518. Ayebisaki ete bato ya mayele bakogumbamela bayangeli mpo na litomba

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato ya mayele bakogumbamela bayangeli mpo na litomba.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.794 (s.676)

2519. Ayebisaki ete bakopesa fatwa na kolandaka bamposa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakopesa fatwa na kolandaka bamposa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.795 (s.677)

2520. Ayebisaki ete Korani ekokoma nzela ya koluka bilei mpe ya mombongo

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Korani ekokoma nzela ya koluka bilei mpe ya mombongo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.796 (s.677); Kütüb-i Sitte: Tirmizî 2917 (sunnah.com)

2521. Ayebisaki ete basakoli ya khutba bakoloba lokuta na baminbar

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete basakoli ya khutba bakoloba lokuta na baminbar.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.817 (s.679)

2522. Ayebisaki ete bokeseni mpe bokabwani ekobima na umma na ye, mpe ete etuluku...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bokeseni mpe bokabwani ekobima na umma na ye, mpe ete etuluku moko ekoya oyo maloba na yango ezali kitoko kasi misala na yango mabe.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.703 (s.638); Kütüb-i Sitte: Ebu Dâvud, Sünnet 31, (4765); Buhâri, Fezailu'l-Kur'ân 36, Menâkıb 25; Müslim, Zekât 143-148, (1064) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4816, c./s. 13/494]

2523. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka batangi ya Korani lokola bankusu bakobima, ete...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka batangi ya Korani lokola bankusu bakobima, ete moto oyo akokuta ntango yango amibomba epai ya Allah liboso ya satana; ete na mokolo yango moto oyo asimbi lingomba na ye akozala lokola moto oyo asimbi makala ya mɔtɔ na lobɔkɔ, mpe akozwa lifuta ya basahaba ntuku mitano.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.737 (s.656); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melahim 17, (4341); Tirmizî, Tefsir, Mâide, (3060); İbnu Mace, Fiten 21, (4014) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4758, c./s. 13/365-366]

2524. Ayebisaki ete lingomba oyo ekolendisama na mabɔkɔ ya bato oyo bazali na eteni...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete lingomba oyo ekolendisama na mabɔkɔ ya bato oyo bazali na eteni moko te epai ya Allah (buku epesi ndakisa ya bato oyo bazali Baislam te oyo basalisaka bandako ya bana bitike mpe kotonga bamoskeyi).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.562 (s.571); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Cihad 182, Megâzî 38, Kader 5; Müslim, İman 173, (111) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4936, c./s. 14/147]

2525. Ayebisaki ete bato ya boyebi moke ya mibeko mpe ya mbula moke bakotiama bakambi...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato ya boyebi moke ya mibeko mpe ya mbula moke bakotiama bakambi ya losambo mpo kaka batangaka Korani na mongongo kitoko.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.576 (s.576)

2526. Kokoma ebele ya mikanda ekomami etalelami lokola elembo ya Ngonga ya nsuka...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Kokoma ebele ya mikanda ekomami etalelami lokola elembo ya Ngonga ya nsuka (buku epesi ndakisa ya mikanda oyo ezali na makambo ndenge moko oyo ebimisamaka mbala na mbala).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.577 (s.577)

2527. Ayebisaki ete zakat ekotalelama lokola nyongo to mokumba mpe ekopesama te to...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete zakat ekotalelama lokola nyongo to mokumba mpe ekopesama te to ekopesama na esika oyo ebongi te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.580 (s.578); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2528. Ayebisaki ete mingongo ekotombwama na bamoskeyi (kowelana mpe koganga)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mingongo ekotombwama na bamoskeyi (kowelana mpe koganga).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.583 (s.578); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2529. Ayebisaki ete boyebi ekoyekolama mpo na lingomba te kasi mpo na biloko ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete boyebi ekoyekolama mpo na lingomba te kasi mpo na biloko ya mokili (buku epesi ndakisa ya bato ya Ulaya oyo bayekolaka Islam mpe ya bayekoli oyo balukaka kaka biloko ya mokili).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.586 (s.579); Kütüb-i Sitte: Tirmizî (listedeki kaynağa göre)

2530. Ayebisaki ete etuluku moko ekoya oyo ekoleka ndelo na libondeli mpe na komipetola (kosukola)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekoya oyo ekoleka ndelo na libondeli mpe na komipetola (kosukola).

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.595 (s.584); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (listedeki kaynağa göre)

2531. Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bakomona oyo Baislam batalaka mabe lokola...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bakomona oyo Baislam batalaka mabe lokola malamu, mpe oyo batalaka malamu lokola mabe, mpe ete botosi ezali te mpo na moto oyo atombokeli Allah.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.614 (s.599)

2532. Ayebisaki ete eloko ya liboso oyo ekolongolama na umma oyo ekozala komikitisa...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete eloko ya liboso oyo ekolongolama na umma oyo ekozala komikitisa na motema (khushu), mpe moto ya khushu akomonana lisusu te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.616 (s.600); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, İlm 5, (2655) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4139, c./s. 11/524-525]

2533. Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, boyebi ekolongolama, mobulu ekobima mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, boyebi ekolongolama, mobulu ekobima mpe bopiko ekopalangana.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.620 (s.602); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 18, (157); Buhârî 7061 (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5023, c./s. 14/313]

2534. Ayebisaki ete eloko ya liboso oyo ekolongolama epai ya bato ekozala bosembo...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete eloko ya liboso oyo ekolongolama epai ya bato ekozala bosembo (amana), mpe eloko ya nsuka ya lingomba na bango oyo ekolongolama ekozala losambo; mpe ete bato mingi oyo basambelaka bakozala na eteni moko te epai ya Allah.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.621 (s.602)

2535. Bolamu ekotikama mpe bakotinda yango te (kotinda bolamu ekotikama)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bolamu ekotikama mpe bakotinda yango te (kotinda bolamu ekotikama).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.643 (PDF s.616)

2536. Mabe ekosalema polele mpe bakopekisa yango te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mabe ekosalema polele mpe bakopekisa yango te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.644 (s.614)

2537. Ayebisaki ete boyebi ekoyekolama mpo na Allah te kasi mpo na kozwa esika ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete boyebi ekoyekolama mpo na Allah te kasi mpo na kozwa esika ya lokumu mpe biloko ya mokili.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.645 (s.614)

2538. Losambo ekobosanama mpe ekotikama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Losambo ekobosanama mpe ekotikama.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.648 (s.615)

2539. Lingomba ekotɛkama mpo na biloko ya mokili

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lingomba ekotɛkama mpo na biloko ya mokili.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.652 (s.615); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 262; Kütüb-i Sitte: Müslim, İman 186, (118); Tirmizî, Fiten 30, (2196) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4743, c./s. 13/418-419]

2540. Ayebisaki ete bamoskeyi ekokembisama mpe baminbar ekotombwama

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bamoskeyi ekokembisama mpe baminbar ekotombwama.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.676 (s.618); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Salat 12, (448), (449); Nesai, Mesacid 2, (2, 32); Buhârî Salat 62 (muallak) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5522, c./s. 15/334; no. 5523, c./s. 15/335]

2541. Ayebisaki ete kokembisa ba-mihrab ezali elembo ya Ngonga ya nsuka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kokembisa ba-mihrab ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.677 (s.618)

2542. Akebisaki umma na ye ete bazwa te na mayele mabe lokola Bayuda oyo Allah...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Akebisaki umma na ye ete bazwa te na mayele mabe lokola Bayuda oyo Allah apekisaki mpo na kokomisa yango ya ndingisa (buku etali yango lokola ekokisami na mayele mabe na ndai, na riba, na kozipa nzoto mpe na losambo).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.698 (s.633)

2543. Ayebisaki ete azali kobanga moto oyo akotanga Korani mpe kitoko ya Islam...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete azali kobanga moto oyo akotanga Korani mpe kitoko ya Islam ekomonana likolo na ye, nsima akolongwa na yango, akoluka koboma mozalani na ye mpe akofunda ye ete asangisi Allah, mpe ete moto oyo azali pene ya kosangisa Allah ezali oyo afundi.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku bituluku oyo bazali kobenga Baislam bapagano)

LIZIBA 1000 Mucize no.699 (s.634)

2544. Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekomela Korani lokola bamelaka miliki...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekomela Korani lokola bamelaka miliki (buku elimboli yango na ebele ya bato oyo babatelaka Korani na motema).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.700 (s.635)

2545. Ayebisaki ete nsima na ye bato oyo bakozimisa sunna, bakosala makambo ya sika...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete nsima na ye bato oyo bakozimisa sunna, bakosala makambo ya sika ya lingomba (bida) mpe bakotika losambo kino ntango na yango ya nsuka bakokoma bayangeli.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku bayangeli oyo basalelaka te mibeko ya etumbu ya Allah)

LIZIBA 1000 Mucize no.705 (PDF s.642); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 2865; kısmen: Müslim 648a (sunnah.com)

2546. Ayebisaki lokola elembo ete Ngonga ya nsuka ekomi pene: bato mabe kotombwama...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki lokola elembo ete Ngonga ya nsuka ekomi pene: bato mabe kotombwama, bato malamu kokitisama, mpe mikanda oyo ekomami longola Korani (mathnat) kopalangana kati na bato.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku mikanda mpe zulunalo ya lelo oyo ezali libanda ya lingomba)

LIZIBA 1000 Mucize no.709 (s.640)

2547. Ayebisaki ete ntango Baislam bakoyina bato na bango ya mayele, Allah akopesa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango Baislam bakoyina bato na bango ya mayele, Allah akopesa bango makama minei (nzala, moyangeli monyokoli, basambisi ya bosembo te, monguna oyo akobundisa).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.715 (s.644); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265

2548. Ayebisaki ete etuluku moko ya umma na ye ekotuna bato ya mayele mituna ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ya umma na ye ekotuna bato ya mayele mituna ya mobulu (oyo ezangi ntina mpe ezangi nzela ya kobima), mpe ete bango bazali bato mabe koleka ya umma.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.726 (s.648)

2549. Alobaki: "Bolela te ntango bato oyo babongi bazali na liboso ya lingomba..."

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: "Bolela te ntango bato oyo babongi bazali na liboso ya lingomba; bolela ntango bato oyo babongi te bakozwa bokambi na yango", mpe alakisaki ete mikumba ya lingomba ekokende epai ya bato oyo babongi te.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.729 (s.650)

2550. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mayele ekolɛmba mpe bwanya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mayele ekolɛmba mpe bwanya ekobunga, koboma ekokoma ebele, bilembo ya bolamu ekolongwa mpe mobulu ekobima.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.730 (s.651)

2551. Atangaki kondima na minzoto, koboya qadar, kotalela biloko ya bato oyo bamitiki...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atangaki kondima na minzoto, koboya qadar, kotalela biloko ya bato oyo bamitiki na bango lokola biloko ya bitumba, sadaka lokola nyongo to mokumba, mpe kopalangana ya ekobo, mpe alobaki: "Na ntango wana bato na yo bakobeba".

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.735 (s.654)

2552. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka basambeli bazoba mpe batangi ya Korani ya mabe bakobima

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka basambeli bazoba mpe batangi ya Korani ya mabe bakobima.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.736 (s.655)

2553. Ndenge Muadh bin Jabal ayebisaki, Korani ekokoma ya kala kati na bato moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ndenge Muadh bin Jabal ayebisaki, Korani ekokoma ya kala kati na bato moko lokola elamba ekomaka ya kala; bakotanga yango kozanga kokanisa, bakolata loposo ya mpate likolo ya mitema ya mbwa ya zamba, mpe ntango bakosala masumu bakoloba: “Soki tosangisi Allah na eloko te, tokolimbisama”.

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.738 (s.656)

2554. Ayebisaki ete na ntango ya bobangi bato bakopota epai ya bato na bango ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya bobangi bato bakopota epai ya bato na bango ya mayele mpe bakozwa bango babongwani bankema mpe bangulu; na maloba ya Makhul mpe, ntango moko ekoya oyo moto ya mayele akozala na solo mabe koleka ebembe.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.739 (s.657)

2555. Ayebisaki ete ba-mihrab ekokembisama mpe mitema ekobeba (lisolo ya Ibn Masud)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ba-mihrab ekokembisama mpe mitema ekobeba (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.750 (s.663)

2556. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moko ya basahaba na ye akolukama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moko ya basahaba na ye akolukama lokola nyama oyo ebungi kasi akozwama te.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: kosila ya libota ya basahaba (pene na nsuka ya ekeke ya 1 H)

LIZIBA 1000 Mucize no.758 (s.665)

2557. Ayebisaki ete losambo ekobungisama mpe bakolanda bamposa (Hajj ya bolaeli...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete losambo ekobungisama mpe bakolanda bamposa (Hajj ya bolaeli, lisolo ya Salman).

Esakweli: Hajj ya bolaeli, 10 H (632); kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.759 (s.666), no.768 (s.666)

2558. Atalaki kotika kopesa sadaka lokola elembo ete Ngonga ekomi pene

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atalaki kotika kopesa sadaka lokola elembo ete Ngonga ekomi pene.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.774 (s.669)

2559. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo bato bakosolola makambo ya mokili na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo bato bakosolola makambo ya mokili na bamoskeyi, ete balanda bango te, mpe ete Allah azali na mposa na bango te.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.775 (s.670)

2560. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo umma na ye ekolinga kosambela kasi ekozwa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo umma na ye ekolinga kosambela kasi ekozwa moto te oyo akoki kokamba losambo.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.776 (s.670); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd; İbn Mâce (listedeki kaynağa göre)

2561. Ayebisaki ete lingomba ekolingama mbala mosusu mpe ekotikama mbala mosusu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete lingomba ekolingama mbala mosusu mpe ekotikama mbala mosusu; elembo ya kotikama ezali ete libota mobimba ekozanga boyebi mpe kaka moto moko to mibale ya boyebi ya mibeko bakozala kati na yango.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.777 (s.671)

2562. Ayebisaki ete moto moko to mibale ya boyebi oyo batikali na libota bakotyolama...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto moko to mibale ya boyebi oyo batikali na libota bakotyolama mpe ntango bakoloba bakokangisa bango minoko; ete nsuka ya umma ekolakela ebandeli na yango mabe, ete masanga ya kolangwa ekomelama polele mpe ekobo ekosalema na katikati ya nzela.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.778 (s.671); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2563. Kolapa ndai na kombo ya eloko mosusu longola Allah (liste ya bilembo ya Ngonga...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kolapa ndai na kombo ya eloko mosusu longola Allah (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.802 (s.677)

2564. Na kolanda Ibn Masud, ete moto aleka na kati ya moskeyi kozanga kosambela...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kolanda Ibn Masud, ete moto aleka na kati ya moskeyi kozanga kosambela losambo ya mbote ya moskeyi (tahiyyat al-masjid) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.827 (s.682); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd (listedeki kaynağa göre; doğrulanmadı)

2565. Na kolanda Ibn Masud, ete bato ntuku mitano basambela kasi losambo ya ata moko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kolanda Ibn Masud, ete bato ntuku mitano basambela kasi losambo ya ata moko te endimama ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.828 (s.682)

2566. Eyebisami ete ntango moko ekoya oyo bato bakosangana na bamoskeyi mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisami ete ntango moko ekoya oyo bato bakosangana na bamoskeyi mpe bakosambela kasi mondimi ata moko akozala kati na bango te (lisolo ya Abdullah bin Amr).

Ntango ya nsuka

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2567. Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bakozela mwa ntango kasi bakozwa imam...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bakozela mwa ntango kasi bakozwa imam te oyo akokamba bango na losambo” (lisolo ya Salama bint al-Hurr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 263 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2568. Alobaki: “Umma ekotikala na mibeko kino makambo misato ekomonana: kolongolama...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Umma ekotikala na mibeko kino makambo misato ekomonana: kolongolama ya boyebi, kokoma ebele ya bana ya ekobo, mpe kobima ya saqqarun”, mpe alimbolaki saqqarun boye: “bato ya ntango ya nsuka oyo, ntango bakokutana, bakolakelana mabe na esika ya kopesana mbote” (lisolo ya Muadh bin Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2569. Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela umma na ngai oyo, mpo na mposa ya mokili, kati...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela umma na ngai oyo, mpo na mposa ya mokili, kati na bango ekozala mabe, libanda kitoko; misala na bango ekozala komimonisa, bobangi ekosangana te na mitema na bango; Allah akozinga bango na etumbu, bakobondela lokola moto oyo azali kozinda kasi libondeli na bango ekondimama te”.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (ntango ya nsuka)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 146 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

2570. Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela umma na ngai oyo ekotikala kaka makomi ya...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela umma na ngai oyo ekotikala kaka makomi ya Korani mpe kombo ya Islam; bamoskeyi na bango ekotongama malamu kasi ekozanga nzela ya solo; bato ya boyebi ya mibeko ya ntango wana bakozala bato mabe koleka na nse ya likolo, mobulu ekobima epai na bango mpe ekozonga epai na bango”.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (ntango ya nsuka)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 146 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

47 · Bilembo ya Ngonga ya nsuka: kobeba na boyangeli, na bosembo mpe na mombongo

2571. Ayebisaki ete bosembo (amana) ekolongolama na mitema

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bosembo (amana) ekolongolama na mitema.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.635 (s.608); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim, Tirmizî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 85, c./s. 2/371-372]

2572. Ayebisaki ete babateli ya bibwele bakotambola makolo mpamba bakowelana na kotonga bandako milai

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete babateli ya bibwele bakotambola makolo mpamba bakowelana na kotonga bandako milai.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.615 (s.599); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim 8 (satırdaki künye; Canan'da künye metinde yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 14, c./s. 2/215-218]

2573. Ayebisaki ete bato bakobima oyo bakobeta bato na mafimbo lokola mikila ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakobima oyo bakobeta bato na mafimbo lokola mikila ya ngɔmbɛ, mpe basi oyo “balati kasi bazali bolumbu”.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.323; 1000 Mucize no.603 (s.592); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 256 haber vermesi); c. 2, s. 265; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 375; İbnü'l-Cevzî, el-Vefâ, s. 320; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cennet 53, (2857), 52, (2128) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5969, c./s. 16/449-450]

2574. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto akotala te soki azwi bomengo na ye na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto akotala te soki azwi bomengo na ye na nzela ya ndingisa to na nzela epekisami.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.326; web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 260; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Büyû 7, 23; Nesâî, Büyû' 2, (7, 243) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5166, c./s. 14/499]

2575. Ayebisaki ete mombongo ekopalangana mpe mwasi akosangana na mobali na ye na mombongo

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mombongo ekopalangana mpe mwasi akosangana na mobali na ye na mombongo.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.569 (s.574)

2576. Ayebisaki ete “mibu ya kokosa” ekoya: mokosi akondimama mpe moto ya solo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete “mibu ya kokosa” ekoya: mokosi akondimama mpe moto ya solo akoboyama, motɛki akotalelama moto ya sembo mpe moto ya sembo motɛki, mpe “ruwaybida” akozwa maloba.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.561 (s.570); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266; c. 2, s. 270; Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7217]

2577. Ayebisaki ete bazando ekopusana moko na mosusu

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bazando ekopusana moko na mosusu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.656 (s.616)

2578. Ayebisaki ete bayangeli mabe mpe banyokoli bakozwa bokonzi; makambo malamu mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli mabe mpe banyokoli bakozwa bokonzi; makambo malamu mpe mabe ekomonana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.558 (s.568); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261; Kütüb-i Sitte: Buharî, Fiten 11, Menakıb 25; Müslim, İmaret 51, (1847); Ebu Davud, Fiten 1, (4244-4247) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4788, c./s. 13/435-436]

2579. Ayebisaki ntango oyo bakalaka to bayangeli bakozala bakosi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo bakalaka to bayangeli bakozala bakosi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.663 (s.616)

2580. Ayebisaki ntango oyo bakɛngɛli ya kimya (shurat) bakonyokola bato

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo bakɛngɛli ya kimya (shurat) bakonyokola bato.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.665 (s.616); Kütüb-i Sitte: Müslim, Cennet 53, (2857), 52, (2128) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5969, c./s. 16/449-450]

2581. Ayebisaki ete kokosa na kopima mpe na komeka ekopalangana (liste ya bilembo ya...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kokosa na kopima mpe na komeka ekopalangana (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.788 (s.676)

2582. Ayebisaki ete bazwi bakopesama lokumu kaka mpo na bomengo na bango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bazwi bakopesama lokumu kaka mpo na bomengo na bango.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.654 (s.615)

2583. Ayebisaki ete bayangeli bakozwa kanyaka mpe bakosala makambo ya mabe

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli bakozwa kanyaka mpe bakosala makambo ya mabe.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.670 (s.617)

2584. Ayebisaki ete bonyokoli ekozipa mabele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bonyokoli ekozipa mabele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.686 (s.620); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Mehdî 1, (4282); Tirmizî, Fiten 52, (2231, 2232) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5006, c./s. 14/275]

2585. Ayebisaki ete baombo to basali bakozwa boyangeli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete baombo to basali bakozwa boyangeli.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.687 (s.624)

2586. Ayebisaki ete bato oyo babongi te bakozwa esika ya kopesa toli

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo babongi te bakozwa esika ya kopesa toli.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.762 (s.666)

2587. Ayebisaki ete bazando ekotonda na bakosi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bazando ekotonda na bakosi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.752 (s.663)

2588. Ayebisaki ete bisika ya mabele oyo etongami malamu ekobeba, mpe bisika oyo ebebaki ekotongama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bisika ya mabele oyo etongami malamu ekobeba, mpe bisika oyo ebebaki ekotongama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.753 (s.664), no.754 (s.664)

2589. Ayebisaki ete boyangeli ekoleka na mabɔkɔ ya basi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete boyangeli ekoleka na mabɔkɔ ya basi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.763 (s.666)

2590. Ayebisaki ete bosambisi ekopesama na makanisi mpe na bamposa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bosambisi ekopesama na makanisi mpe na bamposa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.815-816 (s.679)

2591. Alobaki na mobali moko na Madina oyo ayimaki: “Tamari ezikisi mabumu na biso”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki na mobali moko na Madina oyo ayimaki: “Tamari ezikisi mabumu na biso”, ete na mikolo ekoya bakolata bilamba lokola elamba ya Kaaba mpe bakopesama bilei na basani minene; kasi ete ndenge bazali lelo eleki malamu, mpo lelo bazali bandeko, mpe na mokolo yango bakobomana.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bomengo mpe bitumba kati na Baislam nsima ya bilonga, na kotalela ndimbola

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.314; 1000 Mucize no.745 (s.661); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 185; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 377

2592. Ayebisaki ete dinari mpe dirham ekobebisa umma oyo ndenge ebebisaki bikolo ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete dinari mpe dirham ekobebisa umma oyo ndenge ebebisaki bikolo ya liboso, ete mobulu ya umma na ye ezali bomengo, mpe ete na mobulu lokola butu ya molili moto akozala mondimi na ntongo mpe mopagano na mpokwa mpe akotɛka lingomba na ye mpo na mwa eloko ya mokili.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.702 (s.637); Kütüb-i Sitte: Müslim, İman 186, (118); Tirmizî, Fiten 30, (2196); Tirmizî (K395, künye metinde yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4743, c./s. 13/418-419; no. 395, c./s. 3/168-]

2593. Alobaki: “Ntango bosembo ekopesama na moto oyo abongi na yango te, zela...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Ntango bosembo ekopesama na moto oyo abongi na yango te, zela Ngonga”, mpe ayebisaki ete boyangeli ekotikelama bato oyo babongi te, bato ya nse mpenza mpe bato mabe.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kolanda mokomi epalangani lelo (mokolo ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.551 (s.565); Kütüb-i Sitte: Buharî, İlm 2, Rikak 35 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5038; no. 86, c./s. 2/372]

2594. Ayebisaki lokola elembo ya Ngonga ete moto ya sembo akotalelama motɛki mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki lokola elembo ya Ngonga ete moto ya sembo akotalelama motɛki mpe akofundama ete akosaki na eloko oyo bamitikaki na ye; lisungi na yango ezali hadith oyo ezali na nse ya motango 555.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kolanda mokomi epalangani lelo (mokolo ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.554 (s.566), no.555 (s.566); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7217]

2595. Ayebisaki ete bato mosusu oyo bakozwa mokumba ya bokambi bakolinga ete, soki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato mosusu oyo bakozwa mokumba ya bokambi bakolinga ete, soki ekokaki, bakweaki uta na likolo mpe bazwaki mokumba ata moko te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.565 (s.573); Kütüb-i Sitte: Buhârî (kitabın nispeti, künye yok)

2596. Ayebisaki ete bapolisi (shurta) bakokoma ebele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bapolisi (shurta) bakokoma ebele.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.573 (s.575)

2597. Ayebisaki ete bosambisi to boyangeli ekokoma eloko oyo etɛkamaka mpe esombamaka

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bosambisi to boyangeli ekokoma eloko oyo etɛkamaka mpe esombamaka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.574 (s.576)

2598. Ayebisaki ete bomengo ya bato nyonso ya Baislam (bomengo ya leta) ekokoma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bomengo ya bato nyonso ya Baislam (bomengo ya leta) ekokoma bomengo ya bato mosusu kaka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.579 (s.577); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2599. Ayebisaki ete moto ya nse mpenza ya bato akozala mokambi na bango

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto ya nse mpenza ya bato akozala mokambi na bango.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.584 (s.579); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2600. Ayebisaki ete bakopesa moto lokumu mpo na kobanga mabe na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakopesa moto lokumu mpo na kobanga mabe na ye.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.585 (s.579); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2601. Eyebisamaki ete Baperse bakopekisa bato ya Irak elembo ya komeka (qafiz) mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki ete Baperse bakopekisa bato ya Irak elembo ya komeka (qafiz) mpe dirham, mpe Baroma bakopekisa bato ya Sham dinari mpe elembo ya komeka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku bopekisi oyo etiamaki na Irak banda 1991; eteni ya Sham naino ekokisami te)

LIZIBA 1000 Mucize no.597 (s.586); ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 262; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 67, (2913) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4790, c./s. 13/441]

2602. Ayebisaki ete ntango bakosala mombongo ya ina mpe bakosimba mikila ya bangɔmbɛ...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango bakosala mombongo ya ina mpe bakosimba mikila ya bangɔmbɛ, bakosepela na bilanga mpe bakotika jihad na nzela ya Allah, nsɔni ekotiama likolo na bango kino bakozonga na lingomba na bango.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.606 (s.594); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Büyû 56, (3462) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5952, c./s. 16/422]

2603. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto oyo azali na esengo koleka na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto oyo azali na esengo koleka na mokili akozala “moto ya nse, mwana ya moto ya nse”.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.622 (s.603); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 332, 357; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 37, (2210) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5036]

2604. Moto akoyebana na kombo ya moyangeli to mozwi na esika ya libota na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto akoyebana na kombo ya moyangeli to mozwi na esika ya libota na ye.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.641 (PDF s.616)

2605. Bato kotonga baminara to bandako milai mpenza

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato kotonga baminara to bandako milai mpenza.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.649 (s.615)

2606. Bato kotonga bandako milai

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Bato kotonga bandako milai.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.650 (s.615); Kütüb-i Sitte: Müslim (Cibrîl hadisi; Canan K14, künye metinde yok) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 14, c./s. 2/215-218]

2607. Kolya litomba ya nyongo (riba) (buku epesi ndakisa ya ndenge mokili ya Islam...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Kolya litomba ya nyongo (riba) (buku epesi ndakisa ya ndenge mokili ya Islam etelemi na mombongo ya riba mpe na babanki).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.653 (s.615); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd ve Nesâî [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 309, c./s. 3/100]

2608. Bayangeli kozala bato ya masumu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bayangeli kozala bato ya masumu.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.662 (s.616)

2609. Bato oyo bamitikelaka na bango kokosa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato oyo bamitikelaka na bango kokosa.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.664 (s.616)

2610. Dinari (wolo) kobima

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Dinari (wolo) kobima.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.672 (s.617)

2611. Dirham (palata) kolukama mingi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Dirham (palata) kolukama mingi.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.673 (s.617)

2612. Ayebisaki ete bana kokoma bakonzi mpe basi kosala mayele mabe ezali elembo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bana kokoma bakonzi mpe basi kosala mayele mabe ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.682 (s.619)

2613. Ayebisaki ete motɛki kotalelama moto ya sembo mpe moto ya sembo motɛki ezali...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete motɛki kotalelama moto ya sembo mpe moto ya sembo motɛki ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.684 (s.619); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7217]

2614. Ayebisaki ete mokili ekofungwama liboso na bango mpe bakokembisa bandako na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mokili ekofungwama liboso na bango mpe bakokembisa bandako na bango lokola bazipaka Kaaba, kasi ete ndenge basahaba bazalaki na mokolo yango eleki malamu.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.701 (s.636); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 186; c. 2, s. 191; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Kıyamet 36, (2478) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2079, c./s. 7/455]

2615. Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bato mosusu bazingi, oyo bakonyokola mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli bakoya oyo bato mosusu bazingi, oyo bakonyokola mpe bakoloba lokuta.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.704 (s.638); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Salât 433. (614); Nesâî, Bey'ât 35, 36, (7, 160) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1733, c./s. 6/449]

2616. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino mabele ekotonda na bonyokoli

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino mabele ekotonda na bonyokoli.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ekokisami)

LIZIBA 1000 Mucize no.711 (s.641); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Mehdî 1, (4282); Tirmizî, Fiten 52, (2231, 2232); İbn Mâce 4082 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5006, c./s. 14/275; no. 7233]

2617. Ayebisaki ete kozinda ya Baislam na kokembisa bazando (mombongo) ekomema makama

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kozinda ya Baislam na kokembisa bazando (mombongo) ekomema makama.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.716 (s.644)

2618. Ayebisaki ete kobala na mposa ya kosangisa bomengo ekomema nzala, moyangeli...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kobala na mposa ya kosangisa bomengo ekomema nzala, moyangeli monyokoli, mosambisi motɛki mpe kobundisama na monguna.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.717 (s.644)

2619. Ayebisaki ete bayangeli bakopesa bato lotomo na bango te mpe bakonyokola bango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bayangeli bakopesa bato lotomo na bango te mpe bakonyokola bango, mpe yango wana bato bakobomana; ete lobiko ezali kotika mabɔkɔ mpe koyika mpiko (soki bapesi lotomo, kozwa; soki te, kotika).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na hadith elobami “mwa ntango nsima na yo”; na kolanda mokomi ekokisami)

LIZIBA 1000 Mucize no.732 (s.652)

2620. Ayebisaki ete ntango bayangeli bazali malamu, bazwi bazali na motema malamu mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango bayangeli bazali malamu, bazwi bazali na motema malamu mpe makambo esalemaka na kosolola (shura), likolo ya mabele ezali malamu koleka; kasi ntango bayangeli bazali mabe, bazwi bazali bopiko mpe makambo etikelami basi, na nse ya mabele ezali malamu koleka.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.733 (s.653); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 78, (2267) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4785, c./s. 13/431]

2621. Ayebisaki ete mozwi (nkolo ya bomengo) akotombolama, zakat ekobotolama, mokosi...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mozwi (nkolo ya bomengo) akotombolama, zakat ekobotolama, mokosi akondimama mpe motɛki akotalelama moto ya sembo (Hajj ya bolaeli, lisolo ya Salman).

Esakweli: Hajj ya bolaeli, 10 H (632); kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.760 (s.666); Kütüb-i Sitte (kısmen): kısmen: İbn Mâce 4036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7217]

2622. Ayebisaki: “Ntango okomona bato bazali kobunda mpo na lifuta (basoda ya...)”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango okomona bato bazali kobunda mpo na lifuta (basoda ya kofutama), Ngonga ezali pene lokola misapi mibale”.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.772 (s.669)

2623. Atalaki lokola elembo ete Ngonga ekomi pene: moto kosakana na eloko oyo...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Atalaki lokola elembo ete Ngonga ekomi pene: moto kosakana na eloko oyo bamitiki na ye lokola kamela esakanaka na nzete; mpe kobebisa bisika oyo etongami malamu mpe kotonga bisika oyo ebebaki.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.773 (s.669)

2624. Masumu minene (elongo na riba mpe kanyaka) kosalema lokola makambo ya momeseno...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Masumu minene (elongo na riba mpe kanyaka) kosalema lokola makambo ya momeseno (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.797 (s.677)

2625. Bonyokoli ya ndenge na ndenge kosalema (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bonyokoli ya ndenge na ndenge kosalema (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.798 (s.677)

2626. Bomengo kosangana na mabɔkɔ ya bato mabe (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bomengo kosangana na mabɔkɔ ya bato mabe (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.801 (s.677)

2627. Bokonzi kopesama lokola libula (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bokonzi kopesama lokola libula (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.803 (s.677)

2628. Boyokani kobukama (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Boyokani kobukama (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.804 (s.677)

2629. Banzela kokoma moke mpe bandako kotombwama (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Banzela kokoma moke mpe bandako kotombwama (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.807 (s.677)

2630. Ayebisaki ntango oyo mosɛngi akotambola mpe akozwa eloko te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo mosɛngi akotambola mpe akozwa eloko te.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.812 (s.679)

2631. Ayebisaki ete bandako ya lokumu mpe bandako ya bokonzi ekotombwama (lisolo ya Abu Musa)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bandako ya lokumu mpe bandako ya bokonzi ekotombwama (lisolo ya Abu Musa).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.818 (s.679)

2632. Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekolya na minoko na bango lokola ngɔmbɛ...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekolya na minoko na bango lokola ngɔmbɛ elyaka na lolemo na yango (oyo bakozwa bomengo na kosanzola bato mpamba).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.825 (s.680); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268

2633. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete bato ya lokumu (wuul) bakobeba...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete bato ya lokumu (wuul) bakobeba mpe bato ya nse (tuhut) bakokende liboso, bato mabe bakotombolama mpe bato malamu bakokitisama, maloba ekofungwama mpe misala ekobombama (masolo ya Abu Hurayra, Abdullah bin Amr, Ibn Abbas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 270 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2634. Ayebisaki: “Ntango Ngonga ekokoma pene, bato oyo balataka taylasan, mombongo...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango Ngonga ekokoma pene, bato oyo balataka taylasan, mombongo mpe bomengo ekokoma ebele; mozwi akotalelama monene mpo na bomengo na ye, ekobo ekokoma ebele; kobokola mwana ya mbwa

ekozala malamu koleka kobokola mwana” (lisolo ya Abu Dharr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 271 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2635. Alobaki: “Na nsuka ya umma na ngai kalifa moko akozala oyo akokabola bomengo na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Na nsuka ya umma na ngai kalifa moko akozala oyo akokabola bomengo na mabɔkɔ etondi kozanga kotanga yango”; balobi Abu Nadra mpe Abu al-Ala balobaki: “Oyo ezali Umar bin Abd al-Aziz te”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (na kotalela ndimbola)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), tek cilt, s. 262 (Fasl fî tertîbi'l-ahbâr bi'l-guyûbi'l-müstakbele ba'deh)

2636. Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bokonzi ekozwama kaka na koboma mpe na...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bokonzi ekozwama kaka na koboma mpe na makasi, bomengo kaka na kobotola mpe na bopiko, bolingo kaka na kobima na lingomba mpe kolanda bamposa; moto oyo akokuta ntango yango mpe, atako azali na nguya, akoyika mpiko na bobola, na bonguna mpe na nsɔni, Allah akopesa ye lifuta ya ba-siddiq ntuku mitano oyo bandimaki ngai”.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (ntango ya nsuka)

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 146-147 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

48 · Bilembo ya Ngonga ya nsuka: kobeba na bizaleli, na libota mpe na bomoi ya bato

2637. Ayebisaki ete ekobo ekopalangana

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ekobo ekopalangana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.634 (PDF s.610); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Müslim (satırdaki kaynağa göre)

2638. Ayebisaki ete ekobo ekotalelama ya ndingisa (na bankombo mosusu)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ekobo ekotalelama ya ndingisa (na bankombo mosusu).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.626 (s.604); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434]

2639. Ayebisaki ete mibali bakotalela kolata swa lokola eloko ya ndingisa

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mibali bakotalela kolata swa lokola eloko ya ndingisa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.627 (s.605); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434]

2640. Ayebisaki ete masanga ya kolangwa ekotalelama ya ndingisa na bankombo mosusu...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete masanga ya kolangwa ekotalelama ya ndingisa na bankombo mosusu mpe makita ya masanga ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.628 (s.605); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 262; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6; İbn Mâce 3383 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434; no. 7005]

2641. Ayebisaki ete bibɛtɛli ya miziki ekotalelama ya ndingisa

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bibɛtɛli ya miziki ekotalelama ya ndingisa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.629 (s.605); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434]

2642. Ayebisaki ete basi bayembi mpe bibɛtɛli ya miziki ekokoma ebele; kozinda na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete basi bayembi mpe bibɛtɛli ya miziki ekokoma ebele; kozinda na mabele mpe kobongwana lolenge ekozala.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.589 (s.580); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 265; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6; Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434; no. 5046]

2643. Ayebisaki ete mosali mwasi akobota nkolo na ye (botomboki ya mwana epai ya mama)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mosali mwasi akobota nkolo na ye (botomboki ya mwana epai ya mama).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.637 (PDF s.614); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Kütüb-i Sitte: Müslim ; Buhârî 50, Müslim 8-10 (listedeki kaynağa göre) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 14, c./s. 2/215-218]

2644. Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto akotindama kopona kati na kozanga...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango moko ekoya oyo moto akotindama kopona kati na kozanga makoki mpe kosala masumu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.326; 1000 Mucize no.786 (s.675); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267

2645. Ayebisaki ete mbote ekopesama kaka na moto oyo bayebi

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mbote ekopesama kaka na moto oyo bayebi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.568 (s.574); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 271

2646. Ayebisaki ete bokɔnɔ ya bikolo ya kala (zuwa, nkanda, lolendo) ekokɔta mpe na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bokɔnɔ ya bikolo ya kala (zuwa, nkanda, lolendo) ekokɔta mpe na umma na ye.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.563 (s.572); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Sıfatu'l-Kıyâme 57, (2512) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1665, c./s. 6/326]

2647. Ayebisaki ete mitema ekotonda na zuwa moko na mosusu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mitema ekotonda na zuwa moko na mosusu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.766 (s.666)

2648. Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekotia nsuki na yango langi ya moindo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etuluku moko ekobima oyo ekotia nsuki na yango langi ya moindo lokola tolo ya libenga.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.607 (s.595); Kütüb-i Sitte: Ebû Dâvûd, Nesâî (satırdaki kaynağa göre)

2649. Ayebisaki ete maloba ya nsɔni mpe ekobo ekosalema polele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete maloba ya nsɔni mpe ekobo ekosalema polele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.552 (s.566); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 271

2650. Ayebisaki ete “bakamela ya basatana mpe bandako ya basatana” ekozala (banyama...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete “bakamela ya basatana mpe bandako ya basatana” ekozala (banyama oyo babokolaka mpo na komimonisa mpe bandako mpamba).

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.624-625 (s.604); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Cihad 62, (2568) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5980, c./s. 16/462]

2651. Ayebisaki ete bato bakobima oyo bakolata bilamba ya loposo ya mpate

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakobima oyo bakolata bilamba ya loposo ya mpate.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.667 (s.617); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Zühd 60, (2406, 2407) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 2005, c./s. 7/312]

2652. Ayebisaki ete libota moko ekoya oyo ekokanisa kaka ndenge ndenge ya bilei...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete libota moko ekoya oyo ekokanisa kaka ndenge ndenge ya bilei, masanga mpe bilamba.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.779 (s.671); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268

2653. Ayebisaki ntango oyo kobeba ya moto ekozala na mabɔkɔ ya mwasi na ye, baboti na ye mpe bana na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo kobeba ya moto ekozala na mabɔkɔ ya mwasi na ye, baboti na ye mpe bana na ye.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.784 (s.674); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 269

2654. Ayebisaki ntango oyo basi bakotomboka mpe bilenge bakokoma bato mabe

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo basi bakotomboka mpe bilenge bakokoma bato mabe.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.727 (s.649)

2655. Ayebisaki ete mbongo ya libala ya basi ekomata mingi mpenza

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mbongo ya libala ya basi ekomata mingi mpenza.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.570 (s.574)

2656. Ayebisaki ete kosangisa nzoto kati na mibali ekopalangana

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kosangisa nzoto kati na mibali ekopalangana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.639 (s.612)

2657. Ayebisaki ete kopesa libota na moto mosusu longola tata ekopalangana

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kopesa libota na moto mosusu longola tata ekopalangana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.640 (s.612)

2658. Ayebisaki ete koboma libala ekokoma ebele

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete koboma libala ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.658 (s.616)

2659. Ayebisaki ete kofunda basi ya peto ete basali ekobo ekokoma ebele

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kofunda basi ya peto ete basali ekobo ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.659 (s.616)

2660. Ayebisaki ete kofingana ekokoma ebele

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kofingana ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.660 (s.616)

2661. Ayebisaki ete limemya kati na bato ekokita

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete limemya kati na bato ekokita.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.661 (s.616)

2662. Ayebisaki ete masumu mpe mabunga ekokoma ebele mpe ekokoma makambo ya momeseno

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete masumu mpe mabunga ekokoma ebele mpe ekokoma makambo ya momeseno.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.669 (s.617)

2663. Ayebisaki ete mitema ekobeba

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mitema ekobeba.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.678 (s.618)

2664. Ayebisaki ete bato bakolanda bamposa na bango mpe bamposa ekoyangela

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakolanda bamposa na bango mpe bamposa ekoyangela.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.651 (s.615); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melahim 17, (4341); Tirmizî, Tefsir, Mâide, (3060); İbnu Mace, Fiten 21, (4014) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4758, c./s. 13/365-366]

2665. Ayebisaki ete minoko ekowelana mpe ekokeseni

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete minoko ekowelana mpe ekokeseni.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.767 (s.666)

2666. Ayebisaki ete bakosengela kozala na zuwa mpe kobatela bana mibali lokola bana...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakosengela kozala na zuwa mpe kobatela bana mibali lokola bana basi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.771 (s.666)

2667. Ayebisaki ete lisano ya mbongo (kumar) ekopalangana

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete lisano ya mbongo (kumar) ekopalangana.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.791 (s.676)

2668. Ayebisaki ete baposo ya banyama ya zamba ekosalelama lokola bitoko

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete baposo ya banyama ya zamba ekosalelama lokola bitoko.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.792 (s.676)

2669. Ayebisaki ete mibali bakoluka kokokana na basi

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mibali bakoluka kokokana na basi.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.799 (s.677)

2670. Ayebisaki ete basi bakoluka kokokana na mibali

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete basi bakoluka kokokana na mibali.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.800 (s.677)

2671. Ayebisaki ete bato oyo bazali na bana bakozala na mawa

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo bazali na bana bakozala na mawa.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.813-814 (s.679)

2672. Ayebisaki ete bonguna kozanga ntina ekobima kati na bato

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bonguna kozanga ntina ekobima kati na bato.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.819 (s.679)

2673. Ayebisaki ete makambo ya bato ekosangana mobulu

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete makambo ya bato ekosangana mobulu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.820 (s.679)

2674. Ayebisaki lokola elembo ya Ngonga ete kokata boyokani ya libota ekopalangana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki lokola elembo ya Ngonga ete kokata boyokani ya libota ekopalangana; lisungi na yango ezali hadith oyo ezali na nse ya motango 555.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kolanda mokomi epalangani lelo (mokolo ya sikisiki te)

LIZIBA 1000 Mucize no.553 (s.566)

2675. Alobaki: “Bopota mbangu na misala malamu liboso makambo motoba eya”, mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Bopota mbangu na misala malamu liboso makambo motoba eya”, mpe ayebisaki ete bato ya liboma bakokoma bayangeli.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.572 (s.575)

2676. Ayebisaki ete mobali akotosa mwasi na ye mpe akotombokela mama na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mobali akotosa mwasi na ye mpe akotombokela mama na ye.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.581 (s.578); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2677. Ayebisaki ete moto akolanda moninga na ye mpe akotɛmɛla tata na ye

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete moto akolanda moninga na ye mpe akotɛmɛla tata na ye.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.582 (s.578); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2678. Ayebisaki ete masanga ya kolangwa ekomelama polele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete masanga ya kolangwa ekomelama polele.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.587 (s.580); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6; Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434; no. 5046]

2679. Ayebisaki ete mibali bakolata swa

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mibali bakolata swa.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.588 (s.580); Kütüb-i Sitte: Buhârî, Eşribe 6; Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4787, c./s. 13/434; no. 5046]

2680. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka mibali ya umma na ye bakomata biloko lokola...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka mibali ya umma na ye bakomata biloko lokola kiti ya farasi mpe bakokita na bikuke ya bamoskeyi, mpe basi na bango bakozala balati kasi bolumbu.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku bimeseno ya mobembo ya lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.592 (PDF s.584); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte (kısmen): kısmen: Müslim, Cennet 53, (2857), 52, (2128) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5969, c./s. 16/449-450]

2681. Moto monene koyokela moke mawa te, mpe moke kopesa moto monene limemya te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Moto monene koyokela moke mawa te, mpe moke kopesa moto monene limemya te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.642 (PDF s.616)

2682. Ayebisaki ete mwana kokoma ntina ya nkanda mpe ya mpasi (mpo na baboti na ye)...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mwana kokoma ntina ya nkanda mpe ya mpasi (mpo na baboti na ye) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.647 (s.614)

2683. Lokuta kokoma ebele

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokuta kokoma ebele.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.655 (s.616)

2684. Ayebisaki ete kobima ya nsɔni-te (ekobo) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kobima ya nsɔni-te (ekobo) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.657 (s.616)

2685. Mitema kopɔla koleka ebembe mpe kozala bololo koleka nkisi ya sabir

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mitema kopɔla koleka ebembe mpe kozala bololo koleka nkisi ya sabir.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.668 (s.617)

2686. Ayebisaki ete kosangana na bapaya mpe kokata boyokani ya libota ezali elembo ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kosangana na bapaya mpe kokata boyokani ya libota ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.680 (s.619)

2687. Ayebisaki ete kokoma ebele ya bana ya ekobo ezali elembo ya Ngonga ya nsuka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kokoma ebele ya bana ya ekobo ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.681 (s.619)

2688. Ayebisaki ete bopiko mpe nsɔni-te ekopalangana, motɛki akotalelama moto ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bopiko mpe nsɔni-te ekopalangana, motɛki akotalelama moto ya sembo, bilamba ya basi oyo balati kasi bolumbu ekobima, mpe bato ya nse (tahut) bakotombolama likolo ya mabota ya bosembo to ya lokumu (wuul); Ibn Masud andimisi ete ayokaki yango epai ya Mosakoli ya Allah ﷺ.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.688 (s.625); Kütüb-i Sitte (kısmen): kısmen: İbn Mâce 4036; Müslim, Cennet 53, (2857), 52, (2128) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7217; no. 5969, c./s. 16/449-450]

2689. Eyebisami ete basi ya Bana ya Israel babebaki na makolo na bango, mpe basi ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisami ete basi ya Bana ya Israel babebaki na makolo na bango, mpe basi ya umma oyo bakobeba na mito na bango; uta na Ali mpe esolami ete ntango moko ekoya oyo likambo ya bato ekozala libumu, kibla na bango basi, mpe lingomba na bango dirham.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ekokisami)

LIZIBA 1000 Mucize no.696 (s.632)

2690. Na kozongela mbala misato: “Ntango mibali bakotosa basi, bakobeba”, ayebisaki...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na kozongela mbala misato: “Ntango mibali bakotosa basi, bakobeba”, ayebisaki ntango oyo mibali bakogumbamela basi.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.697 (s.632)

2691. Ayebisaki ete bikembiseli mpe kitoko ekobima (“Bokozala ndenge nini ntango...”)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bikembiseli mpe kitoko ekobima (“Bokozala ndenge nini ntango lingomba ekosangana mobulu, makila ekosopama, bikembiseli ekomonana, bandeko bakowelana mpe Ndako ya Allah ekozikisama?”).

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.706 (s.640)

2692. Ayebisaki ete bandeko bakobundana

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bandeko bakobundana.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.707 (s.640)

2693. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino ekobo mpe lokuta ekopalangana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino ekobo mpe lokuta ekopalangana, bazando ekopusana, ntango ekokoma pene, mpe harj (koboma) ekokoma ebele.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.710 (s.641); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 18, (157); Buhârî 1036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5023, c./s. 14/313]

2694. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka etuluku moko ekobima oyo bilongi na bango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka etuluku moko ekobima oyo bilongi na bango ezali ya bato kasi mitema ya basatana; bazangi mawa, basopaka makila, bakosi mpe batɛki; kati na bango sunna ekotalelama bida mpe bida sunna, Allah akotia bato mabe na bango bakonzi na bango, mpe libondeli ya bato malamu na bango ekondimama te.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.713 (s.642); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267

2695. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bato ya bilongi mibale bakokoma bakonzi ya libota nyonso

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bato ya bilongi mibale bakokoma bakonzi ya libota nyonso.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.714 (s.644); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 271

2696. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino kosangisa nzoto kati na basi mpe...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino kosangisa nzoto kati na basi mpe kati na mibali ekomonana; na lisolo ya Ibn Masud ayebisaki lisusu ete bamoskeyi ekokoma nzela ya koleka, mbote ekopesama kaka na moto oyo bayebi, mobali mpe mwasi bakozinda na mombongo, ntalo ya bafarasi mpe ya basi ekomata mingi mpenza mpe nsima ekokita kino Mokolo ya Lisekwa.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.718 (s.645)

2697. Na kosimba mbɛku ya Umar, na mawa mpe na koloba “Inna lillahi”, ayebisaki ete...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na kosimba mbɛku ya Umar, na mawa mpe na koloba “Inna lillahi”, ayebisaki ete, ndenge anzelu Jibrili ayebisaki ye sikoyo, mwa ntango nsima na ye umma na ye ekokwea na mobulu monene mpo na Korani, mpe ete batangi ya Korani bakolanda bamposa ya bayangeli mpe bakobunga nzela.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na hadith elobami “mwa ntango nsima na yo”; na kolanda mokomi ekokisami)

LIZIBA 1000 Mucize no.731 (s.652)

2698. Mobali moko oyo, nsima ya losambo ya ntongo, abelelaki: “Ngonga ekoya ntango...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mobali moko oyo, nsima ya losambo ya ntongo, abelelaki: “Ngonga ekoya ntango nini?”, liboso ye afandisaki ye nye; ntango pole ekomaki, abengaki ye mpe ayebisaki ete Ngonga ekoya ntango bayangeli (na kolanda moto ya

likambo, basambisi) bakonyokola bato.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.734 (s.654)

2699. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mbote ekopesama kaka na moto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mbote ekopesama kaka na moto oyo bayebi, mombongo ekopalangana kino mwasi akosalisa mobali na ye na yango, boyokani ya libota ekokatana, litatoli ya lokuta ekobima mpe litatoli ya solo ekobombama, mpe ekomeli ekopalangana.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.740 (s.658)

2700. Ntango azalaki koleisa bato na sani babengaka al-Gharra, oyo bato minei...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki koleisa bato na sani babengaka al-Gharra, oyo bato minei bazalaki komema, bilei oyo balambaki na mosuni ya mpate oyo epesamaki lokola likabo mpe na bilei moke, alapaki ndai mpe ayebisaki ete Persia mpe Baroma bakozwama, bilei ekokoma ebele mpe kombo ya Allah ekotangama lisusu likolo na yango te.

Esakweli: eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te; kokokisama: kozwama ya Persia mpe ya Baroma, pene na 13–23 H (634–644); eteni ya kolya kozanga Bismillah na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.744 (s.660); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 3263 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 6959]

2701. Ayebisaki ete bato oyo balobaka bato mabe na nsima mpe bamemaka maloba bakokoma ebele (lisolo ya Ibn Masud)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo balobaka bato mabe na nsima mpe bamemaka maloba bakokoma ebele (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.748 (s.663)

2702. Ayebisaki ete basekele ekofungwama mpe ekopalangana (lisolo ya Ibn Masud)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete basekele ekofungwama mpe ekopalangana (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.749 (s.663)

2703. Ayebisaki ete bato bakolata loposo ya mpate likolo ya mitema ya mbwa ya zamba...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakolata loposo ya mpate likolo ya mitema ya mbwa ya zamba, mpe ete moto malamu ya ntango wana akozala mosanzoli ya lokuta.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.781 (s.672)

2704. Ayebisaki ete bato oyo bazali lelo lokola nzete oyo ebotaka mbuma bakokoma...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato oyo bazali lelo lokola nzete oyo ebotaka mbuma bakokoma lokola nzete ya nzube, ete ata okimi to otiki bango, bakotika yo te, mpe lokola nzela ya kobima alobaki: “Batela lokumu na yo mosika na bango mpo na mokolo ya mpasi na yo”.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.782 (s.673)

2705. Ayebisaki ete na ntango ya nsuka bituluku ekozala oyo na libanda bazali bandeko...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na ntango ya nsuka bituluku ekozala oyo na libanda bazali bandeko kasi na kati banguna; yango ekozala mpo bazali kozela litomba moko na mosusu mpe bazali kobangana.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.783 (s.673); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266

2706. Ayebisaki ete likambo oyo azali kobanga koleka mpo na umma na ye ezali mosala ya bato ya Lut

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete likambo oyo azali kobanga koleka mpo na umma na ye ezali mosala ya bato ya Lut.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.785 (s.675); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 268; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Hudud 24, (1457); İbnu Mâce, Hudud 12, (2563) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 1617, c./s. 6/254]

2707. Mibali kolata swa (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mibali kolata swa (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.790 (s.676); Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Fiten 39, (2211) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5046]

2708. Bato komata bafarasi minene oyo ezangi libota malamu (birdhawn) (liste ya...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Bato komata bafarasi minene oyo ezangi libota malamu (birdhawn) (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.805 (s.677)

2709. Koboma libala kotalelama lokola likambo moke (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Koboma libala kotalelama lokola likambo moke (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.806 (s.677)

2710. Mitema kobeba (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Mitema kobeba (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.808 (s.677)

2711. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki kokata boyokani ya libota, kozwa...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki kokata boyokani ya libota, kozwa bomengo na lokuta mpe kosopa makila.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.810 (s.679)

2712. Ayebisaki ntango oyo ndeko akomilela mpo na ndeko na ye oyo apesi ye eloko te

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ntango oyo ndeko akomilela mpo na ndeko na ye oyo apesi ye eloko te.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.811 (s.679)

2713. Ayebisaki ete ekobo, zuwa mpe bopiko ekobima mpe bato bakobeba (lisolo ya Abu...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ekobo, zuwa mpe bopiko ekobima mpe bato bakobeba (lisolo ya Abu Musa).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.821 (s.680)

2714. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto akobala mwasi moko ya Nabatea...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto akobala mwasi moko ya Nabatea mpo na bilei to bomengo na ye mpe akotala lisusu te mwana mwasi ya noko na ye.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda mokomi ekokisami lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.826 (s.681)

2715. Eyebisami ete ntango moko ekoya oyo, mpo na kobanga kozala na mwana, bakopasola...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisami ete ntango moko ekoya oyo, mpo na kobanga kozala na mwana, bakopasola libumu ya mwasi mpe bakobimisa mpe kobwaka oyo ezali na kati.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (buku elimboli yango na kolongola zemi)

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2716. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bato bakosangisa nzoto na banzela...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bato bakosangisa nzoto na banzela lokola bampunda (lisolo ya Abdullah bin Amr).

Ntango ya nsuka

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2717. Ayebisaki ete ntango umma na ye ekotalela makambo mitano lokola ya ndingisa...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango umma na ye ekotalela makambo mitano lokola ya ndingisa (kolakelana mabe, masanga ya kolangwa, swa, miziki, mibali kosepelisana na mibali), kobeba ekoya (lisolo ya Anas).

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2718. Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bakokoma lokola bambwa ya zamba; moto...”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango moko ekoyela bato oyo bakokoma lokola bambwa ya zamba; moto oyo azali mbwa ya zamba te, bambwa ya zamba bakolya ye” (lisolo ya Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 267 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2719. Ayebisaki: “Ntango bilamba ya moto (qalanis) ya bosangisi Allah (na kopi moko...)”

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Ntango bilamba ya moto (qalanis) ya bosangisi Allah (na kopi moko: ya Baturki) ekobima, komimonisa (na kopi moko: ekobo) ekopalangana”.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 145-146 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

49 · Bilembo ya Ngonga ya nsuka: mobulu, bitumba mpe makambo ya bozalisi

2720. Ayebisaki ete bikolo bikosangana likolo ya Baislam lokola bato oyo bazali kolya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bikolo bikosangana likolo ya Baislam lokola bato oyo bazali kolya basanganaka na sani.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA Beyhakî, Delâil c.5 s.325; 1000 Mucize no.557 (s.567); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 260; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melahim 5, (4297) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4771, c./s. 13/417]

2721. Ayebisaki ete koboma (harj) ekokoma ebele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete koboma (harj) ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.549 (s.564); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 230; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 18, (157) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5023, c./s. 14/313]

2722. Ayebisaki ete koninganinga ya mabele ekokoma ebele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete koninganinga ya mabele ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.636 (s.609); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Cihad 37, (2535) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5044]

2723. Ayebisaki ete ntango ekokoma pene / lipamboli ya bomoi ekokita

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango ekokoma pene / lipamboli ya bomoi ekokita.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.593 (s.582); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272; Kütüb-i Sitte: Tirmizî, Zühd 24, (2333); Buhârî 1036 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5041]

2724. Ayebisaki ete bato bakotika Madina ntango ekozala na lolenge na yango oyo eleki malamu

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bato bakotika Madina ntango ekozala na lolenge na yango oyo eleki malamu.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.610 (s.596); Kütüb-i Sitte: Buharî, Fezâilu'l-Medine 5, Müslim, Hacc 499, (1389) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4611, c./s. 13/191]

2725. Ayebisaki ete liwa ya mbalakaka ekokoma ebele

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete liwa ya mbalakaka ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.633 (PDF s.610)

2726. Ayebisaki ete kokwea ya nkake ekokoma ebele

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kokwea ya nkake ekokoma ebele.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.695 (PDF s.634)

2727. Ayebisaki mibu ya nzala oyo mbula ekonoka mingi kasi mabele ekobimisa eloko te

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki mibu ya nzala oyo mbula ekonoka mingi kasi mabele ekobimisa eloko te.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.823-824 (s.680); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272; Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 44, (2904) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 5981, c./s. 16/462-463]

2728. Ayebisaki ete etumbu ya umma na ye na mokili ekozala mobulu, koninganinga ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete etumbu ya umma na ye na mokili ekozala mobulu, koninganinga ya mabele mpe kobomama.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.755 (s.664); Kütüb-i Sitte: Ebû Davud, Fiten, (4277) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4517, c./s. 13/78]

2729. Ayebisaki ete mobulu minene oyo ekobungisa bato nzela ekoya

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mobulu minene oyo ekobungisa bato nzela ekoya.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA 1000 Mucize no.671 (s.617)

2730. Ayebisaki ete bakosala kimya na Bana ya Asfar (Baroma), nsima bakokosa mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete bakosala kimya na Bana ya Asfar (Baroma), nsima bakokosa mpe bakoya na nse ya bendele ntuku mwambe.

Ntango ya nsuka (bilembo ya Ngonga; mokolo ya kokokisama na kotalela ndimbola)

LIZIBA İbn Kesîr s.152; 1000 Mucize no.495 (s.487); Kütüb-i Sitte: Ebu Davud, Melahim 2, (4292, 4293); İbn Mâce 4089; Buhârî 3176 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4769; no. 7238]

2731. Ayebisaki ete Baislam bakokoma mampinga ekeseni: mampinga ya Sham, ya Yemen mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Baislam bakokoma mampinga ekeseni: mampinga ya Sham, ya Yemen mpe ya Irak, mpe apesaki toli ya Sham, mpe soki te Yemen.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.612 (s.598); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 187; c. 2, s. 191; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 259-260; Kütüb-i Sitte: Ebû Davud, Cihad 3, (2483) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4630, c./s. 13/216]

2732. Eyebisamaki ete mobulu moko ekoya oyo moto monene akokoma mobange na kati na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki ete mobulu moko ekoya oyo moto monene akokoma mobange na kati na yango mpe moke akokola na yango, mpe ntango bakotika yango bakoloba: “Sunna etikami”; mpe ete yango ekozala ntango bato ya mayele bakokende mpe batangi bakokoma ebele, bato ya boyebi ya mibeko bakokita mpe bakonzi bakokoma ebele, mpe bakoluka mokili na misala ya bomoi ya nsima.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.693 (PDF s.632)

2733. Ayebisaki ete liboso ya Ngonga mobulu oyo alimbolaki na koloba “koboma, koboma”...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete liboso ya Ngonga mobulu oyo alimbolaki na koloba “koboma, koboma” ekobima; ete ekozala te basambeli bikeko, kasi Baislam kobomana moko na mosusu — moto koboma mozalani na ye, mwana ya noko na ye, ndeko na ye.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: buku epesi mokolo te

LIZIBA 1000 Mucize no.477 (s.467); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce (kitap dipnotu)

2734. Ntango azalaki kotangela Awf bin Malik bilembo motoba ya liboso ya Ngonga...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ntango azalaki kotangela Awf bin Malik bilembo motoba ya liboso ya Ngonga, ayebisaki liwa na ye lokola ya liboso (mosusu: kozwama ya Bayt al-Maqdis, bokɔnɔ ya kopalangana, bomengo ebele oyo moto akosepela te ata na dinari nkama moko, mobulu oyo ekokɔta na ndako ya Moislam nyonso, kimya na mampinga ya bapaya mpe kokosa na bango na nse ya bendele ntuku mwambe, na basoda nkoto zomi na mibale na bendele moko na moko).

Esakweli: eleko ya Madina (na kolanda nzela ya al-Bukhari mobembo ya Tabuk, 9 H / 630); kokokisama: 11 H (632)

LIZIBA 1000 Mucize no.542 (s.562); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 188; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 256, 273; Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî 3176

2735. Ayebisaki ete ntango nyonso oyo ekoyela bato ekozala mabe koleka oyo elekaki

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango nyonso oyo ekoyela bato ekozala mabe koleka oyo elekaki.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: buku epesi mokolo ya sikisiki te (ekobi)

LIZIBA 1000 Mucize no.544 (s.563); web: Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Kütüb-i Sitte: Buhârî, Fiten 6; Tirmizî, Fiten 35, (2207) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4822, c./s. 13/508]

2736. Alapaki ndai mpe ayebisaki ete mokili ekosila te liboso ntango moko eya oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alapaki ndai mpe ayebisaki ete mokili ekosila te liboso ntango moko eya oyo mobomi akoyeba te mpo na nini abomi mpe mobomami akoyeba te mpo na nini abomami (harj).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: buku epesi mokolo ya sikisiki te (ekobi)

LIZIBA 1000 Mucize no.550 (s.565); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 56, (2908) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4780, c./s. 13/427]

2737. Ayebisaki ete Baislam bakozwa ɛsti mpe wɛsti, kasi ete bayangeli na bango...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Baislam bakozwa ɛsti mpe wɛsti, kasi ete bayangeli na bango, longola baoyo babangaka Allah, bakozala bato ya lifelo.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.566 (s.573)

2738. Lokola elembo ya Ngonga ya nsuka eyebisamaki ete bafarasi bakokoma ntalo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Lokola elembo ya Ngonga ya nsuka eyebisamaki ete bafarasi bakokoma ntalo makasi, mpe nsima bakokita na ntalo kino Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.571 (s.575)

2739. Ayebisaki ete kosopa makila ekotalelama likambo moke

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kosopa makila ekotalelama likambo moke.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.575 (s.576)

2740. Abalukaki epai ya ɛsti mpe ayebisaki ete mobulu ekobima kuna, na esika oyo...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Abalukaki epai ya ɛsti mpe ayebisaki ete mobulu ekobima kuna, na esika oyo liseke ya satana ebimaka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku makambo ya sika ya lingomba mpe mobulu oyo ebimaki na Irak mpe zingazinga)

LIZIBA 1000 Mucize no.591 (PDF s.584); web: Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; Kütüb-i Sitte: Buhârî 5296; Müslim 2905 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4803, c./s. 13/471]

2741. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto, ntango akoleka pembeni ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino moto, ntango akoleka pembeni ya kunda, akoloba: “Soki ekokaki nazala na esika na ye”, mpo na lingomba te kasi mpo na likama oyo ekwelaki ye.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku naino esalemi te, ekomi pene)

LIZIBA 1000 Mucize no.598 (s.586); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 266; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: Buhârî 7115; Müslim 157

2742. Ayebisaki Muhajirun makambo mitano: soki ekobo ekosalema polele, bokɔnɔ ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki Muhajirun makambo mitano: soki ekobo ekosalema polele, bokɔnɔ ya kopalangana oyo emonana naino te ekoya; soki bakokosa na komeka mpe kopima, nzala mpe bonyokoli ya bayangeli ekoya; soki bakopesa zakat te, mbula ekotelema; soki bakobuka boyokani ya Allah mpe ya Mosakoli na Ye, monguna akobotola bango; soki mibeko ya Allah ekosalelama te, etumbu ekoya.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ekokisami ndenge moko)

LIZIBA 1000 Mucize no.601 (s.588); web: Yaqeen Institute, "The Prophecies of Prophet Muhammad"; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 228; ayrıca: Elshinawy, The Prophecies of Prophet Muhammad (Yaqeen); Kütüb-i Sitte: İbn Mâce 4019 [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 7208]

2743. Ayebisaki bileko misato oyo bakotuna bato oyo babimi mpo na etumba moko nsima...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki bileko misato oyo bakotuna bato oyo babimi mpo na etumba moko nsima ya mosusu: “Kati na bino ezali na mosahaba ya Mosakoli ya Allah / tabii / moto oyo alandaki tabiun?”, mpe mbala nyonso bakopesama elonga.

Kokokisama: eleko ya basahaba, ya tabiun mpe ya bato oyo balandaki bango (na kolanda buku ekokisami)

LIZIBA 1000 Mucize no.604 (s.593); web: Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3594; Münkız es-Sakkār, Delâilü'n-nübüvve; ayrıca: İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî, s. 262; Kütüb-i Sitte: Buhârî 3594, 2897; Müslim 2532

2744. Ayebisaki ete kokita ya mbula ezali elembo ya Ngonga ya nsuka

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete kokita ya mbula ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.646 (s.614)

2745. Ayebisaki ete mabele kotonda na makila (kosopa makila kokoma ebele) ezali...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mabele kotonda na makila (kosopa makila kokoma ebele) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.683 (s.619)

2746. Ayebisaki ete mibu ya nzala (kokauka, kokita ya mbuma) ezali elembo ya Ngonga...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete mibu ya nzala (kokauka, kokita ya mbuma) ezali elembo ya Ngonga ya nsuka.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku ezali komonana lelo)

LIZIBA 1000 Mucize no.685 (s.620)

2747. Ayebisaki ete Allah akotondisa mabɔkɔ ya Baislam na Baperse (bapaya), nsima...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Allah akotondisa mabɔkɔ ya Baislam na Baperse (bapaya), nsima bango bakokoma bankɔsi oyo bakimaka te, bakoboma babundi na bango mpe bakolya biloko na bango ya bitumba.

Kokokisama: na kotalela ndimbola (na kolanda buku basali mpe basoda ya bapaya na mikili ya Golfe)

LIZIBA 1000 Mucize no.690 (s.627); web: Said Nursî, Mektubat, 19. Mektup, 6. İşaret; Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl; Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 261

2748. Ayebisaki ete lingomba ekosangana mobulu, makila ekosopama mpe Ndako ya Allah ekozikisama

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete lingomba ekosangana mobulu, makila ekosopama mpe Ndako ya Allah ekozikisama.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.708 (s.640)

2749. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino Baroma bakokoma ebele ya bato

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino Baroma bakokoma ebele ya bato.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola (mokomi: na ebandeli ya ekeke ya 21 Baklisto bazali soki eteni moko na misato ya bato ya mokili)

LIZIBA 1000 Mucize no.741 (s.658); Kütüb-i Sitte: Müslim, Fiten 35, (2898) [İ. Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi: no. 4551, c./s. 13/115]

2750. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka ayebisaki ete sanza ya sika ekomonana monene...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka ayebisaki ete sanza ya sika ekomonana monene mpe bakoloba “ezali ya butu mibale”, bamoskeyi ekokoma nzela ya koleka, mpe liwa ya mbalakaka ekobima.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.743 (s.660); web: Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 271

2751. Ayebisaki ete ntango Ngonga ekokoma pene, kobokola mbala (lapin) ekozala malamu...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango Ngonga ekokoma pene, kobokola mbala (lapin) ekozala malamu koleka kobokola mwana; limemya mpo na moto monene mpe mawa mpo na moke ekozala lisusu te, bana ya ekobo bakokoma ebele mpe ekobo ekosalema na katikati ya nzela.

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.780 (s.672)

2752. Sanza kokita (elimbolami lokola kolongwa ya lipamboli to motango kozala te na...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Sanza kokita (elimbolami lokola kolongwa ya lipamboli to motango kozala te na komona sanza) (liste ya bilembo ya Ngonga ya nsuka oyo esolami uta na Ali).

Esakweli: esolami lokola maloba ya mosahaba (mawquf), mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.809 (s.677)

2753. Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, bomoi, mibu mpe mbuma ekokita (lisolo ya Abu...)

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango ekokoma pene, bomoi, mibu mpe mbuma ekokita (lisolo ya Abu Musa).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA 1000 Mucize no.822 (s.680)

2754. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakobunda na bato oyo basapato na...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bakobunda na bato oyo basapato na bango ezali ya nsuki (masolo ya Abu Hurayra mpe Amr bin Taghlib; na lisolo moko, “bato wana ya Bariz”).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: na kotalela ndimbola (bilonga ya ɛsti na ekeke ya 1 H)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3587, 3591, 3592

2755. Ayebisaki ete ntango ekomi pene oyo bomengo oyo eleki malamu ya Moislam ekozala...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete ntango ekomi pene oyo bomengo oyo eleki malamu ya Moislam ekozala bampate, oyo akolanda na nsɔngɛ ya bangomba mpe na bisika oyo mbula ekweaka mpo na kokimisa lingomba na ye na mobulu (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bileko ya mobulu (nsima ya 35 H), na kotalela ndimbola

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3600

2756. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bomengo ekokoma ebele mpe moto...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino bomengo ekokoma ebele mpe moto akozwama te oyo akoyamba sadaka, mpe kino mabele ya Baarabu ekozonga lisusu bilanga ya matiti mpe bibale.

Kokokisama: na kotalela ndimbola

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2757. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino banyama ya zamba bakoloba na bato...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino banyama ya zamba bakoloba na bato, mpe nsuka ya fimbo ya moto, nsinga ya sapato na ye mpe ebɛlɛ na ye bakoyebisa ye oyo libota na ye esalaki nsima na ye (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Kokokisama: na kotalela ndimbola (buku elimboli yango na bisaleli ya elektroniki)

LIZIBA Yaqeen Institute (M. Elshinawy), "The Prophecies of Prophet Muhammad"

2758. Ayebisaki: “Umma nyonso ezali na ntango na yango; ntango ya umma na ngai ezali...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Umma nyonso ezali na ntango na yango; ntango ya umma na ngai ezali mibu nkama moko; ntango mibu nkama moko ekoleka, oyo Allah alaki ekoya” (masolo ya al-Mustawrid bin Shaddad mpe Thawban).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: pene na 100 H (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 263 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2759. Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mwana akokoma ntina ya nkanda...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Lokola bilembo ya Ngonga ya nsuka, ayebisaki ete mwana akokoma ntina ya nkanda, mbula ekokoma molunge oyo ekangaka mpema, bato ya nse bakotonda mpe bato ya lokumu bakokita, moke akozala na lolendo liboso ya monene mpe moto ya nse liboso ya moto ya lokumu (masolo ya Ibn Masud mpe Aisha).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 270 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

2760. Ayebisaki (etumba monene) na koloba: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino libula…”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki (etumba monene) na koloba: “Ngonga ya nsuka ekoya te kino libula ekokabolama te mpe bato bakosepela te na biloko ya bitumba” (lisolo ya Ibn Masud).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (na kotalela ndimbola)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 272 (kendisinden sonra olacak çeşitli hâlleri haber vermesi)

50 · Bilembo ya Ngonga ya nsuka: bilembo minene (Mahdi, Dajjal, kokita ya profeta Isa, Yajuj mpe Majuj)

2761. AkƆtaki na bobangi epai ya Zaynab bint Jahsh mpe alobaki: “La ilaha illallah...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

AkƆtaki na bobangi epai ya Zaynab bint Jahsh mpe alobaki: “La ilaha illallah, mawa na Baarabu mpo na mabe oyo ekomi pene! Lelo libulu ya monene boye efungwami na efelo ya Yajuj mpe Majuj”, mpe asalaki zingazinga na mosapi monene mpe mosapi ya kolakisa; na motuna: “Tokobeba atako bato ya bosembo bazali kati na biso?”, alobaki: “Ee, ntango mabe ekokoma ebele”.

Eleko ya Madina, mokolo eyebani malamu te

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3598

2762. Ayebisaki ete Mahdi akobima

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Mahdi akobima.

Ntango ya nsuka (kokokisama: bazali kozela yango)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2763. Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino mobali moko ya Qahtan akokumba bato...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Ngonga ya nsuka ekoya te kino mobali moko ya Qahtan akokumba bato na fimbo na ye.

Ntango ya nsuka (kokokisama: na kotalela ndimbola)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2764. Alobaki: “Kotonga ya Bayt al-Maqdis ezali kobebisama ya Yathrib; kobebisama ya...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Kotonga ya Bayt al-Maqdis ezali kobebisama ya Yathrib; kobebisama ya Yathrib ezali kobima ya etumba monene (malhama); kobima ya malhama ezali kozwama ya Konstantinopoli”.

Ntango ya nsuka (kokokisama: na kotalela ndimbola)

LIZIBA Kādî İyâz, eş-Şifâ, 1. kısım 4. bâb, 24. fasıl (gayb haberleri)

2765. Ayebisaki ete Bayuda bakobunda na Baislam, Baislam bakolonga, mpe libanga...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Bayuda bakobunda na Baislam, Baislam bakolonga, mpe libanga ekoloba: “E Moislam, Moyuda azali na nsima na ngai, yaka boma ye”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (naino ekokisami te)

LIZIBA Buhârî, Menâkıb, Alâmâtü'n-nübüvve, no. 3593

2766. Na butu ya Isra, ye, Ibrahim, Musa mpe Isa basololaki mpo na ntango ya Ngonga...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na butu ya Isra, ye, Ibrahim, Musa mpe Isa basololaki mpo na ntango ya Ngonga ya nsuka; Ibrahim mpe Musa balobaki: “Nazali na boyebi te”, kasi Isa alobaki ete moto moko te ayebi ntango na yango longola Allah, mpe ayebisaki kobima ya Dajjal, ete ye akoboma ye, ete libanga mpe nzete ekoloba: “E Moislam, mopagano azali na nse na ngai”, mpe kobeba ya Yajuj mpe Majuj.

Isra mpe Miraj (pene na 621); kokokisama ya nsango: ntango ya nsuka

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 1, s. 269 (İsrâ bâbı (İbn Mes'ûd hadisi))

2767. Alobaki: “Soki Isa mwana ya Maryam (ntango akokita) atelemi pembeni ya kunda na...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Alobaki: “Soki Isa mwana ya Maryam (ntango akokita) atelemi pembeni ya kunda na ngai mpe aloba ‘E Muhammad’, nakoyanola ye”.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 490 (Kabrinde hayatı, namazı ve selamın ulaştırılması)

2768. Apesamaki boyebi mpo na Dajjal oyo mosakoli moko te liboso na ye ayebisaki umma...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesamaki boyebi mpo na Dajjal oyo mosakoli moko te liboso na ye ayebisaki umma na ye: “Azali na liso moko; kasi Nkolo na bino azali na liso moko te” (lisolo ya Abu Said al-Khudri).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 335 (korkuyla yardım, cevâmiu'l-kelim ve yeryüzü hazinelerinin anahtarları bâbı)

2769. Ayebisaki ete Isa mwana ya Maryam akokita pembeni ya monara ya pɛmbɛ oyo ezali...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Isa mwana ya Maryam akokita pembeni ya monara ya pɛmbɛ oyo ezali na ngambo ya ɛsti ya Damasi (lisolo ya an-Nawwas bin Saman); Ibn Kathir akomaki ete monara oyo Baklisto bazikisaki etongamaki lisusu na ntango na ye na bomengo na bango.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (kobongisama ya monara: eleko ya Ibn Kathir, ekeke ya 8 H)

LIZIBA İbn Kesîr, Mu'cizâtü'n-Nebî (el-Bidâye ve'n-Nihâye'den; thk. es-Seyyid İbrâhîm), s. 379 (dinin müceddidlerini haber vermesi (devamı: Şam'ın İslâm'ın kalesi oluşu))

2770. Ayebisaki ete Kaaba ekobukama (etangami na liloba moko kati na nsango ya...)

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Kaaba ekobukama (etangami na liloba moko kati na nsango ya makambo ebombami).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: buku elobi te

LIZIBA Îcî–Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, c. 8, usul.ai baskısında s. 283 (el-Mevkıfü's-sâdis, el-Mersadü'l-evvel, el-Maksadü'r-râbi': isbâtü nübüvveti Muhammed; «el-kelâm fî sâiri'l-mu'cizât») [atıftaki s. 256 başka baskıya göre olmalı]

2771. Ayebisaki ete Isa akokita mpe akosambela na nsima ya Mahdi, oyo azali ya libota...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Isa akokita mpe akosambela na nsima ya Mahdi, oyo azali ya libota na ye, mpe ete Mahdi akotondisa mabele na bosembo.

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (bazali kozela yango)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 907 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

2772. Ayebisaki ete Mahdi, oyo akouta na libota na ye, ntango akobima na Maka mpo na...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete Mahdi, oyo akouta na libota na ye, ntango akobima na Maka mpo na kokende na Kufa, akosala likambo lokola oyo profeta Musa asalaki (kobimisa mai na libanga).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: ntango ya nsuka (bazali kozela yango)

LIZIBA Râvendî, el-Harâic ve'l-cerâih, c. 3, s. 912 (el-Bâbü's-sâbi' aşer fi'l-muvâzât beyne mu'cizâti nebiyyinâ ve mu'cizâti'l-enbiyâ)

2773. Ayebisaki: “Tika Baabisini tango bango batiki bino; na kombo ya Ye oyo molimo...”

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki: “Tika Baabisini tango bango batiki bino; na kombo ya Ye oyo molimo na ngai ezali na lobɔkɔ na Ye, bomengo ya Kaaba ekobimisama kaka na moto moko ya makolo mike (Dhul-Suwayqatayn)”.

Kokokisama: ntango ya nsuka

LIZIBA Meclisî, Bihâru'l-envâr, c. 18, s. 145 (Bâb 12: kendisinden sonra olacakları haber vermesi)

51 · Mokolo ya Lisekwa mpe esika na ye na bomoi ya nsima

2774. Mokufi akotunama mpo na ye na kunda: alobaki: “Mpo na komekama ya kunda...”

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Mokufi akotunama mpo na ye na kunda: alobaki: “Mpo na komekama ya kunda, bokomekama na nzela na ngai mpe bakotuna bino mpo na ngai”; na kolanda al-Hakim at-Tirmidhi mpe Ibn Abd al-Barr, motuna ya kunda ezali kaka mpo na umma oyo (lisolo ya Aisha).

Bokeseni na ye (mokolo ezali te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 325 (bütün peygamberlere üstün kılındığı ve kendisinden önce kimseye verilmeyen hususiyetler)

2775. Eyebisamaki ete na Mokolo ya Lisekwa akozala na lokumu koleka kati na bikelamu...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Eyebisamaki ete na Mokolo ya Lisekwa akozala na lokumu koleka kati na bikelamu nyonso epai ya Allah (masolo ya Ibn Masud mpe Abdullah bin Salam).

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 340 (Kur'an'dan yalnız ona verilenler ve Allah katındaki üstünlüğü bâbı)

2776. Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa azali mokonzi ya bana ya Adam, moto ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa azali mokonzi ya bana ya Adam, moto ya liboso oyo kunda na ye ekofungwama, oyo akolamuka liboso nsima ya kelelo (sur), oyo akosɛngela liboso mpe oyo bosɛngeli na ye ekondimama liboso (masolo ya Abu Hurayra mpe Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 376 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2777. Na Mokolo ya Lisekwa akosangisama likolo ya Buraq; bakolatisa ye moko ya...

Hasan (malamu) MAKAMWA MOSUSU

Na Mokolo ya Lisekwa akosangisama likolo ya Buraq; bakolatisa ye moko ya bilamba ya lokumu ya Paladiso, mpe akotelema na lobɔkɔ ya mobali ya Kiti ya bokonzi, na esika oyo moto mosusu te akoki kotelema; akozala mokambi, molobi mpe mopesi nsango malamu ya bato, mpe bendele ya masanzoli ekozala na lobɔkɔ na ye (masolo ya Muadh, Abu Hurayra, Ibn Masud, Ibn Abbas, Umm Kurz, Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 377 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2778. Esika ya lokumu (al-Maqam al-Mahmud) mpe bosɛngeli monene (ash-shafaa al-uzma)...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Esika ya lokumu (al-Maqam al-Mahmud) mpe bosɛngeli monene (ash-shafaa al-uzma) epesamaki na ye: na mokolo ya kosangana, bato bakokende moko nsima ya mosusu epai ya Adam, Nuh, Ibrahim, Musa mpe Isa, mpe moko na moko akosɛnga bolimbisi; ye akoloba: “Likambo yango ezali ya ngai”, akofukama na nse ya Kiti ya bokonzi, akokumisa Allah na masanzoli oyo akomonisama na ye na mokolo yango, mpe bakoloba: “Tombola moto na yo; sɛnga, okopesama; sɛngela, bakondima” (masolo ya Abu Hurayra, Anas, Ibn Abbas, Ibn Umar, Hudhayfa, Salman, Uqba bin Amir).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 378 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2779. Na Mokolo ya Lisekwa, ntango baminbar ya wolo ekotelemisama mpo na basakoli...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Mokolo ya Lisekwa, ntango baminbar ya wolo ekotelemisama mpo na basakoli, mpo na kobanga ete umma na ye ekotikala na nsima mpe ye akotindama na Paladiso, akofanda te na minbar na ye kasi akotelema liboso ya Nkolo na ye mpe akobondela: “Umma na ngai, umma na ngai”; akozela na ebandeli ya Sirat kino umma na ye ekoleka (masolo ya Ibn Abbas mpe Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 382 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2780. Na Mokolo ya Lisekwa akobeta ekuke ya lifelo mpe akofungolisa yango, akokɔta...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Na Mokolo ya Lisekwa akobeta ekuke ya lifelo mpe akofungolisa yango, akokɔta, akokumisa Allah na masanzoli oyo moto moko te asalaki naino, mpe akobimisa kuna bato oyo balobaki “La ilaha illallah” na motema ya sembo (lisolo ya Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 385 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2781. Na Mokolo ya Lisekwa akozala mokonzi ya bato; Adam mpe bato nyonso nsima na ye...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Na Mokolo ya Lisekwa akozala mokonzi ya bato; Adam mpe bato nyonso nsima na ye bakosangana na nse ya bendele na ye; azali mokambi mpe nsuka ya basakoli, mpe bikuke ya Paladiso ekofungwama liboso mpo na ye; ntango basahaba na ye bazalaki kosolola lokumu ya basakoli ya liboso, abimaki mpe alobaki: “Ngai nazali molingami ya Allah, kozanga komikumisa; ngai nde namemaka bendele ya masanzoli” (masolo ya Ubada bin as-Samit, Hudhayfa, Jabir, Ibn Abbas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 387 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2782. Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa

boyokani nyonso mpe libota nyonso ekokatana...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa boyokani nyonso mpe libota nyonso ekokatana, longola boyokani mpe libota na ye (lisolo ya Umar).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 388 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2783. Azali moto ya liboso oyo akoleka Sirat mpe akobeta ekuke ya Paladiso liboso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Azali moto ya liboso oyo akoleka Sirat mpe akobeta ekuke ya Paladiso liboso; mokɛngɛli ya Paladiso akoloba: “Napesamaki mitindo ya kofungolela moto moko te liboso na yo” (masolo ya Abu Hurayra mpe Anas).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 389 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2784. Na Mokolo ya Lisekwa, ntango mwana na ye mwasi Fatima akoleka Sirat, mobeleli...

Ya lokuta (Mawdu) MAKAMWA MOSUSU

Na Mokolo ya Lisekwa, ntango mwana na ye mwasi Fatima akoleka Sirat, mobeleli moko akobelela: “E bato ya kosangana, bokanga miso na bino”, mpe akoleka alati bilamba mibale ya langi ya mai ya pondu; moto ya liboso oyo akokɔta na Paladiso nsima na ye akozala Fatima (masolo ya Ali mpe Abu Hurayra).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 389 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2785. Apesamaki Kawthar (oyo bambeki na yango ezali motango ya minzoto ya likolo) mpe...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Apesamaki Kawthar (oyo bambeki na yango ezali motango ya minzoto ya likolo) mpe al-Wasila, esika oyo eleki likolo na Paladiso oyo ekopesama kaka na mosali moko; atombolamaki kino na ndako ya likolo mpenza ya bilanga ya Naim (masolo ya Ibn Abbas, Ibn Umar [Abdullah bin Amr], Ubada bin as-Samit).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: bomoi ya nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 390 (kıyamet gününe özgü hususiyetleri bâbları)

2786. Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa ye mpe umma na ye bakosangisama likolo ya...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa ye mpe umma na ye bakosangisama likolo ya ngomba moke, Nkolo na ye akolatisa ye elamba ya lokumu ya langi ya mai ya pondu, mpe ete yango nde Esika ya lokumu (al-Maqam al-Mahmud) (lisolo ya Kaab bin Malik).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 392 (ümmetinin kıyametteki hususiyetleri bâbları)

2787. Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa umma na ye ekobengama na bilongi mpe biteni...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa umma na ye ekobengama na bilongi mpe biteni ya nzoto ya kongɛnga mpo na bilembo ya kosukola (ghurran muhajjalin), mpe ete akoyeba bango kati na bikolo mosusu na yango, na kopesama buku na bango na lobɔkɔ ya mobali, na elembo ya kofukama mpe na pole na bango oyo ekopota liboso na bango (masolo ya Abu Hurayra, Hudhayfa, Abu ad-Darda, Abu Dharr).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 392 (ümmetinin kıyametteki hususiyetleri bâbları)

2788. Umma na ye ezali umma ya liboso oyo ekotelema na malita mpe ekokɔta na Paladiso...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Umma na ye ezali umma ya liboso oyo ekotelema na malita mpe ekokɔta na Paladiso liboso ya bikolo mosusu.

Bokeseni na ye (ya ntango nyonso; mokolo eyebani malamu te)

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 394 (ümmetinin kıyametteki hususiyetleri bâbları)

2789. Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa ye mpe umma na ye bakotatola ete profeta Nuh...

Sahih (ya solo) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete na Mokolo ya Lisekwa ye mpe umma na ye bakotatola ete profeta Nuh mpe basakoli mosusu bayebisaki nsango na bango (umma na ye ezali na esika ya batatoli ya bosembo; Sura al-Baqara, vɛrsɛ 143; masolo ya Abu Said al-Khudri).

Esakweli: eleko ya Madina; kokokisama: Mokolo ya Lisekwa

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 395 (ümmetinin kıyametteki hususiyetleri bâbları)

2790. Ayebisaki ete molunge ya lifelo ekozala mpo na umma na ye lokola molunge ya...

Daif (elɛmbi) MAKAMWA MOSUSU

Ayebisaki ete molunge ya lifelo ekozala mpo na umma na ye lokola molunge ya ndako ya kosukola mai ya moto (lisolo ya Abu Bakr).

Esakweli: mokolo eyebani malamu te; kokokisama: bomoi ya nsima

LIZIBA Süyûtî, el-Hasâisü'l-Kübrâ, c. 2, s. 395 (ümmetinin kıyametteki hususiyetleri bâbları)